CĂLĂTORIA MINCINOȘILOR

„... cu ecouri din Tolkien și Chaucer."
— *New Statesman*

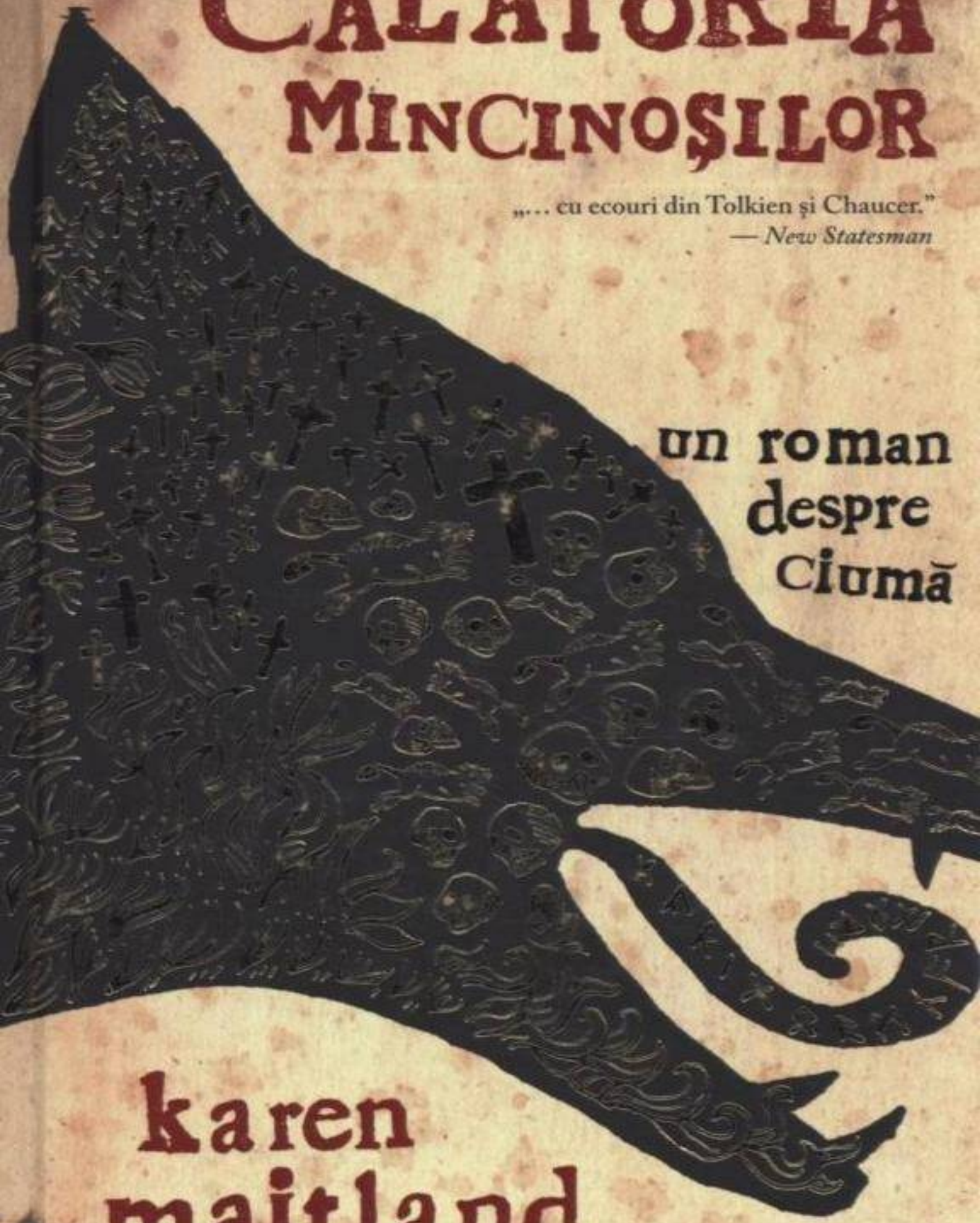

un roman despre Ciumă

karen maitland

MISTER LEDA

CĂLĂTORIA MINCINOŞILOR
un roman despre ciumă

KAREN MAITLAND

Traducere din limba engleză şi note
de LUANA SCHIDU

LEDA

GRUPUL EDITORIAL CORINT

CĂLĂTORIA MINCINOŞILOR

Karen Maitland s-a născut în 1956 şi, la fel ca şi eroii romanului Călătoria mincinoşilor, a umblat mult — şi-a petrecut copilăria în Malta, apoi a ajuns în peisajul de gheaţă al Arcticii şi Groenlandei. După ce a străbătut în lung şi-n lat Regatul Unit, s-a oprit în minunatul oraş medieval Lincoln, unde locuieşte şi scrie în prezent.

Primul ei roman, The White Room, un thriller modern despre terorism bazat pe propriile experienţe din perioada de studenţie petrecută la Belfast, a fost finalist în cursa pentru premiul Authors' Club Best First Novei. Au urmat apoi Company of Liars (Călătoria mincinoşilor) şi The Owl Killers. În SUA, Călătoria mincinoşilor a fost nominalizat la un premiu Macavity — Sue Feder Memorial Award pentru cel mai bun mister istoric din 2008.

Cea mai recentă apariţie a sa este The Sacred Stone, un roman colectiv scris de The Medieval Murderers (un grup de autori specializaţi în conferinţe despre magie şi crime medievale), la care a contribuit cu un capitol.

Karen Maitland este membră a mai multor organizaţii şi asociaţii de prestigiu, precum The Crime Writers' Association, the Historical Novel Society, The Society of Authors şi International Thriller Writers.

Mai multe informaţii despre autoare, cărţile şi proiectele sale pot fi găsite pe site-ul www.karenmaitland.com.

Adevărul este adeseori o armă cumplită.
Se poate minţi sau chiar ucide în numele lui.
Alfred Adler, psihiatru

Wir haben die Lüge nötig... um zu leben.
Avem nevoie de minciuni... pentru a trăi
Friedrich Wilhelm Nietzsche, filozof

Prolog

— Aşadar, s-a hotărât, o înmormântăm de vie cu căpăstru de fier. Asta o să-i ţină limba nemişcată.

Hangiul îşi încrucişă braţele, uşurat că în sfârşit se învoiseră măcar asupra acestui aspect.

— Fieru' o să alunge orice blestem de-l rosteşte. Opreşte orice, fieru' ăsta. Una din cele mai puternice arme împotriva răului, afar' de aghiazmă şi ostie. Sigur, ar fi mai bine dac-am avea şi din astea, da' n-avem, aşa cum stau lucrurile acuma. Aşa că merge şi fierul.

Nevastă-sa pufni.

— Asta s-o spui vecinilor. Nu-i uşă ori oblon în sat să nu fie acoperit cu potcoave de fier, dar la cât ne apără, puteam la fel de bine s-atârnăm şi pene de găină pe uşi.

Bărbatul o săgetă cu privirea:

— Dar dacă îi închide gura căluşul, n-o să mai poată rosti blesteme, nu? Aşa că, fier sau nu, tot o să meargă.

— Şi dacă nu moare? se văită argatul. Dacă îşi sapă cu ghearele drum din mormânt şi ni se înfăţişează în toiul nopţii? Privi neliniştit în jur, ca şi cum deja ar fi auzit-o zgâriind la uşă. N-am putea să-i înfigem un ţăruş de soc în inimă înainte s-o îngropăm? Aşa am fi siguri că-i moartă.

— Mii de draci, băiete! Tu te-ai încumeta să-i înfigi un ţăruş în timp ce ea stă şi se uită la tine? Că eu unul în niciun caz.

Băiatul scutură vehement din cap şi se făcu mic pe scăunelul lui, parcă îngrozit că cineva avea să-i arunce în mâini un ţăruş şi să-l pună să-l folosească.

Cu un oftat de exasperare, hangiul îi cercetă pe cei zece-cincisprezece oameni prăbuşiţi pe băncile cârciumii lui mohorâte. Deşi afară era încă lumină, obloanele erau închise zdravăn şi uşa ferecată. Nu că zăvoarele ar fi fost necesare — era mai degrabă forţa obişnuinţei. Pur şi simplu era mai sigur să tragi zăvorul. Dar asta nu avea s-o împiedice pe ea să afle ce se plănuia, iar în ce priveşte trecătorii nepoftiţi, nimeni, în afară de cazul că şi-ar fi dorit moartea, nu s-ar fi apropiat la mai mult de zece metri de o clădire cu uşile şi obloanele închise, oricât de disperat ar fi fost să bea sau să îmbuce ceva.

Hangiul avea toate motivele să fie neliniştit. Dacă nu stabileau repede ce trebuia făcut, avea să fie prea târziu ca să treacă la fapte înainte de a se întuneca. Era destul de rău s-o înfrunţi şi pe lumină; să încerci s-o omori noaptea, având doar o lumânare între tine şi puterile ei, era suficient pentru a slei şi intestinele celui mai curajos bărbat, şi, după douăzeci şi trei de ani de căsătorie, hangiul nu mai avea nicio iluzie că ar fi fost cel mai curajos bărbat.

Vocea fierarului răsună profundă şi tunătoare din separeul unde se ghemuise pe locul lui preferat, cu fesele-i uriaşe revărsându-se peste marginile băncii uzate.

— Puneţi-i căpăstrul cu botniţă şi legaţi-o zdravăn, acoperiţi-o cu o palmă-două de ţărână şi, după ce o muri înăbuşită, o să înfig eu un ţăruş de fier prin pământ. Asta ar trebui s-o dovedească. Îşi frecă spatele de perete ca să-şi scarpine o pişcătură de purice care-l mânca. O s-o fac exact când răsare

luna; asta o să-i pironească sufletul în mormânt. N-o să se mai scoale.

Tăbăcarul luă o înghiţitură de bere şi se şterse la gură cu dosul palmei.

— Dar zice-se că singurul leac fără greş ar fi să-i tai capul cu hârleţul unui gropar — după ce dă ortu' popii, fireşte.

— Aşa se omoară vampirii, şi ea nu-i vampir, cel puţin nu s-a spus nimic despre asta.

Vorbise o babă din spate. Bătrână şi prăpădită acum, ea moşise pe cei mai mulţi locuitori ai satului, şi îi văzuse şi îngropaţi.

— Cine ştie ce e ori în ce s-ar putea transforma după ce moare? Normală nu e, asta-i limpede.

Mai mulţi dădură din cap, aprobându-l pe tăbăcar. Era cam singurul lucru asupra căruia erau de acord. În toate orele lungi de discuţii nimeni nu-i pronunţase numele, nici măcar argatul. Până şi el ştia că sunt lucruri care e mai înţelept să nu fie numite cu glas tare.

— Eu tot zic că ar trebui s-o ardem, zise bătrâna. Aşa chiar că nu s-ar mai scula din morţi.

— Dar nu e eretică, protestă hangiul. Am avea cu toţii mai puţine probleme dac-ar fi. Sufletele ereticilor zboară direct în iad. Numai Dumnezeu ştie unde ar zbura sufletul ei, poate în prima vietate întâlnită, nu m-aş mira, fie ea om sau animal, şi atunci am avea de-a face cu un monstru de zece ori mai rău.

— Părintele Talbot ar şti ce vorbe să spună ca să-i trimită sufletul în iad, insistă cu încăpăţânare bătrâna.

— Aşa-i, ar şti, numai că a murit, ţii minte? La fel ca jumătate din sat, şi o să-i urmăm şi noi dacă nu găsim o cale s-o omorâm pe ea. Şi cum n-a mai rămas niciun preot pe o distanţă de patru zile de mers călare, trebuie să ne străduim s-o facem singuri. Nu se poate să ne tot ciondănim cum s-o facem. Trebuie s-o terminăm azi, înainte de apusul

soarelui. Nu putem risca s-o lăsăm vie încă o noapte.

Fierarul aprobă din cap.

— Are dreptate. Cu fiecare oră în care e în viaţă devine mai puternică.

Hangiul se ridică de pe bancă, vrând să pună capăt discuţiei.

— Aşadar, suntem toţi hotărâţi, spuse el ferm. O s-o îngropăm de vie cu căpăstru. După ce moare, William o s-o pironească în mormânt cu ţăruşul de fier. Singurul lucru care ne-a mai rămas de hotărât este cine o să-i pună căpăstrul.

Privi plin de speranţă prin încăpere, dar nu întâlni nicio privire.

1. Târgul de Sfântul Ioan[1]

Se spune că dacă te trezeşti brusc tresărind, a trecut o stafie peste mormântul tău. În dimineaţa aceea de Sfântul Ioan m-am trezit tresărind. Şi deşi nu aveam cum să prevăd răul pe care avea să ni-l aducă tuturor ziua care începea, în acel moment de veghe i-am simţit parcă fiorul rece, i-am zărit

umbra, ca şi cum ceva malefic plutea nevăzut foarte aproape de mine.

Când m-am trezit era întuneric, orele cele mai negre dinaintea zorilor, când lumânările s-au stins şi primele raze de soare nu au pătruns încă prin crăpăturile obloanelor. Dar nu răceala orei mă făcea să tremur. Eram prea ghemuiţi unul în altul în şura de dormit ca să simtă cineva vreun curent de aer.

Fiecare pat şi fiecare centimetru de podea erau ocupate de cei care se adunaseră la Kilmington pentru Târgul de Sfântul Ioan. Aerul era fetid din cauza mirosului de transpiraţie şi a râgâielilor, a vânturilor şi duhorilor acre din stomacurile încărcate de bere. Bărbaţi şi femei horcăiau şi sforăiau pe scândurile scârţâitoare, mormăind când, ici-colo, câte un adormit fără stare, prins într-un vis urât, îşi împungea vecinii în coaste.

Eu visez rareori, dar în noaptea aceea visasem şi visul era încă prezent când m-am trezit. Visasem dealurile întunecate din Lowlands cărora li se spune Cheviots, unde Anglia şi Scoţia se pândesc una pe alta, gata de luptă. Le vedeam ca şi cum m-aş fi aflat în faţa lor: vârfurile rotunjite şi pâraiele năvalnice, caprele sălbatice şi pietrele rostogolite de vânt, turnurile de veghe şi casele scunde fortificate. Le cunoşteam bine. Cunoşteam locul acela de când deschisesem ochii pentru prima dată; era locul pe care cândva îl numisem „acasă”.

Nu-l mai visasem de mulţi ani. Nu mă întorsesem niciodată acolo. Nu pot să mă mai întorc vreodată. Am ştiut asta din ziua în care l-am părăsit. De-a lungul anilor am încercat să mi-l scot din minte, şi aproape că am reuşit. Nu are niciun rost să tânjeşti după un loc în care nu poţi să revii. La urma urmei, ce înseamnă „acasă”? Locul unde te-ai născut? Locul în care oamenii îşi amintesc de tine? Amintirea mea se va fi stins de mult. Şi chiar dacă ar mai fi rămas în viaţă cineva care să-şi

amintească, nu m-ar ierta niciodată, nu m-ar putea absolvi pentru ce am făcut. Iar atunci, de Sfântul Ioan, când am visat dealurile acelea, eram cât se putea de departe de casă.

Am călătorit mulţi ani, atât de mulţi că de-o vreme îndelungată am încetat să-i mai număr. De altfel, nu are nicio importanţă. Soarele se iveşte la răsărit şi coboară la apus, şi ne ziceam că aşa va fi mereu. Eu ar fi trebuit să ştiu că nu-i aşa. Sunt, la urma urmelor, un negustor ambulant, un vânzător de speranţe şi formule magice, de promisiuni deşarte şi poveşti aurite. Şi, credeţi-mă, sunt o mulţime de oameni care cumpără aşa ceva. Le vând credinţă la sticlă: apa Iordanului luată exact din locul în care a coborât porumbelul, oasele pruncilor ucişi în Betleem şi bucăţi din candelele purtate de fecioarele înţelepte. Le ofer şuviţe din părul Mariei Magdalena, mai roşii decât rumeneala unui adolescent, şi laptele alb al Maicii Domnului în sticluţe cât sfârcurile ei. Le arăt degetele înnegrite ale Sfântului Iosif, frunze de palmier de pe Pământul Făgăduinţei şi păr de la asinul care l-a purtat pe Domnul nostru în Ierusalim. Şi ei mă cred, cred totul, căci doar am cicatricea care dovedeşte că am fost până în Ţara Sfântă să mă lupt cu păgânii pentru aceste relicve!

Cicatricea mea, vineţie şi zbârcită precum fundul unei babe, care-mi întinde nasul până la mijlocul obrazului, n-are cum să treacă neobservată. Mi-au cusut gaura în care ar fi trebuit să mi se afle ochiul, şi de-a lungul anilor pleoapa mi s-a strâns şi s-a băgat în orbită, ca pojghiţa de pe o budincă de lapte rece. Dar nu încerc să-mi ascund faţa, căci ce alt certificat mai bun ţi-ai putea dori, ce dovadă mai bună că fiecare oscior pe care-l vând e autentic, că fiecare picătură de sânge a căzut chiar pe pietrele Oraşului Sfânt? Şi ştiu să spun sumedenie de poveşti — cum am retezat mâna unui sarazin ca să smulg fâşiile din scutecul Domnului nostru din încleştarea lui, cum am fost

nevoit să măcelăresc cinci, ba nu, doisprezece bărbaţi doar ca să-mi afund plosca în Iordan. Pentru poveste cer bani în plus, fireşte. Întotdeauna cer bani.

Toţi trebuie să trăim în lumea asta şi sunt tot atâtea feluri de a te descurca în viaţă câţi oameni pe pământ. Faţă de altele, meseria mea ar putea fi considerată respectabilă şi nu face niciun rău. Am putea spune că face chiar bine, căci vând speranţă şi asta-i cea mai de preţ comoară. O fi speranţa o iluzie, dar e ceea ce te împiedică să te arunci în râu sau să înghiţi cucută. Speranţa e o minciună frumoasă şi e nevoie de talent ca s-o creezi pentru alţii. Iar atunci, în ziua când se spune că a început totul, credeam cu sinceritate că a crea speranţă este cea mai mare dintre toate artele, cea mai nobilă dintre toate minciunile. Mă înşelam.

Ziua aceea a fost socotită o zi nefastă de către cei ce cred în astfel de lucruri. Lor le place să aibă o zi de care să lege nenorocirea, de parcă moartea ar avea o oră a naşterii sau distrugerea un moment al conceperii. Aşa că au legat-o de ziua de Sfântul Ioan 1348; o dată pe care s-o poată ţine minte oricine. Era ziua când oameni şi animale deopotrivă devin miză într-un joc al divinităţii. Era axul de care atârnau libere talerele raiului şi ale iadului.

Acea zi de Sfântul Ioan anume s-a născut tremurândă şi bolnăvicioasă, înfăşurată într-un văl dens de ploaie măruntă. Fantome de colibe, copaci şi staule pluteau în lumina cenuşie şi plăpândă, părând că vor dispărea la cântatul cocoşului. Dar cocoşul nu cânta. Nu recunoştea zorii. Păsările erau tăcute. Toţi cei ce se întâlneau în drumul lor grăbit spre mulsul sau hrănitul vitelor îşi strigau veseli că ploaia nu avea să dureze mult şi că avea să fie o zi de Sfântul Ioan la fel de frumoasă ca toate celelalte, dar se vedea că nu erau convinşi. Tăcerea păsărilor îi tulbura. Ştiau că tăcerea era un

semn rău în acea zi anume, deşi nu îndrăzneau s-o spună.

Aşa cum au prezis însă, burniţa s-a oprit în cele din urmă. O aşchie de soare, slabă şi palidă, strălucea cu intermitenţă dintre norii grei. Nu avea pic de căldură în ea, dar sătenii din Kilmington nu voiau să se lase descurajaţi de un fleac ca ăsta. Valuri de râsete se revărsau peste Izlaz. Semne rele sau nu, era sărbătoarea lor şi ar fi jurat şi-n ghearele furtunii că se distrau de minune. Străini veneau din toate satele învecinate să vândă şi să cumpere, să facă schimburi şi să se târguiască, să limpezească dispute vechi şi să pornească altele noi. Erau servitori ce-şi căutau stăpân, fete ce-şi căutau soţ, văduvi ce-şi căutau neveste puternice şi hoţi ce căutau orice pungă pe care-o puteau tăia.

Lângă iaz se învârtea pe o frigare uriaşă un porc golit de maţe şi mirosul de carne prăjită stătea aninat în aerul umed, lăsându-ţi gura apă. Un băieţel rotea încet frigarea, dând câte-un şut câinilor ce săreau şi se repezeau la porc, dar bietele animale erau aproape înnebunite de miros şi nici măcar scânteile aruncate de foc sau loviturile zdrahonilor din jur nu le puteau alunga. Sătenii tăiau hălci suculente din muşchii sfârâitori, sfâşiindu-le cu dinţii şi lingându-şi grăsimea de pe degetele unsuroase. Până şi aceia ai căror dinţi ajunseseră de mult nişte cioturi înnegrite sugeau cu lăcomie fâşiile de grăsime şi şorici în timp ce sucurile li se prelingeau pe bărbie. Aşa un praznic cu carne proaspătă trebuia gustat pe îndelete, până la ultimul oscior.

Cete de băieţi desculţi alergau printre adulţii ce stăteau la bârfe, încercând să-i distragă pe jonglerii în haine purpurii şi să-i facă să-şi scape beţele pe jos. Tineri şi tinere îşi făceau de cap, nebăgând de seamă iarba udă şi privirile dezaprobatoare ale preoţilor sau călugărilor. Negustorii ambulanţi îşi lăudau mărfurile. Menestrelii cântau la fluier sau la tobă şi copiii

ţipau atât de tare, că puteau trezi şi dracii din iad. Era la fel în fiecare an. Se bucurau cât puteau de târg, căci aveau mult prea puţine alte pricini de veselie în restul anului.

Dar nici chiar în înghesuiala aceea zgomotoasă copila nu avea cum să treacă neobservată. Avea părul nu blond, ci de un alb pur, o învârtejeală mătăsoasă ca barba ciufulită a unui moş, iar sub această bonetă de nea faţa îi era mai palidă decât coapsele unei călugăriţe, sprâncenele şi genele îi erau albe, conturând nişte ochi translucizi precum cerul zorilor. Pielea delicată a membrelor ei osoase strălucea într-o lumină de gheaţă albăstruie, contrastând puternic cu pielea maronie a celorlalţi puşti din piaţă. Dar nu doar absenţa culorii mi-a atras atenţia, ci bătaia.

Nimic neobişnuit într-un copil care-o mai încasează din când în când; probabil că mai văzusem deja vreo cinci-şase în ziua aceea — o nuia peste picioarele goale pentru că scăpase din neatenţie un coş cu ouă, o spinare învineţită pentru că plecase de-acasă fără să spună, un dos de palmă peste ureche fără vreun alt motiv decât că puştiul se afla în drum. Toţi micii păcătoşi încercau să se ferească de lovituri sau să ţipe destul de tare ca să-şi convingă pedepsitorii că pedeapsa fusese apreciată cum se cuvine, toţi, adică, în afară de ea. Ea nu ţipa şi nu se zbătea, ci era tăcută de parcă loviturile de pe spatele ei ar fi fost date cu o pană şi nu cu o curea, şi acest simplu fapt părea că-l înfurie şi mai mult pe cel care o bătea. Credeam c-o va bate până când ea va rămâne fără suflare, dar în cele din urmă, înfrânt, a lăsat-o în pace. Ea s-a îndepărtat câţiva metri de el, împleticindu-se, clătinându-se, dar cu bărbia sus, deşi picioarele-i păreau gata să cedeze sub greutatea ei. Apoi a întors capul şi s-a uitat la mine, ca şi cum ar fi simţit c-o priveam. Ochii ei de un albastru palid erau uscaţi şi senini ca o zi de vară, şi în jurul gurii avea o urmă vagă de surâs.

Cel care o bătuse nu era singurul înfuriat de tăcerea ei. Un negustor gras şi plin de inele îşi agita pumnul spre el cerându-i despăgubiri, aproape vânăt la faţă de mânie. Nu puteam auzi ce se petrecea între ei din cauza ţipetelor şi sporovăielii micii mulţimi ce se adunase în jurul lor, dar în cele din urmă au părut să ajungă la o înţelegere şi negustorul s-a lăsat condus în direcţia tavernei, cu un şir de gură-cască după el. Fără îndoială, bătăuşul intenţiona să-l împace pe bărbatul furios cu o cantitate apreciabilă de vin tare. Ţinându-l zdravăn de cot cu o mână, n-a pierdut ocazia să-i mai dea un dos de palmă fetei cu cealaltă când a trecut pe lângă ea — o lovitură exersată, dată fără a părea măcar că se uită spre ea. A culcat-o la pământ, cu faţa în jos şi, de data asta, înţeleaptă, ea a rămas acolo până a fost sigură că el intrase în cârciumă. Apoi s-a târât printr-un spaţiu îngust dintre o buturugă şi roţile unei căruţe şi s-a ghemuit acolo, cu braţele în jurul genunchilor, privindu-mă fix cu nişte ochi mari, lipsiţi de expresie, ca o pisică ce priveşte de pe sobă.

Părea să aibă vreo doisprezece ani; era desculţă şi îmbrăcată într-o cămaşă albă şi grosolană din lână, cu o basma roşie ca sângele în jurul gâtului, ce-i sporea albeaţa părului. A continuat să se uite fix, dar nu la cicatricea mea, ci la ochiul cel bun, cu o intensitate mai degrabă imperioasă decât curioasă. Am întors capul. Ceea ce se petrecuse nu avea nimic de-a face cu mine. Fata fusese pedepsită pentru vreo abatere, probabil furt, şi negreşit merita ce căpătase, deşi era în mod evident călită, din moment ce totul avusese un efect atât de modest asupra ei. Aşa că nu exista niciun motiv pentru care să-i spun ceva.

Am scos o plăcintă din traistă, am rupt-o în două şi i-am aruncat jumătate, apoi m-am tolănit cu spatele sprijinit de trunchiul unui copac să mănânc porţia mea. Îmi era foame şi era un loc liniştit pentru mâncat, acum că gloata se

împrăştiase. Şi doar nu puteam să mănânc fără să-i dau o înghiţitură şi copilei, nu? Am privit freamătul mulţimii, mestecând încet. Plăcinta era uscată precum copita diavolului, dar pastrama de oaie dinăuntru era destul de dulce şi bine condimentată. Fata îşi ţinea plăcinta în ambii pumni, de parcă s-ar fi temut că i-o smulge cineva. N-a spus nimic, nici măcar „mulţumesc”.

Am luat o gură de bere să-mi alunece mai bine îmbucătura pe gât.

— Ai un nume, fato?

— Narigorm.

— Ei, Narigorm, dacă vrei să furi de la de-alde ăştia, trebuie să înveţi mai bine meserie. Ai noroc că n-a trimis după şerif.

— Nu furam.

Cuvintele i-au ieşit înăbuşit din gura plină.

Am dat din umeri şi am privit-o cu coada ochiului. Îşi terminase deja plăcinta şi se lingea pe degete foarte concentrată. M-am întrebat când mâncase ultima dată. Având în vedere starea de spirit a bărbatului, mă îndoiam că avea s-o mai hrănească în ziua aceea. Dar pe jumătate o credeam că nu furase. O fată care se distingea atât de tare în mulţime nu avea cum să supravieţuiască prea mult ca hoaţă de buzunare şi mi-a trecut prin cap că era foarte posibil ca tatăl sau stăpânul ei, ce-o fi fost omul acela, să-şi fi găsit un mijloc de trai bun închiriind-o cu ora bărbaţilor cu gust pentru tinerele fecioare. Dar de data asta era limpede că-l supărase pe client. Poate că-l refuzase pe negustor, sau poate acesta o încercase şi descoperise că nu era primul care-i bătea la uşă. Cu timpul, avea să înveţe să ascundă asta. Femeile mai experimentate aveau s-o înveţe şmecheria şi, fără îndoială, odată ce reuşea să stăpânească această artă, avea să câştige bine. Mai avea câţiva ani bunişori înainte pentru meseria ei, mai mulţi decât altele, aş fi zis, căci şi atunci când înflorirea tinereţii îi va fi trecut, se vor găsi încă destui care

să plătească bani frumoşi pe o femeie care arăta atât de diferit de celelalte.

— Vrei să ţi-o fac acum, pentru plăcintă? mă întrebă, şi vocea îi era la fel de lipsită de emoţie ca şi privirea. Va trebui să ne grăbim, până nu se-ntoarce Stăpânul, că nu va fi prea mulţumit dacă nu plăteşti cu bani.

Mâna ei mică şi rece încerca să se strecoare în a mea. I-am pus-o la loc în poala ei, blând dar ferm, întristat că deja învăţase să nu aştepte niciun dar de la viaţă. Nici măcar o firimitură nu vine pe gratis. Cu cât înveţi însă mai devreme această lecţie, cu atât vei avea mai puţine dezamăgiri.

— Nu mă mai interesează astfel de lucruri, copilă. Sunt mult prea bătrân. Şi-afar' de asta, n-a fost decât o îmbucătură de mâncare. Primeşte-o şi bucură-te. Eşti o fată drăguţă, Narigorm. Nu trebuie să te vinzi aşa de ieftin. Ascultă sfatul unui şarlatan bătrân: cu cât oamenii trebuie să plătească mai mult pentru un lucru, cu atât vor crede mai mult că merită.

Ea s-a încruntat uşor şi a înclinat capul, privindu-mă curioasă.

— Ştiu de ce nu vrei să-ţi citesc runele. Nu vrei să ştii când o să mori. Bătrânii spun că vor să ştie, dar de fapt nu vor. Se clătina înainte şi înapoi pe fund, ca un copil mic. I-am spus negustorului că o să-şi piardă toţi banii şi că soţia lui o să fugă, o să-l părăsească. E adevărat, dar nu i-a plăcut. Stăpânul i-a spus că-l tachinam şi a încercat să mă facă să-i spun un viitor mai bun, dar n-am vrut. Nu pot să mint; dacă minţi, îţi pierzi darul. Morrigan[2] îi distruge pe mincinoşi.

Aşadar, era ghicitoare. O chestie bună dacă poţi să-i convingi pe ceilalţi de adevărul ei. E greu de spus, în cazul unora, dacă ei cred ori nu în propria artă. Era convinsă că-i spusese adevărul negustorului sau îi displăcuse broscoiul ăla grăsan şi-i făcuse o prezicere proastă ca să-l sâcâie? Dacă era aşa, plătise pentru asta şi putea să mai

plătească încă dacă stăpânul ei era nevoit să cheltuiască prea mult în cârciumă ca să-l împace, dar probabil i se părea că merita să încaseze o tăbăceală ca să vadă mutra pe care o făcuse negustorul. Cred că şi eu aş fi gândit la fel la vârsta ei. Am chicotit.

— Zău că i-am spus adevărul, a şuierat ea sălbatic. O să ţi-l spun şi ţie, şi-o să vezi.

Speriat de răutatea din vocea ei, am coborât privirea, dar ochii ei albastru pal erau la fel de mari şi lipsiţi de emoţie ca înainte şi mi-am dat seama că mă purtam prosteşte. Copiii detestă să se râdă de ei. Era normal să fie indignată dacă i se părea că vorbele îi erau puse la îndoială.

— Te cred, copilă, dar n-am nici cea mai mică dorinţă să mi se ghicească viitorul. Nu fiindcă m-aş îndoi de priceperea ta, am adăugat repede, dar când ajungi la vârsta mea viitorul vine spre tine cu prea multă grabă şi fără a mai alerga tu în întâmpinarea lui.

M-am ridicat încet în picioare. N-am nimic împotriva celor care-şi câştigă existenţa din ghicit, leacuri sau orice altă vrăjitorie pe care-o pot folosi ca să stoarcă nişte bănuţi de la oameni. De ce-aş avea? Eu nu-mi practic arta pentru cei superstiţioşi şi creduli? Dar nu văd niciun motiv să mă despart de banii mei câştigaţi cu trudă pentru astfel de servicii. În plus, dacă poţi citi viitorul, poţi citi şi trecutul, căci ele nu sunt decât capete ale aceluiaşi fir, şi eu am întotdeauna mare grijă ca nimeni să nu-mi cunoască nimic altceva decât prezentul.

Umbrele se lungeau pe pământ. Adierea, care nu fusese niciodată caldă, devenise acum tăioasă. Din porc nu mai rămăseseră decât oasele. Unii oameni plecau acasă, dar alţii, cei mai mulţi nu prea siguri pe picioare, se duceau spre pădure să continue serbarea, acum că treburile târgului se încheiaseră. Mi-am aranjat oasele vechi la loc în desagă. Nu aveau să mai fie clienţi astăzi. Mi-am pus-o în spinare şi am urmat mulţimea

zdrenţăroasă şi dezordonată spre copaci. Îmi ziceam că avea să se mai găsească niscai vin bun în pădure în noaptea aceea, precum şi cărnuri gustoase pentru cei care mai aveau loc în stomac, ceea ce la mine mai era.

Nu i-am mai spus nimic fetei. Îmi făcusem datoria creştinească, împărţisem o îmbucătură cu ea, şi cu asta gata. Şi ceva din felul în care mă privea îmi stârnea o oarecare nervozitate. De-a lungul anilor, m-am obişnuit să se holbeze lumea la mine. Acum abia dacă mai observ. Nu, nu faptul că se holba la cicatricea mea mă deranja, ci mai degrabă că nu se uita la ea; se holba la mine ca şi cum ar fi încercat să vadă dincolo de ea.

Bărbaţii din faţa mea mergeau cu paşi mărunţi pe potecă, împiedicându-se de rădăcini şi pietre. Unul a căzut în patru labe. L-am ajutat pe prietenul lui să-l pună pe două picioare. M-a bătut pe spate şi a râgâit: răsuflarea îi duhnea mai rău ca pârţul unui balaur. Aveau să fie ceva dureri de cap prin părţile astea a doua zi dimineaţa. În timp ce-l ţineam în echilibru până se hotăra ce picior să mişte mai întâi, m-am uitat în spate, spre Izlaz. Deşi nu puteam distinge nicio faţă de la distanţă, vedeam o pată albă ce se decupa clar pe fundalul stropit cu maro, verde şi purpuriu din jur. Stătea în picioare la marginea terenului cu iarbă, încă privindu-mă. Îi simţeam ochii aţintiţi asupra mea, încercând parcă să mă disece. M-am trezit brusc furios pe ea. Mânia mea era fără motiv, ştiam, căci biata copilă nu-mi făcuse absolut nimic, dar jur că dacă stăpânul ei ar fi ieşit în momentul acela din cârciumă şi i-ar mai fi ars una, nu mi-ar fi părut rău. Ca şi el, voiam s-o văd plângând. Lacrimile sunt normale. Lacrimile sunt omeneşti. Lacrimile îţi limitează curiozitatea la tine însuţi.

Şi-atunci, veţi întreba, asta a fost? Ăsta a fost începutul? Asta a provocat totul, o jumătate de plăcintă oferită unei copile cu ochi de gheaţă? Nu

părea o zi nefastă pentru nimeni în afară de negustorul cel gras. Aţi avea dreptate, dacă asta ar fi fost tot, n-ar fi fost nimic, dar s-a mai întâmplat ceva în ziua aceea, la câţiva kilometri de acolo, într-un orăşel de pe malul mării numit Melcombe. Fără nicio legătură, aţi zice, şi totuşi aceste două evenimente aveau să devină la fel de strâns întreţesute ca iţele dintr-o bucată de mătase. Fire trase din direcţii diferite, dar menite să devină una. Firul vertical din această ţesătură? Moartea unui bărbat. O să-i spunem John, căci nu i-am ştiut niciodată numele. Cineva trebuie să i-l fi ştiut, dar nimeni n-a recunoscut vreodată, aşa că a fost îngropat fără el.

John s-a prăbuşit în piaţa aglomerată. A fost văzut clătinându-se şi apucându-se de marginea unei căruţe ca să se sprijine. Cei mai mulţi au crezut că era beat, căci arăta a marinar şi, după cum ştie toată lumea, marinarii îşi petrec tot timpul pe uscat sorbind alcool până li se termină banii şi sunt nevoiţi să plece iar pe mare. John s-a îndoit de şale, tuşind de-i plesneau plămânii, până când i-au ţâşnit stropi de sânge pe mâini şi pe roţile căruţei. Apoi a căzut în genunchi şi s-a rostogolit.

Trecătorii care i-au sărit în ajutor s-au tras brusc înapoi, acoperindu-şi gura şi ţinându-se de nas. Duhoarea nu era cea obişnuită a unui beţiv nespălat, ci fetidă, părând a veni dintr-un mormânt deschis. Cei cu stomacuri mai rezistente s-au încumetat în cele din urmă să-l apuce de mâini şi să-l întoarcă, dar a urlat atât de tare de durere, încât l-au scăpat, speriaţi. Oamenii se holbau la el, deloc dornici să-l mai atingă, dar neştiind ce să facă totuşi ca să-l ajute.

Bărbatul căruia îi aparţinea căruţa l-a împuns pe John cu vârful pantofului, încercând să-l încurajeze să se târască de-acolo, din moment ce în mod evident nu voia să fie ridicat. Căruţaşul nu era om rău, dar trebuia să ajungă în satul învecinat până la căderea întunericului. Simţea, după cum

bătea vântul, că avea să vină iar ploaia şi era nerăbdător să plece până nu se pornea din nou, transformând drumurile în mlaştini. Numai dracul mai putea să mâne pe drumul acela de pădure odată ce devenea noroios, şi, dacă trebuia să te opreşti să scoţi căruţa din vreo brazdă, erai o pradă uşoară pentru orice tâlhar care ar fi vrut să se servească din punga şi căruţa ta, lăsându-te mort de-a binelea într-un şanţ. Şi numai Dumnezeu ştie că astfel de ticăloşi nu lipseau câtuşi de puţin prin pădure. L-a împuns din nou pe John, încercând să-l facă să se rostogolească de sub căruţă. Oricât de nerăbdător ar fi fost să plece, nu putea trece peste un om bolnav.

John, simţind vârful pantofului, l-a apucat pe căruţaş de picior şi a încercat să se salte ţinându-se de el. Şi-a ridicat faţa transpirată, cu ochii daţi peste cap, în timp ce un nou val de durere îi cutremura trupul, şi atunci căruţaşul a văzut că faţa şi braţele lui erau acoperite cu nişte pete livide negre-albăstrui. Era o privelişte care ar fi făcut pe oricine să sară înapoi, dar căruţaşul nu înţelegea la ce se uită. Nu recunoştea semnele. De ce-ar fi făcut-o? Nu mai fuseseră văzute până atunci, nu în locul acesta, în ţinutul acesta.

Dar cineva le-a recunoscut; cineva care mai văzuse aceste semne trădătoare. Era un negustor ce călătorise mult dincolo de coastele noastre şi cunoştea prea bine petele astea. O clipă a rămas încremenit, ca şi cum n-ar fi crezut că se putea întâmpla aici. Apoi l-a tras pe căruţaş şi a strigat răguşit:

— *Morte bleue*.

Mica mulţime ce se aduna în jurul lor se uita fără să priceapă de la negustor la silueta ce se zvârcolea pe jos. Negustorul arăta spre el cu o mână tremurândă.

— *Morte bleue*, *morte bleue*, a strigat el, ridicând vocea isteric, apoi, adunându-şi minţile, atât cât mai putea, a răcnit: Are ciumă!

Căruţaşul a avut dreptate. A plouat în noaptea aceea. Nu mărunt, ca în zori; acela fusese doar prologul. Nu, de data asta a turnat cu găleata. Cu stropi mari, grei, ce şfichiuiau frunzele, pământul, grânele şi acoperişurile de paie, transformând potecile în pâraie şi câmpurile în mlaştini. Ploua de parcă ar fi fost începutul potopului şi poate că aceia care au văzut primii stropii căzând în vremea lui Noe au crezut şi ei, ca şi noi, că nu însemna nimic. Poate că şi ei au crezut că până dimineaţa sau până în ziua următoare avea să se oprească.

2. Grupul

— De unde ai venit, băiete?

Nu era o întrebare prietenească. Hangiul stătea în pragul uşii, bătându-se cu un băţ zdravăn peste palmă. Era un bărbat voinic, cu braţele musculoase acoperite de păr negru. Nu era la prima tinereţe şi burta îi era prea mare ca să sugereze că ar fi iute de picior, dar nici n-avea nevoie să fie. Un trosnet al băţului ăluia şi n-ar mai fi fost necesar să fugă după adversar.

Băiatul din faţa lui a şovăit, cu ochii fixaţi nervos asupra băţului ce se balansa. A făcut un pas înapoi şi s-a împiedicat, stânjenit de pelerina-i viu

colorată. Era un tânăr subţirel, mai scund ca hangiul. Şi-a înfăşurat strâns pelerina în jurul corpului, ferindu-se de ploaie, cu o mână de culoarea lemnului de trandafir, lungă şi elegantă. Pe umăr îi atârna o lăută. În niciun caz un băiat de ţăran.

— Răspunde-mi, băiete, dacă ştii ce-i bine pentru tine. Eşti venit din sud?

Tânărul a mai făcut un pas înapoi şi a înghiţit în sec, în mod clar nesigur dacă răspunsul corect era da sau nu.

— D... da, s-a încumetat el în cele din urmă.

— Vrea să spună că e născut în ţinuturile dinspre sud, am zis, păşind cât am putut de repede între bâta ridicată şi băiatul care se chircea. Dar nu din sud a venit în aste luni din urmă. L-am văzut eu însumi nu mai devreme de săptămâna trecută la Târgul Magdalenei din Chedzoy — asta-i pe drumul spre Bridgewater. Nu-i aşa, băiete?

Mi-am pus piciorul peste al lui şi am apăsat tare.

Tânărul a dat viguros din cap.

— Da, de la Chedzoy, de-acolo am venit.

Tremura jalnic, cu apa picurându-i din glugă.

Hangiul l-a cercetat bănuitor de sus până jos.

— Tu, şarlatane, juri că l-ai văzut acolo?

— Pe oasele Sfântului Petru.

S-a uitat iar la băiat, apoi în sfârşit a lăsat bâtul jos.

— Doi pence pentru o cameră, un penny pentru şură. Fânu-i curat. Vezi să-l ţii aşa. Câinii dorm afară.

Nu erau mulţi oameni la hanul din Thornfalcon în seara aceea. Câţiva călători ca mine şi o mână de localnici; ploaia îi ţinuse pe mulţi în căminele lor. Hangiul era într-o dispoziţie la fel de proastă ca vremea. Era, la urma urmei, aproape iulie, şi el conta pe serile lungi şi calde de vară ca să umple băncile din curtea hanului. Zbiera şi se

răstea la nevastă-sa, care la rândul ei trântea berea pe mese de se vărsa, încruntându-se la clienţi de parcă ei ar fi fost de vină. Faţa ei acră nu era nici ea de prea mult folos afacerii. Dacă un bărbat vrea o companie morocănoasă o poate găsi de obicei la el acasă; n-are nevoie să plătească pe cineva pentru acest privilegiu.

L-am văzut pe tânăr intrând împreună cu un bărbat mai în vârstă. A privit în jur şi, zărindu-mă într-un colţ, lângă foc, i-a arătat spre mine însoţitorului său. S-au apropiat amândoi. Bărbatul mai vârstnic a trebuit să se aplece ca să treacă pe sub bârne. Avea pielea măslinie, ca băiatul, dar în timp ce acesta era un tânăr suplu şi delicat, el avea silueta lată a omului matur, care se cam îngrăşase. Avea deja riduri la colţurile ochilor şi părul îi era brăzdat de fire albe. N-ai fi putut spune că era frumos, dar părea destul de atrăgător, cu nasul lui roman şi buzele pline. Fără îndoială, făcuse multe capete să se întoarcă după el în tinereţe, probabil şi acum încă. A făcut o plecăciune politicoasă şi s-a lăsat să cadă pe o bancă din faţa mea.

— *Buona sera, signore*. Eu sunt Rodrigo. Vă cer iertare pentru deranj, dar am vrut să vă mulţumesc. Jofre îmi spune că i-aţi luat apărarea. Vă suntem îndatoraţi, domnule neguţător.

— Jofre?

A arătat cu capul spre tânărul care stătea respectuos în picioare lângă el.

— Elevul meu.

Tânărul a făcut o plecăciune aidoma celei a maestrului său.

Am dat din cap.

— Sunteţi bine-veniţi. Am zis doar o vorbă, şi vorbele-s pe gratis. Dar daţi-mi voie să vă mai ofer o vorbă. Nu ştiu de unde aţi venit de fapt, şi nu e treaba mea, dar zilele astea e mai sigur să spuneţi că veniţi dinspre nord. Zvonurile îi fac pe oameni precauţi.

Bărbatul a râs — un râs profund, care-i făcea ochii obosiţi să joace.

— Un hangiu îşi ameninţă clienţii cu bâta, şi asta-i precauţie?

— Aţi spus zvonuri, ce zvonuri? l-a întrerupt Jofre.

În mod evident, avea o relaţie relaxată cu maestrul lui.

— După lăută şi veşmânt, socotesc că sunteţi menestreli. Mă mir că n-aţi auzit veştile în drumul vostru. Credeam că ştie deja toată Anglia.

Maestrul şi discipolul au schimbat o privire, dar cel care a răspuns a fost Rodrigo, uitându-se mai întâi în jur să vadă dacă trăgea cineva cu urechea la conversaţia noastră.

— N-am mai fost de mult pe drum. Am fost amândoi în slujba unui lord. Dar... e bătrân şi fiul său a preluat conducerea proprietăţilor. Şi-a adus muzicienii lui, aşa că acum încercăm să ne câştigăm traiul pe drum. *É buono*, a adăugat el cu veselie forţată, avem o lume întreagă de văzut şi multe fete frumoase încă nedescoperite. Nu-i aşa, Jofre?

Băiatul, care-şi studia mâinile cu o intensitate patetică, a dat scurt din cap.

Rodrigo l-a bătut pe umăr.

— Un nou început, aşa-i, *ragazzo*?

Băiatul a dat din nou din cap şi s-a înroşit un pic, dar n-a ridicat ochii.

Un nou început pentru care din ei? mă întrebam. Bănuiam că era mai mult în spatele poveştii lor decât îmi spusese Rodrigo. Poate că privirea unuia sau a celuilalt rătăcise prea aproape de vreo fată drăguţă din familia lordului — n-ar fi fost pentru prima dată când auzeam aşa ceva. Femeile plictisite lăsate prea adesea singure nu rezistă unei hârjoane cu un menestrel arătos.

— Spuneaţi de nişte zvonuri, mi-a amintit Jofre cu glas uşor nerăbdător.

— Marea ciumă a ajuns în sfârşit pe coastele noastre.

Jofre a făcut ochii mari, şocat.

— Dar ziceau că nu poate ajunge pe insula asta.

— Zic şi înainte de o bătălie că regele lor nu poate fi înfrânt, dar de multe ori se înşală. A fost adusă pe o corabie din insula Guernsey, aşa se spune, dar cine ştie, poate se înşală şi în privinţa asta. De oriunde ar fi venit însă, nu mai contează acum; important e că a sosit.

— Şi se răspândeşte? a întrebat liniştit Rodrigo.

— De-a lungul coastei de sud, dar cu siguranţă se va răspândi şi în interior. Ascultaţi sfatul meu, mergeţi spre nord şi ţineţi-vă departe de porturi.

— Or să închidă porturile, cu siguranţă, cum au făcut în Genova, nu?

— În sud, poate, dar negustorii n-or să se învoiască să se închidă porturile de pe coastele de est şi de vest, cel puţin până n-or vedea cadavre zăcând în stradă. Prea mulţi bani vin pe mare.

Un suspin înăbuşit ne-a făcut pe amândoi să ridicăm privirea. Jofre stătea în picioare, cu pumnii încleştaţi, alb la faţă, cu gura strâmbându-i-se convulsiv. Apoi s-a întors şi a ţâşnit orbeşte afară din han, ignorând înjurăturile furioase ale nevestei hangiului când a trecut pe lângă ea, făcând-o să scape un vas din mână.

Rodrigo s-a ridicat.

— Va cer iertare, domnule neguţător, vă rog să-l scuzaţi. Mama lui... era în Veneţia când a ajuns ciuma acolo. N-a mai primit nicio veste de la ea de-atunci.

— Dar asta nu înseamnă neapărat ce-i mai rău. Cum ar putea trimite vorbă în vremurile astea? E drept, zvonurile spun că jumătate au pierit, dar dacă-i aşa, atunci jumătate au supravieţuit. De ce n-ar fi ea unul dintre aceştia?

— Asta-i spun şi eu, dar inima îi spune altceva. O adoră. Tatăl lui l-a gonit, dar el nu voia s-o părăsească. Depărtarea a transformat în mintea lui o femeie muritoare în Sfânta Fecioară. Şi pentru c-o adoră, se teme că a pierdut-o. Trebuie să-l găsesc. Cei tineri sunt impetuoşi. Cine ştie ce-o să facă?

A pornit repede în urma băiatului, oprindu-se să vorbească cu nevasta hangiului, a cărei stare de spirit devenise, dacă era posibil, şi mai sălbatică de când Jofre îi răsturnase vasul. Nu auzeam ce spuneau din cauza vorbăriei celorlalţi muşterii, dar i-am văzut încruntarea topindu-se într-un zâmbet şovăitor, apoi într-o roşeaţă accentuată a feţei. Iar când el s-a înclinat, i-a sărutat mâna şi s-a scuzat, ea a rămas privindu-i spatele ce se îndepărta cu ochii de vacă blândă ai unei fecioare îndrăgostite. Rodrigo deprinsese bine arta amorului curtenesc. Mă întrebam cum se descurca cu soţii geloşi. Bănuiam că nu era la fel de priceput în a le câştiga admiraţia, altfel n-ar fi fost acum pe drumuri.

M-am întors la berea mea, care era acceptabilă, şi la tocană, care nu era, dar era fierbinte şi hrănitoare şi când ştii cum e să ai stomacul gol înveţi să fii mai mult decât recunoscător şi pentru atât. Dar n-am avut prea mult parte de linişte. Un bărbat jegos, care îşi încălzise fundul impresionant la foc, a venit şi s-a aşezat pe banca eliberată de Rodrigo. Îl mai văzusem prin partea locului, dar nu schimbasem niciodată mai mult de un salut mormăit. O bună bucată de vreme, şi-a studiat tăcut halba de bere, de parcă s-ar fi aşteptat să vadă ieşind din ea ceva nou şi surprinzător.

— Ce-s, venetici? a întrebat el deodată fără a privi în sus.

— Ce te face să crezi asta?

— Arată a străini şi grăiesc tot aşa.

— Câţi străini ai auzit vorbind?

S-a încruntat la mine.

— Destui.

M-ar fi mirat să fi întâlnit mai mult de cinci-şase în viaţa lui. După cum arata, n-ar fi ştiut să deosebească un islandez de un maur, darămite graiurile. Thornfalcon nu se afla pe drumul principal al negustorilor, iar abaţia din apropiere nu conţinea decât moaştele unui sfânt al locului, pe care puţini oameni străini de ţinutul acesta s-ar obosi să le viziteze. Încruntarea se adânci şi mai mult între cutele murdare ale feţei omului.

— Da' tot nu mi-ai răspuns. Venetici sunt?

— Englezi ca dumneata şi ca mine. Au fost menestreli la curtea unui lord toată viaţa. Ştii cum e, printre oameni de neam toată ziua, încep să se creadă şi ei la fel. Se îmbracă în hainele aruncate de aceştia şi în scurtă vreme ajung să şi vorbească asemeni lor.

Omul a scos un mormăit neclar. Aproape sigur nu auzise niciun lord vorbind, aşa că era un teritoriu destul de neprimejdios.

— Ei, dacă nu-s venetici... A horcăit şi-a scuipat pe podea. Ai naibii venetici. I-aş da afar' din Anglia, pe toţi pân' la ultimul dobitoc. Şi dacă nu pleacă... Şi-a trecut un deget gros şi noduros de-a latul gâtului. Şi mai aduc şi toate bolile lor jegoase aci.

— Ciuma? Am auzit că au adus-o nişte băieţi din Bristol cu corabia lor.

— Păi da, că s-au amestecat cu nenorociţii de venetici în Guernsey, de-aia. Dacă te duci şi umbli în locuri străine, meriţi tot ce păţeşti.

— Ai familie?

A oftat.

— Cinci plozi, ba nu, şase de-acuma.

— O să te temi pentru ei atunci, dacă ciuma se răspândeşte.

— Nevastă-mea se teme, se smiorcăie din pricina asta din zori până-n seară. Îi tot zic că nu se răspândeşte. I-am zis că-i cârpesc una dacă îi tot dă

cu asta. Trebuie s-o faci, nu? Ca să le bagi minţile-n cap.

— Poate că are dreptate să se îngrijoreze. Se spune că a ajuns deja la Southampton.

— Aşa-i, da' se răspândeşte numai de-a lungul coastei, că acolo-s străinii, în porturi. Popa zice că-i o pedeapsă pentru străini, aşa că e la mintea cocoşului că n-o să vină încoace, că noi n-avem străini aci.

Şi cam asta credeau toţi în acele prime câteva săptămâni după ce marea ciumă şi-a făcut simţită prezenţa. Departe de coasta de sud, viaţa îşi urma cursul aproape la fel ca până atunci. Ai fi crezut că oamenii vor intra în panică, dar adevărul este că nu credeau că-i va atinge. Erau suspicioşi cu străinii, violenţi chiar, dar îşi dădeau asigurări că ciuma e şi ea un lucru străin. Păi avea până şi un nume străin — *morte bleue*. Cum ar fi putut vreun englez să moară de o boală atât de limpede menită străinilor?

Acele oraşe de pe coasta de sud care deja îi căzuseră pradă şi erau culcate la pământ unul după altul ca grâul sub seceră erau, cel mult, dovada acestui lucru, căci porturile, după cum ştia toată lumea, colcăiau de străini şi străinii erau cei care mureau, dovadă clară că Dumnezeu dăduse pedeapsă veşnică altor popoare ale lumii. Şi dacă mai mureau şi câţiva englezi din porturi, ei bine, asta era pentru că se amestecaseră cu aceşti străini, se culcaseră cu târfe sau băieţi străini. O meritau. Dar Anglia, Anglia cea adevărată, nu. Aşa cum odinioară fuseseră convinşi că molima nu putea traversa Canalul, acum încercau să se convingă că avea să se oprească în porturi, cu condiţia ca şi străinii să fie opriţi acolo.

A doua zi dimineaţa ploaia cădea la fel de implacabil ca în ziua precedentă şi în ziua dinaintea acesteia. Ploaia îi face pe oameni să se afunde în propriile gânduri. Nimeni nu se uită la

nimeni pe ploaie; merg toţi cu capetele plecate, cu privirea aţintită spre băltoacele învârtejite. Ieşisem din sat, târându-mi picioarele pe drum, când i-am zărit pe Rodrigo şi Jofre; chiar şi atunci aş fi trecut probabil pe lângă ei fără să-i recunosc dacă băiatul n-ar fi scos un muget ca de vacă în chinurile facerii, vomitând repetat într-un şanţ.

Rodrigo îi murmura ceva, părând că-l dojeneşte, dar în acelaşi timp îl mângâia liniştitor pe spate.

Am rămas pe partea cealaltă a drumului şi mi-am tras pelerina peste nas şi gură.

— E bolnav?

Doamne sfinte! Eu fusesem cel care-l convinsese pe hangiu să-i lase să stea. Dacă avea ciumă...

Rodrigo a ridicat capul sever, apoi a surâs cu buzele strânse.

— Nu, Neguţătorule, nu-i boala. Stomacul lui nu-i învăţat cu vinul. Cel de la han a fost mai aspru decât este el obişnuit să bea.

Băiatul s-a aplecat din nou şi a gemut, ţinându-se de cap, cu ochii injectaţi şi faţa de culoarea laptelui acru.

— Poate că nu cu calitatea, ci cu cantitatea nu-i el obişnuit.

Rodrigo a făcut o grimasă, dar nu m-a contrazis. Băiatul a continuat să stea aplecat deasupra şanţului, deşi voma-i era acum uscată, spre deosebire de ploaie.

— Ai ieşit devreme, Neguţătorule. Te aşteaptă o călătorie lungă?

Am şovăit. Nu-mi place să-mi discut treburile cu străinii. Începi să spui unde te duci şi oamenii încep să te întrebe de unde vii. Vor să ştie unde te-ai născut şi unde ţi-e casa, insistând că trebuie să ai una, pe undeva. Unii cred chiar că dacă n-ai rădăcini eşti vrednic de milă. Că eu am ales să smulg aceste rădăcini e ceva ce n-ar putea înţelege niciodată.

Dar era cu neputinţă să fii necuviincios cu un om atât de curtenitor ca Rodrigo.

— Mă duc la mormântul Sfântului John Schorne din North Marston. Se pot face bani buni acolo şi e mult mai la nord de aici, şi departe de ţărm, departe de porturi.

Îl ştiam de mult. Era un loc bun pentru a evita ploile de toamnă, ba chiar şi toată iarna, dacă era nevoie. Nu eram atât de prost ca să cred că ciuma nu va intra şi în interiorul insulei, dar nu avea cum să ajungă până-n North Marston, cel puţin nu înainte de sosirea îngheţului. Şi, ca toate febrele de toamnă, cu siguranţă avea să se stingă atunci. Dacă puteai supravieţui până se schimba vremea, până la Crăciun totul se va fi terminat, se spunea, şi chiar şi eu eram destul de naiv ca să mă liniştesc cu acest gând.

— Şi Domniile Voastre, încotro? l-am întrebat pe Rodrigo.

Ca şi mine, a şovăit, parcă nevoind să dezvăluie întregul adevăr.

— Noi ne ducem la Maunsel Manor. E doar la câteva mile de-aici. Am stat acolo ori de câte ori stăpânul nostru făcea o vizită familiei. Stăpâna casei ne-a apreciat întotdeauna cântările. O să încercăm să fim primiţi la ei.

— Va fi o călătorie zadarnică. Am auzit că sunt plecaţi cu toţii la casele lor de vară. Se întorc abia peste câteva săptămâni.

Rodrigo părea înfrânt şi neajutorat. Mai văzusem această expresie la cei care fuseseră în serviciul cuiva toată viaţa şi se treziseră dintr-odată pe dinafară. Au tot atâta idee despre supravieţuire cât un câine de companie abandonat în pădure.

— Mai bine v-aţi îndrepta spre un târg sau, şi mai bine, un loc sfânt. Târgurile durează adesea doar câteva zile, dar un loc sfânt nu se închide niciodată. Găsiţi unul popular printre pelerini şi împrieteniţi-vă cu unul dintre hangii. Pelerinii au întotdeauna nevoie de distracţie seara. Cântaţi un

cântec de bătălie plin de imbold pentru bărbaţi şi un cântec de dragoste pentru femei şi vă veţi câştiga cu uşurinţă un pat uscat şi o masă caldă.

Dinspre Jofre se auzi un geamăt puternic.

— Poate nu vrei să auzi de mâncare acum, băiete, dar stai să vezi când ţi-o trece mahmureala asta. O să gemi şi mai tare când o să simţi muşcătura foamei.

Jofre a reuşit să ţină capul sus destul cât să se încrunte la mine, apoi s-a sprijinit de un copac, cu pleoapele strânse.

— Dar alţi menestreli vor fi găsit deja astfel de hanuri, nu?

— Aş zice că da, dar el e băiat frumuşel. Când e curat şi treaz, adică, am adăugat, căci numai frumuşel nu arăta în momentul acela, cu faţa-i umflată şi fălcile strânse. Dacă-l poţi convinge să flirteze cu matroanele bogate în loc de fiicele lor, o să faci rost de niscai arginţi. Amândoi vă deosebiţi de gloata comună a menestrelilor. Nevestele de negustori se cred femei de condiţie bună şi ar plăti bani buni oricui ar şti să le trateze ca atare. Şi, cine ştie, poate o să aveţi noroc să vă găsiţi altă slujbă. Şi oamenii de rang înalt fac pelerinaje. Ei mai abitir ca alţii, căci au mai mulţi bani pentru asta şi mai multe păcate de plătit.

— La lăcaşul ăsta unde mergi dumneata crezi că am putea găsi de lucru?

Am avut o presimţire sumbră că ştiam încotro bătea şi m-am ocărât în gând că pomenisem de asta.

— E la câteva săptămâni bune de mers. Eu va trebui să mă opresc pe la târguri şi pieţe pe drum. Ar trebui să căutaţi ceva mai aproape.

— Eu nu pot să merg. Sunt bolnav, a scâncit băiatul.

— *I denti di Dio*! Şi a cui e vina? s-a răstit Rodrigo, şi Jofre a căpătat un aer speriat, de parcă l-ar fi pocnit.

Rodrigo părea şi el surprins de propria-i asprime, căci următoarele cuvinte le-a rostit blând, ca o mamă care încearcă să liniştească un copil plângăreţ.

— O să te simţi mai bine mergând, şi oricum nu putem rămâne aici. Trebuie să câştigăm bani. Fără mâncare şi adăpost o să te îmbolnăveşti. S-a întors către mine, cu neliniştea întipărită pe chip: Ştii drumul spre acest lăcaş? Poţi să ne ajuţi să găsim de lucru pe drum?

Ce puteam face? Deşi nu mă îndoiam că Rodrigo s-ar fi descurcat singur în intriga subtilă şi politicile de la o curte, a-l trimite singur în vintrele unei pieţe ar fi fost totuna cu a trimite un copil abia înţărcat pe câmpul de luptă.

— Va trebui să mergeţi în ritmul meu. Nu mai sunt atât de sprinten ca odinioară.

Rodrigo se uită la băiatul apatic.

— Cred că un ritm încet ni se va potrivi foarte bine, Neguţătorule.

Şi astfel au ajuns împreună primii membri ai micului nostru grup, primii dar nicidecum ultimii. În acea dimineaţă umedă credeam că făceam o faptă bună împiedicându-i să înveţe într-un mod prea dur cum să supravieţuiască pe drumuri. Credeam că îi scap de nişte zile de foame şi de nişte nopţi dormite în locuri reci şi neprietenoase; mi se întâmplase şi mie la început şi ştiam cât de rău poate fi. Acum însă ştiu ca m-aş fi dovedit mai bun la suflet dacă aş fi trecut nepăsător pe lângă ei decât atrăgându-i în ceea ce avea să urmeze.

3. Zophiel

Nu vezi în fiecare zi o sirenă, deşi auzi deseori vorbindu-se despre ele. Întrebaţi pe oricine în satele pescăreşti şi vă va jura că un bătrân din sat a prins cândva o sirenă în năvodul său sau a căzut din barcă şi a fost salvat de o fecioară cu părul strălucind în lumina lunii ca un banc de peşti argintii şi cu o coadă căreia stelele îi dădeau licăriri de opal. Aşa că, atunci când un vrăjitor îţi spune că are una în cort, poţi să fii sigur că nu va lipsi publicul dispus să dea câţiva bănuţi ca să arunce o privire unei sirene vii, adevărate.

Nu tocmai vii, de fapt, căci aceasta era moartă. Moartă, pentru că ele chiar mor dacă nu se pot întoarce în mare. La urma urmelor, sunt pe jumătate peşti, şi cât poate să trăiască un peşte fără apă? O sirenă poate trăi mai mult, dar nu veşnic, nu pe uscat, cel puţin aşa explica vrăjitorul.

Acesta îşi zicea Zophiel, „iscoada lui Dumnezeu”. Numele i se potrivea aproape prea bine. Iscoadele trebuie să fie mereu în gardă, şi el era, îţi dădeai seama de asta prima dată când îl auzeai vorbind, atent, cu şiretenie, s-ar putea spune. Nu făcea nicio promisiune pe care gloata i-ar fi putut-o imputa mai târziu. Dacă promiţi o creatură vie şi ea e moartă, vorba se va împrăştia repede. În cel mai bun caz, nimeni nu se va mai despărţi de vreun ban ca s-o vadă, iar în cel mai rău — ei bine, nu există hotar pentru ceea ce ar putea face o gloată de beţivi dacă se simte păcălită. Mai târziu, mi-am dat seama că Zophiel nici măcar nu pretinsese că aceea era o sirenă. „O făptură a mării”, atâta spusese. Zophiel era într-adevăr iscusit, avea o minte brici.

În acele zile întunecate, aveam impresia că soarele nu răsare niciodată; parcă trăiam într-un

crepuscul etern strivit sub apăsarea norilor suri şi deşi şi a fumului greu iscat de o mie de focuri mocnite. În cortul lui Zophiel era şi mai întuneric încă, dar frig, un frig înţepător. Nu era un loc unde ţi-ai fi dorit să zăboveşti, nici măcar ca să te adăposteşti de ploaie. Cortul era îngust, ca un fel de şopron ridicat în spatele căruţei, în care încăpeau cel mult trei-patru oameni înghesuiţi. Un felinar arunca o lumină galbenă vâscoasă asupra unei cuşti mici, ce se bălăngănea în spatele căruţei. Barele cuştii nu erau menite să ţină creatura înăuntru, nu era niciun pericol să fugă, ci ca să-i oprească pe vizitatori să rupă bucăţi din ea şi să le ia cu ei, cum făceau cu moaştele pe la locurile de pelerinaj. E drept că o sirenă nu e sfântă, dar nici din lumea asta nu e, aşa că cine ştie ce-ar putea vindeca un fragment dintr-o sirenă? Numai duhoarea şi ar fi fost destul ca să-l exorcizeze şi pe cel mai încăpăţânat dintre demoni.

Creatura zăcea pe spate în cuşcă pe un pat de pietricele lustruite de apă, cochilii, raci morţi, arici sau stele de mare şi fâşii de alge uscate. Mirosul de mal, de apă sărată şi de peşte era destul de puternic ca să convingă pe oricine că această creatură îşi avea obârşia în mare; destul de puternic şi ca să acopere aroma de mir, tămâie, mosc şi aloe ce se furişa de sub el, dacă nu-ţi era foarte cunoscută.

Puţini oameni din vremurile noastre ar recunoaşte parfumul acela ameţitor, amărui. Era un parfum pe care nu-l mai simţisem de mulţi ani, dar pe care, odată ce l-ai simţit, nu-l mai uiţi. După toţi anii ăştia, încă mai are puterea de a-mi face stomacul să mi se strângă şi ochii de mult uscaţi să mi se umple de lacrimi. E mirosul cadavrelor îmbălsămate ale cavalerilor ce se întorceau de la Acra. Se întorceau, aşa cum juraseră că o vor face, dar nu în fruntea unui alai încărcat cu comori şi absolviţi de toate păcatele trecute şi viitoare. Nu, ei se întorceau acasă în sicrie, însoţiţi de fraţi cu privirile golite şi servitori emaciaţi, pentru a fi

îngropaţi prea tineri în cripte reci, sub blazonul familiei. Mirul nu este ieftin. Este parfumul preţios al unui meşteşug delicat. Am învăţat multe lucruri de la sarazini: nu în ultimul rând, cum să ne conservăm morţii măcelăriţi. Deprinsese Zophiel această artă, ori cumpărase creatura de la altcineva? Oricum ar fi fost, cineva cheltuise bani buni pe ea.

Sirena, dacă sirenă era, nu arăta mai mare decât un prunc. Faţa îi era zbârcită, adunată în ea însăşi, astfel că ochii nu mai erau decât nişte tăieturi, dar cu colţurile ridicate în sus. Capul îi era acoperit cu un puf fin, de culoarea paiului, care stătea perpendicular pe piele, sau poate pielea care se boţise îl făcea să stea aşa. Genele şi sprâncenele erau izbitor de blonde pe tenul bronzat, deşi era greu de spus dacă asta era culoarea lui naturală ori vreun artificiu de conservare a trupului. Pieptul creaturii era neted şi lipsit de sex, ca al unui copil. Braţele erau destul de asemănătoare cu ale oamenilor. Unul dintre pumnii micuţi strângea o oglindă de mână din argint lustruit; celălalt era încleştat în jurul unei păpuşi sculptate dintr-un os de balenă. Păpuşa era în formă de sirenă, de felul celor pe care le vezi printre arabescurile de pe biserici, cu şolduri generoase, sâni atârnând şi o coadă lungă ca de balaur.

Dar ce era sub talia acestei mici creaturi? Asta veniserăm de fapt să vedem. Nu avea picioare, cu siguranţă. În locul lor era o singură bucată lungă de carne ce se îngusta în jos şi se termina în două proiecţii ciudate, ce semănau cu înotătoarele din spate ale unei foci. Ca şi restul trupului, coada, dacă putea fi numită coadă, era maronie şi zbârcită, dar golaşă, fără solzi ori blană.

— Asta nu-i sirenă, a rânjit batjocoritor un bărbat care stătea lângă mine. Asta-i...

S-a oprit, neizbutind să găsească vreun nume pentru creatură. Mirosul de ceapă îi ieşea prin toţi

porii şi duhoarea răsuflării sale ameninţa s-o acopere până şi pe aceea a cadavrului.

— Am auzit, a spus prietenul lui, că unii şarlatani cos corpul unui om de coada unui peşte ca să-l facă să arate ca o sirenă.

Omul care puţea se uită mai de aproape.

— Asta nu-i coadă de peşte. N-are solzi.

— Atunci o fi focă. Au prins un prunc de focă.

— N-are nici blană, a zis omul nervos, şi nu se vede nicio cusătură. Dacă poate cineva să vadă o coadă cusută, eu sunt acela; la urma urmei, cos haine de când eram eu însumi un prunc.

— Atunci ce e?

Când au ieşit, i-au pus aceeaşi întrebare şi lui Zophiel, tare, cu agresivitatea ce vine din nesiguranţă.

Acesta i-a privit de-a lungul nasului său subţire şi palid, de parcă întrebarea i-ar fi fost pusă de un nerod.

— După cum v-am spus, e o făptură a mării, un copil al mării.

Pute-a Ceapă a scos un hohot de râs lipsit de veselie, ca şi cum ar mai fi auzit de multe ori astfel de lucruri şi nu ar fi crezut o iota.

— Şi-atunci cum de n-are nici solzi, nici blană pe coadă?

A privit mulţimea adunată în jur cu un surâs afectat ce voia să spună „răspunde la asta, dacă poţi”. A fost îmboldit să continue de mai multe persoane care dădeau încurajator din cap ori îi făceau cu ochiul. Orăşenii sunt mereu dornici să vadă un străin pus în încurcătură.

— Recunoşti că are coadă, aşadar? a întrebat cu răceală Zophiel.

Surâsul de pe faţa lui Pute-a Ceapă a pierit.

— Dar nu una acoperită de solzi, şi nici pe cap n-are păr. Credeam că sirenele au părul lung de mai mulţi coţi.

— Ai copii, prietene?

Omul a şovăit, neştiind prea bine încotro ducea această discuţie.

— Am, pentru păcatele mele, trei flăcăi zdraveni şi o fătucă frumuşică.

— Păi şi fata ta s-a născut cu păr, prietene?

— Când era mică era la fel de cheală cum e bunică-su acuma.

— Dar pun rămăşag că acum are o coamă bogată de păr.

Omul a dat din cap.

— Poftim, părul i-a crescut după aceea. La fel e şi cu făpturile mării. Se nasc netede şi fără păr ca dumneata şi ca mine, iar părul şi solzii le cresc mai târziu.

Omul a deschis şi a închis gura, dar a părut că nu mai are ce răspunde.

Zophiel a zâmbit, dar zâmbetul nu i-a ajuns la ochi.

— Eşti un om înţelept, prietene. Oameni mai puţini dăruiţi cu minte nu s-ar gândi să pună asemenea întrebări şi nu mă mir că n-ai ştiut răspunsul. Mulţi dintre învăţaţii cei mai mari din ţinutul nostru habar n-au de aceste lucruri pentru că pruncii sirenelor nu prea sunt văzuţi, doar adulţii mai apar. Pruncii sunt ţinuţi ascunşi departe, sub valuri, în peşterile din adâncul mării, până când sunt destul de mari ca să înoate până la suprafaţă. E lucru rar să vezi unul. Mult mai rar decât să vezi o sirenă, şi e destul de rar şi asta. Eu, unul, mă îndoiesc că a fost văzut vreun prunc de sirenă în ultimii cinci sute de ani, poate chiar mai mult.

A urmat un moment de ezitare în care mulţimea a digerat acest fapt solemn, apoi mâinile s-au îndreptat ca una spre pungi, străduindu-se să se despartă de monede cu aceeaşi viteză cu care Zophiel le culegea. Fiecare bărbat, femeie şi copil care mai avea ceva de cheltuit era disperat să-şi dea şi cel de pe urmă bănuţ ca să vadă cea mai rară dintre creaturile rare. Până şi bătrânul Pute-a

Ceapă radia, de parcă el personal ar fi descoperit pruncul-sirenă. Zophiel ştia să controleze mulţimea.

Trebuie să spun că toţi ne descurcaserăm destul de bine în ziua aceea. Târgul Sfântului Bartolomeu a fost mai aglomerat ca de obicei. Cum pieţele se închideau pe coasta de sud, neguţătorii veneau spre interiorul insulei. La urma urmei, cum se spune, viaţa merge înainte. Până murim, toţi trebuie să mâncăm. Aşa că neguţătorii încercau să se acopere unul pe altul cu glasuri răguşite şi gloata era la fel de însufleţită. Vin şi mirodenii, sare şi ulei, vopsele şi ţesături se revărsau de pe tejghele. „Cumpăraţi acum", strigau neguţătorii, „s-ar putea să nu mai primim marfă luni întregi. Faceţi provizii cât mai puteţi." Şi lumea cumpăra de parcă s-ar fi pregătit pentru un asediu.

Şi mie îmi mersese bine, vândusem vreo şase bucăţele din oasele Sfintei Brigida, ce garantau că vacile vor avea mereu lapte, şi mai multe coaste ale Sfântului Ambrozie, care se atârnă deasupra stupilor de albine ca fagurii să fie doldora de miere în toamna ce vine. Ţăranii aveau nevoie de tot ajutorul posibil. Semănăturile de pe câmp erau înnegrite de mană şi oamenii aveau noroc dacă reuşeau să salveze cât să acopere fundul unei străchini. Ultima recoltă de fân fusese deja distrusă de ploaie şi nu mai rămăsese în picioare niciun snop de grâne. Dacă ploaia nu înceta curând, brânza şi mierea aveau să fie singurele provizii pentru iarnă ale sătenilor.

Preţurile erau mari, dar era de aşteptat. Cumpărătorii bombăneau, dar tot plăteau. N-avea rost să economiseşti câţiva bănuţi dacă în săptămâna următoare nu mai aveai pe ce să-i cheltuieşti. În afară de asta, dacă erai nevoit să plăteşti mai mult pe un butoi de carne marinată, cereai, la rândul tău, mai mult pe cuţitele pe care le

vindeai. Mai rău era pentru cei ce nu aveau nimic de vânzare, dar asta îi privea pe ei.

Da, una peste alta era un târg profitabil pentru neguţători şi vânzătorii ambulanţi, iar Rodrigo şi Jofre se descurcau şi ei destul de bine, având în vedere că erau pe drum abia de o lună. Noaptea, în faţa căminului cald al vreunui han, mulţumiţi de iscusinţa cu care se târguiseră şi moleşiţi de mâncarea fierbinte şi berea tare, oamenii plăteau cu dărnicie pentru o distracţie de seară. Iar Rodrigo şi Jofre aveau talent, mai mult decât văzusem într-o grămadă de ani, chiar dacă talentul nu e de-ajuns la drum şi mai aveau încă multe de învăţat.

Erau obişnuiţi să cânte la porunca unui lord. Lorzii şi doamnele lor ştiu ce vor. Ei pot să numească un cântec sau să-ţi ceară să compui unul nou. Îţi spun până şi pe ce temă să fie cântecul acela. O gloată nu ştie însă în ce toane se află, sau dacă ştie, nu-ţi spune. Trebuie să te pricepi s-o intuieşti. Are chef de un cântec de dragoste ori de unul de luptă înverşunată, de povestea unor aventuri pline de cutezanţă ori de un vers deocheat? Vrea gloata să cânte cu tine sau să stea şi să viseze? Stă cu braţele încrucişate şi cu o căutătură încruntată, parcă spunând: „Haide, băiete, distrează-ne, şi Dumnezeu să te aibă în pază dacă nu reuşeşti.”

Dar Rodrigo era dornic să înveţe. Şi-ar fi putut duce zilele prin hanuri, ferit de frig şi umezeală, căci nu prea are rost să încerci să cânţi în piaţa deschisă, pe ploaie, dar prefera să-şi petreacă timpul afară, urmărindu-mă la lucru şi încercând să priceapă rânduielile lumii noi în care se trezise.

— Secretul, i-am spus eu, e să ştii ce vrea omul înainte să-şi dea seama el însuşi. Ia uite: Fiica Domniei Voastre se apropie de chinurile facerii, coniţă? Un moment primejdios. Pesemne că sunteţi bolnavă de îngrijorare. Priviţi amuleta

asta. Are gravate pe ea numele sfinţilor îngeri *Sanvi, Sansanvi* şi *Semangelaf*. Demonii vor fugi din cameră la vederea ei. Scumpă? Haideţi, coniţă, ce preţ puneţi pe viaţa fiicei şi a nepotului Domniei Voastre? Vă mulţumesc, coniţă, să dea Dumnezeu să nască un băiat sănătos.

Privindu-mă cum bag banii în buzunar, Rodrigo a clătinat uluit din cap.

— Dar de unde ştiai că fiică-sa e gravidă? Vinzi şi preziceri, nu numai oase vechi?

— Trebuie să caşti bine ochii dacă vrei să supravieţuieşti pe drum. Am văzut-o mai devreme cumpărând voronic, scorţişoară şi purecariţă de la femeia aia de-acolo. La ce altceva ar putea folosi combinaţia asta, decât ca să uşureze durerile facerii? Ea nu e însărcinată şi e prea bine îmbrăcată ca să fie servitoare, aşa că n-am riscat prea mult presupunând că erau pentru propria ei fiică. Uite, de pildă omul acela care se apropie, ce crezi, o să cumpere?

I-am făcut semn spre un bărbat trupeş, cu pielea măslinie, care purta o tichie oribilă, verde cu galben, în mod limpede convins că era ultimul răcnet în materie de pălării. Se tot uita în jur, păşind cu grijă prin noroi, surâzând spre oricine i se părea a fi de condiţie mai bună ca el, ca şi cum ar fi sperat să fie recunoscut drept unul de-al lor.

Rodrigo l-a cercetat din cap până-n picioare.

— A, ăsta e un tip de om pe care-l cunosc. Am întâlnit mulţi ca el la curtea lordului meu. N-ar cumpăra o relicvă decât dacă ar fi pusă într-o casetă de aur acoperită cu nestemate. Lui n-o să-i vinzi niciodată nimic din marfa ta.

— Eşti sigur de asta, aşa-i?

— Aş pune rămăşag pe-o halbă de bere fiartă, a rânjit el, dându-se câţiva paşi înapoi când omul s-a apropiat, ca să-mi lase loc să-mi fac treaba.

— Vă cam supără fierea, conaşule? Vă văd suferind. Aveţi o sănătate firavă. V-a chinuit toată noaptea o durere de stomac, pun rămăşag.

Maiestatea Sa Regele are exact aceeaşi suferinţă şi sunt sigur că ştiţi ce foloseşte — excremente de lup. Nu s-ar putea descurca fără ele. Din fericire, se întâmplă să am un pacheţel aici. Şi nu orice excremente de lup, acestea sunt aduse tocmai din Rusia, sunt aceleaşi din care foloseşte şi regele. Ar folosi Maiestatea Sa altceva decât ce-i mai bun? El insistă întotdeauna să aibă excremente din astea, căci toată lumea ştie că lupii de acolo sunt cei mai puternici.

Omul a dat din mână a refuz.

— N-am nevoie de-aşa ceva.

Dar privirea lui a zăbovit o clipă prea mult asupra pachetului pentru cineva care ar fi fost indiferent, şi am ştiut că am să fac vânzarea.

— Vă cer iertare, conaşule, dar sunteţi tare palid. Nu pot suporta să văd un nobil suferind inutil, dar nu contează, am un client bun în Gloucester, şeriful de acolo. Poate-l cunoaşteţi. E disperat să nu piardă ceva din ce pot să-i aduc. Cum corăbiile străine nu mai vin şi cererea-i mai mare ca oricând, face provizii...

— Îl iau, s-a repezit omul. Apoi, recăpătându-şi simţul economic, a adăugat: Dar va trebui să accepţi apă de trandafiri în loc. Nu mai am bani. Preţul pe care mi l-a cerut neguţătorul pe ea a fost uriaş. A scos un flacon. Nevastă-mea a insistat să-i aduc pentru prăjituri, dar o să-i spun că n-am găsit nicăieri. E de calitate bună.

A scos dopul şi a fluturat flaconul prin aer, ca să se simtă mirosul.

Cu apă de trandafiri n-am ce face. La drum, ai nevoie de arginţi ca să-ţi cumperi mâncare sau alte mărfuri care să ţină destul cât să le vinzi la următorul târg, sau la următorul după acela. Apa de trandafiri, odată desfăcută, îşi pierde repede aroma sau chiar se strică. Eram gata să refuz, când am auzit un suspin adânc lângă mine. Rodrigo venise mai aproape şi inhala parfumul dulce.

— E excelentă.

Cu două cuvinte, Rodrigo reuşise să-mi distrugă toată puterea de târguială. Bărbatul s-a îndepărtat cu rahatul lui de lup, convins că mă dusese de nas.

M-am răstit la Rodrigo:

— Ţi-ai propus să mă ruinezi?

A rânjit tâmp.

— N-am putut rezista. La mirosul ăsta mă văd deodată iar copil în Veneţia. De Crăciun, copiii primeau întotdeauna figurine mici înfăţişând pruncul Iisus, făcute din *marzapane*. Cu câteva zile înainte mirosul de migdale şi apă de trandafiri umplea văzduhul şi abia aşteptam să le gustăm. Încercam să ne furişăm în bucătării să furăm măcar o bucăţică, dar nu reuşeam niciodată.

Am scuturat din cap. Nu auzisem vreodată de asta.

— E o pastă făcută din zahăr, ouă şi migdale şi aromată cu apă de trandafiri. Foarte scumpă, de aceea era atât de specială. N-am mai gustat aşa ceva de când am părăsit Veneţia. E... — şi-a sărutat vârfurile degetelor — *squisito*! Pentru mine, e gustul Veneţiei.

Deşi eram supărat, nu m-am putut abţine să nu zâmbesc văzându-i chipul extaziat.

— Ţi-e tare dor de Veneţia?

— Şi mai dor acum, că trăim pe drumuri. A ridicat nefericit ochii spre norii grei şi cenuşii. N-am vrut niciodată să stau atât de mult timp departe. Când o trece molima asta, mă întorc în patria mea. Şi Jofre la fel. Îl duc acasă, orice-ar zice taică-său.

În ziua în care ne întâlniserăm, la han, Rodrigo îmi povestise că pe Jofre îl gonise tatăl lui. La vremea aceea nu mă gândisem la asta; majoritatea băieţilor sunt trimişi să înveţe o meserie sau să servească într-o casă mare. Dar majoritatea taţilor sunt copleşiţi de bucurie când îşi revăd fiii. De ce ar interzice un tată întoarcerea fiului său?

Privirea lui Rodrigo nu se dezlipea de pe flaconul cu apă de trandafiri, de parcă ar fi fost o licoare fermecată care avea puterea de a-l duce acasă. A surâs melancolic.

— *Deo volente*, îndată ce se ridică blestemul bolii ăsteia, mă întorc la locurile copilăriei mele.

— Dar la asta nu te mai poţi întoarce, Rodrigo. N-o să mai poţi să fii niciodată ce-ai fost acolo. Aşa cum o oaie respinge mielul care a fost despărţit de ea, tot astfel patria ta te va respinge ca pe un străin.

A tresărit.

— M-ai condamna să fiu un exilat toată viaţa, Neguţătorule?

— Noi suntem exilaţi din trecut. Şi-apoi, la ce să te întorci? Sau sunt adevărate poveştile că menestrelii au câte-o iubită în fiecare oraş? Am râs, încercând să risipesc melancolia ce-l cuprinsese. Ai lăsat multe inimi frânte în urma ta la Veneţia?

— Nu ne-ai auzit cântecele? Inima bietului menestrel e cea care e frântă.

A zâmbit, apăsându-şi teatral mâna pe piept şi luând o poză afectată, ca de amorez într-o pantomimă. Dar gestul frivol n-a putut ascunde umbra de durere pe care o zăream în ochii lui. Aceea era adevărată şi profundă.

— Poftim, poţi să-l iei tu, am spus, întinzându-i brusc flaconul cu apă de trandafiri.

A căscat ochii, surprins.

— Dar nu pot accepta un asemenea dar.

— Mie nu-mi trebuie, am zis cât am putut de morocănos.

M-a strâns de umăr.

— Mulţumesc, mulţumesc, prietene.

— M-ai costat o avere, am spus aspru, dar să nu crezi că poţi să scapi de rămăşag.

Gura i s-a crispat.

— O avere? Spune-mi sincer, Neguţătorule, cât te-au costat excrementele alea de lup rusesc,

dacă chiar asta erau?

— O bere fiartă ai zis, nu?

I-am îndesat halba mea de metal în mână.

El s-a înclinat şi, chicotind, a pornit-o hotărât prin ploaie în direcţia cârciumii. După ce s-a întors cu spatele, nu mi-am putut reţine un rânjet. Noul meu ucenic începea să înveţe.

Deşi mai tânăr decât Rodrigo, Jofre se adapta mai greu la noua lui viaţă şi, spre deosebire de el, nu voia să accepte sfaturi de la nimeni. Ca majoritatea tinerilor prinşi în vârsta aceea neliniştită dintre băiat şi bărbat, era capricios şi imprevizibil. Acum era în mijlocul unei mulţimi râzând şi glumind, iar în clipa următoare stătea pitit de unul singur în vreun hambar sau pe malul râului.

Dar cred că iubea cu adevărat muzica, poate chiar mai mult ca Rodrigo. Când acesta îi dădea lecţia zilnică, el exersa cu multă sârguinţă, urmărindu-i mâinile de parcă ar fi fost mâinile lui Dumnezeu. Uneori, Jofre cânta ore în şir şi pe faţa lui se perindau, ca nişte nori suflaţi de vânt, expresii străvezii de durere şi bucurie, tristeţe şi pasiune, prea profunde pentru vârsta lui. În alte zile însă, dacă nu putea stăpâni imediat o melodie dificilă, îl apuca furia, îşi arunca lăuta sau cimpoiul şi ieşea ca o furtună, nemaiapărând ore întregi. Se întorcea în cele din urmă, jurând că nu avea să mai facă asta niciodată, şi-şi lua repede lăuta. Şi în timp ce cânta, mustrarea aspră pe care Rodrigo intenţionase să i-o facă era uitată. Şi nimeni nu-l putea învinovăţi, căci muzica lui Jofre, atunci când era binedispus, avea darul de a te face să-i ierţi orice.

Dar deşi băiatul era ocupat seara, cântând în hanuri, în cea mai mare parte a zilei nu avea nimic altceva de făcut, pe ploaia care curgea necontenit, decât să stea prin cârciumi sau prin piaţă. Necazul nu e niciodată departe. Iar la Târgul Sfântului Bartolomeu, el a venit deghizat în marele vrăjitor

Zophiel, care, după cum a descoperit curând Jofre, mai avea şi alte scamatorii în mânecă în afară de sirenă.

În a treia zi de târg, din şuvoiul de oameni ce aşteptau să vadă creatura mai rămăsese doar un firicel. Cei dornici s-o vadă o văzuseră deja, în afară de câţiva copii care încă mai încercau să se strecoare pe sub pânza cortului pe gratis. Cei care au reuşit până la urmă să ajungă înăuntru au fost însă crunt dezamăgiţi, căci pruncul-sirenă fusese pus bine şi Zophiel se aşezase în faţa cortului, la o masă joasă. Mulţimea ce-l înconjura acum era mai mică şi compusă mai ales din bărbaţi şi băieţi tineri. Se îmbulzeau zdravăn. Dar oricât de aproape i-ar fi privit mâinile, Zophiel era prea rapid pentru ei.

Era vechiul truc cu trei cănuţe: pui cu grijă bobul uscat de mazăre sub cănuţa cu gura în jos în văzul tuturor, apoi schimbi de mai multe ori locul cănuţelor. După care ceri unui biet prostănac să parieze că ghiceşte ce cană conţine bobul. Pariul pare câştigat la sigur, doar că, desigur, bobul nu este niciodată sub cana pe care a pariat jucătorul. Ai zice că trucul e atât de vechi, încât nimeni nu se mai lasă păcălit, dar întotdeauna se găseşte cineva care se crede mai isteţ decât scamatorul.

Jofre, de data asta, cel puţin, n-a fost unul dintre creduli. Văzuse trucul executat de saltimbanci şi bufoni de curte de prea multe ori ca să se mai lase păcălit şi se amuza spunând mulţimii cum se făcea mânăria. Cei mai mulţi nu-l credeau, deşi, oricât de atent se uitau, nu-l puteau prinde pe Zophiel când ascundea bobul în palmă, iar acesta a mai putut câştiga câteva pariuri bune până să se sature în sfârşit de comentariile lui Jofre.

Strângându-şi cănuţele, a anunţat mulţimea că avea să prezinte un număr de magie. A trimis un băiat la o tarabă din apropiere să cumpere un ou fiert tare, pe care l-a curăţat cu grijă în faţa

privitorilor care urmăreau acţiunea cu o fascinaţie surprinzătoare, având în vedere că şi ei curăţaseră sute de ouă. Au continuat să privească în timp ce Zophiel punea oul curăţat pe gâtul unui flacon de sticlă. Acesta era mult prea îngust ca să încapă oul prin el, dar Zophiel a spus publicului că va face să cadă oul în flacon fără a-l atinge ori a-l sparge. Mulţimea l-a luat în zeflemea, dar era o zeflemea ritualică, aşa cum huiduieşti diavolul dintr-o pantomimă. Cei mai mulţi erau siguri că avea să se întâmple ceva magic, dar trebuia să-ţi arăţi neîncrederea: făcea parte din jocul magicianului cu spectatorii săi.

Zophiel şi-a întors ochii verzi şi severi spre Jofre.

— Tu, băiete, adineaori ai avut multe de spus. Crezi ca pot face oul să cadă în flacon?

Jofre a şovăit. S-a uitat la oul rotund şi lucios care stătea ferm pe gâtul îngust al sticlei. Ştia la fel de bine ca şi restul mulţimii că Zophiel nu ar fi lansat provocarea dacă n-ar fi putut s-o facă; problema era că el nu-şi putea da seama cum se făcea.

În jurul gurii lui Zophiel începu să joace umbra unui surâs.

— Ei bine, dacă ai fost destul de deştept să ne spui tuturor cum dispărea bobul de sub cănuţă, spune-ne, băiete, cum voi face oul să intre în flacon?

Unii dintre ceilalţi oameni care fuseseră iritaţi de comentariile atotştiutoare ale lui Jofre au început să rânjească şi să-l împungă cu degetul în spinare.

— Da, flăcăule, ia spune-ne cum o s-o facă pe-asta, dacă eşti aşa deştept.

Jofre s-a înroşit.

— Nu se poate, a spus el sfidător, cu mult mai multă îndrăzneală decât părea să simtă.

— Atunci poate vrei să pui rămăşag, a zis Zophiel.

Jofre a scuturat din cap şi a încercat să se retragă din mulţime, dar oamenii din spatele lui nu l-au lăsat.

— Scoate şi banii dacă te dai mare, flăcăule — sau numai gura e de tine?

Roşu la faţă, Jofre s-a scotocit după un bănuţ şi l-a pus cu furie jos.

Zophiel a ridicat o sprânceană.

— Asta e preţul convingerilor tale, băiete? Se pare că tânărul şi deşteptul nostru prieten nu e chiar atât de sigur pe el până la urmă, a zis el întorcându-se către mulţime.

Lui Jofre parcă i-a pocnit ceva în cap şi, mocnind de furie şi de umilinţă, a aruncat un pumn de monede pe masă. Era tot ce avea, şi Zophiel părea să ştie asta.

El a zâmbit.

— Ei, şi-acum, băiete, ia să vedem dacă ai avut dreptate!

A aprins o lumânare, a luat oul şi a aruncat lumânarea aprinsă în sticlă, punând repede oul la loc pe gâtul acesteia, apoi s-a dat mult înapoi. Câteva clipe lungi, nu s-a întâmplat nimic. Toţi au privit hipnotizaţi cum arde lumânarea în interiorul sticlei, apoi, chiar în momentul în care lumânarea s-a stins, s-a auzit un pocnet şi oul a alunecat uşor prin gâtul sticlei, căzând întreg pe fund.

Am fost recunoscător că Rodrigo nu era cu mine să asiste la asta. Nu mai puteam să mă uit, dar în timp ce mă întorceam, ceva mi-a atras privirea: o copilă care stătea ceva mai încolo, în umbra unui copac. Ziua era atât de întunecoasă şi ea stătea acolo atât de nemişcată, încât mă îndoiesc că aş fi remarcat-o măcar dacă n-ar fi fost albul nefiresc al părului ei. Mai văzusem acest păr. Am recunoscut-o imediat — era Narigorm, dar ea nu păruse să mă fi observat. Întreaga ei atenţie era îndreptată spre altceva.

Trupul îi era rigid din cauza concentrării. Doar arătătorul mâinii drepte i se mişca, urmărind

repetat conturul unui obiect micuţ pe care-l ţinea în palma cealaltă. Părea să murmure ceva ca pentru sine, privind fix, fără să clipească, ceva din spatele meu. M-am răsucit să văd la ce se uita şi mi-am dat seama că la Zophiel, dar când m-am întors să mă uit din nou la ea, umbra de sub copac era pustie. Ea dispăruse.

Târgul trebuia să dureze o săptămână. Aşa era rânduiala şi atâta durase de când ţineam minte. În anul acela însă, târgul s-a sfârşit brusc în după-amiaza aceleiaşi zile. Sosise un mesager, stropit de noroi şi aproape la fel de transpirat ca şi calul său. A cerut să vorbească cu bătrânii oraşului şi s-a tras clopotul, chemându-i din toate colţurile aşezării. Cum cei mai mulţi erau prinşi cu vândutul şi cumpăratul în momentul acela, n-au fost tocmai mulţumiţi să fie târâţi la o întâlnire şi clopotul a mai continuat să bată ceva vreme până a sosit şi ultimul dintre ei, bombănind că ar fi bine să fie important, ori altfel cineva avea să-şi petreacă restul târgului în temniţa oraşului. Între timp, toată lumea auzise clopotul şi ştia că se petrecea ceva. Nimeni nu-şi făcea iluzii că ar fi fost vreo veste bună. Negoţul a lăsat loc bârfei şi speculaţiilor — ne invadaseră oare scoţienii, francezii, sau chiar turcii? Venea cumva regele într-o vizită oficială, aducându-şi cu el toată curtea şi jumătate din armată, urmând a fi hrăniţi toţi pe socoteala oraşului? „Dumnezeu s-o ocrotească şi s-o ţină pe Maiestatea Sa — departe de noi.” Sau, mai probabil, pusese Maiestatea Sa încă un bir? Dar mai era ceva pe care nu se plătea o taxă?

Când demnitarii oraşului s-au adunat în sfârşit în balcon, pălăvrăgeala şi râsetele au amuţit. Oamenii păreau gravi şi brusc îmbătrâniţi. Crainicul n-a mai avut nevoie să sune din clopoţel ori măcar să ridice glasul. Ştirea a fost anunţată într-o tăcere şocată.

Izbucnise molima la Bristol. Ca să se salveze, Gloucesterul îşi închisese porţile. Nimeni nu mai avea voie să intre ori să iasă. Toate oraşele de pe malul râului urmau exemplul Gloucesterului. În timp ce noi priveam cu toţii spre sud, molima se furişase pe flancul nostru vestic. Se răspândea, se răspândea în interiorul insulei.

După aceea, nimeni nu s-a mai arătat surprins că Bristolul căzuse pradă ciumei. Era un port şi mai devreme sau mai târziu o corabie infectată avea să ajungă acolo. În plus, o corabie din Bristol fusese aceea care adusese infecţia pe aceste ţărmuri, aşa că era într-un fel drept ca oraşul acesteia să fie şi el infectat. Ceea ce-i mira însă pe toţi era că se închisese Gloucesterul. Un oraş puternic precum acesta, care depindea de comerţul său, se zidea de viu. Temându-se atât de tare de ciumă, oamenii erau dispuşi să se ruineze, ba chiar să moară de foame, decât să rişte să li se treacă porţile. Cei care rămâneau între zidurile oraşului erau prizonieri acolo tot astfel cum ar fi fost într-o temniţă, până când molima avea să se stingă. Şi toţi oamenii din Gloucester care avuseseră ghinionul să se afle departe de casă şi de familie când se închiseseră porţile erau nevoiţi să-şi încerce norocul singuri, în altă parte. Gloucester era la câteva mile bune de Bristol, de-a lungul râului. Dacă oamenii din Gloucester se temeau că molima se putea răspândi atât de departe, într-un timp atât de scurt, de fapt cât de repede se răspândea?

Chiar înainte ca oraşul să declare că târgul va fi întrerupt, majoritatea călătorilor se hotărâseră deja să plece, să-şi înceapă marea migraţie spre nord şi est. Parcă vedeai un val uriaş formându-se pe mare. La început toţi nu făcuseră altceva decât să stea şi să se uite hipnotizaţi, dar acum că tăvălugul începuse să vină spre ei, fugeau spre terenuri mai înalte. Dar terenurile mai înalte n-aveau să-i salveze de acest val de distrugere. Nu

exista niciun loc cu asemenea putere; singura speranţă era să încerce să fugă de el rugându-se să se întâmple o minune şi să fie oprit cumva, până nu-i mătura în calea sa.

Nu era uşor să ieşi din oraş în noaptea aceea; or fi vrut localnicii să plecăm şi noi, dar oraşul nu avea decât trei porţi. Neguţătorii şi vânzătorii ambulanţi sosiseră într-un ritm constant începând cu câteva zile înainte de târg, dar acum încercau să iasă toţi odată. Doar puţini, disperaţi să se întoarcă la neveste şi copii, o luau pe porţile ce duceau spre sud sau spre vest; restul — căruţe, cotigi, oameni, vite, oi, gâşte, porci şi cai — se îmbulzeau şi se înghionteau la singura poartă rămasă. Drumurile, deja mustind de apă de la atâta ploaie, deveneau de nestrăbătut pe măsură ce animalele şi căruţele răscoleau noroiul, şi la fiecare câţiva metri erau vehicule ori dobitoace împotmolite.

Din fericire, eu cunoşteam bine locurile şi, odată ieşiţi pe poartă, i-am condus pe Rodrigo şi Jofre pe o potecă lăturalnică, ajungând la un drum paralel ce trecea pe lângă oraş, şi aşa am reuşit să scăpăm de puhoi. Drumul cobora printr-o trecătoare. Era veche şi, deşi destul de largă pentru căruţe, nu mai era folosită decât rareori. Fusese uscată cândva, dar de când iernile deveniseră mai umezi, se inunda ades, aşa că singurii oameni care o foloseau erau cei ce mergeau pe jos ori călare. Niciun căruţaş ori păstor nu era nebun s-o încerce decât dacă vremea era uscată de săptămâni întregi.

Ne luase atât de mult să ieşim din oraş, încât când am ajuns la drum deja se lăsa noaptea. Ne târâm picioarele în tăcere, concentrându-ne să ne ţinem în echilibru pe poteca alunecoasă. Hainele ne erau ude leoarcă şi cizmele ne erau atât de grele de noroi, că parcă aveam lanţuri de fier la picioare. Picăturile de ploaie îşi cântau şi ele, răpăind, psalmii de penitenţă, de parcă am fi fost nişte condamnaţi pe drumul spre spânzurătoare. Nu întâlneam pe nimeni în cale şi, pe măsură ce

întunericul se aduna în jurul nostru, speram că nici nu vom întâlni, căci sunt multe feluri de călători, fiinţe omeneşti sau chiar altceva, mai rău, ce pândesc drumurile pustii după lăsarea nopţii. Şi nu-mi doream câtuşi de puţin să fac cunoştinţă cu unul dintre ei.

Apoi, după o cotitură, am văzut în faţa noastră o căruţă singuratică. Era împotmolită adânc într-un şanţ plin cu apă, înclinată zdravăn într-o parte. Am recunoscut-o imediat atât pe ea, cât şi pe proprietarul ei. Zophiel, marele vrăjitor, era cufundat până la genunchi în noroiul cleios şi încerca să ridice căruţa cu umărul şi s-o împingă înainte în acelaşi timp, dar noroiul se lipea de roată, trăgând-o în jos. Calul renunţase de mult să mai încerce să tragă înainte. Stătea între hulube, cu capul plecat sub ploaie, şi se străduia să ajungă la un petic răzleţ de iarbă ce rămăsese în picioare în mijlocul noroiului. Zophiel fiind în spatele căruţei, nu avea cine s-o conducă, şi nicio înjurătură sau ameninţare a lui nu avea nici cel mai mic efect asupra animalului.

Expresia nefericită a lui Jofre s-a topit într-un rânjet de încântare când a recunoscut silueta ce se zbătea în mocirlă.

— Aşa-i trebuie, a mormăit el.

Rodrigo, care înainta hotărât, nu l-a auzit, şi nici nu trebuia. Am ghicit că Jofre, în mod înţelept, nu-i povestise despre rămăşagul lui cu Zophiel.

Jofre mi-a tras un cot.

— Eu zic să ne sprijinim de căruţă când trecem pe lângă ea şi s-o afundăm şi mai tare în noroi.

— Iar eu zic că e mai bine să-l ajutăm. Ne va fi dator. Răzbunarea nu trebuie grăbită, băiete dragă; întotdeauna este mai dulce dacă se coace încet.

Înainte să ajungem însă în dreptul căruţei, un tânăr a ieşit deodată dintre umbrele potecii din faţa noastră. În ciuda faptului că era preocupat de

căruţă, Zophiel a simţit mişcarea şi s-a răsucit pe călcâie, scoţând un pumnal lung şi subţire şi îndreptându-l iute spre burta tânărului. Acesta a făcut un salt înapoi şi a ridicat mâinile într-un gest de capitulare.

— Nu, vă rog, nu vreau să vă fac niciun rău. E vorba de soţia mea.

Ţinând în continuare mâinile sus, a făcut semn cu bărbia spre pâlcul de copaci din care ieşise. Mai era lumină doar atât ca să se mai poată distinge o femeie ce şedea pe o buturugă, cu pelerina înfăşurată strâns în jurul ei ca să se apere de ploaie.

— Soţia mea, a reluat tânărul, nu mai poate să meargă în noaptea asta. E însărcinată.

— Şi ce-mi spui mie? s-a încruntat Zophiel. Nu i-am turnat eu plodul.

— Mă gândeam că poate o lăsaţi în căruţa Domniei Voastre. Fără mine, firește, eu pot să merg. Nu mă deranjează să merg pe jos, sunt obişnuit, dar Adela, ea...

— Eşti şi mai prost decât arăţi? Ţi se pare că ar merge căruţa asta undeva? Şterge-o.

Zophiel a ocolit coviltirul până la cal şi a început să tragă de frâu, folosindu-şi din plin cravaşa, într-o încercare zadarnică de a face bietul animal să înainteze. Băiatul l-a urmat, păstrând o distanţă precaută faţă de cravaşă.

— Vă rog, nu poate să-şi petreacă noaptea în aer liber pe ploaia asta. Vă ajut să ridicaţi roata dacă...

— Tu! a pufnit Zophiel. Tu n-ai putea să ridici nici pielea de pe un pui prăjit.

— Dar noi putem, a zis Rodrigo, făcând un pas înainte.

Pumnalul a reapărut în mâna lui Zophiel şi acesta s-a sprijinit neliniştit de latura solidă a căruţei, cu ochii aruncând săgeţi în toate părţile, ca să vadă dacă mai eram şi alţii ascunşi în umbră. Jofre a chicotit. Savura fiecare moment.

Rodrigo a făcut cea mai politicoasă plecăciune cu putinţă.

— Menestrelul Rodrigo, la dispoziţia Domniei Voastre, *signore*. Elevul meu, Jofre, şi tovarăşul nostru de drum, un neguţător.

Zophiel ne-a studiat cu atenţie.

— Tu! a zis el când a dat cu ochii de Jofre. S-a dat repede înapoi, mişcând pumnalul în faţa lui de parcă s-ar fi pregătit să ne atace pe toţi. Dacă îţi închipui că o să capeţi înapoi banii băiatului, te înşeli, prietene. I-a...

— Bani?

Rodrigo părea nedumerit.

Jofre îşi examina cu atenţie cizmele acoperite de noroi.

— Preţul pentru a vedea pruncul-sirenă, am explicat eu repede.

Rodrigo a dat din cap, aparent lămurit, apoi s-a întors din nou spre Zophiel şi a ridicat mâinile, imitându-l pe tânăr.

— Staţi liniştit, signore, nu avem nicio intenţie de a vă jefui. Eram gata să vă oferim ajutorul, ca de la un călător la altul, când s-a apropiat acest domn. Dar acum că e aici, împreună vă vom pune repede căruţa în mişcare.

Zophiel continua să ne privească bănuitor.

— Şi cât vreţi pentru ajutorul vostru?

Am răspuns eu în locul lui.

— Băieţii or să-ţi scoată căruţa dacă accepţi să o iei pe soţia acestui om.

M-am uitat în jur. Ploaia ne şiroia pe feţe. Eram atât de uzi şi plini de noroi, de parcă am fi fost scoşi dintr-un râu.

— Bănuiesc că avem nevoie cu toţii de un adăpost uscat în seara asta, am adăugat. Nu sunt hanuri pe drum, dar eu ştiu un loc ferit de ploaie, dacă n-o fi deja ocupat.

Zophiel aruncă o privire spre locul unde, în semiîntuneric, abia mai distingeam silueta neclară a femeii încă ghemuite pe buturugă.

— Dacă o urc în căruţă, o să se afunde iar în noroi. Şi-apoi, a adăugat el iritat, nici nu e loc, căruţa-i plină.

— Atunci las-o să stea în locul Domniei Tale. Nu poate cântări mai mult. Domnia Ta mergi pe jos şi conduci calul. Pe întuneric, oricum e mai sigur dacă nu vrei să te răstorni.

— Şi de ce aş merge eu pe jos când o femeie stă în căruţă? Dacă soţul ei o târăşte într-o călătorie stupidă pe jos în starea ei, numai el e vinovat.

Vântul se înteţea, făcând ploaia să ne biciuiască feţele şi arzându-ne pielea deja degerată de frig şi umezeală.

— Ei, haide, Zophiel, am zis. Niciunul dintre noi nu s-ar afla pe drum în seara asta dacă n-ar fi nevoit. Hai să nu mai pierdem timpul. Suntem toţi uzi până la piele şi roţile Domniei Tale se afundă tot mai tare în noroi. Mi se pare că alegerea e simplă; ori rămâi aici toată noaptea în ploaie, cu căruţa împotmolită zdravăn, pradă oricărui tâlhar ce trece pe-aici, ori o iei pe femeie în căruţă şi ne laşi să te ajutăm pe drum. O să mergem cu toţii pe lângă Domnia Ta şi o să punem umărul ori de câte ori ţi se împotmoleşte roata, ceea ce cu siguranţă se va întâmpla pe noroiul ăsta, cu sau fără femeie. Ce zici? Dacă ne ajutăm unii pe alţii în seara asta, s-ar putea să găsim cu toţii un culcuş uscat până-n zori.

4. Adela şi Osmond

Şi astfel am ajuns toţi şase să ne petrecem noaptea împreună, ghemuiţi în jurul unui foc într-o peşteră şi ascultând râul bolborosind peste pietrele din matca lui şi ploaia şfichiuind frunzele copacilor. Peştera era largă, dar joasă şi nu prea adâncă, părând rânjetul unui nebun sculptat pe faţa unei stânci. Era aşezată aproape de poalele dealului de lângă trecătoare, dar erau destui bolovani şi stânci ieşite în afară la baza ei ca urcuşul să fie relativ uşor până şi pentru mine şi pentru Adela cea gravidă. Şi era neocupată, aşa cum sperasem, căci şi la lumina zilei peştera era ascunsă vederii dinspre drum de un pâlc de copaci înalţi. Pe întuneric era imposibil s-o vezi dacă nu ştiai unde s-o cauţi, şi chiar şi mie îmi luase ceva vreme s-o regăsesc.

Pereţii peşterii erau netezi, cu nişte lungi striuri orizontale, ca şi cum un olar uriaş şi-ar fi trecut degetele peste lutul ud, iar podeaua se înclina spre ieşire, aşa că înăuntru era uscat în orice anotimp. Cu ani în urmă, un păstor sau un pustnic construise un perete scund din piatră neregulată de-a latul unei părţi a intrării şi cu timpul se adunaseră în spatele acestuia plante şi rămurele uscate, aşa că am avut cu ce să facem focul. Curând, la adăpostul pereţilor, acesta ardea zdravăn, şi doar din când în când câte o pală de fum revenea în peşteră.

Aruncaserăm în oală fiecare ce aveam — fasole, ceapă, ierburi şi câteva fâşii de carne de

porc sărată — ca să facem o fiertură. Era fierbinte şi săţioasă şi mult mai bună decât găseşti în orice han de prin părţile acelea. Cu stomacul plin şi cu mâinile şi picioarele încălzite în sfârşit, începeam cu toţii să ne liniştim.

Am pus nişte pietre să se încălzească pe marginea focului. Pietrele fierbinţi înfăşurate în pânză sunt o mare alinare pentru picioare în orele răcoroase ale nopţii. Era un truc pe care-l învăţasem cu mulţi ani în urmă şi m-am gândit că pe Adela o va bucura puţin confort mai târziu. Ceva îmi spunea că porumbeii noştri nu erau obişnuiţi să-şi petreacă nopţile în peşteri.

Se spune că cine se-aseamănă se-adună şi, dacă e adevărat, atunci ăştia doi erau făcuţi unul pentru altul. Erau amândoi blonzi, cu feţe largi, saxone, şi ochii albaştri şi luminoşi ca florile de şopârliţă. Osmond era un flăcău îndesat, rotunjor, cu un ten neted, perfect, pe care multe fete l-ar fi invidiat. Adela avea şi ea oasele mari ale strămoşilor saxoni, dar, spre deosebire de Osmond, era subţire, cu pomeţii ascuţiţi ieşiţi în afară, de parcă ar fi flămânzit vreme de câteva săptămâni, şi cu cearcăne în jurul ochilor. Unor femei le este atât de rău în primele luni de sarcină, că abia dacă pot reţine o îmbucătură, dar dacă asta era cauza emacierii ei, îşi revenise cu siguranţă, căci apetitul ei nu avea niciun cusur în seara aceea.

După ce am mâncat şi-a revenit un pic şi s-a întins să se odihnească sprijinindu-se de câteva dintre boccelele ei, în timp ce Osmond se tot agita verificând dacă-i era destul de cald, dacă nu era obosită, dacă n-o doare nimic, nu-i e foame, nu-i e sete, până când ea însăşi l-a implorat râzând să se liniştească. Dar el nu putea face asta, şi m-a întrebat din nou, deşi o mai făcuse deja de peste zece ori, dacă eu credeam că existau cu adevărat ucigaşi sau tâlhari care trăiau în defileul acela.

Întrebarea îl apăsa şi pe Zophiel. Fuseserăm nevoiţi să lăsăm calul şi căruţa lui la poalele

dealului şi, deşi acoperiserăm bine căruţa cu crengi şi legaserăm calul în tufişurile dese, unde nu putea fi văzut din drum, Zophiel n-a avut linişte până nu şi-a descărcat cuferele şi nu le-a adăpostit în peşteră, în spatele nostru. Nimeni n-a îndrăznit să întrebe ce conţineau; era şi-aşa destul de bănuitor în ce ne privea, dar orice ar fi fost, nu părea să fie mâncare, căci, deşi el a contribuit la fiertură cu o cantitate generoasă de fasole uscată, a fost nevoie să se întoarcă la căruţă pentru ea.

Jofre zăcea în întuneric în fundul peşterii, înfăşurat în pelerina lui. Rodrigo stăruise să vină mai aproape de foc şi să se bucure de căldură împreună cu noi, dar el explicase că voia să doarmă, deşi eu simţeam că era cât se poate de treaz. Bănuiam că se preface ca să-l evite pe Zophiel, dar nu-i uşor să eviţi pe cineva când împărţi cu el o peşteră minusculă.

Jofre era încordat ca un arc de când scoseserăm căruţa lui Zophiel din noroi. Ştiam că se temea ca acesta să nu pomenească iar de rămăşag. Eram la fel de dornic ca şi el să previn o asemenea scăpare, căci dacă Rodrigo afla cât pierduse elevul său din banii lor câştigaţi cu greu s-ar fi înfuriat, şi cine l-ar fi putut învinovăţi? Dar dacă l-ar fi dojenit pe băiat în faţa tuturor, Jofre ar fi fost în stare să fugă în noapte, şi dacă nu-şi frângea gâtul în întuneric, cu siguranţă unul dintre noi şi l-ar fi frânt dacă am fi fost nevoiţi să pornim în căutarea lui.

Până atunci, Zophiel fusese prea preocupat de cuferele lui ca să-i ardă de conversaţie, dar acum că toată lumea se liniştea şi se pregătea de culcare, se cerea o diversiune, aşa că am abordat un subiect care avea să ne conducă departe de rămăşaguri şi numere de scamatorie.

— Adela, ăsta e primul dumitale copil? Aşa mi-am zis şi eu, judecând după cât se agită bietul dumitale soţ. Profită cât poţi acum, când o veni al doilea el o să fie cel care o să stea întins pretinzând

că-l doare capul, în timp ce dumneata o să roboteşti şi o să te zbaţi.

Roşind, Adela se uită la Osmond, dar nu spuse nimic.

Am mai făcut o încercare.

— Ai face bine să-i dai drumul repede; nervii lui n-or să suporte o aşteptare lungă. Când trebuie să naşti?

— În jurul Crăciunului sau puţin înainte, a răspuns ea sfioasă, uitându-se din nou la Osmond.

El a mângâiat-o pe mână, făcând o grimasă.

— Mai sunt patru luni. Dacă acum nu poate să meargă, cum o să fie în decembrie? a zis rece Zophiel, cu ochii aţintiţi în întunericul de afară.

Osmond a sărit în apărarea soţiei lui.

— Poate să meargă. Doar că mulţimea de oameni care părăseau cu atâta grabă oraşul a îmbrâncit-o şi i-au slăbit puterile. De obicei e puternică, nu-i aşa, Adela? Şi-n afară de asta, o să avem şi noi casa noastră cu mult înainte de naşterea copilului.

Zophiel s-a întors să-l privească pe Osmond.

— Aşadar, o să aveţi casa voastră, zici, tinere prieten? Ai ceva avere? Bani? A înclinat capul în batjocură. Vă rog să mă scuzaţi, domnule, nu mi-am dat seama că am călătorit în compania unor nobili.

Osmond s-a înroşit de furie.

— O să câştig bani.

— Făcând exact ce?

Înflăcărarea lui Osmond părea să-l amuze pe Zophiel. A aruncat o privire boccelelor acestuia.

— Călătoreşti cu puţin bagaj. Aşadar, ce eşti, prietene, negustor, saltimbanc, hoţ, poate?

Pumnii lui Osmond s-au încleştat şi mâna Adelei l-a apucat grăbit de cămaşă. El a respirat adânc, făcând un efort vădit să răspundă politicos.

— Eu, domnule, sunt pictor, sunt un artist angajat să picteze portretele sfinţilor şi martirilor

pe pereţii bisericilor. Naşterea, Răstignirea, Judecata de Apoi, pot să le zugrăvesc pe toate.

Zophiel a ridicat din sprâncene.

— Chiar aşa? N-am mai auzit niciodată de un om însurat cu o asemenea slujbă, nu călugării şi novicii sunt cei ce iau pe umerii lor această sacră îndeletnicire?

Adela îşi muşca buzele. Părea gata să spună ceva, dar Osmond i-a luat-o înainte.

— Eu pictez bisericile care sunt prea departe de abaţii şi mânăstiri ca să fie vizitate de artiştii din ordinele sfinte. Pe cele sărace.

— Atunci n-o să câştigi prea mult.

Pumnii lui Osmond s-au încleştat din nou.

— Pot să câştig destul ca să...

— Ce se aude?

Jofre stătea aplecat înainte, cu privirea aţintită dincolo de foc, uitând că se făcuse că doarme.

Zophiel a sărit în picioare, scrutând întunericul de afară. Am ascultat cu toţii, dar n-am auzit decât trosnetul lemnelor în foc şi bubuitul apei în râul de dedesubt. După câteva minute, Zophiel a scuturat din cap şi s-a aşezat din nou lângă foc, dar ochii lui tot aruncau săgeţi în jur, în vreme ce continua să scruteze încordat bezna de nepătruns.

Rodrigo, cu ochii la chipul încă furios al lui Osmond, a rupt tăcerea grea ce se lăsase.

— Şi dumneata unde o să te duci, Zophiel? Ai vreun plan?

— Avusesem de gând să mă duc la Bristol să mă îmbarc pe o corabie. Am treabă în Irlanda.

— Prea târziu, a zis Osmond. Dacă e adevărat ce ne-au spus la târg, n-o să mai găseşti niciun port deschis de la Bristol până-n Gloucester.

Ideea că planurile marelui Zophiel fuseseră zădărnicite părea că-l înveselise imens.

Zophiel l-a privit furios.

— Bristol şi Gloucester nu sunt singurele porturi din Anglia — sau au uitat să te înveţe asta

la şcoală? Presupun, desigur, că oi fi avut oarece studii rudimentare, deşi probabil că bietul tău profesor a renunţat să se mai chinuiască cu tine — şi cine-l poate acuza?

Din nou Adela a trebuit să-l apuce de braţ pe Osmond. Ne-a aruncat o privire, zâmbind timid.

— Unde-o să vă duceţi acum, că s-a închis târgul?

— Noi trei mergem spre nord, la mormântul Sfântului John Schorne, i-a spus Rodrigo înainte să apuc eu să-i răspund. Eu n-am mai fost acolo, dar Neguţătorul zice că sunt multe hanuri şi mulţi pelerini. E un loc bun pentru a găsi de lucru şi un adăpost. Un loc bun unde să rămânem până se stinge molima. Şi un lăcaş sacru n-o să se închidă.

Osmond s-a încruntat.

— Credeam că ştiu aproape toţi sfinţii Angliei, dar de Sfântul John ăsta n-am mai auzit.

— Fiindcă nu-i sfânt, a zis Zophiel, luându-şi pentru o clipă ochii de la gura peşterii.

— E drept că n-a fost canonizat încă, le-am spus eu. Totuşi, să nu spuneţi asta cu voce tare la mormântul lui; clerul şi sătenii sunt în stare să reacţioneze violent la asemenea hulire. Dar a murit abia de treizeci de ani şi localnicii sunt atât de siguri că va fi recunoscut drept sfânt, că deja i-au dat acest titlu. Şi, confirmat sau nu, fără îndoială miracolele lui atrag mulţimea.

— Miracole ce n-au fost atestate de Sfânta Biserică, a zis Zophiel.

Am dat din umeri.

— Cu toate astea, mulţimea crede în ele şi acolo unde e mulţime de oameni, sunt şi bani de câştigat.

— Ce fel de miracole? a întrebat Adela plină de interes.

— El a fost rectorul parohiei din North Marston, unde se află şi mormântul lui; a fost o secetă cumplită acolo. Recolte, animale şi oameni au suferit deopotrivă. Se spune că rectorul John a

izbit cu toiagul său în pământ, ca Moise, şi chiar pe locul acela a apărut o fântână ce n-a secat şi n-a îngheţat niciodată. Şi cum se zice că rectorul John, pe când era în viaţă, vindeca răceli, febră, melancolie ori dureri de măsele, ba chiar îi învia pe cei înecaţi, acum oamenii se îngrămădesc la fântâna lui ca să se vindece de aceleaşi beteşuguri. La urma urmei, cine n-a suferit la un moment dat de febră sau de durere de măsele?

— Şi unde anume se înecau oamenii din North Marston dacă nu era apă? a întrebat Zophiel. Ori poate erau atât de disperaţi să fie vindecaţi de un guturai încât cădeau în fântâna aia miraculoasă?

Avea dreptate. Zophiel era inteligent, trebuia să recunoaştem.

— Eu nu susţin nimic. Vă pot relata doar ce se spune. În plus, cei mai mulţi pelerini vin de curiozitate, ca să vadă cizma. Ăsta e miracolul care atrage de fapt mulţimea.

Zophiel a pufnit.

— A, da, faimoasa cizmă. Dovada, dacă mai era nevoie, că întreaga poveste nu-i decât o scamatorie de stors bani de la creduli.

— Dar dacă oamenii cred în ea, îi vindecă. Arta, Zophiel, este să-i vinzi omului lucrul în care crede, şi-atunci îi dăruieşti speranţa. Iar speranţa e reală. Doar ambalajul se poate dovedi fals.

— Speranţa-i pentru cei slabi, Neguţătorule.

— Dar ce-i cu cizma? ne-a întrerupt Adela, înroşindu-se când Zophiel s-a întors şi-a privit-o cu dispreţ.

— Se pare că pe când elibera un biet om de demonul gutei, rectorul John l-a prins în capcană pe însuşi diavolul în cizma omului. Mulţi bătrâni din sat jură că l-au văzut cu ochii lor pe diavol în cizmă, dar că acesta s-a făcut mic, ca un gândac, s-a strecurat printr-o gaură de şiret şi şi-a luat zborul. Şi-acum cizma aia este expusă lângă mormânt. Se spune că oricine o încalţă va simţi cum îi zboară

guta prin gaura şiretului împreună cu diavolul. Mulţimile...

— Ascultaţi! a strigat iar Jofre, alarmat.

Am încremenit, încordându-ne auzul. Şi de data asta am auzit şi noi sunetul. Era îndepărtat, dar inconfundabil: un urlet, apoi încă unul şi-ncă unul. Apoi nimic.

Rodrigo şi-a înfăşurat mai strâns pelerina în jurul lui.

— Culcă-te la loc, *ragazzo*. Nu-i decât un câine.

— Ăsta nu-i câine, e urlet de lup, a zis răstit Zophiel.

Adela a tresărit şi Osmond şi-a pus protector braţele în jurul ei.

— Nu mai face glume, o sperii pe Adela.

Am clătinat din cap.

— Nu glumeşte, chiar e un lup. Dar sunetul vine de pe cealaltă parte a dealului, nu din trecătoare. Şi chiar dacă intră în trecătoare, focul o să-l ţină la distanţă.

— Dacă lupul e un animal, da, a spus Zophiel, dar dacă e un lup cu chip de om, atunci focul o să-l atragă spre noi.

Privea imens prin întunericul de dincolo de gura peşterii. Se ghemuise aplecat înainte, pipăind cu mâinile după cuţitul de la cingătoare.

— Sunt bande de tâlhari şi ucigaşi ce folosesc ca semnal urletul lupilor sau al bufniţelor. Dealurile şi trecătorile ca aceasta sunt înţesate de ei.

Osmond arăta tulburat. Părea sfâşiat între imboldul de a ţâşni afară ca să atace banda de ucigaşi cu mâinile goale şi acela de a o ţine pe Adela în braţe atât de strâns, că era în pericol s-o zdrobească.

— Ce uşurare, Zophiel, am spus, încercând să înviorez atmosfera. Pentru o clipă am crezut că te gândeşti la vârcolaci, dar dacă nu-i vorba decât de tâlhari şi ucigaşi, patru bărbaţi voinici sunt oricând

în stare să-i înfrunte. În afară de asta, cum am zis, urletul nu venea dinspre trecătoare, aşa că orice sau oricine o fi, n-o să vadă focul.

Zophiel, cum aveam să descoperim cu toţii în timp, nu era un om care să permită să-i fie luate vorbele în răspăr. Când s-a întors spre mine, ochii lui erau îngustaţi şi gura strâmbată în acel surâs batjocoritor pe care începusem să-l cunosc prea bine.

— Vârcolaci, Neguţătorule? Ei, hai, doar nu crezi poveştile alea menite să sperie femeile şi copiii. Nu te credeam un nătâng superstiţios. Ei, dacă ar fi spus aşa ceva tânărul Osmond...

Tânărul Osmond, uitându-şi pentru o clipă îngrijorarea, părea gata să facă mai mult decât doar să spună ceva.

Am mimat surpriza.

— Sunt uluit, Zophiel. N-a declarat oare Biserica o erezie negarea existenţei vârcolacilor? Şi nu sunt ei oare tot atât de reali ca sirenele? Mi-am atins cicatricea. Cum crezi că m-am ales cu asta?

Adela a făcut ochii mari.

— Un vârcolac a făcut asta?

Rodrigo a deschis gura să spună ceva, dar i-am prins privirea şi s-a mulţumit să rânjească atotştiutor. Pentru că le atrăsesem atenţia, m-am aşezat mai confortabil şi mi-am început povestea.

— Cu mulţi ani în urmă, când eram copil, trăiam cu mama şi tata într-o vale îndepărtată, cu păduri dese, la graniţa dintre Anglia şi Scoţia. Tata lucra la pădure, tăia copacii ca să facă grinzi şi bârne. Muncea mult să-şi câştige pâinea şi o duceam destul de bine. Dar într-o zi, când era la muncă, s-a slăbit capul toporului şi a zburat de pe mâner, înfigându-i-se în picior. Tăietura era adâncă: s-a infectat, şi în mai puţin de o săptămână bietul tata a murit. Mama s-a chinuit mai departe, dar era o viaţă grea şi crudă pentru o femeie singură, şi nu mai aveam prea multă mâncare pe

masă. Apoi, într-o zi de vară, am găsit un străin, un călător, zăcând grav rănit în pădure. L-am luat acasă şi i-am îngrijit rănile, fără să ştim dacă va trăi sau nu. Zile în şir s-a zvârcolit cuprins de febră, dar în cele din urmă febra a cedat şi el a început să se întremeze. Era un bărbat chipeş, puternic şi înalt, şi mama a început să se îndrăgostească de el, aşa că atunci când a sosit timpul s-o ceară de nevastă, n-a şovăit să accepte. Îl adoram pe tatăl meu vitreg. Era curajos şi cutezător şi alerga ca vântul. Şi avea şi grijă să nu ne lipsească nimic; o dată pe lună, când luna era destul de plină pentru vânătoare, dispărea în pădure înainte de apusul soarelui şi nu se mai întorcea până în zori. Când se întorcea, în cele din urmă, aducea întotdeauna o pradă bună de păsări şi animale pentru gătit. Toată lumea spunea că era un vânător extraordinar de priceput, căci nu lua cu el nici câini, nici arcul, ci pleca înarmat doar cu un cuţit. Voiam să mă fac vânător ca şi el şi-l imploram să mă ia şi pe mine la vânătoare, dar refuza întotdeauna, spunând că eram prea tânăr. Apoi ţăranii din jur au început să se plângă că un lup pusese stăpânire pe vale. Lipseau miei şi porcii erau găsiţi cu gâturile sfâşiate. Un lup singuratic era auzit noaptea urlând la luna plină. Ţăranii ştiau că dacă nu-l omoară, până în primăvară nu avea să le mai rămână niciun animal viu, aşa că au hotărât să formeze un grup de vânători ca să prindă lupul. L-au invitat şi pe tatăl meu vitreg să li se alăture, căci era de departe cel mai priceput vânător, dar el a refuzat. Le-a spus că nici nu auzise, nici nu văzuse vreun lup în pădure, ceea ce era adevărat. În noaptea cu pricina, el a pornit la vânătoare ca de obicei. Din nou l-am implorat să mă ia şi pe mine. A râs, zicând că eram prea încet ca să ţin pasul cu el. Dar eram hotărât să-i dovedesc că se înşală, aşa că atunci când soarele a început să apună, m-am strecurat afară din căsuţa noastră şi l-am urmărit pe tata printre copaci. Eram nevoit să mă grăbesc să

ţin pasul cu el. Nu se oprea să pună capcane sau să ia o urmă, ci mergea repede, cu paşi mari şi săltaţi, aşa că în cele din urmă l-am pierdut din vedere. Era deja întuneric şi luna se ridica deasupra copacilor, şi mi-am dat seama că nu-mi rămânea altceva de făcut decât să mă întorc acasă. Dar după doar câţiva paşi, am auzit un sunet care mi-a îngheţat sângele-n vine. Era ţipătul unui lup, şi nu un simplu ţipăt, ci un urlet de durere, ca şi cum animalul ar fi fost în agonie. Am rămas pironit în loc. Când lumina argintie a lunii a luminat din plin pământul pădurii, l-am văzut: capul mare şi păros şi ochii galbeni de lup, numai că acest lup nu stătea în patru labe, ca un animal, ci drept, pe două picioare, ca un om. Am scos un strigăt de spaimă şi lupul s-a întors. Şi-a dezvelit colţii mari şi albi şi a mârâit. Dar în timp ce se repezea la mine, s-au auzit crengile trosnind sub tălpile oamenilor şi lătratul câinilor. Zărind torţele aprinse, lupul a fugit. Ţăranii şi câinii s-au luat după el. Lupul alerga mult mai repede decât ei, dar câinii i-au ţinut urma, şi ţăranii au mers după câini. Eu însă ştiam unde se ducea fiara. Când un animal e vânat, se retrage spre casă. Am ajuns la colibă înaintea ţăranilor şi a câinilor, dar nu înaintea lupului. Mama zăcea pe podea, acoperită de sânge, cu gâtul sfâşiat. Lupul era ghemuit deasupra ei. Dar când s-a întors să se repeadă la mine, am reuşit să mă rostogolesc sub pat, unde fălcile lui hulpave nu mă puteau ajunge. Furios, a dat cu laba, şi ghearele lui uriaşe mi-au atins faţa, sfâşiind-o. Ţăranii şi-au trimis câinii pe uşă ca să-l încolţească pe lup, iar ei m-au scos prin mica fereastră a colibei. Dar câinii nu pot face faţă unui vârcolac, şi niciun om n-ar risca să fie muşcat de fiară, aşa că au baricadat vârcolacul în colibă şi au ars-o până-n temelii. Urletele lupului s-au auzit în toată pădurea şi au umplut valea, până când a fost mistuit complet de flăcări şi n-a mai urlat.

Când am terminat povestea, s-a lăsat tăcerea. Nimeni nu se mişca. Adela stătea cu ochii deschişi larg, iar Jofre cu gura căscată.

Deodată, Rodrigo a scos un hohot de râs şi m-a bătut pe spate.

— O poveste frumoasă, Neguţătorule, dar nu te-am auzit eu oare jurându-i vânzătorului ăluia, la târg, că ţi-ai lăsat ochiul în Ţara Sfântă?

— Că mi-am pierdut ochiul e adevărat, Rodrigo. Şi cum nu-mi mai poate servi la văzut, îl folosesc măcar ca să fac rost de mâncare pentru burţile noastre şi de un culcuş uscat.

El a scuturat din cap, zâmbind, apoi brusc s-a întors spre Osmond.

— Că veni vorba de adăpost, m-am tot gândit. Tu şi nevasta ta ar trebui să veniţi cu noi la mormântul Sfântului John. Tu pictezi scene religioase. Dacă lăcaşul ăla e bogat, poate are nevoie de un pictor. Iar pentru Adela va fi un loc bun ca să se odihnească pe timpul iernii şi să nască. O să găsiţi unde să staţi acolo, şi o moaşă care s-o ajute pe Adela când i-o veni timpul, nu-i aşa, Neguţătorule?

Osmond i-a aruncat o privire Adelei şi amândoi s-au uitat plini de speranţă la mine.

Am simţit că-mi îngheaţă surâsul pe faţă şi l-am înjurat în gând pe Rodrigo. I se părea că ăsta era un fel de pelerinaj? De parcă n-ar fi fost destul de greu şi-aşa, acum mă punea să duc o femeie însărcinată, care abia putea să meargă, tot drumul până în North Marston. Nu-mi puteam permite să-i ţin şi pe ei în cârcă. Aş fi pus rămăşag pe craniul Sfântului Petru că porumbeii noştri nu aveau mai multă experienţă a drumului ca Rodrigo şi Jofre. Aveau să ne încetinească zdravăn. Molima se apropia dinspre sud şi vest. Nu aveam timp s-o fac pe infirmiera cu o pereche de novici. Cine mă credeau, Moise? Dar ce puteam face? Vedeam speranţa de pe feţele lor şi nu m-am putut îndura să spun nu.

Nu se mai auzeau urletele lupului; doar răpăiala constantă a ploii pe frunze şi curgerea rapidă a râului mai întrerupeau tăcerea întunericului de afară. Mă durea tot corpul de oboseală, dar mintea mi-era prea plină de călătoria ce se aşternea în faţa noastră ca să pot dormi, aşa că m-am oferit să stau primul de veghe, iar ceilalţi s-au aşezat cum au putut mai confortabil pentru noaptea lungă ce ne aştepta.

Osmond i-a desfăcut pantofii Adelei, apoi i-a scos ciorapii murdari şi leoarcă de apă, masându-i uşor picioarele reci şi ude. Pantofii roşii cu vârfuri ascuţite erau uşori şi frumoşi, decoraţi cu margarete perforate în piele. Fuseseră gândiţi pentru treburi pe lângă casă sau plimbări pe alei boltite, dar nu erau de niciun folos când aveai de sărit din baltă în baltă ori de târât de-a lungul brazdelor lăsate de vreo căruţă. Era o prostie fără seamăn să pleci la drum în ei. Călătoria asta a lor nu fusese bine plănuită; poate că nu fusese plănuită deloc.

Ce-ar putea sili un cuplu tânăr ca acesta să pornească la drum cu o asemenea grabă? Brusc, mi s-a uscat gâtul. Dacă veneau de la Bristol şi fugiseră tocmai când lovise molima? Dacă boala era deja pe hainele lor? M-am scuturat nervos; nu puteam să sar în sus de frică ori de câte ori întâlneam un străin, căci pe drum toţi erau străini. Nu existau destule peşteri în Anglia ca să ne retragem toţi pe dealuri şi să trăim ca pustnicii. Şi până şi pustnicii au nevoie de cineva care să le aducă de mâncare.

— Poftim. Am înfăşurat într-o cârpă una dintre pietrele fierbinţi şi am împins-o spre Adela. Încălzeşte-ţi picioarele pe asta.

Ea mi-a zâmbit recunoscătoare.

— Eşti foarte cumsecade. Mulţumesc.

I-am luat pantofii şi i-am pus să se usuce lângă foc. Piele de Cordoba din cea mai fină, îţi dădeai seama numai atingându-i, în ciuda

noroiului de pe ei. Erau mulţi ani de când nu-mi mai permiteam pantofi ce nu erau făcuţi pentru mers mult şi nu aveam să mă mai bucur nicicând de acest lux. Pielea de pe picioare îmi era atât de întărită şi plină de bătături după câţi kilometri umblasem, că ar fi putut constitui chiar ea o pereche de pantofi.

Adela stătea ghemuită, cuprinzându-şi umerii cu braţele şi apăsându-şi tălpile ei delicate pe piatra caldă. Tremura. Pelerina îi era încă prea udă ca să se înfăşoare în ea, dar în mod limpede niciunul dintre ei nu se gândise să-şi mai ia altceva de îmbrăcat.

Am oftat şi i-am aruncat pătura mea.

— Înveleşte-te în asta până nu te răpune o răceală.

— Dar nu pot să-ţi iau pătura. Ai putea răci Domnia Ta.

Nu politeţea o făcuse să spună asta. În ciuda epuizării, ochii ei erau plini de grijă autentică. Fără îndoială că tinereţea ei vedea în mine un bătrân ramolit care ar trebui înfăşat în cârpe şi hrănit cu lături, şi cu toate acestea eram mişcat — cei mai mulţi ar fi pus propriul confort înaintea celui al unui om bătrân.

— E mai bine să nu mă încălzesc prea tare dacă stau primul de veghe. La vârsta mea înaintată e posibil să aţipesc dacă mi-e prea bine. Dar tu încearcă să te odihneşti cât de mult poţi. O să ai nevoie de toate forţele în zori.

Nu prea era nevoie s-o îmboldesc eu să doarmă; pleoapele deja i se închideau de istovire.

— Ce-ar fi să-ţi scoţi voalul de pe cap ca să te simţi mai confortabil? Sunt sigur că soţul tău n-o să se supere. O să te înţepi cu agrafele dacă dormi cu el.

Şi-a trecut repede mâna peste marginea voalului de in ce-i încadra faţa, ca pentru a se asigura că era încă la locul lui. Era prins de o bonetă petrecută pe sub bărbie şi îi ascundea tot

părul, cu excepţia unei şuviţe blonde la tâmplă. Era un stil curios de demodat pentru o femeie atât de tânără şi frumoasă. În vremurile noastre nu mai vezi decât femei bătrâne purtând o astfel de bonetă, deoarece ele nu găsesc niciun motiv pentru a renunţa la ceva ce au purtat toată viaţa. Majoritatea celorlalte sunt însă fericite să scape de ceva atât de incomod.

— Nu pot... n-am nevoie să-l dau jos. Eu nu dorm întinsă din cauza... copilului. Mi se ridică fierea dacă stau întinsă, a adăugat ea grăbită.

Osmond şi-a trecut un braţ în jurul ei şi ea s-a sprijinit recunoscătoare de umărul lui. Chiar dacă ea nu simţea agrafele, el avea să le simtă până dimineaţa; era nevoie de aproape o duzină ca să prindă astfel un voal. Dar părea că e gata să îndure orice ca să-şi ocrotească tânăra mireasă.

Nu era obişnuită să doarmă printre străini, asta era limpede. Avusese o educaţie îngrijită, dar nici timiditatea, nici modestia nu erau calităţi care să-ţi fie de folos pe drumuri. Era oare vreunul dintre ei măcar vag conştient de ce aveau de înfruntat? Fusesem oare şi eu cândva atât de naiv ca ei? Când eşti tânăr şi îndrăgostit, crezi că nimic din ce-ţi poate scoate în cale viaţa nu este de netrecut. Crezi că împreună puteţi depăşi orice. Mă rugam să nu ajungă niciodată să afle cât de uşor te poate despărţi viaţa.

Flăcările portocalii dansau, aruncând uriaşele umbre cenuşii ale trupurilor noastre pe peretele peşterii; fiecare mişcare ne era parodiată în forme groteşti, ca o piesă de pantomimă creată ca să ne ridiculizeze. Umbrele noastre se vărsau una într-alta şi apăreau monştri cu două capete păroase. Dragoni cocoşaţi şerpuiau în somn şi sirene îşi unduiau cozile alunecoase. Umbrele sunt lucruri fără substanţă, şi totuşi sunt mai mari decât oricare dintre noi.

Zophiel stătea drept, sprijinit de cuferele lui, cu capul aplecat incomod în piept. Avea să

plătească pentru asta în zori cu un gât ţeapăn, dar nu-mi părea rău pentru el. Rodrigo era întins, sforăind, dormind somnul netulburat al oamenilor cinstiţi. Adela şi Osmond se cuibăriseră sprijiniţi de peretele peşterii; capul Adelei era lipit de umărul lui Osmond, iar braţele lui o înconjurau.

Jofre stătea făcut ghem în fundul peşterii, cum stătuse toată seara, dar nu dormea. Lumina focului licărea în ochii lui deschişi. Îi urmărea pe Osmond şi Adela. Nu-şi putea lua privirea de la ei. Şi deodată mi-am dat seama de ce fusese atât de tăcut toată seara. Nu fusese doar teama că Zophiel avea să pomenească de rămăşag; bietul băiat era îndrăgostit. De ce trebuie să se îndrăgostească tinerii la prima vedere, şi atât de tare? Adela şi Osmond erau proaspăt căsătoriţi; ce credea Jofre că putea ieşi de aici? Dar eternul triunghi e tot atât de bătrân ca omul însuşi. Am putea spune chiar că Adam, Eva şi Dumnezeu au fost primul de acest fel, şi uite unde a dus. Iar în toate veacurile de legături amoroase, niciodată nu ieşise ceva bun din asta. Era însă zadarnic să-l previn că nu-i va aduce decât durere. Cei tineri pot crede în vârcolaci şi sirene, dar nu că un bătrân a fost vreodată îndrăgostit.

În timp ce priveam trupurile nemişcate ale lui Osmond şi-al Adelei, al lui Rodrigo şi Jofre scăldate în strălucirea blândă, roşiatică a focului, mi-am dat seama cu o senzaţie bruscă de pustiu că eu nu aparţin nimănui, şi pentru prima dată în mulţi ani m-am simţit îngrozitor de singur. Crezusem că nu mă tem de moarte. Eram bătrân şi ştiam că era inevitabilă, dar până atunci nu-i dădusem o formă. Acum, când această boală cumplită venea ca un tăvălug peste noi, am zărit pentru prima oară forma pe care ar fi putut-o lua moartea şi m-am simţit gâtuit de panică.

* * *

Zophiel era nerăbdător să pornească la ivirea zorilor. Trecătoarea îl neliniştea; faptul că era

departe de căruţa lui îl neliniştea; noi îl nelinişteam. Cred că nădăjduia că îndată ce avea să iasă din trecătoare putea să scape de noi toţi, mai ales de Adela.

Aceasta arăta mai întremată după o noapte dormită, dar era încă palidă şi nu părea că forţele proaspăt recăpătate aveau s-o ţină mult. După mofturile lui Zophiel din noaptea trecută, era însă hotărâtă să arate că putea merge la fel de bine ca noi, şi până şi Osmond părea că vrea să-i demonstreze lui Zophiel dârzenia de care era capabilă soţia sa. Dar Rodrigo, galant ca întotdeauna, nici n-a vrut să audă. A insistat că dacă era să tot tragem şi să împingem căruţa încărcată de cuferele lui Zophiel din fiecare groapă plină cu apă de pe drum, acesta ne putea ajuta măcar mergând pe jos şi conducându-şi calul şi lăsând-o pe Adela în căruţă ca să-şi menajeze forţele.

Zophiel, văzând că nu poate ieşi din trecătoare fără ajutorul nostru, acceptă fără tragere de inimă, dar se răcori pe parcursul următorilor vreo doi kilometri chinuindu-l pe abătutul Jofre. Dându-şi seama că acesta nu-i spusese nimic despre rămăşag maestrului său, scamatorul se distra, pomenind mereu despre asta până în punctul în care părea gata să dezvăluie secretul şi apoi părăsind brusc subiectul. Îi plăcea jocul de-a şoarecele şi pisica, la care era foarte priceput.

De data asta însă Rodrigo a fost cel care a creat diversiunea. Deodată, s-a bătut cu palma peste frunte.

— Neguţătorule, voiam să-ţi spun că o prietenă de-a ta, o copilă, întreba de tine ieri, la târg. Ar fi trebuit să-ţi spun mai de mult, dar în zăpăceala plecării mi-a ieşit din cap.

M-am încruntat.

— Nu cunosc nicio copilă.

— Zicea că te cunoaşte. Era o copilă drăguţă, neobişnuită. Părul îi era... ca gheaţa.

Am simţit un fior, ca şi cum nişte cârpe ude şi reci mi-ar fi fost trecute peste piele. Aşadar, Narigorm fusese la târg. Nu ştiam dacă să fiu uşurat sau tulburat. Începusem să cred ca doar îmi închipuisem c-o văd. Apoi m-a străbătut un gând.

— Rodrigo, erau sute de oameni la târg, de unde ştia că tu mă cunoşti? I-ai spus tu?

A scuturat din cap, apoi a ridicat din umeri.

— Poate ne-a văzut împreună. Dar m-a rugat să-ţi spun că o să fie cu tine curând. E o veste bună, nu-i aşa?

— Nu i-ai spus unde mergem, nu? am zis, străduindu-mă să-mi ascund tonul alarmat.

Din nou a scuturat din cap.

— Nu, nu m-a întrebat.

Am răsuflat uşurat. Îmi clădeam seama după expresia perplexa a lui Rodrigo că reacţia mea nu fusese cea la care se aşteptase şi nu-mi puteam explica neliniştea nici măcar mie însumi. De ce mi-ar trimite un asemenea mesaj? Mă urmărea? Nu, era o prostie. Acum chiar că aveam închipuiri; de ce ar vrea o copilă să urmărească un bătrân pe care abia l-a cunoscut?

— Neguţătorule, copila asta e..., a început Rodrigo.

Dar întrebarea a fost întreruptă de un ţipăt brusc ce şi-a trimis ecoul în întreg defileul, făcându-ne să încremenim pe loc. Nu te puteai înşela cu privire la acest sunet: era uman, şi omul era într-o situaţie disperată. Se auzea de la o distanţă mică în faţa noastră, după curba potecii, dar vederea ne era blocată de o proeminenţă a stâncii. Cum ţipătul se repeta, Rodrigo şi Osmond şi-au scos pumnalele şi au luat-o la fugă în direcţia lui, urmaţi îndeaproape de Jofre. Dar chiar în timp ce alergau, strigătele au încetat abrupt, ca secerate. Zophiel, Adela şi cu mine veneam mai încet, cu căruţa, dar când am trecut cu grijă de cotitură i-am văzut pe ceilalţi în mijlocul drumului, uitându-se fix la ceva de dincolo de ei.

Doi bărbaţi cu glugile trase bine peste cap erau aplecaţi deasupra unui al treilea, care zăcea în noroi. Unul dintre bărbaţii cu glugă trăgea un pachet învelit în piele de pe trupul căzut la pământ, celălalt scotocea neîndemânatic prin hainele mortului. Crima nu fusese blândă.

Capul victimei era o învălmăşeală însângerată de păr, creier şi oase. Faţa nu i-ar fi putut-o recunoaşte nici propria mamă. Loviturile fuseseră date fără îndoială cu bâtele grele din lemn ce atârnau de nişte curele de piele la şoldurile asasinilor. Tâlharii nu se obosiseră măcar să târască trupul din drum în desiş ca să-şi facă treaba şi acum, departe de a fugi speriaţi la apropierea noastră, au continuat să-şi ia prada, ca nişte câini sălbatici ce nu pot fi alungaţi de lângă victima lor.

Osmond a fost primul care a rupt tăcerea uluită; răcnind, el a pornit spre cei doi bărbaţi, dând din mâini ca pentru a goni nişte animale. Tâlharii au ridicat capetele. Şi-au aruncat glugile pe spate, dar au rămas ghemuiţi asupra cadavrului însângerat.

— Ai de gând să ne opreşti, domnişorule?

Osmond s-a oprit. La început, chipurile ce-l priveau pieziş păreau să rânjească. Dar nu zâmbete erau întipărite pe ele. Buzele, ca şi nasurile, le erau mâncate. Bucăţi de carne moartă cenuşie le acopereau feţele, ca mucegaiul pe un fruct putred. Erau leproşi.

S-au ridicat şi au pornit şchiopătând spre noi, învârtindu-şi bâtele atârnate la încheietura mâinii, aşa cum fără îndoială făcuseră şi înainte de a-l lovi pe nefericitul ce zăcea răpus în drum.

— Ai de gând să pui mâna pe noi, domnişorule? Să ne dovedeşti? Am o idee: ce-ar fi să ne daţi nouă căruţa aia frumoasă? Am obosit de-atâta mers. Mi-ar prinde bine o căruţă care să mă ducă. Pun rămăşag ca aveţi şi niscai mâncare bună prin ea, poate şi vin. Hai, daţi-o-ncoa', sau vreţi să vă dăm un sărut zdravăn în schimbul ei?

Nu aveau nimic de pierdut. Biserica îi declarase deja morţi în faţa lumii. Ce putea să le facă legea mai rău? Să-i spânzure? În starea lor spânzurătoarea ar fi fost o binecuvântare, dacă ar fi îndrăznit cineva, dar aveau dreptate, cine era să pună mâna pe ei ca să-i ducă în faţa justiţiei? Cine ar fi avut curajul să apuce mâinile acelea fără degete ca să le lege strâns sau să pună un laţ în jurul acelor gâturi buboase? Poţi să execuţi un mort? Noi furăm relicve de la morţi; acum se părea că morţii aveau să fure de la noi.

Rodrigo a fost cel care a aruncat cuţitul. O aruncătură puternică, dintr-un braţ musculos. Lama s-a înfipt adânc în pieptul leprosului. A ţipat, a făcut câţiva paşi înapoi clătinându-se şi încercând să-şi scoată cuţitul cu cioturile mâinilor lui fără degete. Apoi s-a precipitat spre noi, cu gura deschisă şi cu mâinile întinse în lături, parcă pentru a ne aduna pe toţi ca să ne ia cu el în mormânt, şi s-a prăbuşit fără viaţă în noroi.

Tovarăşul lui o luase deja la picior şi se pierdea printre copaci. Nici n-a întors capul să-şi vadă prietenul căzând.

5. Nunta Schilozilor

Grupul nostru a fost nevoit să mai petreacă multe nopţi sub cerul liber, în frig şi umezeală.

Întâlnirea cu leproşii în trecătoare părea să-l fi convins pe Zophiel că era periculos să călătorească singur, mai ales că drumurile erau atât de inundate. Şi cu toate că acum ştiu că avea un motiv şi mai presant pentru a călători în compania noastră, la vremea aceea credeam că, în ciuda dispreţului său faţă de Sfântul John şi minunile lui, până şi el socotea că era înţelept să ne îndreptăm spre sfântul lăcaş şi să ne stabilim acolo până trecea răul şi se redeschideau porturile. Eu, unul, eram recunoscător pentru asta, căci aveam nevoie de căruţa lui pentru Adela. În starea ei n-ar fi putut să se târască prin noroi, vânt şi ploaie, kilometru după kilometru.

În ultimele trei luni plouase în fiecare zi şi, cu toate că verile fuseseră urâte în aceşti câţiva ani din urmă, niciunul dintre noi nu-şi amintea una chiar atât de urâtă.

— „Dacă de Ioan Sfântul ploaia va cădea, şapte săptămâni întruna va ploua”, recitase Adela veselă la început, spre iritarea intensă a lui Zophiel.

Dar cele şapte săptămâni veniseră şi trecuseră. Şi Sfântul Swithin, cu ale sale patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi de ploaie, venise şi trecuse. Şi tot mai ploua. Nici măcar Adela nu mai credea în poezioarele ei. Ploaia asta nu avea nimic firesc.

Şi cu fiecare zi noroiul devenea tot mai adânc, mergeam tot mai greu, burţile ne erau tot mai goale. Adevărul era că, deşi niciunul dintre noi nu voia să recunoască, începuserăm să depindem unul de altul pentru supravieţuire. Împărţeam toată mâncarea şi berea pe care le cumpăram cu puţinul pe care-l câştigam prin satele prin care treceam. Ne făceam adăposturi improvizate ori de câte ori nu găseam un han ori un şopron şi adunam nutreţ pentru cal.

Iapa, după cum am descoperit curând, îşi merita numele. Părul ei avea o strălucire de un

roşcat-auriu aprins şi de aceea fusese botezată Xantos, după calul nemuritor primit de Ahile. Ca temperament semăna însă cu infamul animal cu acelaşi nume, iapa mâncătoare de oameni a regelui Diomede, numai că Xantos a noastră era o mizantropă şi mai mare, căci, spre deosebire de calul regelui, care-i devora inamicii, ea se desfăta chinuind prieteni şi duşmani deopotrivă. Avea prostul obicei de a muşca pe neaşteptate pe oricine se afla în preajma dinţilor ei, fără alt motiv decât acela că o amuza. Aşa că am învăţat repede să-i calculăm lungimea gâtului şi să ne ţinem la o distanţă precaută, cu excepţia cazului în care o ţineam ferm de căpăstru.

Dar Xantos şi căruţa pe care o trăgea au devenit arca noastră, legământul nostru, stindardul în jurul căruia ne aliam. Le scoteam pe amândouă din gropi în timpul zilei şi le vegheam în timpul nopţii. Căruţa ne ducea bagajele, mâncarea, berea; ne dădea şi adăpost când nu găseam altul. Toţi şase ne îndreptam acum spre ocrotirea lăcaşului Sfântului John ca să ne apărăm de vreme şi de molimă, şi gândul la culcuşurile uscate ce ne aşteptau acolo, la banii câştigaţi uşor, la mâncarea caldă şi la faptul că nu va mai trebui să ne târâm prin noroi ne ajuta să înaintăm când ne durea stomacul şi picioarele ne erau atât de ude şi de amorţite că am fi putut foarte bine să ne rupem degetele şi să le vindem ca relicve.

Mai era ceva ce mă îmboldea, chiar dacă n-am mărturisit asta niciunuia dintre însoţitorii mei. Odată ce conduceam micul grup la North Marston, puteam să-l las acolo. Erau cu toţii în siguranţă. Nu mai era nevoie s-o fac pe infirmiera ori să suport sarcasmele lui Zophiel sau îmbufnările lui Jofre. Nu mai trebuia să mă gândesc decât la mine.

La North Marston puteau să-şi poarte singuri de grijă şi eu puteam să-i las în urmă cu conştiinţa curată.

Nevoia de a ajunge la lăcaşul sfânt devenea tot mai presantă cu fiecare zi. Spaima se răspândea. Creştea în tăcere, ca fluxul unui râu; o spaimă cenuşie, rece, se insinua în toate. Ţara întreagă era bântuită de vestea că molima ajunsese la Londra. Asta cutremura până şi sufletele cele mai optimiste. E drept, Londra e port; era normal să cadă şi ea pradă bolii mai devreme sau mai târziu, dar nu era un port sudic, nici măcar unul vestic. Era pe coasta de est. Molima cuprinsese trei laturi ale insulei şi acum înainta spre a ataca însăşi inima Angliei.

Aici nimeni nu văzuse de fapt vreun bolnav de ciumă; cei mai mulţi ştiau prea puţine despre manifestările ei, dar asta nu făcea decât să le sporească spaima, căci orice durere de cap, orice tuşit, orice acces de febră putea fi începutul. Cum să-ţi dai seama? Ca să înrăutăţească şi mai mult lucrurile, se răspândeau zvonuri că nu doar oamenii cădeau pradă molimei, ci şi păsările şi animalele. Turme de porci, oi, vite, până şi cai, se îmbolnăviseră şi muriseră în sud. Oamenii îşi lăsau animalele seara bine sănătoase, iar dimineaţa, când se trezeau, nu mai găseau niciunul în picioare din întreaga turmă.

— Poate că or să vină flagelanţii, a zis Rodrigo. I-am văzut o dată, la Veneţia, mergând din biserică-n biserică. Bărbaţi şi femei, goi până la brâu dar cu scufii albe pe cap, şfichiuindu-se singuri până la sânge cu nişte bice cu vârfuri de metal. Acum aud că sunt armate întregi în toată Europa, urlând unul la altul să se lovească mai tare şi să se roage cu glas mai ridicat.

— Şi dacă vin în Anglia, ai să li te alături? l-am întrebat.

Rodrigo s-a strâmbat şi a plecat capul, prefăcându-se ruşinat.

— Ai în faţa ta un laş nenorocit, Neguţătorule. Nu-mi place durerea, nici s-o provoc, nici s-o suport, fie şi pentru binele

sufletului meu. Dar tu, Neguţătorule? Tu ai să-ţi pui scufia albă?

Mâna mi-a ţâşnit spre pielea zbârcită a cicatricei.

— Mie mi se pare că dacă Dumnezeu vrea să-Şi pedepsească fiii, e mai mult decât capabil să mânuiască propriul Său bici.

Flagelanţii n-au venit. Englezii sunt altfel. Noi nu avem patimile altor ţinuturi. Nouă nu sânge ne curge prin vene, ci ploaie. Dar deşi englezii nu s-au aruncat într-o orgie a purificării, au găsit alte moduri de a îmblânzi cerurile şi de a devia mânia lui Dumnezeu, şi cine poate spune că durerea provocată de acestea nu era mai rea decât autoflagelarea pentru cei ce le cădeau victimă?

Nu era vreme bună de nuntă, nicidecum cea visată de o mireasă, dar la urma urmei nimic din nunta asta nu era din plămada viselor romanţioase. Era o zi umedă şi muşcător de rece. Un vânt năprasnic biciuia străzile, dar sătenii din Woolstone erau hotărâţi să se arunce oricum în vârtejul petrecerii şi se îmbrăcaseră de gală, ceea ce în cazul fetelor tinere însemna veşmintele cele mai subţirele, care le dezgoleau cât mai mult. Mamele lor alergau de colo-colo certându-se cu privire la unde ar trebui atârnate ghirlandele sau cum ar trebui gătită mâncarea, în timp ce bărbaţii lor ridicau şoproane, aşezau bănci şi mese printre locurile de veci şi rostogoleau butoaie cu bere de-a latul cimitirului, călcând în picioare până şi mormintele proaspete. Părea că toată lumea era atât de absorbită de pregătiri, că uitase cu totul motivul acestei nebunii colective. Dar dacă toată lumea din jurul tău e nebună, asta devine măsura sănătăţii mintale — şi cine eram noi să ne plângem? Căci unde e o nuntă, găseşti şi mâncare şi băutură bună din belşug.

Auzisem de obiceiul nunţii schilozilor cu mulţi ani în urmă. Unii spun că ar exista din

timpurile precreştine. Se zice că dacă uneşti prin căsătorie doi schilozi în cimitir pe cheltuiala comunităţii, abaţi mânia divină şi ocroteşti satul de orice molimă ori nenorocire ce i-ar da târcoale. Ca vraja să aibă efect, toată lumea din sat trebuie să contribuie cu ceva la nuntă. Şi în acest sat toată lumea fusese nevoită să ajute cu pregătirile fie că voia, fie că nu, căci deşi Woolstone e adăpostit în spatele dealului White Horse[3], sătenii ştiau în adâncul sufletului că bătrâna lor mârţoagă putea oferi prea puţină protecţie împotriva acestui nou blestem.

Iar când i-au descoperit printre noi pe Rodrigo şi Jofre, au luat-o ca pe un semn că şarada lor primise deja binecuvântarea Domnului, căci nu le trimisese El oare doi muzicanţi pe cinste exact când aveau nevoie? Mâna lui Dumnezeu poate fi văzută în orice întâmplare de către cei hotărâţi s-o găsească acolo, dar, până la urmă, la fel şi a Diavolului.

Proaspeţii însurăţei stăteau sub un baldachin, îmbrăcaţi simplu în haine curate şi trainice, dar împodobiţi cu cununi de brebenei şi înfăşuraţi în ghirlande din spice, fructe şi panglici, de parcă sătenii nu s-ar fi putut hotărî dacă era o nuntă sau o sărbătoare a recoltei. Verigheta era improvizată dintr-o fâşie de tablă, cupa iubirii era împrumutată iar mireasa era desculţă; multe cupluri tinere şi-au început căsnicia cu mai puţin şi au considerat că a fost cea mai minunată nuntă din lume, dar acelea erau îndrăgostite. Acesta nu.

Mirele nu avea probabil mai mult de douăzeci de ani, dar trupul îi era distrus de sus până jos pe o parte. Mâna stângă îi atârna din umăr ca un iepure mort şi piciorul rămânea flasc în urma lui, astfel că se mişca într-o serie de salturi şovăitoare, sprijinindu-se într-o singură cârja. Capul îi era supradimensionat, precum capul unui bebeluş uriaş, şi deşi se străduia să vorbească, strâmbându-şi gura în forme contorsionate, nu reuşea să se facă

înţeles. Părea uluit că toată lumea îi zâmbea şi-i strângea mâna. Era probabil o schimbare buimăcitoare faţă de bobârnacele şi înjurăturile pe care le primea de obicei. Îşi îndesa mâncarea în gură şi dădea pe gât berea cât putea de repede, lăsând-o să-i curgă pe la colţurile gurii, de parcă n-ar mai fi primit în viaţa lui atâta mâncare şi i-ar fi fost teamă că nici nu va mai primi.

Mireasa nu surâdea. Şedea nemişcată acolo unde fusese pusă, rotindu-şi de colo-colo ochii orbi. Era greu să-i ghiceşti vârsta. Anii de foamete îi încreţiseră pielea, şi deşi se făcuseră vagi tentative de a i se pieptăna ce-i mai rămăsese din păr, nu putuseră fi ascunse bubele uscate şi galbene de pe scalpul şi faţa ei. Încheieturile degetelor îi erau lucioase şi umflate, iar degetele subţiri le ţinea chircite în palmă, astfel încât ar fi fost imposibil să le separi.

Fusese repede abandonată de fetele satului care se ocupaseră de ea şi acum, că-şi făcuseră datoria, plecaseră să-şi sărute drăguţii şi să se lase sărutate de ei. Şi, cu toate că era înconjurată de mâncare, nu făcea nicio încercare de a mânca sau bea, ca şi cum ar fi fost prea obişnuită să simtă aroma unei mâncări care nu era pentru ea sau a unei beri pe care nu-şi putea permite s-o cumpere. M-am strecurat pe bancă lângă ea, am rupt un copan dintr-o gâscă friptă de pe masă şi am apăsat mâinile reci, ca de ceară, ale femeii pe el. A întors pe jumătate chipul către mine şi a dat din cap a mulţumire. Măcar orbii nu tresar dezgustaţi în faţa cicatricei mele. Strângând copanul de gâscă între pumni, l-a ridicat încet spre gură, adulmecându-l înainte de a muşca. Spre deosebire de noul ei soţ, mânca încet, ca pentru a prelungi această plăcere.

— Ai grijă, Neguţătorule, a rostit tărăgănat Zophiel în urechea mea. Să nu te aleagă pe tine ca mire data viitoare.

— Neguţătorul nu e schilod, a sărit furios Rodrigo.

— Aşa ţi se pare?

Zophiel s-a întins peste umărul meu să-şi înfigă cuţitul într-o bucată suculentă şi condimentată de carne de oaie cu verdeţuri.

— Deja şi-a pierdut neglijent un ochi şi nu pare să-şi aducă aminte unde. Dacă-l pierde şi pe celălalt, o să fie un candidat bun, şi la cât de repede se întinde molima, lumea o să aibă nevoie de toţi schilozii pe care o să-i poată găsi.

— Contez pe asta, Zophiel, am zis iute, văzând că Rodrigo îşi încleşta pumnii. Cum altfel şi-ar putea unge suliţa un bătrân ramolit ca mine?

Zophiel a râs şi a plecat să mai caute de mâncare. Descoperisem repede că cel mai bun mod în care o puteai scoate la capăt cu el era să nu te înfurii la zeflemelele lui. Mi-aş fi dorit să-şi dea seama şi Rodrigo. Aveam senzaţia neplăcută că ăştia doi aveau să se încaiere. Cu cât ajungeam mai curând la lăcaş şi puteam porni fiecare pe drumul său, cu atât mai bine.

Pe când după-amiaza se vărsa, întunecându-se, în noapte, ploaia s-a mai domolit şi au fost aprinse torţe şi felinare. Mesele pe capre şi băncile au fost date la o parte, ca să se facă loc pentru dans. Rodrigo şi Jofre cântau, acompaniaţi de o mână de săteni la tobe, fluiere, cimpoaie, oale şi tigăi. Jofre băuse zdravăn toată seara, dar dacă a luat câteva note false, ele au fost acoperite de scârţâitul scos de fluierele şi cimpoaiele sătenilor. Rodrigo nu era obişnuit să se lovească vase de gătit în timp ce el cânta, dar acceptase cu bunăvoinţă şi se străduia să-şi potrivească ritmul la bătăile lor, recompensat de rânjete şi strigăte de „aşa-i mai bine, băiete, începi să prinzi”.

Nu era uşor să dansezi în cimitir. Dansatorii se împiedicau de movile şi se loveau de crucile de lemn sau pietrele de mormânt, dar deja toată lumea era atât de veselă datorită berii, cidrului şi miedului pe gratis, că hohotea de râs ori de câte ori cineva cădea. În colţurile întunecate de sub

zidurile cimitirului, unele cupluri făceau dragoste, chicotind şi gemând, mişcându-se accelerat, pentru a se rostogoli în cele din urmă unul de pe altul şi a adormi pe loc. Copiii creau propriul lor haos. La fel de beţi ca părinţii lor, se fugăreau nebuneşte, aruncau cu pietre în ghirlandele ce fluturau sau se aliau să tortureze vreun alt biet copil.

Zophiel nu dansa. Stătea în continuare pe bancă, cu braţul încolăcit în jurul taliei unei ţărăncuţe rumene îmbrăcate într-o rochie de un galben strălucitor, prea subţire pentru frigul din ziua aceea. Tremura şi, chicotind, încerca să se cuibărească sub faldurile pelerinei lui. Avea privirea nesigură şi strălucitoare a cuiva care încă nu e beat, dar nici mult nu mai are. Nu-l mai văzusem pe Zophiel cu o femeie până atunci. Credeam că le dispreţuieşte pe toate, dar se pare că le găsea cel puţin o întrebuinţare. Speram, pentru binele lui, că fata nu era logodită sau măritată. Soţii şi iubiţii nu agreează să pună alţii laba pe ce-i al lor, mai ales străinii şi călătorii.

Deodată, fata a ţipat de durere şi a sărit de lângă el. O ciupitură prea puternică poate, ori o şuviţă din părul ei prinsă în cheutoarea pelerinei lui? L-a înjurat şi, dându-şi părul pe spate, s-a dus să se alăture prietenelor ei din partea opusă a cimitirului, de unde arunca priviri furioase în direcţia lui. Zophiel părea destul de indiferent şi n-a avut nicio tentativă de a se duce după ea. A stat şi a ros ce mai rămăsese pe scheletul de raţă din faţa lui, iar când a văzut-o privindu-l, şi-a ridicat halba, salutând-o în bătaie de joc.

Muzica s-a oprit. S-a ridicat un murmur, dar a fost iute înăbuşit când morarul s-a urcat clătinându-se pe o bancă.

— Preabunii mei domni.

A sughiţat, a încercat să se încline şi a fost gata să se prăbuşească de pe bancă cu capul înainte. Câţiva bărbaţi aflaţi jos, în faţa lui, l-au împins la loc.

— Preaiubiţi domni şi doamne, a sosit timpul să trimitem fericitul cuplu la culcare, căci, după cum ştim cu toţii, o căsnicie nu e adevărată până nu e consum... consum... itată... până nu i-o trage mirele.

Mulţimea a hohotit de râs.

— Aşa că haideţi să nu facem fericita pereche să aştepte. Conduceţi ruşinosul mire la încântătoarea-i mireasă.

— La porunca Domniei Tale, stăpâne, a intonat o voce din spatele lui şi o siluetă, agilă ca o pisică, a ţâşnit din umbră, înfăşurată într-o pelerină neagră cu glugă.

S-a înclinat adânc, apoi şi-a aruncat pelerina de pe umeri. Mai mulţi au ţipat când lumina licăritoare a torţei a dezvăluit că sub glugă nu era faţa unui om, ci un craniu alb şi rânjit.

— Moartea, la ordinele Domniilor Voastre, preabuni domni.

Silueta a făcut o tumbă în faţa mulţimii, şi gâfâielile de spaimă au fost înlocuite de râsete beţive. Cu excepţia măştii-craniu, dansatorul era gol. Trupul îi era acoperit din cap până-n picioare de o pastă groasă neagră, peste care cineva desenase primitiv nişte oase albe, astfel că în întuneric părea un schelet viu, zburdalnic. Ca la un semn, sătenii şi-au luat toţi din nou instrumentele, lovind în oale şi tigăi, suflând în fluiere şi cimpoaie, şi curând cei care încă se mai puteau ţine pe picioare au intrat în joc alături de scheletul săltăreţ, care a început să-i conducă de-a-ndăratelea în jurul cimitirului.

În centrul acestei procesiuni macabre se afla mirele, purtat pe umeri de un grup de tineri voinici. Fusese pe jumătate dezbrăcat şi acum mai avea pe el doar o cămaşă, dosu-i gol strălucind în lumina torţelor. Pielea cenuşie şi încreţită de pe picioru-i ofilit contrasta bizar cu muşchii fermi ai celui sănătos, ca şi cum piciorul unui om foarte bătrân ar fi fost cusut de trupul unui tânăr. Încă

rânjea, dar nervos acum, de parcă s-ar fi temut că mulţimea avea să se întoarcă dintr-o clipă în alta împotriva lui. Pe mireasă n-o vedeam în procesiune şi presupuneam că fusese deja luată din cimitir şi dusă în vreo colibă unde, la timpul potrivit, va fi condus şi mirele ca să-şi petreacă noaptea nunţii; dar consumarea căsătoriei nu avea să fie nicidecum un moment intim.

După ce au înconjurat de trei ori zidurile, mirele a fost purtat înapoi în centrul cimitirului, şi aşezat pe pământ în patru labe, ca un câine. Pe un mormânt fusese aranjat un culcuş din paie, împins bine la un capăt spre cruce, care părea tăblia acestui pat matrimonial. Mireasa, îmbrăcată doar într-o cămaşă albă lungă, fusese deja aşezată pe el, ca un cadavru întins pe patul de moarte. Ochii ei lipsiţi de vedere erau larg deschişi şi dădea din cap dintr-o parte în alta ca pentru a încerca să audă ce se petrecea în jur.

Ea nu vedea norii argintii curgând ca o apă învolburată pe faţa lunii, nici licărirea torţelor ce aruncau umbre uriaşe pe zidurile cimitirului, nici ochii albi şi strălucitori ai sătenilor ce stăteau în cerc şi se uitau la ea. Nu vedea silueta morţii aplecată asupra ei şi stropind patul nupţial cu frunze ude de isop, într-o parodie a binecuvântării. Simţea însă picăturile pe faţă şi pe picioarele goale şi tresărea de parcă ar fi fost picături de ulei încins.

Mirele, încurajat prin bobârnace jucăuşe în spinarea-i dezvelită, s-a târât spre femeia întinsă pe spate până a reuşit s-o încalece. Simţindu-l deasupra, ea a ridicat mâinile încercând să-l împingă, dar gestul era inutil. Până şi unei femei cu braţe zdravene i-ar fi fost greu să se elibereze de sub greutatea lui. Ea, cu degetele ei răsucite şi cu trupul slăbit, nu avea nicio şansă.

Pe una dintre femeile mai treze a cuprins-o mila.

— Gata, gata, stai liniştită, răţuşco, o să se termine repede, a îngânat ea, apucând-o pe mireasă

de încheieturile mâinilor şi lipindu-i-le cu blândeţe, dar ferm, de crucea de la cap.

— Asta-ţi spune şi ţie? i-a strigat un bărbat soţului femeii.

Mulţimea a râs zgomotos.

— Haide, fiule; arată-i tot ce poţi. Contăm pe tine cu toţii, aşa că vezi de fă treabă bună.

Mirele s-a uitat în jur, cu falca atârnându-i, nevenindu-i să creadă că în sfârşit i se dădea voie să-i facă unei femei ceea ce-i fusese mereu interzis. Câtor fete nu tânjise el să le facă asta? Încercase de câteva ori, când era mai tânăr, şi fusese respins? Probabil că primise şi câteva pe spinare de la fraţii fetei sau de la propriul lui tată. Acum toată lumea din sat îl îndemna s-o facă. Părea un vis; curând, s-ar fi putut trezi.

După ce totul s-a terminat, femeia a dus-o pe mireasă într-un colţ întunecat şi i-a lipit mâinile de o cană cu bere fierbinte cu mirodenii.

— Gata, gata, răţuşco, măcar tu n-a trebuit să te uiţi la el. Crede-mă, cu un soţ ca al meu, sunt multe nopţi în care-mi doresc să fi fost oarbă.

Au lăsat-o ghemuită pe pământ, sub zidul cimitirului. Şi-a apăsat puternic spatele de pietrele de cremene ascuţite, ca şi cum durerea ar fi fost singura certitudine în care mai putea crede, apoi a început să plângă. Plângea în tăcere, aşa cum făcea totul; ochii ei nu vedeau, dar încă mai puteau vărsa lacrimi.

Se putea consola însă cu darurile de nuntă de la săteni — câteva oale şi tigăi, o mână de lumânări, câteva pături şi o saltea, găini şi un cocoş, un sac-doi de făină şi o colibă cu o singură încăpere ce fusese folosită cândva pentru depozitarea sării, aşa că măcar era uscată şi avea o uşă zdravănă. Era un palat în comparaţie cu ce avusese până în dimineaţa aceea şi, cum contribuise întreaga comunitate, era mai bine aranjată decât puteau spera multe fete din sat la măritiş.

Şi ce dacă nu-şi putuse alege mirele? În această privinţă, nu se deosebea de nicio femeie de neam din ţinut, nici măcar de o fiică de negustor. Căci dacă sunt la mijloc pământ, afaceri sau bani, căsătoria nu e decât o înţelegere comercială negociată de părinţi. Multe mirese trecuseră în noaptea nunţii de la fată la femeie cu ochii strâns închişi şi dinţii încleştaţi, rugându-se să se termine repede. Nu, dacă te gândeai bine, puteai susţine că mireasa schiloadă nu fusese tratată mai rău decât orice prinţesă de sânge regal. Pe de altă parte, flăcările focului nu sunt mai puţin dureroase când ştii că ard şi alţii cu tine.

Eu încă nu-i dădusem miresei darul meu de nuntă. Am scos din desagă o şuviţă mică de păr aspru şi ţepos legată cu aţă albă şi i-am aşezat-o în poală. A pipăit-o precaută, cu o expresie nedumerită pe chip.

— Un dar de nuntă pentru tine, o relicvă. Câteva fire de păr din barba Sfintei Uncumber. Ai auzit de Sfânta Uncumber?

A clătinat încet din cap.

— Numele ei adevărat era Wilgefortis. Era o prinţesă portugheză al cărei tată a încercat s-o silească să se mărite cu regele Siciliei; ea însă jurase să rămână fecioară, aşa că s-a rugat Maicii Domnului s-o facă neatrăgătoare pentru cel ce-i era menit de soţ şi ruga i-a fost îndeplinită: pe faţa ei a mijit barba. Când a văzut-o, regele Siciliei s-a retras îngrozit şi a anulat imediat nunta. Dar prinţesa nu a fost nevoită să trăiască mult cu barbă, căci tatăl ei, mânios, a pus să fie răstignită. Acum femeile se roagă la ea ca să fie eliberate de soţii lor sau de orice altă povară. Ai putea folosi asta ca să te rogi şi tu... dacă vrei.

Pe când mă întorceam să plec, a strâns relicva între pumni, cu lacrimile şiroindu-i din nou pe obrajii supţi. O şuviţă de păr nu-i cine ştie ce de care să-ţi agăţi speranţele, dar uneori o şuviţă e

singura speranţă pe care o poţi da, şi poate fi de ajuns.

O femeie care stătea în picioare lângă mine s-a aşezat la loc pe o bancă şi i-a oferit un clondir vecinei de masă.

— Dacă nu face un plod după trebşoara din seara asta, n-o să fie vina lui bărbatu-său. L-ai văzut? A intrat mai repede ca un dihor într-o vizuină de iepure.

Prietena ei a sorbit zdravăn din clondir. Cidrul i-a curs pe bărbie, şi ea s-a şters cu dosul palmei.

— Lasă plodul. Nu m-am despărţit de o oală foarte bună doar ca să aduc pe lume încă un schilod fără folos. Eu vreau să ştiu dacă şi-a făcut efectul şi ne-a salvat de molimă.

— Dacă asta n-a făcut-o, nimic n-o să ne mai salveze. Ghicitoarea aia în rune a avut dreptate în toate celelalte. Runele au spus că vor veni nişte muzicanţi să binecuvânteze nunta, şi tot runele ei i-au ales pe schilozii care să fie cununaţi, aşa că trebuie să aibă efect dacă i-au ales runele.

— O ghicitoare în rune, ai zis? am izbucnit eu, neputându-mă abţine.

Cele două femei s-au uitat la mine, oarecum iritate că cineva le întrerupea bârfa. În cele din urmă, una a spus îmbufnată:

— Păi da, cei din sat nu reuşeau să cadă la-nvoială pe cine să aleagă ca mire şi mireasă — să fim sinceri, nu ne lipsesc câtuşi de puţin schilozii pe-aici —, aşa că i-au cerut ghicitoarei să arunce runele ca să găsească fericitul cuplu.

— E aici ghicitoarea asta?

Femeia a scuturat din cap.

— Dacă vrei să ţi se ghicească viitorul, ai întârziat. Călătorea, ca şi dumneata, era în trecere, a plecat acum vreo săptămână şi ceva.

— Păi da, a intervenit clealaltă femeie. Ciudată mai era. Cu ochii ăia ai ei, te treceau fiorii când te uitai la ei. Nu m-ar surprinde să fie un fel de zână; cu siguranţă avea har.

N-am întrebat mai mult. Nu voiam să ştiu. Erau mulţi ghicitori pe drumuri, mulţi dintre ei falşi. Se străduiesc în mod intenţionat să arate ca şi cum s-ar trage din zâne ori spiriduşi; asta impresionează clienţii, îi convinge că ghicitorul are şi o altă vedere. Nu exista niciun motiv pe lume ca cititoarea în rune care venise aici să fi fost Narigorm, şi, chiar dacă era, de ce să nu fi pornit pe drumul ăsta? Oricine avea puţină minte se îndrepta spre nord. Şi dacă era ea, însemna că avea avans de cel puţin o săptămână în faţa noastră. Dispăruse de mult. Era aproape o uşurare să cred asta. Dacă era în faţa noastră, n-avea cum să mă urmărească. Mesajul ei fusese un simplu salut, nimic mai mult, nimic sinistru.

Brusc, am simţit o mare oboseală. Cheful continua, dar mie-mi ajunsese. Promisiunea unui culcuş uscat, după atâtea nopţi de dormit pe-afară, era mai ispititoare decât berea sau mâncarea. Am început să îmi croiesc drum printre beţivi spre han. Osmond deja o dusese pe Adela acolo. Păruse îngrijorat toată seara. O aşezase pe Adela cât mai departe cu putinţă de masa mirilor, şi de mai multe ori îl surprinsesem studiind-o, coborându-şi ochii spre burta ei umflată cu o încruntare adâncă şi neliniştită. Am început să mă tem că era ceva în neregulă cu ea. Poate se plânsese de dureri, dar în momentul acela nu dădea niciun semn că ar fi durut-o ceva: savura cu poftă orice i se oferea şi râdea cu sătenii din jurul ei. Osmond, în schimb, nu mâncase aproape nimic şi îndată ce se terminase masa o luase pe Adela de-acolo, deşi era vădit că ei i-ar fi plăcut să rămână. Poate că era gelos că-i vorbeau alţi bărbaţi, dar până atunci nu mai dăduse niciun semn că ar fi fost.

Pe ceilalţi nu-i vedeam, cu excepţia lui Zophiel, care îi tot spunea ceva cu voce joasă unui tânăr mătăhălos, cu capul pătrat. În mod clar, tânărului nu i-a plăcut ce-i spusese, căci a luat-o la fugă, îndreptându-se către fata în rochie galbenă

care acum se afla în compania mai multor băieţi şi fete care beau şi râdeau. A apucat-o de braţ, câtuşi de puţin delicat, şi a început s-o târască după el. Fata încerca să se elibereze din strânsoarea lui.

M-am uitat la Zophiel. Se retrăsese într-un loc ferit şi stătea sprijinit de zid, urmărind amuzat ce se petrecea. M-am întrebat ce-i spusese exact iubitului sau fratelui fetei, ce-o fi fost Cap-Pătrat ăla, ca să-l facă să se supere atât de tare pe ea. Orice-ar fi fost, eram sigur că îl stârnise intenţionat. Poate că Zophiel nu rămăsese atât de indiferent cum se prefăcuse când fata se îndepărtase de el.

Simţind scandalul, un grup de vreo doisprezece băieţi s-a apropiat, privind cu vădit interes. L-am zărit pe Jofre printre ei. Faţa îi era îmbujorată şi râdea cu doi dintre tinerii de lângă el, ignorând o fată cu chip copilăros care-şi încolăcise braţele în jurul lui, străduindu-se în van să-l facă s-o bage în seamă. Se clătina, dezechilibrat de greutatea fetei atârnate de braţul lui. Era greu să apreciez de la distanţă cât de tare se îmbătase, dar treaz în niciun caz nu era.

Acum Cap-Pătrat ţipa la fata în rochie galbenă şi ea îi răspundea pe acelaşi ton. S-a smuls din strânsoarea lui şi a fugit să se ascundă în spatele unuia dintre băieţi, agăţându-se de el. Cap-Pătrat şi-a luat avânt şi l-a pocnit zdravăn în nas pe protectorul ei. Acesta s-a dat clătinându-se înapoi, luând-o şi pe fată cu el în cădere. Toţi băieţii din jur au luat asta ca pe un semnal şi au intrat plini de elan în încăierare. Prin aer zburau pumni şi clondire.

Am auzit un răcnet familiar acoperind strigătele şi urletele.

— Nu, Jofre, mâinile tale! *Faccia attenzione*!

Dar era prea târziu; Jofre se avântase împreună cu toţi ceilalţi şi deja era pierdut printre pumnii şi picioarele ce loveau de peste tot.

Trupuri se prăbuşeau pe bănci, mesele erau răsturnate şi vasele cădeau zdrăngănind la pământ. Deodată, ţipetele au sporit. Un felinar spart trimisese o limbă de foc ce urca de-a lungul panglicilor şi pârjolea spicele de grâu care decorau unul dintre stâlpi, aprinzând întregul baldachin. Focul s-a răspândit repede, săltându-şi în noapte flăcările portocalii. Bucăţi de pânză şi spice uscate arzând urcau pe cerul negru, plutind ameninţător peste acoperişurile din paie ale colibelor şi ale staulelor de lemn. Băieţii erau prea înfierbântaţi în încăierare ca să observe, dar sătenii care mai erau încă destul de treji ca să realizeze pericolul au venit în fugă, încercând să-i dea la o parte pe puştii care se băteau şi să tragă la pământ baldachinul în flăcări. Alţii goleau de mâncare castroanele şi cratiţele, folosindu-le pentru a lua apă din cea mai apropiată adăpătoare pentru cai ca s-o arunce peste vâlvătaie.

Focul a fost domolit în cele din urmă. Din fericire, totul era atât de ud după lunile de ploaie, că acoperişurile colibelor n-au fost nici măcar rumenite. Încăierarea s-a stins şi ea. Căzuse destulă apă rece ca gheaţa peste combatanţi ca să-i despartă pe cei ce nu fuseseră deja culcaţi la pământ. Unul câte unul, mormăind, în timp ce ochii li se umflau rapid, băieţii au fost duşi sau târâţi de acolo de mamele, nevestele ori surorile care-i ocărau. Era, am putea spune, sfârşitul tipic pentru o nuntă.

Ieşirea lui Jofre a fost însă mai ruşinoasă. Dăduse câţiva pumni, dar el nu era bătăuş. Se vătămase mai mult pe sine decât îi vătămase pe adversari, şi o lovitură zdravănă primită în stomac îl terminase. Rodrigo l-a găsit crispat, gâfâind, făcut ghem, încercând să-şi apere faţa de picioarele ce tropăiau în jurul lui. Mâna dreaptă îi era deja vânătă şi se umfla. Nu avea să mai cânte în seara aceea, şi încă în multe seri de atunci încolo.

6. Lăcaşul Sfântului John Schorne

În anul acela, la începutul lui octombrie, într-o hărmălaie de lătrături, sunete de corn şi aclamaţii răguşite ale pelerinilor, am intrat în sfârşit în North Marston, căminul Sfântului John Schorne. Am ajuns în ziua Sfintei Faith, o zi de bun augur, chiar dacă în anul acela erau mai puţine plăcinte Faith de vânzare, căci puţinele cereale, şi acelea mănate, ce mai putuseră fi salvate de pe câmpurile acoperite de apă erau deja pe terminate. Ca toţi drumeţii care au ajuns în ziua aceea, am mulţumit Sfintei Faith, patroana pelerinilor, pentru că ne încheiasem cu bine călătoria. Şi, de data asta, până şi eu am aprins o lumânare din recunoştinţă sinceră, din toată inima, faţă de ea, căci niciodată nu fusesem mai recunoscător să văd o aşezare. Nu mai trebuia să tragem căruţa din gropile pline cu apă de cincizeci de ori pe zi. Nu mai trebuia să ne târâm prin noroi şi prin băltoace. Nu mai trebuia să dormim în haine ude. Puteam să ne petrecem nopţile uscaţi şi la căldură până aveau să vină gerurile iernii, punând capăt ploii şi, odată cu ea, după cum se ruga fierbinte toată lumea, punând capăt molimei.

Dar eu, mai mult ca oricine, ar fi trebuit să-mi amintesc că Sfânta Faith este şi patroana prizonierilor. Ar fi trebuit să mă gândesc la asta şi

să-mi continui drumul. N-ar fi trebuit să intrăm niciodată în satul acela.

Lăcaşul lui Johannes de Schorne, sau John Schorne, cum îl numesc localnicii, era chiar mai aglomerat decât crezusem. În acele prime luni ale molimei, altarele au înflorit. Pelerinajele pe continent erau imposibile, aşa că acei sfinţi mai mici din Anglia ale căror lăcaşuri fuseseră oarecum neglijate în favoarea celor din străinătate, mai la modă, se treziseră deodată năpădiţi de cei credincioşi sau mai puţin credincioşi. Se jura că apele din fântâna Sfântului John, care aveau un gust pronunţat de fier, erau un leac garantat pentru răceli şi febre, şi dacă ciuma nu era o simplă răceală, febră cu siguranţă era, aşa că mulţimile ce se îmbulzeau în preajma satului North Marston erau şi mai numeroase ca înainte. Beau apa ca să ţină la distanţă molima şi luau cu ele ploşti pline, ca s-o bea pe patul de boală în caz că totuşi îi cădeau pradă. Am îngrămădit şi eu câteva ploşti în desaga mea. Întotdeauna e bine să-ţi refaci proviziile când ai ocazia.

Hanurile şi tavernele de pe drum şi din sat se înmulţiseră precum pâinile şi peştii din Biblie ca să hrănească şi să adăpostească puhoaiele de pelerini ce veneau să bea apă din fântâna sfântă. Hangiii, firește, crescuseră preţurile din greu, dar am reuşit să găsim paturi calde într-un han destul de curăţel, deşi dărăpănat. Zophiel s-a priceput să-l facă pe ursuzul hangiu să mai lase un pic din preţ, convingându-l că veniserăm să ne petrecem iarna acolo şi că Rodrigo şi Jofre aveau să-i distreze muşteriii. Nu că Zophiel ar fi avut de gând să-şi petreacă iarna acolo însă, după cum am descoperit curând.

În noaptea ce a urmat sosirii noastre, m-am dus la Îngerul, taverna preferată a drumeţilor mai experimentaţi, unde mai puteai găsi o pastramă de porc friptă şi un sos picant la preţuri cumsecade. La flacăra slabă şi gălbuie a lumânărilor

fumegânde, era greu să distingi trăsăturile cuiva, iar cei care frecventau în mod special cârciuma aceea asta şi voiau. Dar nu poţi să petreci o lună pe drum mergând în urma unui om fără să-i recunoşti silueta, aşa că l-am zărit pe Zophiel imediat, deşi era cu spatele la mine.

Stătea la una din mesele din colţ, oferind bere celor doi bărbaţi ghemuiţi în faţa lui. Zophiel nu făcea aşa ceva pentru un străin decât dacă avea vreun interes. Din întâmplare, banca din spatele lui era liberă.

Unul dintre oameni gesticula cu halba.

— O corabie? Aţi avea mare noroc dacă aţi găsi una pe tot ţărmul de vest, cel puţin până nu înaintaţi bine spre nord. Molima s-a răspândit pe toată coasta.

— Eşti sigur de asta, prietene? Zophiel părea încordat. Trebuie să fie nişte portuleţe care să fi scăpat.

Omul a dat din umeri.

— Se poate întâmpla, dar cine poate spune că n-or să cadă şi acelea până ajungeţi acolo?

Însoţitorul lui a aprobat din cap.

— Şi dacă aţi găsi o corabie pe partea aceea, din câte am auzit costul îmbarcării creşte mai repede decât se închid porturile. Trebuie să fii disperat ca să te desparţi de atâta bănet.

A schimbat o privire de cunoscător cu prietenul lui, evident întrebându-se cât de disperat era Zophiel.

Acesta a dat din cap şi s-a ridicat brusc. Când s-a întors, s-a împiedicat de un os aruncat în papura de pe jos şi s-a lovit de masa mea.

— Vă cer iertare..., a început el, apoi a sărit înapoi: Neguţătorule... ce vânt te aduce pe-aici?

— Acelaşi lucru ca şi pe Domnia Ta, îmi închipui, o masă cumsecade şi niscai afaceri.

Am împins cana mea de bere spre el. A şovăit, apoi s-a aşezat şi şi-a turnat o măsură.

— Cunoscându-te, Neguţătorule, nu mă îndoiesc că ai auzit ce discutam.

Degetele lui lungi şi albe s-au încolăcit în jurul pielii maronii şi aspre a halbei.

— Că se răspândeşte pe coasta de vest. I-am auzit şi pe alţii spunând asta, dar o să fim în siguranţă aici până vine îngheţul. Suntem mult în interiorul insulei. Pe de altă parte, să fie în interiorul insulei nu e un avantaj pentru cineva care vrea o corabie, nu?

Degetele i s-au crispat pe buza halbei.

— E aşa de urgentă treaba pe care o ai în Irlanda? Merită să-ţi rişti viaţa pentru ea?

— Viaţa e un risc, Neguţătorule. Există un singur fel de a intra în lumea asta, dar un milion de feluri în care poţi ieşi. Natural, întâmplător... voit.

— Şi Domnia Ta pe care l-ai alege, Zophiel?

— Aş alege momentul şi locul. Neaşteptatul, iată de ce se tem oamenii cel mai mult, să nu ştie unde şi când.

— Să ne ferească Sfânta Barbara de moartea subită.

El a râs.

— Nu-mi spune, tocmai se întâmplă să ai în desagă un petic din cămaşa ei ori o şuviţă de păr.

Am întins mâinile în lături.

— Fireşte, dar nici măcar eu n-aş fi atât de prost ca să încerc să ţi le vând Domniei Tale.

A râs din nou.

— Nu eşti prost deloc, Neguţătorule. Cred că vezi mai multe cu singurul tău ochi decât văd majoritatea oamenilor cu doi. Şi-a golit halba dintr-o sorbire, apoi a pus-o pe masa unsuroasă. S-a aplecat, fixându-mă cu ochii lui verzi şi imenşi. Dar te previn, prietene, nu încerca să vezi nimic din viaţa sau treburile mele.

— Ţi-am văzut scamatoriile. Ar fi nevoie de un ochi mai rapid decât al meu ca să descopere ceva ce vrei să ascunzi.

A zâmbit şi s-a ridicat în picioare.

— Pentru asta, o să-ţi fac cinste cu cina. Ai zis că mâncarea e cumsecade aici, deşi e greu de crezut într-o asemenea mizerie, dar mă înclin în faţa experienţei tale de data asta.

Zophiel putea fi surprinzător de generos când avea chef.

L-am urmărit croindu-şi drum printre mesele aglomerate în căutarea fetei care servea. Ca de obicei, îmi abătuse cu iscusinţă întrebările, dar încordarea din vocea lui când discutase cu cei doi oameni îmi spunea că dacă într-adevăr afacerile l-ar fi mânat în Irlanda, câştigul era pesemne regesc. Iar dacă nu erau afaceri, ei bine, dacă un om e dispus să rişte să se arunce într-o vâltoare, de obicei îl arde ceva în spate.

Dar dacă era adevărat ce spuseseră oamenii aceia, Zophiel trebuia să mai momească mulţi pelerini să-i vadă sirena dacă voia să câştige banii de drum până-n Irlanda. Dacă însă mai rămăsese vreun loc în Anglia în care puteai face bani, atunci ăsta era. Gloatele, dacă tot bătuseră atâta drum, erau hotărâte să profite cât mai mult şi aveau chef să se distreze. Zophiel a muncit neîntrerupt expunându-şi sirena şi executându-şi scamatoriile în faţa celor ce stăteau la coadă la fântână. Iar Osmond, cum nu mai era nevoie câtuşi de puţin de talentul lui ca pictor de biserici, căci fiecare centimetru al lăcaşului era deja proaspăt pictat, s-a apucat să facă jucării pentru copii, care începeau să se vândă mai bine chiar decât emblemele oficiale din tablă ale mormântului, căci el sculpta cizme din lemn din care puteau fi făcuţi să sară diavoli negri ca smoala cu ochii roşii şi coarne ascuţite, spre încântarea copiilor şi adulţilor deopotrivă.

Eu trebuia să fiu mai prudent în jurul lăcaşului. Nu-mi puteam expune relicvele sacre, căci preoţilor şi vânzătorilor de indulgenţe nu le place concurenţa şi legea e de partea lor şi împotriva vânzătorului cinstit. Legea Bisericii

interzice vânzarea de relicve care nu au fost autentificate de Roma, deşi mulţi clerici mai închid ochii. Ştiu că aceia care cumpără de la mine nu-şi pot permite relicvele autentificate, care se vând pe bani regeşti. În afară de asta, oamenii simpli au mai multă încredere în cicatricea mea decât în sigiliile şi documentele Romei, căci ştiu prea bine că orice document poate fi falsificat contra unui anumit preţ. Dacă un bărbat vrea o bucăţică de unghie a Sfântului Walstan ca să-şi protejeze vitele sau o femeie vrea un dinte de-al Sfintei Dympna ca să-şi vindece copilul de boală, unde altundeva s-ar duce decât la unul ca mine?

Aşa că mi-am găsit un loc ferit pe malul râului, sub un stejar bătrân. Era în marginea satului, lângă Hanul Cizmei, destul de departe de mormânt. Ramurile groase mă adăposteau oarecum de ploaie, iar rădăcinile noduroase ale copacului formau un scaun natural, lustruit bine de sutele de funduri ale tinerilor şi bătrânilor ce le folosiseră de-a lungul anilor în acest scop. În faţă era spălătoria satului, un bazin mare alimentat de un izvor, cu un acoperiş din paie sprijinit pe patru stâlpi. Era locul de întâlnire favorit al femeilor, care veneau zilnic să bârfească în timp ce-şi spălau hainele şi le atârnau sub acoperiş să se usuce la vântul ce bătea printre stâlpi.

Malul pe care stăteam se afla de-a lungul străzii principale a satului, un loc strategic perfect pentru a-i prinde pe toţi cei ce intrau sau ieşeau din North Marston. Am expus câteva amulete şi inele de chihlimbar, hiacint şi sardonix, cunoscute ca leacuri pentru febre mortale, iar pentru cei care nu-şi puteau permite pietre preţioase, fie ele adevărate sau nu, vindeam păianjeni în coji de nucă pe care să şi-i agaţe de gât. Căci, după cum le spuneam, chiar dacă eşti înarmat cu o ploscă cu apa miraculoasă a Sfântului John Schorne, nu face niciun rău dacă mai cumperi o mică protecţie în plus. Aşa cum un om prudent nu-şi ţine toată

averea într-o singură pungă, tot astfel un om înţelept nu-şi pune toată credinţa într-un singur sfânt.

La câteva zile după ce am sosit în North Marston, mi-am ocupat locul meu obişnuit de lângă stejar şi Adela a venit să stea cu mine, cârpind ciorapii lui Osmond, care erau plini de găuri şi fire duse de la săptămânile de tocit pe drumuri. Se plictisise să tot stea singură în şura de dormit a hanului zi după zi. Osmond îi interzisese să-l însoţească la mormânt, unde-şi vindea jucăriile, de teamă să nu ia vreo boală în aglomeraţia de acolo.

Înţelegeam de ce se temea pentru ea. Îşi recăpăta, încet-încet, forţele. Faţa i se mai împlinise şi începea să aibă acea strălucire de vitalitate pe care o arată adeseori femeile însărcinate. Dar nu era nicidecum pe deplin restabilită. În North Marston putea măcar să se odihnească şi să se întremeze, iar când avea să vină copilul, se putea afla în siguranţă într-un han cald, cu o grămadă de moaşe care s-o ajute la naştere. Dacă jucăriile cu diavolul în cizmă continuau să se vândă bine, îşi puteau permite într-o zi să închirieze o căsuţă. Nu era un loc rău ca să creşti un copil. În preajma unui sanctuar atât de popular ca acesta nu e niciodată greu să găseşti ceva de lucru.

Adela a ridicat privirea şi a surâs la vederea lui Rodrigo, care venea grăbit spre noi, dar el nu s-a oprit. A trecut ca o furtună pe lângă noi îndreptându-se spre Hanul Cizmei. Judecând după expresia mohorâtă de pe chipul lui, nu se ducea la han pentru o bere. Speram, pentru binele lui, că Jofre nu era înăuntru.

Acesta era singurul dintre noi care nu părea uşurat că ajunseserăm la North Marston. Deşi mâna i se vindeca, încă nu-şi recăpătase întreaga dexteritate. Rodrigo era sfâşiat între teama că băiatul şi-ar fi putut betegi braţul pentru totdeauna

şi furia că participase la încăierarea de la Nunta Schilozilor. Dacă Jofre şi-ar fi recunoscut neghiobia, poate că Rodrigo s-ar fi potolit mai repede, dar tinerii recunosc rareori că greşesc, mai cu seamă când au fost umiliţi, aşa că se menţinea ferm pe poziţie, pretinzând că nu fusese decât un martor nevinovat, prins fără voia lui în încăierare şi nevoit să se apere. Din nefericire pentru el însă, maestrul său văzuse prea bine ce se petrecuse.

Rodrigo a cumpărat pomezi şi uleiuri, cu care îi masa mâna băiatului de două ori pe zi, ţinându-i predici lungi despre cum mâinile erau talentul şi mijlocul lui de supravieţuire; cum chiar şi rănile uşoare puteau duce la o înţepenire permanentă şi cum beţia putea provoca tocmai astfel de accidente. Cea mai mică urmă de remuşcare pe care poate ar fi simţit-o Jofre se transformase într-o îmbufnare îndârjită şi până şi mie începuse să-mi fie milă de puşti.

— Mai slăbeşte-l pe băiatul ăsta, i-am spus lui Rodrigo. Ce tânăr n-a intrat într-o încăierare stupidă numai ca să impresioneze o fată? Tu stăteai să te gândeşti la consecinţe când erai de vârsta lui?

— Are prea mult talent ca să-l irosească, Neguţătorule. Jofre ar putea fi un mare muzician, cel mai bun, dacă şi-ar pune mintea.

— Şi dacă nu vrea?

— Muzica e viaţa lui. Ajunge să te uiţi la faţa lui când cântă.

— Eu văd asta pe faţa ta, Rodrigo; în privinţa lui nu sunt sigur. O avea mult talent, dar asta nu pare să-l facă fericit.

Rodrigo privea cercurile făcute de picături în băltoace.

— Atunci trebuie să înveţe să trăiască fără fericire.

— Cum ai făcut tu? l-am întrebat, dar nu mi-a răspuns.

Rodrigo s-a întors încet la locul nostru de sub stejar, încruntându-se şi mai mohorât decât înainte.

S-a aruncat pe covorul gros format de frunzele din anul precedent, la picioarele Adelei, şi a luat o gură zdravănă de bere din ploscă, apoi mi-a întins-o şi mie, ştergându-se la gură cu dosul palmei.

— *Il sangue di Dio!* Jur că-l iau la refec pe Jofre când l-oi prinde. L-am căutat în fiecare tavernă şi berărie din sat şi nu-i de găsit nicăieri.

— Şi ai nevoie de el acuma? am întrebat.

— Am nevoie să exerseze. E elevul meu, chiar dacă el crede că nu mai are nimic de învăţat. L-ai auzit cântând aseară?

— Oamenilor le-a plăcut.

— Oamenii nu fac diferenţa între o melodie bine cântată şi mieunatul unui motan înamorat. A fost... Părea că nu-şi mai găseşte cuvintele. S-a bătut exasperat cu pumnul în palmă. A fost o oroare, un afront adus urechilor Domnului. Ascultându-l aseară, ai fi zis că n-a învăţat nimic în ultimii cinci ani. Şi totuşi, alaltăieri seara a cântat bine. N-a fost perfect, dar a părut priceput. Dacă poţi s-o faci într-o seară, de ce nu şi în următoarea?

Băiatul fusese mai mult decât priceput cu o seară înainte. Cântase ca un înger, fiecare notă era desăvârşită, adevărată, într-un alto pur, ce ajungea atât de sus, până la cer, încât de data asta până şi vocile dogite ale beţivilor erau reduse la tăcere. Cântase din adâncul sufletului, orice prost îşi putea da seama de asta, şi orice prost putea înţelege de ce. Adela şi Osmond erau în han în seara aceea şi fiecare cântec era îndreptat către locul unde stăteau, Adela sprijinindu-se de Osmond, mângâindu-şi visătoare burta şi privind în lumina focului, cu faţa senină şi netulburată.

Dar în seara următoare n-au mai fost acolo. Adela era obosită şi se retrăsese devreme în şura din spatele hanului, iar Osmond se dusese să-i ţină companie, veghind asupra ei în timp ce-şi sculpta jucăriile cu diavolul în cizmă. Jofre, forţat de Rodrigo să rămână în han şi să cânte pentru

pelerini, a stat bosumflat toată seara, ridicând ochii plin de speranţă ori de câte ori se deschidea uşa, doar pentru a se cufunda într-o stare tot mai proastă pe măsură ce timpul trecea şi nu se zărea niciun semn al femeii iubite.

Era oare posibil ca Rodrigo să nu fi remarcat că Jofre era îndrăgostit? Poate că era atât de obişnuit cu îmbufnările băiatului că nu mai sesiza nicio diferenţă. Totuşi, nu puteam aduce vorba despre asta atunci, cu Adela lângă mine, aparent la fel de puţin conştientă de acest fapt.

Mânia îl făcea pe Rodrigo prea neliniştit ca să şadă aşa multă vreme, astfel că în scurtă vreme a plecat să-şi reia căutările, mormăind în barbă o nouă serie de ameninţări.

Adela l-a urmărit cum se îndepărtează împroşcând cu noroi la fiecare pas.

— N-o să-l scarmene cu adevărat pe băiat, nu?

— O să-l certe şi o să-l ameninţe, dar n-o să-i facă nimic, din păcate. Jofre o să scape cu vorbe alese ca de obicei, iar Rodrigo o să se îmblânzească şi o să-l ierte.

Adela a făcut ochii mari.

— Crezi că ar trebui să-l bată? Dar dumneata îi iei întotdeauna apărarea lui Jofre. Te-am auzit deseori spunându-i lui Rodrigo să nu-i mai ţină atâtea predici.

— Predicile nesfârşite n-au alt rol decât acela de a-l face pe băiat să se simtă permanent în dizgraţie, şi când cineva rămâne în dizgraţie ştie că nu este iertat. Pedeapsa măcar pune punct afacerii.

Adela şi-a muşcat buza.

— Sunt lucruri ce nu mai pot fi reparate, oricât de sever ai fi pedepsit. Pedeapsa nu aduce întotdeauna după ea iertarea, Neguţătorule.

Am privit-o întrebător.

Ea s-a îmbujorat vag, adăugând grăbită:

— Dar dumneata ai spus că Rodrigo are să-l ierte.

— O să-l ierte, şi o s-o facă din toată inima, dar Jofre nu se simte iertat, şi ce-i mai rău e că nu se poate ierta el însuşi.

— Pentru că a cântat prost? E doar muzică. Dacă se întâmplă să cânte prost într-o seară, ce-i rău în asta? Se poate revanşa cu uşurinţă cântând mai bine în seara următoare.

— Să nu te audă Rodrigo spunând că e doar muzică. Mi-a spus odată că a irosi darul muzicii e mai rău decât crima. „Muzica", a zis el, „e mai preţioasă decât viaţa însăşi, căci ea trăieşte mult după ce compozitorul e ţărână." Dar el e de neam latin şi ăştia sunt pasionali în toate privinţele; sunt în stare să se spânzure şi dacă nu le stă bine cămaşa sau să se arunce de pe un deal pentru o pereche de ochi frumoşi. Singurul lucru care stârneşte pasiunea unui englez este calitatea berii sale sau o pereche de cocoşi care se bat.

Adela privi grămada de frunze putrede de la picioarele ei. Marginile vălului bine fixat îi cădeau peste obraji, mascându-i expresia.

— Osmond e la fel de pasionat de pictura lui. Mi-a spus odată că n-ar putea trăi fără să picteze aşa cum nu poate trăi fără aer, dar a fost nevoit să renunţe.

Mâna i-a tremurat pe burta-i umflată.

— Pentru tine şi prunc?

A dat trist din cap.

— Dacă pictura e viaţa lui, probabil că te iubeşte mai mult decât iubeşte viaţa. Am bătut-o uşor pe mână. Eşti binecuvântată cu un soţ bun, Adela. Ascultă-mă pe mine, majoritatea bărbaţilor n-ar renunţa nici la o dimineaţă de vânătoare pentru neveste.

Dar eram uluit de remarca ei. Îmi închipuisem că Osmond nu fusese în stare să găsească de lucru ca pictor, dar asta nu era totuna cu a renunţa la pictură. De ce ar fi fost nevoit să renunţe? Îmi spusese că are douăzeci de ani. Era la o vârstă când putea fi deja calfă în domeniul lui, şi dacă

aveai noroc în vremurile astea să ai o meserie, te ţineai temeinic de ea când aveai o nevastă de întreţinut, în afară de cazul... în afară de cazul în care nu putea arăta hârtiile de calfă. Nicio biserică, mânăstire ori negustor ce respecta legile n-ar fi riscat să angajeze un artist fără documente de breaslă. Osmond îi spusese lui Zophiel în noaptea aceea, în peşteră, că picta biserici sărace. Poate că adevărul era că picta pentru cele care nu puneau întrebări.

Adela m-a tras de mânecă.

— Neguţătorule, ia uite, femeia aia de lângă bazinul de spălat se uită la noi de-o veşnicie. Sunt sigură că am mai văzut-o prin sat. O cunoşti?

Am privit în direcţia arătată. Era după-amiază târziu şi bazinul era acum părăsit, cu excepţia unei singure femei ce stătea în spatele unuia dintre stâlpii ce susţineau acoperişul. Adela avea dreptate; femeia se uita pur şi simplu spre noi. Era măruntă şi slabă, de vreo treizeci de ani, îmbrăcată în ceva ce părea un veşmânt de servitoare, dar unul care cunoscuse şi vremuri mai bune. O remarcasem şi eu cu diferite ocazii stând la oarecare distanţă într-o uşă sau la adăpostul unei verande, cu privirea parcă mereu aţintită asupra mea, chiar şi când eram în mijlocul unei mulţimi. Nu-mi bătusem capul cu asta; sunt obişnuit ca oamenii să se holbeze la chipul meu mutilat. Sunt cât se poate de conştient că până şi printre cei simpli, cei bătrâni sau urâţi, ies în evidenţă ca fiind de o magnifică monstruozitate. Acum însă, văzând-o aici, departe de mulţime, privindu-ne din nou fix, îmi era clar că era vorba de mai mult decât o curiozitate firească.

— Cred că mă urmăreşte.

Adela a părut alarmată şi a încercat să se ridice în picioare.

— Crezi că te spionează pentru preoţii ăia, ca să te prindă vânzând relicve?

Am tras-o de fustă.

— Şezi, şezi. Nu e o iscoadă. Nu vezi ce neliniştită pare? Dar cred că a sosit timpul s-o întreb ce doreşte. Cine ştie, poate vrea să cumpere o amuletă.

Adela părea încă temătoare.

— Atunci de ce nu vine pur şi simplu să vorbească cu dumneata? Cineva care pândeşte din umbră nu poate să aibă intenţii bune. Ai grijă, Neguţătorule. S-ar putea să facă parte dintr-o bandă şi să aştepte prilejul să te jefuiască.

— L-ai tot ascultat pe Zophiel. El vede cete de tâlhari pândind la fiecare colţ. Un hoţ ar profita de ocazie să fure dacă s-ar întâmpla să-i vină la îndemână, dar n-ar pierde zile în şir urmărind un biet neguţător bătrân, când are la dispoziţie atâtea prăzi mult mai bogate într-un loc ca ăsta.

Aproape că mă aşteptam ca femeia să fugă la apropierea mea, dar a rămas pe loc până am ajuns destul de aproape ca să vorbesc cu ea.

— Voiaţi ceva de la mine, coniţă? Un talisman, o amuletă? Am coborât vocea. O relicvă?

S-a uitat în dreapta şi-n stânga ca pentru a se asigura că nu ne auzea nimeni.

Dar când a vorbit, a făcut-o cu ochii în pământ.

— Vă rog, trebuie să veniţi cu mine.

— Unde trebuie să vin?

— Am fost trimisă să vă aduc. Ea a spus că o să vă recunosc după... Vorbele i-au rămas suspendate, a ridicat ochii rapid spre chipul meu, apoi i-a coborât din nou.

— După cicatricea mea, i-am sfârşit eu fraza.

Avea o faţă palidă şi suptă, cu pomeţi ascuţiţi încadraţi de un păr castaniu-închis, ale cărui bucle strânse scăpau de sub marginile voalului. Ochii de un albastru întunecat se mişcau necontenit dintr-o parte într-alta, ca şi cum ar fi fost obişnuită de mult să fie mereu în gardă.

— Şi cine e femeia asta care te-a trimis? De ce nu vine chiar ea? E bolnavă?

A scuipat repede de trei ori pe dosul degetelor arătătoare.

— N-a fost ciumă şi acuma s-a făcut bine. N-aveţi de ce vă teme. Dar vă rog, trebuie să veniţi. O să se supere pe mine dacă nu vă aduc.

Nu avea rost să-i mai pun întrebări. Era clar, o femeie îşi trimisese slujnica să mă aducă; probabil voia să cumpere o relicvă şi, judecând după starea de nelinişte în care se afla slujnica, era o femeie învăţată să obţină ce dorea. Dispreţuiesc stăpânele care-şi ţin servitorii în frică şi eram cât pe ce să refuz, dar pe de altă parte femeile răsfăţate sunt de obicei bogate şi, la urma urmei, afacerile-s afaceri.

— Vin. Stai să-mi iau desaga.

Adela, încă temându-se de o capcană, a refuzat să rămână acolo. Fie venea cu mine, a spus ea, fie se ducea să-i cheme pe Osmond şi pe Rodrigo. Femeia a dat din umeri când i-am spus asta, ca şi cum astfel de treburi nu o priveau pe ea, şi ne-a condus pe amândoi printr-un labirint de mici alei în partea cea mai săracă a satului.

Prin contrast faţă de casele prospere aliniate în mici şiruri ordonate în jurul bisericii şi al mormântului, această zonă era un cuib de colibe nepotrivite una cu alta, într-o rână, improvizate din bucăţi de lemn vechi, nuiele şi pânză de sac. Vezi astfel de cartiere în orice oraş mare, cu oameni ducându-şi viaţa din firimiturile prosperităţii celorlalţi, dar nu le găseşti de multe ori în sate, cu excepţia celor asemeni acestuia, cu un sanctuar foarte vizitat sau cu un pustnic popular care să atragă pelerinii şi banii. Bălţi de noroi şi bălegar musteau între colibe şi grămezile de gunoaie putrezite. Copii pe jumătate dezbrăcaţi se târau laolaltă cu porcii fornăitori ca să adune excremente de câine pe care să le vândă tăbăcarilor, bătându-se pe cea mai bună bucată de rahat. Cu siguranţă nu era un cartier în care te-ai aştepta să găseşti locuinţa unei femei ce-şi permitea să angajeze o servitoare.

Pleasance, cum ne-a dezvăluit femeia, fără mare tragere de inimă, că se numea, se mişca repede, cu capul plecat şi gluga trasă peste faţă, dar era greu de spus dacă făcea asta ca să se ferească de duhoare sau ca să nu fie recunoscută. A fost nevoită de câteva ori să ne aştepte s-o ajungem din urmă. Adela stătea agăţată de braţul meu, fiindu-i teamă să nu alunece în noroi în starea ei şi străduindu-se în van să ocolească zonele cele mai încărcate ale canalelor pline de zoaie şi ale bălţilor vâscoase cu care era pavată strada. De mai multe ori am implorat-o să se întoarcă, dar ea a scuturat curajoasă din cap şi, apucându-mă mai strâns de brat, a continuat să meargă.

Această parte a satului era împărţită de câteva şanţuri adânci care dădeau pe dinafară de apă. Am traversat cu greu unul dintre ele pe o scândură alunecoasă şi ne-am pomenit nevoiţi să traversăm o fâşie mlăştinoasă cu ajutorul unor pietre şi bucăţi de lemn aşezate la întâmplare. Aici colibele erau la distanţe mai mari unele de altele, împrăştiate pe o întindere neîngrijită de vegetaţie mustind de apă. Chiar când părea că aveam să ieşim cu totul din sat, Pleasance s-a oprit în faţa unei colibe înfipte la adăpostul unor copaci uzi leoarcă şi a dat deoparte o bucată de pânză grea de sac ce ţinea loc de uşă, făcându-ne semn să intrăm.

Coliba era făcută din trei împletituri de ţarc legate între ele cu frânghie, cu o combinaţie de scânduri rupte prinse în cuie una de alta pentru a forma un fel de acoperiş ce lucea verde de mâl. O vegetaţie robustă creştea în jur până la înălţimea taliei şi un nor de ţânţari de iarnă atârna deasupra colibei ca un stâlp de fum. Era genul de adăpost pe care l-ar fi ridicat un păstor ca refugiu temporar de vreme rea, dar nu locul pe care l-ai alege ca să-ţi petreci o noapte, ca să nu mai vorbim de mai multe, decât dacă punga îţi era goală sau voiai să te ascunzi. Vedeam că şi Adela se gândea deja la

acelaşi lucru şi n-a fost nevoie să insist să rămână afară ca să-mi ţină spatele.

În ciuda multelor găuri în pereţi şi acoperiş, înăuntru era prea întuneric ca să văd silueta clar de la început. Apoi, din întuneric a venit o voce de copil.

— I-am spus eu că o să vii, Neguţătorule. I-am spus că trebuie să te aşteptăm.

Chipul ei palid s-a întors spre mine şi când ochii mi s-au obişnuit cu întunericul colibei, am văzut licărirea ochilor ei albaştri ca gheaţa şi ceaţa albă a părului ei. Am simţit că mi se zburleşte părul pe ceafă, apoi m-a năpădit un val iraţional de furie, ca şi cum aş fi fost păcălit, ademenit într-un loc în care ar fi trebuit să am mai multă minte şi să nu intru. Mi-am croit drum înapoi afară prin pânza de sac.

Pleasance şi Adela aşteptau acolo amândouă. Pleasance a zâmbit pentru prima dată — un zâmbet slab trist, neliniştit.

— Narigorm mi-a spus că o să veniţi, a repetat ea plină de speranţă, de parcă asta ar fi lămurit totul.

Adela s-a luminat.

— Aşadar o cunoşti pe femeia asta, pe Narigorm? E vreo rudă de-a dumitale?

— Nu e o femeie. E doar o copila şi nu e rudă cu mine. Am întâlnit-o o dată, şi asta scurt, acum câteva luni. M-am întors spre Pleasance. Pe atunci lucra ca ghicitoare la un stăpân; e şi el prin preajmă?

Pleasance a scuturat din cap.

— Ea s-a îmbolnăvit. Stăpânul ei a auzit că sunt vindecătoare şi m-a adus să mă îngrijesc de ea. Dar a şters-o în toiul nopţii fără să mi plătească şi lăsând copila numai cu hainele de pe ea şi cu runele ei. Femeia care conducea hanul a dat-o afară. A spus că se temea de boală, dar eu cred că ştia că nu avem bani de găzduire. Am îngrijit copila cum un putut mai bine în pădure, până s-a

înzdrăvenit. De atunci am muncit un pic, ea cu runele ei, eu cu ierburile mele, dar când am venit aici… S-a întrerupt, cu acea ridicare din umeri deja familiară. Un preot ne-a dat răgaz până la slujba de seară să părăsim locul, altfel a spus că o să fim arestate pentru practici diavoleşti.

Se referea la rune sau la ierburi? Probabil la amândouă, căci oricare din ele ar fi fost văzute de preoţii mereu pizmuitori ca o concurenţa la bogăţiile sanctuarului lor.

— Dar Narigorm a spus că o să veniţi. A spus că o să călătorim cu Domnia Voastră, aşa că ne-am ascuns aici până...

— Nu se poate să călătorească cu mine!

Cuvintele mi-au ţâşnit mai vehement decât avusesem intenţia. Ochii ambelor femei s-au mărit de uimire.

Adela a fost cea care a rupt tăcerea.

— Dar de ce nu? Deja suntem destui ca să nu mai conteze doi în plus. Nu putem lăsa un copil sau pe femeia asta într-un asemenea loc. În plus, mi-ar plăcea să ne însoţească un copil, şi lui Osmond îi plac copiii.

— Tu n-ai să mai călătoreşti până naşti, adu-ţi aminte. Nu vrei să naşti pe drum în mijlocul iernii, nu? Şi, oricum, de ce ai vrea să pleci? Aici ai un pat cald şi uscat, iar Osmond câştigă bani buni. Cu greu aţi putea găsi ceva mai bun. Astea două au primit însă poruncă să plece. Dacă sunt găsite aici, sfidând Biserica, ar fi biciuite, sau chiar mai rău. Ele trebuie să plece imediat, chiar azi.

Era o argumentaţie bine gândită, practică. Cel mai bine pentru cele două era să plece imediat, pentru siguranţa lor. Pleasance privea fix în pământ, iar umerii i se zguduiau.

— Haide, Pleasance, mai sunt şi alte sate unde priceperea ta ar fi bine-venită, şi a copilei la fel. O să câştigaţi destul ca să mâncaţi bine.

— Ea a spus că vom călători cu Domnia Voastră, a repetat Pleasance tâmp, de parcă ar fi

fost o rugăciune învăţată pe dinafară.

Adela se strecurase în colibă şi când a ieşit, o ducea pe copilă de mână. Narigorm părea, dacă era posibil, şi mai transparentă. Cămaşa ei albă de lână era aproape neagră de praf şi funingine, dar părul se distingea mai alb ca oricând pe fondul copacilor întunecaţi. A plecat bărbia şi şi-a ridicat inocent ochii spre Adela. Nu era nevoie să vorbească, privirea spunea totul.

— E un înger, a zis Adela. Nu putem trimite copila asta singură pe drum.

— O mulţime de copii de vârsta ei trebuie să-şi poarte singuri de grijă, iar ea n-o să fie singură. O are pe Pleasance cu ea. Noi nu ne putem permite să plecăm încă, iar ele trebuie să plece neîntârziat.

Narigorm şi-a întors privirea fixă spre mine.

— Şi dumneata trebuie să pleci, am văzut în rune, o să pleci înainte de următoarea lună nouă.

Pleasance a ridicat brusc capul.

— Asta înseamnă poimâine.

— Iar runele nu mint niciodată, a spus Narigorm. A făcut un pas spre mine şi a şuierat: De data asta o să vezi.

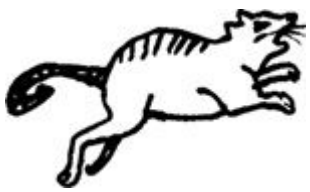

7. Profeţia

Narigorm a avut dreptate, firește, și înainte ca luna nouă să se ridice ascuțită precum coasa morții, grupul nostru era din nou pe drum. Știam că nu puteam da vina pe copilă; cum ar fi putut ea să determine asta? Ea nu făcuse decât să spună ce citise în rune. Avea ea vreo vină că runele prevesteau ceva rău? Cu toate acestea, o învinovățeam. Simțeam că, într-un fel, deși nu puteam spune cum, era deopotrivă instigator și mesager.

Dar dacă e să spun adevărul, nu era nevoie să caut mai departe de natura umană pentru a afla cauza ghinionului nostru. Când Adela și cu mine ne-am întors la han în seara aceea, necazurile se coceau deja. O delegație a meșterilor de embleme de tablă se dusese la oficialitățile sanctuarului ca să protesteze împotriva jucăriilor cu diavolul în cizmă. Oamenii le cumpărau în locul emblemelor oficiale, care erau sfințite și binecuvântate de preoții lăcașului. Prelatul care conducea sanctuarul luase problema în mâinile lui și hotărâse în mod arbitrar că, deoarece jucăriile cu diavolul în cizmă erau făcute după legenda lui John Schorne, Osmond trebuia să plătească sanctuarului jumătate din prețul fiecărei jucării vândute, ca taxă pentru folosirea legendei și a sfântului. Era dublu față de ce plăteau meșterii de embleme preoților, iar Osmond, cu încăpățânatu-i sânge saxon fierbându-i în vene, jura că mai degrabă distrugea cu mâna lui toate jucăriile decât să dea un singur bănuț. Preotul a ridicat din umeri: putea fie să distrugă jucăriile, fie să plătească; lui îi era totuna — și într-un fel, și în altul, problema cu meșterii de embleme era rezolvată.

Deși era limpede că Osmond avea să fie nevoit să se apuce de altceva dacă era să rămânem, lucrurile ar fi stat încă bine dacă n-ar fi fost Jofre. În seara următoare, pe când el și Rodrigo cântau la han, trei bărbați au dat buzna înăuntru și, până să apuce cineva să-i oprească, l-au înșfăcat pe Jofre și

au ieşit cu el. Când am ajuns noi afară, doi zdrahoni îl ţintuiseră de zidul hanului şi un omuleţ mic, cu mutră de dihor, îi ţinea cuţitul la gât, în timp ce el se zbătea în van.

Rodrigo a mugit ca un taur şi s-a repezit la el, dar Faţă-de-Dihor nici n-a clipit. A apăsat cu vârful cuţitului sub bărbia băiatului până când a ţâşnit un firicel de sânge. Jofre a suspinat şi a încetat pe loc să se mai zbată, neîndrăznind să mişte un muşchi de teamă ca lama să nu pătrundă mai adânc.

— Nu te băga — încă un pas şi o păţeşte.

Chiar şi în culmea furiei, Rodrigo îşi dădea seama că omul nu glumea. A făcut un pas înapoi, cu mâinile sus şi palmele desfăcute.

— Să-nţeleg că tu eşti stăpânul băiatului?

Rodrigo a aprobat din cap.

— Ce... ce vreţi de la el?

— Ce vreau? Faţă-de-Dihor a chicotit ascuţit. Vreau banii mei, asta vreau. Ucenicul tău a pariat la luptele de cocoşi. S-a dat destul de bărbat ca să se joace cu băieţii mari, dar apoi — ce să vezi? — surpriză! Când a pierdut, şi-a dat scama brusc că punga-i e goală. „Cred că am fost jefuit”, a zis. Foarte supărat a fost că n-a putut să plătească, aşa că eu, fiind un om cu inimă bună — aici individul a mai scos un chicotit — i-am spus, zic: „Păcat, băiete. Nu mai poţi avea încredere în nimeni în zilele noastre, plin de ticăloşi peste tot. Să-ţi spun ce-o să fac, fiule”, zic. „O să-ţi dau două zile să vii cu banii.” Uite ce mărinimos sunt, aşa-i, băieţi? Prea bun la suflet pentru binele meu, nu? Băieţii ăştia mereu îmi spun.

Cei doi fanaţi care-l ţineau pe Jofre de încheieturi au rânjit larg şi i-au apăsat mai tare braţele de zidul din piatră rugoasă al hanului.

— Tânărul nostru prieten trebuia să-mi aducă banii azi la amiază, dar n-a apărut. Aşa că acuma băieţii mei or să-i rupă degetele, unul câte unul, încetişor şi frumos. Să vedem dacă după aia mai cântă la fel de bine la lăută.

Jofre pălise de moarte; se ruga şi implora cu vorbe fără şir, ceea ce părea să-l amuze şi mai tare pe Faţă-de-Dihor. Rodrigo a trebuit să fie ţinut cu forţa ca să nu-l doboare la pământ, dar în cele din urmă a reuşit să-şi stăpânească mânia şi, cu voce aproape şoptită, a întrebat cât datora băiatul. Era o sumă princiară până şi după măsura lui Jofre. Suma datorată, după cum ne-a explicat cu răbdare Faţă-de-Dihor, era, firește, mai mare decât pariase acesta, căci fusese nevoit să-şi aştepte banii.

— S-o numim dobândă — căci vreau să-mi dobândesc banii.

A chicotit din nou.

Nu putea fi vorbă să nu plătim. Eu şi Rodrigo ne-am golit pungile, dar nu era de-ajuns, şi zdrahonii păreau pe punctul de a pune în practică ameninţarea stăpânului lor, când Zophiel a făcut un pas înainte şi a întins banii lipsă, spunându-i fioros lui Jofre:

— Îmi eşti dator, băiete.

Bărbaţii au plecat, Faţă-de-Dihor arătând vădit mulţumit de sine, dar cei doi fârtaţi mormăind ca nişte câini de vânătoare chemaţi la picior înainte de a sfâşia prada. Îndată ce nu s-au mai văzut, hangiul a ieşit din umbră.

— Bun, vreau să plecaţi toţi la ivirea zorilor. Băieţii ăia nu aduc decât belele peste tot; vin să-şi capete banii şi dacă nu-i primesc, încep să facă praf totul în jur. Asta e un han respectabil, pentru oameni cumsecade, şi nu vreau să-i mai văd pe bandiţii ăia aici.

— Dar n-au de ce să se întoarcă, am zis. Şi-au primit banii.

— De data asta, a răspuns hangiul întunecat, dar ce-o să se întâmple data viitoare când puştiul vostru o să pună iar un rămăşag pe care n-o să-l poată plăti? Pe deasupra, mi se pare că voi trei v-aţi golit pungile. Cum o să plătiţi pentru găzduire? Şi umblă vorba că prietenul vostru i-a supărat pe meşterii de embleme cu jucăriile alea ale lui. N-am

nevoie de necazuri cu ei. Îmi sunt buni muşterii. Pentru voi toate-s bune şi frumoase, sunteţi doar în trecere, dar unii dintre noi trebuie să trăiască aici. Aşa că vreau să plecaţi până nu am alte belele. Şi v-aş fi recunoscător dacă aţi lua şi peştele ăla cu voi, a adăugat el, întorcându-se către Zophiel. Împute locul.

— Ala nu e peşte, nătărău ignorant ce eşti, e o sirenă, a răspuns furios Zophiel. E o creatură extrem de rară şi de preţioasă şi singura pe care o s-o vezi, probabil, în cocina asta râncedă pe care o numeşti han.

— Eu zic că dacă pute ca un peşte, e peşte. Şi n-o fi ăsta cel mai elegant han din oraş, dar, câtă vreme e al meu, eu hotărăsc cine doarme în el. Aşa că dacă dumneata şi şleahta dumitale de vagabonzi nu porniţi la drum la răsăritul soarelui, o să rup mai mult de câteva degete. Şi nici să nu vă treacă prin cap să mai căutaţi găzduire prin părţile astea. Odată ce se duce vorba, n-o să fiţi bine-veniţi nicăieri. Am eu grijă de asta.

Aşadar, cu binecuvântările hangiului răsunându-ne în urechi, am părăsit hanul a doua zi dimineaţa, pe când zorii reci şi cenuşii se prelingeau peste câmpurile ude. Nu mai rămăsese nimic din toate speranţele noastre de a afla un paradis sigur şi uscat. Osmond se învinovăţea pe sine, torturat de gândul că o făcea pe Adela să pornească din nou la drum, iar Zophiel îl învinuia pe Jofre. Şi eu eram furios pe băiat. Orice nădejde a mea de a lăsa ceata în urmă şi de a călători singur spre nord pierise. Dar nu prea avea rost să te superi pe Jofre. Învinovăţirile nu puteau repara nimic. Şi nu puteam să-i abandonez pur şi simplu pe drum, nu-i aşa? Nu-mi rămânea, prin urmare, decât să-i iau cu mine.

Eram împovărat cu o femeie însărcinată şi o ceată de novici. Nu aveam bani. Era cea mai proastă vreme posibilă pentru călătorie, şi ciuma se apropia rapid din trei părţi. Nici că se putea mai

rău. Nefericirea era întipărită pe toate chipurile în timp ce înfruntam din nou zgribuliţi ploaia îngheţată.

Dar nu există nor atât de negru ca să nu se zărească prin el măcar o licărire de soare, şi mă alinam cu gândul că plecarea noastră grăbită din North Marston făcea măcar ca Narigorm să nu meargă cu noi. Până avea să ne caute Pleasance şi să descopere că plecaserăm, noi aveam să fim de ore bune pe drum.

Făceam tot ce-mi stătea în puteri să-i încurajez pe ceilalţi.

— Mai sunt şi alte sanctuare la nord: al Sfântului Robert la Knaresborough, şi câteva în York. Dacă am putea ajunge la ele, am fi în siguranţă. Sunt în interiorul insulei, n-or să-şi închidă porţile. Adela poate să nască într-un loc confortabil şi voi toţi veţi câştiga bani buni acolo, chiar mai buni ca-n North Marston.

Rodrigo şi Osmond dădeau din cap recunoscători, dar ştiam că Zophiel nu avea să se liniştească atât de uşor. Trebuia să-l ţin cu noi. Adela se mai înzdrăvenise, dar burta i se umfla de la o zi la alta şi puterile aveau s-o părăsească dacă era nevoită să meargă mult pe jos prin noroiul ăsta. N-ar fi ajuns niciodată în York pe jos, şi nici noi, ceilalţi, dacă trebuia să ne potrivim pasul cu al ei, mai cu seamă dacă eram nevoiţi să ne cărăm singuri mâncarea şi desagile.

Vedeam agonia nehotărârii scrisă pe chipul lui Zophiel. Îşi dorea cu disperare să se îndrepte spre coastă şi să-şi încerce norocul la o corabie, dar între el şi port se întindea monstrul distrugător care era ciuma. Pentru prima dată de când ne cunoscuserăm îmi era milă de el, căci ceea ce-l mâna, orice-ar fi fost, era necruţător.

Am tras adânc aer în piept.

— Zophiel, nu se poate să nu-ţi dai seama că ar fi o nebunie să te îndrepţi spre vest. Dacă o iei într-acolo acum, o să intri direct în ea. Trebuie să

ne ţinem cât mai departe de coastă până ajungem mai în nord. Pe urmă ai să poţi s-o iei spre vest cu o oarecare şansă de a găsi un port încă deschis.

Zophiel m-a cercetat cu atenţie înainte de a vorbi.

— Chiar crezi că poţi s-o ocoleşti?

— Dacă mergem spre nord, măcar ne îndepărtăm de ea în loc să-i ieşim în întâmpinare. Dacă ne ţinem departe de locurile în care a lovit încă vreo câteva săptămâni, până vin gerurile iernii, molima o să se stingă şi o să poţi să te duci în orice port vrei.

Adela şi-a încleştat mâna de braţul meu.

— O să se stingă când vine îngheţul, aşa-i?

Am încercat să par convingător.

— Febrele se dezlănţuie întotdeauna pe arşiţă şi în aerul cald şi îmbâcsit al verii, dar când vine îngheţul, pier toate.

Zophiel râse fără pic de veselie.

— Trebuie să-ţi admir optimismul, Neguţătorule, dar se pare că ai omis un mic amănunt. Anul ăsta n-a fost nicio arşiţă. De fapt, n-a fost nici vară, şi totuşi molima e dezlănţuită.

Adela a scuturat din cap.

— Dar toată lumea spune că ploaia e cea care împrăştie ciuma, aşa cum împrăştie muştele pişcătoare ori ţânţarii.

Ochii ei plini de tinereţe străluceau de convingere.

— Gerul ucide muştele dăunătoare şi creaturile care pişcă; ştiu că va opri şi asta, adăugă ea.

— Aşa cum *ai ştiut* că va ploua doar patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi, Adela. Poate ai o poezioară şi pentru asta? Spune-ne-o, rogu-te.

Adela a tresărit şi Osmond, cuprinzând-o cu braţul, a tras-o la o parte, privindu-l încruntat peste umăr pe Zophiel, deşi am remarcat că nu se repezise în apărarea soţiei sale. Eu unul însă m-am bucurat să-l las pe Zophiel să-şi savureze micul

triumf. Era un preţ mic dacă reuşeam să-l convingem să vină cu noi.

Ne-am luat locurile obişnuite în urma căruţei şi am început să ne târâm picioarele, lăsând şi ultima colibă în urmă, până când am ajuns din nou doar printre copaci. Atunci, când am trecut de o cotitură, am văzut două siluete la răscruce. Mi s-a strâns stomacul. Nu aveai cum să confunzi albeaţa nefirească a acelui păr. Narigorm şi Pleasance stăteau răbdătoare pe marginea drumului, parcă aşteptându-ne.

Faţa Adelei s-a luminat un pic la vederea copilei şi i-a făcut cu mâna, însufleţită.

— Uite, Osmond, ea e fetiţa despre care ţi-am povestit. Nu ţi-am spus eu că-i ca o păpuşică? Ai mai văzut vreodată un copil atât de angelic?

Osmond a surâs şi Rodrigo a zâmbit cu bunătate, ca un unchi îngăduitor, pe când ne apropiam de siluetele care ne aşteptau.

Doar Zophiel părea să fie la fel de nemulţumit ca mine la vederea lui Narigorm.

— De parcă n-am avea deja destule belele! I-a aruncat o privire pătrunzătoare lui Jofre, care s-a înroşit. Acum presupun că mi se va cere s-o las şi pe creatura aia bizară să meargă în căruţa mea. Ce mai urmează, un urs de circ?

Adela s-a întors brusc spre mine, cu o faţă îngrozită.

— Neguţătorule, nu-ţi aminteşti? Ea a spus că vom fi siliţi să plecăm azi şi că va călători cu noi. Chiar are darul acela.

Înainte însă de a-i putea răspunde, Xantos a ridicat deodată capul şi s-a scuturat. Nările i-au fremătat, ochii i s-au rostogolit spre spate şi s-a ridicat pe două picioare, încercând, în panica ei, să scoată căruţa de pe drum. A fost nevoie de toate forţele reunite ale lui Zophiel şi Rodrigo ca să-i ţină capul şi s-o facă să se oprească.

Zophiel s-a uitat temător printre copaci.

— Simte un pericol, un mistreţ poate, sau sânge proaspăt. Caii urăsc mirosul de sânge. Urcaţi-o iute pe fatucă în căruţă dacă trebuie s-o luăm cu noi. N-am chef să zăbovesc pe-aici mai mult decât e nevoie.

Aşa că până la urmă n-am mai stat la discuţii. N-aveam ce face. Narigorm şi Pleasance s-au alăturat grupului nostru şi nimeni n-a avut timp să se gândească la asta, căci Xantos a continuat să fie agitată tot restul zilei şi Zophiel n-a reuşit s-o calmeze. Ni s-a împotrivit cât a fost drumul de lung, ca şi cum ceea ce simţise ţinea pasul cu noi. Poate că adulmecase într-adevăr moartea în aer în ziua aceea, dar duhoarea morţii nu venea din pădure.

8. Băiatul-lebădă

Povestitorul s-a aplecat în faţă.

— Dimineaţa, servitorii au găsit leagănul copilului gol şi pe regină adormită în patul ei, cu buzele mânjite de sânge. Dar când regele a implorat-o să-i spună ce s-a întâmplat cu pruncul, soţia lui a rămas tăcută şi n-a vrut să rostească niciun cuvânt, nici măcar ca să-şi apere nevinovăţia.

Era o mulţime considerabilă adunată în jurul povestitorului: copii ghemuiţi pe jos în faţa lui şi

adulţi sprijinindu-se de peretele bisericii, cu coşuri şi pachete la picioare; vânzările şi cumpărările s-au oprit până s-a sfârşit povestea. Până şi privirile târfelor din oraş erau atrase de povestitor, deşi nu era un tânăr bine clădit. Cizmele îi erau vechi şi uzate, hainele castanii şi zdrenţuite, nedistingându-se de veşmintele celor ce se înghesuiau să-l asculte decât prin pelerina violet prinsă pe umăr, care-i acoperea cămaşa şi braţul stâng.

Nu vezi deseori culoarea violet, cel puţin nu într-o piaţă. În general doar nobilii o poartă, căci doar nobilii şi-o pot permite, şi nu vezi mulţi din aceştia venind în fundătura fundăturilor ca să cumpere o gâscă pricăjită ori un putinei de unt de mâna a doua. Dar asta nu era o pelerină princiară — nici din mătase, nici din satin şi nici tivită cu blană sau cusută cu fir de aur. Era, ca şi nădragii, ponosită şi pătată, făcută dintr-o lână aspră, ţesută în casă, unsuroasă şi destul de groasă ca să-l apere de ploaie. O pelerină bună, utilă pentru o viaţă petrecută pe drum, croită, fără îndoială, de mâna unei mame iubitoare. Dar ce-i venise oare bunei femei să irosească banii pe vopsea violet? Îşi credea fiul un rege în devenire? Multe mame cred sincer asta, aşa cum mulţi fii cred că mamele lor sunt virgine, dar nici măcar Maria n-a fost atât de aiurită încât să-şi îmbrace progenitura de tâmplar în violet.

— Şi regina a fost condamnată la moarte pe rug, dar nici când s-a pronunţat sentinţa n-a vrut să vorbească, n-a rostit un singur cuvânt ca să-şi salveze viaţa. Şi în toate zilele şi nopţile pe care le-a petrecut în temniţă a împletit şi a cusut fără încetare urzicile ca să facă cele şase cămăşi.

Copiii s-au apropiat târându-se pe fund, cu ochii larg deschişi. Şi adulţii s-au aplecat să audă mai bine. Moarte pe rug. Era ceva despre care ştiau cu toţii, chiar şi aceia care n-o văzuseră şi nu simţiseră duhoarea ce pluteşte peste oraş zile întregi, nu auziseră ţipetele ce-ţi răsună în vis

noapte după noapte, chiar şi aceia care nu asistaseră la o ardere pe rug auziseră vorbindu-se despre asta şi s-au înfiorat. Ştiau că regina nu avea să rămână tăcută la atingerea flăcărilor, nici măcar un sfânt nu este atât de puternic. Îşi ţineau răsuflarea.

— Şapte ani întregi trecuseră de când regina jurase să-şi elibereze fraţii vrăjiţi şi să-i transforme din nou din lebede în oameni. Şi, credincioasă jurământului făcut, niciun cuvânt nu ieşise de pe buzele ei în tot acest timp; nu-i scăpase niciun singur sunet. A continuat să lucreze zi şi noapte la cămăşi. Până când, în dimineaţa execuţiei, toate cămăşile din urzici erau gata, toate în afară de cămaşa fratelui cel mic, căreia îi lipsea mâneca stângă.

Părea prea tânăr ca să fie povestitor, ocupaţie rezervată de obicei celor cărora cel puţin le-a crescut complet barba. Dar stăpânea gloata mai bine decât mulţi bărbaţi mai în vârstă. Nu era frumos, avea faţa prea îngustă şi colţuroasă, nasul prea lung, bărbia prea mică, de parcă trăsăturile i-ar fi crescut în ritmuri diferite. Împlinite cu vârsta şi îmblânzite de o barbă, cu timpul aveau să se aşeze poate într-un soi de ordine, dar asta nu conta deloc, căci ceea ce atrăgea mulţimea nu era faţa lui, ci ochii. Erau întunecaţi, aproape negri, fiind imposibil să distingi pupila de iris. Privirea lui mătura feţele ascultătorilor de la prunci la hoaşte, poposind asupra fiecărei persoane câte o fracţiune de secundă, şi ochii lor îi urmau pe ai lui fără a clipi.

— Regina a fost dusă la locul de osândă. A fost legată cu talia de rug şi cele şase cămăşi din urzici i-au fost aruncate în braţe ca să ardă împreună cu ea. Lemnele au fost stivuite în jurul picioarelor ei goale şi călăul a ridicat torţa aprinsă. Preotul a făcut un pas înainte ca s-o implore să mărturisească uciderea copiilor, ca măcar sufletul să-i fie salvat de focul cel veşnic, dar ea n-a vrut să

rostească niciun cuvânt, nici ca să-şi salveze sufletul. Plângând de durere, căci încă o iubea mult, regele nu a avut de ales şi a trebuit să dea semnalul. Călăul a ridicat torţa şi a aruncat-o peste lemnele de la picioarele ei.

Povestitorul a ridicat braţul drept de parcă ar fi ţinut o torţă în el, apoi şi-a îndreptat brusc pumnul spre copiii de la picioarele lui. Aceştia au tras adânc aer în piept şi au tresărit, îngroziţi şi încântaţi totodată. El a ridicat din nou mâna, arătând spre cer.

— Dar în clipa aceea, din cer s-a auzit fâlfâit de aripi. Şase lebede albe zburau din inima zorilor spre regină.

Ascultătorii s-au uitat în sus, de parcă s-ar fi aşteptat să vadă lebedele zburând spre ei.

— Coborând, lebedele au stins focul cu aripile lor albe, largi şi puternice. Iar când au ajuns jos, regina a aruncat cămăşile din urzici peste ele şi îndată penele le-au căzut şi fiecare lebădă s-a transformat în bărbat. Toţi şi-au recăpătat înfăţişarea omenească, toţi în afară de fratele cel mic, căci cămăşii lui îi lipsea mâneca stângă. Când acesta s-a transformat în om, braţul lui stâng a rămas aripă de lebădă.

În momentul acela, povestitorul şi-a dat la o parte pelerina violet şi mulţimea a scos un suspin atât de adânc, încât pentru o clipă toată lumea părea în cumpănă dacă să se întoarcă şi s-o ia la fugă sau să se îmbulzească spre el. De sub pelerină, povestitorul şi-a scos mâna stângă, numai că nu era o mână, ci aripa de un alb pur a unei lebede.

Aripa s-a desfăcut, s-a întins, ca şi cum ar fi fost ţinută legată prea multă vreme, apoi s-a înălţat şi a început să fâlfâie. Aerul a vibrat sub puterea ei şi adierea a ridicat părul copiilor şi i-a făcut să clipească. Apoi aripa s-a strâns lângă corp şi s-a oprit, ascunsă din nou sub pelerină.

Adulţii s-au scuturat uşor, de parcă ar fi ştiut că visau, căci nu se putea să fi văzut ceea ce li se părea că văzuseră. Povestitorul şi-a reluat istorisirea ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

— Îndată ce vraja a fost ruptă şi fraţii ei şi-au recăpătat înfăţişarea omenească, regina a putut vorbi. Ea i-a spus regelui cum vrăjitoarea, mama lui vitregă, îi fermecase fraţii...

— E adevărată? a izbucnit un băieţel, nemaiputând să se abţină.

Aripa povestitorului s-a desfăcut şi a fâlfâit o singură dată, apoi s-a strâns din nou sub pelerină. Copiii au ţipat, într-un amestec de uimire şi spaimă.

— Chiar ai fost transformat în lebădă?

— Cum altfel aş fi putut avea o aripă de lebădă în loc de mână?

— Dar n-a putut regele s-o facă pe vrăjitoare să-ţi dea înapoi mâna?

— Odată ce o vrajă e ruptă, ce rămâne din ea nu mai poate fi desfăcut niciodată, mai ales dacă vrăjitoarea care a aruncat blestemul e moartă. Şi era moartă. A fost arsă în focul pe care-l menise reginei şi cenuşa i-a fost împrăştiată de vânt în toate cele patru zări.

— Şi pe urmă ce s-a întâmplat?

— Regele şi regina au avut şase fii şi şase fiice şi şi-au condus ţara cu dreptate şi îngăduinţă. Cât despre fraţii-lebede, au locuit la palat şi au devenit mari cavaleri, luptând pentru sora şi cumnatul lor. S-au dus, plini de curaj, în ţinuturi îndepărtate, să hăcuiască balauri şi să salveze fecioare, şi au găsit prinţese frumoase, pe care le-au luat de neveste, şi toţi au trăit fericiţi.

Banii au căzut rapid şi din belşug; deşi oamenilor nu le prisoseau, mulţimea aprecia când cineva îşi dădea osteneala să spună o poveste bună. Copiii s-au adunat mai aproape de povestitor, provocându-se unii pe alţii să-i atingă aripa ca să vadă dacă era cu adevărat vie, dar

părinţii i-au tras, unul câte unul, şi şi-au dus de acolo odraslele, care protestau.

— Haide, fato, ajunge cu poveştile, avem treabă de făcut până se-ntunecă.

— Înapoi la căruţă, băiete, taică-tu o să aibă nevoie de ajutor la încărcat.

— Acum lăsaţi-l pe povestitor să se odihnească, i s-o fi uscat gâtlejul.

Dar nimeni nu-i oferea povestitorului o băutură ca să-şi ude gâtlejul. Nu gâtlejul lui îi preocupa pe ei.

Povestitorii sunt întotdeauna suspecţi. Ei sunt străini exotici, păsări călătoare ce stau doar cât e soare. Unde se duc după aceea e un mister. Sunt bine primiţi, pentru poveştile ce vor fi depănate apoi din nou în nopţile lungi de iarnă. Au un loc de cinste lângă foc, dar, ca de la orice oaspete, se aşteaptă şi de la ei să plece repede. Nu sunt de-ai locului. N-ai vrea ca fiică-ta să se mărite cu unul din ei, de teamă ca nepoţii să nu-ţi iasă precum creaturile tulburate despre care povestesc. Chiar poţi să ai încredere în cineva obişnuit să stea de vorbă cu vrăjitorii sau să rostească liber numele celor ce nu trebuie numiţi?

Iar acest povestitor era mai suspect chiar decât mulţi alţii. N-ai vrea să te amesteci cu cineva care recunoaşte că a fost blestemat de o vrăjitoare; blestemul s-ar putea transmite. Ar putea cădea din nou oricând, mai ales când n-a fost ridicat complet. Şi până la urmă, cum ar spune preoţii, fiecare cu ai lui, asta-i regula. Fără corciri. Fără oameni-animal. Dacă murea, ce făceai cu el, îl îngropai ca pe un creştin sau îl atârnai ca pe vânat? Un băiat-lebădă, ce fel de creatură e asta? Nu una cu care ai vrea să se amestece copiii tăi, asta-i sigur. Puteai citi neîncrederea pe feţele lor în timp ce-şi luau grăbiţi copiii de-acolo.

Povestitorul şi-a adunat monedele cu o mână şi le-a făcut cu dibăcie să-i alunece în pungă,

trăgând strâns şnurul din piele cu nişte dinţi albi şi ascuţiţi.

— Tu te-ai însurat cu o prinţesă frumoasă?

A privit în jur, surprins. O fetiţă se strecurase înapoi şi-l trăgea timid de pelerină. Un câine mic şi jigărit se sprijinea de picioarele ei goale. Povestitorul s-a aplecat şi a mângâiat urechile câinelui, iar acesta s-a uitat la el cu ochi la fel de mari şi castanii ca ai fetiţei. Apoi s-a lăsat pe vine, ca s-o poată privi drept în feţişoara ei sinceră, şi a zâmbit.

— Prinţesele nu se mărită cu cavaleri care au o singură mână. La ce poate folosi un cavaler fără o mână? Nu-i poate apăra onoarea, nu poate lupta în numele ei. Nu poate ucide balauri pentru ea. Un băiat-lebădă n-are cum să ţină şi spada şi scutul sau să întindă un arc. Nu, nu, micuţo, băiatul-lebădă a rămas o vreme să trăiască în palat şi toată lumea a fost bună cu el, mai ales regina, care se simţea vinovată că nu reuşise să-i termine cămaşa. Avea servitori care-i tăiau carnea, servitori care-l îmbrăcau şi servitori care-l spălau. Nu-i lipsea nimic, dar nu-şi găsea rostul. În cele din urmă, când n-a mai putut îndura bunătatea servitorilor sau tristeţea pe care o vedea în ochii reginei ori de câte ori se uita la el, a plecat să-şi caute norocul, cum trebuie să facă toţi prinţii.

— Dacă aş fi prinţesă, eu m-aş mărita cu tine.

— Îţi mulţumesc, micuţo. Dar într-o zi o să găseşti un prinţ frumos care o să te ducă să trăieşti într-un castel cu turle de aur, o să te îmbrace în curcubeie şi o să-ţi dea luna de pe cer să te joci cu ea şi stelele să-ţi prinzi părul cu ele.

Copila a chicotit:

— Nu se poate să te joci cu luna.

— Poţi să faci orice, prinţesă, dacă-ţi doreşti destul de tare. Acum fugi de-aici, altfel mama ta o să înceapă să se neliniştească pentru tine şi nu trebuie niciodată să-i faci griji mamei.

— Mama e mereu îngrijorată. Îşi face griji pentru orice.

— Mamele mereu îşi fac griji, prinţesă.

Povestitorul a întors-o şi a trimis-o de acolo cu o bătaie uşoară la fund, iar ea a plecat, sprintenă şi graţioasă cum numai o prinţesă poate fi, cu căţeluşul urmând-o credincios.

Un vânt pătrunzător făcea ploaia să ne biciuiască feţele şi mâinile. Cei care aveau tarabe cu acoperiş o înfruntau afară, suflându-şi în degetele amorţite, acoperite cu zdrenţe, ca să-şi pună sângele în mişcare. Fuseseră aprinse câteva vase pentru jăratic, care bolboroseau şi scuipau, tuşind şi scoţând o flegmă groasă de fum, dar nu şi căldură. În piaţa din Northampton şi pe toate drumurile care duceau la ea era un noroi puturos, până la glezne. Se aruncaseră braţe întregi de trestie, paie şi ferigă în încercarea de a se face aleile mai uşor de străbătut, dar era o cauză pierdută. Îndată ce erau aruncate, erau absorbite în noroi, care le înghiţea de parcă ar fi fost fără fund.

Ceva mai devreme avusese loc o execuţie. Doi bieţi ticăloşi osândiţi la ştreang pentru că furaseră oi se zbăteau în timp ce se sufocau încet, la capătul frânghiei, în faţa unei gloate zeflemitoare. Până la sfârşitul zilei de muncă, în piaţă aveau să atârne două stârvuri ca avertisment pentru alţii. Acum o ploaie măruntă îi spăla, picurând de pe chipurile lor vinete şi umflate în timp ce frânghiile se legănau scârţâind în vânt. Se spune că ploaia binecuvântează cadavrele. Aveau nevoie de binecuvântare în moarte, pentru că avuseseră parte de atât de puţină milă în viaţă.

Osmond a venit lângă mine. De cârligul desagii lui atârna un mănunchi de păpuşi din lemn şi cavaleri sculptaţi călare pe cal. Lucra până noaptea târziu la jucării ori de câte ori ne opream să dormim undeva. Se străduia cât putea de tare să nu-i lipsească nimic Adelei şi în tot timpul de când eram pe drum nu-l văzuserăm niciodată stând

degeaba. Îşi freca mâinile şi le punea deasupra vasului cu jăratic fumegând ca să prindă căldura vagă ce se ridica din el. Nu observasem până atunci, dar ultima falangă a degetului mic îi lipsea. Nu era însă un preţ prea mare pentru acest talent. Cunoscusem mulţi cioplitori în lemn care pierduseră mai mult decât un deget până să stăpânească meşteşugul.

A privit cadavrele atârnate, apoi a întors capul repede, făcându-şi cruce şi scuturând din cap.

— Spânzurătoarea e o moarte crudă, Neguţătorule. Eu pot înţelege un om care ajunge să ucidă din pasiune; e cât se poate de uşor. Dar ce fel de om ar risca să fie spânzurat pentru o oaie?

— Dacă soţia sau copiii ţi-ar muri de foame, ai putea fi împins la asta. Un părinte ar risca orice, chiar şi moartea, ca să-şi salveze copilul E o patimă care te cuprinde din clipa în care îţi iei pentru prima dată în braţe primul născut, şi nu te părăseşte niciodată. O s-o simţi când o să-ţi iei în braţe copilul.

— Oare? S-a întors spre mine, cu faţa încordată de nelinişte. Şi dacă îmi iau copilul în braţe şi nu simt nimic? Dacă n-o să-l pot iubi sau, şi mai rău, dacă n-o să pot suporta nici să fiu în preajma lui?

Am fost surprins de panica din glasul lui.

— Dar o iubeşti pe Adela. De ce nu ţi-ai iubi copilul?

Şi-a ros agitat unghia degetului mare, apoi a răspuns:

— Dacă pruncul se naşte blestemat ca schilodul acela de la nuntă...

— Ei, hai, am spus liniştitor. De ce ar fi copilul tău blestemat? Şi până la urmă, oricum ar fi, o să-l iubeşti, pentru că e copilul tău. O să vezi tot mai mult din Adela în chipul copilului cu fiecare zi care trece. Dacă n-o să-l iubeşti din altă pricină, o să-l iubeşti pentru asta.

S-a cutremurat în ploaie, trăgându-şi pelerina mai strâns în jurul lui.

— De asta mi-e cel mai teamă, Neguţatorule. Mi-e teamă de ce o să văd pe chipul lui.

— Osmond?

Am pus mâna pe braţul lui.

A surâs slab.

— Nu mă lua în seamă, Neguţătorule. Sunt doar îngrijorat pentru Adela, pentru naştere, pentru toate. O să mă simt mai bine când o să ajungem în York şi o să avem un acoperiş deasupra capului. A tras adânc aer în piept şi a privit din nou cadavrele. Iar dacă stăm aici şi rumegăm tot felul de gânduri, n-o să ajungem în York. Trebuie să vând câteva din jucăriile astea, altfel curând voi fi şi eu nevoit să mă apuc de furat oi dacă nu fac nişte bani.

Avea dreptate. În ciuda vremii, toţi încercam cu disperare să câştigăm un bănuţ, cât de mic. Asta era prima piaţă pe care o găseam deschisă de când plecaserăm din North Marston, cu aproape două săptămâni în urmă, şi numai Dumnezeu ştia dacă aveam să mai găsim vreuna. Trebuia să ne cumpărăm mâncare. E destul de rău să călătoreşti prin frig şi umezeală, dar nimeni nu poate ajunge prea departe flămând. Durerea de stomac te face să munceşti cu mai multă iscusinţă decât toate înjurăturile unui meşter. Credeţi-mă, aşadar, că am muncit cu toţii din greu în ziua aceea.

— Cartea asta, conaşule? Sunteţi, se vede, un om cu educaţie aleasă şi priceput, căci asta nu-i o carte oarecare, după cum remarcaţi. A aparţinut cândva unui evreu. Foarte rară. Imposibil de găsit, de vreme ce evreii au fost izgoniţi. Oamenii ar plăti o avere să pună mâna pe o carte evreiască. Cu cartea asta şi cu vorbele potrivite puteţi să faceţi un golem din lut şi să-l treziţi la viaţă. Gândiţi-vă, conaşule, un uriaş cu forţa a cincizeci de bărbaţi care să se tocmească în locul Domniei Voastre şi să vă zdrobească duşmanii. Dacă iese? Mă întrebaţi dacă iese? Spuneţi-mi, i-ar fi alungat regele pe

evrei din Anglia dacă n-ar fi avut puteri atât de periculoase? Vă spun eu, numai pentru că le-a confiscat mai întâi tot ce aveau a putut face asta. Dacă şi-ar mai fi avut cărţile, n-ar mai fi niciun suflet de creştin pe meleagurile astea. Descântecul pentru a trezi la viaţă golemul? Nu pot să vi-l spun, conaşule, sunt vorbe atât de aprige, fraze atât de malefice! Golemii invocaţi cu asemenea vorbe te pot face fărâme dacă nu îi poţi stăpâni. Dacă pierzi controlul pentru o clipă... ei bine, uitaţi-vă la mine dacă vreţi o dovadă a forţei lor, numai ce-a dat din deget şi ochiul meu s-a dus. Vă spun, abia am scăpat cu viaţă. Dacă vi s-ar întâmpla ceva rău nu mi-aş ierta-o niciodată. Numai de-aş putea fi sigur că-l puteţi stăpâni... Acum ce să zic, conaşule, punga asta pare să cântărească destul de autoritar.

Precupeţul se îndepărta, cu cartea bine înfăşurată sub braţ şi pergamentul cu descântecul îndesat în grabă în chimirul ascuns bine între veşminte. Părea să păşească cu o încredere nouă, de parcă deja s-ar fi simţit de neînvins.

— Aşadar, acum unui golem ai a-i mulţumi pentru pierderea ochiului tău, Neguţătorule? Şi eu care credeam că a fost un vârcolac — sau era un sarazin? a zis tărăgănat Zophiel. Nu prea mai ţin socoteala.

Stătea sprijinit de spatele căruţei, uitându-se la Adela şi Pleasance, care aranjau mâncarea cumpărată pentru tot grupul. Mai bine te-ai ruga să nu încerce descântecul până nu se închide târgul, zise. N-o să fie prea fericit când o să descopere că nu merge.

— Deci tu l-ai încercat?

— Eu, să folosesc ceva ce a fost atins de un evreu? Mai bine îmi tai mâna. Cărţile lor sunt pline de vrăjitorii, orice prost ştie asta. Dacă aş fi ştiut că ai o astfel de carte în desagă...

— Prin urmare, crezi că aceste cărţi pot invoca golemii, Zophiel?

S-a încruntat.

— Într-o zi o să mergi prea departe şi cineva o să-ţi taie limba aia mincinoasă, bătrâne... Şterge-o de-aici, puşlama mică! Să nu cutezi să-ncerci asta cu mine.

Am ridicat privirea tocmai la timp ca să-l văd pe Zophiel îndreptându-şi pumnul spre capul unui băiat care venise şchiopătând, cu palma întinsă la cerşit. Cerşetorul s-a ferit agil din raza braţului său, cu o sprinteneală surprinzătoare pentru cineva care şchiopăta atât de apăsat. Avea vreo doisprezece ani, era pe jumătate dezbrăcat iar trupul, membrele şi faţa erau mânjite de noroi şi acoperite cu dâre de sânge uscat şi vânătăi palide. S-a strecurat pe lângă căruţă, ca să-şi încerce norocul cu Adela.

— Vă rog, domniţă, fie-vă milă de mine.

Adela, care nu-l văzuse apropiindu-se, a scos un mic ţipăt de spaimă.

— Bietul băiat, ce-ai păţit?

— Am dat peste nişte tâlhari pe drum... m-au bătut. Mi-au luat hainele, totul. L-au omorât pe tata. M-ar fi omorât şi pe mine, dar...

S-a întrerupt şi a început să se tânguie jalnic.

Cu îngrijorarea întipărită pe chip, Adela s-a grăbit să-l cuprindă cu braţul.

— Gata, gata, acum eşti în siguranţă. O să te ajutăm. O să...

— N-o să facem nimic de felul ăsta, a intervenit Zophiel.

Adela a ridicat privirea, îngrozită.

— Dar ai auzit ce-a spus, Zophiel, a fost jefuit, i-a fost ucis tatăl. Trebuie să-l ajutăm.

Zophiel a râs cu râsul lui lipsit de veselie.

— Ştiu că eşti femeie, Adela, dar nici măcar tu n-ar trebui să fii atât de neghioabă. Băiatul se preface, nu-ţi dai seama? E cel mai vechi truc din lume. Se dezbracă, îşi lasă hainele ascunse pe undeva, apoi vin în oraş şi pretind că au fost jefuiţi, în speranţa de a găsi vreun nătâng ca tine

căruia să i se facă milă de ei şi să le dea bani sau haine pe care să le vândă.

Băiatul a început din nou să se smiorcăie, agăţându-se de Adela de parcă ar fi fost maică-sa şi mai bolborosind câteva amănunte ale poveştii lui. Adela l-a îmbrăţişat strâns, ţinându-i capul la pieptul ei.

— Dar uită-te la el, Zophiel. E plin de sânge.

Zophiel a fornăit.

— L-o fi având de la o tarabă de măcelar. Sunt bălţi întregi pe-acolo, nu-i aşa, băiete?

— Cum poţi să fii atât de crud? Adela aproape plângea. Te înşeli. Oricine poate vedea că suferă.

— Mă înşel, da?

Zophiel a făcut iute un pas înainte şi, înainte ca Adela să-l poată opri, l-a înşfăcat pe băiat de ceafă şi l-a tras după el.

— Ce faci? Lasă-l în pace!

Adela a încercat să se ducă după el, dar s-a apucat de burta umflată şi s-a sprijinit de roata căruţei, cu răsuflarea tăiată.

Zophiel n-a răspuns. L-a târât pe puşti spre adăpătoarea calului. Băiatul, care vedea destul de limpede ce avea să urmeze, se zbătea şi se zvârcolea din toate puterile să scape din strânsoare. Ţipetele i s-au transformat în înjurături, dar Zophiel nu l-a băgat în seamă. L-a ridicat şi l-a aruncat în adăpătoare, ţinându-l ghemuit sub apa rece ca gheaţa. Băiatul se zbătea neajutorat. Zophiel i-a ridicat capul trăgându-l de păr destul cât să ia o gură de aer, apoi l-a băgat din nou sub apă. A mai fost nevoie de vreo două-trei scufundări până să se declare mulţumit şi să-l scoată de tot din adăpătoare. Apoi l-a dus, cu apa şiroind pe el, înapoi la Adela. Băiatul nu mai avea putere să se zbată şi, deşi Zophiel îl strângea încă zdravăn, nu mai opunea niciun fel de rezistenţă.

Apa îşi făcuse treaba. Aproape tot sângele fusese spălat de pe trupul băiatului, iar ceea ce

rămăsese i se scurgea pe picioare odată cu picăturile de apă. În afară de una-două vânătăi pe care le-ar fi putut avea orice băiat cu o viaţă normală, nu mai era niciun semn de vreo rană ori lovitură.

Adela a întors capul.

Zophiel, încă ţinându-l strâns pe băiat, părea triumfător şi plin de el.

— L-am vindecat. E un miracol, nu-i aşa, băiete?

Puştiul a scos o înjurătură suculentă şi şi-a acoperit capul cu mâinile.

— Ei, hai, băiete, unde ţi-e recunoştinţa? Nu aşa îmi mulţumeşti.

De data asta, băiatul n-a mai riscat să răspundă, dar s-a încruntat, părând că i-ar fi plăcut foarte tare să-l omoare pe Zophiel.

— Măcar a avut destulă minte să nu încerce trucul cu boala. Înainte se rostogoleau prin urzici ca să le apară bube sau îşi lipeau furuncule false cu viermi târându-se pe ele ca să primească de pomană pe treptele bisericii de la lumea care intra. Nu mai îndrăzneşti să foloseşti trucul ăsta, nu-i aşa, băiete, acum că s-a dezlănţuit ciuma?

Puştiul părea bătăios, dar n-a răspuns.

— Dar trebuie să fie lipsit ca să se străduiască atâta să primească de pomană, a spus blând Pleasance.

— Pur şi simplu e prea leneş ca să muncească, şi-n plus, îi place să păcălească oamenii, nu-i aşa, băiete? Prefăcătoria e o afacere bună, să râzi de proştii care merită să fie jecmăniţi. Ei bine, poate ai dreptate, băiete, merită, dar eu nu sunt unul dintre ei, şi dacă mai încerci să mă păcăleşti o dată o să-ţi fac eu nişte vânătăi care n-or să mai iasă la spălat. Acum şterge-o.

Cu o mişcare iute, Zophiel l-a întors pe băiat şi i-a tras un şut zdravăn în fund, care l-a trimis grămadă în noroi. Băiatul s-a adunat de pe jos şi, apucându-se cu mâinile de fund, a tulit-o ca un

iepure speriat. Abia când a ajuns la o distanţă sigură s-a oprit să facă nişte gesturi obscene în direcţia noastră, răcnind înjurături până s-a făcut purpuriu la faţă, apoi a fugit, pierzându-se în mulţime.

Întorcându-mă, am dat cu ochii de Narigorm. Mulţimea se mai rărise acum şi cei mai mulţi tarabagii îşi strângeau lucrurile să plece, dar ea stătea ghemuită pe jos într-un colţ al pieţei. O tânără cu capul acoperit cu bonetă şi văl de femeie măritată stătea stânjenită în faţa ei, în timp ce mama acesteia îi întindea lui Narigorm un bănuţ. Ea l-a pus bine, apoi a desenat trei cercuri concentrice în ţărână. S-a pipăit la piept, sub cămaşă, şi a scos o punguţă din piele pe care o purta atârnată de gât cu o cureluşă. A răsturnat conţinutul acesteia peste cercuri. Romburile din lemn s-au rostogolit. Femeile s-au oprit din cumpărături, trăgând cu ochiul la desenele scobite în bucăţelele de lemn, care erau pentru ele tot atât de lipsite de înţeles precum cuvintele latineşti din Biblie. M-am apropiat şi eu, asemeni lor, intrigat. N-o mai văzusem pe Narigorm citind în rune până atunci.

A început să se legene înainte şi înapoi, şoptind ceva neinteligibil, iar mâna ei plutea deasupra runelor ca o pasăre de pradă. Apoi a ales o rună şi a ridicat-o. Semăna cu două triunghiuri faţă în faţă, cu vârfurile atingându-se.

— *Daeg*. Înseamnă zi. Ceva urmează să înceapă. Ceva e pe cale să se schimbe şi să crească. *Daeg* înseamnă unu. Trebuie să mai vină unul ca să poată începe.

— Ceva gata să crească şi cineva care va veni, a spus radioasă mama fetei. Vezi, ţi-am spus, fetiţa mea, o să ai un copil.

Dar Narigorm nu se uita la fată în timp ce vorbea; se uita dincolo de ea, direct la mine.

Zophiel n-a lăsat-o pe Adela să uite prea curând episodul cu micul şarlatan. În seara aceea, la han, a regalat întreaga ceată cu o relatare vie despre cum se lăsase ea înşelată, şi printre râsete şi glume bărbaţii au căzut de acord că era tare uşor să prosteşti o femeie. Nici măcar Osmond nu s-a ridicat în apărarea soţiei sale, ci a bătut-o afectuos pe braţ şi i-a spus ce gâsculiţă prostuţă şi cu suflet bun era, deşi aveam bănuiala că ştia şi el tot atât de puţine despre arta prefăcătoriei ca şi ea. Acest din urmă gest a fost prea mult pentru Adela, care, cu un zâmbet crispat, a plecat la culcare, cu obrajii roşii şi pumnii încleştaţi.

Osmond a dat să se ridice s-o urmeze şi probabil ar fi făcut-o dacă n-ar fi întâlnit privirea lui Zophiel, care rânjea.

— Aşa, fugi după ea şi cere-ţi scuze, băiete. Apoi s-a întors spre celelalte feţe, la fel de rânjite: Nu îndrăzneşte să-i spună nici dă-te mai încolo gâsculiţei. Dacă o face, n-o mai tăvăleşte o săptămâna întreagă. Aşa-i, băiete? Dacă ne gândim bine, încă nu te-am văzut împărţind patul cu ea.

— Te ţine pe porţii mici, aşa-i, fiule? a zis un alt bărbat. Nu trebuie să suporţi aşa ceva, mai ales cu o mireasă nouă. Nevestele sunt precum câinii, băiete, trebuie să le arăţi cine-i stăpânul din prima clipă, altfel îşi arată colţii şi muşcă oricând le vine, nu mai pui lesa pe ele.

— Te-am auzit, Tom, a spus o femeie coaptă şi durdulie care strângea farfuriile de pe masa din spatele lui. Aşteaptă până i-oi spune lui Ann a ta, o să-ţi arate ea pe dată cine poartă lesa. O să te priponească de boaşe, aşa cum o cunosc.

Bărbatul a rânjit mânzeşte şi s-a întors să-i bage mâna sub fustă.

— Ah, dar tu n-o să-i spui, nu-i aşa, dulceaţa mea, că nu ţi-aş mai prea fi de folos betegit, nu?

Râsetele şi zeflemelele au continuat. Adela a fost uitată de toţi în afară de Osmond, care a mai făcut o încercare de a se strecura afară, dar de data

asta Jofre a fost cel care l-a reţinut, apucându-l de braţ.

— Se simte bine. Te rog, rămâi.

Îl privea pe Osmond drept în faţă, cu mâna încă pe braţul lui. Ceva în tonul rugător al vocii lui sau în expresia ochilor părea că-l surprinsese pe Osmond. O clipă, niciunul dintre ei nu s-a mişcat. Apoi Pleasance, luând ultima înghiţitură de tocană, s-a ridicat.

— Jofre are dreptate. Mai bine las-o în pace un pic. Ai spus destule pentru o singură seară. Stau eu cu ea.

Osmond a dat din cap recunoscător.

— Poate ar fi mai bine. Spune-i că n-am vrut...

— Nu trebuie să fie supărată în starea ei, l-a dojenit Pleasance. Femeile sunt mai sensibile când sunt însărcinate. Dar cine mă ascultă pe mine?

Osmond s-a îmbujorat, dar până să apuce să-i răspundă, Pleasance se întorsese şi se îndrepta spre uşă, mormăind:

— Bărbaţii nu gândesc niciodată înainte de a deschide gura. Creiere de măgari.

În timp ce trăgea de uşă, cineva a dat buzna de afară. Dezechilibrat de deschiderea neaşteptată a uşii, bărbatul a pătruns clătinându-se în încăpere, apucându-se de umărul lui Pleasance ca să nu se prăbuşească cu capul înainte în papura de pe jos.

— Uşurel, Giles, i-a strigat hangiul. Nu e cazul să-mi turteşti muşteriii. Aşa disperat eşti după o băutură?

— S-a dat alarma pentru o urmărire.

Cei mai mulţi dintre ocupanţii camerei şi-au împins deoparte halbele şi clondirele şi au sărit în picioare. O alarmă de urmărire nu era o convocare pe care s-o poţi ignora.

— Ce-i de făcut, Giles? E un jaf, un omor?

— Câţi sunt?

— Încotro au luat-o?

Bărbaţii s-au îngrămădit în jurul lui Giles, încheindu-şi pelerinele şi trăgându-şi glugile ca să se apere de ploaia de afară.

Giles era cât se poate de întunecat la faţă.

— O fetiţă găsită moartă. Mezina lui Odo, măcelarul. N-a ajuns acasă la căderea nopţii. Nu-i stătea în fire să o apuce noaptea pe-afară, aşa că maică-sa ne-a adunat pe câţiva vecini şi am plecat s-o căutăm. Câinele ei ne-a arătat unde era. Trupul îi era ascuns în spatele unor baloturi de lână din magazia de lângă râu. Era bine ascunsă, n-am fi găsit-o zile în şir dacă n-ar fi lătrat câinele.

Bărbaţii s-au întunecat şi ei la faţă.

— Nu se poate ca fetiţa să fi fost prinsă acolo din întâmplare, să se fi sufocat, poate? a întrebat unul dintre ei.

— N-ai întreba dacă i-ai fi văzut gâtul. Semne vineţii clare ca lumina zilei. N-a fost niciun accident, doar nu s-a sugrumat singură.

Un murmur furios a umplut încăperea.

— Ce nemernic i-ar face aşa ceva unui copilaş?

Giles a scuturat din cap.

— Nu ştiu, da’ se crede că ultima oară a fost văzută vorbind cu povestitorul ăla. O să începem cu el.

— Dacă are ceva de-a face cu asta, nu numai regii şi reginele or să ardă în foc. Îl leg de o frigare şi-l perpelesc cu mâna mea pe jegul ăla. Haideţi, băieţi, mi-e poftă de-o felie de lebădă prăjită.

9. Vampiri şi evrei

Era deja pe la mijlocul dimineţii şi încă nu părăsiserăm Northampton. Nu eram singurii care întârziaserăm la drum: de la prima geană de lumină, un şuvoi constant de căruţe se scurgea cu greu spre porţile oraşului. Dar acestea erau încă bine zăvorâte şi acum străzile şi aleile oraşului erau blocate de căruţe, cai, vite, câini, oi, gâşte, oameni pe jos şi oameni cu cotigi, toţi încercând să plece şi nimeni neajungând nicăieri. Vizitiii cu ochi urduroşi îi înjurau pe cei din faţa lor, deşi nu ajuta la nimic, căci nimeni nu se putea mişca nici înainte, nici înapoi. Nevestele lor ţipau la copii, încercând în van să-i împiedice să se rătăcească, iar gospodinele din oraş şi negustorii răcneau la călători, chinuindu-se să se strecoare cu coşuri şi saci printre căruţe, nerăbdători să-şi vadă de treburile lor.

Toată lumea era udă, obosită şi nervoasă. Când ajunseserăm în pat erau deja primele ore ale dimineţii; când am fi putut în sfârşit să dormim, am fost treziţi întruna de petrecăreţi beţivi şi de grupuri de bărbaţi ce intrau şi ieşeau vijelios prin hambare şi grajduri în căutarea povestitorului. Împungeau căpiţele de fân cu furcile şi măturau fiece colţ întunecat cu torţele aprinse, până când femeile începeau să ţipe că or să dea foc la tot satul dacă nu încetează să le mai fluture. Nimeni din oraş n-ar fi putut dormi în urletele şi zdrăngănelile alea, dar cu tot vacarmul, singurii nelegiuiţi pe care i-au scos la iveală au fost câteva cupluri nefericite care fugeau pe jumătate dezbrăcate sau chiar în pielea goală, surprinse în timp ce faceau dragoste de vreo furcă înfiptă în spate sau o lumină îndreptată spre ele în colţul vreunei alei întunecoase.

Cât despre povestitor, nu era de găsit nicăieri. Probabil se strecurase afară din oraş cu mult înainte ca porţile să fie închise pentru noapte.

Paznicul porţilor nu-şi amintea să-l fi văzut plecând, dar cum nu-şi amintea nici să-l fi văzut sosind, asta nu însemna mare lucru. După cum protesta bietul om, gloate întregi de călători veniseră şi plecaseră; cum i s-ar fi putut cere să remarce unul printre atâţia? Şi pe deasupra, nimeni nu-i putea spune sigur dacă povestitorul era pe jos ori călare şi dacă era singur sau însoţit.

Pierzând şi ultima urmă, nimeni nu mai ştia ce să facă mai departe în afară de a-i anunţa pe şerif şi pe jude în speranţa că unul dintre ei avea să trimită soldaţi în satele şi oraşele învecinate pentru cazul că povestitorul ar fi apărut pe-acolo. Căci dacă apărea, cu siguranţă avea să fie uşor de identificat, presupunând, fireşte, că aripa de lebădă era adevărată şi nu la fel de falsă ca furunculele unui cerşetor mincinos.

Unii dintre orăşeni cereau să se ţină porţile închise până când era găsit criminalul, căci, spuneau ei, la urma urmelor se putea ca ucigaşul să nu fi fost povestitorul, ci vreun alt străin venit la târg. Cei mai înţelepţi susţineau însă că toate acele guri în plus ar fi secătuit zdravăn proviziile de mâncare şi bere ale oraşului şi că, la cum se răspândea molima, aveau nevoie de fiecare strop de mâncare pentru ei. Şi-apoi, cum rămânea cu ceilalţi copii ai oraşului? Dacă era în libertate un asasin de copii, voiau ei să se afle acesta laolaltă cu copiii lor? Era mai bine să rişte să lase criminalul să scape decât să-l facă să lovească din nou în oraşul lor. Dacă se ducea în altă parte şi ucidea, ei bine, asta nu mai era problema lor, măcar copiii lor aveau să fie în siguranţă. „Şi cine ştie", spuneau ei veseli, „dacă-l trimitem pe drumuri poate ia ciuma şi asta rezolvă problema odată pentru totdeauna.” Şi în timp ce se tot ciondăneau, porţile rămâneau închise.

Ca toată lumea, aveam bagajele făcute şi eram gata de drum încă din zori. Zophiel insistase să plecăm devreme şi-o înhămase pe Xantos la

căruţă înainte de a se lumina de ziuă. Am ieşit în Strada Negustorilor de Peşte şi ne-am aşezat la coadă înainte să-şi dea seama cineva că nu aveau să se deschidă porţile, iar între timp alte căruţe s-au aliniat în spatele nostru şi ne era imposibil să ne întoarcem la han.

Zophiel nu era în toanele cele mai bune. Stătuse treaz toată noaptea să-şi apere căruţa. Câţiva cutezători ceruseră s-o cerceteze. Controlaseră toate carele şi căruţele în căutarea fugarului, dar Zophiel nici nu voia să audă. Nu dorea ca delicata lui sirenă să fie distrusă de idioţii ăia neîndemânatici. Scoţând pumnalul, ameninţase că primul care punea mâna pe căruţa lui avea să se trezească cu ea tăiată. Era greu de spus dacă oamenii au fost descurajaţi de această ameninţare sau de şuvoiul de blesteme în latineşte care a urmat, dar numai un om foarte curajos sau foarte nesăbuit ar risca să fie blestemat de un vrăjitor, iar bărbaţii aceia nu erau nici curajoşi, nici nesăbuiţi.

În ciuda victoriei sale, Zophiel era îngrijorat că toate căruţele aveau să fie controlate din nou la porţi. Cu o gloată de bărbaţi pe jumătate beţi fără nicio autoritate se putea descurca, dar nişte soldaţi care aveau susţinerea şerifului nu puteau fi refuzaţi, şi soldaţii nu aveau reputaţia de a fi prea respectuoşi faţă de proprietatea altora.

Nici restul grupului, deşi nu avea nicio sirenă pentru care să-şi facă griji, nu era în toane mai bune. Adela, albă la faţă din cauza lipsei de somn, vomitase în şanţ de câteva ori în dimineaţa aceea, făcându-i-se greaţă de la duhoarea de peşte afumat şi măruntaie de peşte putrede de pe aleea pe care ne blocaserăm. Zophiel îi spusese rece să fie recunoscătoare că nu se întâmplase asta pe Strada Tăbăcarilor, iar când Pleasance a sugerat s-o ducă ea pe Adela înapoi la han pe jos, Zophiel le-a spus că îndată ce aveau să se deschidă porţile şi căruţele aveau să pornească, nu va putea decât să înainteze şi el imediat, şi că era treaba lor dacă mai puteau

să ne prindă din urmă. Având în vedere dispoziţia în care se afla, probabil că îndată ce ieşea din oraş i-ar fi dat bice lui Xantos s-o ia la galop, şi femeile ştiau asta. Adela n-a îndrăznit să rişte să se dea jos din căruţă.

Pleasance a ajutat-o să se aşeze lângă Narigorm pe capra căruţei, punându-i grijulie nişte bucăţi de pânză de sac în jurul umerilor şi altele pe genunchi, ca s-o apere de frig şi umezeală. Deşi încă mai aveam un sentiment neplăcut faţă de faptul că Narigorm călătorea cu noi, nu puteam nega că Pleasance era un dar de la Dumnezeu pentru Adela.

Pleasance s-a dat jos din căruţă şi şi-a croit drum spre mine. Ca de obicei, vorbea uitându-se în băltoace, dar îmi dădusem seama că nu cicatricea mea o făcea să-şi ferească privirea; stătea cu faţa întoarsă când vorbea cu oricine, de parcă ar fi sperat că dacă nu se uita la interlocutori, aceştia n-o vedeau nici ei.

— Mă duc la spiţerie să iau nişte sirop de melisă şi mentă pentru Adela. Linişteşte stomacul, dar eu l-am terminat, nu mai am deloc în desagă.

— Dar Zophiel a zis...

A dat din cap iritată.

— Dacă nu vă mai găsesc, pot să merg destul de repede ca să vă prind din urmă.

— Ai suflet bun, Pleasance. O să încerc să-l fac pe Zophiel să te aştepte imediat ce ieşim din oraş.

A ridicat mâna spre faţă, ca pentru a îndepărta complimentul.

— E o mitz... o obligaţie. Sunt vindecătoare, cu asta mă ocup. S-a înfăşurat mai strâns în pelerină. Trebuie să plec.

Era ceva atât de definitiv în felul în care rostise plec, că m-a neliniştit. Am prins-o de braţ pe când se întorcea cu spatele.

— Te întorci, Pleasance, nu-i aşa?

S-a eliberat şi a ridicat o clipă privirea spre mine, apoi a fixat marginea de metal a roţii căruţei.

— O să rămân cu voi cât o să pot de mult, dar uneori... uneori trebuie să pleci. Nu trebuie să te ataşezi niciodată atât de tare de locuri sau de oameni, încât să te doară să-ţi iei rămas-bun.

Am aprobat din cap:

— Acum vorbeşti ca un călător încercat.

Luasem şi eu aceeaşi hotărâre cândva. Îmi promisesem că nu voi mai suferi niciodată o durere atât de mare ca în ziua când mi-am părăsit căminul. Dar e mai uşor de zis decât de făcut. Ataşamentul se furişează în tine înainte să apuci să te pui în gardă.

Privind-o pe Pleasance cum dispare în marea de oameni, mă întrebam ce rană îi provocase ei hotărârea. Aveam sentimentul că era mai mult în vorbele ei decât doar imboldul călătorului de a merge mai departe. Dar nădăjduiam că avea să rămână cu Adela destul cât să o ajute la naştere. Pleasance ştia cum să-i maseze spatele ca să-i aline durerea şi ce ierburi să fiarbă ca să i se dezumfle gleznele. Ştia cum să uşureze chinurile facerii şi să oprească sângerarea. Priceperea ei la ierburi mergea mult mai departe decât acele câteva poţiuni pe care învaţă orice femeie să le facă. În niciun caz n-o deprinsese ca servitoare sau ţărancă.

Ploaia răpăia, amestecând licoarea vrăjitorească din sânge, măruntaie şi ochi de peşte din băltoacele din jurul căruţei. Gospodinele, dând vina pe străinii de oraş pentru crimă, deşertau lături de la ferestrele de sus, având o plăcere răutăcioasă la auzul zbieretelor de furie de dedesubt. Vânzătorii de peşte înjurau, încercând să-şi strecoare coşurile cu peşte prin spaţiile înguste dintre prăvălii şi căruţe, şi noi înjuram la rândul nostru când ne îmbrânceau ca să-şi facă loc. Dar nu ajuta la nimic, eram înţepeniţi acolo, şi ei la fel.

Jofre, agitat şi nerăbdător, bătea darabana în căruţă, ajungând să-l irite până şi pe Rodrigo. Ca să-i distragă atenţia, acesta a propus ca ei doi s-o ia înainte spre porţi, să vadă dacă mai era vreo veste. Dacă se deschideau când erau ei acolo, aveau să ne aştepte şi să ni se alăture când ajungeam şi noi.

Rodrigo s-a uitat spre Osmond, care strângea frânghiile coviltirului, pe care deja le încercase de peste zece ori. Buzele lui erau la fel de strânse ca frânghiile. Îşi ceruse scuze pentru că o făcuse gâscă pe Adela cu o seară înainte. Adela protestase, la rându-i, că era vina ei şi că era o gâscă, dar îşi fereau privirea unul de altul. Femeia era încă supărată, oricât ar fi negat, iar Osmond ştia asta, dar nu ştia cum s-o împace.

Rodrigo s-a uitat la sărmana Adela, apoi către la fel de nefericitul Osmond.

— Vino cu noi, Osmond. E mai bine decât să baţi din călcâie aici.

Jofre s-a întors, zâmbind radios.

— Da, vino. O să-i facem pe neghiobii ăia bătrâni să deschidă porţile.

Osmond a şovăit.

— Ar trebui să rămân cu Adela. Nu se simte bine.

— Ea nu se simte bine niciodată, s-a răstit Zophiel. Dacă ar fi o găină, i-aş suci gâtul şi aş scăpa-o de suferinţă.

Osmond s-a întors, cu pumnii încleştaţi, dar Rodrigo l-a oprit punându-i o mână pe umăr.

— Ai grijă, Zophiel, a zis el. Nu e înţelept să ameninţi să gâtui o femeie când toată lumea îl caută încă pe ucigaşul unei fete strangulate. Ceea ce tu spui în glumă, alţii ar putea lua în serios.

Pe obrajii lui Zophiel au apărut două pete roşii de furie şi ochii îi aruncau scântei.

— Du-te, Osmond, a intervenit repede Adela.

Osmond s-a întors fără să se uite la ea şi l-a urmat pe Rodrigo, strecurându-se cu greu printre

căruţe şi tarabele vânzătorilor de peşte. Jofre încheia plutonul.

— Frenezie, desfrânare şi patimă.

Narigorm, ghemuită ca un şoricel alb pe capra căruţei, le privea spinările îndepărtându-se.

Adela s-a uitat la ea.

— Ai spus ceva, micuţo?

Narigorm a intonat cu glas cântat:

— *Rostogolite rune tai, şi încă trei mai tai din nou. Frenezie, desfrânare şi patimă*. Apoi a surâs — un surâs rece, triumfător: Am aruncat *thurisaz*, runa mişcării, aseară. Schimbă tot ce urmează, runa asta. Întoarce runele la partea întunecată a înţelesului lor. Dar n-am putut să văd pentru cine erau runele, aseară n-am putut.

Adela, părând profund dezgustată, şi-a făcut repede cruce.

— Te rog, nu mai cânta aşa, Narigorm. Mă sperii. Pare un blestem şi ştiu că tu nu vrei... Erai obosită aseară. Probabil că runele au căzut aşa din întâmplare, pentru că n-ai putut să te concentrezi după... — a şovăit — după toate discuţiile acelea despre povestitor şi biata copilă.

Mă aşteptam ca Narigorm să se înfurie. De obicei aşa se întâmpla dacă cineva punea la îndoială adevărul citirilor ei. Dar când am privit-o, surâdea în continuare, ca şi cum nimic din ce-ar fi spus cineva nu ar fi putut şterge expresia aceea de satisfacţie de pe chipul ei.

— O, nu, Adela, runele nu cad niciodată din întâmplare. Au spus adevărul despre cineva, şi nu era vorba despre povestitor, dar acum ştiu despre cine. Ştiu.

În cele din urmă, raţiunea a învins şi porţile au fost deschise. A durat mult până când circulaţia să devină normală, şi Pleasance s-a întors cu mult înainte să se fi putut mişca măcar căruţa, dar odată ce am ajuns la drum deschis am tras cu toţii adânc aerul curat în piept şi am început să ne liniştim.

Căruţele n-au mai fost cercetate. Orăşenii, după ce hotărâseră să ne lase să plecăm, abia aşteptau să scape de noi.

Xantos era surprinzător de ascultătoare. Nu încercase să muşte pe nimeni în oraş, mă rog, nu serios, în orice caz, deşi mulţi oameni o îmbrânciseră trecând pe lângă ea. Nu lovise cu copita şi nu smulsese hăţurile nici în îmbulzeală, iar acum, la drum deschis, mergea în buiestru, mai luând la răstimpuri câte o gură de iarbă udă, dar permiţându-ne s-o mânăm, arătându-şi iritarea doar cu un scuturat din cap.

Drumul şerpuia printre copaci, urcând treptat, cu o încetineală dureroasă, spre vârful dealului. Xantos trăgea cu mai mult sârg decât de obicei, dar căruţa încărcată, panta lungă şi noroiul gros erau prea mult pentru cal şi a trebuit să dăm cu toţii o mână de ajutor la împinsul căruţei, în afară de Adela, care se agăţa plină de teamă de locul ei în timp ce copitele lui Xantos alunecau în noroi. Căruţa era şi mai grea ca de obicei pentru că Adela şi Pleasance o încărcaseră până la refuz cu mâncare şi bere, atât cât încăpuse printre cuferele lui Zophiel, şi, în ciuda ploii reci, când am ajuns în vârf eram toţi transpiraţi. Acolo ne-am oprit să ne mai tragem sufletul şi am trecut de la unul la altul o ploscă cu bere. Copacii erau înalţi şi groşi, blocând vederea, dar când ramurile se legănau în bătaia vântului zăream uneori licărirea argintie a ceea ce părea a fi un lac în valea de dedesubt.

Ploaia picura de pe frunze şi se scurgea în mici pârâiaşe pe lângă pietrele de pe drumul din faţa noastră. Frunzele copacilor căpătaseră nuanţe de aur, bronz şi aramă şi începuseră să cadă, zăcând în covoare groase şi alunecoase pe drum. Avea să fie şi mai greu să coborâm decât să urcăm. Dar dacă ceea ce zăream era un lac mare, cu puţin noroc trebuiau să fie câteva sate pe marginea lui, ceea ce era o perspectivă încurajantă, căci, odată

ajunşi acolo, toţi aveam să ne dorim cu ardoare un foc bun şi o mâncare caldă.

Să cobori dealul cu căruţa era o treabă riscantă. Zophiel înfăşurase copitele lui Xantos cu nişte cârpe ca să nu alunece în noroi, dar căruţa încărcată tot dădea să se răstoarne pe drumul alunecos, ameninţând să tragă calul după ea. Eu şi Zophiel îi ţineam capul lui Xantos ca să rămână calmă, în timp ce Jofre, Osmond şi Rodrigo mergeau pe lângă căruţă, folosindu-şi umerii şi nişte beţe groase ca să oprească roţile de câte ori părea în pericol să alunece.

Amurgul se lăsa rapid sub baldachinul gros al copacilor şi eram atât de concentraţi să ne ţinem pe noi şi căruţa în picioare, încât la început n-am auzit răgetul surd deasupra şuieratului continuu al vântului printre frunze. Apoi, tocmai când dădeam o cotitură, zgomotul ne-a izbit de parcă o mie de cavaleri ar fi trecut pe lângă noi în galop în plin asalt. Zophiel a tras-o pe Xantos atât de abrupt, că, pentru prima oară în ziua aceea, calul s-a proptit pe picioarele dindărăt şi a încercat să se dea înapoi, rostogolindu-şi ochii de spaimă. Ştiam exact ce simte.

Licăririle argintii pe care le zăriserăm jos nu erau de la niciun lac. Valea era inundată. La doar câţiva metri înaintea noastră, drumul era înghiţit de un torent de apă groasă, maronie. Copaci întregi fuseseră doborâţi ca nişte rămurele aruncate într-un pârâu de copilul unui uriaş. Ceva albastru, o bucată de pânză, probabil, sau un şorţ de femeie, a ieşit la suprafaţă pentru o clipă, apoi a dispărut din vedere, smuls de torent. Alte obiecte vag familiare au apărut doar pentru a fi înghiţite din nou, înainte de a ne putea da seama ce erau. Atât cât puteam vedea prin ploaie şi prin umbra înserării, nu mai rămăsese nimic solid între noi şi dealurile îndepărtate — doar furia apei.

Cu atâtea luni întregi de ploaie, ai fi zis că Anglia ar fi trebuit să fie deja înecată de săptămâni

bune. Pe vremea lui Noe n-a fost nevoie decât de patruzeci de zile ca să se şteargă totul de pe faţa pământului. Iar în tot timpul vieţii mele, deşi ea nu ajunge nici pe departe la cei nouă sute cincizeci de ani ai lui Noe, am văzut râuri ieşind din matcă şi sate măturate de apă după doar câteva ore de ploi violente pe pământ uscat. Dar ploaia care căzuse de la Sfântul Ioan încoace nu fusese nici violentă, nici bruscă; fusese egală şi continuă de parcă cerul ar fi fost un castron crăpat din care apa se scurgea încet, picurând pe pământul de dedesubt. Iar pământul se îmbiba cu apă aşa cum se îmbibă o felie groasă de pâine cu sucurile cărnii. Râurile erau umflate şi periculos de repezi, şanţurile pline, luncile transformate în lacuri puţin adânci, dar ploaia continua să cadă şi pământul continua s-o absoarbă. Vine un moment însă când nici măcar o felie groasă de pâine veche nu mai poate absorbi. Mai mult pământul nu mai avea cum înghiţi.

Nu aveam de unde să ştim dacă apele mai creşteau, dar nu ne permiteam să riscăm. Nu ne puteam încumeta să ne aşezăm tabăra lângă apele acelea revărsate. Cu toate că era târziu, nu ne rămânea altceva de făcut decât să ne întoarcem şi să urcăm din nou încet şi trudnic dealul. Drumul spre nord ne era acum închis complet. Singura noastră speranţă era să o luăm printr-o parte şi să încercăm să facem un ocol pe un teren mai înalt sau să avem credinţa că apele se vor retrage în cele din urma, dar câtă vreme continua să plouă era puţin probabil ca asta să se întâmple. Chiar dacă se întâmpla, drumul şi toate podurile ce traversau râurile vor fi fost măturate de ape, făcând imposibilă trecerea cu căruţa.

— Spre răsărit sau spre apus, Neguţătorule?

Stăteam la răscruce. Rodrigo, Jofre şi Osmond voiau s-o luăm spre vest, căci deşi drumul spre răsărit părea neted şi drept cât vedeam cu ochii, cel spre apus urca şi mai mult şi ei erau în

favoarea oricărei direcţii care să-i ţină departe de văi. Adela îşi susţinea timid soţul.

Zophiel însă, spre surprinderea mea, voia s-o luăm spre răsărit.

— La Northampton se spunea că molima a ajuns doar până la Londra în partea de est, iar noi suntem destul de departe spre nord. La vest s-ar putea să găsim oraşe închise, dar în est sunt încă deschise.

Osmond i-a aruncat o privire bănuitoare.

— Prin oraşe înţelegi porturi? Nu cumva nădăjduieşti încă să găseşti o corabie? De-asta vrei să ne târăşti pe toţi spre est? Ce treabă ai în Irlanda, până la urmă? Irlandezii n-au mai mulţi bani de cheltuit pe sirene decât englezii, mai ales dacă-s blestemaţi cu aceeaşi ploaie.

— Tu pricepi câtuşi de puţin ce e ciuma, Osmond? E o condamnare la moarte, şi încă una deloc blândă. Vrei să-ţi vezi nevasta urlând în agonie pe patul de moarte? Fiindcă asta o să se întâmple dacă mergem spre vest.

Adela şi-a acoperit faţa cu mâinile. M-am uitat la Jofre. Tremura şi părea gata să vomite. Ştiam că se gândea la mama lui.

Osmond a făcut mânios un pas către Zophiel, dar m-am băgat între ei şi am ridicat mâinile.

— Poate că Zophiel e cam brutal, dar ceea ce spune despre ciumă e adevărat; avem mai multe şanse s-o evităm dacă mergem spre est. În plus, apele revărsate curg spre vest. Vom nimeri iar în mijlocul lor dacă o luăm şi noi încolo. Sunt nevoit să fiu de acord cu Zophiel, estul e direcţia potrivită din ambele puncte de vedere, până când vom găsi un alt drum spre nord, către sanctuarele din York şi Knaresborough. Pleasance, tu ce spui?

În loc de răspuns, Pleasance a arătat spre Narigorm, care se ghemuise pe vine în mijlocul răscrucii. În faţa ei se aflau trei rune. Şi-a aşezat puţin mâna deasupra lor, apoi le-a luat şi le-a aruncat înapoi în pungă.

— O luăm spre est, a spus ea simplu, de parcă ar fi fost o regină ce ordona trupelor în marş.

— Ai auzit, Adela? a zis Zophiel. Runele ne mână spre est.

Deşi până atunci Zophiel dispreţuise ghicitul lui Narigorm în rune, ca şi relicvele mele, socotind că nu erau altceva decât nişte tertipuri menite să-i jupoaie de bani pe creduli, asta nu-l împiedica să le folosească în sprijinul teoriilor sale când îi erau favorabile.

— Şi cred că Pleasance va merge oriunde îi porunceşte mica ei stăpână. Aşa că, fiind opt, suntem împărţiţi egal. Prin urmare...

— Suntem nouă, a intervenit Narigorm, pe aceiaşi ton degajat de dinainte. E clar. Suntem nouă, aşa că acum mergem spre est.

Zophiel a părut uşor surprins de întrerupere, apoi a izbucnit în râs.

— Presupun că fetiţa o numără şi pe Xantos. Ei bine, de ce nu, din moment ce ea trebuie să ne tragă oriîncotro am merge.

A dat drumul căpăstrului şi, făcând un pas înapoi, s-a înclinat în derâdere în faţa calului.

— Xantos, tu hotărăşti. Încotro?

Iapa, ca şi când ar fi înţeles ce i se cerea, s-a pus în mişcare şi a îndreptat căruţa spre drumul de est.

— Habar n-ai ce bălmăjeşti acolo, nătângule.

Bătrânul îşi dojenea fiul, trăgându-se mai aproape de foc şi lăsându-se pe vine la marginea scăunelului jos de lemn.

Bătrânul Walter şi fiul lui Abel ne primiseră destul de bine în căminul lor, bucuroşi de mâncarea pe care le-o oferiserăm în schimb. Aveau o căsuţă simplă, dar caldă şi uscată, cu un perete subţire din nuiele care despărţea zona de locuit a familiei de trupurile calde, aburinde ale vitelor cu care împărţeau sălaşul. O scară ducea la un pod unde era adăpostit fânul şi unde dormiseră cândva

femeile şi copiii. Nevasta bătrânului murise de mult, iar fiicele erau măritate şi plecaseră la familiile soţilor, aşa că rămăseseră doar tatăl şi fiul, care trăiau ciondănindu-se, ca un cuplu căsătorit. Era un obicei vechi şi confortabil, netulburat nici măcar de prezenţa unor străini.

— Nu vampirii împrăştie molima, a continuat bătrânul Walter. Ca să meargă de colo-colo şi să muşte oamenii, ar trebui să fie pe lume tot atâţia vampiri câţi ţânţari, şi dacă ar fi zburat roiuri de vampiri pe deasupra satelor şi oraşelor, cineva le-ar fi văzut până acum. Nu sunt vampirii, sunt evreii, toată lumea ştie asta. Sunt înhăitaţi cu sarazinii, mereu au fost. Aşa zicea Inimă-de-Leu când era rege. Vor să ne omoare pe toţi. Otrăvesc fântânile. Când oamenii de pe o stradă întreagă cad bolnavi într-o singură noapte, e limpede că apa din fântână i-a otrăvit.

Abel i-a înfruntat privirea. Avea aceeaşi încruntare permanentă ca tatăl lui.

— Ei, asta nu arată decât ca iar vorbeşti cu fundul, ca de obicei, moş pişăcios ce eşti, fiindcă în Anglia nu sunt evrei. N-a mai fost nici picior, de şaizeci de ani, de când i-a izgonit bunicul regelui. Pun rămăşag că n-ai văzut în viaţa ta un evreu, nătărău bătrân.

Zophiel a intervenit cu glasul lui tărăgănat:

— De fapt, tatăl tău s-ar putea să fi văzut câţiva evrei la vremea lui.

— Poftim, vezi, ţi-am spus eu. Bătrânul s-a bătut triumfător peste coapsă. El a văzut multe, nu-i aşa, domnule? Ştie tot felul de lucruri.

Abel s-a înroşit, furios că era contrazis.

— Mda, bine, poate el o fi văzut evrei în Franţa sau prin alte părţi, dar tu n-ai trecut mai departe de brazdele din jurul casei în viaţa ta. Dacă i-ai văzut, probabil că pândeau din şanţuri alături de duhurile şi spiriduşii pe care ţi se pare tot timpul că-i vezi când vii acasă de la crâşmă.

Zophiel şi-a expus zâmbetul lui rece, lipsit de veselie.

— Şanţurile şi canalele sunt cu siguranţă locul în care merită să stea, dar mă tem că sunt mult prea şireţi. Deşi a făcut bine că i-a alungat, regele Eduard a greşit nespus că nu i-a ucis pe toţi paraziţii ăştia. Un evreu mort e vizibil, dar mă tem că unul viu nu e, şi au o ştiinţă de a se ascunde printre creştinii cu frica lui Dumnezeu, ca şoarecii într-un hambar, şi să se înmulţească până vine momentul să dea lovitura. N-au fugit toţi din Anglia; unii au preferat să se convertească şi să rămână. Dar convertirea lor a fost falsă, căci cum ar putea un ucigaş de Hristos, care e blestemat dinainte de a se naşte, să devină vreodată un creştin adevărat? Şi-au practicat religia în secret, scuipând ostia şi batjocorind împărtăşania.

Tânărul era încă dornic să-şi apere poziţia.

— Aşa o fi, dar ce dacă au rămas câţiva? Cei care mai trăiesc sunt probabil mai bătrâni decât ramolitul ăsta, şi el e atât de bătrân că nu mai poate nici să se pişe drept, darămite să facă vreo otravă şi s-o pună într-o fântână fără să-l vadă nimeni. Nu există nicio dovadă că ei ar fi otrăvit pe cineva.

Zophiel avea o privire triumfătoare.

— O, dar există, tinere prieten, mulţi evrei din Franţa au fost judecaţi şi găsiţi vinovaţi că au provocat ciuma otrăvind fântânile. Şi-au recunoscut singuri vina sub tortură şi...

— Până şi arhiepiscopul de Canterbury ar susţine că propria lui mamă e un cocoşel negru şi că s-a înhăitat cu diavolul dacă i s-ar cere asta sub tortură, ca noi toţi, am zis eu.

Dar Zophiel a continuat ca şi când nici nu m-ar fi auzit.

— Şi au fost pe bună dreptate executaţi pentru crimele lor odioase. Aşadar, dacă s-a dovedit că molima a fost opera lor în Franţa, cum ar putea aceeaşi boală să aibă altă cauză în Anglia? Nu, cauza e destul de clară, dar aici va fi mai greu

să-i dibui şi să-i urci pe rug. Trebuie să fim toţi la pândă, cu ochii în patru, pentru a-i descoperi pe cei care s-ar putea ascunde printre noi.

Adela, care părea speriată zdravăn, s-a lipit de Osmond şi şi-a îngropat faţa în umărul lui. Gestul l-a încântat, căci părea un semnal că cearta din noaptea precedentă fusese în sfârşit dată uitării. A profitat de ocazie ca să-i arate că era de partea ei.

— Ca de obicei, Zophiel, ai reuşit s-o superi pe Adela. Când o să-nveţi să-ţi ţii gândurile răutăcioase pentru tine?

Zophiel numai plin de remuşcări nu părea.

— Nu fac decât să arăt faptele. Dacă te-ai însurat cu o femeie a cărei minte e atât de slabă încât trebuie să fie permanent apărată de realitate, e problema ta, dar nu te poţi aştepta ca noi ceilalţi să mergem în vârful picioarelor în jurul ei prefăcându-ne că norii sunt făcuţi din smântână, ca să n-o supărăm cumva. Sau se teme că ar putea s-o ia cineva drept evreică?

Aici până şi bătrânul Walter a părut surprins.

— Nu e evreică deloc. Evreii au părul negru şi nasul coroiat. I-am văzut în picturile de pe pereţii bisericilor. Sunt creaturi viclene, îi vezi de la o poştă. Ea e o fătucă drăgălaşă, uită-te la ea, blondă ca Domnul Dumnezeu.

Adela i-a surâs trist când s-a aplecat spre ea şi i-a făcut cu ochiul într-un gest destrăbălat, dar încă tremura vizibil, iar Osmond, ca întotdeauna, părea sfâşiat între dorinţa de a o linişti şi aceea de a-l pocni pe Zophiel.

Am încercat să pun capăt gâlcevei.

— Pleasance, mai ai din siropul acela de mac din care i-ai dat Adelei, poţiunea care o ajută să adoarmă?

Dar Pleasance nu părea să mă audă. Se uita cu ochii larg deschişi la Zophiel, părând la fel de înspăimântată ca Adela. M-am ridicat, şi sub pretext că îi întind desaga ei, am tras-o de lângă foc.

— Nu-i lua în seamă, Pleasance. Pe-aici nu pândesc nici evrei, nici vampiri. Oamenii sunt speriaţi. Nu se pot lupta cu o miasmă, aşa că inventează un duşman cu care se pot lupta. Îi ajută să se simtă mai puţin neajutoraţi. Deşi, în cazul lui Zophiel, bănuiesc că nu crede o iotă; spune toate astea doar pentru că-i place gâlceava. Ce-ar fi să-i găseşti Adelei siropul de mac şi să vedem dacă n-o putem linişti un pic până nu-i trece prin cap lui Osmond să-l ia la bătaie pe Zophiel?

Pleasance a surâs slab şi s-a aplecat deasupra desagii, dar îi tremurau mâinile în timp ce se străduia să dezlege şireturile de piele. A dat desaga la o parte şi s-a repezit la uşă.

— Am lăsat siropul în căruţă, a murmurat, şi a ieşit în goană fără a se opri măcar să închidă uşa după ea.

Narigorm s-a uitat lung în urma ei, cu o expresie bizară pe chip, ca şi cum tocmai şi-ar fi amintit ceva. Apoi şi-a încrucişat braţele şi a început să se legene, ca un copil mic care ţine un secret mare.

— S-o fi născut în grajd? a bombănit Abel, ridicându-se să închidă uşa, dar până să ajungă la ea, am auzit un ţipăt de afară.

Apucând un par gros, Abel a ţâşnit pe uşă, urmat îndeaproape de Rodrigo şi ceva mai încet de Osmond, care a trebuit mai întâi să descleştеze mâna Adelei de pe braţul lui.

S-a auzit zgomotul unei încăierări şi un strigăt: „Nici să nu te gândeşti, băiete.” Apoi Abel şi Rodrigo s-au întors, târând între ei o făptură care se zbătea, imobilizată de o pelerină care-i fusese înfăşurată strâns în jurul capului şi al braţelor. Osmond îi urma călcând apăsat, sprijinind-o cu braţul pe Pleasance, care era vădit zguduită. Abel a trântit uşa şi a tras zăvorul greu, apoi s-a întors cu faţa la creatura de sub pelerină, ţinută încă strâns de Rodrigo.

— Şi-acum, băiete, ia să te vedem.

S-a apropiat de el să-i dea la o parte pelerina, dar ştiam cine este înainte de a-i fi descoperită faţa. Violetul acelei pelerine era inconfundabil.

10. Cygnus

— Aşadar, am prins un criminal, a spus Zophiel triumfător. O să fii spânzurat, băiete, sau chiar mai rău, când o să pună şeriful mâna pe tine, şi o s-o pună, să nu te îndoieşti de asta, căci există o recompensă pe capul tău care ne va fi de mare folos în vremurile astea grele.

— Dacă e să ceară cineva răsplata, noi doi o să fim aceia. Abel a arătat din cap spre Rodrigo. Noi l-am prins. Voi aţi stat în fund lângă foc, prea speriaţi să ieşiţi, nu cumva să fi fost de luptat de-adevăratelea.

Abel nu-l iertase pe Zophiel că-l contrazisese.

— Nu sunt un criminal, i-a întrerupt disperat băiatul-lebădă. Nici n-am atins-o pe copila aceea. N-am mai văzut-o după ce am vorbit cu ea în piaţă.

— Şi dacă eşti atât de nevinovat cum pretinzi, de ce fugi? a întrebat Zophiel, ignorându-l pe Abel.

— Fii drept, Zophiel, am zis. Fuga nu e o dovadă a vinovăţiei. Ai văzut gloata aia; li se urcase sângele la cap. Crezi că i-ar fi făcut un proces cinstit? Până ajungeau să-l predea şerifului nu mai rămânea nimic de spânzurat, fie el vinovat sau nu. Şi eu aş fi fugit dacă aş fi fost în locul lui.

Băiatul-lebădă aproba din cap vehement.

— Aşa e. M-am speriat, şi pe bună dreptate. Cred că e posibil să-l fi văzut, pe omul care a ucis-o pe copilă, şi el ştie că l-am văzut. Cred că el e cel care a spus că m-a văzut cu fata, ca să-şi acopere urma.

— Toţi te-am văzut cu fata, a sărit Zophiel. La fel şi jumătate de oraş.

— Nu, nu înţelegeţi. Am văzut un om ieşind din magazia aia pe la vremea când s-a observat lipsa fetiţei. Se uita în susul şi-n josul străzii, ca pentru a se asigura că nu era nimeni. Mă adăposteam de ploaie în pragul unei case. La început nu m-a văzut. Eu l-am remarcat numai pentru că tot ţopăia şi lătra la el un căţeluş. L-a gonit cu o lovitură de picior plină de răutate. Asta m-a înfuriat. Căţelul mi se părea cunoscut, dar abia după ce a fost găsită copila mi-am dat seama... În momentul acela n-aveam niciun motiv să mă gândesc...

— Şi-atunci, de ce nu-ţi spui povestea autorităţilor? a întrebat Zophiel. I-ai văzut faţa, din câte înţeleg. L-ai putea descrie.

— I-am văzut faţa foarte bine; a trecut chiar pe lângă uşa în care stăteam. M-a văzut şi el când a ajuns în dreptul meu, şi n-a părut prea fericit.

— Îmi repet întrebarea.

— Pentru că am mai văzut şi altceva, un blazon de pe mantia lui. Dacă era a lui, era Capul Breslei Cizmarilor. Credeţi că orăşenii ar fi crezut un povestitor ce călătoreşte dintr-un loc într-altul şi nu pe unul de-al lor, mai ales când e capul unei bresle atât de bogate?

Zophiel a ridicat din sprânceană.

— Şi crezi că noi suntem mai creduli decât orăşenii, că noi am crede o poveste atât de fantezistă, chiar dacă ei nu? Ce convenabil că tocmai te nimeriseşi pe-acolo şi te uitai tocmai la magazia în care a fost ucisă copila!

— Dar chiar l-am văzut pe cizmar acolo.

— Dacă l-ai văzut, aş zice că se dusese acolo să cerceteze un lot de piele. Ce-ar putea fi mai firesc, în vreme de târg? Avea un motiv perfect legitim pentru a se afla într-o magazie, spre deosebire de povestitorul vagabond, care nu s-ar fi putut afla acolo decât cu intenţii necurate. În cel mai bun caz, cu siguranţă aveai de gând să furi. Te-a văzut fata furând şi te-a ameninţat că te spune? De-asta ai omorât-o? Sau ai ademenit-o în magazie ca s-o siluieşti şi s-o omori?

— Copila a fost sugrumată, Zophiel, i-am amintit. Cam greu de făcut asta cu o aripă.

— Are şi o mână. E destul de uşor pentru un bărbat să gâtuie un copil cu o singură mână. Degetele de la mâna lui sunt, probabil, mai puternice decât ale altora, căci el trebuie să facă totul cu acea unică mână.

— Poate să zboare? a întrebat deodată bătrânul Walter de la locul lui de lângă foc.

Îşi tot frecase ochii şi se holbase la aripa povestitorului de când îi fusese smulsă mantia, ca şi când ar fi crezut că avea o halucinaţie din cauza băuturii.

— Bineînţeles că nu poate, pişăcios bătrân şi neghiob. Cum vrei să zboare cu o singură aripă? l-a repezit fiu-său, de parcă oameni înaripaţi şi-ar fi făcut apariţia cu regularitate în casa lui.

— Oamenii ăia ziceau că a ieşit din oraş deşi toate porţile erau închise. Aşa că poate a zburat.

Zophiel i s-a adresat băiatului-lebădă.

— Are dreptate; cum anume ai ieşit?

— M-am ascuns... în căruţa voastră.

— Ce-ai făcut? a urlat Zophiel.

Părea că i se scursese toată culoarea din obraji. L-a apucat pe băiatul-lebădă de piepţii cămăşii, aproape ridicându-l de la pământ.

— Dacă ai stricat ceva, băiete, te spânzur cu mâna mea.

L-a îmbrâncit pe povestitor, care a căzut grămadă pe podea, şi s-a năpustit spre uşă,

înjurând în timp ce dădea la o parte zăvorul greu. Rodrigo l-a ajutat pe băiat să se ridice, apucându-l de umăr ferm, dar cu grijă, pentru a-l împiedica dacă ar fi încercat s-o ia la fugă spre uşa deschisă, însă acesta n-a făcut nicio mişcare pentru a se elibera.

— Zophiel moare de frică să nu-i strice cineva sirena şi celelalte cufere preţioase, deşi numai Dumnezeu ştie ce-o fi având aşa de preţios acolo, am spus ca explicaţie, căci Abel şi tatăl lui se holbau la uşa deschisă de parcă ar fi crezut că Zophiel a înnebunit.

Povestitorul a tras aer în piept ca şi cum ar fi vrut să spună ceva, dar a părut să se răzgândească şi a închis repede gura la loc.

— Sper, pentru binele tău, că nu e nimic stricat, băiete, am continuat, altfel o să-ţi doreşti să fii în mâinile gloatei aceleia. Cum te cheamă, de fapt?

— Cygnus.

— Ei bine, Cygnus, mai e un rest de fasole în oală, aşa că ai face bine să te aşezi şi să mănânci. Orice-ar fi de făcut cu tine, nu se poate face până mâine-dimineaţă. N-are rost să stai flămând când e mâncare la îndemână. O să fie o noapte lungă pentru noi toţi.

Uşa a fost zăvorâtă din nou şi ne-am aşezat în jurul focului pe podeaua din pământ bătătorit, ghemuiţi pe cârpe vechi sau pe buşteni, căci căsuţa nu avea decât o laviţă mică şi un singur scaun. Stăteam înghesuiţi ca ţiparii într-un butoi, dar eram recunoscători pentru burţile noastre pline şi pentru căldura adormitoare a focului care scăpăra.

După o inspecţie temeinică, Zophiel fusese nevoit să admită că nimic din ce se afla în căruţă nu fusese stricat, dar cu toate acestea furia lui crescuse. Refuzând controlarea căruţei, dăduse adăpost fără voie unui fugar, şi lua asta ca o insultă la adresa mândriei lui. Era hotărât să nu se lase

prostit a doua oară şi ar fi vrut să-l lege pe prizonier de o roată a căruţei şi să-l lase să-şi petreacă noaptea afară, în ploaie, dar noi, ceilalţi, l-am oprit. Gazdele noastre nu aveau nimic împotrivă ca băiatul să fie adăpostit în colibă; de fapt, părea să le placă ideea, căci erau fascinaţi de el. Aşa că Zophiel, neputând să-l pedepsească pe băiat cum ar fi vrut, s-a apucat să-l sâcâie.

— Spune-ne adevărul, băiete, a zis el, şi nu-ţi încerca pe noi poveştile cu prinţi-lebede sau cizmari — nu suntem o ceată de copii. Asta e o aripă falsă, nu-i aşa, un tertip pentru a câştiga mai mulţi bani de la orăşeni decât ţi-ar plăti pe o poveste bună? Îmi închipui că ai reuşit să convingi mulţi proşti că e adevărată, dar să nu încerci să mă iei şi pe mine drept prost.

Cygnus s-a uitat neliniştit la toţi membrii grupului.

— E o poveste lungă.

— Nu plecăm nicăieri, şi nici tu, băiete, a zis sumbru Zophiel.

Adela i-a zâmbit încurajator lui Cygnus şi el, după ce a aruncat o privire speriată spre Zophiel, i s-a adresat ei.

— M-am născut cu o mână bună şi una... una care nu era mână. Era un ciot de doar câţiva centimetri, cu şase protuberanţe mici aliniate la bază, ca mugurii unor pene retezate. A fost bine că mama a născut singură, căci dacă ar fi fost acolo o moaşă şi ar fi văzut ce fătase, nu m-ar fi lăsat cu niciun chip să respir măcar o dată. Mama mi-a spus că auzise de multe care au făcut aşa ceva, căci se ştia că un copil schilod nu aduce decât necazuri unei familii.

Zophiel s-a răstit:

— Numai Dumnezeu poate spune dacă un copil trebuie să trăiască sau să moară. Asemenea femei ar trebui duse la spânzurătoare. Dacă ar fi după mine, niciunei femei nu i s-ar permite să asiste la naşteri.

A săgetat-o cu privirea pe Pleasance, care s-a ghemuit mai tare în colţul ei.

— Nu sunt femei fără suflet, a protestat Cygnus. Doar că nu vor ca un copil să trăiască în suferinţă sau ca mama să fie acuzată. Am văzut mame gonite din sate, sau chiar mai rău, judecate ca vrăjitoare, acuzate de adulter cu un diavol. În cazuri din astea nu se arată nicio milă nici mamei, nici copilului; mamă şi prunc sunt spânzuraţi dimpreună.

— Păi astfel de femei chiar ar trebui judecate ca vrăjitoare, cum altfel ar putea să fi conceput un monstru? Că doar nu culcându-se cu soţii daţi de Dumnezeu! s-a răţoit Zophiel.

— Tocmai ai zis că un prunc este inocent. Acum vrei să-l spânzuri împreună cu mama, a spus Adela, cu chipul îmbujorat, deşi era greu să-ţi dai seama dacă de indignare sau din cauza căldurii din încăperea aglomerată în care ne aflam.

— N-am spus nimic despre inocenţă, Adela, răspunse Zophiel, şi tonul lui, ca de obicei, deveni mai liniştit şi mai rece pe măsură ce alţii se înfierbântau. Ce-am spus a fost că Dumnezeu hotărăşte dacă plodul trăieşte sau moare. Dacă mama e vinovată, atunci copilul e un demon şi trebuie să moară. Cu siguranţă nici măcar tu n-ai fi destul de proastă să pledezi ca un demon să fie cruţat de spânzurătoare, oricât de aparent inocentă i-ar fi forma. Dar dacă mama nu e vinovată, procesul o va dovedi. Dumnezeu îi ocroteşte pe cei nevinovaţi şi îi salvează de la moarte.

— Aşa cum îi salvează de ciumă? a întrebat arţăgos Jofre.

S-a lăsat o tăcere stânjenitoare. Osmond şi-a făcut cruce. Nimeni nu se uita la nimeni. Întrebarea era în mintea tuturor, singura întrebare la care nimeni nu putea să răspundă.

L-am împuns pe Cygnus cu toiagul meu.

— Ne povesteai despre naşterea ta. Cum se face că mama ta te-a născut singură, fără nimeni

care s-o ajute?

S-a auzit un oftat colectiv de uşurare, de parcă ne-am fi uitat cu toţii pentru o clipă peste muchia unei stânci şi acum ne retrăseserăm pe pământ sigur.

— Mama..., a început, şi ochii i-au scăpărat nervos în direcţia lui Zophiel. Mama ştia că voi fi deosebit.

Zophiel a scos un fornăit.

— De unde ştia? I s-a înfăţişat un înger?

Cygnus părea copleşit de sarcasmele limbii lui ascuţite.

— Nu un înger, a murmurat el.

— Atunci un vis, a sugerat Adela plină de bunăvoinţă.

— A văzut... I s-a părut că o lebădă vine la ea noaptea. Cu o noapte înainte de a se mărita...

— Am auzit că dacă vezi ceva care te sperie adeseori poţi da naştere unui mon... Adela s-a corectat în grabă: ...unui copil neobişnuit. În oraşul nostru a fost o femeie care s-a speriat de un urs când era însărcinată şi când s-a născut copilul era acoperit din cap până-n picioare cu o blană neagră şi deasă.

— N-am vrut să spun că mama a fost speriată de o lebădă, ea...

Zophiel se uita fix la el, părând că începe să priceapă şi totodată cuprins de oroare. Era deja destul de ostil faţă de băiat şi fără a-l crede produsul unei împreunări bestiale între o pasăre şi o fecioară. Nu-i mai trebuia nimic pentru a-l declara vinovat — o bestie care omoară copilaşi. Ce altceva s-ar fi putut naşte dintr-o asemenea uniune?

Am intervenit repede.

— Aşadar din cauza visului ciudat pe care l-a avut, mama ta a crezut că vei fi deosebit? De-asta a vrut să nască singură?

Cygnus a făcut o grimasă.

— Ştia că voi fi deosebit, dar mă dorea. Mereu mi-a spus asta.

L-am privit pe Osmond; avea o expresie încordată. Bănuiam că nu se gândea la Cygnus, ci la propriul lui copil nenăscut.

— E minunat să creşti ştiind că eşti dorit, am zis, şi pentru întâia dată în seara aceea Cygnus a surâs, uitându-se în centrul focului ca şi când ar fi putut vedea chipul mamei sale privindu-l cu dragoste dintre flăcări.

În cele din urmă, după o lungă pauză, şi-a reluat povestirea.

— În noaptea în care m-am născut, soţul mamei dormea în pat lângă ea. Când au apucat-o durerile, mama nu a spus nimănui. Fără un cuvânt, s-a sculat şi a ieşit din casă. Era o noapte senină, liniştită şi rece, şi pământul era acoperit cu o pojghiţă de gheaţă ce scânteia albăstruie în lumina lunii. Mama s-a furişat încetişor printre umbrele mestecenilor argintii, până a ajuns la apele întunecate ale lacului. Acolo, printre trestii, şi-a făcut un culcuş. Era singură, dar nu părăsită, căci veghea asupra ei Lebăda ce pluteşte pe Râul Cerului, numit de unii Calea Laptelui. Şi astfel, m-am născut sub constelaţia Lebedei. Şi după acea constelaţie am fost botezat. Ea m-a învelit în puf, să-mi ţină de cald, şi mi-a cântat în timp ce apele argintii ale lacului se spărgeau uşor la picioarele ei. În zori, când s-a întors acasă, soţul mamei mi-a aruncat o privire şi a zis că eram o gură în plus de hrănit. I-a spus mamei să mă ducă înapoi la lac şi să mă înece. Dar ea m-a ţinut la adăpost de el. A stat liniştit câteva luni, dar când am început să mă târăsc de-a buşilea, când ciotul nu mi-a mai putut fi ascuns sub scutece, a plecat să trăiască cu o crâşmăriţă la celălalt capăt al satului. Îl vedeam aproape în fiecare zi, dar el se făcea că nu ne vede. Mama lucra. Lucra cât zece femei la un loc. Ziua era lăptăreasă, iar noaptea torcea lână şi ţesea stofă ca s-o vândă. Era atât de obişnuită cu torsul şi

ţesutul, că putea s-o facă şi pe întuneric. Lumina palidă ce venea de la torţele de pe stradă îi era de ajuns, aşa că nu făceam risipă de lumânări. Şi în fiecare noapte, în timp ce torcea, îmi cânta cântece ale lacului ca să adorm. Căci cât a putut, m-a ţinut lângă ea, departe de alţi copii. Când am început să merg, mă ţinea legat de un ţăruş în staul, ca să nu rătăcesc pe-afară, dar până la urmă am învăţat să mă dezleg chiar şi cu singura mea mână. Am început să explorez şi am găsit alţi copii. N-a trecut mult până mi-am dat seama că nu eram ca ei. Chiar dacă nu aş fi înţeles singur, n-au întârziat să-mi spună ei. Într-o zi, mama m-a găsit într-un colţ al staulului, bătându-mă cu un băţ peste ciot şi plângând. Atunci mi-a spus povestea minunatei mele naşteri şi mi-a explicat că din micii mei muguri aveau să iasă curând pene şi că avea să-mi crească o aripă albă şi frumoasă, ca a unei lebede. Eram încântat că avea să-mi crească o aripă din pene strălucitoare, care mie mi se părea mai bună ca orice mână, şi abia aşteptam să le spun celorlalţi copii. Dar când le-am spus, n-au făcut decât să râdă şi să-şi bată şi mai tare joc de mine. Începând de atunci, puneau mâna pe mine în fiecare zi, ridicându-mi cămaşa să vadă dacă-mi crescuseră penele, şi mă loveau şi râdeau de mine când vedeau că ciotul îmi era la fel de golaş. Dar când fugeam plângând acasă, la mama, ea îmi spunea: ai încredere, mica mea lebădă, penele vor apărea, dacă ţi le doreşti destul de tare, vor apărea. Şi totuşi, oricât de tare îmi doream penele, pielea îmi rămânea palidă şi golaşă, ca a unui şobolan nou-născut. Puneam pariuri. Dacă azi văd şapte coţofene, mâine-dimineaţă va începe să-mi crească aripa. Dacă mănânc doar ierburi o săptămână... dacă plouă trei zile, dacă... dacă... Şi în fiecare zi, când nu era niciun semn de pene, copiii râdeau mai tare şi eu plângeam mai cu foc. În cele din urmă, mama n-a mai putut îndura. S-a dus la lac, unde îmi dăduse naştere, şi a implorat lebedele să-i dea

câteva din penele lor micului lor frăţior; din ele mi-a făcut o aripă şi mi-a legat-o de ciot ca să văd ce aveam să devin. Mi-a spus că dacă o simţeam, aveam să cred destul în ea ca s-o fac să apară. Şi aşa s-a şi întâmplat, căci de cum am început s-o port, am ştiut cum era să am aripă. Şi astfel din mugurii mei au ţâşnit pene şi ciotul mi s-a transformat într-o aripă, întocmai cum spusese ea.

Adela a bătut din palme încântată.

— Deci a crescut până la urmă. Când s-a întâmplat?

— Când m-am obişnuit atât de tare cu aripa mea încât am ajuns să cred că era într-adevăr a mea, atunci am descoperit că aşa şi era. Era aripa mea, de parcă fusese întotdeauna, aşa cum mâna mea a fost întotdeauna mâna mea.

— Dar ceilalţi copii nu te-au chinuit şi mai mult când ai avut aripi? a întrebat Jofre. Pentru că erai... — a ezitat — altfel decât ei?

— Eram mândru să fiu altfel decât ei. Aveam ceva ce ei nu puteau avea niciodată. Nu eram un băiat obişnuit.

— Şi puteai suporta asta? Puteai suporta să fii altfel? Jofre s-a aplecat înainte, cu o tensiune ciudată în glas: Nu-ţi era... ruşine?

Cygnus a zâmbit şi ca răspuns şi-a desfăcut aripa şi a bătut din ea în aer, trimiţând fumul în rotocoale prin încăpere, până când Abel s-a răstit la el:

— Opreşte-te, ai să ne dai foc.

— Un truc interesant, a zis Zophiel. Dar nu poţi să zbori, aşa că la ce-ţi foloseşte o singură aripă?

Adela s-a întors mânioasă spre el.

— Chiar nu poţi să-l laşi în pace? De ce trebuie să strici totul? Aripa e minunată. Pot s-o ating?

El a aprobat din cap, şi Adela a întins mâna şi a mângâiat-o cu blândeţe, tremurând de încântare, ca şi cum ar fi fost aripa unei creaturi minuscule şi

fragile. Osmond a apucat-o de încheietura mâinii şi a tras-o înapoi.

— Adu-ţi aminte de copilul tău, a spus el aspru.

L-am privit pe Cygnus şi am zărit pentru o clipă o umbră de durere străbătându-i chipul. Chiar Adela fusese aceea care povestise că o femeie însărcinată care se uitase la un urs dăduse naştere unui monstru. Văzusem adeseori bărbaţi ferind privirea nevestelor însărcinate de chipul meu. Jofre avea dreptate; e cumplit să fii diferit.

Deodată, Cygnus a ţipat de durere. Privind în jos, am văzut că Narigorm se furişase lângă el şi rămăsese acolo, ţinând în mână o pană lungă şi albă. Cygnus şi-a întins aripa şi am văzut cu toţii clar locul din care fusese smulsă o pană.

Adela s-a încruntat.

— A fost o cruzime, Narigorm, nu trebuie să smulgi penele unei fiinţe vii. I-ai făcut rău.

Cygnus s-a aplecat şi a mângâiat părul moale şi alb al lui Narigorm.

— N-a vrut, sunt sigur. Copiii sunt adeseori brutali fără să vrea, ca pisoii când se joacă.

Narigorm l-a privit inocent.

— O să-ţi crească repede alta, nu-i aşa, Cygnus? Lebedelor adevărate le cresc. Când cade o pană, creşte una nouă în loc. Când o să-ţi crească pana la loc, asta o să arate că aripa ta e adevărată, nu?

S-a întors şi s-a uitat la Zophiel. El a privit-o fix un moment, apoi a izbucnit în râs.

La prima geană de lumină eram din nou pe drum, lăsându-le bătrânului Walter şi fiului său destule pricini de ciondăneală pentru multe seri lungi de iarnă în care aveau să-şi amintească noaptea petrecută în bizara noastră companie. Deşi Abel îi spusese lui Zophiel în noaptea trecută că era îndreptăţit la orice recompensă s-ar fi oferit pentru prinderea fugarului, în lumina rece a zorilor

nu mai părea atât de dornic să se ocupe de asta. Singurul mod de a pretinde recompensa ar fi fost să-l ducă pe Cygnus la Northampton şi să-l predea autorităţilor, dar Abel, după cum am aflat, nu prea suporta oraşele — locuri urâte, aglomerate, pline de hoţi şi tâlhari, şi, cu ciuma şi toate cele, nimic nu l-ar fi putut face să pună piciorul într-unul până nu trecea molima.

Nici bătrânul Walter nu se avea bine cu oraşele sau autorităţile căci, după cum a spus el, „mulţi oameni nevinovaţi se duc să-şi facă datoria şi să-i ajute, şi se trezesc arestaţi că au încălcat nu ştiu ce lege despre care habar n-aveau”.

Apoi tuşise şi scuipase copios pe podea.

— Morarul din sat a pescuit un cadavru umflat în iazul morii lui, unde-l purtase râul. A dat alarma şi a trimis după jude, cum se cuvine, dar judele a întârziat atâtea zile la rând, că morarul a fost nevoit să îngroape cadavrul. Duhoarea le făcea greaţă nevesti-sii şi copiilor şi începea să se impregneze în făină. Nu i-ar mai fi rămas niciun cumpărător dacă n-ar fi îngropat trupul putrezit. Şi când judele şi-a mişcat în sfârşit fundul şi s-a obosit să-şi facă apariţia, în loc să-i mulţumească morarului că şi-a făcut datoria, l-a trecut pe răboj că n-a păstrat corpul şi, după ce a fost judecat, morarul a primit o amendă frumuşică. Asta primeşti dacă-ţi faci datoria. Ar fi trebuit să îngroape trupul în linişte, îndată ce l-a pescuit, şi să nu scoată o vorbă despre asta. Dacă mă întrebaţi pe mine, judele a întârziat înadins, ca să mai adune nişte amenzi. Bătrânul Walter a tuşit şi a scuipat din nou, adăugând: Să ne fie învăţătură de minte, asta e: nu trebuie să trezeşti dulăii adormiţi; nu trebuie să-i deranjezi decât dacă vin ei să te deranjeze pe tine.

Şi astfel soarta lui Cygnus a fost aşezată ferm în mâinile noastre. Nimeni din grupul nostru, în afară de Zophiel, nu voia să se întoarcă în oraşul pe care-l părăsiserăm cu o zi înainte. Şi chiar şi

Zophiel a fost nevoit să recunoască pană la urmă că întoarcerea nu era o idee bună, după ce Rodrigo a atras atenţia că unii dintre orăşeni şi-ar putea aminti foarte bine că refuzase să-şi lase căruţa controlată. Se putea trezi judecat că ajutase şi ascunsese evadarea unui om căutat, delict ce nu avea o pedeapsă mai blândă decât crima însăşi. Zophiel nu putea nega adevărul spuselor lui Rodrigo, dar n-a făcut nimic să-şi îmblânzească purtarea.

Cygnus a continuat să-şi susţină nevinovăţia, dar vinovăţia sau nevinovăţia lui, după cum spunea Osmond, nu aveau nicio importanţă; nu conta decât că era un fugar căutat pentru o crimă capitală şi că, dacă-l lăsam singur şi era prins, avea să fie silit să spună cum evadase. Şi odată ce se afla asta, cu siguranţă aveau să vină după noi. Exista o mică posibilitate ca judecătorii să creadă că l-am fi scos fără să ştim din oraş, dar dacă aflau că apoi l-am prins şi i-am dat drumul, asta era ceva ce niciun tribunal n-ar fi putut ierta. Singurul lucru chibzuit era să-l luăm pe Cygnus cu noi şi să-l predăm când găseam un şerif sau un om al regelui care ni-l putea lua de pe cap.

Cygnus părea înspăimântat, ochii aruncându-i săgeţi de implorare mută de la unul la altul. În cele din urmă s-a întors spre mine, cu teama şi disperarea încordându-i fiecare centimetru al chipului.

— Tu însuţi ai spus, Neguţătorule, că n-aş fi putut-o sugruma pe copilă cu o singură mână. Lasă-mă să plec şi îţi promit că n-or să mă prindă, iar dacă mă prind, n-o să suflu o vorbă despre tine şi însoţitorii tăi. Jur pe viaţa mamei mele.

— Dacă ar fi numai după mine, n-aş şovăi, i-am spus. Dar trebuie să mă gândesc şi la alţii, o femeie însărcinată... copila...

N-am mai adăugat că, în ciuda hotărârii lui, ar fi putut ajunge să spună sau să facă orice până să se termine judecata. Văzusem bărbaţi mai

puternici decât el prăbuşindu-se, şi el numai războinic nu era.

S-a dezumflat, parcă pierzându-şi brusc puterea de a lupta, şi a rămas privind cu deznădejde un şanţ plin cu apă de la picioarele lui.

— Nu le-aş pune în pericol. Iartă-mă, a spus el.

Rodrigo, încruntat, l-a bătut pe umăr.

— O să ai parte de un proces cinstit, *ragazzo*. O să avem noi grijă de asta.

Zophiel insista ca Cygnus să fie legat de spatele căruţei şi silit să meargă în urma ei ca un prizonier; astfel nimeni nu se putea îndoi de intenţia noastră în caz că am fi fost ajunşi de vreunii dintre cei care-l căutau. Dacă mergea liber alături de noi, ar fi fost văzut ca făcând parte din grupul nostru şi cu siguranţă am fi fost socotiţi complici şi arestaţi împreună cu el. Adela a protestat amarnic, dar noi, ceilalţi, ne-am dat seama că Zophiel avea dreptate, deşi eu bănuiam că sugerase acest lucru mai mult ca să-l pedepsească pe băiat decât ca să ne protejeze pe noi. Zophiel i-a legat mâna cea bună la spate şi l-a priponit de talie şi de gât la căruţă, astfel încât dacă încerca să-şi mişte mâna ca să şi-o elibereze, nu făcea decât să-şi strângă frânghia în jurul gâtului.

— Dacă alunecă în noroi şi e tras sub căruţă, funia aia o să-i rupă gâtul, a mormăit supărat Rodrigo, împingându-l la o parte pe Zophiel şi slăbind nodurile.

— Ne-a povestit cu gura lui cum a învăţat să dezlege frânghia maică-sii cu o singură mână când era mic. Vreau să mă asigur că din legăturile astea nu poate scăpa.

— Crezi că o să încerce să fugă, când suntem toţi opt cu ochii pe el? Rodrigo l-a legat din nou pe Cygnus de spatele căruţei, dar numai de încheietura mâinii. Să iau un om prizonier pot, dar n-am de gând să-l ucid, a adăugat.

Zophiel, cu aceeaşi privire ameninţătoare, şi-a luat locul lui obişnuit lângă Xantos, apucând-o de căpăstru şi smucind-o brutal, acţiune pe care ea a răsplătit-o făcând un pas într-o parte şi călcându-l zdravăn pe picior. El a urlat şi a înjurat-o cu sete, agăţându-se de căruţă şi masându-şi piciorul lovit, în timp ce Xantos a reînceput calm să pască iarbă ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Începea să-mi placă iapa asta.

Aveam să petrecem multe zile pe drum înainte să mai dormim sub un acoperiş. Nu era o cărare bătută şi singurii călători pe care i-am mai văzut erau de-ai locului, trecând cu lemne de foc sau ducându-şi animalele de pe câmp în staul şi viceversa. De câte ori se apropiau nişte oameni de noi pe drum, ne trăgeam mantiile peste nas şi gură, cercetându-le neliniştiţi chipurile în căutarea vreunui semn de boală, cum le cercetau şi ei pe ale noastre, dar nu vedeam decât foamea în ochii lor. Se holbau la noi din pură curiozitate, uneori întorcându-ne salutul, dar de cele mai multe ori nu. Cine-i putea învinovăţi? Te apuci să stai de vorbă cu un grup de străini pe drum şi te poţi trezi nevoit să le oferi ospitalitate la gura sobei tale. După cum arătau, mare parte din ei nu apucau să-şi umple propriile burţi, darămite pe ale altora.

Recoltele erau distruse. Nu era nevoie să fii ţăran ca să-ţi dai seama. O duhoare emanată de rădăcinile putrezite plana asupra ţinutului pe kilometri întregi. Nu era nicio speranţă de a salva grânele ori fasolea, şi deşi ierburile înfloresc pe ploaie, ele nu-ţi umplu stomacul în frigul iernii. Până şi fructele de toamnă au nevoie de un pic de soare ca să se coacă.

Eram mai norocoşi decât oamenii locului. Noi, cel puţin, reuşiserăm să cumpărăm nişte fasole uscată, pastramă de berbec şi peşte uscat la Northampton, deşi cu un an în urmă l-aş fi făcut tâlhar şi pungaş pe orice negustor care ar fi cerut asemenea preţuri umflate, dar când e lipsă de

mâncare, cei care o au pot să ceară cât vor. Proviziile nu aveau să ţină mult însă, cu atâţia oameni în grupul nostru, aşa că ori de câte ori dădeam peste vreo tufă de măcriş ori vreun alun pe un teren fără proprietar, ne opream şi adunam cât puteam ca să ne sporim proviziile pentru ziua aceea.

Vânatul era mult prea riscant în acele luni. Era periculos până şi să fii prins cu un arc ori o capcană de căprioare; nimeni nu vrea să-şi piardă urechile sau mâinile, dar păsările zboară liber şi Osmond s-a dovedit un bun trăgător cu praştia, iar Jofre învăţa şi el repede. Când se lăsa înserarea, păsările zburau spre culcuşurile lor de pe crengile golaşe ale copacilor şi în timp ce noi ne aşterneam tabăra pentru înnoptat, Osmond şi Jofre porneau să vadă ce puteau doborî. Se întorceau după vreo oră, cu o mână de păsări de mai multe feluri, în general grauri, mierle şi porumbei, dar o dată au adus şi câţiva sitari. Era puţină carne pe ei, mai ales pe grauri, dar adăugau o aromă bine-venită în oală şi chiar şi o singură înghiţitură de carne poate părea un festin când eşti flămând şi îngheţat.

Narigorm era veşnic flămândă. Deşi primea o porţie de mâncare egală cu a oricărui adult din grup, pofta ei de mâncare nu era niciodată potolită. A început să pună laţuri printre copaci noaptea, ca să prindă animalele mici în căutare de hrană. Pândea o mişcare în întuneric care să-i dea de veste că se prinsese ceva, apoi pornea pe urmele sunetului. După mult timp, prea mult, zgomotele se stingeau şi ea se întorcea cu o creatură moartă pe care o ţinea grijulie cu amândouă mâinile. Uneori era mâncabilă — o veveriţă ori un arici. Adesea era un chiţcan sau o nevăstuică şi trebuiau să fie aruncate. Dar întotdeauna erau moarte.

Osmond s-a oferit să meargă cu ea ca să-i arate cum să omoare mai repede animalele, dar ea a refuzat cu încăpăţânare, spunând că ştia cum să le ucidă. Şi cu toate că urletele prelungite ale

micilor creaturi ne dădeau un sentiment neplăcut tuturor, mai ales Adelei, după cum spunea Zophiel, copila trebuia să înveţe şi nu se cuvenea să fie descurajată în încercarea de a ne ajuta să facem rost de mâncare. Avea dreptate, aveam nevoie de fiecare fărâmă pe care o puteam găsi.

Eram permanent uzi şi ne era frig, iar în urma nopţilor petrecute prin păduri ne trezeam înţepeniţi şi obosiţi după somnul încordat şi întrerupt. Frigul nu era însă singurul lucru care-mi tulbura somnul. De mai multe ori mă trezisem convins că auzisem un urlet în noapte. La început era prea slab ca să fiu sigur că l-am auzit, şi poate l-aş fi crezut a fi doar zgomotul vântului printre copaci, dar l-am văzut pe Zophiel ridicându-se în capul oaselor, încordat în întuneric, de parcă şi el se străduia să asculte. Mi-am zis că nu era decât urletul unui câine de la vreo fermă îndepărtată, dar cu trecerea nopţilor urletul devenea tot mai puternic şi mai desluşit. Nu era urlet de câine. Aş fi jurat că era un lup, numai că ştiam că nu avea cum să fie un lup prin părţile acelea. Mintea îţi joacă feste ciudate când eşti îngrijorat.

Cygnus era mai istovit decât noi toţi. Până şi omul cel mai puternic ar fi rămas fără vlagă dacă ar fi fost nevoit să meargă legat de o căruţă, să fie stropit cu noroiul de pe roţi şi să nu poată să-şi aleagă calea. Trebuie să-ţi potriveşti mereu pasul după mersul căruţei. O singură alunecare şi te trezeşti târât pe jos. Rodrigo mergea de obicei în spatele căruţei cu el, încercând să-l înveselească cu poveşti despre viaţa la Curte. Când Cygnus începea să obosească, Rodrigo îl lua pe după umeri, sprijinindu-l dacă se împiedica. Adeseori cerea o oprire sub pretextul că avea nevoie să aranjeze cârpele cu care îi înfăşurase lui Cygnus încheietura mâinii acolo unde îl rodea frânghia, şi o făcea cât putea de încet, până când băiatul îşi recăpăta suflarea şi putea porni din nou la drum. Când ne opream să ne aşezăm tabăra pentru

noapte, Zophiel insista ca Cygnus să fie legat de un copac sau de roata căruţei, aşa că nopţile lui erau şi mai inconfortabile încă decât ale noastre, dar unul dintre noi reuşea întotdeauna să-i lărgească puţin legăturile pe când Zophiel era ocupat cu lăzile lui, aşa încât să poată măcar să-şi schimbe poziţia din când în când.

Cu toată suferinţa pe care o avea de îndurat, Cygnus reuşea să fie mai vesel decât Jofre. Era greu de spus dacă atenţiile lui Rodrigo faţă de băiatul-lebădă, plictiseala de moarte sau pur şi simplu faptul că era ud şi-i era frig îl făcea pe Jofre din ce în ce mai morocănos, dar numai vânătoarea de păsări de seara părea să-i mai îmbunătăţească dispoziţia, şi nici atunci mai mult de o oră-două. După aceste vânători, Jofre radia: era îmbujorat la faţă şi îi jucau ochii de încântare. Probabil că era singura distracţie de care avea parte toată ziua, ceea ce era greu pentru un tânăr obişnuit cu viaţa în serviciul unui nobil, în care zilele îi erau ocupate cu muzică, sport şi bârfe. Dar îndată ce ne ghemuiam cu toţii în jurul focului, o neagră deprimare se aşternea asupra lui, ca muştele pe un stârv, şi tot restul serii stătea şi se uita apatic la flăcări sau îi privea pe Adela şi Osmond dormind împreună.

Nu putea nici să exerseze la instrumentele lui, căci ploaia i le-ar fi stricat. Rodrigo încerca să insiste să exerseze măcar din gură, dar Jofre avea mereu câte o scuză, care inevitabil provoca o lungă predică a maestrului, ceea ce nu făcea decât să sporească încăpăţânarea băiatului. Zophiel nu era de niciun ajutor, răţoindu-se la Rodrigo că nu era în stare să-şi controleze elevul şi spunând că orice maestru demn de acest nume i-ar fi tras câteva ciomege băiatului şi l-ar fi făcut iute să cânte, dar nici bombănelile lui Zophiel, nici cicăleala lui Rodrigo sau insistenţele Adelei nu aveau niciun efect asupra lui Jofre. Cu obrajii arzând, fugea la adăpostul unui copac, departe de grup, cu mâna

încleştată pe un clondir de bere sau de cidru. În zori, acesta era întotdeauna gol şi starea de spirit a lui Jofre era mai neagră ca oricând.

Într-o dimineaţă, după o astfel de noapte, ne-am trezit cu toţii înţepeniţi, uzi şi îngheţaţi, gemând în timp ce strângeam tabăra să plecăm. Jofre, ca pedeapsă, fusese pus să-i dezlege picioarele lui Xantos şi s-o înhame la căruţă. Era una din treburile pe care le detesta cel mai mult, iar în dimineaţa aceea Xantos era mai neastâmpărată decât de obicei. Descoperise un petic de iarbă grasă neobişnuit de bogat şi, în faţa unui astfel de festin, nu avea de gând să renunţe fără luptă. A continuat să pască repede, dar Jofre s-a furişat pe la spatele ei şi a prins-o în linişte de frânghia cu care era legată. Ea n-a încercat să se împotrivească şi, îmbătat de succes, Jofre a făcut imprudenţa de a se întoarce cu spatele în timp ce o conducea spre căruţă. Acesta era momentul pe care-l aştepta Xantos: s-a smucit brusc, făcându-l să se lăţească pe jos cu capul înainte, apoi l-a muşcat repede şi dureros de gambă, după care şi-a reluat calmă păscutul, cu aerul că el nu avusese o importanţă mai mare decât o muscă agasantă. A fost o mişcare atât de abilă, încât nici măcar Adela , care de obicei arăta compasiune, nu s-a putut abţine să nu râdă, dar Jofre nu vedea partea amuzantă. Se zvârcolea pe iarbă masându-şi piciorul, gemând că probabil nu avea să mai poată umbla în ziua aceea.

Până la urmă, a fost nevoie de eforturile reunite ale lui Zophiel, Rodrigo şi Osmond, precum şi de o cravaşă zdravănă pentru a o duce pe Xantos la căruţă, unde trebuiau să încerce s-o înhame. Silită să-şi părăsească mâncarea, iapa nu era câtuşi de puţin dispusă să coopereze. Eliberată de sfoara care îi lega picioarele şi putând acum să se cabreze, să se ridice pe două picioare şi să lovească din copite, precum şi să muşte, curând i-a făcut pe toţi trei să transpire în ciuda frigului

dimineţii. Oprindu-se să-şi şteargă faţa, Zophiel a ridicat deodată mâna, facându-ne semn să tăcem. Ne-am oprit cu toţii. De pe poteca din spatele copacilor se auzea zvon de copite şi voci. Rodrigo a pus mâna pe umărul lui Jofre.

— Du-te şi uită-te, *ragazzo*. Dar rămâi ascuns, a şoptit el.

Uitând de durere, Jofre a ţâşnit. Niciunul dintre noi nu se mişca.

Un grup de călăreţi pe această potecă îndepărtată putea aduce necazuri. Era mai bine să nu atragem atenţia asupra noastră până nu eram siguri ce fel de oameni erau aceia.

Jofre s-a întors imediat.

— Soldaţi, a şoptit el. Cinci. Nu au niciun fel de bagaje.

— Din ce direcţie? a întrebat Zophiel.

— Din aceeaşi direcţie ca noi.

Zophiel a aruncat o privire spre locul unde Cygnus stătea ghemuit, legat încă de copac.

— Aşadar, sunt pe urmele păsăricii noastre. A zâmbit răutăcios. Se pare că ţi-a sosit sorocul, prietene.

— Nu, a spus Adela într-o şoaptă răguşită.

S-a îndreptat cu mers legănat spre Cygnus, de parcă ar fi avut intenţia să-l ascundă sub fustele ei.

— Nu puteţi să-l predaţi. Nu vă las.

— Şi cum o să mă opreşti? Un singur strigăt e destul ca să le atrag atenţia, a spus Zophiel, având însă grijă să vorbească la fel de şoptit ca ea.

Zgomotul de copite s-a apropiat într-un trap susţinut: erau oameni cu o misiune. Oare îl căutau într-adevăr pe Cygnus? Aveam ciomege şi cuţite; am fi putut lupta. Dar şi un singur soldat de-ar fi fost, dacă acţiona în numele regelui, numai un om fără nimic de pierdut ar fi cutezat să opună rezistenţă. Să-ţi petreci toată viaţa ca un proscris fugar, ştiind că există o recompensă pe capul tău şi toată lumea ţi-e împotrivă, nu e un lucru pe care să ţi-l asumi cu uşurinţă.

Ceilalţi stăteau cu toţii nemişcaţi, abia îndrăznind să respire. Cygnus se ghemuise pe pământ, cu o expresie de spaimă cumplită pe chip. A început să tragă cu disperare de frânghia care-l ţinea legat de copac, dar Zophiel îşi făcuse prea bine treaba. Ropotul de copite s-a apropiat, până când a părut a fi ajuns exact în dreptul locului în care trăseserăm căruţa din drum, adăpostind-o între copaci. Aveau să vadă urmele şi, dacă le vedeau, aveau să se oprească să cerceteze? Toţi ochii erau aţintiţi către Zophiel, în aşteptare. Nu trebuia decât să strige acum şi totul s-ar fi sfârşit. Adela stătea cu mâinile împreunate strâns în faţă şi buzele i se mişcau ca într-o rugăciune mută, dar n-aş fi putut spune dacă aceasta îi era adresată lui Dumnezeu sau lui Zophiel.

Zgomotul de copite a trecut de noi, îndepărtându-se. Nu văzuseră urmele. Am mai aşteptat însă. Dacă noi îi auzeam, ne puteau auzi şi ei. Zophiel încă îi mai putea striga. A făcut un pas înainte. Osmond a dat să-l oprească, dar Rodrigo l-a ţinut. Ştia, ca noi toţi, că orice încercare de împotrivire n-ar fi făcut decât să-l determine pe Zophiel să strige, şi că asta ar fi fost de ajuns pentru a-i aduce înapoi pe soldaţi, aşa că am rămas nemişcaţi, ascultând până când ecoul copitelor s-a stins complet. Ploaia răpăia şi vântul şuiera printre crengile golaşe ale copacilor, dar dincolo de asta — tăcere.

Zophiel s-a întors să ne privească, părând extrem de amuzat de poziţiile noastre îngheţate.

— O diversiune interesantă. Acum, dacă v-aţi odihnit cu toţii destul, ce-ar fi să mai încercăm o dată să băgăm animalul ăsta nărăvaş între hulube?

Când a rupt tăcerea, toată lumea a părut să-şi aducă aminte că-şi ţinuse respiraţia, şi i-a dat drumul într-un oftat colectiv prelung. Adela s-a întors spre Zophiel şi a deschis gura, gata să spună ceva, dar i-am prins privirea şi am scuturat din cap. Uneori, oamenilor ca Zophiel e bine să nu le

pui întrebări, ci doar să le fii recunoscător. Poate că-l judecasem greşit şi de fapt exista o urmă de compasiune îngropată adânc în sufletul lui.

Ne-am apucat din nou să strângem tabăra fără să rostim niciun cuvânt. Frânghiile au fost adunate, cenuşa focului stins de mult împrăştiată, iar Xantos, care-şi arătase punctul de vedere, a permis cu bunăvoinţă să fie înhămată la căruţă.

Într-un târziu, când eram toţi gata de plecare, Zophiel s-a dus încet la copacul de care era legat Cygnus. Acesta i-a surâs slab, încă alb la faţă.

— Mm... mulţumesc, s-a bâlbâit el.

— Fireşte, te-am putea lăsa pur şi simplu aici ca soldaţii să te găsească la întoarcere. Ne-ar scuti de o grămadă de necazuri. Cu puţin noroc, ai muri de foame şi ai economisi bunilor cetăţeni ai Angliei cheltuielile cu spânzurarea ta.

— Dar am crezut..., a zis cu glas tremurând Cygnus.

— Ai crezut că dacă n-am chemat soldaţii m-am răzgândit în privinţa predării tale, a râs Zophiel. O, nu, tinere prieten, n-am nicio intenţie de a te preda soldaţilor decât dacă sunt nevoit. Pe un drum ca ăsta, fără martori, fără îndoială că ar pretinde că te-au prins singuri şi, după cum mi-a amintit înţeleptul nostru prieten Rodrigo, s-ar putea să ne aresteze şi pe noi pe motiv că te-am fi ascuns. De ce să iei un prizonier când poţi la fel de bine să iei nouă şi să mai câştigi nişte favoruri de la superiori? Nu, eu intenţionez să te predau personal unui jude, în faţa a cât mai mulţi martori, ca să nu fie nicio îndoială.

Încă tremurând, Cygnus a fost dus din nou în spatele căruţei şi ceilalţi s-au întors cu spatele, făcându-şi de lucru cu desagile lor, nevoind să-i întâlnească privirea.

— Narigorm, vino repede, suntem gata de plecare, a strigat Pleasance, urcându-şi bagajul în căruţă.

Copila, ghemuită ceva mai încolo, stătea cu capul plecat spre pământ şi nu părea să fi auzit.

— O aduc eu, am spus. Tu termină de încărcat.

Narigorm stătea pe vine pe rădăcinile unui copac, jucându-se cu runele ei. Erau împrăştiate pe un petic de pământ curăţat pe care desenase trei cercuri concentrice. Când m-a simţit apropiindu-mă, a ridicat ochii şi a adunat runele, ştergând cercurile cu palma, dar nu înainte să mai văd ceva zăcând pe ele: o pană lungă şi albă şi o scoică mică, pe care pescarii o numesc evantaiul sirenei. Le-a adunat repede şi pe acestea şi le-a îndesat în punga ei împreună cu runele, apoi s-a sculat în picioare.

— Narigorm, ai...?

— Neguţătorule! Narigorm! Haideţi. Plecăm! ne-a strigat Adela de pe capra căruţei.

Narigorm a ţâşnit înainte şi eu am urmat-o mai încet, uitându-mă înapoi la cercurile pe jumătate şterse din ţărână. Se juca oare Narigorm cu runele când treceau soldaţii? Ar fi putut să...? Nu, Zophiel nu acţionase silit. Hotărârea lui de a nu atrage atenţia soldaţilor fusese conştientă şi, trebuia să admit, logică. Şi totuşi, nu puteam să nu mă întreb dacă Narigorm mai avea şi alte secrete în sacul ăla al ei.

11. Noaptea Tuturor Sufletelor

Aveam să mai petrecem o noapte în frig şi umezeală, printre copaci, dar în ziua următoare lucrurile au început să arate mai bine. Copacii au lăsat din nou locul câmpului cultivat şi am trecut pe lângă nişte călugări care lucrau pământul îngropaţi până aproape de genunchi în noroiul lipicios şi părând la fel de nefericiţi ca şi când s-ar fi aflat într-un pelerinaj de penitenţă în picioarele goale. De-a lungul brazdelor se adunaseră ochiuri de apă. Nu se putea ara până nu se usca şi, cum ploaia cădea încă, se părea că erau puţine şanse până la Crăciun.

Dar era limpede că ne aflam acum pe pământul unei mânăstiri, şi unde e o mânăstire, e şi o sală pentru pelerini, cu paturi uscate, mâncare, foc şi companie cu care să-ţi mai treacă de urât în serile lungi de iarnă. Am început să ne înseninăm la acest gând şi am grăbit pasul ca să ajungem acolo mai repede. Până şi Xantos părea să se fi molipsit de entuziasmul nostru şi şi-a iuţit trapul fără să aibă nevoie de un imbold.

Apoi, la un cot al drumului, Rodrigo ne-a spus brusc să ne oprim. L-a ajuns din urmă pe Zophiel şi, apucând de căpăstru, a tras calul şi căruţa la adăpostul unui mic pâlc de copaci.

Am privit toţi neliniştiţi în jur — alţi soldaţi? Dar Rodrigo ne-a făcut semn să ne apropiem.

— Ce facem cu el? a întrebat, arătând spre povestitorul stropit cu noroi care zăcea sprijinit de căruţă. Dacă îl ducem în mânăstire legat de căruţă, or să-şi dea seama numaidecât că e un om căutat.

— Şi? a întrebat Zophiel. Asta şi e.

— Dar suntem la o săptămână de mers de oraş. Dacă n-au auzit de crimă?

— Rodrigo are dreptate, a zis însufleţită Adela. Dacă veştile nu s-au răspândit până aici, îl putem lua pe Cygnus cu noi ca însoţitor şi om liber. La urma urmei, toţi aţi spus că-l ţinem legat numai ca să ne protejăm în caz că e urmărit.

Zophiel a scuturat din cap.

— Aţi uitat de soldaţi. Trebuie să fi trecut pe aici şi cu siguranţă au întrebat de el la mânăstire.

— Poate aveau altă misiune, a spus Rodrigo.

— Dar poate nu. Vrei să ne riscăm libertatea făcând presupuneri despre misiunea unui soldat? Acuma ştim de unde a învăţat Jofre să fie nesăbuit. Pariază dacă ai chef, Rodrigo, dar cu bani, nu cu libertatea noastră.

Ochii lui Rodrigo au scânteiat şi el a făcut un pas înainte.

Am intervenit repede.

— Nu putem afla decât într-un singur mod. Voi rămâneţi aici şi intru numai eu, ca un călător singuratic, şi mă interesez discret despre soldaţi, încerc să aflu dacă s-a auzit ceva din oraş. Dacă cei din mânăstire nu ştiu nimic, atunci puteţi să intraţi cu Cygnus, cu condiţia să-şi ţină bine ascunsă aripa aia şi să-şi lepede mantia, căci culoarea ei sare în ochi. Jofre sau Osmond îi pot împrumuta o cămaşa cu două mâneci şi o haină. Cu aripa legată strâns de corp dedesubt, va părea că băiatul şi-a pierdut un braţ. Nu e nimic deosebit într-un tânăr cu o mână lipsă care caută adăpost într-o mânăstire. Nimeni n-o să-şi aducă aminte de el.

— Şi dacă au auzit de crimă? a întrebat Zophiel.

— Atunci trebuie să aşteptăm până se întunecă şi să încercăm să ne strecurăm mai departe pe lângă mânăstire noaptea. În timpul zilei va fi prea multă lume în jur ca să putem trece neobservaţi.

— Chiar vrei să spui că trebuie să renunţ la un culcuş cald şi la o mâncare fierbinte ca să protejez creatura asta? a întrebat Zophiel.

— Nu, Zophiel, te cunosc prea bine, dar ai putea renunţa la patul cald pentru recompensă. Dacă e silit, Cygnus ar putea căuta refugiu în

biserica mânăstirii şi atunci banii îţi vor scăpa printre degete.

Zophiel a pufnit.

— Să-şi părăsească ţara, să rămână un surghiunit tot restul vieţii, asta dacă reuşeşte să ajungă într-un port fără să fie omorât. Nu prea cred că mica noastră pasăre e în stare să stea în apă până la genunchi săptămâni în şir, rugându-se s-o ia vreo corabie. Niciun căpitan de vas n-ar lua pe cineva care nu poate nici să muncească, nici să-şi plătească drumul, decât poate ca să-l vândă ca ciudăţenie vreunui bogătan care-şi permite să colecţioneze animale bizare pentru cuştile lui.

— S-ar putea să prefere până şi această vagă şansă de viaţă certitudinii morţii. Oamenii se agaţă şi de cea mai mică umbră de speranţă ca să scape de pieire.

Mânăstirile sunt furnicare de informaţii şi bârfe. Viaţa călugărilor e monotonă precum liturghia, aşa că sunt nevoiţi să se distreze cum pot cu veşti aduse de călătorii ce le trec pragul. Încă n-am întâlnit un călugăr care să nu se oprească bucuros la o bârfă, aşa că în scurt timp am aflat tot ce aveam nevoie.

Soldaţii se opriseră, într-adevăr, la mânăstire, dar nu ca să-l caute pe povestitorul fugar. Calul unuia dintre ei pierduse o potcoavă şi fierarul mânăstirii a fost pus să-i facă alta, iar soldaţii au profitat de ocazie ca să ceară bere şi carne înainte de a porni mai departe. Veştile pe care le aduceau erau de la Londra şi erau din cele mai rele. Două sute de oameni pe zi mureau în acel oraş numai de ciumă. Cimitirele deveniseră neîncăpătoare. Se săpau gropi comune în cartierele mai sărace ale oraşului. Bătrânul călugăr s-a cutremurat şi şi-a făcut cruce, glasul scăzându-i până la şoaptă, de parcă s-ar fi temut de răul conţinut de propriile-i vorbe.

— Se spune că pământul nu-i sfinţit; închipuie-ţi, bietele suflete.

— Cui duceau soldaţii aceste veşti cumplite?

Eram curios. Părea puţin probabil că fuseseră trimişi doar pentru a răspândi spaima în lung şi-n lat.

Bătrânul călugăr a ridicat ochii surprins.

— Nu vestea asta aveau sarcina s-o ducă. Unul dintre ei mi-a spus ce se petrece în Londra doar pentru că l-am întrebat eu. Am rude acolo, ştii, fratele meu cu familia. Nepoţi şi nepoate, poate că deja şi strănepoţi, Dumnezeu să-i aibă în pază. Ştiu că ar trebui să lăsăm orice gând la neamuri când ne călugărim, dar nu te poţi împiedica...

Şi-a aruncat braţele în lături, într-un gest de neputinţă.

— Şi soldaţii? am întrebat.

— A, da, soldaţii se duc să-l cheme pe unul dintre nobilii regelui. Un cavaler al Jartierei a căzut pradă molimei şi trebuie înlocuit, căci regele trebuie să aibă douăzeci şi patru de cavaleri ai Jartierei în serviciul său la Windsor şi insistă să fie aşa de Crăciun.

— Regele va ţine serbările Crăciunului, în ciuda veştilor din Londra?

— Windsor nu e Londra. Curtea trăieşte ca de obicei şi regele îşi va avea noua Masă Rotundă, cu cavalerii ei.

— Pesemne crede că Ordinul Jartierei o să-l apere de ciumă aşa cum i-a adus victoria în Franţa.

Bătrânul călugăr m-a cercetat cu atenţie, de parcă ar fi vrut să se asigure dacă nu cumva râdeam de el.

— Cavalerii jură credinţă Sfântului Gheorghe; el îi va ocroti de săgeţile aruncate din cer precum şi de cele aruncate de duşmanii regelui.

— Dar ai spus că unul a căzut deja.

Călugărul m-a atenţionat cu degetul.

— Nici chiar regele, Dumnezeu să-l aibă în pază, nu poate citi în sufletul oamenilor. Poate cavalerul nu era demn ori şi-a încălcat jurământul.

Molima asta e biciul cu care Dumnezeu îşi curăţă templul de necuviinţă şi desfrânare. Trebuie să ne rugăm cu toţii să fim cruţaţi, sj ne rugăm sfântului şi binecuvântatului Benedict să aibă milă. N-ai uitat, pesemne, că e Ajunul Zilei Tuturor Sufletelor. La noapte se va ţine o slujbă pentru cei aflaţi în purgatoriu. Ni te vei alătura, frate, nu-i aşa? Dacă bieţii londonezi sunt sortiţi să se odihnească în pământ nesfinţit, sufletele lor vor avea nevoie de toate rugăciunile noastre.

Ca şi soldaţii, nici ceilalţi călători care-şi petreceau noaptea în sala de oaspeţi a mânăstirii nu erau interesaţi de fugar. Se vorbea despre ploaie, despre inundaţii, despre molimă şi despre greutăţile care îi mânau să iasă din nou în ploaie. Aşa că după ce ne-am asigurat că aripa lui Cygnus era bine legată sub haine, şi prevenindu-l să n-o facă pe povestitorul ca să nu trezească vreo amintire cuiva, el şi restul grupului au intrat uzi, înfriguraţi şi flămânzi în sală.

Pentru că era puţină lume, ne-am putut alege culcuşurile. Măcar într-o mânăstire puteai să fii destul de sigur că paturile erau curate şi fără păduchi. Şi berea era bună, dar mâncarea nu era cine ştie ce: o ciorbă deasă şi o bucată mică de pâine; niciun pic de carne, fireşte, pentru că era zi de post. Vântul se înteţise şi ploaia biciuia zidurile groase, aşa că cei mai mulţi erau mulţumiţi să-şi petreacă după-amiaza moţăind în jurul focului mare din sala pelerinilor.

În timp ce Adela se aşeza cu lucrul ei de mână, a schimbat un surâs şi o înclinare din cap conspirative cu Osmond, care s-a dus să scotocească în desaga lui. S-a îndreptat de umeri, ţinând ceva la spate, şi i-a făcut semn lui Narigorm să se apropie. Cu un gest amplu, a scos triumfător o păpuşă de lemn şi i-a întins-o copilei. Avea nas şi urechi delicat sculptate, ochi, o gură zâmbitoare şi obraji roşii pictaţi, şi un păr făcut din lână brună de

oaie. Până şi picioarele aveau articulaţii şi se mişcau. Era un obiect drăgălaş.

— Adela s-a gândit că trebuie să te simţi cam singură, pentru că n-ai copii cu care să te joci, aşa că ţi-am făcut un bebeluş de care să ai grijă.

Adela radia.

— Şi eu am câteva bucăţi de pânză, aşa că poţi să vii să stai lângă mine şi o să-ţi arăt cum să faci o căciuliţă pentru capul bebeluşului ca să-i ţină de cald, aşa cum fac eu pentru al meu.

Narigorm, cu mâinile încleştate la spate, se uita la ei fără nicio expresie pe chip.

— E a ta, micuţo, ia-o, a spus Adela încurajator. Poţi s-o legeni şi să te prefaci că e un bebeluş adevărat. O să fie un exerciţiu bun pentru când o să se nască bebeluşul meu, fiindcă o să mă ajuţi să am grijă de el, nu-i aşa?

În cele din urmă, copila a luat păpuşa şi a cercetat-o atent, trecandu-şi degetele peste ochii ei şi apăsându-şi-le puternic pe gura pictată. Apoi a ridicat din nou privirea spre Adela.

— O să exersez pentru copilul tău. O să am grijă de amândoi, o să vezi.

Adela şi Osmond şi-au zâmbit unul altuia ca nişte părinţi iubitori, mulţumiţi de succesul darului lor. Narigorm însă nu zâmbea.

Cygnus şi Zophiel ieşiseră separat îndată după masă şi, când m-am trezit din primul pui de somn confortabil, am văzut că încă nu se întorseseră, şi dispăruse şi Jofre. El era însă tânăr şi plin de energie; fără îndoială plecase în căutarea unei companii mai amuzante, dacă acest lucru e posibil într-o mânăstire, dar absenţa lui Cygnus era mai îngrijorătoare. Hotărâse oare să ceară în sfârşit refugiu? Cu siguranţă că nu; Zophiel avea dreptate, nimeni nu ar alege această cale decât dacă n-ar avea încotro. În plus, nu auzisem sunând clopotul de refugiu. Mai degrabă hotărâse să se furişeze şi

să fugă câtă vreme Zophiel nu era acolo să-l oprească. Nu l-aş fi învinovăţit dacă ar fi făcut-o.

Dar aveam şi eu o întâlnire. Am ieşit. Ziua, care nu fusese deloc luminoasă sub norii grei de ploaie, se întuneca şi mai tare odată cu lăsarea serii. Mi-am înfăşurat strâns mantia în jurul meu ca să mă ferească de vânt şi ploaie şi am traversat în grabă curtea spre grajduri. O pantă pietruită ducea din curte într-o încăpere subterană lungă, cu un tavan boltit înalt. O parte era împărţită de pereţi de scândură în boxe pentru cai, cu nişte platforme de lemn deasupra, unde dormeau argaţii. Pe alte platforme, în partea opusă, erau stivuite ovăz, fân şi paie, dar părea să fie extrem de puţin din fiecare, având în vedere că iarna abia începuse. Dacă urma o iarnă cu ploi şi îngheţ, animalele aveau să moară de foame deopotrivă cu oamenii, căci nu erau destule provizii nici pentru unii, nici pentru alţii. Poate că ar fi trebuit să ne rugăm pentru vii, nu pentru morţi. Morţii, cel puţin, nu mai aveau nevoie de mâncare.

În după-amiaza aceea erau legaţi în boxe doar câţiva cai, care-şi rumegau mulţumiţi nutreţul, într-o binecuvântată neştiinţă a ceea ce avea să vină; în rest, grajdurile păreau părăsite. La capătul din fund era o magazie uriaşă plină de butoaie şi putini. Singura lumină se strecura prin două găuri cu gratii din tavan, dar era de ajuns ca să văd că omul pe care-l căutam era acolo.

Călugărul care lucra la spălătorie mi-a întrecut aşteptările. Sperasem în cel mai bun caz la vreo două rase monahale uzate, poate trei, cel mult, dar el reuşise să aducă o jumătate de duzină. Erau peticite, destrămate şi pătate, exact ce-mi trebuia. Cu cât pare să fie mai purtată rasa, cu atât mai valoroasă este; cât despre pete, dacă sunt sau arată ca şi cum ar fi de sânge, cu atât mai bine. Era mai precaut să nu întreb dacă vechile rase chiar fuseseră aruncate sau dacă unele aveau să fie pur şi simplu trecute ca „lipsă” pe listele spălătoriei, iar

călugărul avea să se asigure neîndoios că într-un fel sau altul n-o să i se ceară socoteală pentru ele. Părea foarte mulţumit de ce primise în schimb — câţiva bănuţi şi jumătate de duzină de sticle cu apă din fântâna Sfântului John Schorne. Bine că făcusem provizii la North Marston.

S-a furişat afară din grajduri pe scara lui, în timp ce eu am trecut din nou pe lângă boxele cailor, simţindu-mă cât se putea de mulţumit de ziua aceea: făcusem un târg bun, aveam burta plină cu mâncare caldă şi perspectiva unui somn bun, la căldură, în noaptea ce venea. Îmi era şi mie bine o dată.

— Neguţătorule?

Am tresărit când o siluetă s-a desprins dintre umbrele din spatele cailor priponiţi. La vârsta mea nu sunt bune asemenea sperieturi. M-am rezemat de boxă, cu inima bătându-mi puternic.

— Iartă-mă. N-am vrut să te sperii, a zis Cygnus, rânjind mânzeşte, ca un copil care a fost prins cu vreo şotie.

— Mă întrebam unde te-ai dus, Cygnus.

— Mi-am zis că e mai bine să mă ţin departe de ceilalţi călători, ca nu cumva, din întâmplare, unul din ei să... S-a întrerupt, cu un aer nefericit. În orice caz, m-am gândit că m-aş putea face folositor. Voi mă hrăniţi de o săptămână şi n-am făcut nimic să-mi câştig traiul. Biata Xantos avea nevoie să fie curăţată. Să i se ia noroiul de pe ea. Caii răcesc dacă părul le e încâlcit, nu le mai ţine de cald. Şi copitele le putrezesc dacă nu le cureţi.

Ca pentru a-i confirma vorbele, Xantos a nechezat încet şi l-a împuns uşor cu botul pe Cygnus. El a zâmbit şi s-a apucat din nou s-o şteargă.

— Nu s-a ocupat Zophiel de cal când l-a adus în grajd?

— I-a dat de mâncare, dar se grăbea să se întoarcă la căruţă. A zis că trebuie să verifice dacă nu au alunecat cuferele. Dar lasă-l pe Zophiel, a

adăugat el nerăbdător. Ce făceai cu călugărul acela, Neguţătorule? Nădăjduieşti să vinzi rasele alea vechi săracilor? N-or să-ţi aducă cine ştie ce, nu cred că merită să le cari.

— Nu săracilor, Cygnus, bogaţilor. Cineva atât de sărac încât să aibă nevoie să se îmbrace cu zdrenţele astea n-ar avea bani să le cumpere.

— Dar cei bogaţi n-ar vrea să fie văzuţi nici morţi în ceva atât de vechi.

— Ah, aici te înşeli, fiule, cei bogaţi n-ar vrea să fie văzuţi morţi decât în ele.

A scuturat din cap, uluit.

— Bogătanii cu conştiinţa vinovată cumpără rase călugăreşti ca să fie înmormântaţi în ele, ca atunci când diavolul vine să le ia sufletele în iad pentru toate răutăţile lor, să-i sară, nevăzând un păcătos bogat, ci un călugăr sărac şi pios. Dacă monahul care a purtat-o a fost destul de cuvios, veşmintele îi sunt îmbibate de mirosul sfinţeniei şi ar putea să scurteze timpul petrecut de păcătos în purgatoriu sau chiar să deschidă porţile raiului. Miroase astea.

Am băgat o rasă deosebit de puturoasă sub nasul lung al lui Cygnus.

S-a tras înapoi simţind duhoarea.

Am râs.

— Îngerii vor adulmeca mirosul sfinţeniei de pe asta cu mult înainte ca omul să urce scara şi vor deschide larg porţile. Nu vor dori să se oprească să-l chestioneze prea mult, căci vor fi prea ocupaţi să-i aducă apă ca să se spele.

— Cred ei că îngerii şi diavolul pot fi păcăliţi cu atâta uşurinţă prin aceste tertipuri?

— Dacă un om poate fi păcălit, îi ia şi pe toţi ceilalţi de proşti, până şi pe diavol. Şi dacă asta le alină ultimele ceasuri, precum şi familiile îndurerate, cine suntem noi să le reproşăm aşa ceva? Orice om, bogat sau sărac, are nevoie de speranţă în ultimele sale ceasuri şi orice văduvă are nevoie de consolare în suferinţa ei.

— Bine, dar cu siguranţă de aceea fac danii pentru rugăciuni şi slujbe de pomenire, ca să-şi scurteze timpul petrecut în purgatoriu prin rugăciune.

— O, dar asta nu-i de ajuns ca să-i liniştească. Cei bogaţi au învăţat să nu aibă încredere în semeni. În experienţa lor, loialitatea nu poate fi asigurată decât de două lucruri: banii şi frica. Atunci când un bogătaş e mort, nu mai poate comanda prin frică; şi-apoi, dacă banii se termină ori cei plătiţi să se roage se lasă pe tânjală? E mai bine să-ţi porţi cu tine mântuirea decât să te bizui pe alţii pentru ea.

Am azvârlit ultima rasă în desagă.

— Eu tot nu pot să cred că bogătaşii vor cumpăra zdrenţele astea.

Am chicotit.

— O să vezi cu timpul, fiule, asta dacă rămâi cu noi, fireşte.

Neliniştea i-a cuprins din nou chipul.

— Narigorm a spus că Zophiel n-o să mă predea şerifului, a zis el nesigur.

— Ştie de la el?

S-a încruntat, parcă străduindu-se să-şi amintească vorbele ei.

— Nu cred că mi-a spus asta, dar probabil că da. Părea atât de sigură!

Mi-a răsărit în minte imaginea cu runele, pana şi scoica. Citea viitorul sau încerca să-l determine?

Cygnus şi-a muşcat buza, cercetându-mă îngrijorat, în încercarea de a găsi pe chipul meu ceva care să-l liniştească.

— De ce? Crezi că se înşală?

— Să sperăm că nu. Apoi, văzând spaima ivindu-se iar pe faţa lui, am adăugat grăbit: Mă îndoiesc că te mai caută cineva. Altfel vestea ar fi ajuns deja până aici. Oamenii au griji mai mari. Aşa cum stau lucrurile, nu-şi pot permite să trimită iscoade care să scotocească satele în căutarea unui fugar.

Era mai bine să creadă asta decât să moară de îngrijorare. Dacă era arestat, avea destul timp atunci să-şi facă griji cu privire la soarta lui.

L-am apucat de braţ.

— Nu te lăsa ispitit să fugi de aici, băiete. Nu poţi să te întorci la vechea ta îndeletnicire, cel puţin până nu ştii sigur că nu mai eşti căutat, şi viaţa pe drumuri e grea pentru oricine acum. Vei sfârşi prin a cerşi ca să-ţi asiguri existenţa, şi asta nu e viaţă. Cu noi măcar o să mănânci când mâncăm şi noi, şi cine ştie, dacă te faci destul de util cu calul ăla, poate că Zophiel o să vadă că-i eşti mai de folos ca argat decât pentru recompensă.

Cygnus a aprobat din cap.

— Nu fug, Neguţătorule. Am vorbit serios când am spus că nu le-aş pune în primejdie pe Adela sau pe micuţa Narigorm. Nu cred că cineva care face rău unui copil ar putea fi iertat vreodată; de aceea n-aş fi putut nicidecum să-i fac ceva atât de îngrozitor fetiţei aceleia. Dacă aş avea o copilă, aş ocroti-o atât de tare, că n-ar cunoaşte nicio clipă de suferinţă ori frică.

Ochii îi străluceau de lacrimi, pe care şi le-a şters cu furie.

Îmi aminteam prea bine pasiunea aceea. Când mi-am ţinut pentru întâia dată fiul în braţe şi am văzut albastrul cerului adunat în ochii aceia mari, guriţa lui moale deschisă de mirare, degeţelele-i fragile apucându-le strâns pe ale mele, încrezător că îl puteam ocroti de orice pe lume, am ştiut că mi-aş da viaţa să-mi apăr copilul de rele. N-aş fi putut prevedea niciodată cum avea să fie pusă la încercare această promisiune, dar aşa simţeam atunci şi n-am regretat niciun moment că mi-am ţinut-o. Cygnus nu plângea însă pentru un copil pierdut, el plângea pentru copilul pe care ştia că n-o să-l aibă niciodată. Nu doar prinţesele refuză să se mărite cu băieţi-lebede.

Deodată a izbucnit:

— Zophiel a avut dreptate când a întrebat: „La ce bun o singură aripă?” Asta era suferinţa mamei. Vedeam în fiecare zi în ochii ei expresia aceea de milă şi vinovăţie când mă privea, aşa cum priveşti un animal pe care l-ai schilodit fără să vrei. Cred că sperase să mă nasc cu două aripi sau cu două mâini. Nu cred că i-ar fi păsat care din ele, dar eu nu m-am născut nici pasăre, nici om. Vezi tu, a avut credinţă, dar nu destulă pentru două aripi, nu destulă ca să creadă că avea să-mi crească o aripi în locul unei mâini drepte sănătoase. De-asta am plecat în cele din urmă.

— Ca fratele-lebădă din poveste? l-am întrebat blând.

— Partea aceea cu prinţul-lebădă e adevărată. Am plecat pentru că nu mai puteam îndura să văd vinovăţia din ochii ei, pentru că eu eram cauza acesteia. Şi am plecat pentru că nu voiam să fiu îngrijit ca o pasăre mutilată.

— Plecăm în aceeaşi măsură pentru a fugi de ceea ce suntem ca şi pentru a găsi ceva ce căutăm.

— Şi tu?

Mi-a privit orbita goală.

— Crede-mă, am zis, ştiu cum e să fii privit cu milă. Am avut motivele mele să plec. Ştiu de ce ai plecat tu, dar sunt curios ce cauţi.

— Cealaltă aripă, desigur. Crezi că vreau să trec prin viaţă cu un braţ şi o aripă?

— Poate că nu, dar de ce nu un braţ în locul aripii? Dacă ai avea două braţe, ai fi un om întreg.

— Crezi că două braţe te fac om?

— Tu crezi că două aripi te fac pasăre?

A surâs trist.

— Cu doua aripi poţi să zbori.

Noaptea Tuturor Sufletelor e un moment când toţi bunii creştini sunt fie în siguranţă în paturile lor, cu păturile trase bine peste cap, fie în biserici, pioşi, la adăpostul sfinţilor şi al rugăciunilor. Căci se spune că este noaptea când, între apusul şi

răsăritul soarelui, se deschid larg porţile paradisului, morţii ies de peste tot ca broaştele ori pisicile, bufniţele ori liliecii, să-i chinuie pe cei ce i-au nesocotit sau i-au uitat.

În Noaptea Tuturor Sufletelor, când eram copil, oamenii lăsau ghirlande, mâncare şi băutură pe mormintele rudelor ca să le convingă că nu erau nesocotite. Dar cei morţi nu se lăsau păcăliţi de o zi de amintire; ei veneau oricum, strecurându-se în case, zgâriind pereţii, bătând în obloane. Noi, copiii, ne ghemuiam în pat, prefăcându-ne unii în faţa altora că nu ne temeam de nimic, dar ascunzându-ne sub pături şi pândind fiecare scârţâit şi geamăt, fiecare fâşâit şi urlet al acelei nopţi lungi, recunoscători pentru confortul trupurilor calde şi vii ale fraţilor noştri, lipite strâns de ale noastre. Cei mari trebuie să-şi înfrunte însă fantomele şi noi, ca şi ceilalţi călători din sala de oaspeţi a mânăstirii, am înfruntat noaptea rece pentru a ne alătura călugărilor în rugăciunile pentru morţii lor şi ai noştri, şi pentru morţii nimănui.

„*Convertere, anima mea, in requiem tuam*... întoarce-te, suflet al meu, la odihnă...”

Lângă mine, Rodrigo ofta şi-şi făcea cruce, îngânând cuvintele călugărilor şi relaxându-se în slujba veche şi familiară aşa cum un câine se relaxează la căldura focului. Cygnus, cu nasul lui ascuţit şi lung proeminent în bătaia lumânării, privea fix în podea, parcă temându-se să întâlnească ochii viilor şi ai morţilor deopotrivă. Adela, cu braţul pe după umărul lui Narigorm, se uita în jos spre ea şi apoi îşi ridica privirea spre Osmond, ca şi când ar fi fost deja o familie. Mă întrebam dacă o vor lua pe Narigorm la ei când vor găsi un loc unde să se aşeze în sfârşit. Amândoi păreau s-o îndrăgească pe copilă, şi deja o tratau ca pe o nepoată, dacă nu ca pe o fiică, dar avea oare să se schimbe asta când li se va fi născut copilul?

Aveam o bănuială că Narigorm n-ar suporta prea bine să fie înlocuită în afecţiunea lor.

În faţa noastră, Zophiel, cu spinarea ţeapănă, privea drept înainte. Era greu să-ţi dai seama dacă se ruga sau nu. Iar dacă se ruga pentru morţi, pe cine numea? O soţie? Un copil? Nu-l întrebasem niciodată dacă avusese aşa ceva în viaţa lui. Îmi era greu să mi-l închipui purtându-se cum se cuvine cu o femeie destul timp ca s-o ceară de nevastă, dar poate că în tinereţea lui fusese alt om, un om bun şi blând, cu suflet deschis. Şi poate că o nevastă necredincioasă îl amărâse împotriva tagmei ei. Sau poate că nu. Nu cred că un om se poate schimba atât de mult. Gândindu-mă la femei, mi-am dat seama că Pleasance nu se vedea nicăieri în biserică. Mă surprindea absenţa ei; aş fi crezut că era o femeie pioasă. Absenţa lui Jofre, pe de altă parte, nu era o surpriză.

Biserica era neobişnuit de întunecoasă în noaptea aceea, pentru a le aminti celor prezenţi de întunericul mormântului care ne aşteaptă pe toţi. Un sicriu gol deschis fusese pus pe catafalc, în faţa catapetesmei, cu câte o lumânare la fiecare colţ, gata pregătit pentru următorul cadavru. Şi avea să fie unul, dacă nu azi, atunci mâine. Moartea e singura certitudine în viaţă, ne amintea el.

Fiecare centimetru al pereţilor şi stâlpilor bisericii era pictat cu scene din Biblie şi din vieţile sfinţilor. Ziua, nuanţele de roşu şi albastru, de verde şi auriu ale picturilor străluceau mai vibrant ca o tapiserie abia ţesută. Dar pentru această slujbă lumânările fuseseră aranjate cu grijă pentru a lumina nu aurul din aureolele sfinţilor ori sânii plini şi rotunzi ai Fecioarei, ci flăcările roşii care ţâşneau din gura iadului, unde păcătoşii ridicau braţele, cerşind în van îndurare, în vreme ce demonii cu două feţe îi împingeau în jos. Rugăciunile erau tardive pentru cei condamnaţi la iad, dar nu şi pentru cei din purgatoriu. După cum ne învăţau pereţii, aceştia mai puteau fi salvaţi.

Sub picturi erau ofrande lăsate de credincioşi — coliere, agrafe, broşe şi inele cu nestemate, crucifixe şi boluri din argint cu mirodenii scumpe — târguri încheiate între credincioşi şi Biserică, bunuri date în schimbul rugăciunilor la Sfântul Odilon, care insistase ca toţi călugării de la Cluny să dedice o zi pe an rugăciunilor pentru morţii din purgatoriu în afară de rugăciunile lor obişnuite pentru cei plecaţi dintre noi.

Călugării în procesiune s-au oprit în faţa picturii. În semiîntunericul bisericii, păreau lipsiţi de chipuri sub glugile adânci.

„*Quia eripuit animam meam de morte*... Căci el mi-a salvat sufletul de la pieire...”

Avea să-i salveze Dumnezeu pe călugări? Avea să cruţe mânăstirile? Dacă zvonurile erau adevărate, pe preoţi nu-i cruţase. Dar dacă molima pătrundea şi în mânăstiri, cine mai rămânea să se mai roage pentru morţi? Şi ce se întâmpla cu cei ce zăceau nespovediţi şi fără nume în gropi comune — aveau să mai fie ei eliberaţi vreodată din purgatoriu, dacă nu mai rămânea nimeni să-i numească?

Călugării au ieşit din biserică, doi câte doi, cu lumânări groase în mâini, apărate cu capete de corn de vântul care a dat buzna în biserică îndată ce s-a deschis uşa cea mare. I-am urmat într-o procesiune solemnă, ca la o înmormântare. Slujba nu se terminase încă; trebuiau binecuvântate şi stropite cu apă sfinţită mormintele monahilor îngropaţi în cimitirul din livadă.

Afară era frig şi întuneric. Ploaia se mai potolise, în schimb vântul îşi înteţise forţa. Ne smulgea hainele şi îndoia crengile tiselor până când începeau să geamă precum sufletele din purgatoriu. Stăteam înghesuiţi sub ramurile golaşe ale pomilor, încercând să ne adăpostim unii după alţii de vântul umed şi muşcător, în timp ce călugării treceau de la un mormânt la celălalt, oprindu-se să-l stropească pe fiecare cu un

mănunchi de isop înmuiat în apă. Dar puţin din apa sfinţită ajungea pe movile, căci era abătută de vânt.

„*Dirige, Domine, Deus meus, in conspectu tuo viam meam...* Călăuzeşte-mi, Doamne, Dumnezeul meu, calea sub ochii tăi...”

Un chicotit ascuţit s-a auzit deodată dintr-un colţ îndepărtat al cimitirului. Călugării şi-au întrerupt incantaţia şi s-au întors în direcţia de unde venise sunetul. Am ciulit toţi urechile, dar n-am putut auzi altceva decât gemetele copacilor şi şuieratul vântului. Călugării şi-au reluat incantaţia, dar s-a auzit un nou ţipăt. Nu puteai să nu-l bagi în seamă.

Stareţul a făcut un pas înainte, ridicând lumânarea, şi a strigat cu glas nesigur:

— Cine-i acolo? Ieşiţi şi arătaţi-vă, oricine-aţi fi.

Dar flacăra lumânării nu bătea la mai mult de câţiva paşi în întuneric.

— Ieşiţi, vă spun. Vă poruncesc în numele...

Dar n-a mai continuat, căci trei siluete întunecate au ieşit din pământ şi au înaintat spre el.

Mai mulţi oameni din mulţime au ţipat şi au încercat să se caţere pe zidul cimitirului. Până şi călugării s-au tras înapoi, făcându-şi cruce, dar stareţul era dintr-o plămadă mai dură. A rămas pe poziţii şi, întinzând crucifixul în faţa lui, a bolborosit „*Libera nos a malo*. Izbăveşte-ne de cel rău” de mai multe ori, în timp ce siluetele se împleticeau spre el.

Apoi, când au ajuns în lumina lumânării, am văzut ce erau: erau oameni, şi cât se poate de vii. Pe doi dintre ei nu i-am recunoscut, dar mi-am dat seama după veşminte că unul era un tânăr novice, iar celălalt un călugăr nehirotonisit, ceva mai în vârstă. Cel de-al treilea era inconfundabil: Jofre. Şi, asemeni însoţitorilor săi, era beat criţă. A dat drumul noilor săi prieteni şi, împleticindu-se până la mormântul cel mai apropiat, şi-a ridicat clondirul. A făcut o plecăciune exagerată

— Uite, fra... frate Oase, tu nu vrei apă, nu-i aşa? A... ai băut destulă. Ia nişte vin, bunule om. A picurat puţin vin pe mormânt. Asta o să facă să-ţi crească părul pe piept, nu, stai... tu n-ai piept, a chicotit el. Şi uite un pic şi pentru vier... viermii şi larvele tale.

A turnat ce-i mai rămăsese în sticlă pe mormânt. Apoi s-a clătinat, s-a împiedicat de movilă şi a căzut drept în braţele stareţului, pe al cărui piept impunător a vomitat copios.

12. Răsplata

Am avut noroc că nu ne-au dat afară în noaptea aceea, deşi nu mila ne-a cruţat de o noapte petrecută pe drum, ci hotărârea stareţului şi a îndrumătorului novicilor de a-l ţine pe Jofre între zidurile lor destul ca să descopere fiecare detaliu al ofensei. Era limpede că nu puteau scoate nimic de la vreunul dintre cei trei băieţi până nu se trezeau, şi numai o noapte de somn putea aduce această transformare.

Călugării i-au târât pe monahul nehirotonisit şi pe novice să petreacă o noapte nu tocmai confortabilă pe scândurile tari şi reci ale celulelor de penitenţă, unde aveau să fie închişi până li se stabilea pedeapsa adevărată. Dar ne-au dat voie să-l ducem pe Jofre la grajduri, să doarmă în paiele de pe podea, unde ar fi făcut mai puţine pagube dacă vomita din nou. Rodrigo, aproape alb de mânie, a urlat la el şi l-a înjurat tot drumul. Cygnus,

singurul care în momentul acela părea să simtă o oarecare compasiune pentru băiat, a încercat să-l convingă pe Rodrigo să se ducă la culcare, spunându-i că va rămâne el să-l vegheze pe Jofre şi să aibă grijă să nu se înece în timpul nopţii.

Zophiel s-a răstit furios la el:

— Lasă-l să se înece; o să ne facă o favoare tuturor. Nu-ţi dai seama că ne-a distrus orice şansă de a trece neobservaţi? Acum oricine ar veni să te caute o să te găsească; mulţumită lui, cei de aici îşi vor aminti de noi ani de zile. Bădăranul ăsta e o pacoste pentru noi toţi. E a doua oară când ne-am pierdut adăpostul din cauza lui, căci cu siguranţă mânăstirea n-o să-şi prelungească ospitalitatea faţă de noi după ziua de mâine.

Rodrigo părea zdrobit, de parcă tocmai şi-ar fi dat seama ce-ar putea însemna evenimentele din noaptea aceea pentru Cygnus.

— Cygnus, nu ştiu cum să-ţi cer iertare... şi vouă, tuturor. L-a apucat pe inconştientul Jofre de umeri şi l-a scuturat. *I denti di Dio!*De ce faci asta? Mi-ai jurat după ce...

— Îţi pierzi timpul, a spus Zophiel iritat. Cygnus are şi el dreptate o dată; lasă-l să doarmă şi ocupă-te de el mâine, când o fi treaz. Dar când o faci, Rodrigo, ai grijă să-i dai o lecţie pe care să n-o mai uite. De data asta a mers prea departe şi nu mai poţi să-i treci cu vederea. Ca maestru, eşti responsabil pentru el. Dacă se poartă aşa în continuare, în scurtă vreme o să-şi pregătească singur funia, şi dacă sfârşeşte pe eşafod, tu o să fii de vină.

A doua zi dimineaţa, la prima geană de lumină, Jofre a fost sculat nu foarte delicat din culcuşul lui din grajd. Era palid şi se plângea că-l doare capul şi îi e greaţă, dar nu suferea nici pe departe cât ar fi vrut Zophiel, şi nici cât tovarăşii lui de băutură cu ochii umflaţi care, spre deosebire de el, nu erau obişnuiţi cu excesul de vin. Ei au

fost târâţi afară din celule ţinându-se de cap şi crispându-se la cel mai mic sunet.

Povestea, când a fost în sfârşit smulsă de la toţi trei, nu-l arăta pe niciunul nevinovat. Se pare că Jofre intrase în vorbă cu tânărul călugăr nehirotonisit şi cu doi novici. Care dintre ei propusese jocul de zaruri nu s-a putut determina, căci dădeau toţi vina unul pe altul, dar s-au jucat zaruri. Cum novicii nu aveau cu ce paria împotriva banilor lui Jofre, au luat nişte vin din pivniţă pe post de mizã. Doar o cantitate mică la început, nici nu s-ar fi observat, şi cu siguranţă nu cât să-i îmbete. Dar ce au băut a fost de-ajuns ca să le risipească inhibiţiile şi n-a trecut mult până când miza a fost ridicată şi a mai fost furat şi consumat nişte vin. Când a auzit clopotul mânăstirii bătând pentru slujba Tuturor Sufletelor, unul dintre cei doi novici, care băuse ceva mai puţin decât tovarăşii lui, s-a retras cu înţelepciune din joc şi, profitând de întunericul din biserică, s-a strecurat înăuntru pe o uşă lăturalnică şi s-a aşezat în coada procesiunii, nădăjduind ca absenţa lui de până atunci să fi trecut neobservată. Ceilalţi însă au continuat să bea şi să joace, prea ameţiţi deja ca să ia seama la avertizarea clopotului.

După ce l-au chestionat pe rebelul Jofre, stareţul şi îndrumătorul novicilor s-au retras să-l caute pe cel de-al doilea novice, acela care nu fusese prins încă şi care fără îndoială era pe undeva în genunchi, rugându-se, cu mai multă râvnă decât o făcuse vreodată, ca identitatea să nu-i fie dezvăluită. Noi ne-am apucat să ne facem bagajele.

După toate probabilităţile, călugărul avea să fie încuiat într-o celulă de penitenţă şi lăsat să sufere cam o săptămână, apoi avea să fie dat afară din mânăstire. Pe termen lung, avea să suporte negreşit pedeapsa cea mai mare, căci era greu să găseşti de lucru şi adăpost. Cât despre novici, ei aveau să îndure probabil o lună sau mai mult de

penitenţă severă şi să se socotească norocoşi dacă li se permitea să mănânce altceva decât pâine uscată săptămâni în şir; cu siguranţă gustaseră ultima picătură de vin pentru o bună bucată de vreme.

Norocul lui Jofre a fost că stareţul voia să păstreze acest incident ruşinos într-o discreţie cât mai mare şi să se ocupe de el în spatele uşilor închise, căci ştia că nu era o notă bună pentru disciplina mânăstirii şi atât el, cât şi îndrumătorul novicilor puteau fi chemaţi să dea socoteală, situaţie pe care voiau s-o evite cu orice preţ. Dacă n-ar fi fost aşa, Jofre s-ar fi putut trezi dus în faţa tribunalului bisericesc sub o acuzaţie gravă şi urmările ar fi fost cu adevărat sumbre. Aşa, stareţul s-a mulţumit să lase disciplinarea lui Jofre în seama maestrului său.

Dar dacă Rodrigo avea intenţia să-i potopească urechile lui Jofre cu o predică, cu siguranţă se păstra până aveam să fim departe de mânăstire. Căci, spre deosebire de noaptea precedentă, a rămas tăcut, strângând din buze, în ciuda privirilor neliniştite pe care le arunca băiatul în direcţia lui şi, ca şi Jofre, şi noi, ceilalţi, aşteptam explozia care ştiam că va veni negreşit.

Un grup tăcut, cu feţe încruntate, o urma din nou la drum pe Xantos cu căruţa ei. Nici măcar Zophiel n-a mai sugerat acum ca Cygnus să fie legat la spatele căruţei. Nu mai avea rost să ne prefacem că era prizonierul nostru. Ca şi înainte, după ce am trecut de pământurile mânăstirii, drumul era cu desăvârşire pustiu. Ploaia pornise din nou, o burniţă fină, şi singurele zgomote erau făcute de roţile căruţei şi de croncănitul răguşit al ciorilor de câmp care se roteau pe cerul cenuşiu alungând un bâtlan ce bătea greoi din aripi prea aproape de crăcile lor. Gândul că vom petrece încă o noapte în aer liber ne deprima.

Râul din faţa noastră era umflat până la nivelul malurilor după atâta ploaie, dar măcar nu

se revărsase, chiar dacă ameninţa s-o facă dintr-un moment intr-altul. Acolo unde râul traversa drumul, malurile fuseseră lărgite şi fundul se ridica, dând la iveală nişte pietre mari şi plate ce alcătuiau un vad. Era însă greu de spus dacă se putea trece prin el, căci apa repede curgătoare era mâloasă şi plină de frunze maronii şi rămurele ce se învârtejeau aduse de curent. Într-o parte a vadului, fusese construit un pod arcuit din piatră, destul de lat pentru oameni şi cai, dar nu pentru căruţă.

Zophiel i-a întins lui Osmond hăţurile iepei şi şi-a băgat toiagul lung în vad ca să-i încerce adâncimea.

— E mai rapid şi mai adânc decât aş vrea, dar nu prea avem de ales. N-am mai trecut pe lângă niciun drum destul de lat pentru căruţă cu mult dinainte de a ajunge la mânăstire. Trebuie fie să traversăm râul pe aici, fie să ne întoarcem kilometri buni. Şi, a adăugat el, săgetându-l cu privirea pe Jofre, datorită tânărului nostru prieten, nu vom fi bine primiţi la mânăstire dacă suntem nevoiţi să ne întoarcem pe acolo. Aşa că va trebui să trecem.

Jofre privea încruntat în jos.

— Doi oameni vor trebui să meargă în faţa lui Xantos, la distanţa care este între roţile căruţei, ca să ne prevină la timp dacă vreo piatră a vadului a fost luată de apă. E bine să fie cineva care ştie să înoate. Neguţătorule? Cygnus?

Cygnus a scuturat din cap.

— N-am învăţat niciodată.

Zophiel şi-a repezii toiagul spre căruţă, aproape lovindu-l în cap pe Cygnus, care a fost nevoit să se ferească.

— O lebădă care nu ştie nici să zboare, nici să înoate. De fapt, ce ştii să faci, băiete?

— Mă duc eu, a zis Osmond. Când eram mic mă bălăceam tot timpul prin râuri, aşa-i, Adela?

Ea l-a privit sever şi el s-a îmbujorat brusc, ca şi când ar fi spus ceva ce nu trebuia.

— Merg şi eu, a spus liniştit Rodrigo; erau primele cuvinte pe care le rostea în ziua aceea. Sunt mai înalt şi mai solid decât Neguţătorul. O să fie mai greu să mă răstoarne apa.

Am rânjit.

— Îţi mulţumesc, Rodrigo, pentru tactul de a nu spune ce voiai să spui de fapt, şi anume că eşti mai tânăr decât mine.

Rodrigo s-a înclinat galant, dar n-a chicotit, cum făcea de obicei; în mod clar, afacerea asta cu Jofre îi stătea pe creştet. Cu cât se năpustea mai repede asupra băiatului şi limpezea atmosfera, cu atât avea să fie mai bine pentru toată lumea.

Narigorm s-a dat jos din cuibuşorul ei de pe capră când Zophiel s-a dus să verifice dacă lăzile stăteau bine, dar Adela a trebuit să aştepte s-o ajute Osmond. Burta ei umflată făcea manevra asta tot mai dificilă cu fiecare zi.

— Jur că dacă s-ar întâmpla să fie căruţa luată de apă, Zophiel ne-ar lăsa de izbelişte şi şi-ar salva cuferele, a murmurat Osmond. Aş da orice să ştiu ce are în ele. Cygnus, n-ai văzut, când ai stat ascuns în căruţă?

Cygnus, cu o expresie ciudată pe chip, a început:

— Ce-am văzut...

Dar s-a întrerupt brusc, căci Zophiel a reapărut de după căruţă. Cygnus s-a întors grăbit şi s-a îndreptat spre pod. Noi l-am urmat, în afară de Adela, care-l implora pe Osmond să fie atent. El a liniştit-o că va ajunge de partea cealaltă a râului înaintea ei şi, cu un rânjet stânjenit spre Rodrigo, a făcut un pas şovăitor în curentul rapid, înfiorându-se în vreme ce apa rece ca gheaţa i se urca încet pe picioare.

Trebuie să spun despre Xantos că, deşi dădea din copite şi se cabra când era prost dispusă, în faţa unui adevărat pericol era tare ca o stâncă, şi cu

toate că a şovăit la marginea apei, a înaintat când Zophiel a tras-o de căpăstru. Poate că siluetele familiare ale lui Rodrigo şi Osmond care mergeau înaintea ei, au ajutat-o să rămână calmă în timp ce apa mâloasă se învârtejea în jurul ei.

Rodrigo şi Osmond aproape ajunseseră pe malul celălalt când s-a auzit un ţipăt în spatele nostru pe pod şi aproape în acelaşi moment dinspre Osmond. Ne-am răsucit şi am văzut un tânăr care o apucase pe Adela de talie şi îi ţinea un cuţit la gât. Un individ mai în vârstă stătea pe mal şi ţinea o suliţă lungă şi ameninţătoare sub bărbia lui Osmond, împungându-l cu vârful ascuţit în gât. În timp ce noi priveam înlemniţi, la capătul podului au apărut o femeie şi o fată, blocându-ne drumul. Şi ele erau înarmate cu cuţite. Erau o familie vânoasă, toţi costelivi dar duri, ca unii care au cunoscut multe momente de foame dar au supravieţuit, devenind astfel mai puternici. Erau murdari şi zdrenţăroşi, dar nicidecum nişte cerşetori umili. Pe chipurile lor, chiar şi pe cel al tinerei fete, se citea răutatea, ceea ce-ţi arăta imediat că n-ar fi şovăit nicio clipă să-şi folosească armele dacă erau nevoiţi.

— Plătiţi taxa dacă vreţi să folosiţi trecerea asta.

Bărbatul era desculţ, dar în rest era înveşmântat într-un fel de piele întunecată, stricată de umezeală, şi avea pe cap o pălărie rotundă tot din piele. Faţa îi era la fel de tăbăcită ca şi pielea în care era înfăşurat, atât de trecută şi încreţită de soare, vânt şi zăpadă, încât era greu să deosebeşti omul de veşminte.

— Aşa adunaţi voi taxele, sub ameninţarea cuţitului? Stăpânul vostru ştie? a întrebat Zophiel. A cui e trecerea asta de fapt?

— A mea. Eu stau sub pod, deci e a mea şi eu spun cine trece şi cine nu. Eu sunt stăpân aici.

— Aşa crezi?

Rodrigo şi-a scos brusc toiagul din apă, îndepărtând cu o lovitură suliţa de la gâtul lui Osmond, şi cu o mişcare fluidă l-a pocnit zdravăn cu toiagul peste degete pe atacator. Bătrânul Piele-Tăbăcită a scos un strigăt, a scăpat suliţa şi a căzut pe spate. În aceeaşi clipă, Osmond, care se dăduse în spate, zgâriat uşor de suliţă, şi-a pierdut echilibrul pe fundul mâlos al apei, a alunecat de pe pietrele vadului şi s-a scufundat în partea mai adâncă a râului. A ieşit la suprafaţă gâfâind şi s-a străduit să prindă din nou pământ sub picioare, dar curentul era prea puternic. Rodrigo a încercat să-l prindă, dar prea târziu. Osmond a fost dus de curent, cu mâna încleştată pe toiag, şi a dispărut fără un sunet după cotul râului. Adela a ţipat.

Rodrigo a şovăit doar un moment, apoi, folosindu-şi toiagul ca pe o prăjină, a sărit spre mal exact în clipa în care Piele-Tăbăcită se întindea din nou după suliţă. Dar toiagul menestrelului îşi făcuse bine treaba; mâinile omului erau încă amorţite de lovitură şi Rodrigo a reuşit să-i smulgă suliţa şi s-o întoarcă spre el, pironindu-l la pământ, cu vârful mortal al suliţei aţintit drept spre inimă.

Cu atâta mişcare la doar câţiva centimetri de faţa ei, Xantos, pe bună dreptate, a început să se cabreze şi a încercat să dea înapoi. Când a împins căruţa, roata din spate a alunecat de pe marginea vadului şi vehiculul s-a înclinat pe o parte. Se clătina primejdios; curentul ameninţa să-i arunce dintr-o clipă în alta pe Zophiel, Xantos şi căruţa în râu. Zophiel a riscat nebuneşte. Apucând-o ferm de căpăstru, a pocnit-o zdravăn cu cravaşa peste fese. Ea a ţâşnit înainte spre mal, trăgând căruţa pe cele câteva palme care o despărţeau de marginea apei.

Îndată ce a ajuns pe mal, Zophiel a legat rapid hăţurile calului de un copac şi a dat fuga spre locul unde Piele-Tăbăcită zăcea pironit de propria-i suliţă. L-a ridicat în picioare, sucindu-i mâna la spate.

— Şi-acum, prietene, ce ziceai de taxă?

Piele-Tăbăcită, deşi vădit tulburat, nu-şi pierduse agresivitatea.

— M-oţi fi dovedit voi pe mine, dar fata e încă la el, a spus cu un rânjet răutăcios, arătând spre malul opus.

Băiatul o trăsese pe Adela de pe pod şi o făcuse să îngenuncheze în faţa lui, cu cuţitul lipit de gât, ca un miel pe cale să fie tăiat. Femeia plângea amarnic, strigându-l pe Osmond.

Băiatul s-a uitat peste râu la tatăl lui, apoi la noi, cei de pe pod. A rânjit, arătându-şi gura ştirbă.

— Să nu încercaţi să vă apropiaţi de mine, ne-a prevenit el. Îi tai gâtul înainte să ajungeţi la un metru de ea.

Zophiel, nelăsându-se mai prejos, l-a îmbrâncit pe Piele-Tăbăcită, făcându-l să îngenuncheze.

— Spune-i progeniturii tale că dacă nu-i dă drumul imediat, te spintecăm.

Şi ca să demonstreze că era în stare să-şi ducă ameninţarea la bun sfârşit, i-a smucit mai tare omului mâna la spate, până când acesta a icnit de durere.

— Dacă... dacă mă omori, el o s-o omoare pe ea. Aşa că aş zice că suntem la egalitate. Dar vezi tu, noi nu vrem decât să ne câştigăm existenţa, ca şi voi. Avem grijă de vad, îl ţinem liber pentru oameni ca voi, aşa că e drept şi cinstit să ne daţi câţiva bănuţi pentru osteneală.

— Cine ţi-a dat permis să aduni taxe aici? a întrebat Zophiel.

Rodrigo a intervenit.

— *I denti di Dio*, Zophiel! Ce contează dacă are permis sau nu? Băiatul ăla ţine un cuţit la gâtul Adelei...

— Ai grijă în spate, fiule! a ţipat femeia de pe malul celălalt, dar băiatul a întors capul prea târziu. Toiagul lui Osmond i-a izbit ţeasta, şi el a căzut fără simţire la pământ, iar cuţitul i s-a rostogolit din mână. Apoi Osmond a ridicat-o pe

Adela în picioare şi a lipit-o de cămaşa lui udă, din care picura apa. Din zgârietura de suliţă de pe gât îi şiroia sângele. S-au agăţat cu disperare unul de altul, ca şi cum fiecăruia îi fusese teamă că celălalt murise.

Mama băiatului a ţipat şi a încercat să treacă podul ca să ajungă la fiul leşinat, dar Cygnus şi Pleasance au oprit-o. Cygnus a apucat-o hotărât de mâna în care strângea cuţitul, încercând să ţină departe de faţa lui lama ce se agita periculos. Atât de înnebunită era să ajungă la fiul ei, încât n-a opus nicio rezistenţă când i-am luat cuţitul din mână. Între timp, fata fugise să se ascundă sub pod, de unde se auzea plânsul strident, cu ecouri, al unui copil.

Zophiel şi-a îndreptat din nou atenţia spre Piele-Tăbacită, cu sprâncenele ridicate în gestul lui de triumf.

— Egalitate, ai zis? Eu cred, prietene, că îţi dai seama că e şah mat.

Piele-Tăbăcită s-a străduit să arboreze cel mai îndatoritor zâmbet cu putinţă.

— N-a fost decât o mică glumă. Nu i-ar fi făcut niciun rău, dar niciodată nu strică să fii precaut. Avem parte de tot felul de oameni care încearcă să treacă podul. Ne-ar jefui până la piele dacă n-am face o demonstraţie de forţă, şi asta-i tot ce-a fost, o demonstraţie. Nici prin gând nu ne-ar trece să facem rău unor oameni buni ca voi.

— Ia mai slăbeşte-mă, a scuipat Zophiel. Adunare ilegală de taxe. Ameninţarea călătorilor. Pe câţi i-aţi jefuit? O să atârnaţi în ştreang pentru asta, şi tu şi familia ta.

I-a mai sucit o dată braţul.

Omuleţul a icnit şi peste chipul lui Zophiel a trecut un licăr de satisfacţie.

— Băiatul vostru i-a cră... i-a crăpat ţeasta fiului meu, a suspinat Piele-Tăbăcită. Dacă e mort, n-o să fiu singurul care atârnă în ştreang.

Zophiel n-a răspuns, dar i-a slăbit uşor braţul din strânsoare.

Piele-Tăbăcită şi-a ridicat privirea spre el, cu un zâmbet şiret pe faţă.

— Ei, haide, niciunul dintre noi nu vrea să aibă de-a face cu legea, nu-i aşa? Putem să ne facem un mic bine unii altora. Veţi fi căutând un loc de dormit la noapte, un loc cald, unde să vă puteţi usca. Dar nu e niciun han pe o distanţă de două zile de mers, aşa că se pare că o să dormiţi prost, dacă nu cumva... S-a oprit, făcându-se că se gândeşte. S-ar putea să ştiu un loc unde să dormiţi la căldură. Ce zici? Merită un bănuţ-doi, aş zice.

— Ce propui, să ne petrecem noaptea ca nişte şobolani, ghemuiţi sub pod cu voi? a rânjit batjocoritor Zophiel.

— O, nu, bunule domn, a răspuns Piele-Tăbăcită cu egal sarcasm. Micul nostru pod ar fi prea umil pentru Domniile Voastre. Nu, eu vorbesc despre un han. Cel puţin, asta a fost.

— Parcă ziceai că nu e niciun han prin părţile astea.

— Nu e. Cum vă spuneam, *a fost* un han. L-a luat o văduvă după ce i-a murit bărbatul. Şi s-a descurcat foarte bine, până când căpuşele alea de la mânăstire i-au spus că nu mai putea vinde bere făcută de ea, ci trebuia să vândă ce-i vindeau ei, la preţuri stabilite de ei. Au ruinat-o. Eu cred că au vrut să scape de ea, dar ea a refuzat să plece, zicea că nu vrea să le dea satisfacţie.

— Şi dacă hanul e închis, la ce ne foloseşte?

— Ai limba atât de ascuţită că o să te tai în ea. Ajung şi la asta. Acum nu mai vinde bere, şi nici mâncare. Mă îndoiesc că are şi ea ce să mănânce în vremurile astea, nimeni de pe-aici nu mai are, în afară de călugării ăia nenorociţi. Omul a scuipat scârbit. Ei o duc foarte bine, chiar dacă noi, ăştilalţi, murim de foame. Dar asta nu e treaba unora ca voi. Aş zice că aveţi destulă mâncare şi băutură. A aruncat o privire lacomă spre căruţă.

Dar şura de dormit de la han e încă în picioare. Fireşte, nu mai are voie să-şi zică hangiţă sau să-şi pună un semn de han, dar o să vă lase să dormiţi acolo dacă-i daţi câţiva bănuţi şi vă împărţiţi cina cu ea. E o bătrână acră şi zgârcită, dar cine o poate învinovăţi după ce i-au făcut? Ei, ce spui? Vrei să ştii unde e? N-o să-l găsiţi dacă nu vă spun unde să căutaţi.

A arătat cu capul spre malul opus, spre Osmond, care tremura, ud până la piele. Adela se oprise din plâns, dar încă se agăţa de el, vădit tulburată, albă la faţă.

— Se pare că nu le-ar strica o noapte într-un loc uscat. Nu-i bine pentru o fătucă în starea ei să doarmă sub cerul liber, dacă nu e obişnuită.

— De unde ştim că nu ne trimiţi într-un cuib de tâlhari ca voi?

Piele-Tăbăcită şi-a luat un aer jignit.

— Eu încerc să mă schimb şi să ajut oamenii...

În cele din urmă, după ce Piele-Tăbăcită a jurat pe mormântul maică-sii, pe viaţa copiilor şi pe lacrimile Fecioarei pe care le-am scos din desaga mea că locul e sigur, iar Zophiel a ameninţat să se întoarcă şi să-l taie cu mâna lui în bucăţele dacă nu era, i s-a înmânat în sfârşit mica sumă pe care o ceruse pentru îndrumări. Monedele au dispărut în tunica lui atât de repede că nici chiar Zophiel, care era exersat în iuţeala de mână, nu l-ar fi putut întrece.

După aceea, Piele-Tăbăcită s-a uitat la noi şi a adăugat şiret:

— Fostul han e şi o ascunzătoare bună dacă vrei să scapi de urmăritori. Pot să treacă pe lângă el şi tot n-or să-l vadă.

Şi-a înghiţit vorbele când Zophiel l-a apucat iar de gât.

— Dacă vrei bani ca să-ţi ţii gura, prietene, îţi pierzi timpul. Suntem oameni care respectă legea. Nu ne temem de niciun urmăritor.

Piele-Tăbăcită s-a zbătut să scape din strânsoarea lui, apoi şi-a masat gâtul.

— Spun doar că dacă aţi fi... Mai vin oameni care caută fugari şi mă întreabă dacă am văzut ceva. A dat din umeri. Uneori am văzut, alteori nu.

Zophiel a şovăit, şi ochii i s-au îngustat. Apoi a râs şi i-a mai aruncat un bănuţ lui Piele-Tăbăcită.

— Pentru neruşinarea ta crasă, prietene.

Pleasance a bandajat gâtul lui Osmond şi capul băiatului, după ce le-a frecat rănile cu o alifie verde urât mirositoare. N-a fost ajutată de mama băiatului, care-şi ţinea copilul ce gemea în braţe, înjurându-l pe Osmond şi binecuvântând-o pe Pleasance cu egală vehemenţă. Îmi era milă de femeie, aşa tâlhăroaică cum era, sau chiar mai rău. Ea şi ai ei fuseseră siliţi să se adăpostească precum păsările sub pod pe o mică platformă făcută din bucăţi vechi de lemn. Dormeau printre obiectele şi resturile pe care le scoteau din râu. Dar râul e un stăpân capricios; fără să te prevină, poate să ia înapoi ce ţi-a dat, ba încă şi mai mult.

Am pornit în sfârşit din nou la drum. Privind în urmă, l-am văzut pe Piele-Tăbăcită trăgându-i lui fiu-său un şut să se ridice în picioare, înjurându-l că fusese atât de prost, în timp ce nevastă-sa îi împuia lui urechile cu alte înjurături. Fiica lor, singura care păruse a observa că plecaserăm, se uita în gol în urma noastră de sub pod, indiferentă la plânsetele pruncului pe care-l ţinea în braţe.

Piele-Tăbăcită avusese dreptate: fără îndrumare n-am fi găsit fostul han. Drumul era năpădit de buruieni şi fără un semn care să-l călăuzească pe călător, nimeni n-ar fi ştiut că-i acolo. Piele-Tăbăcită avusese dreptate şi în privinţa văduvei. Era, într-adevăr, acră, cum prezisese el, dar şura de dormit avea măcar un acoperiş şi o uşă, chiar dacă nu mai fusese folosită de ani de zile decât de câteva găini mâncate de molii.

Văduva era la fel de costelivă ca păsările ei. Obrajii îi erau supţi şi avea nişte cearcăne negre în jurul ochilor, de parcă ar fi mâncat doar ierburi luni de-a rândul, dar era o băbuţă arţăgoasă, gata să-şi apere proprietatea cu furca într-o mână şi cravaşa în cealaltă. Doi câini uriaşi, cu înfăţişare flămândă, alergau în jurul căruţei, urlând şi lătrând. Doar pocnetul cravaşei lui Zophiel şi toiegele noastre i-au descurajat să-şi înfigă colţii în noi. N-o puteam învinui pe văduvă pentru neîncrederea ei. Apariţia bruscă a unei căruţe cu nouă străini trebuie să fi fost o privelişte alarmantă, şi ne-a trebuit mult s-o convingem că nu voiam decât un loc uscat în care să ne aşternem culcuşul noaptea. În cele din urmă, monedele pe care i le-am aruncat ca semn de bună credinţă şi promisiunea de a ne împărţi cina cu ea au câştigat-o şi şi-a chemat morocănoasă câinii — nu înainte însă de a fi încercat fiecare monedă muşcând-o cu cei câţiva dinţi înnegriţi pe care-i mai avea.

Vechile aşternuturi din şură erau mucegăite, puturoase şi dezgustătoare. Nu se putea dormi în ele, aşa că le-am adunat şi le-am aruncat afară, în curtea năpădită de buruieni. Laviţele de lemn erau însă destul de solide şi, deşi tari, erau mai bune decât podeaua umedă, iar despărţiturile dintre ele fereau măcar parţial de curent. Zophiel şi-a descărcat preţioasele cufere şi le-a stivuit ordonat în colţul şurii, cât mai departe posibil de uşă.

Apoi, în timp ce Cygnus s-a dus să adune nutreţ pentru Xantos, noi ne-am apucat să pregătim cina în vatra mare a fostei săli de mese. Era singurul cuptor de piatră unde se mai putea face focul fără teama că o scânteie ar putea aprinde construcţiile de lemn din jur. Îi fagăduiserăm bătrânei un festin, şi cum niciunul dintre noi nu mâncase în ziua aceea, cu toţii abia aşteptam o masă caldă şi gustoasă.

Sala de mese era într-o stare mai proastă ca şura. Mesele şi băncile rămase erau adunate într-o

grămadă înaltă, laolaltă cu un talmeş-balmeş de obiecte stricate şi uzate pe care bătrâna văduvă le strânsese. Oale sparte, vase de gătit arse în repetate rânduri, bucăţi de piele, probabil de la nişte harnaşamente vechi, cârpe şi frânghii erau toate îngrămădite laolaltă cu saci şi butoiaşe goale. În colţ se afla patul văduvei, plin de tot felul de pături şi haine vechi, ocupat acum de o pisică tărcată care a scuipat furioasă la intrarea noastră şi şi-a înfipt ghearele în pături, sfidându-ne să i le scoatem.

— Oamenii vin şi fură, a zis văduva ca explicaţie. Îmi ţin toate lucrurile unde pot să stau cu ochii pe ele. Ştiţi, vor să scape de mine. Dar eu nu mă clintesc.

Vorbea serios. Aerul din încăpere era fetid, mirosea a câine ud şi urină de pisică, pentru că obloanele de la geamuri erau bătute în cuie şi uşa cea grea era zăvorâtă. De o parte şi de alta, stăteau pregătiţi doi drugi dreptunghiulari.

Osmond a luat-o pe Narigorm cu el să mai caute lemne pentru foc, în timp ce Adela şi Pleasance s-au apucat să pregătească mâncarea, după ce au încredinţat-o de mai multe ori pe văduvă că aveam fasolea şi carnea noastră, şi prin urmare nu râvneam la găinile ei.

— Nu te mai agita atâta, femeie, a spus Zophiel. Ce să facem cu păsările tale păduchioase? Ar trebui să le fierbi o lună ca să-ţi poţi băga dinţii în ele.

Asta a pornit-o din nou, de data asta cu o lungă tiradă despre calitatea găinilor ei. După ce trăise singură atâta vreme fără să aibă cui să i se plângă, părea acum hotărâtă să recupereze ţinând-o într-un şir neîntrerupt de bombăneli. Cu stareţul, îndrumătorul novicilor, Zophiel şi Piele-Tăbăcită, avusesem parte de atâta acreală într-o singură zi, că puteam să murez un butoi cu carne de porc. Aşa că am lăsat-o pe bătrână să i se tânguiască Adelei şi m-am refugiat în şură, intenţionând să trag un

pui de somn până la cină. Ştiţi ce se spune despre prea mulţi bucătari.

Pe măsură ce îmbătrâneşti, descoperi că nu prea poţi dormi cine ştie ce noaptea, dar că, în mod pervers, poţi adormi în timpul zilei mai repede decât fierbe o oală, iar asta fusese o zi lungă şi istovitoare. Dar nu eram singurul care voia să doarmă. Jofre se încolăcise deja pe una dintre laviţele de lemn, cu pelerina peste faţă, sforăind ca un porc în noroi. Pesemne că-l ajunseseră excesele nopţii trecute. Fără îndoială, încerca şi să-l evite pe Rodrigo şi se gândise că şura era un loc la fel de bun ca oricare altul pentru a se ascunde o vreme, până se mai domolea furia lui Rodrigo.

Deasupra paturilor era un pod lung pentru fân, la care se ajungea pe o scară şubredă, şi care fusese folosit pe vremuri pentru depozitarea mâncării şi a nutreţului. Acolo, aşa cum sperasem, am găsit un snop de saci vechi şi o mână de fân de anul trecut. Fânul era înnegrit şi mirosea a şoareci, dar era mai moale pentru bătrânele mele oase decât tăbliile tari de lemn, şi sforăiturile lui Jofre nu se auzeau atât de tare de acolo. Aşa că am scuturat fânul ca să mă asigur că nu se mai cuibărea niciun şoarece în el, m-am acoperit cu sacii vechi şi m-am culcat într-un colţ, gata să urmez exemplul lui Jofre.

Abia începeam să aţipesc când uşa şurii de sub mine s-a deschis şi a intrat Rodrigo cu un felinar. L-a atârnat cu grijă de un cârlig de pe perete şi a tras drugul greu peste uşă ca să nu-l poată urma nimeni. S-a dus la patul unde zăcea sforăind Jofre şi a stat să-l privească. Am oftat; niciunul dintre noi n-avea să tragă niciun pui de somn. Judecând după aerul hotărât al lui Rodrigo, predica ce amenințase întreaga zi era gata să se reverse asupra tânărului. Cum nu voiam să fiu nevoit s-o ascult, nu-mi rămânea decât să-i părăsesc şi să mă alătur celorlalţi, afară. Am

început să mă ridic, apoi m-am oprit, văzând ce ţinea în mână Rodrigo.

S-a aplecat şi a tras pelerina de pe Jofre. Acesta, cu ochii închişi încă, a mormăit ceva, a pipăit după pelerină şi a încercat să se întoarcă pe j partea cealaltă, dar Rodrigo nu avea de gând să-l lase să doarmă.

— Scoală-te.

Jofre a deschis ochii, apoi dintr-o singură mişcare a ţâşnit în picioare şi a început să se dea înapoi din faţa lui Rodrigo, în penumbra şurii. Era uşor să-ţi dai seama ce-l speriase, căci Rodrigo ţinea în mână un bici, din acela care se foloseşte la dresarea câinilor.

Băiatul şi maestrul său se priveau, încordaţi şi neclintiţi. Chipul lui Rodrigo era sever şi hotărât.

— Nu vreau să fac asta, Jofre, Dumnezeu ştie că nu vreau. Dar nu pot să stau deoparte şi să văd cum te distrugi. Ai atâta talent! N-o să te las să-l arunci pe fereastră. Zophiel are dreptate, e vina mea că te porţi astfel. Sunt responsabil pentru tine. A scuturat din cap, ca şi cum ar fi ştiut că în zadar rostea aceste cuvinte. Am încercat să vorbesc cu tine, dar nu vrei să asculţi. Mulţi spuneau că ar fi trebuit să fac asta de mult. A înghiţit cu greu, apoi, cu voce cât putea de aspră, a spus: Dă-ţi jos nădragii, *ragazzo*.

Jofre stătea neclintit, aparent incapabil să-şi creadă urechilor.

— M-ai auzit, dă-i jos.

Rodrigo s-a întors brusc şi s-a aşezat pe patul scund de lemn, cu un picior întins.

Aşadar, în sfârşit avea s-o facă. Dar nu avea să fie biciuirea pe spinare pe care ar fi putut-o primi un servitor, un pungaş sau un martir, care permite demnitatea stoicismului şi a sfidării. Avea să fie pedepsirea unui copil, o umilire. Nu era înţelept. Oricât aş fi ştiut că Jofre merita câteva bice, nu aşa trebuia să se întâmple. Nu putea ieşi nimic bun din asta.

— Te rog, a implorat Jofre, a fost ultima oară, jur pe...

— Nu, a mugit Rodrigo, n-o să-ţi mai ascult promisiunile. Fă cum ţi se spune, *ragazzo*, sau jur că te iau afară şi te scarmăn în faţa întregului grup, ceea ce şi meriţi, Dumnezeu mi-e martor.

Purpuriu la faţă, Jofre se chinuia să-şi dezlege nodul de la sfoara pe care o purta în jurul taliei, dar mâinile îi tremurau atât de tare, încât părea că-i va lua o eternitate. În cele din urmă, nădragii i-au căzut pe podea. Stătea în picioare, cu capul plecat, parcă ştiind că de data asta nu mai avea scăpare, şi când Rodrigo i-a făcut semn să se apropie, s-a împleticit spre el fără să-l privească şi s-a aplecat peste piciorul maestrului său. Rodrigo l-a apucat hotărât de ceafă şi i-a ridicat cămaşa cu mâna în care ţinea biciul.

Fesele tânărului străluceau rotunde şi ferme în lumina felinarului, cu pielea măslinie întinsă şi fără cusur, atât de netedă că te făcea să tânjeşti s-o mângâi. În ciuda încordării nervoase a muşchilor sub piele, arătau de parcă ar fi aparţinut statuii unui zeu. Rodrigo a şovăit, părând că nu poate îndura să vatăme ceva atât de perfect. Cred că în momentul acela ar fi putut da înapoi dacă Jofre n-ar fi scâncit:

— Nu, te rog, promit că o să...

Asta i-a pecetluit soarta. Încheieturile degetelor lui Rodrigo s-au albit strângând mânerul biciului.

— De data asta nu mai merge, Jofre, a spus el blând.

Biciul a coborât şi Jofre a tresărit violent, dar nu i-a scăpat decât un icnet. O urmă întunecată, care se umfla vertiginos, a apărut pe dosul tremurând. Biciul s-a ridicat şi a căzut încă o dată, şi încă o dată. Muşchii braţului lui Rodrigo erau tari ca fierul în urma anilor de cântat şi maestrul îşi bătea ucenicul cu o precizie de muzician. Îl biciuia încruntat, încet şi temeinic, oprindu-se între

lovituri doar atât cât să lase timp ca durerea fiecăreia să fie conştientizată. Jofre îşi muşca mâna ca să nu ţipe. Dar acum că se pornise, Rodrigo părea hotărât ca biciuirea să nu fie uitată repede. Sângele licărea în lumina felinarului, dar el nu şovăia.

Jofre plângea, cu un şuvoi zgomotos, fierbinte de lacrimi, prea amarnic ca motivul să fie doar durerea fizică.

— Iartă-mă, iartă-mă.

De data asta, părea să vină din inimă, nu de pe buze.

Ca şi cum vorbele ar fi rupt vraja sub care se afla, Rodrigo a aruncat brusc biciul şi l-a luat pe băiat în braţe, strângându-l frenetic şi legănându-l. Jofre suspina incontrolabil, de parcă s-ar fi rupt un baraj înlăuntrul lui şi toată durerea şi ruşinea erupeau.

— De ce faci asta, *ragazzo*? a murmurat Rodrigo. Ai atâta frumuseţe, atâta viaţă în faţa ta.

— Mi-e atât de... frică. Nu pot... să mă opresc. Am încercat, dar... dar nu pot. Nu pot.

— Ştiu, ştiu.

Mâna care mânuise cu asprime biciul mângâia ceafa arcuită a băiatului, spatele, urmând curbele şi adânciturile şi trecând delicat peste carnea învineţită şi sângerândă. Un fior a scuturat trupul lui Jofre.

Rodrigo s-a aplecat să-l sărute pe ceafă, unde buclele mici de păr castaniu atârnau muiate în sudoare, şi băiatul şi-a ridicat faţa pătată de lacrimi. L-a sărutat pe Rodrigo pe buze, şovăitor la început, apoi pasional, aproape cu furie. Acesta s-a întins pe spate pe scândurile tari ale patului şi Jofre s-a răsucit, ajungând deasupra lui, şi începând să mângâie neîndemânatic părţile intime ale bărbatului mai în vârstă. Era rândul maestrului să stea liniştit în timp ce Jofre îşi freca pântecul de el, acoperindu-i faţa şi gâtul cu sărutări fierbinţi şi frenetice. Doar mâinile lui Rodrigo se mişcau,

mângâind tandru spatele băiatului, ca o mamă care alină un copil supărat.

Când Jofre a ajuns la apogeu, arcuindu-se şi gemând, gâfâind scurt şi ritmic, Rodrigo l-a lipit strâns de el, zăgăzuind pasiunea tânărului cu trupul său, de parcă l-ar fi putut apăra împotriva propriei distrugeri.

Jofre a scos un singur strigăt puternic, s-a rostogolit şi a adormit aproape imediat. Zăcea cu faţa în jos, prăbuşit pe scânduri, cu un braţ deasupra capului, cu cămaşa ridicată, cu spatele strălucind de transpiraţie. Lumina de un galben palid a felinarului licărea pe buclele lipite de fruntea-i udă, scoţându-i în relief muşchii trupului. Faţa îi era udă şi îmbrobonată de sudoare, dar relaxată şi fără încruntare. Buzele, uşor întredeschise, aveau toată inocenţa unui înger adormit, un înger care nu căzuse încă din cer.

Rodrigo a stat sprijinit în cot, privindu-l cum doarme, parcă străduindu-se să-şi întipărească în minte fiecare detaliu al frumuseţii lui. Apoi s-a ridicat în picioare, a luat mantia lui Jofre şi l-a acoperit cu ea. A recuperat biciul din colţul unde-l aruncase şi s-a îndreptat obosit spre uşă. S-a întors şi a mai stat o clipă să privească silueta adormită. Şi în lumina galbenă, blândă a felinarului, am văzut lacrimile şiroindu-i tăcut pe faţă.

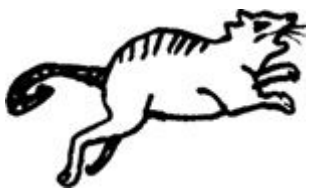

13. Povestea lui Pleasance

În noaptea aceea am auzit din nou lupul. L-am auzit cu toţii, şi de data asta nu l-aş fi putut

trece drept un vis urât adus de oboseală. Hotărâserăm să luăm cina acolo unde fusese gătită, în fostul han, deşi încăperea era ticsită de catrafusele bătrânei văduve. Osmond bombănea că în ciuda frigului şi a curentului din şura de dormit ar fi fost mai bine să mâncăm acolo, unde măcar am fi avut loc să ne îndoim coatele, dar eu l-am convins de contrariul. Ar fi fost o greşeală s-o jignim pe bătrână refuzându-i ospitalitatea, am spus, şi-apoi Adela avea nevoie să stea la căldură măcar până ce va fi mâncat bine. Voiam cu tot dinadinsul să-i ţin departe de şură cât mai mult posibil, pentru Jofre.

De fapt, ospitalitatea nu părea un cuvânt care să-i fie prea familiar văduvei. S-a foit tot timpul cât ne-am făcut loc să ne aşezăm, neliniştită să nu atingem ceva. A băgat oalele sub mese şi a urcat butoiaşele şi mai sus pe grămezile ce se clătinau, prevenindu-ne că ştia exact ce se afla în cameră, aşa că să nu ne vină vreo idee. Cred că doar aroma irezistibilă a mâncării fierbinţi ce ajungea la noi dinspre foc o făcea să ne tolereze totuşi. Până şi câinii păreau dispuşi să se împrietenească cu noi, târându-şi balele printre picioarele noastre şi scheunând când oala a început să clocotească şi mirosul dulce al cărnii de oaie s-a ridicat din adâncul ei. În cele din urmă, după ore întregi de aşteptare, aşa ni s-a părut, căci eram aproape la fel de flămânzi ca şi câinii, Pleasance şi Adela au anunţat că cina era gata şi au rugat-o pe Narigorm să-i găsească pe Zophiel, Cygnus şi Jofre şi să le spună să vină la masă.

— Pe Jofre nu, a spus repede Rodrigo.

Adela s-a încruntat.

— Ştiu că e în dizgraţie, Rodrigo, dar trebuie să mănânce. Bietul băiat n-a îmbucat nimic de ieri.

— Jofre doarme, am intervenit eu grăbit. Nu se simte bine. Prea mult vin. Dar ai dreptate, Adela, trebuie să mănânce. Narigorm, adu-i tu pe Zophiel şi pe Cygnus până îi duc eu lui Jofre nişte

berbec. Hai, fugi, am adăugat, căci mă privea fix cu ochii ei neîncrezători, de un albastru îngheţat. Cu cât îi găseşti mai repede, cu atât mănânci mai repede.

Dacă ar fi fost acolo, Zophiel ar fi spus fără îndoială că băiatul merita să flămânzească, dar eu ştiam că Jofre fusese pedepsit îndeajuns pentru o singură seară. Nimeni n-ar trebui să sufere împunsăturile foamei într-o noapte lungă şi rece, când are ce să mănânce. Am luat un castron cu carne şi o lipie pe care o copsese Pleasance în cenuşa focului şi am pornit spre şură.

Rodrigo m-a prins din urmă tocmai când ajunsesem.

— Jofre... eu...

— Ştiu, Rodrigo. Te-am văzut intrând în şură cu un bici. Am ghicit la ce l-ai folosit.

Nu-i puteam spune că asistasem.

Rodrigo s-a crispat.

— A trebuit s-o fac, Neguţătorule. Înţelegi?

— Ce-ai făcut tu n-a fost nimic în comparaţie cu ce i s-ar fi întâmplat băiatului dacă stareţul ar fi întreprins ceva. Cu puţin noroc, poate l-ai făcut să-şi adune minţile.

— Dacă nu, nu ştiu ce-aş mai putea face.

Nu aveam ce să-i răspund. Dar intuiam că nici maestrul, nici pupilul nu erau încă pregătiţi să dea ochii unul cu altul.

— Du-te să mănânci ceva, Rodrigo, am eu grijă de băiat.

M-a apucat de umăr.

— Încă o dată îţi suntem îndatoraţi, Neguţătorule.

Când am intrat, Jofre dormea încă. Stătea încolăcit pe o parte, cu mantia trasă până sub bărbie. Dar când am pus castronul şi pâinea lângă el, s-a trezit brusc, gemând, şi a încercat să se ridice în capul oaselor, tresărind şi ţinându-se de spate.

— M-am gândit că ai prefera să mănânci aici în seara asta. Nu-mi închipui că ai chef să stai la masă cu noi acuma.

Într-o clipă, Jofre era treaz de-a binelea.

— Bănuiesc că a spus la toată lumea, a zis el furios. Şi lui Zophiel?

— N-a spus nimănui. Eu l-am văzut din întâmplare intrând aici. Şi îmi dau seama după cum tresari că ai mâncat bătaie. O să încerc să-i ţin pe ceilalţi departe cât o să pot, dar ai grijă să profiţi cât mai bine de odihna din seara asta. Dacă te aude Zophiel gemând, n-o să aibă nevoie să i se spună, aşa că mai bine gândeşte-te la o explicaţie credibilă sau învaţă să-ţi ascunzi suferinţa până te vindeci. Eu cred ca vor trece câteva zile bune până vei putea să şezi sau să mergi cu uşurinţă din nou.

Pumnii lui Jofre s-au încleştat.

— E doar vina nenorocitului ăluia de Zophiel. Rodrigo n-ar fi făcut niciodată asta dacă nu i-ar fi spus Zophiel. Nu avea niciun drept să mă trateze aşa, ca pe un... un copil.

— Rodrigo nu te-ar fi bătut niciodată dacă nu i-ai fi dat un motiv. Ai noroc; mulţi maeştri ţi-ar fi făcut mult mai rău pentru mult mai puţin, şi tu ştii asta.

— Bănuiesc că vrei să mă auzi spunând că am meritat-o, a spus el bosumflat.

Am dat din umeri.

— Ce spui nu are importanţă, băiete, întrebarea e: te-a lecuit?

— N-o să joc zaruri azi, dacă asta vrei să spui.

— Aş zice că asta era ideea, dar când ţi se vor vindeca rănile?

Pentru o clipă m-a privit furios, apoi umerii i-au căzut şi duritatea parcă i s-a topit brusc. A plecat ochii.

— Nu mă pot abţine, Neguţătorule. Rodrigo e cel mai mare muzician din lume şi un profesor minunat. Nu vreau să-l supăr. Nu e vina lui că mă

port aşa cum mă port şi ticălosul ăla de Zophiel nu are niciun drept să-i spună că nu e un maestru bun. Eu sunt de vină. Sunt prost şi netrebnic.

— Nu eşti nici una, nici alta. Rodrigo crede că ai mult talent, mai mult chiar decât el, de-aia nu te slăbeşte. Ştiu că e greu când eşti tânăr, dar...

— De ce spune toată lumea „când eşti tânăr”, de parcă lucrurile or să se schimbe când o să cresc şi o să devin bărbat? Sunt deja bărbat, Neguţătorule, chiar dacă voi toţi mă trataţi ca pe un copil. Nu înţelegi; sunt lucruri de la care nu mă pot abţine, lucruri ce nu se vor schimba niciodată. Nu vreau să fiu ceea ce sunt, dar nu mă pot împotrivi.

Dar deşi nu-i puteam spune, înţelegeam prea bine. Fusesem orb că nu văzusem până atunci. În seara aceea, în şură, mi-am dat seama pentru prima dată ce era îngropat înlăuntrul lui Jofre, şi era ceva ce-i provoca teamă şi dispreţ deopotrivă. Se detesta, îşi detesta natura. Aproape aveam impresia că voia să fie pedepsit pentru ceea ce purta în suflet. Poate că de aceea făcea deliberat acele lucruri care ştia că-l înfuriau cel mai tare pe Rodrigo. Mă întrebam dacă Rodrigo simţise asta tot timpul.

Jofre spunea însă adevărul nerăspunzându-mi la întrebare, căci ştiam amândoi că nici dacă maestrul său îi biciuia fiecare centimetru de piele de pe trup, nu avea să-l lecuiască. Singurul leac pentru nefericirea lui era să înveţe să-şi accepte natura, şi nu putea face asta decât atunci când avea să găsească pe cineva care să-i poată oferi genul de dragoste pe care o dispreţuia, dar după care tânjea. Până când avea să se întâmple asta, nicio pedeapsă dată de Dumnezeu sau de om nu-l putea împiedica să se distrugă. Asemeni lui Rodrigo, am părăsit încăperea cu lacrimi în ochi.

Nu făcusem mai mult de câţiva paşi când am dat peste Narigorm. Se sprijinea de peretele şurii, cu un zâmbet răutăcios pe chip. Atenţia îi era

îndrept;ată spre două siluete ce se băteau, lângă şură. Era o luptă inegală. Zophiel îl pironise pe Cygnus de perete ţinându-l de gât într-un fel care numai prietenos nu părea.

— Minţi, băiete, ştiu ca minţi. Voiai să-i spui ceva lui Osmond în după-amiaza asta, pe pod. Să nu negi, te-am auzit. Dar orice crezi că ai văzut, să-ţi ţii gura, ai înţeles, monstrule? Dacă te prind...

— E vreo problemă, Zophiel?

La auzul glasului meu, Zophiel s-a uitat în jur şi a luat imediat mâna de pe Cygnus. Acesta a tras adânc aer în piept. Părea speriat, şi pe bună dreptate.

— Nu v-a spus Narigorm că e gata masa? Aţi face bine să veniţi imediat dacă nu vreţi să vă găsiţi cina în burţile câinilor, căci mă îndoiesc că-i putem ţine la distanţă prea mult.

N-avea rost s-o întreb pe Narigorm de ce nu-i anunţase. Mă întrebam de când stătea acolo, lângă şură, şi ce altceva o fi auzit.

Ne era tuturor prea foame ca să vorbim în timp ce mâncam, ceea ce era foarte bine. Simpla acţiune de a mânca poate acoperi multe feluri de tăceri şi în noaptea aceea mulţi dintre cei din jurul mesei aveau motive să fie recunoscători pentru asta. Pe măsură ce oala se golea şi burţile ni se umpleau, ne-am încetinit ritmul şi în sfârşit câinii, care scheunau şi zgâriau la uşă, au fost lăsaţi să intre şi să devoreze ce rămăsese. Au făcut-o din câteva îmbucături uriaşe, parcă temându-se că dacă nu înghiţeau repede le lua cineva mâncarea de la gură. În cele din urmă, când oala a fost bine curăţată şi până şi ei s-au convins că nu mai era nimic, s-au culcat şi au închis ochii, să mai trăiască o dată totul în vis.

Moţăiam cuprinşi de mulţumirea blândă care urmează unei mese bune, când am auzit urletul. Câinii au ridicat capetele — şi ei auziseră ceva —, dar curând le-au lăsat la loc. Ne-am relaxat şi noi, gândindu-ne că ceea ce auziserăm nu fusese decât

vântul vuind ca un spirit rău-prevestitor printre copaci şi clădiri dărăpănate. Dar urletul s-a auzit din nou, mai tare şi mai lung. De data asta nu ne mai puteam înşela.

Zophiel şi câinii au sărit în picioare în acelaşi timp. Câinii au fugit mârâind la uşă, cu blana zburlită pe spinare. Zophiel se învârtea în mijlocul încăperii.

— Aţi auzit? Aţi auzit cu toţii? Neguţătorule, era un lup sau un câine?

— Părea lup.

Bătrâna văduvă şi-a făcut cruce.

— Sfinţii şi îngerii să ne păzească!

Deşi uşa era închisă, Zophiel a pus mâna pe unul dintre drugi ca s-o zăvorască, dar şi Rodrigo a sărit în picioare.

— Nu, stai. Trebuie să-l aduc pe Jofre. E singur în şură.

— Şura!

Mâna lui Zophiel a îngheţat pe drug. S-a legănat, ca şi când capul lui ar fi vrut să se repeadă pe uşă afară, dar picioarele refuzau să-l poarte. Ştiam că nu era îngrijorat pentru Jofre, ci pentru preţioasele lui cufere.

Am încercat să-i liniştesc pe amândoi.

— Dacă e lup, e unul singur. Uşa şurii e închisă, la fel şi asta. Jofre va fi în siguranţă dacă nu deschide uşa, şi nu e atât de nesăbuit.

— Poate, a zis bătrâna văduvă, dar eu n-am auzit de vreun lup prin părţile astea de când eram tânără. Dacă e unul, trebuie să fie mai mulţi. Merg numai în haite, lupii.

Faţa lui Zophiel a pălit.

— Eşti sigură că n-ai mai auzit un lup până acum?

Bătrâna s-a strâmbat.

— Oi fi eu bătrână, dar nu-s surdă. Dacă vă spun, n-a mai fost un lup prin părţile astea de ani de zile. Sunt flămânzi şi ei, ca noi toţi. Asta-i mână

afară din păduri. Zăvorâţi uşile alea, până nu ne trezim mâncaţi de vii.

Cygnus s-a îndreptat împleticindu-se spre uşă.

— Xantos! E legată în vechiul grajd, dar pereţii sunt pe jumătate prăbuşiţi; e ca şi cum ar sta ca momeală.

Zophiel i-a luat-o repede înainte şi a deschis larg uşa. Într-o clipă, cei doi câini au ţâşnit afară. Cygnus a dat să-i urmeze, dar Zophiel l-a apucat de cămaşă, l-a tras înapoi în cameră şi a trântit uşa.

Bătrâna văduvă s-a ridicat în picioare, clătinându-se.

— Băieţii mei, a scâncit ea, agăţându-se zadarnic de Zophiel pe când acesta zăvora uşa. Băieţii mei or să fie sfâşiaţi în bucăţi.

Le auzeam tot mai slab lătrăturile agitate, în timp ce se îndepărtau în fugă prin întuneric. Pleasance s-a ridicat şi, îmbrăţişând-o pe văduvă, a condus-o blând înapoi la laviţa ei.

— Gata, gata. N-a fost decât un lup singuratic. Dacă erau mai mulţi, i-am fi auzit răspunzând la urlet. Era probabil bătrân sau bolnav, gonit de haită. Doar mirosul câinilor va fi de-ajuns ca să-l alunge. Nu va fi nevoie să se lupte cu el. A ridicat privirea şi i-a surâs liniştitor lui Cygnus, care şedea şi-şi freca o vânătaie, a doua pe care o primise de la Zophiel în tot atâtea ore: Nu te mai agita, Cygnus, bietul animal bătrân nu va ataca un animal atât de mare ca un cal, nu fără haită. Găinile sunt o pradă mult mai uşoară, dacă vine încoace.

M-am gândit la mica familie înghesuită sub pod, fără uşi care s-o ferească de lupi, şi m-am rugat ca femeia să aibă dreptate.

Zophiel s-a întors spre Pleasance.

— Aşadar te pricepi la lupi, da? Poate că ar trebui să te trimitem pe tine afară, să vedem ce preferă: găini sau oameni.

Pleasance s-a înroşit şi a plecat ochii în poală, încercând, ca de obicei, să se topească neobservată

în decor.

— Sau poate, a continuat Zophiel, ar fi trebuit să-l las pe tânărul Cygnus să iasă totuşi, având în vedere că-i pe jumătate pasăre.

După ce-o redusese din nou la tăcere pe Pleasance, Zophiel ar li putut foarte bine să continue să-şi verse veninul pe Cygnus, joc care-i plăcea foarte tare, dacă Narigorm nu s-ar fi iţit brusc:

— Pleasance nu se teme de lupi.

Zophiel s-a întors să se uite la Narigorm, care şedea cu picioarele încrucişate pe patul văduvei, în spatele nostru.

— Atunci fie e mai proastă decât pare, fie n-a întâlnit niciodată unul.

— A, ba da, a zis Narigorm. Spune-le, Pleasance. Spune-le povestea pe care mi-ai spus-o mie.

Pleasance a scuturat din cap şi a încercat să se retragă şi mai mult în colţul ei, dar Narigorm a insistat.

— Odată a moşit o lupoaică, nu-i aşa, Pleasance?

— Moaşă la o lupoaică! Adela şi-a ridicat chipul luminat de interes. Cum e posibil?

— N-a fost mare lucru.

— Ei, hai, Pleasance, a zis Zophiel. Nu fi modestă, să fii moaşă la o lupoaică nu e tocmai puţin lucru. Acum că ştim asta, trebuie să ne satisfaci curiozitatea. În plus, am fi nerecunoscători faţă de gazda noastră dacă nu i-am răsplăti ospitalitatea cu o poveste. Neguţătorul ne-a oferit deja povestea lui cu un lup; a ta nu are cum să fie mai fantezistă.

Tonul îi era din nou rece şi calm, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat, dar a rămas în picioare, cu capul înclinat spre uşă, ascultând lătratul îndepărtat al câinilor.

— Te rugăm, Pleasance, a insistat Adela. N-o să te lăsăm în pace până nu ne spui.

Pleasance a zâmbit slab şi, vădit fără tragere de inimă, şi-a început povestea.

— Odată, cu mulţi ani în urmă, îmi serveam vecinii ca moaşă, aducându-le pe lume pruncii şi ajutând mamele la naştere. Într-o zi, unei vecine i se apropia sorocul şi m-am dus să aduc nişte ierburi, să fierb o poţiune care să-i uşureze chinurile facerii.

Adela s-a întins şi i-a strâns mâna, surâzând cald.

— Sunt atât de recunoscătoare că o să mă ajuţi să nasc! Mi-era tare frică să mă gândesc la asta înainte. Sunt o laşă când e vorba de durere, dar acum că ştiu că vei fi aici să mă ajuţi...

— E împotriva voinţei lui Dumnezeu ca durerile naşterii să fie uşurate, a intervenit Zophiel cu răceală. Durerile naşterii sunt pedeapsa primită de femeie pentru că a căzut pradă ispitei. Dumnezeu a poruncit ca ea să sufere durerea pentru binele sufletului ei.

A săgetat-o cu privirea pe Adela, parcă sperând că va suferi toate chinurile iadului când va naşte.

— Ţi-ai schimba repede tonul dacă ar trebui să naşti, i-am spus. Acum las-o pe Pleasance să-şi spună povestea în linişte; tu ai cerut s-o auzi.

M-am gândit la Jofre, care zăcea în şură, şi m-am întrebat dacă durerea avea să-i mântuiască într-adevăr sufletul. Cu siguranţă durerea îl schimbă pe cel ce suferă, dar nu văzusem niciodată pe cineva schimbat în bine datorită ei.

Pleasance a şovăit, cu ochii la Zophiel.

— Hai odată, femeie, s-a răstit el, întorcând capul din nou spre uşă şi ascultând zgomotele de afară.

Tulburată, Pleasance şi-a reluat povestea.

— Fusese o iarnă lungă şi când m-am dus în magazie am văzut că rezervele de busuiocul-cerbilor se terminaseră. În grădină nu răsărise încă, pentru că locuiam sus pe deal, unde primăvara

vine mai târziu. Aşa că m-am dus în vale, unde plantele sunt mai adăpostite şi răsar mai devreme. Busuiocul-cerbilor creşte cel mai bine pe malurile râurilor şi pâraielor, aşa că am găsit un pârâu şi am mers de-a lungul lui, intrând în pădure. Dar oricât am căutat, n-am găsit nici măcar o frunzuliţă din acea plantă. Mi s-a făcut foame şi m-am aşezat într-un loc adăpostit ca să mănânc un codru de pâine, dar în timp ce mâncam am simţit un fior pe şira spinării şi mi-am dat seama că nu eram singură. Ridicând privirea, am văzut o lupoaică uriaşă care bea apă din pârâu la niciun metru de mine. Burta îi era umflată de pui. Era un animal frumos, cu o blană groasă şi lucioasă şi cu umeri puternici. La început am fost îngrozită, dar apoi a înălţat capul şi s-a uitat la mine cu ochi mari şi chihlimbarii, ca flacăra; privind în ochii aceia, frica m-a părăsit şi am văzut că nu era decât o mamă flămândă şi însetată. I-am aruncat ce-mi rămăsese din pâine şi ea a prins-o cu dibăcie în colţii albi şi ascuţiţi. Am stat nemişcată până a dispărut, apoi m-am ridicat. Atunci am văzut, exact pe locul unde stătuse lupoaica, un smoc mare de busuiocul-cerbilor plin de frunze. A trecut o săptămână, apoi, într-o noapte, am auzit o bătaie în uşă. La început am crezut că era soţul vecinei mele, care venise să mă anunţe că începuseră durerile facerii, dar când am deschis uşa am văzut în prag un străin. Era un bărbat înalt, cu părul şi privirea răvăşite, dar nu lipsit de frumuseţe. „Moaşă, ia-ţi ierburile şi vino repede”, a zis el. „Pe nevastă-mea au apucat-o durerile facerii şi nu e nimeni s-o ajute.” Era un frig muşcător în noaptea aceea, gheaţa deja licărea pe pământ în lumina lunii — nicidecum o noapte în care ai vrea să-ţi părăseşti căminul cald, dar când vine pe lume un copil, asta e. Aşa că mi-am adunat ierburile şi unsorile de care m-am gândit că voi avea nevoie şi l-am urmat pe bărbat în noapte. În scurt timp, am trecut de toate casele şi am ieşit din sat în valea de

sub el. Bărbatul mergea înainte şi eu după el, urmărind silueta înaltă şi întunecată în lumina lunii. Atunci, când razele acesteia au invadat poteca, am observat ca nu lăsa urme pe zăpadă, şi nici umbră pe pământ. Îmi era frică, dar n-am spus nimic. În cele din urmă am ajuns la o trecere îngustă printre două stânci. Omul mi-a făcut semn să intru, dar am şovăit, căci trecerea părea abia un pic mai mare decât o crăpătură în stâncă. Şi stând acolo, am auzit o voce tunătoare strigând dinăuntru: „Intră, moaşă, şi fă-ţi treaba." M-am aplecat şi m-am strecurat prin crăpătură, şi pe dată m-am trezit într-o peşteră uriaşă. Atunci am văzut o privelişte ce mi-a oprit inima-n loc. Căci peştera era plină de *shedim* care dansau, râdeau şi urlau ca lupii în jurul unui foc imens, cu flăcări jucăuşe albastre şi roşii.

— Ce sunt aceşti *shedim*? a întrebat Adela.

Pentru o clipă, Pleasance a părut surprinsă de întrebare şi a şovăit, apoi glasul i s-a transformat în şoaptă:

— Sunt nişte demoni.

— N-am mai auzit niciodată cuvântul ăsta.

Rodrigo a intervenit repede:

— Poate că nu se foloseşte în locurile de unde vii tu. Am descoperit că fiecare sat are un cuvânt diferit pentru astfel de lucruri. Nu-i aşa, Pleasance?

Se uita la ea cu o expresie bizar de tulburată pe chip. Privirea i-a alunecat pentru o clipă spre Zophiel, dar acesta părea concentrat în continuare pe zgomotele de afară. Rodrigo şi Pleasance au schimbat o privire ciudată, pe care n-am putut-o interpreta, şi brusc ea a părut speriată.

Rodrigo i-a strâns mâna şi i-a zâmbit liniştitor:

— Spune mai departe. *Demonul*...

Am observat că mâinile lui Pleasance tremurau pe când îşi relua povestea.

— Demonul care mă strigase a vorbit din nou. „Moaşă, fă-ţi treaba. Dacă aduci pe lume un băiat, poţi cere orice doreşti, dar dacă aduci o fată, o să-ţi doreşti să nu te fi născut.” La aceste cuvinte, *shed*... demonii au hăulit de râs, iar eu tremuram atât de tare că abia îmi mai ţineam desaga. Demonii au dat deoparte o draperie şi în colţ am văzut-o din nou pe lupoaica pe care o hrănisem la pârâu. Îşi arăta colţii, dar când m-am uitat în ochii ei chihlimbarii am văzut o femeie în suferinţă. Vorbea cu o voce joasă, răguşită, pe care trebuia să fac eforturi s-o aud. „Moaşă, mi-ai dat de mâncare, aşa că-ţi voi dărui şi eu ceva — ai grijă să nu mănânci şi să nu bei nimic în locul ăsta, oricât de foame sau sete ţi s-ar face; altfel, vei deveni asemeni nouă.” Am făcut tot ce-am putut pentru ea, dar travaliul a fost lung. Nu ştiu câte ore am stat în peşteră, dar lucram şi nu scoteam o vorbă. Din când în când, unul dintre demoni îmi aducea câte un platou cu mâncare şi un pocal cu vin roşu ca sângele ca să mă întremez, dar mi-am amintit avertizarea şi n-am mâncat şi n-am băut nimic, deşi leşinam de foame şi gâtul îmi era uscat de la căldura sufocantă a focului. În cele din urmă, lupoaica a dat naştere unui singur pui, un mascul, şi demonii au hăulit de încântare. Din foc au izbucnit flăcări negre şi argintii strălucitoare şi pământul se cutremura sub picioarele demonilor care-şi înlănţuiseră braţele şi dansau în jurul lor. Cel care mă chemase m-a strigat din nou şi m-a întrebat ce doream ca plată pentru munca mea. Am refuzat să iau ceva, spunând că a aduce pe lume un copil e o binecuvântare, orice-ar fi fost copilul acela. Cel Sfânt însuşi îi binecuvântează pe cei ce fac o faptă binecuvântată; nu e nevoie de altă plată. Dar demonul a spus că trebuie să iau ceva, altfel ar fi rămas îndatoraţi unei fiinţe omeneşti şi asta nu se poate, căci atunci ar fi fost legaţi de omul acela până când datoria ar fi fost plătită. Eu, la rândul meu, nu-mi doream câtuşi de puţin să fiu legată de

un demon, aşa că m-am uitat în jur după lucrul cel mai puţin valoros pe care-l puteam lua. Podeaua peşterii era acoperită cu pietre, aşa că am luat o piatră şi am spus că voi primi asta ca plată a datoriei îndată ce am rostit aceste cuvinte, m-am trezit afară din peşteră, singură, la marginea satului meu, privind cerul îngheţat al nopţii. Era ca şi cum timpul n-ar fi trecut deloc, şi totuşi mi se părea că stătusem zile întregi în peşteră. Când am pornit spre casă, am simţit ceva tare în mână. Era piatra pe care o luasem de jos. Am dat s-o arunc, dar o rază de lună a căzut asupra ei şi am văzut că strălucea. Am dus-o acasă, s-o cercetez mai bine. Jur că atunci când o luasem era doar o piatră obişnuită, dar când m-am uitat din nou la ea am văzut asta.

Pleasance a băgat mâna în caftanul ei şi a scos un şnur gros din piele ce-i atârna la gât, la capătul căruia era o bucată mare de chihlimbar, strălucitoare ca ochii unui lup.

— Vedeţi, aşadar, a zis ea, lupii n-or să-mi facă rău. E semnul lor.

De la uşă, Zophiel a început să aplaude rar, în derâdere. Pleasance s-a înroşit şi a băgat repede chihlimbarul la loc în sân.

— Mărturisesc, draga mea, că m-am înşelat. Am crezut că povestea Neguţătorului era exagerată, dar trebuie să spun că l-ai întrecut până şi pe el. Spune-ne, dragă Pleasance, chiar îţi închipui că Dumnezeu ar binecuvânta o femeie care aduce pe lume un demon? A da ajutor unui demon e o damnare pentru sufletul tău.

— Eu cred că ce a vrut să spună Pleasance, am zis, a fost că fapta bună e cea care este binecuvântată, indiferent pentru cine a fost făcută. Nu s-ar mai face nicio faptă bună pe lumea asta dacă ar fi să fie făcute doar pentru cei fără de păcat, nu-i aşa, Pleasance?

Ea a ridicat capul doar cât să-mi arunce un surâs slab, apoi l-a plecat din nou, părând că mai

degrabă s-ar fi târât bucuroasă înapoi în peştera demonilor decât să-i răspundă lui Zophiel.

Acesta din urmă s-a întors spre mine, aşa cum speram.

— O idee fascinantă, Neguţătorule. Aşadar, dacă ţi s-ar înfăţişa un demon şi...

S-a întrerupt, căci pentru a treia oară urletul lupului a răsunat în han. De data asta era mai aproape, încă la o distanţă destul de mare, dar mult mai aproape. Am tăcut, pândind următorul urlet, conştienţi de trosnetele focului şi răsuflarea iritantă a bătrânei văduve. Afară vântul izbea ploaia de perete, scâncind ca un câine ce se roagă să fie lăsat înăuntru. Focul ardea mocnit şi trestiile ardeau şi mai mocnit, topindu-se în cele din urmă într-un fir subţire şi puturos de fum, dar nimeni nu se clintea să aprindă altele. Şedeam încremeniţi în camera încălzită şi aglomerată, cu privirile aţintite la tăciunii din foc. Doar Zophiel era atent, cu capul înclinat aproape de uşă, pândind un nou urlet. Era încordat şi agitat, la fel cum fusese în noaptea aceea, în peşteră. Mă întrebam dacă nu avea şi el o poveste cu lupi. Dacă avea, era una care îl enerva mai tare decât cele spuse de noi.

Abia când am auzit câinii zgâriind şi lătrând la uşă noi, ceilalţi, am ieşit din letargie. Zophiel n-a făcut nicio mişcare să deschidă uşa, dar văduva l-a împins la o parte şi a tras zăvorul. „Băieţii” ei au dat buzna înăuntru, oprindu-se doar ca să se scuture viguros în mijlocul încăperii, împroşcându-ne zdravăn pe toţi cu noroi, apă şi sânge. Văduva a ţipat, ducându-şi mâinile la gura ştirbă, apoi şi-a dat seama că sângele nu era al câinilor. Deşi erau amândoi acoperiţi cu noroi, nu se vedea nicio urmă de rană pe ei. Dar amândoi aveau în gură ceva blănos şi însângerat, pe care l-au depus fericiţi în poala femeii, aşteptând vădit laude. Adela şi-a acoperit ochii, cutremurându-se.

— Ce e? E lupul?

Bătrâna văduvă a râs, prima dată de când veniserăm.

— Ferească-ne sfinţii. Ar fi un lup tare pipernicit. E un iepure. Băieţii mei au fost la vânătoare şi mi-au prins un iepure pentru micul dejun. Ce băieţi deştepţi!

A ridicat triumfător cele două jumătăţi sfâşiate de iepure, ca un călău care arată mulţimii un cap retezat, în timp ce câinii săreau la ea ca să prindă stropii ce picurau din rămăşiţele însângerate.

Am lăsat-o pe bătrână să-şi jupoaie iepurele şi ne-am întors în şură. Nici n-a băgat de seamă că am plecat. Era prea ocupată să-şi şteargă câinii şi să le spună iar şi iar ce băieţi buni erau.

Ploaia era şfichiuitoare şi, cu toate că ne-am grăbit spre şură, tot ne-a udat până la piele. Jofre nu se zărea nicăieri când am intrat, şi am văzut o expresie panicată pe chipul lui Rodrigo când a dat cu ochii de patul gol. Privind în jur, am observat că scara care ducea la podul pentru fân nu era unde o lăsasem şi, uitându-mă în sus, am văzut că fusese ridicată în pod. L-am tras de mânecă şi i-am arătat în tăcere în direcţia aceea. Când a îndreptat felinarul în sus, am putut distinge silueta lui Jofre ghemuită pe grămada de fân pe care mi-o aranjasem pentru mine mai devreme. Dormea sau se prefăcea că doarme. Probabil că auzise şi el lupul şi se suise în pod pentru cazul că acesta ar fi reuşit să intre sau, mai probabil, voise să se asigure că va petrece noaptea singur, îngrijindu-şi urmele de bici fără a fi văzut. Nu i-am purtat pică pentru fân. Avea nevoie mai mult decât mine de un loc moale în care să doarmă în noaptea aceea şi, chiar şi cu fânul sub el, mă îndoiam că somnul avea să-i fie prea confortabil.

Zophiel a dat fuga să-şi verifice cuferele îndată ce uşa şurii a fost zăvorâtă bine în urma noastră. Din fericire pentru noi toţi, erau intacte şi neatinse, ori cel puţin aşa am dedus după expresia

lui uşurată, căci n-a spus nimic. Şi-a scos hainele ude cât a putut de repede, băgându-se gol şi tremurând sub pătură pe patul cel mai apropiat de cufere, dar am observat că, în ciuda grabei, n-a uitat să-şi strecoare şi cuţitul lung sub pătură, unde să-i fie la îndemână în caz că avea nevoie.

Narigorm s-a aşezat în colţul unuia dintre culcuşuri, cu genunchii la bărbie şi cu braţele ei albe şi slăbănoage în jurul lor. În lumina palidă a felinarului, părul îi strălucea ca neaua proaspătă. Se uita la Cygnus, care se chinuia să-şi tragă cu o singură mână nădragii uzi de pe picioarele cu pielea ca de găină. Păpuşa era lângă ea.

Cygnus a dat cu ochii de ea şi a chicotit.

— Ce i-ai făcut bietului bebeluş, Narigorm? Sper că nu ai de gând să te porţi cu copiii tăi aşa când o să fii mamă!

I-am urmărit privirea. Narigorm îşi înfăşase păpuşa în cârpe, cum o învăţase Adela, numai că scutecele fuseseră înfăşurate nu numai pe trupul păpuşii, ci şi pe faţă, astfel încât acum părea mai degrabă un cadavru pregătit pentru îngropare decât un bebeluş înfăşat. Se pare că acelaşi gând l-a străbătut şi pe Cygnus, căci a devenit brusc serios şi a coborât glasul.

— Ştiu că te joci doar, Narigorm, dar acum descoperă-i faţa păpuşii, ca o fetiţă cuminte. Dacă o vede Adela, s-ar putea s-o supere, în starea ei.

Narigorm a înclinat capul într-o parte.

— De ce-ţi mai ţii aripa legată? a întrebat ea cu o voce limpede şi piţigăiată.

— Neguţătorul zice că-i mai bine aşa, să nu-şi aducă cineva aminte de mine.

— Dar aici n-are cine s-o vadă în afară de noi.

Adela, căreia vocea ridicată a lui Narigorm îi atrăsese atenţia, s-a uitat spre noi.

— Are dreptate. Trebuie să fie incomod s-o ţii legată atât de strâns. Nu te doare?

— Un pic, dar nu mă deranjează. E mai sigur s-o ţin legată. Mai sigur pentru noi toţi.

Adela a venit spre el legănându-se, numai în cămaşă, întinzând mâinile spre legături.

— Măcar lasă-mă să ţi-o dezleg în noaptea asta, s-o poţi întinde. Mâine-dimineaţă putem s-o legăm la loc, dacă vrei.

— Poate ţi-a crescut la loc pana, a zis Narigorm. Ai spus c-o să crească.

Cygnus a zâmbit.

— Poate. M-a tot mâncat.

S-a supus degetelor dibace ale Adelei, care i-a desfăcut legăturile. Apoi, îndată ce ea le-a îndepărtat, a oftat uşurat şi şi-a întins aripa mare şi albă. Am văzut pe dată că locul de unde smulsese Narigorm pana era încă gol. Dar când a ridicat aripa, au mai căzut trei pene lungi. S-au învârtit încet, până au ajuns pe podeaua din pământ bătătorit, strălucind cu albul lor imaculat. Cygnus le-a privit îngrozit. Fără a-şi lua ochii de pe penele de jos, Narigorm a început încet şi deliberat să mai înfăşoare o cârpă în jurul chipului păpuşii.

14. Sticlarul

Chiar şi după toate prin câte-am trecut, îmi amintesc încă ziua în care am auzit pentru prima dată clopotele acelea. Multe sate şi oraşe se confundă acum în memoria mea, dar nu şi acesta. Nu poţi uita sunetul acela, aşa cum nu poţi uita primul sărut sau naşterea primului copil, ori prima întâlnire cu moartea.

Era la începutul lui decembrie, mai precis, de sărbătoarea Sfintei Barbara[4]. În meseria mea, trebuie să ţii minte lucrurile astea. În zilele ce preced sărbătorirea unui sfânt, o relicvă din acel sfânt valorează de două ori mai mult decât în alte perioade ale anului. Iar cererea de relicve era tot mai mare, atât de însetaţi de speranţă erau oamenii.

Ploaia continua să cadă, apa continua să crească în gropi şi în lacuri. În această parte a ţării nu erau inundaţii, căci nu erau dealuri abrupte sau văi stâncoase care să adune apa. Pământul era în general plat şi mlăştinos, cu numeroase pâraie şi şanţuri. Dar pădurile, luncile şi mlaştinile absorbiseră atâta ploaie, încât apa ţâşnea din pământ ca dintr-o bubă infectată. Şanţurile dădeau pe dinafară, pâraiele se transformau în râuri şi bălţile în lacuri. Cei care îşi aveau casele în zonele mai joase priveau neputincioşi cum apa creştea tot mai sus, până când trecea pragul staulelor şi caselor.

Am fost nevoiţi să ne schimbăm drumul de mai multe ori, întorcându-ne la răscruci şi încercând o altă direcţie când găseam drumurile măturate de ape ori râurile imposibil de trecut. Deşi cu fiecare ocazie ce se ivea încercam să îndrept grupul din nou spre nord şi spre adăpostul sanctuarelor din York, drumul era mereu blocat. Eram mânaţi de apa ce ni se învârtejea la călcâie, forţaţi să mergem mereu în sus, pe drumurile mai înalte, fără a mai putea să avem vreun control asupra direcţiei în care îndreptam.

Până atunci întâlniserăm puţini trecători pe drum. Cu excepţia sătenilor care mergeau între casă şi câmp, drumurile fuseseră aproape pustii, cum sunt de obicei iarna. Acum însă, de mai multe ori pe zi, treceam pe lângă grupuri de familii ude şi flămânde ce abia îşi târau picioarele, femeile şi copiii cărând boccele în spinare, bărbaţii înhămaţi cu frânghii la mici cotigi pe care se luptau să le tragă prin noroiul gros. Cotigile erau pline până sus cu mobile vechi şi vase de gătit. Cărau tot ce putuseră salva din casele inundate, deşi era cu neputinţă de spus unde aveau să-şi găsească un alt cămin. Cel mai probabil, aveau să-şi petreacă iarna pe drumuri, arzându-şi preţioasele mobile ca să se încălzească.

Trupurile celor care fuseseră prea slabi şi flămânzi ca să mai poată merge zăceau moarte pe lângă drum. Căci mâncarea, insuficientă de luni de zile, era din ce în ce mai greu de găsit, iar cei care o aveau cereau o avere pe o mână de grâne mucegăite sau câteva bucăţele de peşte uscat mâncat de insecte, pe care altădată nu l-ar fi socotit bun nici pentru porci.

Odată, pe jumătate îngropată în câmpul îmbibat cu apă, am văzut statuia Sfântului Florian, cu piatra lui de moară atârnată de gât. Cum sfântul lor nu fusese în stare să-i apere de ploi, enoriaşii dezbrăcaseră statuia de pelerina-i purpurie şi de aureolă, o bătuseră şi o izgoniseră să înfrunte stihiile. Mulţi dintre săteni nu-i mai cereau îndurare Domnului, erau mânioşi pe el. Se simţeau trădaţi, şi pe bună dreptate.

Mergeam mai departe, trecându-ne zilele cu păsările pe care le prindeam să le mâncăm şi orice puteam găsi de cumpărat prin sate cu puţinii bani pe care-i câştigam. Pleasance, Narigorm şi cu mine eram acum singurii din grup care mai câştigau ceva de săptămâni întregi, căci nimeni nu mai avea bani de cheltuit pe muzică ori sirene. Dar deşi pungile sătenilor erau la fel de goale ca ale noastre,

tot mai reuşeau să găsească o părăluţă ca Pleasance să le îngrijească rănile supurânde de pe picioare sau să-mi dea un colier în schimbul unei relicve care le-ar fi putut schimba norocul. Găseau, de asemenea, o părăluţă ca să li se citească în rune, chiar dacă asta însemna să mai flămânzească o zi. E ciudat cât de disperaţi sunt oamenii să-şi afle viitorul, chiar dacă ştiu că nu-l pot schimba. Toţi tânjim după mica noastră relicvă din Sfânta Barbara — ferească-ne ea de o moarte neaşteptată.

Era, aşadar, de Sfânta Barbara când ne găseam pe un alt drum fără nume, îndreptându-ne spre un alt sat fără nume în care să ne petrecem noaptea. Drumul trecea peste un platou fără copaci, cu iarbă scurtă, moale. Xantos tot întorcea capul într-o parte, ferindu-se de vânt, spre iritarea lui Zophiel, căci trăgea mereu căruţa în lături. Dar eu n-o învinovăţeam pe biata creatură; vântul ne biciuia feţele ca o cârpă udă plesnită peste pielea goală. Apoi, în depărtare, am auzit clopotele. La început nu le-am dat atenţie, căci nu auzeam decât fragmente de sunet aduse de vânt. Satul se afla într-o adâncitură a platoului. Nu era o vale adâncă, dar curba pantei ascundea privirilor noastre totul în afară de turla din lemn a bisericii şi fumul care ieşea din hornurile caselor.

Pe măsură ce ne apropiam, sunetele ajungeau la noi tot mai clar. Nu era bătaia sonoră, singulară de clopot care vesteşte moartea, nici bătaia regulată a clopotelor bisericii chemând credincioşii la slujbă, d o hărmălaie de sunete, ca şi cum celor care trăgeau clopotele nu le mai păsa dacă ele băteau la unison sau nu. Mai erau şi alte sunete, sunete cavernoase, metalice, de parcă oamenii ar fi bătut cu bare de metal în nişte oale de fier.

Zophiel a tras de căpăstrul lui Xantos şi ne-am oprit cu toţii, uitându-ne întrebător unii la alţii.

— Sunt clopote de avertizare? a strigat Adela de pe capră. Dacă e un incendiu?

— Vino-ţi în fire, femeie, a răspuns Zophiel. Ce şanse sunt să fie un incendiu după atâta ploaie?

Burta Adelei era acum atât de umflată, că era nevoie de eforturile reunite ale lui Rodrigo şi Osmond ca s-o urce în căruţă, şi tot atât de greu era şi s-o coboare. Aceasta, alături de nevoia ei tot mai frecventă de a se da jos ca să se uşureze, nu contribuia cu nimic la atenuarea antipatiei lui Zophiel faţă de ea.

— Poate se dă alarma, a sugerat Osmond. O fi fost o crimă.

Niciunul dintre noi nu s-a putut împiedica să se uite la Cygnus, care şi-a muşcat buza. De-a lungul acestor săptămâni, Zophiel încetase să-l trateze pe Cygnus ca pe un fugar, deşi aveam grijă încă să nu i se vadă aripa când treceam prin sate şi să nu-l lăsăm să spună poveşti, ca nu cumva să-şi amintească cineva de el. În restul timpului însă, ne era uşor să uităm că s-ar fi putut să fie încă o recompensă pe capul lui.

— Nu sună ca alarma soldaţilor de veghe, am spus. Clopotele lor sună doar cât să ceară ajutoare, şi cât poate dura să aduni câţiva oameni în timpul zilei? O fi vreun obicei local de sărbătoarea Sfintei Barbara. Poate zgomotele semnifică fulgerele şi tunetele care i-au doborât călăul[5]. Dacă e o sărbătoare, e de mâncare şi poate au nevoie de Rodrigo şi Jofre să le cânte pentru dansurile lor.

Rodrigo a chicotit.

— Dacă asta-i toată muzica de care sunt în stare, chiar că au nevoie de noi. L-a bătut pe Zophiel pe spinare. Uite, o sărbătoare, asta-mi place cum sună. Un foc cald, mâncare bună, poate şi niscai vin, ce zici, Zophiel?

Nu mi-am putut împiedica un zâmbet văzând rânjetul vesel al lui Rodrigo. Şi feţele celorlalţi s-au mai luminat şi am pus umărul la căruţă, nerăbdători s-o vedem iar în mişcare.

Drumul urca încet, continuând să ascundă satul din vedere, dar când am ajuns în vârful

dealului nu numai că l-am văzut; l-am mirosit.

Fiecare stradă sau aşezare din Anglia are mirosul ei. Poţi să adulmeci cu ochii închişi străzile măcelarilor, aleile negustorilor de peşte, ale tăbăcarilor, ale vopsitorilor sau ale tâmplarilor, iar pentru cei ce locuiesc acolo, oricât de rea ar fi duhoarea, e mirosul familiar de acasă. Duhoarea asta de ouă stricate nu era însă mirosul de acasă nici aici, nici în orice alt oraş. Era mirosul sufocant de pucioasă arsă.

De-a lungul brazdelor câmpului, o pală groasă de fum se ridica de pe un petic de pământ. Un car cu fân fusese tras acolo şi un grup de patru sau cinci oameni scoteau sacii din el. În pământ fusese săpată o groapă mare şi de jur împrejurul ei se făcuseră focuri. Un fum gros de lemn ce arde mocnit şi frunze ude se învârtejeau peste ţinut, iar oamenii apăreau şi dispăreau, ca nişte fantome, când vântul îl împingea spre ei. Pentru o clipă, greu de îndurat, a părut că oamenii n-au feţe; apoi mi-am dat seama că toţi aveau pe cap un sac cu fente tăiate pentru ochi, care apoi era fixat bine sub gulerul cămăşii.

De la distanţa aceea, cu tot fumul, era greu să-ţi dai seama ce făceau. Munceau repede, mergând de la carul cu fân la groapă şi înapoi. La început am crezut că mută nişte saci cu grâne, apoi fierea mi-a urcat în gât şi mi-am dat seama că sacii nu conţineau grâne, ci cadavre. Duceau cadavrele la groapă, le balansau şi le aruncau înăuntru. Era nevoie de doi bărbaţi ca să care un trup de adult, dar apoi am văzut un bărbat cu doi săculeţi mici ce i se legănau în mâini ca nişte iepuri morţi în timp ce mergea, şi am ştiut că erau, probabil, copii. I-a aruncat şi pe ei peste ceilalţi.

M-am întors să mă uit din nou spre sat. Sunetul clopotelor şi zăngănitul metalic continuau neabătut. Cea mai mare parte a fumului venea nu din hornurile caselor, ci de la nişte vase mici de alamă cu tăciuni aşezate pe străzi, care trimiteau

rotocoale de fum gros şi galben spre cerul ce se întuneca. Un om mergea cu pas grăbit pe stradă. Şi el avea faţa acoperită şi ţinea o torţă aprinsă, deşi nu era încă atât de întuneric ca să nu vezi fără ea. Când a trecut pe lângă o căsuţă dărăpănată, torţa a luminat uşa destul ca să văd că fusese mâzgălit un semn pe ea. Era o cruce neagră.

Însoţitorii mei priveau scena din faţa lor fără să rostească o vorbă. M-am dus repede lângă Zophiel.

— Am face bine să ne mişcăm. Să mergem cât de repede putem, până trecem de sat.

Dar el nu s-a clintit. Stătea şi se uita fix la câmpul de fum şi la siluetele fantomatice care se agitau în mijlocul lui.

— Ei, asta e. Ne-a ajuns şi pe noi.

Jofre s-a lăsat pe vine lângă roţile căruţei şi a vomitat. Rodrigo s-a ghemuit tăcut lângă el, mângâind cu un gest mecanic spatele băiatului, aşa cum îl văzusem făcând în ziua când îi întâlnisem pe drum.

Adela şi-a cuprins cu braţele burta umflată şi a început să se legene înainte şi înapoi, plângând amarnic, cu vaierul acela de animal rănit al femeii care-şi jeleşte copiii, de parcă trupurile aruncate în groapă erau cei dragi ei. Osmond s-a căţărat în căruţă şi a încercat s-o ia în braţe, dar ea s-a zbătut, bătându-l cu pumnii în piept, strigându-i să plece de lângă ea, de parcă ar fi fost şi el deja contaminat.

Vedeam disperarea înstăpânindu-se pe chipurile tuturor şi o simţeam strângându-mi inima.

— Haideţi, hai să plecăm, am zis, să ne îndepărtăm de fumul ăsta puturos.

— Unde, Neguţătorule, unde anume să ne ducem acum? a întrebat Zophiel. Ciuma e în faţa noastră şi în spatele nostru. Nu mai avem unde să ne ducem. Osmond, dacă n-o faci pe proasta de nevastă-ta să se oprească din urlat, o fac eu. S-a

răsucit spre Narigorm: Tu, fato, se presupune că eşti ghicitoare. Runele tale ne-au adus aici. Tu ne-ai băgat în încurcătura asta. Ce-ar fi să ne spui încotro s-o luăm acuma? Ei? Să facem aripi, ca Cygnus, şi să zburăm în sus, pentru ca ăsta e singurul loc unde mai putem merge?

Orice alt copil s-ar fi făcut mic în faţa unei asemenea mânii, dar Narigorm nici vorbă. L-a privit drept în ochi, fără să clipească.

— Spre est, a zis ea simplu. V-am mai spus, vom merge spre est.

Pentru o clipă, m-am întrebat dacă ea chiar înţelegea ce privelişte ni se înfăţişa, dacă înţelegea ca sacii aruncaţi în groapă conţineau trupuri omeneşti, dar Narigorm nu era un copil obişnuit. Ceva din ochii aceia palizi, lipsiţi de expresie, mă înfiora mai mult decât orice altceva în jurul meu.

— Nu, nu spre est, spre nord, am intervenit repede. Trebuie să mergem spre nord. Dacă ciuma e în est şi în vest, trebuie să mergem spre nord, e singura cale liberă acum.

— Nu fi idiot, Neguţătorule, a strigat Zophiel. Drumul spre nord trece drept prin satul ăla.

Pleasance a cuprins-o ocrotitor cu braţul pe Narigorm.

— Dacă runele spun s-o luăm spre est, aşa trebuie să facem. Doar pentru că molima a ajuns aici nu înseamnă că va atinge toate satele. Trebuie să mergem undeva, nu putem rămâne aici. E mai bine să mergem înainte decât să ne întoarcem.

Deşi nu voiam să recunosc, ştiam că avea dreptate. În acest moment aveam doar două posibilităţi, spre est sau spre vest, şi nu puteam s-o pornim îndărăt.

Zophiel ajunsese în mod vădit la aceeaşi concluzie, căci a dat scurt din cap.

Am înghiţit cu greu.

— Dar apoi trebuie s-o luăm spre nord pe primul drum liber, doar aşa putem rămâne în siguranţă, am spus.

Narigorm l-a privit pe Zophiel întorcându-se la Xantos, apoi şi-a strecurat mâna ei mică şi rece într-a mea, cum făcuse la Târgul de Sfântul Ioan, şi a şoptit:

— N-o să ajungi la York, Neguţătorule. Mergem spre est, o să vezi.

Am dat ocol satului atât de repede cât ne-au permis noroiul şi ploaia. Xantos părea la fel de nerăbdătoare ca noi toţi să lase satul în urmă şi trăgea căruţa cu o energie pe care n-o mai văzusem de săptămâni bune. Îşi tot rotea ochii şi-şi ciulea urechile, de parcă ar fi simţit ceva urmărind-o. Se spune despre cai că pot adulmeca moartea, dar poate că doar o deranja fumul.

Odată cu lăsarea întunericului, drumul devenea tot mai nesigur. Eram într-o nouă întindere de pădure, care făcea poteca să pară şi mai întunecată, dar nimeni n-a sugerat să ne oprim acolo să înnoptăm. Sunetul clopotelor ne-a urmărit paşii mult după ce casele nu s-au mai văzut, devenind treptat mai slab, acoperit de şuieratul vântului prin coroanele copacilor. Când, din fericire, nu l-am mai auzit, ne-am oprit în sfârşit cât să aprindem felinarele căruţei şi am pornit pe lângă ea, fiecare cu o mână încleştată pe lemnul ei ud. Era o măsură de prevedere normală pe poteca întunecoasă şi plină de noroi, dar nu teama de a nu aluneca ne făcea să ne ţinem strâns de căruţă, ci faptul că părea, mai mult ca oricând, singurul nostru cămin, singura noastră certitudine.

Am început să zărim printre copaci focuri roşii strălucitoare şi nişte puncte galbene ce păreau felinare. Ne-am uitat unii la alţii cu teamă, dar nu se simţea duhoarea pucioasei, ci doar mirosul dulce, sănătos, de lemn ars. Am trecut de o cotitură şi ne-am trezit lângă o clădire lungă, joasă, deschisă pe laturi, aşezată într-un luminiş larg. Clădirea era, pesemne, un fel de atelier, căci înăuntru se aflau două cuptoare cu uşile închise bine. Fiecare avea câte o pereche de foale mari,

acţionate prin pedale. Era limpede că ceea ce se făcea aici necesita căldură puternică. Un al treilea cuptor, care avea forma unuia de copt pâine, nu avea uşă şi înăuntru strălucea o lumină roşie. Pe nişte piedestaluri se odihneau tuburi lungi de metal, nişte cleşti mari din fier şi nişte tăblii de lemn înnegrite. Lângă fiecare piedestal se afla câte un hârdău cu apă.

Doi ucenici tineri dormeau ghemuiţi pe podea, dar alţi patru sau cinci trebăluiau pe afară, având grijă de focurile deasupra cărora se aflau ceaune mari din fier ce zvârleau nori de abur în noapte. Se mai aflau câteva cuptoare în luminiş, care era atât de bine curăţat şi bătătorit, că nu supravieţuise nici măcar un fir de iarbă. Într-o margine a poienii erau stive înalte de buşteni, iar lângă ele nişte colibe micuţe. Locul mirosea a lemn de fag ars, un miros pur, curat, după duhoarea dezgustătoare de pucioasă pe care o lăsaserăm în urmă.

Când Zophiel a oprit căruţa, un bărbat de douăzeci şi ceva de ani a venit din spatele clădirii şi a tresărit uşor când ne-a văzut. Ucenicii ne-au zărit şi ei în acelaşi timp şi s-au oprit din lucru. El le-a făcut un semn cu mâna.

— Înapoi la muncă, băieţi. Dacă leşia aia nu e gata la ivirea zorilor, meşterul o să-şi facă jartiere din maţele mele, şi dacă-i aşa, puteţi să fiţi siguri că şi eu din ale voastre. Apoi a venit repede spre noi, oprindu-se la o oarecare distanţă, şi ne-a întrebat: De unde sunteţi, preabunii mei domni?

Zophiel a arătat în direcţia din care veniserăm, apoi, văzând privirea panicată a omului, a spus:

— Ştim că satul e cuprins de molimă, dar nu-ţi face griji, prietene, am făcut un ocol mare şi nu avem niciun bolnav printre noi. Dar la voi, prietene, pe-aici, e vreun bolnav?

Calfa n-a apucat să răspundă.

O voce gravă a tunat din umbră:

— Suntem bine cu toţii, lăudată fie Sfânta Fecioară.

Un bărbat cărunt, cu faţa şi braţele acoperite de cicatrici de arsuri, a ieşit în lumină.

— Eu sunt Michael, meşter sticlar. S-a înclinat. Acesta e Hugh, calfa mea. Deşi ar trebui să spun că acum e deja meşter, căci are priceperea pe care bătrânele mele degete au uitat-o. Dar aşa se şi cuvine să fie, nu?

I-am recunoscut pe dată accentul, ca şi Rodrigo.

— *É un fratello veneziano*? a întrebat el însufleţit.

— *Si, si*.

Rânjind cu gura până la urechi, cei doi şi-au aruncat braţele în lături şi s-au îmbrăţişat vârtos, de parcă ar fi fost nişte fraţi ce se regăseau după mult timp. Au început să prezinte pe toată lumea din jur, oprindu-se doar ca să se îmbrăţişeze iar şi să se bată unul pe altul pe spinare afectuos.

În cele din urmă, meşterul Michael a desfăcut larg braţele, ca pentru a ne îmbrăţişa pe toţi la un loc.

— Veniţi, veniţi, trebuie să mâncăm şi să bem. O să petreceţi noaptea aici. Nu pot să vă ofer un culcuş moale, dar unul cald, da. A râs, arătând spre focuri. Hugh, a zis el întorcându-se spre calfa, urează-le bun venit oaspeţilor noştri. Nu întâlnesc în fiecare zi doi compatrioţi, aşa că hai să mâncăm cât mai putem. În seara asta ne simţim bine, dar mâine muncim, nu-i lăsa pe băieţi să neglijeze focurile, *si*?

Ucenicii îşi dădeau seama că venirea străinilor îl binedispusese foarte tare pe meşter şi că putea fi rost de mâncare mai multă, drept pentru care au dat fuga să ne ajute să ne aşezăm tabăra. Au adăpostit-o pe Xantos sub un şopron cu cei doi boi ai lor, pe care-i foloseau să le tragă căruţa la piaţă sau la pădure, după lemne. Cygnus a fost de data asta eliberat de îndatorirea de a căuta nutreţ

pentru cal, şi unul dintre băieţi i-a dat iepei un măr, ceea ce i-a câştigat recunoştinţa eternă atât a lui Xantos, cât şi a lui Cygnus.

Michael era un meşter bun, au mărturisit băieţii în şoaptă, sever dar bun, iute la mânie dacă un băiat era neatent, dar la fel de iute în a se linişti şi, mai presus de toate, drept. Îi puteam înţelege accesele de mânie; dacă nu te concentrezi când faci o oală de lut, de regulă se strică doar oala, dar dacă nu eşti atent cu o vergea de sticlă topită te poţi arde atât de rău, că s-ar putea ca rănile să nu ţi se mai vindece niciodată. Erau băieţi iuţi, zeloşi, şi era necesar să fie astfel. Nu era o meserie pentru neghiobi.

Piedestalurile, hârdaiele cu apă şi uneltele care puteau fi mutate au fost luate repede din atelierul cel lung şi au fost aduse scăunele, saci şi bănci, pentru a face un loc în care să se poată bea şi mânca la adăpost de vântul muşcător. Unul dintre ucenici, protejându-şi mâna cu o mănuşă din piele groasă, a băgat lemne în gura încinsă a cuptorului deschis, unde se reîncălzea sticla între modelări. Era foarte priceput în această artă: a făcut un salt în spate când au sărit scântei, apoi a închis gura cuptorului, ca să ţină căldura înăuntru peste noapte. Cuptoarele, deşi erau bine izolate, făceau acest loc cel mai cald în care stătuserăm de săptămâni de zile şi, ca dovadă, hainele noastre au început curând să aburească, mirosul de lână udă şi sudoare amestecându-se cu fumul de lemn ars. Abia când te încălzeşti cu adevărat îţi dai seama ce frig ţi-a fost. Îndreptându-mi cizmele ude spre căldura cuptorului, mi se părea că n-aş mai putea fi convins niciodată să mă clintesc de acolo.

Ca toată lumea din ţară, şi ei îşi terminaseră de mult făina, fasolea şi mazărea, dar erau mai norocoşi decât cei de la oraş, căci puteau căuta în pădure fructe, ierburi şi ciuperci, iar băieţii erau toţi foarte pricepuţi la praştie şi catapultă. Puseseră un ceaun mare să bolborosească deasupra focului.

Judecând după oasele de berbec din ea, care fuseseră fierte de atâtea ori că se rupeau la o simplă atingere, oala nu era niciodată golită complet. La fiecare masă adăugau pur şi simplu nişte apă şi câteva mâini de ce puteau găsi — ceapă sălbatică, usturoi sălbatic, măcriş, urzici şi ce mai reuşeau să doboare cu praştiile.

Pleasance şi Adela s-au dus repede să-i supravegheze pe câţiva dintre băieţi, care mai făceau nişte mâncare pe care să o adauge la fiertură. Până şi Zophiel părea că se molipsise de entuziasm şi a adus ultimul nostru poloboc de făină şi nişte unt sărat. Cu ajutorul lui Osmond şi Jofre şi cu un dihor al unuia dintre băieţi, în scurt timp câţiva iepuri grăsuţi se învârteau în frigare deasupra focurilor de vreascuri, iar câţiva porumbei erau puşi să se coacă pe margine, în tăciuni, înfăşuraţi în lut ca să rămână carnea dulce şi suculentă înăuntru.

Pleasance le arătase la doi băieţi cum să facă turte umplute într-unul dintre cuptoarele de răcire: lipii îndulcite cu miere sălbatică şi scobite pentru a fi umplute cu un amestec de firimituri de pâine, unt şi ceapă, apoi încălzite din nou până se topeşte untul. Jur că nimic nu încălzeşte atât de bine stomacul într-o seară rece de iarnă ca pâinea îndulcită, scoasă fierbinte din cuptor, din care picură untul topit, un adevărat festin pentru ziua de Sfânta Barbara.

După masă, ucenicii, cu burţile umflate până la refuz, aţipeau pe unde stăteau până când unul sau altul era trezit cu o împunsătură între coaste de calfa Hugh, care îi trimitea să aţâţe focul de sub ceaunele de fier din poiană şi să învârtă în amestecul de cenuşă de lemn şi apă, ceea ce ei făceau căscând şi târşâindu-şi picioarele. Pe rând, băieţii aveau grijă de focuri până se evapora apa, lăsând leşia ce urma a fi folosită la topirea sticlei. Alţii făceau cu schimbul la alimentarea cuptoarelor şi la suflat din foale, căci căldura din cuptoare

trebuia să fie menţinută până dimineaţa, când aveau nevoie de ele.

Adăpostiţi de vânt şi moleşiţi la fel ca ucenicii de căldura cuptoarelor, ne-am aşezat confortabil pentru o noapte lungă de băut şi stat la bârfe. Conversaţia a ajuns inevitabil la subiectul pe care ne străduiserăm cu toţii atât de tare să-l uităm. Hugh a fost cel care ne-a povestit despre sat, privind posomorât în fundul halbei sale.

— Acolo a început acum zece zile. Cel puţin, atunci au găsit primul leş, dar Dumnezeu ştie de când era mort bietul suflet. Vecinii au simţit o duhoare cumplită venind dinspre una dintre case. Au bătut la uşă, dar n-a răspuns nimeni. Nimeni nu-şi putea aminti să fi văzut pe cineva intrând sau ieşind în ultimele zile. Aşa că în cele din urmă au spart uşa şi au găsit-o pe nevastă moartă în patul ei. Murise în chinuri, judecând după grimasa de pe chipul ei şi după cât de contorsionat îi era trupul. Nicio urmă de restul familiei. Pesemne că îndată ce şi-au dat seama de ce suferea, fugiseră în taină din sat în toiul nopţii. Se pare că nenorocita era încă în viaţă când au plecat. Şi totuşi, cine îl putea învinovăţi pe soţul ei? Nu putea face nimic s-o salveze. Poate s-o fi gândit că face bine ducând copiii într-un loc sigur înainte să se molipsească. I-o fi spus chiar ea să plece şi s-o lase.

— Îmi închipui că era mai preocupat să-şi scape propria piele, a spus Zophiel. A plecat fără să se ostenească să-şi prevină vecinii, lăsându-i pe ei să găsească leşul, cu riscul de a se molipsi.

Hugh a ridicat privirea.

— S-ar putea să ai dreptate, dar eu cred că nu trebuie să judeci un om până nu te afli în pielea lui. Nimeni nu poate să spună cu mâna pe inimă ce-ar face dacă viaţa i-ar fi ameninţată. Moartea de ciumă e o moarte crudă, se zice.

— I-au căzut mulţi victimă în sat? a întrebat cu teamă Adela.

— Aproape o duzină pe zi, aşa am auzit. Nu că ne-am fi apropiat de locul ăla în ultimele câteva zile. Unii dintre băieţi sunt de acolo, dar meşterul nu vrea să-i lase să se ducă acasă. Zice că dacă se duc, vor trebui să rămână în sat. Nu se mai pot întoarce aici, ca nu cumva să aducă molima cu ei.

— Bieţii băieţi, a spus Adela privind cu blândeţe capetele zburlite, trebuie să fie tare îngrijoraţi.

— Aşa-i, dar nu le-ar face niciun bine să se ducă acasă. Dacă familiile lor s-au îmbolnăvit, nu mai au ce să facă. Au timp destul să afle cine a murit şi cine nu când s-o termina. Voi aţi văzut vreun semn când aţi trecut pe acolo?

Osmond era gata să răspundă, dar i-am tras una în picior. Vedeam mai multe perechi de ochi privindu-ne cu nelinişte. Nu-i ajuta la nimic să afle de groapa comună, şi nici că trupurile descărcate din carul ăla de fân păreau să fie mult mai multe de o duzină.

— Lumina era prea slabă ca să vedem ceva, le-am răspuns. Şi ne-am ţinut departe când am simţit mirosul de pucioasă şi am auzit clopotele sunând.

Hugh s-a strâmbat.

— Or să tot sune până n-o mai fi nimeni să tragă de frânghii. Se spune că zgomotul alungă molima, mai cu seamă dangătul clopotelor de biserică. Noi măcar nu suntem nevoiţi să le ascultăm. Ar fi de-ajuns să înnebunească pe oricine clopotele acelea sunând dimineaţa, la prânz şi seara. Dar socotesc că merită să încerci orice. Şi o să vă mai spun ceva, a zis el întinzându-se şi mai trezind un ucenic somnoros, chiar trebuie încercat orice, că toate rugăciunile alea trimise de preoţi şi călugări dau tot atâtea rezultate ca fumul de lemn ars.

Meşterul sticlar a scuturat din cap.

— Ajunge, Hugh. Oaspeţii noştri or să creadă că n-ai respect pentru nimic.

— Ei bine, de astă-vară am tot avut pe-aici vânzători de indulgenţe cu ghiotura, care speriau de moarte oamenii spunându-le că dacă nu cumpără indulgenţe până nu e prea târziu, nu numai că vor muri de ciumă, dar se vor chinui apoi în purgatoriu ani în şir. Şi nu sunt deloc ieftine bucăţile alea de hârtie pe care le vând. Cine ştie ce-o fi scriind pe ele în latina lor? La cât pricepem noi, ar putea foarte bine să fie şi liste cu târfele regelui.

Unul dintre ucenici a râs pe înfundate.

— Ţi se pare amuzant, ai, fiule?

Hugh l-a târât pe băiat afară de ureche, rânjetul de pe feţele lor arătând că ştiau amândoi că o făcea doar în glumă.

Michael a chicotit şi el.

— Vă rog să-l scuzaţi. E om bun, e ca un tată pentru băieţi, dar n-are vreme pentru cei care crede el că profită de cei slabi. Un vânzător de indulgenţe a venit aici îndată după ce a ajuns ciuma în sat şi a început să le predice băieţilor, spunându-le că pot să cumpere indulgenţe pentru părinţii lor morţi. Băieţii sunt tineri, firește că s-au întristat. Hugh l-a gonit imediat. Nu s-a arătat câtuşi de puţin blând.

Rodrigo s-a aplecat nerăbdător în faţă.

— Ajunge cu necazurile acum. Povesteşte-ne despre dumneata. Cum a ajuns aici un compatriot de-al meu?

Sticlarul s-a luminat la faţă şi a bătut din palme de satisfacţie.

— De mult nu m-a mai întrebat cineva asta.

O sută de cicatrice albe şi vineţii îi acopereau palmele şi braţele întunecate şi păroase. Era un om scund, bondoc şi disproporţionat, cu picioare scurte şi curbate, dar cu un piept uriaş de la anii de suflat şi braţe musculoase, astfel că jumătatea de sus arăta ca şi cum ar fi aparţinut cuiva mult mai înalt şi fusese pusă pe alte picioare decât trebuia.

Faţa îi era ridată şi ciupită de vărsat, dar ochii căprui jucau plini de viaţă.

Numele lui adevărat, ne-a spus el, coborând vocea până la o şoaptă tunătoare, era Michelotto, dar îşi zicea Michael, căci din experienţa lui englezii nu aveau încredere în străini. Tatăl lui, un văduv, sticlar ca şi el, îl adusese de la Veneţia înainte ca sticlarii să fie toţi surghiuniţi pe insula Murano.

— În zilele noastre, şi-a desfăcut el braţele şi a dat din umeri, nu se mai permite nimănui să părăsească insula. Dogele se teme că dacă pleacă or să trădeze altor popoare tainele suflării sticlei. Ce folos, aşadar, că sunt cei mai buni sticlari din lume şi cel mai bine plătiţi, ce folos dacă nu sunt decât un pic mai mult decât nişte sclavi? Tata, odihnească-se în pace, a fost înţelept că a plecat atunci. Eu unul nu rămân nicăieri multă vreme. Îndată ce folosim toţi copacii din jurul nostru, trebuie să ne mutăm într-un loc nou. Ştiţi, suflarea sticlei arde atâta lemn că la fiecare doi-trei ani trebuie să ne mutăm, dar nu ca voi, *ragazzo*, voi vă mutaţi în fiecare zi.

S-a aplecat şi a ciufulit cu afecţiune părul lui Jofre, care stătea pe un scăunaş la picioarele lui. Insistase să-l ţină pe băiat lângă el tot timpul mesei, ca pe un nepot favorit, hrănindu-l cu cele mai alese bucăţele de carne din vârful propriului cuţit. Jofre se bucura de aceste atenţii şi nu-şi putea lua ochii de la Michelotto, sorbindu-i fiecare cuvânt despre viaţa lui din Veneţia. L-a întrebat însufleţit pe sticlar dacă o cunoscuse pe mama lui, dar bătrânul a scuturat trist din cap, ştiind ce mult însemna asta pentru băiat. Părăsise Veneţia cu atâta vreme în urmă, a zis el, încât nu-şi mai amintea aproape niciun nume. Mai visa încă pieţele şi canalele, dar, ca şi în cazul chipurilor omeneşti pe care le vedea în vis, nu-şi mai amintea nici numele lor. A văzut dezamăgirea de pe feţele lui Jofre şi Rodrigo.

Pentru o clipă a rămas descurajat, dar apoi a părut că-i vine o idee şi, scuzându-se, s-a ridicat şi a dispărut în întuneric. Câteva minute mai târziu s-a întors cu ceva strălucitor în mână. Era un flaconaş în formă de lacrimă, asemeni acelora folosite de femei pentru uleiuri parfumate. În mâna lui părea întunecat şi opac, dar când l-a ridicat în lumina unei torţe, sticla a strălucit în bogate ape albastre şi violacee, pe care licăreau stropi aurii.

— Vedeţi, asta îmi amintesc, lumina Veneţiei e ca sticla însăşi. Îmi amintesc cum soarele după-amiezii făcea să danseze scântei aurii pe apele lagunei. Îmi amintesc lumina perlată a zorilor de iarnă şi roşul aprins, puternic, al soarelui la apus vara, făcând marmura albă să se îmbujoreze sub căldura lui. Îmi amintesc cum noaptea, când apele canalelor se fac negre precum veşmintele de doliu, razele lunii strălucesc pe apa întunecată ca o podoabă de argint în părul negru al unei femei frumoase. Asta încerc să creez. Captez lumina Veneţiei în sticla mea.

I-a întins flaconaşul lui Jofre, care l-a luat grijuliu cu ambele mâini, ridicându-l în lumina torţelor, răsucindu-l în toate părţile, cu o expresie de încântare pură pe chip ori de câte ori o nouă răsucire dezvăluia o subtilă schimbare de model şi culoare. Cu un suspin, Jofre a vrut să-i dea înapoi flaconul lui Michelotto, dar sticlarul i-a strâns degetele în jurul lui.

— Ia-l. E al tău. ÎI priveşti şi te gândeşti la mama ta, nu-i aşa? Poate o să te gândeşti uneori şi la mine.

Cum toţi căscam din ce în ce mai des, în cele din urmă am dat băncile şi scaunele la o parte şi, înfăşurându-ne în mantii, ne-am întins să dormim la căldura cuptoarelor. Michelotto şi Rodrigo au dispărut undeva, în coliba meşterului, bănuiam eu, unde fără îndoială aveau să-şi continue conversaţia până târziu în noapte, la câteva pahare. Rodrigo era însetat să vorbească despre patria lui, şi nici

bătrânului sticlar nu-i displăcea să-şi amintească de vremurile trecute. Jofre dormea deja, cu frumosul flaconaş în formă de lacrimă înfăşurat cu grijă şi pus la adăpost în desaga lui, nu înainte însă de a-l fi dezvelit de mai multe ori pentru a-l ţine în lumină.

În multe privinţe, comportamentul lui Jofre se îmbunătăţise de când fusese biciuit şi în ultima lună, din câte ştiam noi, nu mai pariase prin sate şi oraşe, sau cel puţin nu mai venise beat şi niciun localnic furios nu mai ceruse bani datoraţi de el, dar Rodrigo era încă îngrijorat. Jofre se retrăgea mereu în sine câteodată, dar de când cu biciuirea, frecvenţa acestor stări crescuse. Nu mai avea acele izbucniri de mânie care-l făceau cândva să plece în trombă, în schimb era încremenit, încercând parcă să se detaşeze de orice sentiment ori emoţie.

Exersa ascultător ori de câte ori i se spunea, cu mai multă concentrare decât arătase în luni de-a rândul. Ceea ce cânta era corect din punct de vedere tehnic, dar era mecanic, de parcă s-ar fi despărţit deliberat de muzică, străduindu-se să cânte fără a fi afectat de ea. Rodrigo era furios şi frustrat. Auzea mai bine decât noi cât de lipsită de pasiune era acum muzica băiatului şi socotea că asta făcea parte din îmbufnările lui, răzbunarea lui pentru că-l bătuse. Eu simţeam însă că Jofre nu căuta să-l mâhnească pe Rodrigo; se temea cu adevărat să simtă vreo emoţie după torentul care-l covârşise în seara aceea, în şură. În noaptea asta, pe când îl asculta pe Michelotto vorbind de Veneţia, am zărit prima licărire de viaţă în ochii lui Jofre după săptămâni întregi.

Pe când mă pregăteam să mă culc, speram ca seara aceea să fi fost un moment de cotitură şi ca băiatul care cânta ca un înger să revină printre noi.

Ropotul de copite şi strigătele m-au trezit. Era încă întuneric, dar poiana părea plină de călăreţi ce-şi mânau caii prin focurile aprinse,

împrăştiindu-i pe ucenicii speriaţi. Am apucat-o de braţ pe Adela şi, cu Osmond în partea cealaltă, am dus-o la adăpostul copacilor din spatele atelierului, departe de lumina focurilor şi a torţelor. Am împins-o după un trunchi gros şi i-am spus să stea nemişcată. Mi-am aruncat mantia peste capul ei, ca dacă se uita cineva înspre ea, albeaţa pielii să n-o trădeze. Apoi l-am târât de acolo pe Osmond, care se împotrivea. Dacă era să avem probleme, cea mai bună speranţă a Adelei era să stea neclintită, ca o movilă întunecată neobservată între umbre, şi era vital să nu atragem atenţia în direcţia ei.

Şi Zophiel stătea ghemuit pe pământ în spatele unei colibe. Îl apucase pe un ucenic îngrozit de ambele braţe şi-l scutura.

— Ştiu că sunt soldaţi, idiotule, dar ale cui însemne le poartă?

— Nu ştiu, domnule, scâncea băiatul înspăimântat.

— Atunci spune-mi cum arată, a şuierat Zophiel.

— Doi... doi lei de aur, domnule, păşind cu o labă ridicată... pe un fond roşu.

— Era ceva deasupra lor? Gândeşte, băiete, gândeşte!

— O mitră, domnule.

— O mitră, eşti sigur? Şi sub mitră era Fecioara cu Pruncul?

— Băiatul şi-a încreţit faţa, concentrându-se.

— Era ceva, nu ştiu, domnule, n-am văzut bine.

Zophiel a gemut:

— Oamenii episcopului de Lincoln.

I-a dat drumul băiatului, care a fugit în desiş fără să se mai uite înapoi.

— Ce să facă aici? Nu suntem câtuşi de puţin aproape de Lincoln, a şoptit Osmond.

— Puterea episcopilor de Lincoln se întinde până la Londra, au pământuri peste tot, i-am răspuns. Zophiel, ar trebui...

Dar Zophiel dispăruse.

Am auzit un răcnet de mânie pe care-l cunoşteam. Era Rodrigo.

Eu şi Osmond am dat fuga în poiană.

În mijlocul ei era Michelotto, ţinut de doi soldaţi. Braţele îi erau răsucite la spate şi un soldat îi pusese mâna în gât, să nu se mai zbată. Deşi în inferioritate, se împotrivea cu putere. Alţi doi soldaţi îl târau pe Rodrigo, care se zbătea şi el în încleştarea lor, iar ceilalţi, călare, îi mânaseră pe Hugh şi trei sau patru ucenici, Jofre, Pleasance şi Narigorm spre peretele unei colibe. Cygnus şi Zophiel nu se zăreau nicăieri.

Nu l-am observat pe omul care stătea liniştit pe un armăsar în umbră până n-a înaintat, descălecând. Era limpede, după pălăria cu boruri largi, că era vânzător de indulgenţe. Era un bărbat subţire şi firav, nu mult mai înalt decât Michelotto, şi deşi chipul îi era bătut de vânt şi de soare în urma călătoriilor, reuşea să păstreze o paloare nesănătoasă, ca şi cum ar fi dormit prea puţin şi ar fi meditat prea mult. Era probabil bine că-şi alesese viaţa de vânzător de indulgenţe, căci înfăţişarea lui sugera că s-ar fi descurcat greu în orice meserie care ar fi necesitat muncă fizică. Cu siguranţă însă nu era unul oarecare, căci părea să aibă o oarecare autoritate asupra soldaţilor episcopului. Când a făcut un semn din cap, aceştia l-au târât pe Michelotto în faţă.

El l-a cercetat pe sticlar de sus până jos, apoi a vorbit.

— Da, ăsta-i evreul. Măi, măi, molima izbucneşte într-un sat deşi nu mai e niciunul pe mile întregi în jur, şi ce să vezi, se întâmplă să găsim un evreu la marginea lui. Ce coincidenţă, nu-i aşa?

Michelotto a tresărit violent, aproape reuşind să-şi elibereze o mână.

— Nu sunt evreu, domnule.

Vânzătorul de indulgenţe a surâs, de parcă ar fi auzit o glumă.

— Un sticlar din Veneţia care nu e evreu, mi se pare greu de crezut. Motivul pentru care au murit atât de mulţi oameni în Veneţia e că au adăpostit cohorte de evrei.

— Ai mei au fost evrei, dar ne-am convertit când eram copil. Am hârtii doveditoare.

— Cu atât mai rău pentru tine. Evreii sunt spânzuraţi, dar ereticii sunt arşi... încet.

— Nu sunt eretic.

Pe chipul lui Michelotto începea să se zărească frica, şi pe bună dreptate.

— Orice evreu sau musulman care se converteşte la singura credinţă adevărată şi apoi revine la vechile-i practici, ca un câine ce se întoarce la vomismentele lui, este eretic. Un evreu ucigaş de Hristos e destul de rău, dar şi mai rău e un evreu căruia i-a fost arătată îndurarea Domnului nostru şi a scuipat pe ea.

— Dar eu nu m-am întors. Sunt un bun creştin. Ori de câte ori pot, merg la slujbe. Nu e uşor în meseria asta să mergi mereu, dar eu merg când pot. Întrebaţi-l pe preot.

— Preotul a murit de ciumă. A fost printre primii care s-au îmbolnăvit, nu ţi se pare interesant? E normal însă ca un evreu eretic să omoare mai întâi un bun creştin.

— Dar nu i-am făcut nimic. Nu l-am mai văzut de câteva săptămâni.

— Păi parcă ziceai că te duci regulat la slujbe. Acum pari a spune că nu te duci. Şi îţi împiedici şi ucenicii să meargă, nu-i aşa? Încerci să le corupi sufletele nevinovate şi să-i faci la fel de răi ca tine.

Michelotto s-a zbătut în mâinile care-l ţineau.

— Nu, vă înşelaţi. Nu-i împiedic. Niciodată n-aş...

— Dar le-ai interzis să se ducă în sat duminica trecută, nu? a intervenit vânzătorul de

indulgenţe. Tot aşa cum i-ai poruncit calfei tale să nu-i lase să cumpere indulgenţe.

— Hei, ia ascultă aici. Hugh a înaintat cu greu din spatele cailor. Eu sunt cel care ţi-a poruncit să te ţii departe de noi, pentru că-i înfricoşai pe băieţi cu vorbele tale despre moarte. Meşterul n-a ştiut nimic până nu i-am spus eu. Nu-l puteţi acuza de asta.

— Zău? a răspuns vânzătorul de indulgenţe zâmbind. Un meşter e responsabil pentru toate acţiunile celor pe care-i angajează. Şi cred că nu eşti destul de nesăbuit încât să negi că le-a interzis să se ducă la slujbă duminică.

— Asta pentru că în sat era ciumă. A vrut să-i împiedice să se molipsească, a spus Hugh indignat.

— Când sunt în pericol de moarte e un motiv în plus să se ducă la biserică să-şi cureţe sufletele. Dar tu spui că meşterul vostru preferă să le salveze trupurile şi să le condamne sufletele la iad. Asta îmi pare logică evreiască. Te-o fi corupt şi pe tine.

Michelotto a scuturat din cap spre calfă.

— Ajunge, Hugh, nu-i nevoie să-ţi faci ţie probleme.

Chipul i-a căpătat un aer înfrânt. S-a întors istovit spre vânzătorul de indulgenţe.

— Ce trebuie să fac ca să vă conving că nu sunt evreu? Dacă vreţi să jur pe cruce, o s-o fac.

Zâmbind, vânzătorul de indulgenţe a scuturat din cap.

— L-ai hulit pe Domnul Dumnezeul nostru? Dacă nu crezi în Hristos, jurământul nu are nicio valoare. Nu, am o altă încercare pentru tine.

S-a dus agale la calul lui şi a luat un pachet din desaga de la şa. Încet şi teatral, a început să-l desfacă. Michelotto s-a încordat în încleştarea soldaţilor, aşteptând să vadă ce instrument de tortură avea să fie scos la iveală. M-am uitat cu teamă în jur, la cuptoare; erau prea multe locuri unde se putea încinge un instrument de înfierat sau

nişte cleşti. Michelotto era obişnuit cu arsurile, dar cât putea un om să suporte fierul roşu?

Vânzătorul de indulgenţe i-a făcut semn din cap unuia dintre soldaţi, care a descălecat şi a venit lângă el. I-a dat pachetul soldatului, care i l-a dus lui Michelotto şi i l-a vânturat sub nas. Toţi ne-am ţinut respiraţia; înăuntru nu era nimic mai ameninţător decât o grămadă de bucăţi de carne stricată. Carnea avea o tentă verzulie şi puţea, dar nu era un instrument de înfierat.

— Carne de porc, a zis vânzătorul de indulgenţe cu un rânjet răutăcios. Tot ce trebuie să faci e să mănânci puţină carne de porc. Un evreu sau un musulman n-ar putea-o mânca, dar pentru un creştin e o hrană bună şi sănătoasă. Tot ce trebuie să faci e să mănânci carnea fără să vomiţi, şi voi şti că eşti un creştin adevărat şi îţi voi da drumul.

— Dar carnea e stricată, a spus Hugh furios. Nu vă puteţi aştepta de la nimeni s-o mănânce.

Vânzătorul de indulgenţe i-a făcut semn soldatului.

— Ţie carnea asta ţi se pare bună?

Soldatul a rânjit.

— Atât de proaspătă, că aş putea să jur că mai adineaori guiţa încă.

Vânzătorul de indulgenţe s-a întors spre Hugh.

— Poate, tinere prieten, ţi se pare că miroase urât pentru că nici tu nu poţi suporta o carne de porc creştinească. Mă întreb de ce.

— O s-o mănânc, a spus Michelotto, cu glas plat şi resemnat.

— Nu, l-a rugat Hugh.

— Ce altceva pot face?

Cei doi soldaţi l-au ţinut strâns de mâini, în timp ce al treilea l-a apucat de păr, trăgându-i capul pe spate, şi i-a băgat bucăţile de carne una după alta în gură, abia lăsându-i timp să înghită înainte să-i îndese bucata următoare. Pleasance,

agăţată de Narigorm, şi-a îngropat faţa în părul copilei. În cele din urmă şi noi, ceilalţi, am fost nevoiţi să ne întoarcem privirea. El a încercat să ţină carnea cât a putut de mult, dar nu l-au lăsat să se odihnească ori să-şi tragă răsuflarea. A vomitat, aşa cum ei ştiau că va face.

Surâzând, vânzătorul de indulgenţe s-a întors cu spatele.

— Legaţi-l în spatele cailor.

Michelotto a căzut în genunchi, gemând întruna; Unul dintre ucenici, mai curajos decât ceilalţi, a înaintat repede şi i-a dus o ploscă la buze. Un soldat a dat să-l lovească, dar vânzătorul de indulgenţe a ridicat braţul.

— Nu, lasă-l să bea. Să-şi spele carnea din stomac. Nu vreau să vomite tot drumul. Îmi strică micul dejun. În plus, intenţionez să-l duc viu. Nu vreau să moară pe drum, privând oamenii de distracţie. O ardere pe rug e bună pentru ridicarea moralului, ca să se ştie că Biserica are totul sub control.

În cele din urmă, soldaţii i-au dat drumul lui Rodrigo şi s-au întors să încalece. Rodrigo s-a repezit la vânzătorul de indulgenţe, care era deja în şa. L-a apucat de braţ.

— Omul ăsta n-a făcut nimic. Trebuie să-i dai o şansă să se apere. Eşti un om al lui Dumnezeu şi ştii foarte bine că ăsta n-a fost un test cinstit. Lasă-l să răspundă cum se cuvine.

— Nu te teme, om bun, va fi ascultat. Până terminăm noi cu el, va fi auzit până la palatul episcopului. Noi nu ardem oamenii până nu mărturisesc şi când om termina cu el, o să implore să mărturisească.

— Ai tortura un om în numele unui Dumnezeu îndurător? a întrebat plin de amărăciune Rodrigo.

Ochii vânzătorului de indulgenţe au strălucit în lumina torţelor.

— Ia stai puţin, detectez oare acelaşi accent ca al meşterului Michael? Încă un veneţian? E posibil să avem doi evrei la preţ de unul? Măi, măi. E noaptea mea norocoasă.

Michelotto a ridicat privirea.

— Asta, veneţian? E un ticălos de genovez. E destul de rău că mă faceţi evreu, acuma mă acuzaţi că aş fi compatriot cu negustorul ăsta de târfe. Luaţi-mă, dacă aşa vreţi; prefer să ard pe rug decât să trebuiască să mai petrec un minut în compania unui genovez.

Michelotto l-a scuipat pe Rodrigo, şi un strop de salivă pătată de vin i-a atins obrazul acestuia, alunecându-i încet pe faţă.

Soldaţii au râs şi şi-au îndreptat caii spre potecă.

Vânzătorul de indulgenţe a măturat cu privirea poiana.

— Puteţi să răspândiţi vestea. O să scoatem toţi evreii de oriunde o să-i găsim, şi credeţi-mă, o să-i găsim.

În câteva minute au plecat, târându-l pe Michelotto după ei, legat cu o frânghie lungă. Am rămas toţi nemişcaţi, ascultând zgomotul tot mai stins al copitelor ce se îndepărtau. Unul dintre ucenici a început tăcut, mecanic, să îndrepte băncile răsturnate. Unul câte unul, ceilalţi i s-au alăturat, parcă neştiind ce altceva să facă.

Începuse să plouă din nou. M-am dus la Rodrigo, care încă mai stătea şi se uita fix în lungul drumului, deşi nu mai era nimic de văzut sau de auzit în afară de şuieratul vântului printre ramuri şi de ropotul picăturilor de ploaie.

— S-a lepădat de tine ca să-ţi salveze viaţa, Rodrigo.

N-a răspuns. Avea lacrimi în ochi.

Hugh a venit spre noi împleticindu-se, cu tristeţea oglindită pe chip.

— E numai vina mea. Dacă nu l-aş fi izgonit pe vânzătorul de indulgenţe, nu s-ar fi întors aici

cu soldaţii. Hugh a izbit cu pumnul în cel mai apropiat trunchi de copac. Sunt aşa un prost, un idiot, un prost cu capul înfierbântat.

— S-ar fi întors oricum, l-am asigurat. Oricât de mult s-ar încuraja vânzarea de indulgenţe, ei sunt mereu lacomi de mai mult. Sunt mereu în căutare de ceva pe care să-l raporteze stăpânilor lor pentru o răsplată în plus, şi Biserica îi foloseşte din plin ca spioni. După cum ai spus chiar tu, preoţii şi slujbele n-au oprit molima. Prinderea câtorva evrei arată oamenilor că se face ceva pentru siguranţa lor. Dar Dumnezeu să-l ajute pe Michelotto, e mai bine pentru el dacă moare pe drum.

Am terminat de făcut ordine cum am putut mai bine, apoi m-am întins din nou în căldura atelierului şi am închis ochii. Eram vag conştient de paşii celor care treceau pe lângă mine căutându-şi şi ei culcuşurile, dar eram prea obosit ca să mai ridic pleoapele să văd cine erau.

Pentru a doua oară în noaptea aceea m-am trezit tresărind. Mi s-a părut că aud urletul îndepărtat al unui lup. În jurul meu, i-am văzut pe Rodrigo, Jofre, Osmond şi Adela, toţi în capul oaselor. Urletul îi trezise şi pe ei. Unul dintre ucenici a scâncit în somn, dar ei au dormit în continuare, înghesuiţi unii într-alţii în colţul atelierului, prea istoviţi de evenimentele nopţii ca să-i mai poată trezi ceva. L-am auzit pe Osmond murmurând o încurajare către Adela. Am stat nemişcat şi am ascultat câteva momente, dar n-am mai auzit nimic. Unul câte unul, ceilalţi s-au culcat la loc. Eu însă nu mă puteam linişti.

M-am sculat cât am putut de încet şi m-am strecurat afară să mă uşurez. Era încă întuneric. Vântul vuia prin ramurile de deasupra capului meu şi era frig după căldura din atelier. În poiană, focurile străluceau rubinii sub cazanele din fier, dar flăcările pieriseră. Tocmai mă furişam înapoi în atelier când o mişcare mi-a atras atenţia.

Narigorm şedea lângă unul din focuri, cu runele împrăştiate în faţa ei.

— E prea târziu pentru asta, Narigorm, i-am spus. Ne-ar fi folosit să fim preveniţi înainte de venirea soldaţilor.

— Nouă pentru cunoaştere. Nouă pentru nouă nopţi în copac. Nouă pentru mamele lui Heimdal[6]. Şi astfel începe Morrigan.

— Ce începe? am întrebat-o.

Ea a ridicat capul şi a deschis ochii larg, ca şi cum abia atunci şi-ar fi dat seama că mă aflam acolo.

— Unul s-a dus. Acum suntem opt.

— Cum adică unul dintre noi s-a dus? Eram obosit şi nervos. Zophiel? O să se întoarcă, îţi promit. N-ar pleca nicăieri fără preţioasele lui cufere, şi nu le poate căra pe jos.

— Nu Zophiel.

Un nou gând m-a străbătut. Cygnus. Nu-mi aminteam să-l mai fi văzut după venirea soldaţilor. Vederea lor trebuie să-l fi speriat de moarte. Nu m-ar fi surprins dacă ar fi fugit, şi dacă o făcuse, nu avea niciun motiv să se întoarcă.

— Cygnus, vrei să spui?

A scuturat din cap. Ştiam că voia să ghicesc din nou, dar nu aveam chef de jocuri copilăreşti. Mi-era frig şi eram epuizat. Voiam să mă culc la loc. M-am întors să plec.

— Pleasance.

M-am întors din nou spre ea.

— Pleasance, ai spus? Nu mai vorbi prostii. A stat cu tine tot timpul cât au fost soldaţii aici, de ce ar fi fugit acum?

Ca răspuns, Narigorm a arătat spre o rună ce stătea chiar pe linia unuia dintre cercuri. Desenul de pe ea era o linie dreaptă cu două linii scurte ce ieşeau oblic din ea, ca şi cum un copil ar fi desenat o jumătate de brad.

— Amuz, copacul cenuşii, semnul lui Odin. A stat spânzurat de un copac nouă zile ca să înveţe

înţelesul runelor.

— Ce-are de-a face asta cu Pleasance? am întrebat, dar Narigorm doar şi-a plecat din nou ochii asupra runelor.

Le-am cercetat şi eu, încercând să văd dacă-mi scăpa ceva. Nu era nicio scoică ori pană printre ele, dar apoi am văzut că era altceva pe pământul gol. În lumina slabă a focurilor era să-mi scape: un lăstar firav al unei plante. L-am ridicat şi m-am uitat mai bine la el. Inflorescenţa galbenă măruntă, deşi uscată, era inconfundabilă. Era turiţa-mare şi fusese legată cu un fir gros roşu, acelaşi fir pe care îl folosesc moaşele pentru a lega turiţa-mare de coapsele mamei pentru a uşura trecerea copilului.

M-am lăsat pe vine şi m-am uitat în ochii de un albastru îngheţat ai lui Narigorm.

— Narigorm, nu te mai juca, spune-mi unde s-a dus Pleasance.

M-a privit îndelung, fără să clipească, apoi a vorbit în sfârşit:

— Pleasance a murit.

15. Prima moarte

Am găsit-o pe Pleasance a doua zi dimineaţa devreme. Hugh le poruncise ucenicilor să ne ajute s-o căutăm şi în cele din urmă unul dintre ei s-a întors alb la faţă, tremurând, să ne spună că-i găsise trupul. Şi-a rostit mesajul poticnit, bâlbâindu-se, şi imediat după aceea a vomitat, dar în cele din urmă, după o cană cu bere, a putut fi convins să ne conducă unde era.

Hugh, Rodrigo, Osmond şi cu mine l-am urmat pe băiat printre copaci, lăsându-l pe Jofre la sticlărie să aibă grijă de Adela şi Narigorm. Am mers vreun sfert de oră, şi începeam să cred că băiatul se rătăcise ori îşi închipuise totul, când deodată s-a oprit şi a întins mâna. Un trup se legăna atârnat de o creangă înaltă a unui stejar bătrân. Deşi era cu spatele la noi, am recunoscut-o pe loc. Fustele lungi i se lipeau ude de picioare. Braţele îi atârnau flasc pe lângă trup, cu palmele vineţii acolo unde se adunase sângele. Voalul gros cu care-şi acoperea întotdeauna capul lipsea şi părul negru era despletit. Şuviţele lungi şi umede îi şerpuiau pe umeri. Capul îi era înclinat într-un unghi bizar.

Atârna de o bucată de sfoară de care fusese legat un laţ din piele. Când corpul se legăna înainte şi înapoi în bătaia vântului, frânghia udă, frecându-se de creangă, scotea un fel de scâncet, ca al unui prunc nou-născut. În timp ce noi priveam îngroziţi, a venit o pală bruscă de vânt şi trupul s-a răsucit, parcă pentru a ne întâmpina. Ochii îi erau larg deschişi şi păreau a se uita direct spre noi. Ucenicul din spatele meu a scos un ţipăt ascuţit şi a fugit.

Osmond a fost primul care şi-a venit în fire. S-a urcat în copac şi, încălecând pe ramură, a înaintat puţin câte puţin până a ajuns destul de aproape ca să taie funia cu cuţitul. A lucrat cu grijă; nu avea rost să se grăbească, fiindcă se vedea după unghiul gâtului că era rupt. Rodrigo şi Hugh au prins trupul când a căzut şi l-au întins pe frunzele scuturate. Ochii ei fără vedere ne priveau fix. Mi-am trecut mâna peste ei încercând să-i închid, dar rigiditatea morţii începuse deja să se instaleze şi faţa îi era încremenită. Era moartă de câteva ore.

Laţul din piele îi lăsase o urmă adâncă pe gât. Când Rodrigo l-a tăiat şi i l-a scos, a ieşit la iveală piatra de chihlimbar a lupilor. Părul ei o ascunsese

până atunci. Abia atunci mi-am dat seama că laţul fusese făcut din propriul ei colier.

— A avut noroc, a zis Rodrigo. Piatra lupilor i-a lovit gâtul şi i l-a frânt. A murit pe loc. Asta e o binecuvântare. Am văzut oameni murind în laţ, şi e o moarte chinuitor de înceată.

— Dar ca să-şi rupă gâtul în halul ăsta probabil că nu a fost atârnată de funie. Trebuie să fi fost împinsă de pe ceva înalt, am spus.

Osmond s-a lăsat pe vine lângă cadavru.

— Cum ar fi un cal? Dacă soldaţii au pus-o pe un cal şi apoi i l-au tras de sub picioare?

Rodrigo a scuturat din cap.

— Asta nu i-ar fi rupt gâtul, dacă ar fi rămas atârnată pur şi simplu. Trebuie să fi fost trasă brusc în jos. A privit creanga. Dacă a sărit de pe ramura aia, s-ar fi putut.

— Atunci crezi că s-a sinucis? am întrebat.

Lângă mine, Hugh a tras adânc aer în piept şi şi-a făcut cruce.

— Ferească Dumnezeu, nu spune aşa ceva. Mai bine să fi fost asasinată decât să-şi fi luat singură viaţa.

— Puteau să-i fi rupt gâtul şi apoi s-o spânzure, a zis Osmond.

— Nu prea cred.

Am tresărit, auzind inconfundabila vorbă tărăgănată a lui Zophiel în spatele meu.

— De ce să-şi mai bată capul s-o spânzure dacă era deja moartă? E limpede că femeia s-a sinucis. Era genul de muiere isterică dedată la asemenea accese de melancolie.

Rodrigo s-a ridicat şi l-a săgetat cu privirea pe Zophiel.

— Tu unde-ai stat ascuns toată noaptea? Ştii ceva despre asta?

— Chiar nu văd de ce ar trebui să-ţi dau ţie socoteală pentru treburile mele, Rodrigo. Eu nu sunt elevul tău. Dar dacă tot ai întrebat, nu m-am ascuns, cum spui tu, am stat în căruţă să apăr

proviziile noastre. Cineva trebuia s-o facă, cu tâlharii ăia care devastau tabăra.

— Păcat că n-ai rămas să faci cunoştinţă cu vânzătorul de indulgenţe, Zophiel. V-aţi fi înţeles bine.

Hugh se uita de la unul la altul, vădit nedumerit de antipatia dintre ei.

— Poate că cine a făcut-o a spânzurat-o ca să pară sinucidere în loc de crimă.

— Calfa are dreptate. Zophiel a ridicat uşor vocea. S-a gândit cineva să întrebe unde şi-a petrecut noaptea prietenul nostru Cygnus?

Ne-am uitat unii la alţii.

Osmond a spus şovăitor:

— Are dreptate. Ar putea fi...

Am clătinat din cap.

— Nu neg că un om care şi-a folosit o singură mână toată viaţa are forţa şi dexteritatea de a frânge gâtul unei femei. Sunt multe moduri în care poate face asta. Dar ca să atârni un cadavru de un copac la înălţimea aia e nevoie de două mâini. Capătul frânghiei nu a fost înnodat la nivelul solului, ceea ce înseamnă că cineva a trebuit să se caţere în copac ca s-o atârne, aşa cum a trebuit să te urci tu ca s-o dai jos. Şi cum ar fi ridicat cadavrul? Frânghia nu ajungea de la creangă până la pământ.

— Dar dacă trupul zăcea pe un cal sub copac, a spus Osmond, ar fi fost destul de sus. Xantos ar sta ca o mieluşică pentru Cygnus.

Hugh a scuturat din cap.

— Din câte am văzut eu, Cygnus ăla e un băiat moale. Mă îndoiesc că e în stare să sucească şi gâtul unei găini. Dacă a fost omorâtă, a fost mai degrabă de un străin în trecere. Putea fi unul dintre arzătorii de cărbuni din pădure. Sunt nişte oameni ciudaţi, trăiesc singuri cu lunile. Cei mai mulţi n-au nicio femeie. Se spune că până şi porcii sunt agitaţi în preajma lor, şi nu din teama de a fi făcuţi slănină.

— Sau, a zis încet Rodrigo, poate şi-a luat singură viaţa.

Hugh şi-a coborât ochii spre silueta mânjită cu noroi de la picioarele sale.

— Mda, şi asta se poate, a zis el grav. După lege, ar trebui să dăm sfoară în ţară şi să trimitem după jude. El trebuie să hotărască felul cum a murit, dar... uite ce e, am avut destule necazuri aici. Dacă e adus ca martor vânzătorul de indulgenţe, tot noi o să fim acuzaţi. E pornit împotriva noastră. Şi trebuie să mă gândesc şi la băieţi. Fără meşter şi cu toate rudele probabil moarte, doar eu mai pot să-i ajut să nu moară de foame. Noi suntem singurii care ştim de femeie. Îmi închipui că n-are rude care să vină s-o caute, aşa că...

S-a oprit, cu o expresie rugătoare pe chip.

— Vrei să spui s-o îngropăm în linişte aici şi să nu mai anunţăm pe nimeni, am spus.

— Doamne păzeşte, nu aici! a zis el repede. Stafia ei nu ne-ar mai da pace nicio clipă. A murit violent, fie de propria-i mână, fie de-a altcuiva; şi într-un caz şi în altul, spiritul ei se va răzbuna pe oricine ar trece prin pădure. Nu se va odihni până nu vom fi toţi în mormânt alături de ea. Va trebui s-o luaţi cu voi. Îngropaţi-o departe de-aici, unde nu mai poate face niciun rău, şi apoi puteţi să vă continuaţi drumul până când îi veţi fi lăsat stafia mult în urmă.

Am părăsit atelierul de sticlărie înainte de amiază. Deşi Hugh ne-a făcut cu mâna, urându-ne numai bine, avea o adâncă uşurare pe chip. Căruţa ducea acum o boccea în plus. Înfăşurasem cadavrul chiar acolo, în pădure, pentru cazul că am fi întâlnit pe cineva în timp ce-l duceam înapoi la sticlărie. Hugh ne adusese câteva piei de oaie vechi pe care să le legăm în jurul trupului ca să-i mascăm forma, astfel încât pentru cine ne-ar fi văzut întâmplător să pară doar un balot de piei.

Măcar era iarnă, aşa că nu puteau apărea muşte care să fie atrase de cadavru. Pentru prima dată, eram recunoscător pentru vântul rece şi ploaie, deşi nu era destul de frig ca să putem ţine trupul prea multă vreme.

Când l-am adus, Hugh şi Rodrigo l-au cărat direct la căruţă, în timp ce eu şi Osmond ne-am dus să le căutăm pe Adela şi Narigorm. L-am găsit pe Cygnus cu braţul bun pe după umerii Adelei, liniştind-o. Osmond s-a repezit şi l-a tras de lângă ea, cerându-i să spună unde fusese noaptea trecută.

Explicaţia lui Cygnus a fost tot atât de plauzibilă ca a lui Zophiel. Fugise îndată ce soldaţii pătrunseseră în poiană, fără a aştepta măcar să vadă ale cui însemne le purtau, presupunând, firește, că veniseră după el. Fugise cât putuse de adânc în pădure, băgându-se în cele din urmă într-un pâlc des de tufişuri, unde stătuse toată noaptea. Pentru că fugise în întuneric fără a da atenţie direcţiei sau vreunui reper, îi luase ceva timp să găsească drumul spre atelier la lumina zilei. De fapt, spunea că încă ar mai fi rătăcit dacă nu i-ar fi auzit pe ucenici strigând numele lui Pleasance.

Cu toate că ştia deja că Pleasance fusese găsită spânzurată, şi-a spus povestea cu inocenţă, fără a da vreun semn că s-ar crede bănuit de ceva. Osmond a continuat să-l privească cu neîncredere, dar până şi el a fost nevoit să admită că povestea lui Cygnus nu era mai puţin credibilă decât a lui Zophiel.

Adela era distrusă. Deşi Pleasance vorbea puţin, ele stătuseră adesea împreună, făcând de mâncare, Adela ciripind destul pentru amândouă, şi ajunsese s-o privească aproape ca pe o mătuşă preferata, singura femeie pe care o avea în preajmă.

Felul în care murise a şocat-o profund.

— Dar era cea mai bună şi mai blândă dintre fiinţe. N-ar fi făcut nicicând rău nimănui. Cine ar

fi putut să-i facă ceva atât de groaznic cuiva ca ea?

Niciunul dintre noi nu ştia să răspundă.

Îmi făceam griji că odată ce vestea avea să fie absorbită, şocul şi tristeţea Adelei aveau să lase loc fricii. Copilul urma să se nască în trei săptămâni şi ea îşi agăţase toate speranţele de Pleasance ca s-o ajute să-l aducă pe lume în siguranţă. Naşterea era un moment periculos atât pentru mamă, cât şi pentru prunc, dar Adela se convinsese că atâta vreme cât Pleasance avea să fie acolo, nici ea, nici copilul nu puteau păţi nimic rău. Numai dacă am fi reuşit să primim adăpost la un han sau o mânăstire aveam vreo şansă de a găsi o femeie experimentată care s-o ajute la naştere, iar cu ciuma înconjurându-ne din trei părţi, şansele de a găsi un acoperiş deasupra capului, ca să nu mai vorbim de o moaşă, păreau extrem de firave.

Ne-am ţinut promisiunea făcută lui Hugh şi am mers două, poate chiar trei ore înainte de a o îngropa pe Pleasance. În cele din urmă, teama de a nu fi nevoiţi să ne petrecem noaptea lângă mormântul ei a hotărât locul, căci aveam nevoie de suficientă lumină ca să săpăm şi apoi să ne îndepărtăm puţin înainte de căderea nopţii. Nu ne-a fost uşor să găsim un loc. Pământul pădurii părea moale, dar dacă săpai câteva palme dădeai peste o încrengătură groasă de rădăcini. Într-un târziu, am zărit un loc în stânga potecii unde căzuseră câţiva copaci bătrâni la o furtună trecută şi zăceau dezrădăcinaţi şi putreziţi, deja pe jumătate acoperiţi de ferigi, ciuperci albe ca osul şi perne de muşchi verde-închis.

Am scobit lângă unul dintre trunchiurile copacilor căzuţi cu mâinile, cu toiegele şi cu singura cazma pe care o aveam, cea folosită de Zophiel ca să-şi scoată căruţa din şanţuri. Mirosul dulceag, bogat al frunzelor mucegăite ni s-a impregnat în piele şi noroiul ne-a brăzdat chipurile înainte de a săpa o groapă destul de adâncă pentru a se putea numi mormânt. Când în sfârşit am

hotărât să ne oprim, aveam o groapă lungă şi cam superficială, parţial ascunsă sub curba trunchiului.

— Nu e destul de adâncă pentru a împiedica animalele să dezgroape cadavrul, a zis Zophiel. Acoperiţi-o cu pietre, şi peste ele puneţi frunze şi pământ, ca să nu se vadă mormântul.

Am băgat-o în groapă. S-a auzit un zgomot înfundat când Rodrigo a aruncat prima piatra peste trup.

Auzindu-l, Adela a gemut: „Nu, va rog", şi s-a prăbuşit la pământ cu mâinile încleştate pe burtă. Osmond a condus-o la căruţa, în timp ce noi am continuat să acoperim trupul cu pietre. Mă întrebam dacă o făceam într-adevăr ca să împiedicăm prădătorii să dezgroape cadavrul sau ne temeam şi noi, ca Hugh, de fantoma ei şi voiam s-o ştim aşezată temeinic în mormânt.

Se vedea ca pământul era răscolit, mai întunecat la culoare decât cel din jur, dar era de cealaltă parte a trunchiului, ascuns faţă de potecă. Într-o zi-două, solul şi frunzele aveau să se faneze şi să nu se mai deosebească de restul. În primăvară, mormântul avea să fie bătătorit şi nimic nu avea să-l mai scoată în evidenţă pe pământul pădurii.

Nu mai era nimic de făcut, dar părea necuviincios să plecăm pur şi simplu. Am aruncat o privire spre locul unde Narigorm stătea neclintită, cu privirea aţintită în jos. Nu vărsase o singură lacrima pentru dădaca şi ocrotitoarea ei. Deşi n-ai fi putut spune că era chiar doborât de durere, Zophiel măcar părea tulburat de evenimente. Narigorm, fără a trăda vreo urmă de şoc ori întristare, urmărise înmormântarea cu curiozitate, ca şi cum ar fi urmărit nişte furnici curăţând carnea de pe o broască strivită. Parcă simţind că o priveam, a ridicat ochii şi s-a uitat în ai mei. Cuvintele ei din noaptea trecută îmi răsunau în cap ca şi cum le-ar fi rostit cu voce tare,

dar buzele nu i se mişcau. *Şi astfel începe Morrigan*.

Jofre a fost cel care a rupt vraja. A înaintat şi a înfipt în movilă o cruce pe care o făcuse din două beţe legate. Zophiel a smuls imediat crucea din pământ şi a aruncat-o în tufişuri.

— Idiotule, ce rost avea să încercam să mascăm locul, dacă tu vrei să atragi atenţia asupra lui?

Jofre s-a îmbujorat.

— Dar nu e niciun preot s-o înmormânteze, noi n-am rostit niciun cuvânt, nu putem s-o îngropăm ca pe un câine.

— De ce nu? Dacă s-a sinucis, niciun preot n-ar înmormânta-o. E norocoasă că are un mormânt. Ai trecut pe lângă destule cadavre zăcând acolo unde au căzut ca să ştii asta. Zophiel a luat cazmaua de jos. Acum, dacă nu vreţi să vă petreceţi noaptea cu cadavrul, propun s-o luăm din loc. Abia de mai avem o oră, două de lumină.

S-a îndepărtat. Noi am rostit pe furiş nişte rugăciuni scurte deasupra mormântului şi ne-am făcut repede cruce înainte să ne întoarcem şi noi cu spatele. Jofre a plecat ultimul. Când i s-a părut că nu-l vede nimeni, a scos repede crucea improvizată şi a aşezat-o culcată pe mormânt. N-am spus nimic; ca şi el, şi eu simţeam nevoia să fac ceva pentru Pleasance.

În timp ce înaintam cu greu pe drum, am rămas în urma căruţei cu Rodrigo. L-am tras de braţ, făcându-i semn să încetinească, până când ceilalţi nu ne mai puteau auzi.

— Spune-mi sincer, Rodrigo, tu crezi ca a fost crimă? Căci dacă a fost, nu prea pot să văd o mână străină aici. Pleasance nu s-ar fi dus atât de departe în pădure noaptea decât cu cineva pe care-l cunoştea şi în care avea încredere, mai ales cu soldaţi în jur.

Rodrigo a privit în faţă, la spinările lui Cygnus şi Jofre, care-şi târau descurajaţi picioarele

prin noroi, şi a răspuns:

— Poate s-a dus să-l caute pe Cygnus ca să-i spună că a trecut primejdia şi se putea întoarce.

— Ar fi fost o bâjbâire prostească prin întuneric dacă nu avea habar unde să-l caute. Şi încă nu-mi pot închipui cum ar fi putut Cygnus s-o spânzure. Oricum, ce motiv ar fi avut el s-o omoare, dacă nu...

M-am gândit la ce spusese Hugh despre arzătorii de cărbuni. Era oare posibil ca Cygnus să fi încercat s-o violeze aşa cum poate violase şi ucisese deja o fetiţă? Eram mult mai dispus să cred asta despre Zophiel decât despre Cygnus.

Rodrigo a scuturat din cap.

— N-a făcut-o el. Ştiu în sufletul meu că mâna ei a fost cea care a legat laţul şi picioarele ei au fost acelea care au sărit.

— Dar de ce s-ar fi spânzurat ea, Rodrigo? Sunt atâtea suflete nefericite pe moarte care ar da tot ce au ca să rămână în viaţă, fie şi doar pentru o singură zi! Ce motiv a avut?

El s-a întors şi m-a studiat o clipă.

— Nu ştii, Neguţătorule?

Am scuturat din cap.

— Îţi aminteşti seara aceea pe care am petrecut-o cu Walter şi fiul lui? Zophiel a vorbit despre arderea pe rug a evreilor fiindcă ei ar fi de vină pentru ciumă. A spus că în Anglia sunt încă evrei ascunşi printre creştini. Apoi, aseară, când au venit soldaţii după Michelotto, s-a pus iar problema evreilor. Şi ai văzut ce i-a făcut vânzătorul de indulgenţe şi cu ce l-a ameninţat? Cu tortura şi arderea pe rug?

— Crezi că Pleasance a fost tulburată de ce i-au făcut lui Michelotto?

— Pentru el da, sigur. Dar a fost tulburată, cum zici tu, şi de ce i-ar fi făcut ei dacă îi descoperea cineva secretul. Pleasance era evreică, Neguţătorule. Nu ţi-ai dat seama?

Deodată, mi-am amintit expresia de pe faţa lui Pleasance în seara aceea, în casa lui Walter, şi cum tremura. Şi eu, care crezusem prosteşte că se temea de evrei!

— Eşti sigur? Ţi-a spus ea asta?

Şi-a strâns buzele într-o grimasă.

— Într-un fel, da. În seara aceea, în hanul bătrânei văduve, când ne-a povestit cum a moşit o lupoaică, ţii minte?

Am încuviinţat din cap.

— A spus că peştera în care a fost dusă era plină de demoni, numai că ea n-a folosit cuvântul „demoni", ci i-a numit *shedim*. E un cuvânt pe care nu l-am auzit niciodată pe meleagurile astea, dar pe care l-am auzit adesea unde am copilărit. În Veneţia era un cartier unde trăiau evreii. Erau printre ei câţiva aurari şi argintari foarte buni. Şi sticlari, până să fie trimişi în Murano, după cum ne-a povestit Michelotto, dar asta a fost înainte de naşterea mea... Şi-a şters faţa udă de ploaie. Evreii erau toleraţi pentru că aduceau bogăţii oraşului de la negustorii care veneau să cumpere de la ei şi taxele pe care le plăteau, căci ei plăteau de două ori mai mult decât creştinii. În plus, ori de câte ori preoţii voiau o casetă de argint pentru relicvele lor sau un potir frumos din aur pentru biserică, la cine altcineva puteau apela ca să le facă lucruri atât de frumoase decât la evrei? Stăteau în general în cartierul lor, căci creştinii nu prea voiau să aibă de-a face cu ei, dar eu am fost atras de muzica lor încă de când am început să merg.

Acum că ajunseserăm la muzică, faţa i s-a luminat, cum se întâmpla ori de câte ori punea mâna pe lăută.

— Evreii sunt muzicieni buni. Să-i auzi cântând la nunţile lor! Rodrigo a oftat, parcă tânjind să-i audă din nou. Muzica începe încet, liniştit, cântată de un singur om, fiecare notă la fel de pură şi de limpede ca picăturile de apă ce se scurg de pe o frunză, şi treptat ceilalţi muzicanţi i

se alătură şi picăturile se transformă în ropot, şi ropotul într-o cascadă ce-ţi invadează urechile şi-ţi face picioarele să danseze ca vrăjite. Unii spuneau că exact asta face muzica lor, te vrăjeşte, şi că evreii asta şi vor. Vor să te facă să dansezi până cazi mort de extenuare, căci dacă mori dansând, nespovedit şi neîmpărtăşit, stafia ta e silită să danseze veşnic pe câmpuri şi printre morminte şi nu-ţi găseşti niciodată liniştea. Preoţii spuneau că e felul lor de a fura sufletele creştinilor. Un preot dintr-o biserică din apropierea noastră era atât de convins de asta, că punea să se tragă clopotele bisericii ca să înăbuşe muzica diavolească ori de câte ori se cânta. Le spunea creştinilor să grăbească pasul pe lângă zidurile lor înalte, cu degetele în urechi, dar eu n-o făceam. Când eram mic, mă plimbam mereu pe acolo în speranţa că voi auzi muzica aceea. După o vreme, s-au obişnuit să mă vadă în pragul caselor, ascultând, şi mă invitau înăuntru, arătându-mi chiar cum să cânt câteva note. Acolo am învăţat să cânt prima dată. Părinţii mei s-au speriat când au descoperit unde mă duceam, căci toată lumea ştie poveştile cu evrei care omoară băieţeii şi le folosesc sângele ca să-şi facă pasca lor. Poveştile sunt neîntemeiate, firește, fiindcă oricine cunoaşte practicile evreieşti ştie că ei au oroare de sânge şi chiar îşi pun carnea la scurs ore întregi ca să îndepărteze toate picăturile, spre a nu păcătui consumându-l. Părinţii mei credeau însă acele poveşti şi mi-au interzis să mă mai apropii de ei, dar muzica lor mă atrăgea să mă întorc, cu toate ameninţările alor mei. Rodrigo a surâs cald amintirii îndepărtate şi a adăugat: Poate că până la urmă preotul avea dreptate şi am fost vrăjit.

S-a oprit, căci calea ne-a fost blocată de o baltă mare, în care încă se mai învârtejeau noroiul şi frunzele după roţile căruţei ce trecuse prin ea. Am ieşit de pe potecă şi ne-am croit drum printre

copaci ca s-o ocolim. Când ne-am întors pe drum, Rodrigo şi-a reluat povestea.

— Când am mai crescut şi încercam să câştig bani ca să-mi cumpăr şi eu o lăută, evreii mă plăteau bine ca să fiu *Shabbat goy*. A zâmbit văzându-mi chipul nedumerit. Nici cuvântul ăsta nu-l cunoşti? m-a întrebat.

Am scuturat din cap.

— Religia lor le interzice să muncească de vineri de la apusul soarelui până sâmbătă la apusul soarelui. Muncă înseamnă şi orice fel de sarcină în gospodărie, aşa că nu pot să facă focul şi nici măcar să aprindă lumânările când se întunecă. Nu pot nici să amestece în mâncare, aşa că năimesc creştini să facă lucrurile astea pentru ei; atunci ascultam poveştile pe care le spuneau bătrânele ca să treacă timpul mai uşor, poveşti cu shedim şi cu îngeri, cu mirese posedate de *dybbukim*[7] ce le măcelăresc soţii în noaptea nunţii şi bătrâni proşti înţelepţiţi de fiicele lor.

— Acolo ai auzit cuvântul pe care l-a folosit Pleasance?

— Nu cred că a vrut să-l rostească, a spus grav Rodrigo. Poate că n-a ştiut că asta o s-o dea de gol. Cuvintele sunt ţesute în poveşti; nu pot fi desprinse uşor.

— Aşa că atunci când Adela a atras atenţia asupra lui întrebând ce înseamnă, ai încercat s-o acoperi pe Pleasance, spunându-ne că era un cuvânt folosit doar într-o anumită zonă.

Rodrigo a aprobat din cap.

— Speram ca nimeni altcineva să nu înţeleagă. Mă rugam să fie aşa. Mă temeam că Zophiel ar putea înţelege, căci chiar dacă nu cunoaşte cuvântul, e destul de inteligent ca să-şi dea seama că nu e un cuvânt englezesc, dar mintea îi era distrasă de lup şi asculta numai pe jumătate povestea. A coborât vocea şi s-a uitat temător înainte, deşi căruţa era deja la o oarecare distanţă de noi. Zophiel n-ar fi şovăit s-o dea în vileag dacă

ar fi bănuit-o, şi ea ştia asta. Se joacă de-a şoarecele şi pisica cu Cygnus, ameninţând să-l predea; poate că ea a crezut că ar juca acelaşi joc şi cu ea. Iar după ce a văzut ce i-au făcut lui Michelotto, s-a gândit că mai bine îşi ia singură viaţa decât să aştepte să vină ei după ea.

Mânia i-a invadat chipul.

— Vânzătorul ăla de indulgenţe împreună cu Zophiel sunt vinovaţi pentru moartea ei. Vorbele răutăcioase ale lui Zophiel...

Mi-am amintit ce spusese Pleasance în dimineaţa în care rămăseserăm blocaţi în Northampton: „uneori trebuie să pleci”. Mă întrebam dacă bănuia pe atunci, fie şi vag, cât de definitivă putea fi această plecare. De ne-ar fi părăsit în ziua aceea!

Rodrigo s-a întors spre mine, brusc palid la faţă.

— Dar dacă Zophiel şi-a dat seama că era evreică? Vânzătorul de indulgenţe a spus că evreii sunt spânzuraţi. Dacă a spânzurat-o pentru că era evreică? M-a apucat cu putere de braţ: Neguţătorule, e oare posibil? Crezi că a omorât-o el, nu doar cu vorbe, ci chiar cu mâinile lui?

— Dar de ce? Înţeleg că un om care urăşte evreii atât de tare ca el i-ar fi dorit moartea dacă ar fi ştiut că era evreică, dar de ce s-o ucidă el însuşi în taină în loc s-o predea Bisericii? Aş crede că un om ca el ar avea o satisfacţie mult mai mare văzând-o umilită şi executată în public.

— Dar nici pe Cygnus nu l-a predat, deşi a avut ocazia de două ori până acum. Încep să cred că poate Zophiel are motivele lui să nu vrea să atragă atenţia autorităţilor asupra sa.

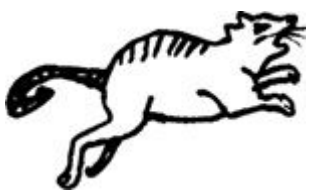

16. Capela

— Ce spui, Neguţătorule? a întrebat Cygnus. Sunt morţi, ori au fugit?

Era o întrebare bună, căci capela părea cu siguranţă abandonată. Era lipită de arcul central al podului din piatră de parcă l-ar fi proptit dintr-o parte. Stâlpii din piatră care sprijineau baza capelei se ridicau din mijlocul râului învolburat de dedesubt. Două trepte duceau de la pod la uşa grea din lemn, dar privind în jos peste peretele podului am văzut că mai era o încăpere sub capelă, atârnată la doar câteva palme de apa spumegândă. Speram că era o sacristie şi nu o încăpere mortuară. Mă înfiora să mă gândesc la nişte trupuri înmormântate acolo, suspendate pentru totdeauna deasupra acelei ape grăbite şi întunecate.

Capela era nou construită. Mulţi dintre sfinţii şi garguiele din jurul acoperişului erau încă forme abia schiţate de un ucenic ce doar le pregătise pentru ca apoi un meşter sculptor în piatră să le cizeleze până în cele mai fine detalii. Pereţii şi acoperişul din ardezie erau terminate, deşi piatra nu fusese încă deloc pictată.

Cu toate că nu era gata, construcţia avea deja un aer părăginit. Mormane de frunze brune se adunaseră în colţurile treptelor şi în uşă, altele înfundau scurgerile de apă de pe acoperiş. Mai multe blocuri de piatră erau stivuite lângă un perete, unele lucrate doar pe jumătate, ca şi cum muncitorii îşi părăsiseră uneltele abia în după-amiaza aceea, dar feţele tăiate ale pietrelor erau acoperite cu un puf verde, ce sugera că nu mai fuseseră mişcate din loc de multă vreme.

M-am întors la căruţă, lângă Cygnus şi ceilalţi.

— Se pare că oricine ar fi lucrat aici a plecat cam în grabă, dar dacă a plecat în alt oraş sau în altă lume, e greu de spus.

— Să ne rugăm să nu fi fost într-o altă lume, dacă e ca Adela să-şi nască pruncul aici, a răspuns Cygnus.

Adela, care stătea pe locul ei obişnuit din căruţă, a părut îngrozită.

— Nu pot să-mi nasc copilul într-o capelă.

Cygnus a încercat uşa înainte de a răspunde. Clanţa de fier era înţepenită, dar uşa grea era descuiată. A deschis-o, dar n-a intrat. Dinăuntru a venit un miros de umezeală mucegăită, însă nu se simţea nicio urmă a mirosului fetid de care ajunseserăm să ne temem.

— De ce nu? E solidă, şi după ce o să facem focul, o să fie cald şi uscat. În afară de asta, e neterminată, aşa că încă nu poate fi sfinţită; prin urmare, e doar o clădire nefolosită, nu o capelă.

Ochii lui Zophiel au scăpărat.

— Cu toate acestea, e o clădire sacră şi ar fi o profanare s-o pângărim cu o naştere.

Cygnus şi-a şters faţa de apă şi a arătat spre un panou sculptat aflat chiar deasupra uşii, înfăţişând Fecioara cu Pruncul, singurele sculpturi exterioare ce fuseseră terminate.

— Cu siguranţă Maria n-ar considera naşterea o pângărire a capelei sale!

— Naşterea ei a fost fără de păcat, dar asta... asta...

Zophiel era atât de indignat, încât pentru prima dată nu şi-a putut termina fraza.

Rodrigo, care stătuse aplecat peste marginea podului, privind apa furioasă de dedesubt, s-a îndreptat de spate şi l-a săgetat cu privirea pe Zophiel.

— Criminalii şi hoţii cer refugiu în biserici. De ce nu şi o mamă şi un prunc nevinovaţi? Crezi că naşterea unui copil pângăreşte casa Domnului mai mult decât sângele de pe mâinile unui asasin?

Încă îl mai considera vinovat pe Zophiel pentru moartea lui Pleasance. Fie că-şi luase singură viaţa, fie că îi fusese luată, pentru el era totuna: Zophiel era responsabil, de asta era sigur.

Am încercat să readuc discuţia la subiect înainte să izbucnească iar un război între ei.

— Cygnus are dreptate; nu există niciun motiv pentru care să nu ne adăpostim în capelă câteva zile. Sfinţită sau nu, Biserica o permite. Dar încă nu ştim dacă e sigur să intrăm. N-am stabilit ce s-a întâmplat cu muncitorii. Lucrul a fost oprit brusc. Capela nu miroase a moarte, dar e o începere sub ea. Dacă găsim un mort acolo, va fi prea târziu, vom fi fost deja expuşi contaminării.

Cygnus a aprobat din cap.

— Atunci intru singur şi cercetez locul. Dacă e vreun mort înăuntru, vă strig de acolo şi trebuie să plecaţi mai departe fără mine.

Rodrigo a păşit între Cygnus şi uşa capelei, ridicând mâinile.

— Nu, nu, Neguţătorul are dreptate, dacă dai peste un cadavru, pentru tine asta va fi sfârşitul. L-ai auzit pe Hugh, de la sticlărie, femeia găsită în sat a murit în chinuri. Nu te putem lăsa să rişti atât de mult. Dacă nu putem fi siguri că nu e nicio primejdie, trebuie să plecăm cu toţii.

— Suntem în primejdie la fiecare cotitură, a zis Cygnus. Am putea da peste un mort sau un muribund la orice colţ. Dacă nu profităm de ocazia asta, e foarte posibil ca Adela să fie nevoită să nască pe drum. Copilul poate veni pe lume oricând şi nu ştim dacă o să găsim ceva mai bun.

A arătat spre drumul care pornea de la pod. Nu se zărea nicio casă ori şură. Nimic altceva decât copaci şi arbuşti desfrunziţi nu se afla în direcţia aceea cât vedeai cu ochii, iar restul era ascuns vederii de o pantă îndepărtată.

— Nu putem risca să mai mergem mult.

Şi-a tras gulerul pelerinei peste gură şi nas şi l-a fixat bine. Apoi l-a împins la o parte pe

Rodrigo. Am rămas în ploaie şi am aşteptat.

Ştiam cu toţii că Cygnus avea dreptate. Problema locului unde avea să nască Adela devenea cu fiecare zi mai presantă. Deşi multe femei, de nevoie, îşi aduc pe lume pruncii pe marginea drumului, multe şi mor acolo, iar Adela, cu tot sângele ei saxon, nu avea forţa unei femei trăite în asemenea condiţii grele. Mai era puţin până la Crăciun şi, după cum spusese Cygnus, copilul putea veni oricând. Săltatul într-o căruţă pe drumuri inundate, peste pietre şi gropi, prin ploaia îngheţată, era cu siguranţă destul pentru a deschide pântecul oricărei femei. Adela începuse deja să aibă durerile false ce preced adeseori chinurile facerii şi acestea o înspăimântaseră atât de tare, încât se convinsese că dacă nu găsea o moaşă s-o ajute când îi venea sorocul, avea să moară la naştere. De la moartea lui Pleasance, moralul ei scăzuse atât de mult că nici măcar Osmond nu-i mai putea smulge un zâmbet şi, în ciuda străduinţelor lui de a o face să mănânce, dacă nu pentru ea, atunci măcar pentru copil, abia dacă putea înghiţi două-trei îmbucături. Începeam să mă tem că presimţirile-i sumbre aveau să se dovedească întemeiate şi că nu avea să supravieţuiască naşterii.

S-a propus de mai multe ori s-o ducem la o mânăstire de maici, căci călugăriţele au infirmerii bine echipate şi se pricep la medicină. De fapt, multe femei bogate trimit după călugăriţe să le asiste la naştere. Dar la simpla pomenire a unei mânăstiri, Adela devenea isterică, strigând că prefera să moară pe drum decât să meargă într-un asemenea loc. I-am spus că nu-i propuneam să se călugărească, ci doar să-şi aducă pe lume pruncul acolo, dar, spre marea mea surprindere, până şi Osmond părea să se opună vehement.

Aşadar, cum niciunul dintre ei nu putea fi convins, nu aveam altă soluţie decât să căutăm un han care să fie încă deschis pentru călători şi

pregătit să primească o femeie atât de aproape de soroc. Cei mai mulţi hangii nu erau însă dornici s-o facă, după cum am descoperit curând. Căci, ne spuneau ei, ceilalţi muşterii şi-ar cere iute banii înapoi dacă ar plăti pentru un pat doar ca să fie ţinuţi treji toată noaptea de o femeie care ţipă ore în şir. Apoi, mai ziceau, mai e şi mizeria pe care cineva trebuie s-o cureţe, de parcă servitoarele lor n-ar avea deja destule de făcut. Şi cine plăteşte salteaua distrusă, voiau ei să ştie. Ca să nu mai pomenim, adăugau ei, coborând vocea până la şoaptă, de necazurile pe care le ai dacă femeia moare. Aşa cum stau lucrurile, niciun hangiu nu vrea să se răspândească vestea că are un cadavru în han. Nu erau oameni lipsiţi de suflet, dar afacerile-s afaceri în vremurile astea tulburi.

Ultimul oraş prin care trecuserăm, cu vreun kilometru-doi în urmă, nu ne adusese nici el o rezolvare. La prima vedere păruse promiţător. Cel puţin porţile oraşului erau larg deschise şi paznicul jovial respingea orice sugestie că molima ar putea ajunge acolo. După spusele lui, înăuntru toată lumea era sănătoasă tun. Isteria asta cu privire la ciumă nu era decât un pârţ de porc. Nu era îngrijorat că ar putea fi doborât, căci numai cei cu o conştiinţă vinovată aveau a se teme, iar conştiinţa lui era curată ca un prunc nou-născut, fiindcă se ducea regulat la biserică. A privit-o şmecher pe Adela şi ne-a îndrumat spre Dragonul Roşu, un han de lângă piaţa centrală, care, spunea el, era condus de o cumătră destul de cumsecade, care ştia să facă o bere bună când îşi punea mintea. Nu refuza pe nimeni, în orice stare ar fi fost, dacă i se oferea ceva în plus pentru osteneală. Avea şi câteva fete prietenoase în slujba ei, a adăugat el, făcându-i cu ochiul lui Zophiel ca un om de lume. Cu speranţe renăscute, Zophiel a condus-o pe Xantos prin porţi.

Dacă fiecare oraş are mirosul lui, acesta avea duhoarea balegii. Strada principală era destul de

largă ca să treacă o căruţă, dar te afundai până la glezne în noroiul vâscos, iar canalele deschise erau înfundate până la refuz, aşa că apa murdară se revărsa peste drum. De cealaltă parte a străzii principale, un labirint de străduţe şi alei trecea printr-o îngrămădeală de case şi ateliere sărăcăcioase, cu acoperişurile aproape atingându-se. Aceste alei meschine erau atât de întunecoase şi aglomerate, că lumina zilei nu ajungea niciodată până în capătul lor, unde porci, câini, găini şi copii scormoneau şi se băteau printre mormanele de gunoaie puturoase. Îndată ce am intrat în oraş, o gloată de plozi cu picioare strâmbe s-a adunat în jurul căruţei cerşind bani. Câţiva dintre cei mai curajoşi au încercat să se caţere în căruţă din mers ca să vadă ce era de furat, şi a fost nevoie de mai multe lovituri ale cravaşei lungi a lui Zophiel ca să-i gonească.

Am găsit destul de uşor hanul Dragonul Roşu. Arăta la fel de murdar şi neîngrijit ca restul clădirilor din oraş şi era învăluit într-un miros neapetisant de bere stătută şi varză fiartă. În ciuda frigului şi a ploii, o fată trândăvea în uşă. Părul îi ieşise de sub bonetă şi fusta îi era scorţoasă de grăsime. În jurul gurii avea un cerc de bube, dar era, cum ne spusese paznicul porţilor, destul de prietenoasă, şi faţa i s-a luminat la vederea noastră. A traversat strada, legănându-şi şoldurile late. Privirea i s-a oprit întâi asupra lui Zophiel, apoi a alunecat spre Rodrigo, Jofre şi Osmond pe rând, ca pentru a se hotărî cu care dintre ei să-şi încerce norocul. A părut a trage concluzia că Zophiel era stăpânul. Cu un rânjet unsuros, l-a împuns cu şoldul şi a prins-o pe Xantos de căpăstru ca s-o conducă în curte.

— Veniţi cu mine, domnule, a zis ea. Grajdul e în spate. Vă conduc.

Dar Zophiel a apucat-o de încheietura mâinii şi a dat-o ferm la o parte, trăgând-o pe Xantos după el şi lăsând-o pe fata dezamăgită să strige în

urma noastră că paturile erau curate şi că avea să ni le încălzească ea însăşi.

— Zophiel, ăla pe lângă care am trecut era Dragonul Roşu, a spus Osmond, prinzându-l din urmă. Nu ne oprim?

— Chiar ai vrea ca nevastă-ta să nască aici? s-a răstit Zophiel. Dacă ar reuşi să supravieţuiască naşterii, ar muri în mai puţin de-o săptămână din cauza mizeriei şi a duhorii.

— Poate era mai bine înăuntru, a zis slab Osmond.

— Dacă târfa aia se ocupă de curăţenie, mă îndoiesc profund.

Osmond a ridicat ochii spre palida Adela, care se legăna dintr-o parte în alta odată cu căruţa. Avea ochii închişi şi fruntea încreţită, de parcă ar fi durut-o ceva.

— O mai fi vreun han sau alt adăpost undeva prin oraş, dacă întrebăm, spuse Osmond, părând disperat.

— Uită-te în jur, băiete. Paznicul a spus că nu au ciumă, dar prostul ăla ignorant ar nega că există şi în timp ce-ar fi dus la groapă. S-ar putea să fie zeci de muribunzi deja în camerele din spate ale acestor case jegoase, şi noi să nu aflăm decât prea târziu. Tu şi Adela puteţi să rămâneţi aici dacă vreţi, dar singuri. Să opresc şi s-o dau jos? Căci, crede-mă, aş fi prea bucuros să vă las pe amândoi aici.

Osmond a plecat ochii şi a scuturat din cap.

Cygnus a stat multă vreme în capelă. Cercetarea acesteia nu a durat mult, dar apoi ne-a strigat că se duce în încăperea de dedesubt. N-am mai auzit nimic. Xantos se mişca neliniştită între hulube, cu capul plecat sub ploaia dezlănţuită. E ciudat cum pari să te uzi mai tare în ploaie când stai decât când mergi, mai conştient de răceala ce ţi se scurge pe ceafă. Zophiel era nerăbdător să meargă mai departe, bombănind că era pedeapsa

lui Dumnezeu dacă băiatul îşi găsea sfârşitul acolo după ce avusese îndrăzneala să propună. În cele din urmă, s-a întors şi a tras-o pe Xantos de căpăstru.

— Hai, a zis el rece. Plecăm.

Narigorm, încolăcită ca de obicei pe capră, a ridicat capul.

— Nu încă, a spus ea. Nu e încă timpul să plecăm.

Zophiel, furios acum, a ignorat-o şi a încercat să tragă calul înainte, dar Xantos s-a aşezat pe copitele dindărăt şi a refuzat să se clintească. Părea să ştie că Cygnus lipsea şi nu avea de gând să facă niciun pas fără el. Zophiel căuta cravaşa, când s-a auzit o bătaie din aripi puternică deasupra capetelor noastre şi din micuţa clopotniţă au zburat mai mulţi porumbei. Câteva minute mai târziu, capul lui Cygnus a apărut la una dintre ferestruicile clopotniţei.

— E sigur, a strigat el. Nu e nimeni aici. Am căutat peste tot.

Zophiel s-a întors şi a privit-o sever pe Narigorm, dar ea s-a dat jos din căruţă şi după o clipă dispărea prin uşa capelei.

Am urmat-o precauţi. Înăuntru era frig şi umed, mai frig chiar decât afară, pe pod, dar era surprinzător de multă lumină. Pe fiecare dintre cele trei laturi ale capelei se aflau trei ferestre pătrate, cu alte ferestre, mai mici şi mai înalte pe latura de răsărit. De jur împrejur, în pereţi erau săpate nişe ce urmau să adăpostească într-o zi statuete de sfinţi, poate a Fecioarei Maria înseşi, dar care nu fuseseră încă umplute. La capătul de răsărit se afla o platformă înaltă, pe care era un altar din piatră sculptat cu cele cinci mistere glorioase ale Rozariului. Spre deosebire de sculpturile din exteriorul clădirii, acestea fuseseră vopsite, veşmintele personajelor fiind colorate în nuanţe bogate de albastru, verde, galben şi roşu, cu tuşe aurii. Chiar în spatele altarului, fusese ridicat un

eşafodaj din lemn pe perete, unde o scenă pictată părea aproape gata, dar ceilalţi pereţi ai capelei erau încă goi.

Într-o parte a sanctuarului se deschidea o uşă spre o scară îngustă în spirală care ducea la cripta de dedesubt. Aceasta era mai mică decât capela şi era luminată doar de două ochiuri de geam aşezate foarte sus. Într-un colţ era o mică firidă ascuţită care conţinea o privată ce se golea direct în râu. În peretele de nord se afla o uşă grea. Când râul era mai jos, exista probabil în mijlocul lui o insuliţă către care dădea acces, o intrare în capelă pentru oamenii şi proviziile ce veneau cu barca. Acum însă treptele de afară care duceau la uşă erau acoperite complet de apa învolburată. Dacă râul se mai ridica doar cu două palme, apa trecea pe sub uşă, invadând cripta.

Prin încăpere erau împrăştiate câteva scânduri şi capre, împreună cu nişte clondire goale, butoiaşe şi un vas pentru jăratic cu bucăţi înnegrite de lemn şi câteva oase de pasăre carbonizate pe fund. În tava de dedesubt se mai afla încă o grămadă de cenuşă fină din lemn. Câteva năvoade vechi şi undiţe îngrămădite într-un colţ sugerau că muncitorii îşi suplimentaseră hrana cu ce puteau prinde din râu. Dar în afară de aceste obiecte, cripta era goală.

Deşi era mai umedă şi mai rece decât capela, am hotărât să gătim şi să dormim în criptă. Vasul pentru jăratic fusese în mod limpede adus cu barca prin uşa criptei şi nu putea fi cărat sus cu uşurinţă pe scara aceea îngustă. Cygnus ne-a mai atras atenţia că ferestrele capelei erau menite să permită flăcării lumânărilor dinăuntru să lumineze podul, şi cu toate că nu exista niciun motiv ca nişte călători să nu se adăpostească într-o capelă, nu voiam să atragem atenţia asupra prezenţei noastre noaptea, căci cine ştie ce vagabonzi şi tâlhari puteau apărea.

Zophiel şi-a afirmat intenţia de a dormi fără nicio lumină aprinsă în capelă, fiindcă acolo îşi depozitase toate cuferele din căruţă. Nimănui nu-i trecea prin minte să le aducă jos şi, după cum i-a spus Rodrigo lui Zophiel când acesta a protestat, dacă apa creştea şi eram nevoiţi să plecăm în grabă, n-am fi vrut să-i abandonăm preţioasele cufere, nu-i aşa? Xantos şi căruţa erau ascunse printre copaci la capătul celălalt al podului, în partea opusă faţă de oraş. Şi astfel ne-am instalat şi ne-am pregătit să rămânem acolo până se năştea copilul Adelei.

Osmond stătea în genunchi în capelă, lângă altar, şi măcina o cantitate mică de *terre verte* într-un mojar. L-am recunoscut ca fiind culoarea pe care o folosesc pictorii ca să picteze tonurile pielii. În timp ce-l priveam, a adăugat câteva picături de ulei şi a continuat să amestece viguros cu pistilul. A ridicat privirea spre mine când m-am apropiat. Ochii lui străluceau cum nu-i mai văzusem niciodată.

— Sper să meargă, a bâiguit el entuziasmat. Până acum am folosit întotdeauna ouă ca să leg vopseaua, dar la vremea asta, chiar dacă am găsi o găină sau o raţă care n-a fost mâncată, n-ar avea ouă. Am găsit câteva ouă vechi de porumbel în clopotniţă, dar erau atât de stricate, că n-aveam ce face cu ele. Rodrigo zice că unii pictori din Veneţia folosesc ulei ca să lege pigmentul. Eu n-am mai auzit de asta, dar de obicei are dreptate în astfel de lucruri. Mi-a dat un pic din uleiul pe care-l foloseşte ca să-şi ungă lăuta şi cimpoiul ca să nu se usuce şi să se crape. N-am vrut să-l iau, de teamă că n-o să mai găsească altul, căci instrumentele sunt viaţa lui, dar a insistat.

Nu mi-am putut reţine un zâmbet văzându-i înflăcărarea.

— Rodrigo e un om generos, mai ales cu confraţii lui artişti. Şi ce ai de gând să pictezi?

Ca răspuns, el a dat din cap spre peretele estic al capelei, care era acoperit cu schele.

— O să termin asta. Cine a început-o e un pictor bun. Sper să nu fiu mai prejos.

M-am apropiat să cercetez pictura. O înfăţişa pe Fecioara Maria. Purta o mantie groasă albastru cu auriu, pe care o ţinea desfăcută, iar sub mantie, ca adăpostite într-o peşteră, o mulţime de personaje minuscule dominate de gigantica regină. Două siluete din prim-plan erau pictate mai mari decât celelalte, un negustor încărcat de bijuterii şi soţia lui. Celelalte păreau să înfăţişeze familia negustorului — copiii, părinţii şi fraţii. De asemenea, sub protecţia Mariei erau câteva căsuţe, două corăbii şi o serie de depozite, toate proprietatea negustorului.

În afara adăpostului creat de mantia Sfintei Fecioare mai erau câteva personaje, dar acestea nu se rugau. Fugeau speriate, căci deasupra Mariei şedea Hristos pe tronul său, înconjurat de îngeri şi demoni care aruncau cu săgeţi şi suliţe spre lumea de dedesubt. Armele se loveau de mantia Mariei fără a o vătăma, dar cei ce nu erau sub protecţia ei se ghemuiau înfricoşaţi sub ploaia de suliţe şi săgeţi ce se abătea asupra lor, străpungându-le pieptul, mădularele sau ochii.

Cea mai mare parte a picturii era terminată, în afară de faţa şi mâinile Mariei, care erau schiţate cu roşu pe peretele alb.

Osmond a venit lângă mine.

— Maria Misericordia, a explicat el. Maica noastră milostivă, care-i ocroteşte pe cei ce i se roagă. Iar aceştia, a arătat el spre negustor şi soţia lui, îngenuncheaţi în prim-plan, sunt, pesemne, binefăcătorii care au ctitorit capela, ca preoţii să se roage pentru sufletele lor. Trebuie să fie tare bogaţi ca să poată construi o asemenea capelă. Nu pot să înţeleg de ce a fost abandonată, când erau atât de aproape de a o termina, şi într-un moment când ai

fi zis că au nevoie de slujbele preoţilor mai mult ca oricând.

— Poate că negustorul şi familia lui au căzut deja pradă molimei, ori şi-au pierdut averea şi nu-i mai pot plăti pe muncitori. Oricare ar fi motivul, dacă artiştii nu şi-au primit banii când trebuia, n-ar fi stat să muncească pe degeaba. Eu cred că asta nu e singura clădire abandonată înainte de a fi terminată.

— Aş fi zis că nimic nu poate atinge averea negustorilor. În ultimii câţiva ani, când recoltele au fost proaste, par să se fi îmbogăţit şi mai tare. S-au îngrăşat pe măsură ce săracii au slăbit. Cu tatăl meu, cel puţin, aşa s-a întâmplat.

— Tatăl tău a fost negustor?

A dat din cap, încruntându-se şi ferindu-şi faţa. Am aşteptat, dar n-a mai spus altceva. N-am insistat. Povestea unui om e numai treaba lui.

— Atunci îl compătimesc. Ciuma asta o să aducă o schimbare în multe averi, fie ea bună sau rea. Apoi am privit vopseaua şi pensulele din mâna lui: Aşa că mă tem că nu vei fi angajat să termini pictura asta, în orice caz nu câtă vreme bântuie molima.

El a zâmbit, înseninându-se brusc.

— Dar eu nu vreau să fiu plătit. O să termin pictura ca o ofrandă, ca Fecioara să ne surâdă şi Adela să nască în siguranţă un copil sănătos.

S-a căţărat pe schelele din lemn şi a măsurat din ochi locul unde ar fi trebuit să se afle chipul Fecioarei, mai întâi dintr-un unghi, apoi din altul.

Am stat şi l-am privit o vreme, dar Osmond era deja absorbit de primele tuşe şi părea să fi uitat că mă aflam acolo. M-am dus la uşă, apoi m-am uitat din nou la el. Sprâncenele îi erau încruntate de concentrare, dar expresia de pe chipul său era una de mulţumire profundă, pe măsură ce tuşele rapide ale pensulei deveneau mai sigure în mâna lui.

— Îţi dai seama că dacă meşterii se vor întoarce vreodată aici după plecarea noastră, vor crede că faţa Fecioarei a apărut ca prin minune pe perete. Capela se va îmbogăţi, cu toţi pelerinii care vor veni aici să vadă miracolul.

El a râs, fără să-şi ia ochii de pe perete.

— Atunci trebuie să pictez cel mai desăvârşit chip din Anglia, ca să fie demn de un asemenea miracol.

Puţini oameni au trecut pe pod în următoarele câteva zile. Era iarnă, şi încă o iarnă umedă, câtuşi de puţin o vreme pentru călătorie dacă nu era neapărat necesară. Familiile lăsate fără adăpost de inundaţie sau cele care fugeau de ciumă nu ajunseseră atât de departe, preferând să se adăpostească în oraşele care mai erau încă deschise. Aveau mai multe speranţe să găsească de lucru şi o găzduire ieftină într-un oraş, sau, dacă nu găseau de lucru, aveau mai multe şanse să primească de pomană pe străzile aglomerate decât pe un drum pustiu. Călătorii care treceau totuşi podul aveau treburi urgente şi cei mai mulţi nici nu se uitau la capela părăsită, decât poate, uneori, ca să-şi facă cruce şi să murmure din şa o rugăciune pentru un drum sigur. Era vădit că această capelă era neterminată şi nesfinţită, aşa că nimeni nu se ostenea să se oprească pentru a aprinde o lumânare înăuntru. Iar noi aveam grijă să nu se vadă nicio lumină noaptea, ca să nu-i atragem pe cei cu intenţii mai puţin cinstite.

Apoi a venit dimineaţa Crăciunului. Am auzit clopotele bisericilor bătând în oraş pentru Slujba îngerilor de la miezul nopţii, şi din nou pentru Slujba Păstorilor în zori, dar n-am răspuns chemării. Ca pentru mulţi oameni din toată ţara, pentru noi acest Crăciun nu avea să fie asemeni niciunuia de până atunci. În multe biserici, clopotele nu aveau să sune şi lumânările nu aveau

să fie aprinse, căci nu mai rămăsese nimeni să le aprindă.

Se spune că în Ajunul Crăciunului, la miezul nopţii, albinele din stupi cântă un psalm, toate vacile din staule îngenunchează şi toate oile se întorc spre răsărit. Se mai spune că toate animalele sălbatice amuţesc în ceasul acela. Dacă e adevărat, atunci ceea ce am auzit după ce ecoul clopotului de la miezul nopţii s-a stins n-a fost, după cum a zis Osmond, decât lătratul unui câine din oraş, provocat de dangăte. Dar deşi el a spus asta liniştitor, în timp ce Adela se agăţa de el, cred că nici el n-o credea. Mai auziserăm acel urlet de prea multe ori ca să ne înşelăm acum. Era urletul unui lup singuratic.

Osmond a strâns-o pe Adela în braţe.

— Chiar dacă a fost un lup, avem nişte ziduri groase din piatră şi o uşă nouă şi zdravănă să ne apere. Niciun şoricel n-ar putea intra aici.

— Dar trebuie să fie flămând ca să vină atât de aproape de un oraş.

— Şi dacă e o haită întreagă, suntem în siguranţă aici. Culcă-te acum, Adela.

Dar chiar dacă Adela a putut dormi, eu nu puteam. Nu reuşeam să-mi scot urletul ăla din cap. Erau lupi prin păduri, dar, cum se dădea o recompensă pentru fiecare lup prins, fuseseră goniţi în locuri părăsite, departe de drumuri, ferme şi oraşe. E drept că în ultimii ani foamea adusese unele haite aproape de gospodării şi sate izolate în toiul iernii, dar noi ţinuserăm drumurile mari, eram nevoiţi s-o facem, din cauza căruţei. Atunci de ce auzeam un lup de atâtea ori în călătoria noastră şi de ce mereu numai câte unul, dacă nu cumva chiar era unul singur — acelaşi — care ne urmărea? Nu era posibil, nu avea sens, şi totuşi m-am cutremurat.

Cripta rămânea rece şi umedă; căldura venită de la vasul cu jăratic abia dacă se simţea în încăpere. Sunetul apei curgând, care nu se auzea

atât de tare în timpul zilei, devenea mai puternic în tăcerea nopţii şi de mai multe ori m-am trezit din somnul meu superficial, convins că râul crescuse şi se revărsase în încăpere.

Cygnus, care de câteva nopţi mormăia în somn, s-a trezit şi el brusc, cu un strigăt neliniştit, şi s-a ridicat în capul oaselor, tremurând în lumina slabă dată de vasul cu jăratic.

Narigorm îl urmărea. Şedea dreaptă, sprijinită de perete, înfăşurată într-o pătură. Ceva mic i-a căzut din mână cu un pocnet slab pe dalele de piatră. L-a luat repede. Trăgându-şi mai bine pătura în jurul ei, s-a aşezat cu bărbia pe genunchi, apoi a întors capul ca să privească lumina focului. Mă întrebam dacă dormise vreun pic. Frigul muşcător era greu de suportat, chiar şi de către cei mai tineri.

Cygnus s-a ridicat şi a urcat scara în vârful picioarelor. Nu s-a întors.

— Osmond, eşti treaz? a şoptit Adela. Cred că lui Cygnus îi e rău. L-ai auzit cum a strigat? Să mergem după el?

— Nu-i e rău, a mormăit Osmond somnoros. Când un om strigă aşa în somn, e pentru că are o conştiinţă încărcată. Nu vreau să mai rămâi singură cu el. E periculos. Cine ştie ce se petrece în capul unei astfel de creaturi?

— Doar nu crezi că el a omorât-o...

— Ia tăceţi amândoi şi culcaţi-vă, s-a răstit Jofre iritat din colţ.

Probabil că în cele din urma am adormit cu toţii, căci atunci când ne-am trezit din nou, lumina zilei pătrunsese deja în semiîntunericul criptei. Umezeala ce se ridica din podeaua rece de piatră îmi îngheţase oasele şi a fost nevoie să stau minute în şir în faţa vasului cu jăratic până am putut să-mi mişc spatele înţepenit şi dureros. Osmond însă, în ciuda tulburărilor nopţii, se trezise remarcabil de binedispus. Era hotărât că trebuia să facem ceva pentru a sărbători Crăciunul şi îi convinsese repede

pe Jofre şi Rodrigo să-l ajute să prindă câteva raţe pe râu, în timp ce Zophiel acceptase bombănind să-şi încerce norocul la prins peşte.

Eu şi Rodrigo încă ne mai chinuiam să ne tragem cizmele umede mult după ce Osmond şi Jofre fugiseră sus. Ceilalţi îi urmaseră, cu excepţia lui Narigorm, care încă mai şedea ghemuită lângă vasul cu jăratic ce ardea mocnit, cu păpuşa în poală.

— Ar trebui să te mişti şi tu, fato, i-am spus. Dacă băieţii prind ceva, o să avem nevoie de un foc bun ca să gătim. Tu şi cu mine o să căutăm vreascuri şi lemne. Tu ia-o pe malul dinspre oraş al râului, eu o iau pe celălalt.

— Nu vreau să adun lemne. Vreau să vânez păsări.

Rodrigo a chicotit.

— Lasă asta în seama lui Jofre şi Osmond, *bambina*. Râul e prea vijelios. Nu e sigur pentru cineva atât de mic ca tine. A mângâiat-o afectuos pe păr. Haide, în timp ce cauţi poţi să te gândeşti cum se prăjeşte o raţă dolofană pe lemnele pe care le aduni. Închipuie-ţi ce gustoasă o să fie, *si*?

A luat-o blând de mână şi a tras-o în picioare. Păpuşa ei de lemn a căzut cu zgomot pe jos.

Rodrigo s-a aplecat s-o ia.

— O pun bine...

Se uita îngrozit la păpuşa din mâna lui. Cârpele îi erau încă înfăşurate în jurul corpului, dar îi fuseseră îndepărtate de pe faţă. Şi acum că nu mai erau, am văzut că păpuşa nu mai avea o faţă. Părul brun din lână îi fusese smuls; nasul şi urechile sculptate îi fuseseră tăiate; ochii drăguţi îi fuseseră scoşi, gura ştearsă. Rodrigo se tot uita de la păpuşa mutilată la Narigorm, ca şi cum n-ar fi putut crede că un copil era în stare de aşa ceva.

— De ce-ai făcut asta? Osmond a pierdut multe ore sculptând şi desenând păpuşa pentru tine. O să-l doară să vadă că ai distrus-o; şi pe Adela la fel.

Orice alt copil ar fi părut ruşinat sau ar fi încercat să se disculpe, dar Narigorm nici n-a roşit, nici n-a răspuns sfidător. L-a privit calm pe Rodrigo.

— E a mea şi nu-mi plăcea faţa ei. Acum poate fi oricine vreau eu.

Când am ieşit din capelă, am remarcat că pentru prima dată de luni de zile cerul era mai senin. Vântul îşi schimbase direcţia, norii se răriseră şi pe cer era un petic albastru, cam cât să ajungă de-o nouă mantie pentru Sfânta Fecioară. Mi-am dat seama că nu mai privisem în sus de luni întregi. Când plouă, nu te uiţi în sus. Am stat câteva clipe şi am privit crengile golaşe ale copacilor unduind în adierea vântului şi ciorile ce zburau deasupra, cu aripile lor zdrenţuite răsucite de palele de vânt. Un stol de grauri, prin ale căror pene movulii soarele trimitea irizări palide, zburau către dealul îndepărtat şi un porumbel solitar bătea din aripi spre oraş. Îmi închipuiam că păsările zburaseră în toate aceste luni de ploaie, dar părea că abia în dimineaţa aceea îşi aminteau cum se zboară.

L-am găsit pe Cygnus pe malul opus, priponind-o pe Xantos pe un petic nou de iarbă, părul ei strălucind auriu-roşiatic în bătaia luminii. Până şi ea simţea, pesemne, că vremea se îndrepta: îşi înălţa capul şi fremăta din nări ca pentru a gusta vântul. Dar am văzut pe loc că Cygnus nu fusese cuprins de acest entuziasm. Era tras la faţă şi avea cearcăne întunecate în jurul ochilor, făcându-i să pară mai negri ca oricând. Mişcările îi erau apatice şi totul îi părea un efort. Nu observasem până atunci cât de obosit arăta. Xantos l-a împuns uşor cu capul, iar el şi-a aşezat obrazul pe coama ei şi a închis ochii.

— Nu te simţi bine, Cygnus?

La auzul glasului meu a tresărit şi s-a îndreptat. Mi-a zâmbit slab.

— Nu te teme, Neguţătorule, nu e ciumă.

— Mai sunt şi alte boli.

— Nu sunt bolnav, Neguţătorule, doar obosit.

S-a aplecat, a rupt un smoc de iarbă şi i l-a dat lui Xantos.

A început să privească apa vălurită de sub pod, apoi, după o lungă pauză, s-a întors din nou spre mine.

— Visez lebede, Neguţătorule. Asta îmi tulbură somnul în fiecare noapte. Mă aşteaptă. Le văd înotând pe râu, mai întâi o pereche, apoi trei, apoi patru. Vreau să înot până la ele, dar nu pot. Le văd venind, tot mai multe, din toate direcţiile, până când râul e plin de trupuri albe. Aripile li se arcuiesc, gâturile li se curbează şi ochii lor negri se întorc spre mine, scânteind în întuneric. Aşteaptă în tăcere şi ştiu că mă aşteaptă pe mine. Apoi, brusc, încep toate să bată din aripi. Aripile lor mă lovesc peste cap. Trebuie să mă ghemuiesc la pământ ca să mă feresc, aerul e plin de penele lor şi nu pot să respir. Gâfâi, lacom de aer, şi deodată se ridică toate în văzduh şi se îndepărtează. Le strig să aştepte, dar nu mă aud.

Cygnus şi-a acoperit faţa cu mâna de parcă s-ar fi ferit încă de aripile bătânde.

M-am apropiat şi i-am pus mâna pe umăr.

— E din cauza criptei, Cygnus. E prea aproape de râu. Zgomotul apei care se izbeşte de stâlpi e atât de puternic, că pătrunde şi în visele mele, am spus şi am încercat să râd. O să mă crezi un prostănac bătrân, dar am coşmaruri că apa intră în încăpere şi eu mă înec.

Cygnus n-a surâs.

— De ce nu încerci să dormi în capelă câteva nopţi, până te odihneşti, Cygnus? Visele se vor opri atunci, sunt sigur.

Nu mi-a răspuns. A şovăit o clipă, apoi s-a întors cu faţa la mine, desfăcându-şi cămaşa până când aripa lui strânsă a ieşit la iveală. A întins-o, şi din ea au mai căzut câteva pene, fiind luate de

vânt. Acum în aripă erau goluri mari, şi în soarele strălucitor al iernii penele rămase nu mai erau netezi şi albe, ci mate şi cenuşii. Cygnus a întins braţul cel bun şi a prins în palmă o pană căzătoare înainte să fie răpită de adiere. Mi-a întins-o, ca un copil care oferă o floare.

— De ce se întâmplă asta, Neguţătorule? Credeam că tot ce trebuie să fac e să cred în aripa mea, dar îmi pierd credinţa şi lebedele simt asta, ştiu că le trădez. Vin să mă facă să cred din nou, dar penele nu-mi cresc la loc. Nu mai pot să cred în ele. Nu mai pot să cred destul de tare ca să le fac să crească la loc.

Osmond şi Jofre au năvălit pe uşa capelei ţinându-se de braţ şi legănând în aer raţe fără suflare ca pe nişte trofee câştigate într-un turnir. Osmond era ud leoarcă, iar Jofre era plin de noroi, dar ochii lui Jofre străluceau şi obrajii îi erau îmbujoraţi de frig şi efort. Rodrigo şi Zophiel îi urmau cu pas mai liniştit, ducând plasele de pescuit. Împreună, prinseseră trei raţe şi chiar şi un păstrăv mic, în ciuda protestelor lui Zophiel că râul era prea umflat şi repede ca să se poată pescui cum se cuvine. Dar chiar şi aşa, pentru opt oameni flămânzi raţele şi peştele nu aveau să ajungă cine ştie ce, mai ales că nu prea aveam nimic de pus lângă ele. Cu toate acestea, aveam motive să fim recunoscători, căci era o masă mai bună decât aveau mulţi în ziua aceea.

Osmond şi-a aruncat păsările pe podeaua capelei şi ne-a povestit printre râsete cum alunecase din greşeală în râu şi fusese împiedicat să se scufunde complet de Jofre, care îl înşfăcase înainte să-i intre capul sub apă. Adela, după ce s-a asigurat că nici nu-şi rupsese vreun os şi nici nu-şi spărsese capul, a început să-şi facă griji că avea să răcească de moarte. Aşa că a insistat să-şi scoată hainele ude până-i aducea ea altele din bocceaua lor din cripta de dedesubt. Osmond a făcut supus

ce i se spusese, rămânând gol în aşteptarea ei, tremurând şi cuprinzându-şi trupul cu braţele. Slăbise în aceste câteva săptămâni şi căpătase muşchi ce-i dădeau aerul unei sculpturi. Mărgele de apă îi licăreau pe părul fin de pe piept şi îşi tot lovea corpul cu palmele pentru a-l încălzi, căci Adelei, stânjenită de burta umflată, îi lua cam mult să-i găsească nişte haine.

Clănţănind din dinţi, Osmond şi-a ridicat de jos cămaşa udă şi a zvârlit-o spre capul lui Jofre.

— Nu sta şi te uita, idiotule. Bun prieten mai eşti, salvezi un om din râu doar ca să-l laşi mai apoi să moară de frig. Pentru Dumnezeu, adu-mi o pătură, ceva.

Jofre a părut să iasă din transă şi, luând mantia lui, i-a întins-o, dar Osmond, amorţit de frig, s-a împiedicat şi a scăpat-o.

Zophiel a ridicat ochii de la plasele şi undiţele pe care le aranja.

— Ce-i cu tine, băiete? Parc-ar fi o femeie pe care te temi s-o atingi. Înfăşoară-i mantia în jurul lui şi freacă-l bine. Pune-i sângele în mişcare, să-l încălzeşti. Ultimul lucru de care avem nevoie e să se îmbolnăvească de friguri.

Jofre s-a înroşit puternic şi a ridicat mantia de unde căzuse, dar Rodrigo a făcut repede un pas înainte şi i-a luat-o din mână.

— Lasă-mă pe mine. Tu eşti la fel de îngheţat ca şi el. Du-te jos, lângă foc, şi încălzeşte-te.

Jofre a coborât scara împleticindu-se, fără să rostească o vorbă. Rodrigo l-a înfăşurat pe Osmond în mantie şi l-a bătut temeinic cu pumnii, până când acesta a protestat râzând că prefera să moară de frig decât ucis în bătaie. În momentul acela, s-a întors Adela cu hainele uscate.

Am mâncat în capelă. Niciunul dintre noi nu putea suporta să coboare în cripta întunecoasă şi umedă pentru masa de Crăciun. Soarele de iarnă care strălucea prin ferestre, deşi nu încălzea, umplea capela cu o lumină după care tânjiserăm

îndelung, şi o sorbeam ca nişte prizonieri însetaţi care au fost ţinuţi luni în şir într-o temniţă subterană. Pete de lumină erau reflectate de râul de sub noi pe peretele alb al capelei, formând un model ce vălurea la nesfârşit, ca nişte bancuri de peştişori-curcubeu.

În ciuda avertizărilor lui Osmond, Adela a făcut tot ce-a putut ca să-l includă pe Cygnus în pălăvrăgeala lor uşoară şi să se asigure că primise o porţie bună de carne. Se întorsese într-o dispoziţie melancolică, dar nici chiar el n-a putut să nu fie sedus de aroma irezistibilă de raţă şi de păstrăv la frigare şi, remarcând eforturile Adelei de a-l include, s-a străduit cum a ştiut mai bine să-şi ascundă gândurile triste.

Mâncam incet, ca bucatele să dureze cât mai mult, ceea ce nu e uşor când eşti înfometat, scăldând fiecare înghiţitură în berea ce începuse să se acrească. Am crăpat ţestele raţelor şi am scobit creierul fript, nu mai mult de o îmbucătură, dar fiecare îmbucătură contează, şi am supt labele ce fuseseră puse la fiert cu ultimul pumn de fasole. Când şi ultima fâşiuţă de carne fusese jupuită de pe păsări şi peşte, am încercat să ne prefacem unii faţă de alţii că eram sătui, deşi burţile ne spuneau că minţim, şi ne-am apucat să mestecăm capetele oaselor de raţă ca să extragem şi cea mai mică urmă de gust.

Rodrigo a început să descrie plin de viaţă banchetele de Crăciun la care participase la curtea lordului: dansurile şi muzica, vânătorile şi luptele de cocoşi şi jocurile lascive jucate de tinerii bărbaţi şi femei, în care orice bună-cuviinţă normală era abandonată pe perioada sărbătorilor Crăciunului. Ne-a povestit, spre stânjeneala Adelei, care chicotea, cum bărbaţii îşi legau mădulare false uriaşe şi fugăreau femeile. Cum bărbaţii şi femeile îşi schimbau veşmintele între ei şi se jucau de-a sexul opus, bărbaţii vorbind şi mergând afectat în fuste, în timp ce femeile se plimbau râgâind şi

urlând porunci. Apoi femeile se urcau pe spinările bărbaţilor şi-i călăreau ca pe cai, făcând curse prin sală, sfârşind cu toţii unii peste alţii într-o învălmăşeală de nedescris, chicotind şi râzând.

Apoi, zicea Rodrigo, venea banchetul propriu-zis, cu procesiunea lui nesfârşită de paji şi servitori care aduceau tocane şi pâini, budinci şi plăcinte. Erau lebede, gâşte, prepeliţe, mierle şi hălci uriaşe de vânat, iar ca o încununare a festinului, un porc fript suculent era adus de patru servitori care se clătinau sub greutatea lui. Era uns cu grăsime, astfel că pielea îi strălucea în lumina torţelor, şi decorat cu ilice, iederă şi vâsc şi umplut cu mere coapte şi fructe uscate.

Descrierile lui Rodrigo ne făceau o asemenea foame, de parcă n-am fi mâncat deloc, şi în cele din urmă, ca să-l împiedice să mai vorbească despre mâncare, Zophiel i-a spus să-şi facă datoria de muzicant şi să ne cânte ceva. Rodrigo a zâmbit larg, ca şi cum abia aşteptase să fie rugat. A luat, de data asta, cimpoiul în loc de lăuta lui dragă, şi a început să cânte acordurile familiare ale unui colind vechi. Cygnus, care ieşise deocamdată din starea lui sumbră, s-a ridicat în picioare şi s-a înclinat grav în faţa Adelei.

— Îmi faceţi cinstea să dansaţi cu mine, doamnă?

Osmond a sărit în picioare ca pentru a protesta, dar Adela refuzase deja veselă, scuturând din cap, cu mâna pe burta umflată.

— Îmi faceţi o mare onoare, domnule, dar mă tem că n-aş fi în stare nici să mă clatin, darămite să dansez.

Cygnus s-a întors atunci spre Narigorm şi a luat-o de mână, trăgând-o ca să se ridice în picioare.

— Atunci, mică domnişoară, trebuie să vă cerşesc un dans. Vreţi să vă alăturaţi nouă, domnule Osmond, căci trebuie să fim cel puţin patru?

Osmond, deja în picioare, părea că vrea să refuze, dar la insistenţele Adelei a cedat, a făcut o plecăciune ţeapănă, apoi s-a uitat în jur căutând un partener. O privire întunecată din partea lui Zophiel a fost de ajuns ca să ne prevină pe toţi că o fi fost Crăciunul, dar tot erau unele libertăţi pe care nu trebuia să ţi le iei dacă ţineai la viaţa ta. Aşadar, socotind pesemne că pentru mine vremea dansului trecuse de mult, Osmond a traversat încăperea şi l-a apucat de mână pe Jofre.

— Vino, fată frumoasă, tu o să dansezi cu mine. Ei, nu fi ruşinoasă, a adăugat el, când Jofre a încercat să se smulgă.

— Hai, Jofre, a strigat Adela. Altfel ne strici toată distracţia.

Jofre s-a lăsat târât în mijlocul sălii fără tragere de inimă. Rodrigo a început din nou să cânte şi toţi patru au pornit un pas afectat, învârtindu-se unii în jurul altora într-o parodie de dans. Curând au început să râdă fără a se mai putea abţine, căci se tot răsuceau în direcţii greşite şi se ciocneau. Au încercat să-şi strige paşii unii altora, ceea ce a sporit confuzia, până când Adela, râzând cu lacrimi, i-a implorat să se oprească, deoarece simţea un junghi în coaste de atâta râs. Mica Narigorm însă, chicotind mai tare decât noi toţi, îi implora să o ia de la capăt.

Cu răsuflarea tăiată şi încă râzând, s-au prăbuşit pe podeaua capelei. Osmond, roşu la faţă, a fluturat un deget spre Zophiel.

— Haide, te-am scutit de dans, aşa că acuma e rândul tău să ne distrezi.

Zophiel a surâs, nu fără graţie.

— Văd, prietene, că te-ai autoproclamat Rege al Serbării, dar, conform tradiţiei, nu-i aşa, cel care găseşte bobul de fasole în budincă e stăpânul de drept. Trebuie să-mi arăţi bobul, dacă e să ne supunem ţie.

Osmond a râs.

— Mă tem că am mâncat toate boabele de peaici.

— Cu siguranţă că nu, domnul meu.

Zophiel s-a aplecat şi, punând mâna căuş sub bărbia lui Osmond, l-a bătut iute pe spate. Când acesta a deschis gura, surprins de lovitură, un bob de fasole uscat a căzut în mâna lui Zophiel. Expresia uluită de pe faţa lui Osmond ne-a făcut pe toţi să izbucnim în râs. Era un truc vechi, dar executat impecabil.

— Acum că ne-ai arătat bobul, stăpâne, dorinţa ta e ordin pentru mine. Ce porunceşti să fac?

— Distrează-mă, omule, a zis Osmond, sprijinindu-se de picioarele Adelei şi făcând un gest regal cu mâna.

Zophiel a înclinat capul şi, după ce a scotocit prin cuferele lui, s-a întors cu mai multe obiecte ascunse sub o pânză. Mai întâi a extras din pânză un pocal şi a pus în el o bilă albă din marmură. A acoperit pocalul şi, când ni l-a arătat din nou, bila devenise neagră. Apoi o broască moartă dintr-o sticlă a fost readusă la viaţă şi a început să ţopăie, încercând în van să iasă din sticlă. Pe urmă Zophiel a pus un ou pe o cârpă şi când a trecut o baghetă pe deasupra lui, oul s-a ridicat singur o palmă în aer, apoi a căzut la loc pe cârpă.

La fiecare scamatorie nouă, Adela bătea din palme încântată ca un copil mic şi ceilalţi zâmbeau, strigau cu răsuflarea tăiată sau râdeau. Doar Jofre devenise tăcut. Nu participa la aplauze şi râsete, amintindu-şi, fără îndoială, de prima lui întâlnire cu Zophiel, când fusese întărâtat de acesta să pună rămăşag greu pe rezultatul unor astfel de trucuri. Avea motive întemeiate să fie precaut; ştiam amândoi că în orice clipă scamatorul putea să-i amintească de asta şi să-l umilească în faţa tuturor. Zophiel însă părea să fi fost cuprins de spiritul Crăciunului, şi o dată în viaţă se abţinea să chinuie pe cineva. Surâdea satisfăcut la suspinele

noastre de admiraţie şi se înclina grav după fiecare rundă de aplauze.

— Iar acum trebuie să ascultăm o poveste, a poruncit Osmond, întorcându-se plin de aşteptare spre Cygnus. Nicio petrecere de Crăciun nu e completă fără asta.

Narigorm s-a răsucit să se uite la el.

— Nu Cygnus, Adela trebuie s-o spună. Aşa se cuvine, ea e Regina Serbării, aşa că trebuie să facă ceva.

Adela a scuturat din cap.

— Cygnus e povestitorul. Eu nu ştiu nicio poveste.

— Atunci istoriseşte-ne cum v-aţi îndrăgostit tu şi Osmond unul de altul, a insistat Narigorm.

Cygnus a zâmbit încurajator.

— Hai, Adela. Sunt sigur că-i o poveste romantică, mai bună decât aş putea spune eu vreodată.

— Nu, lăsaţi-o, lăsaţi-o să se odihnească, a protestat Osmond.

Zophiel a pufnit.

— Poate să vorbească în timp ce se odihneşte, nu? Sau e prea slăbită şi pentru asta? Eu unul sunt curios să vă aflu povestea. Nu ne-aţi spus niciodată ce v-a făcut să porniţi la drum. Îmi închipui că părinţii nu au fost de acord cu căsătoria voastră, şi aşa aţi rămas fără adăpost.

Adela s-a uitat la Osmond. Faţa îi era îmbujorată, dar era greu de spus dacă de mânie sau de stânjeneală. Ea şi-a muşcat buzele, apoi a început.

— Când aveam paisprezece ani, părinţii m-au hărăzit unui bărbat pe nume Taranis. Era cu douăzeci de ani mai bătrân decât mine, bogat şi puternic, şi mă temeam de el, căci deşi era curtenitor, avea o privire rece şi vedeam după cum se purta cu servitorii că era crud. Era nerăbdător să se căsătorească numaidecât, dar eu m-am rugat cu atâta disperare de părinţii mei, încât ei l-au convins

să mai aştepte un an, până aveam să mă arăt mai dornică. Erau însă neînduplecaţi: mai devreme sau mai târziu trebuia să mă mărit cu el. Pe măsură ce luna nunţii mele se apropia, disperarea mea devenea mai profundă. În fiecare zi când mergeam la fântână să scot apă, mă uitam în jos şi îmi vedeam chipul oglindit în adâncurile întunecate şi reci, şi cu fiecare zi mă vedeam mai palidă şi mai slabă. Apoi, în noaptea în care împlineam cincisprezece ani, am avut un vis. Un bărbat, un străin, intra pe fereastră şi se apropia de patul meu; era tânăr şi puternic. Avea privirea liniştită şi plină de blândeţe. Mi-a spus că eu eram bătaia inimii sale, suflarea din pieptul lui, dorinţa sufletului său. M-a atins, şi eu m-am topit sub atingerea lui. M-a sărutat şi dragostea mi-a urcat în piept. Ne-am petrecut toată noaptea unul în braţele celuilalt. Apoi, la cântatul cocoşilor, a plecat. L-am implorat să se întoarcă şi el mi-a promis că o va face, cu condiţia să nu povestesc visul meu nimănui, altfel aveam să-l pierd pentru totdeauna. Următoarele câteva săptămâni au fost cele mai fericite din viaţa mea. Nopţile mi le petreceam în braţele lui, iar zilele — visând la nopţi. Acum, când mă duceam să mă privesc în fântână, vedeam îmbujorarea dragostei înflorind pe obrajii mei şi râsul dansându-mi în ochi. Dar verişoara mea a devenit bănuitoare. Îşi dădea seama că eram îndrăgostită, şi m-a tras de limbă şi m-a tachinat zile în şir. „Ce e rău dacă-mi spui? Sunt verişoara ta; poţi să ai încredere în mine.” Muream să împărtăşesc cuiva marea mea dragoste, aşa că până la urmă i-am povestit. Dar ea era plină de gelozie, şi s-a dus direct la Taranis, iar el i-a spus ce să facă. În noaptea aceea, când am adormit, ea, fără ca eu să ştiu, a ferecat fereastra şi uşa. La miezul nopţii am auzit vocea lui Osmond la geam. „De ce mi-ai închis fereastra? Ce-ai făcut? N-o să mai pot veni la tine.” Am dat fuga la geam şi l-am deschis larg, dar era prea târziu: dispăruse. A doua zi, când m-

am dus la fântână şi am privit în apa întunecată şi rece, n-am văzut reflexia chipului meu, ci a lui Osmond. Ochii îi erau deschişi, dar nu mă putea vedea. M-am dus la bătrâna care păzeşte albinele, căci ea e înţeleaptă şi ştie multe, şi am întrebat-o cum puteam ajunge la el. „Zace pe fundul fântânii. Nu e mort încă, dar e pe moarte. Taranis a invocat un duh din osul unui mort şi l-a trimis împotriva lui. Pe măsură ce duhul se apropie, el va fi mai slăbit, şi în trei zile va muri." „Cum pot opri asta?" am implorat-o să-mi spună. „Cu osul osului lui. Du-te la mormânt la miezul nopţii şi ia osul coapsei din cadavrul pe care l-a folosit Taranis ca să invoce duhul. Trebuie să faci o gaură în el şi să cobori cu el pe fundul fântânii." Am făcut cum mi-a spus, cu toate că eram înspăimântată. La miezul nopţii m-am dus în cimitir. Pe sub razele lunii alergau umbre şi printre tise şopteau glasuri. Erau multe morminte şi nu ştiam pe care îl folosise Taranis. Dar apoi am auzit o voce de bărbat strigând: „Dă-mi osul înapoi." Am înaintat uşor şi am văzut un schelet ridicat pe jumătate din mormânt, prins până la genunchi în pământul acestuia. Eram îngrozită, dar m-am gândit la chipul lui Osmond, aşa că m-am repezit şi i-am smuls osul coapsei. Dar deşi înfruntasem frica, ştiam că nu voi putea sări niciodată în apa aceea neagră şi adâncă. A doua zi m-am întors la fântână şi, uitându-mă în jos, am văzut din nou faţa lui Osmond. Ochii îi erau închişi, ca şi cum ar fi dormit. Dar mă temeam prea tare să sar înăuntru, ştiind că aveam să mă înec. În a treia zi, m-am uitat în fântână şi chipul lui Osmond era palid ca moartea. Am plâns amarnic. Osmond era mort şi eu nu puteam îndura să trăiesc. Spaima de viaţa fără el era mai mare decât spaima de moarte. Am închis ochii şi am sărit. Apa rece ca gheaţa m-a învăluit şi m-am scufundat tot mai mult în adâncurile negre şi oarbe, dar când am deschis ochii, am descoperit că mă aflam într-o încăpere

rotundă. Pe pereţi străluceau multe culori pale, precum curcubeiele dintr-o cascadă. Podeaua era moale ca muşchiul, şi în mijlocul încăperii era un pat mare şi rotund, cu un baldachin ale cărui perdele licăreau precum algele. Osmond zăcea în pat. Pielea îi era rece ca piatra, buzele albastre şi răsuflarea foarte slabă. Am încercat să-l scutur, dar nu l-am putut trezi, l-am sărutat, dar buzele lui nu au răspuns buzelor mele. Apoi, pe când şedeam disperată şi îl vegheam, am văzut o muscă pe faţa lui. Am încercat s-o îndepărtez, dar ea a continuat să bâzâie în jurul capului său. Am ridicat osul, ca s-o omor, şi mi-au venit în minte cuvintele bătrânei: „Cu osul osului lui.” Când le-am rostit, musca s-a aşezat pe os şi s-a strecurat în gaură. Am astupat gaura cu degetul, şi deodată Osmond a deschis ochii şi s-a ridicat în capul oaselor. I-am povestit ce se întâmplase, şi el a legat repede o bucată ruptă din cămaşa lui peste gaura din os, căci ştia că musca era duhul trimis de Taranis să-l omoare. Acum că duhul era prizonier, Osmond i-a poruncit să ne scoată din fântână şi să ne ducă departe, peste dealuri, căci ştiam că atunci când Taranis avea să descopere că duhul dăduse greş, avea să invoce un altul, mai puternic. Când ne-am simţit în siguranţă, am înfăşurat osul într-o scufiţă de copil şi l-am aruncat în mijlocul unei mlaştini, unde duhul nu mai putea face rău... Vreme de şase zile am fost fericiţi, radiind de bucurie. Ochii lui Osmond străluceau oglindindu-mi surâsurile, iar gura mea cânta sub sărutările lui. Ziua întreagă ne plimbam mână în mână, bucurându-ne fiecare de tovărăşia celuilalt, iar noaptea ne culcam unul lângă altul, desfătându-ne în focul pasiunii. În cea de-a şaptea zi însă, verişoara mea a privit în apele negre ale fântânii şi m-a văzut zăcând goală în aşternutul de mătase lângă Osmond. Plină de furie şi gelozie, s-a dus la Taranis. El a conjurat un nou duh, unul şi mai cumplit, sub forma unui taur jupuit ce-şi trăgea pielea însângerată după el. Când

s-a apropiat, Osmond a adormit şi eu nu l-am mai putut trezi. Duhul m-a luat din patul lui pe când dormea. M-a dus într-un castel mare din granit. Podelele erau făcute din marmură albă şi paturile erau din fier. Taranis mi-a pus pe cap o cunună grea, ce-mi rănea pielea. Mi-a agăţat de gât coliere lungi de smaralde, iar la mâini mi-a pus brăţări din rubine care mă tăiau ori de câte ori mă mişcăm. Rătăceam dintr-o încăpere într-alta, plângând, căci totul era rece şi dur; nu era niciun pic de căldură ori moliciune nicăieri în castel. A încercat să mă siluiască, dar m-am împotrivit. A încercat să mă ademenească cu daruri, dar darurile lui erau mortăciuni. Aşa că am fugit din castel şi am rătăcit în căutarea lui Osmond, până când hainele mi s-au zdrenţuit şi pantofii mi s-au tocit de tot. Şi, goală, am ajuns în cele din urmă la mare, pe ţărmul stâncilor cântătoare. M-am dus la prima stâncă şi am întrebat-o: „Unde îmi pot găsi iubitul?” Stânca a răspuns: „Plăteşte-mă pentru cântecul meu.” Mi-am tăiat părul şi i l-am dat stâncii, dar cântecul ei era fără cuvinte. Iar fără păr, eu mă simţeam ruşinată. M-am dus la o altă stâncă şi am întrebat-o: „Unde îmi pot găsi iubitul?” Şi mi-am tăiat sânii şi i-am dat stâncii, dar cuvintele stâncii nu aveau litere. Iar fără sâni, eu nu mai puteam alăpta un prunc. Celei de-a treia stânci i-am dat picioarele mele, dar literele stâncii nu aveau înţeles. Iar fără picioare, eu nu mai puteam dansa. Celei de-a patra stânci i-am dat mâinile mele, dar notele stâncii nu aveau formă. Iar fără mâini, eu nu mai puteam toarce ori ţese. Celei de-a cincea stânci i-am dat ochii, dar cântecul stâncii nu avea melodie. Iar fără ochi, eu nu mai puteam scrie ori citi. Celei de-a şasea stânci i-am dat urechile mele, iar dacă cea de-a şasea stâncă mi-a răspuns cu un cântec, eu nu l-am mai putut auzi. Atunci am ajuns la a şaptea şi ultima stâncă şi am întrebat-o: „Unde îmi pot găsi căminul şi iubitul?” Şi am lăsat stânca să-mi taie limba. Şi fără limbă, nu aveam glas. Tot ce mai

rămăsese din mine erau lacrimile, şi lacrimile mi-au căzut într-o adâncitură din stâncă şi au devenit o baltă pe malul mării. Dar în tot acest timp, Osmond m-a căutat. A găsit castelul lui Taranis, şi acolo s-au luptat până când Osmond l-a dovedit şi l-a ucis. Auzind zarva, verişoara mea a dat buzna în încăpere, dar tot ce-a mai găsit din Taranis au fost trei picături mici de sânge pe podeaua de marmură albă. Osmond a prins-o şi a ameninţat c-o ucide şi pe ea dacă nu-i spune unde sunt. Ea s-a uitat în fântână şi acolo, în apa neagră, a văzut stâncile cântătoare şi balta de lacrimi. Dar l-a prevenit că la prima maree de primăvară marea se va revărsa peste baltă şi nu mă va mai găsi niciodată, căci voi fi devenit doar o picătură de apă în mările întinse. Osmond m-a căutat săptămâni la rând şi în sfârşit, în seara primei maree de primăvară, a ajuns la stâncile cântătoare, şi la prima stâncă mi-a găsit părul şi l-a mirosit. Mi-a găsit sânii şi i-a mângâiat. Mi-a spălat picioarele. Mi-a sărutat mâinile. A plâns în ochii mei. A şoptit vorbe de dragoste în urechile mele şi mi-a turnat miere pe limbă, ajungând, în cele din urmă, la balta lacrimilor mele. Se făcea însă târziu şi valurile se spărgeau deja de stânci, fiecare mai înalt decât cel dinainte. Avea tot ce eram, dar nu mă avea pe mine şi nu ştia cum să mă facă întreagă din nou. Mi-a strigat numele în toate felurile, a încercat să culeagă lacrimile şi să le ia cu el, dar ele îi alunecau printre degete, şi între timp soarele apunea şi valurile se spărgeau tot mai înalte, până când aproape atingeau buza băltoacei. Atunci, pe când următorul val năvălea spre stânci, şi-a amintit cuvintele bătrânei. „Cu osul osului lui.” Şi-a scos iute cuţitul şi şi-a tăiat al treilea os de la degetul mic şi l-a aruncat în balta de lacrimi. Deodată, am apărut întreagă, întinsă în baltă, dar nu respiram. Eram ca o înecată, căci valul izbise balta şi sufletul meu începuse deja să plutească în apa vastă a mării. Dar când Osmond a ridicat mâna să-mi

atingă faţa, trei picături de sânge din degetul lui mi-au căzut în gură şi ochii mi s-au deschis. Şi lacrimile noastre au fost atunci lacrimi de bucurie.

Adela a tras spre ea mâna pătată de vopsea a lui Osmond şi a sărutat-o, apoi a ridicat-o ca să ne arate falanga lipsă a degetului său. Osmond s-a înroşit şi şi-a tras repede mâna.

Cygnus a bătut entuziasmat cu palma în pietrele podelei.

— Bravo, Adela. E o poveste de dragoste minunată. Tu ar trebui să fii povestitorul, nu eu.

Rodrigo l-a bătut uşor pe spinare.

— Hai, Cygnus. Trebuie s-o întreci.

Cygnus a susţinut că nu putea, în schimb ne-a spus povestioara comică a doi proşti care încearcă să salveze luna din râu. În timp ce povestea, ţopăia şi se maimuţărea prin capelă, imitând încercarea de a scoate luna dintr-un râu imaginar, şi în scurt timp am fost toţi cuprinşi iar de o veselie nestăvilită. Numai Jofre nu râdea cu noi, ci şedea pierdut în gândurile lui.

Poate că nu era atât de grandios ca la serbările de Crăciun descrise de Rodrigo, dar pentru câteva ore măcar reuşiserăm să uităm de spaimele noastre şi de nenorocirile ce pândeau dincolo de zidul capelei. Acum însă după-amiaza se apropia de sfârşit şi umbrele creşteau pe pereţi. Când ne-am apucat fără tragere de inima să ne pregătim pentru o nouă noapte friguroasă în criptă, veselia se dusese. M-am gândit la Pleasance, care zăcea singură în pădurea întunecată, şi m-am simţit vinovat că râdeam iar atât de curând.

Osmond s-a lungit pe podea, cu capul pe picioarele întinse ale Adelei. Era pierdut în gânduri, cu ochii la pictura din celălalt capăt al capelei, parcă abia aşteptând să se întoarcă la ea.

— Cum merge pictura, Osmond, faci progrese? l-am întrebat.

— Faţa e gata şi i-am început mâinile. De obicei se lasă faţa la urmă, dar nu ştiu cât vom sta

aici şi am vrut să termin măcar asta.

— Pot s-o văd? a întrebat deodată Narigorm.

Osmond a zâmbit cu bunătate.

— Sigur că da, o s-o vezi când o să fie gata.

— Dar ai spus că faţa e gata. De ce nu pot să-i văd faţa acum? Râzând, Osmond a scuturat din cap.

— Nu fi atât de nerăbdătoare.

Adela a intervenit.

— Te rugăm, Osmond. Ar fi o alinare atât de mare pentru mine să ştiu că măcar poate veghea asupra noastră. Şi, cum ai spus, dacă va trebui să plecăm înainte de a fi gata, s-ar putea să n-o mai vedem niciodată.

Osmond era vădit sfâşiat între dorinţa de a-şi arăta pictura şi aceea de a o ţine acoperită până era terminată. Dar rugămintea Adelei a învins; el s-a ridicat şi s-a urcat pe schelă, îndepărtând pânza atârnată de scândura acesteia. A sărit jos şi s-a dat la o parte.

A ajutat-o pe Adela să se ridice în picioare şi a condus-o lângă altar. Ne-am dus după ei şi am privit în sus. Tânăra a scos un suspin, cu ochii strălucind de lacrimi, şi şi-a îngropat capul în umărul lui Osmond. Era uşor să-şi dai seama de ce era mişcată. Chipul Madonei era frumos, şi era negreşit al Adelei, până la şuviţa de păr cânepiu care îi ieşea de sub voalul alb.

Majoritatea pictorilor iau chipul femeii iubite — soţie, fiică sau amantă — ca model pentru Madonă. Au fost papi şi episcopi care au insistat ca feţele târfelor lor să fie folosite pentru chipul Fecioarei, aşa că n-ar fi trebuit să fim surprinşi că Osmond îşi luase propria soţie ca model.

Rodrigo a rupt tăcerea.

— *Bellissima*, Osmond. E minunată. Chipul, ochii, atâta blândeţe şi compasiune!

Radiind de mândrie, Osmond a spus modest:

— Ţie ţi se datorează, Rodrigo. Trucului cu uleiul pe care l-am învăţat de la tine. Pictura se

usucă mult mai greu decât atunci când foloseşti liantul din ou, aşa că se poate lucra mai încet şi cu mai multă grijă la amestecarea tonurilor şi a umbrelor.

Avea dreptate. Chipul părea însufleţit — nu mai văzusem asta niciodată într-o pictură, pielea arăta atât de caldă şi ochii atât de vii, încât părea că în orice clipă buzele zâmbitoare aveau să se deschidă şi să vorbească.

Rodrigo s-a înclinat.

— Nu e uleiul meu, ci talentul tău. Eşti foarte dăruit şi ai un model destul de frumos ca să inspire orice artist.

Şi-a sărutat vârfurile degetelor, privind-o pe Adela. Surâzând încântată, ea a ridicat capul şi l-a sărutat pe obraz pe Osmond.

Am privit toţi în jur când uşa grea a capelei s-a trântit brusc în spatele nostru.

Zophiel a strigat aspru:

— Cine-i acolo?

S-a dus spre uşă.

— Nimeni, a zis Narigorm. A ieşit Jofre. El a trântit uşa. Apoi, văzându-ne feţele nedumerite, ne-a oferit micul ei zâmbet atotştiutor. Lui Jofre nu-i place că Osmond a pictat-o pe Adela.

Adela a părut nedumerită.

— De ce? ÎI deranjează că o femeie însărcinată e pictată ca Fecioară?

Cu un gol rece în stomac, mi-am dat seama brusc la ce făcea aluzie Narigorm şi am încercat s-o împiedic să spună. De unde putea să ştie ticăloasa asta mică, dacă nu ne auzise pe mine şi pe Jofre vorbind în seara aceea, în şură, după ce fusese biciuit? Dar chiar şi aşa, nimic nu se rostise până la capăt. Era oare atât de inteligentă?

Am intervenit repede:

— Jofre se plictiseşte iute când nu are nicio distracţie şi pleacă să fie de capul lui. Mereu a făcut aşa. N-are nicio legătură cu pictura.

Narigorm m-a fixat cu ochi mari şi inocenţi.

— Ba da. Jofre e gelos. Vrea ca Osmond să-l picteze pe el, nu pe ea.

M-am uitat la Rodrigo, care era profund tulburat.

Zophiel văzuse şi el expresia de pe faţa lui Rodrigo, şi trăsăturile ascuţite ale chipului său erau invadate de un aer triumfător, ca şi cum tocmai ar fi descoperit un mare secret.

— Carevasăzică astea sunt înclinaţiile prietenului nostru, da? Întotdeauna m-am întrebat ce-i cu bărbaţii care aleg să-şi petreacă viaţa cântând melodii drăgălaşe în loc să-şi câştige existenţa printr-o trudă bărbătească. Acum se pare că am avut dreptate.

— Cu greu pot numi scamatoriile şi expunerea sirenelor o trudă bărbătească, Zophiel, am spus rece.

Dar înainte să apuce el să răspundă, a intervenit Osmond.

— Ce încerci să sugerezi, Zophiel?

— Nu e limpede? N-ai remarcat cum se uită mereu la tine şi la Adela? Aşa a fost de când v-aţi alăturat grupului nostru. Am crezut că după nevastă-ta tânjeşte, dar acum se pare că ai fost mai aproape de adevăr decât credeai, mai devreme, când l-ai făcut fată frumoasă. N-ai observat ce dornic este mereu să iasă singur cu tine la vânătoare?

Osmond s-a înroşit de mânie.

— Fireşte că-i dornic să meargă la vânătoare cu Osmond. Ce-ar putea fi mai firesc pentru un băiat? am zis ferm. Ei doi sunt cei mai apropiaţi ca vârstă. Un tânăr ca Jofre nu vrea să-şi petreacă timpul în compania unor ramoliţi bătrâni ca noi; vrea să fie printre oameni tineri.

Zophiel părea foarte amuzat.

— Dar cei mai mulţi tineri ar prefera să-şi petreacă timpul mai degrabă flirtând cu o femeie frumoasă decât vânând cu soţul ei. Dacă aş fi în

locul tău, Osmond, mi-aş ţine fundul lipit de perete când e el în preajmă.

Osmond părea din ce în ce mai furios şi mai stânjenit.

— Dar jur că n-am făcut nimic să-l încurajez. Eu nu sunt aşa. Cum a putut crede că sunt unul dintr-acei...

L-am săgetat cu privirea pe Zophiel, care surâdea afectat, savurând grozav expresia de panică şi jenă de pe faţa lui Osmond.

— Nu crede nimic de felul ăsta, Osmond, am zis. Dacă Jofre îţi caută compania, e pentru că a ajuns să te vadă ca pe un frate mai mare. Ştii să pictezi, să vânezi, să înoţi, să faci toate lucrurile pe care le admiră un tânăr. Mai mult, ai o soţie frumoasă. Ce băiat nu te-ar idolatriza? Vrea să fie ca tine şi fireşte că vrea să-ţi câştige aprobarea, nimic mai mult. Tu n-ai simţit niciodată la fel, la vârsta lui, pentru cineva pe care îl admirai?

— Nu, nicidecum, a spus el ferm.

Adela a venit şi l-a luat de braţ.

— Ba da. Nu-ţi mai aduci aminte cum te ţineai după Edward D'Fraenger când erai mai tânăr? Încercai tot felul de şiretenii ca să-l faci să te remarce şi... S-a întrerupt brusc şi a aruncat o privire speriată spre Zophiel. Adică... aşa mi-ai povestit cândva.

Rodrigo, arătând deodată bătrân şi istovit, s-a dus spre uşă.

— Trebuie să-l caut pe Jofre; curând se întunecă.

— Stai, a strigat după el Cygnus. Vin şi eu. E cazul să văd ce face Xantos.

Zophiel a privit uşa închizându-se în urma lor.

— Poate că muzica nu e singurul lucru pe care i l-a predat Rodrigo lui Jofre. E uşor pentru un maestru să corupă un elev tânăr şi inocent la propriile-i gusturi perverse. Asta ar explica de ce e atât de indulgent cu el. Ţine neobişnuit de mult la băiatul ăsta, nu credeţi?

— Tu vezi răul în toţi şi în toate, Zophiel.
— Pentru că răul există, Neguţătorule.

17. Bordelul

Rodrigo şi Cygnus l-au căutat pe Jofre până după lăsarea întunericului, dar era zadarnic să-l mai caute de vreme ce era clar că nu voia să fie găsit. Putea să fi fugit mai bine de un kilometru sau doi în orice direcţie, ori să se fi ascuns la doar câţiva metri în întuneric, ignorându-le strigătele. Tot ce ne rămânea de făcut era să-l aşteptăm să se întoarcă atunci când va găsi de cuviinţă.

Şi Jofre s-a întors, dar nu înainte de primele ore ale dimineţii. Zophiel insistase, fireşte, să zăvorâm uşa capelei îndată ce se întunecase, dar Cygnus, Rodrigo şi cu mine ne arătaserăm dornici să dormim sus, în capelă, aşa că am fost treziţi cu toţii de bătăile lui repetate în uşă.

— Trezeşte-te... trezeşte-te, stăpân al casei, vin să chefuim, cânta el într-un falset copilăresc.

Zophiel i-a strigat că n-o să fie lăsat să intre decât după ce se trezeşte şi că o noapte petrecută în frig avea să-l înveţe minte. Dar beţivii rareori pleacă atunci când li se spune, şi Jofre a continuat să bată în uşă şi să cânte până când în cele din urmă Rodrigo l-a dat deoparte pe Zophiel şi a tras zăvorul. Când a deschis uşa, Jofre, care în mod

vădit se sprijinise de ea, s-a prăbuşit direct în braţele lui Rodrigo şi de acolo pe podea, unde a rămas chicotind. Un butoiaş i s-a rostogolit din braţe, scoţând un uruit puternic pe dalele din piatră. Zophiel l-a oprit cu piciorul, a scos cepul şi i-a mirosit conţinutul.

— Vin. A vărsat în palmă câteva picături din lichidul rubiniu şi l-a gustat. E tare. De unde l-o fi luat?

Rodrigo l-a apucat pe Jofre de pieptul cămăşii şi l-a ridicat. Jofre se clătina, nesigur pe picioare.

— L-ai auzit, *ragazzo*, de unde ai luat ăsta?

Tânărul a sughiţat.

— Mi l-a dat prietenul... meu.

— Ce prieten? l-a scuturat Rodrigo.

Jofre a dat braţele în lături.

— Am o grămadă de prieteni... o gră... madă. Un balaur şi nişte cavaleri şi sarazini mari, mari, cu săbii curbate. Erau o mulţime de săbii... şi un balaur. V-am zis de balaur?

A căzut în genunchi şi a închis ochii, legănându-se.

— Mimi, am spus eu. Probabil că a nimerit într-un grup de mimi şi a băut cu ei. Dacă e de găsit o picătură de băutură tare pe undeva într-un oraş, poţi să fii sigur că mimii o adulmecă. Pesemne că unele cârciumi au avut puse deoparte câteva butoaie pentru sărbătoarea Crăciunului.

Rodrigo a dat drumul cămăşii lui Jofre şi băiatul s-a prăbuşit pe podea, s-a încolăcit ca un copil mic şi a adormit pe loc.

Maestrul său a întors capul dezgustat şi s-a dus la fereastră, uitându-se în apele negre şi învolburate ale râului.

A lovit cu palma în perete şi s-a întors iar cu faţa la noi, cu un amestec de mânie şi uluire pe chip.

— De ce face asta? S-a purtat mai bine în ultimele săptămâni. Credeam că şi-a învăţat lecţia.

— Nu poţi să condamni un tânăr că se îmbată de Crăciun, i-am zis. Îndrăznesc să spun că oricine îşi poate permite se îmbată în seara asta în oraş.

— Ceea ce înseamnă, a zis Zophiel sarcastic, că Jofre s-a dus în oraş şi a băut în vreo gaură de şobolani, unde putea să ia orice boală şi si ne-o aducă nouă aici. Şi văgăunile alea pentru băut colcăie de hoţi şi tâlhari, dintre care oricine îl putea face pe prietenul nostru aici de faţă să-i spună unde stă. O să-i mai găsiţi scuze şi când l-or urmări până aici ca să ne taie gâturile şi să ne ia tot ce avem?

— Şi, mă rog, ce avem noi care să merite să fie furat, Zophiel? Ce te străduieşti atât de tare să păzeşti? am izbucnit.

Dar dacă speram să-l fac să ne dezvăluie ceva despre conţinutul preţioaselor lui cufere, îmi pierdeam timpul. Simţurile lui Zophiel erau ascuţite ca tăişul secerii şi dacă-l trezeai în toiul nopţii. M-a privit rece.

— Căruţa, un cal, relicvele tale *autentice*, instrumentele lui Rodrigo — pentru un om fără nimic până şi o zdreanţă veche merită să fie furată. N-om fi noi bogaţi, dar avem multe lucruri la care alţii tânjesc, nu ţi se pare, Neguţătorule?

Ne doriserăm cu toţii ca ploaia să se oprească, dar acum, că se oprise, vremea se răcea şi vântul era mai tăios. Soarele slab care strălucea pe cerul tot mai senin ne ridicase moralul, dar nu făcea nimic să ne încălzească oasele îngheţate. Grija noastră cea mai mare era mâncarea. Proviziile ni se terminaseră şi ne bazam pe ce puteam aduna sau prinde, ceea ce nu era o sarcină uşoară.

Foamea nu era însă singurul lucru care ne ţinea pe fiecare închis în propriile-i gânduri. Cygnus părea şi mai dărâmat şi mai nefericit ca până atunci. Deşi dormea în capelă, coşmarurile îi tulburau mereu somnul, spre iritarea lui Zophiel, care i-a spus că dacă nu era în stare să-şi ţină gura,

n-avea decât să doarmă afară, în căruţa goală, unde n-o putea deranja decât pe Xantos.

Adela, după ce Crăciunul venise şi trecuse fără vreun semn de naştere, devenea tot mai agitată şi mai pretenţioasă cu fiecare ceas. Sfâşiată între dorinţa de a vedea copilul ieşit din trupul ei şi teama de chinurile facerii, îi era frică să-l lase pe Osmond să plece la vânătoare ca să nu înceapă durerile şi el să nu fie acolo. Osmond nu avea numai grija Adelei, acum nu mai suporta să-l privească pe Jofre în faţă. Făcea tot ce-i stătea în puteri ca să evite să rămână singur cu el şi întotdeauna il ruga pe Zophiel sau pe Rodrigo să-l ajute la prins păsări sau la vânat, treburi la care niciunul dintre ei nu se pricepea, dar Narigorm se oferea plină de zel să meargă în locul lor. Iar Osmond, deşi nu-i prea venea s-o ia, era nevoit să admită că până şi vânătorii încercaţi cu greu ar fi egalat perseverenţa şi răbdarea ei în pândirea prăzii. Orice oferte de ajutor din partea lui Jofre erau refuzate cu vreo scuză neîntemeiată care îl nedumerea şi-l rănea deopotrivă. Zophiel profita de fiecare ocazie ca să-l aţâţe, dar nici aşa Jofre nu părea la început să vadă legătura între tachinările acestuia şi răceala lui Osmond.

Lucrurile s-au limpezit de sărbătoarea Sfântului Apostol Ioan, la două zile după Crăciun[8]. Jofre, Zophiel şi cu mine eram singuri în capelă. Când ne treziserăm, răsuflarea noastră plutea ca o ceaţă în aer şi afară era un ger cumplit. Fiecare fir de iarbă strălucea alb în lumina apoasă a soarelui şi brazdele din noroi erau transformate în nişte rigole tari ca piatra. Râul curgea prea repede ca să îngheţe, dar bălţile de pe drum se făcuseră precum sticla. Xantos stătea sub copaci, bătând din copite şi fornăind aburi denşi pe nările-i rozalii. Cygnus ieşise deja s-o ducă la râu să se adape, căci găleata ei cu apă, lăsată afară de cu noapte, era îngheţată tun.

Osmond şi Adela au fost încântaţi când au văzut crengile scânteinde ale copacilor. Era ceea ce aşteptam, pentru asta se rugase întreaga Anglie. Cu siguranţă molima avea să se stingă acum, ca toate febrele verii, izgonită de gerul iernii. Mă rugam fierbinte să fie aşa, dar, cum spusese Zophiel, în vara aceasta nu fusese arşiţă să hrănească febra, şi cu toate acestea ea se răspândise. Pe de altă parte, dacă îngheţul iernii n-o ucidea, ce altceva ar mai fi putut-o face?

Mă pregăteam să mă duc să văd ce reuşeam să găsesc de mâncare, când Osmond a venit din criptă cu laţurile de prins păsări pe braţ şi cu Narigorm alături. Zărindu-l pe Jofre, a şovăit, apoi şi-a recăpătat stăpânirea de sine şi a pornit hotărât spre uşa capelei fără să-l privească.

— Stai, Osmond, l-a strigat Jofre. Dacă te duci după păsări, vin cu tine.

Osmond a apucat-o de umăr pe Narigorm şi a aşezat-o în faţa lui, ca pe un scut uman.

— Nu, pot să pun laţurile cu Narigorm. De ce nu te duci cu praştia în pădure? Dacă nu găsim multe raţe, o să avem nevoie de nişte porumbei sau prepeliţe, sau poate prinzi câţiva iepuri, asta ar fi o mâncare bună.

Jofre n-a părut să remarce stânjeneala lui Osmond. Şi-a luat mantia.

— Pot să mă duc la vânat cu praştia mai târziu. Malurile sunt îngheţate şi râul e umflat. Narigorm n-o să te poată ţine dacă aluneci. Aţi putea fi luaţi amândoi de ape. Mai bine mergem noi doi, să putem avea grijă unul de altul.

— Am spus nu, s-a răstit Osmond.

Tânărul s-a dat înapoi auzindu-i tonul vehement.

— O să prindem mai multe păsări, Jofre, dacă lucrăm separat de acum înainte, a mormăit Osmond şi a împins-o pe Narigorm afară pe uşă până să se mai poată rosti vreo vorbă, lăsându-l pe

Jofre în mijlocul capelei cu o faţă de căţeluş căruia i s-a tras un picior şi nu ştie de ce.

— Se pare că ai fost abandonată, frumoasa mea, a zis tărăgănat Zophiel.

Jofre n-a dat niciun semn că ar fi înţeles la ce se referea. Şi-a lăsat mantia să-i cadă şi s-a dus la fereastră, unde a rămas privind afară, pierdut în gânduri.

— Lasă-l în pace, Zophiel, l-am prevenit încet. N-avem nevoie de alte necazuri.

Zophiel nu m-a băgat în seamă.

— Ce privelişte, o fecioară cu inima frântă ce stă la fereastră şi îşi priveşte drăguţul îndepărtându-se. Ar trebui să compui un cântec despre asta, Jofre.

Auzindu-şi numele, Jofre s-a întors.

— Ai spus ceva, Zophiel?

— Remarcam doar ce tablou tragic înfăţişezi; fecioara abandonată aşteptându-şi zadarnic iubitul. Dar tu nu eşti tocmai fecioară, nu-i aşa, Jofre? Îmi închipui că ai avut multe amoruri până acum.

Băiatul era prea îngrijorat ca să urmărească subtilităţile acestei conversaţii, dar s-a înroşit uşor la pomenirea cuvântului „amoruri”.

— Nu atât de multe ca tine, Zophiel, a răspuns el insolent.

— Nu? Păcat. Zophiel şi-a scuturat atent mâneca de praf. Păcat că de data asta ai dat peste cineva căsătorit.

— Dacă vorbeşti despre Adela, nu mă interesează decât ca prieteni.

Am tresărit, căci mi-am dat seama că intrase în capcana pregătită de Zophiel.

— Da, aşa mă gândeam şi eu. Gusturile tale nu se îndreaptă către fuste, nu-i aşa, Jofre? Am auzit spunându-se că unii bărbaţi găsesc carnea de cocoşel mai pe gustul lor decât pieptul de găină. Mie personal mi se pare greţos şi revoltător. Cu toate acestea, cum spuneam, ce ghinion pentru tine

că acest cocoşel e căsătorit. Cine ştie, poate că tu şi *maestrul* tău aţi fi reuşit...

Înţelegând brusc, Jofre s-a înroşit de mânie. S-a repezit la Zophiel cu pumnii ridicaţi.

Râzând, acesta s-a ferit. M-am băgat între ei.

— Lasă-l, Jofre, nu vezi că încearcă să te atragă în capcană? Du-te şi descarcă-ţi nervii pe păsări, cu praştia, aşa măcar are rost.

I-am făcut ghem mantia, i-am aruncat-o în braţe şi l-am împins spre uşă.

Când o deschideam, Zophiel a strigat:

— Mă tem că prietenul tău Osmond o să-şi ţină hainele pe el de acum înainte în prezenţa ta, băiete, dar dacă tot îţi plac cocoşii, poate încerci şi un pic de lebădoi. Sunt sigur că ar fi recunoscător; la urma urmei, un monstru ca el nu poate avea parte de prea mult.

A fost nevoie de toată forţa mea ca să-l împiedic pe Jofre să-i tragă un pumn în faţă, ceea ce şi mie îmi venea să fac.

M-am întors la capelă după-amiază târziu, cu jumătate de sac de jir, alune şi ghinde. Îmi luase câteva ore să le adun şi pe acestea căci, judecând după pământul răvăşit, fie mistreţii, fie porcii din zonă scormoniseră din greu pe-acolo după ele. Avea să ne ia o eternitate să descojim jirul, dar mare lucru nu aveam de făcut în serile întunecate, şi îl puteam usca să facem făină din el, dacă reuşeam să ne abţinem destulă vreme să nu-l ronţăim. Uşa nu era zăvorâtă şi am fost surprins să găsesc capela goală, dar am auzit vocea lui Cygnus răzbătând din cripta de dedesubt. Părea că-i spune Adelei o poveste să-i ţină de urât. Am zăvorât uşa capelei, apoi am coborât şi i-am găsit ghemuiţi lângă vasul cu jăratic. Au zâmbit când am intrat în încăpere.

— Încă niciun semn, Adela? am întrebat-o.

A scuturat din cap.

— O să vină când i-o fi timpul, am spus. Fii recunoscătoare că te poţi odihni acum; după ce-o să se nască, n-o să mai ai o clipă de linişte mulţi ani.

Cygnus s-a ridicat şi şi-a înfăşurat mantia violet în jurul umerilor.

— Dacă poţi să-i ţii tu de urât Adelei, Neguţătorule, eu mă duc să văd de Xantos.

— Mai bine urc cu tine să pun zăvorul după ce ieşi. Zophiel o să se înfurie dacă se întoarce şi găseşte uşa deschisă şi cuferele lui nepăzite.

Cygnus s-a bătut cu palma peste gură.

— Am lăsat zăvorul nepus, nu? Aşa ai intrat. Mă gândeam la altceva când m-a strigat Adela şi...

Am chicotit văzându-i chipul înspăimântat.

— Nu s-a întâmplat nimic, dar te sfătuiesc să nu-i pomeneşti de asta lui Zophiel, altfel s-ar putea să te trezeşti iar legat de căruţă.

Am zăvorât uşa în urma lui Cygnus şi m-am întors să mă uit în jur, doar ca să mă asigur că, aşa cum îi spusesem, nu se întâmplase nimic. Am verificat cuferele lui Zophiel stivuite în colţ. Duhoarea sirenei umplea încăperea — miros de alge şi aroma aceea amăruie de răşină şi lemn de aloe. Deja mă obişnuisem atât de tare cu mirosul, că în cele mai multe zile nici nu-l mai remarcam, dar alteori, din senin, îl simţeam din nou şi mă năpădeau amintirile— despre ziua în care au adus acasă capul fratelui meu.

Trecuseră câteva luni de când sosise vestea că Acra căzuse. Şi în toate aceste luni n-am ştiut dacă era viu sau mort. Poate era chiar atunci în drum spre noi, ne spuneam unii altora. Poate era rănit. Era îngrijit undeva până îşi recăpăta puterile şi apoi avea să vină şchiopătând acasă. Într-o zi, când ne aşteptam mai puţin, avea să intre pe uşă. Am continuat să sperăm asta până în ziua când am fost chemaţi în încăperea de sus şi am văzut racla pe masă, în faţa tatei, şi am simţit mirosul acela.

Nu i-aş fi recunoscut capul. Faţa era ridată şi închisă la culoare ca pielea tăbăcită, genele şi barba uluitor de albe. Buzele îi erau trase de pe dinţi într-un rânjet oribil, ochii strâns închişi de parcă ar fi văzut ceva atât de cumplit, încât i-ar fi fost cu neputinţă să-l privească. Ni se spunea că era capul lui, dar eu n-am crezut până n-am văzut că îi lipsea o bucăţică din ureche, acolo unde îl muşcase un câine când era copil. E ciudat cum, în cele din urmă, doar cicatricele ne mai deosebesc. Tata ţinea capul între mâini ca şi cum fratele meu ar fi fost încă mic şi ar fi venit să-şi primească binecuvântarea. Nu plângea. „Acum pot să-mi îngrop fiul”, atât a spus.

Oamenii îi condamnau, ştiţi, îi condamnau pe cavaleri pentru că nu rezistaseră. Deşi Ierusalimul căzuse cu mulţi ani în urmă, câtă vreme mai aveam Acra, oamenii credeau că într-o zi aveam să cucerim din nou Ţara Sfântă, dar odată cu prăbuşirea Acrei, s-a prăbuşit şi un vis. Distruseseră ultimul fir de speranţă şi oamenii nu-i puteau ierta pentru asta. Tatăl meu era unul dintre ei, spunea despre cavalerii care fugiseră că erau trădători, că-l trădaseră pe Hristos şi pe regele lor. Afirma că ar prefera ca fiul lui să se întoarcă acasă pe scut decât ca un laş. Noi îl imploram să nu spună aşa ceva, dar o spusese, şi era prea târziu.

Credeţi că vorbele au puterea de a ucide? Cine ştie unde se duc odată rostite? Se împrăştie precum seminţele în vânt. „Să nu spui nimic rău”, zicea doica mea, „căci demoni mici pândesc de peste tot şi abia aşteaptă să-ţi prindă cuvintele şi să le folosească pentru a-şi otrăvi săgeţile.” Tata spusese, şi acum fratele meu era mort.

Am auzit-o pe Adela strigându-mă neliniştită de jos.

— Vin, am zis.

M-am uitat din nou la cufere; nu părea să lipsească niciunul. Cel puţin Zophiel nu avea să afle că Cygnus lăsase uşa nezăvorâtă. M-am întors

să cobor la Adela. Soarele după-amiezii strălucea în fereastră, trimiţând suliţe lungi de lumină pe podeaua de piatră. Se adunaseră mai multe straturi de praf de când constructorii abandonaseră capela. Noi nu ne obosiserăm să-l ştergem. Ce rost avea, când tot aduceam noroi înăuntru? Acum însă, pe când dădeam să plec, am observat ceva ce nu văzusem până atunci. Mai multe cufere fuseseră mişcate din loc, răsucite şi apoi puse la loc în poziţia în care fuseseră, lăsând urme proaspete în formă de evantai în praf. Probabil că Zophiel însuşi le mişcase înainte de a pleca la pescuit. Le controla tot timpul, aşa că fără îndoială o făcuse şi în dimineaţa aceea. Pentru o clipă am fost tentat să încerc să deschid unul, dar am auzit zgomot de glasuri afară — Osmond şi Narigorm, care se întorceau. M-am dus să deschid uşa.

Jofre nu s-a întors la cină. Nu-l văzuse nimeni toată ziua. Zophiel insista să nu-i lăsăm nimic de mâncare, de vreme ce nu contribuise nici cu o vrabie jumulită. Trebuie să mărturisesc că nimeni, nici măcar Rodrigo sau blânda Adela, nu a protestat mai mult decât de formă, căci ne era tuturor atât de frig şi de foame, că şi dacă am fi vrut să punem deoparte nişte mâncare, mă îndoiesc că ne-am fi putut abţine să nu mâncăm şi porţia lui.

Cu cât se lăsa întunericul, cu atât aerul devenea mai rece. Jos, în criptă, am umplut vasul pentru jăratic cu lemne şi ne-am adunat în jurul lui înfăşuraţi în mantii. Lemnul era încă prea umed ca să ardă bine şi făcea mai mult fum decât căldură. Râul care curgea dedesubt părea mai zgomotos ca oricând. Uneori auzeam scrâşnetul unei crengi sau al vreunui alt obiect împins de vâltoare spre stâlpul criptei. Piatra amplifica zgomotul, părând că o fiară uriaşă rodea temeliile capelei.

Tocmai ne pregăteam să ne culcăm, înfruntând încă o noapte rece, când am auzit din nou lupul. Oricât de des l-ai auzi, urletul unui lup

tot îţi dă fiori pe şira spinării. Adela a ţipat speriată, iar Zophiel şi Rodrigo au sărit în picioare.

— Uşa e tot zăvorâtă? a întrebat aspru Zophiel. N-a mai ieşit nimeni de când am zăvorât-o eu în seara asta?

A privit în jur, de parcă am fi putut să ne furişăm şi s-o deschidem când nu era el atent.

— Dar Jofre e încă afară, a zis Rodrigo. Poate e în drum spre casă. Urletul a venit dinspre malul apropiat de oraş. Jofre o să fie în pericol dacă e... incapabil să se apere.

— Beat, vrei să spui, a zis Zophiel. Da, mă tem că s-ar putea să ai dreptate. Când tânărul nostru prieten e cu chef, nu e în stare să se apere nici de un iepure prădător, darămite de un lup.

Gândul părea să-i dea o satisfacţie considerabilă.

— Atunci mergi cu mine să-l căutăm?

Am fost uluit că lui Rodrigo i-a trecut prin minte fie şi pentru o clipă că Zophiel ar merge şi nu m-a surprins refuzul zeflemisitor al acestuia.

— Chiar crezi că o să renunţ la somn ca să mă duc să-l caut pe sodomitul ăla beţivan? Dacă e mâncat, aşa-i trebuie.

Dar mâinile îi tremurau, şi mi-am dat seama că refuzul lui avea mai puţin de-a face cu dispreţul lui faţă de Jofre cât cu frica de a fi afară în întuneric, cu un lup bântuind prin preajmă.

Am mai auzit un urlet şi am încremenit, ascultând. Adela, crispată, privea cu teamă în sus, la tavan, de parcă s-ar fi gândit că fiara ar putea sări prin fereastra capelei peste capetele noastre. Osmond a lipit-o strâns de el. De data asta nici măcar el nu mai putea pretinde că era un câine.

— Lupii păzesc cărarea celor morţi, a zis deodată Narigorm.

Mi s-a strâns stomacul. Fetiţa stătea pe vine la marginea cercului de lumină galbenă pâlpâitoare aruncată de vasul cu jăratic. Faţa şi trupul îi erau ascunse în umbrele întunecate ale criptei, dar

mâinile le ţinea în lumină, plimbându-le peste rune. Erau doar trei în faţa ei, nu tot setul. Nu mai vedeam nimic altceva pe podea lângă ele — nicio scoică, nicio iarbă, nicio pană. O privisem pe Narigorm citind în rune de suficiente ori până atunci ca să ştiu că dacă folosea doar trei însemna că le punea o întrebare. O întrebare simplă, dar răspunsul nu avea să fie simplu, de asta eram sigur. Şi era oare lupul întrebarea sau răspunsul?

Zophiel a traversat încăperea şi a apucat-o pe copilă de încheietura mâinii, îndepărtându-i-o de rune.

— Ce vrei să spui? a întrebat el pe un ton ameninţător de liniştit.

Narigorm a ridicat capul. Flăcări gemene se reflectau în pupilele ei, ca nişte focuri ce ard în gheaţă.

— Lupii aduc acasă sufletele morţilor, oricât de departe au călătorit.

Cygnus s-a mişcat stânjenit.

— Am mai auzit povestea asta. Mama îmi spunea că sufletele celor morţi de curând călătoresc pe vechile drumuri drepte până la căminele lor ancestrale. Lupii păzesc drumurile ca sufletele morţilor să nu fie abătute din cale de către demoni ori vrăjitoare. Asta ai vrut să spui, Narigorm?

Fata n-a răspuns, ci a rămas nemişcată, privind în sus spre Zophiel. Bărbatul şi copila se uitau unul la altul, amândoi fără nicio expresie pe chip. Primul care şi-a întors privirea a fost Zophiel. I-a dat drumul mâinii de parcă l-ar fi înţepat şi s-a răsucit brusc pe călcâie.

De parcă s-ar fi rupt o vrajă, Rodrigo a întins mâna după toiag şi mantie.

— Mă duc să-l caut pe Jofre.

M-am sprijinit în toiag şi m-am opintit să mă ridic pe picioarele-mi înţepenite, înfăşurându-mi mantia mai strâns în jurul meu.

— Merg cu tine, Rodrigo. Oi fi eu prea bătrân ca să fac mare lucru ca luptător, dar unde-s mulţi e mai sigur. Lupul n-ar ataca un grup de oameni. Cine mai vine?

M-am uitat la Osmond, dar el mi-a evitat cu grijă privirea, cu ochii aţintiţi în podea.

Noaptea era senină şi geroasă, iar stelele licăreau vii pe patul lor întunecat. Luna era rotundă, dar nu chiar plină; avea să fie în noaptea următoare. Era însă destul de strălucitoare ca să invadeze podul cu o lumină de opal. Sub noi, apa, acum neagră de-a binelea, mugea şi vuia sub arcade. Raza argintie a lunii scânteia pe suprafaţa ei ca solzii pe spatele unui peşte uriaş.

Când ieşeai de pe pod, drumul cotea în întuneric, trecând printr-un lăstăriş mărginit de buturugi. Rodrigo luase cu el un felinar, aşa cum cere legea celor destul de curajoşi ori destul de nesăbuiţi ca să meargă pe drumuri noaptea, ca dovadă că aveam intenţii cinstite. Un om cinstit, spune legea, călătoreşte deschis şi nu are de ce să-şi ascundă prezenţa sau identitatea. Ce spune însă legea despre oamenii necinstiţi care văd lumina de la kilometri depărtare, proclamându-l pe călător numai bun de jumulit? Cine îi protejează de lege pe cei supuşi legii? Cu toate acestea, în noaptea asta mă temeam mai mult de lup decât de oameni şi felinarul măcar avea să-l ţină la distanţă. Cygnus ni se alăturase curajos şi privea neliniştit în jur la tufişurile de pe cealaltă parte a drumului, unde alergau umbre şi scrâşneau crengi.

Deodată, Rodrigo a încremenit şi a întins mâna.

— Acolo, a şuierat el.

O pereche de ochi, aproape de pământ, străluceau în lumina flăcării. Pentru o clipă, nici noi nu ne-am mişcat, nici ei, apoi capul s-a întors şi a început să se îndepărteze. Am zărit coada roşie şi stufoasă şi am scos un oftat de uşurare; o vulpe, doar o vulpe. Ne-am continuat drumul. Ochii şi

urechile au început să ne doară de încordarea de a pândi vreun semn al prezenţei lupului, dar nu era niciunul.

Nu era semn nici de Jofre pe drum, deşi clopotul sunase de o oră stingerea în oraş. Am ajuns la poarta aşezării. O îndiguire abruptă, având deasupra un gard din nuiele, marca graniţa acesteia. Era cam dărăpănată, nepreaputând apăra decât cel mult împotriva unor bătrâni ramoliţi ca mine, care nu mai sunt în stare să sară garduri. Un oraş ca acesta nu-şi putea permite un zid. Aşa cum ne aşteptam, poarta de lemn pentru căruţe a casei paznicilor, ce străjuia drumul, era ferm închisă.

Am bătut cu toiagul în uşa mică din ea. S-a deschis o ferăstruică cu zăbrele, arătându-ne capul paznicului de noapte.

— Ce doriţi? a mormăit el.

— Am venit să căutăm un băiat.

— Gusturile nu se discută.

Nu i-am băgat în seamă remarca.

— Omul acesta e maestrul băiatului. A venit să-l ia acasă. Băiatul trebuia să se fi întors acum câteva ore bune. Ştii cum sunt tinerii ăştia, mereu aleargă după câte-o fată drăguţă. Putem să intrăm să-l căutăm?

— Porţile sunt încuiate noaptea.

— Un motiv în plus să-l găsim şi să-l ducem acasă. Băiatul ăsta e cam zurbagiu după ce bea câteva pahare, devine gălăgios, deranjează oamenii cumsecade în casele lor, le fugăreşte fiicele, sparge lucruri. Nu vrei să ai parte de reclamaţii necontenite pe timpul veghii tale, nu-i aşa? Lasă-ne să intrăm şi-l scoatem de-aici înainte să provoace vreun necaz.

Paznicul şovăia.

Am băgat o monedă printre zăbrele.

— Pentru osteneală.

Asta a părut să-l convingă şi mica uşă din poarta principală s-a deschis.

Ajunşi înăuntru, i l-am descris pe Jofre, dar el n-a făcut decât să dea din umeri, nerăbdător să se întoarcă să-şi încălzească spinarea la foc. Ne-a spus că nu trecuse niciun tânăr prin poarta asta, dar că el era de serviciu doar de la clopotul de stingere şi probabil la vremea aceea Jofre era deja în oraş de mult.

Am mers toţi trei în rând pe strada principală, sperând să-l vedem pe Jofre venind spre poartă. Oraşul părea şi mai mizerabil în lumina galben-portocalie a torţelor de noapte. Cele mai multe case erau întunecate, cu obloanele închise, şi doar ici-colo se zărea printre crăpături licărul câte unei lumânări. În ciuda clopotului ce sunase stingerea însă, erau încă destui oameni pe străzi. Cârciumile erau deschise şi din când în când ieşea câte-un grup de cheflii. Câte unul era aruncat afară, aterizând pe spate în stradă dacă avea noroc, sau cu faţa în jos în canal dacă nu avea. Aleile şi fundăturile erau mai întunecate decât înainte, dar un chiţăit sau ţipăt venit din adâncurile lor arăta că nu erau părăsite.

Am ajuns la Hanul Dragonului Roşu. Era luminat puternic şi dinăuntru răsunau râsete desfrânate. Oricât de grele erau vremurile, o mulţime de oameni erau hotărâţi să se bucure cât puteau de mult de aceste sărbători, indiferent ce zvonuri despre ciumă veneau, sau poate tocmai din cauza lor.

Uşa hanului s-a deschis şi o fată a aruncat o căldare de lături în stradă. Am sărit cu toţii înapoi.

— Fii atentă, fato, am strigat. Ai grijă unde arunci alea.

Ea a ridicat privirea. Era aceeaşi servitoare pe care o văzuserăm trândăvind în faţa hanului în ziua când trecuserăm pe acolo.

— Vă cer iertare, domnilor, am... Deodată a zâmbit, recunoscându-ne. Nu Domniile Voastre aţi venit cu o căruţă acu' câteva zile? A lăsat căldarea jos şi şi-a netezit rochia în faţă, scoţându-şi şi mai

tare în evidenţă pieptul generos. Aţi reuşit să vă descotorosiţi de cărpănosul ăla care conducea iapa, aşa-i? Ăluia îi scapă vreodată un zâmbet? Dacă vreţi să vă simţiţi bine, aţi ajuns unde trebuia. Veniţi cu mine, domnilor. Ne ocupăm imediat de Domniile Voastre.

Am făcut un pas înainte.

— Poate altă dată, acum îl căutăm pe tânărul care era cu noi. Nu ştiu dacă ţi-l aminteşti. Subţire, cu părul negru şi ochii căprui.

— Mi-l amintesc foarte bine. A venit aici acu' câteva seri cu mimii. Băiat chipeş, manierat şi cumsecade. Aş împărţi patul cu el oricând, şi nu sunt mulţi despre care pot spune asta. Dar nu în aşternutul meu ÎI interesa pe el să ajungă, dacă înţelegeţi ce vreau să zic. Aşa-i mereu cu ăştia chipeşi, ori îs călugări, ori fătălăi.

— În seara asta l-ai văzut?

— Poate.

Am scotocit în pungă; Rodrigo a văzut ce se cerea şi a scos un bănuţ. Fata l-a luat cu o mică reverenţă şi l-a băgat în şorţ.

— E în bordel.

L-a prins pe Rodrigo de braţ şi l-a tras după ea pe stradă până am ajuns la intrarea pe o alee întunecoasă.

— Aici, a doua pe dreapta. O să vedeţi semnul.

— Eşti sigură că e aici?

— Sunt sigură. Cineva de la Dragonul Roşu l-a văzut intrând. Mai mult, a văzut cu cine a intrat.

Surâsul i-a pierit şi l-a apucat înfricoşată de braţ pe Rodrigo.

— Trebuie să-l scoateţi de acolo cât puteţi de repede. Cum am spus, e un băiat drăguţ şi n-aş vrea să-i văd faţa aia drăgălaşă făcută praf.

Rodrigo a părut speriat.

— Crezi că cineva vrea să-i facă rău? De ce?

— Uite ce e: dacă întreabă cineva, eu n-am spus nimic, bine?

Am aprobat toţi trei din cap.

— În seara aceea, când a venit cu mimii, a început să fie prietenos cu nişte băieţi de pe-aici, mai mult decât prietenos, dacă înţelegeţi ce vreau să zic. Dacă băiatul vostru s-ar fi legat de oricine altcineva, nimănui nu i-ar păsa ce face sau cu cine, câtă vreme plăteşte, dar Ralph e periculos. Taică-su e Maestrul Breslei Măcelarilor. Are multe proprietăţi în oraş, îşi bagă nasul în multe şi şi l-ar băga în şi mai multe dacă ar putea. Cred că ştie ce înclinaţii are fiu-su, trebuie să ştie, dar nu-i convine deloc. A aranjat o căsătorie între Ralph şi fiica unui baron care are o duzină de ferme prin părţile astea. Vă daţi seama ce afacere bună; baronul are animalele, măcelarul le taie. Tot profitul rămâne în familie, mai ales că fata e singurul copil rămas în viaţă al baronului. Necazul e că baronul vrea nepoţi, şi încă mulţi, şi vrea un ginere care să pună osul să-i facă. Dacă tatălui fetei îi ajunge la urechi ceva anapoda înainte de nuntă, totul se termină cât ai zice peşte şi bătrânul lui Ralph n-ar fi deloc încântat. Ascultaţi-mă pe mine, trebuie să vă luaţi băiatul de lângă Ralph până nu află taică-su de asta, dacă n-o fi aflat deja. Fata a privit neliniştită în jur. Mulţi de pe-aici îi sunt îndatoraţi şi s-ar putea gândi să se răscumpere cu o mică trăncăneală.

I-am mulţumit şi am intrat pe aleea îngustă pe care ne-o arătase. Caturile superioare ale caselor, ieşite în afară, acopereau cerul, aşa că printre ele se vedea doar o panglică subţire de stele. Aleea puţea a urină şi chiar mai rău, dar din fericire mizeria pe care călcam îngheţase şi nu eram nevoiţi să ne bălăcim în ea.

După cum ne spusese servitoarea, bordelul era destul de uşor de găsit după semnul de scăldătoare de deasupra uşii. Femeia care ne-a deschis a fost prietenoasă până a descoperit că nu veniserăm să ne scăldăm şi atunci ne-a spus s-o ştergem. Dar când i l-am descris pe Jofre,

atitudinea ei s-a schimbat şi a început să bombănească recunoscătoare.

— Mda, păi aţi face bine să-l scoateţi de-aici. Nu vreau necazuri. A arătat cu capul înspre una din camere. Acolo e.

Am intrat. Aerul din încăpere era ca un abur fierbinte, cu un miros de lemn ud suprapus peste aroma proaspătă de cimbru, dafin şi mentă. Trei căzi mari de lemn erau aşezate în cerc în centrul podelei cu nişte tăblii triunghiulare din lemn deasupra, ca să-i protejeze de curent pe cei ce se îmbăiau şi să ţină aburul înăuntru. Proprietarul băii avea, pesemne, multă grijă de clienţi, căci căzile erau căptuşite cu pânză ca să-i ferească de aşchii. Între ele erau mai multe măsuţe. Urcioare cu bere şi vin şi platouri cu cărnuri prăjite, brânză, legume murate şi fructe ţinute în miere stăteau la îndemâna celor ce se îmbăiau. Am simţit că-mi chiorăie maţele de foame.

Nu i-am recunoscut pe cei doi bărbaţi şi pe fata din cada aflată cu faţa la uşă. Erau cufundaţi până la gât în apa fierbinte şi înmiresmată, goi şi având doar o pânză înfăşurată în jurul capului. Mi-am dorit să pot intra şi eu lângă ei. Gândul de a-mi înmuia o oră-două membrele îngheţate şi dureroase într-o baie părea de-a dreptul paradisiac. De ani de zile nu mai făcusem asta. Zăcutul într-o baie caldă e una dintre plăcerile la care am fost nevoit să renunţ.

Ocupanţii celorlalte două căzi erau ascunşi de tăblii. Am înaintat. Unul din tineri, văzându-ne, a ridicat mâinile.

— Nu mai e loc aici. Încercaţi în celelalte camere. Apoi, rânjind spre Rodrigo: Pe tine te putem înghesui însă.

Rodrigo a spus brutal:

— N-am venit să fac baie. Am venit după elevul meu.

Din cea de-a treia cadă s-a auzit un pleoscăit brusc, ca şi cum cineva s-ar fi speriat.

M-am dus la ea. În cada asta erau doar doi, un bărbat cu câţiva ani mai în vârstă ca Jofre, şi mai îndesat. Chiar şi cu părul ascuns de turbanul de pânză, care nu-l avantaja, arăta bine: avea ochi de culoarea alunei, fălci pătrăţoase şi buze pline, semănând oarecum cu Osmond. Celălalt ocupant al căzii, tras cât se putea mai mult sub tăblie, era Jofre, cu ochii mari de spaimă.

Cu gândul la avertizarea fetei de la cârciumă, ştiam că trebuia să facem asta cât mai repede cu putinţă. Era important ca Rodrigo să nu-şi piardă cumpătul, nu aici. M-am întors către el.

— Du-te şi găseşte o servitoare să-i aducă hainele..

Rodrigo a şovăit, dar Cygnus a priceput pe dată şi l-a luat de acolo.

M-am întors din nou spre Jofre.

— Haide, băiete, şterge-te. A trecut ora stingerii; trebuie să ne întoarcem la poartă înainte de schimbarea gărzii.

Dar Jofre, rebel acum după spaima de la început, nu avea chef să vină în linişte.

— De ce-aş face-o?

Era îmbujorat la faţă şi mi-am dat seama pe dată că motivul avea de-a face deopotrivă cu urciorul de vin pe jumătate gol de pe masă şi cu căldura băii.

Celălalt băiat, care presupuneam că era Ralph, a cuprins degajat cu braţul umerii uzi ai lui Jofre.

— Nu e nevoie să plece. Poate să rămână în oraş peste noapte.

— E ucenicul unui maestru şi maestrul lui îi cere să plece. Este obligat de lege să i se supună. Aşa cum tu, Ralph, eşti obligat să te supui dorinţelor tatălui tău.

A părut surprins că-i ştiu numele.

— Şi ce-are-a face tatăl meu cu Domnia Voastră, domnule?

— Absolut nimic, şi aş vrea ca lucrurile să rămână aşa, pentru binele tuturor. Dacă ţii câtuşi de puţin la Jofre, o să-l încurajezi să plece acum pentru siguranţa lui, dacă nu pentru a ta.

Până s-au întors Rodrigo şi Cygnus în încăpere cu hainele lui, Jofre fusese convins să iasă clătinându-se din cadă şi încerca să se şteargă. I-a permis servitoarei să-l îmbrace. Când fata a terminat, Jofre a aruncat pe masă un pumn de monede, cu neglijenţa unui tânăr lord. S-a încruntat la Rodrigo, s-a aplecat peste marginea căzii şi l-a sărutat pe Ralph pasional şi sfidător pe gură, apoi s-a lăsat în sfârşit condus afară. Mi-a trecut prin minte să întreb de unde avea banii, dar nu era momentul, căci ieşind în alee, mi s-a părut că văd sprijinit de zidul unei case la câţiva metri mai încolo un om care ne privea. Am apucat zdravăn toiagul, dar când am ajuns acolo nu se mai zărea nimeni. Mi-am reproşat că tresăream la fiecare umbră; cu toate acestea, cu cât ieşeam mai repede din oraş, cu atât aveam să fiu mai liniştit.

Jofre mergea între noi, tremurând în aerul îngheţat al nopţii după baia fierbinte. Era tăcut şi mă rugam ca Rodrigo să aibă înţelepciunea de a-şi ţine şi el gura, măcar până ajungeam în siguranţă înapoi la capelă. Erau prea multe alei întunecoase şi umbre pândind de peste tot în locul acesta ca să vrem să atragem atenţia asupra noastră. M-am uitat înapoi peste umăr de mai multe ori, dar n-am văzut pe nimeni urmărindu-ne, şi totuşi asta nu mă făcea să mă simt mai uşurat. Putea să fie o armată întreagă ascunsă în umbră. Rodrigo şi Cygnus priveau şi ei neliniştiţi în jur la fiecare grup de oameni care treceau pe lângă noi, dar nu ne-a provocat nimeni şi în cele din urmă am văzut poarta oraşului în faţa noastră.

Paznicul a întins mâna după încă o moneda ca să deschidă poarta.

— Aşadar l-aţi găsit pe micul ştrengar, nu? Îl duceţi acasă să-i trageţi o săpuneală, aşa-i? A

chicotit satisfăcut. O s-o încasezi, băiete.

L-am simţit pe Jofre crispându-se lângă mine şi am şoptit:

— Ţine-ţi gura, fiule.

Apoi l-am împins prin poartă. Am tras uşurat în piept aerul curat şi rece al nopţii. Acum singura noastră pricină de îngrijorare era lupul.

18. Naşterea şi moartea

A doua zi era Uciderea Pruncilor, precum şi ziua în care s-a născut Iuda Iscarioteanul, ziua cea mai nenorocoasă din an, se spune. Unii refuză şi să se dea jos din pat în această zi. Ei cred că e atât de încărcată de ghinion că nu s-ar aventura într-o călătorie şi nici n-ar vinde la piaţă ori cumpăra vreun animal, căci, se spune, ce se începe de Ziua Uciderii Pruncilor n-o să se termine niciodată. Iar în anul acela, ziua părea hotărâtă să se arate pe măsura sumbrei sale reputaţii.

N-a început mai rău ca oricare alta. Reuşiserăm să-l aducem înapoi la capelă pe Jofre fără niciun incident ori ceartă şi, din fericire, fără să întâlnim lupul. Zophiel era, fără îndoială, pregătit cu câteva cuvinte bine alese, dar n-a apucat să le rostească, deoarece Rodrigo l-a dus repede pe tânăr direct în criptă, fără a-i lăsa lui Zophiel timp să spună mai mult decât „Aşadar, nu l-a înfulecat lupul. Ce dezamăgire!"

Nici Rodrigo nu i-a adresat vreo vorbă lui Jofre pe tot drumul spre casă. Aerul rece şi drumul

lung l-au trezit repede pe băiat şi de mai multe ori acesta s-a uitat temător spre maestrul său, parcă străduindu-se să-şi dea seama în ce dispoziţie era, dureros de conştient că tăcerile lui erau mult mai primejdioase decât furiile. Când am ajuns la criptă, s-a întors cu faţa la Rodrigo, aşteptându-se vădit la o confruntare, cu sfidarea întipărită pe chip, dar acesta a spus doar: „E târziu, Jofre, du-te să te culci." După care s-a dus la culcuşul lui şi s-a întins fără a mai rosti o vorbă. Jofre a rămas nedumerit o clipă, frecându-şi absent fundul, apoi s-a culcat şi el în colţul lui şi şi-a îngropat faţa în mantie.

Dar oricare ar fi fost pedeapsa de care se temea tânărul, simţeam că de data asta Rodrigo nu era supărat. Pe el îl înfuria că Jofre bea şi juca jocuri de noroc, că refuza să exerseze, risipindu-şi talentul, nu ceea ce determinase comportamentul din seara aceea. Pentru asta nu-l condamna. Ştia de mult că era inevitabil şi se temea pentru el.

Micul dejun a fost trist. Toată lumea era obosită după tulburările nopţii trecute şi nu aveam de mâncare decât o supă subţire din oasele rămase de cu seară. Am băut-o repede şi, istoviţi, am început să ne pregătim pentru o nouă zi lungă în frig, în care să căutăm ceva de pus pe masă.

Jofre evitase cu grijă privirile tuturor în timpul micului dejun şi acum, înainte ca oricine altcineva să fie gata, şi-a luat grăbit desaga şi praştia.

— Mă duc la vânătoare, a mormăit el cu ochii în pământ. Mă-ntorc înainte să se-ntunece, a adăugat, aruncându-i o privire neliniştită lui Rodrigo.

S-a îndreptat spre scara ce urca în capelă, dar n-a ajuns mai departe de a doua treaptă.

Zophiel, coborând scara, l-a îmbrâncit înapoi în criptă cu atâta sălbăticie, că băiatul s-a împleticit şi a căzut. S-a ridicat în picioare şi a

încercat să urce din nou scara, dar Zophiel i-a tăiat calea.

— Nu aşa de repede, tinere prieten. Mai întâi vreau nişte răspunsuri. Unde ai fost aseară?

Rodrigo a făcut un pas înainte.

— Este elevul meu, Zophiel. Nu e treaba ta unde-a fost.

— Ba cred că e foarte tare treaba mea, Rodrigo, de vreme ce banii mei i-a cheltuit.

— I-ai dat bani?

— Eu nu i-am *dat* nimic, Rodrigo. I-a furat.

Luat pe nepregătite, Rodrigo s-a întors să se uite la Jofre, care se holba cu ochii mari la Zophiel. Faţa îi era cuprinsă de îmbujorare, dar era greu de spus dacă pricina era mânia ori vinovăţia.

— Credeam că ştim toate viciile elevului tău — indolenţa, beţia, jocurile de noroc, *sodomia*. Ultimul cuvânt l-a scuipat. Dar acum se pare că trebuie să adăugăm şi hoţia la această listă ce se tot lungeşte. Ei bine, băiete, te întreb din nou, unde ai fost aseară?

— N-am furat nimic, a zis Jofre cu falca încleştată de furie.

Zophiel s-a apropiat cu un pas.

— Aşadar, acum putem adăuga şi minciuna pe listă, nu?

— Jofre nu fură, a spus ferm Rodrigo.

Zophiel a continuat să-l fixeze pe Jofre cu privirea lui rece.

— Observ, Rodrigo, că ai evitat înţelept să spui că nu minte. Poate că nu-ţi cunoşti elevul aşa de bine precum crezi. Ţi-a spus vreodată, de pildă, că prima dată când ne-am întâlnit, a pierdut o pungă întreagă de bani pe un rămăşag pe care a stăruit să-l punem ca să-mi arate ce deştept e? Era tare neliniştit să nu cumva să afli asta. Probabil că s-a gândit să mă fure ca să-şi ia revanşa.

Jofre a ridicat bărbia şi l-a săgetat cu privirea pe Zophiel.

— Tu eşti mincinosul, Zophiel. N-am furat niciodată vreun ban de la tine.

Zophiel a zâmbit fără veselie.

— Nu, dar ai furat altceva, nu-i aşa, ceva pe care-l puteai vinde în oraşul ăla ca o gaură de şobolan.

A scos o cutiuţă de sub mantie. Era cam de mărimea casetei de bijuterii a unei femei, doar că era făcută din lemn simplu, legat cu fier. Lacătul fusese forţat. A înclinat-o. O grămadă de paie a căzut cu un foşnet pe dalele de piatră.

— Goală, după cum vedeţi. Dar ieri-dimineaţă nu era.

A aruncat violent cutia într-un colţ, unde a aterizat cu zgomot, făcând-o pe Adela să ţipe speriată.

Zophiel n-a băgat-o în seamă şi l-a apucat pe Jofre de pieptul cămăşii, împingându-şi faţa în a lui.

— Cui i-ai vândut-o, băiete? Răspunde-mi.

Rodrigo l-a îmbrâncit şi l-a prins pe Jofre de umeri, întorcându-l spre el.

— În bordel aveai bani. De unde i-ai luat? N-ai mai câştigat de de săptămâni întregi. Răspunde-mi, Jofre.

Tresărind, Jofre încerca în van să se elibereze din strânsoarea de fier a lui Rodrigo.

— Nu sunt hoţ. Jur că n-am luat nimic de la Zophiel. Am câştigat banii pariind la luptele de câini. Nu ţi-am spus pentru că ştiam că o să te superi. Dar n-am furat, jur.

Rodrigo a cercetat câteva clipe chipul băiatului, apoi i-a dat drumul, scuturând din cap ca şi cum n-ar mai fi ştiut ce să creadă. Jofre s-a dat înapoi, frecându-şi vânătăile de pe braţe.

— Aşadar, i-ai câştigat la jocuri, nu, Jofre? a zis Zophiel, acum pe un ton îngheţat. Te felicit. Probabil că ţi s-a schimbat norocul; n-ai mai câştigat niciodată pariuri până acum. Eşti la fel de nepriceput la asta cum eşti şi la minţit. Aşa că

spune-mi, băiete, de unde ai luat banii de mizã? Au fost prietenii tăi atât de mărinimoşi ca să te lase să joci gratis, sau ai pus rămăşag pe conţinutul acestei cutii? Asta ai pus ca mizã, băiete, proprietatea mea?

— Nu m-am atins niciodată de cutiile tale nenorocite.

— Serios? Ştii, a spus Zophiel gânditor, azi e Uciderea Pruncilor, nu?

Jofre părea nedumerit.

— Când eram eu copil, a continuat Zophiel, profesorul nostru biciuia toţi băieţii din şcoală în această zi ca să le amintească de suferinţele Sfinţilor Inocenţi. E păcat să lăsăm obiceiurile astea să se stingă. Pe neaşteptate, i-a răsucit lui Jofre mâna la spate şi a început să-l împingă în sus pe scară. Am cravaşa sus. Poate asta o să-ţi dezlege limba.

Jofre, incapabil să se elibereze, s-a întors disperat spre Rodrigo.

— Rodrigo, te rog, opreşte-l. N-am facut-o, jur!

Rodrigo stătea cu capul plecat şi cu braţele încrucişate, fără a fi în stare nici să-l privească.

Cygnus a făcut un pas înainte.

— Stai, Zophiel. Eu am fost, e vina mea.

Zophiel s-a răsucit pe călcâie, dar nu i-a dat drumul lui Jofre.

— M-ai furat?

Cygnus a scuturat din cap.

— Nu, nu, pe cinstea mea, nu, dar am lăsat uşa capelei nezăvorâtă ieri după-amiază. Am fost distrat. Am uitat să zăvorăsc uşa în urma lui Rodrigo când a ieşit, apoi am venit jos să vorbesc cu Adela, lăsând capela goală. Îi spuneam o poveste s-o amuz, şi abia când s-a întors Neguţătorul mi-am dat seama ce mult am stat de vorbă.

— Ai fost singură cu Cygnus? a zis aspru Osmond, răsucindu-se spre Adela.

— De ce nu? Osmond, ştii că asta e o prostie. Cygnus n-ar...

S-a întrerupt icnind şi apucându-se de un stâlp să nu cadă.

— Adela, nu te simţi bine? am întrebat.

Dar Adela a scuturat din cap.

— Nu-i nimic. O crampă uşoară, asta-i tot.

Zophiel a intervenit.

— Neguţătorule, e adevărat?

M-am întors spre el şi am încuviinţat din cap.

— Uşa era nezăvorâtă când m-am întors, iar Cygnus şi Adela erau aici, jos. Mă tem că oricine ar fi putut să intre şi să ia ce s-a furat. De fapt, ce s-a furat, Zophiel?

El a ignorat întrebarea.

— Şi nu te-ai gândit să ne spui?

Am dat din umeri.

— Trec foarte puţini oameni pe aici şi n-am văzut să lipsească ceva când m-am uitat în jur. După praful de pe podea se vedea că fuseseră mişcate câteva cufere, dar tu însuţi le cercetezi conţinutul deseori, Zophiel, aşa cum ai făcut-o şi în dimineaţa asta, aşa că am presupus că le mutaseşi tu înainte de a pleca.

Jofre s-a zbătut în strânsoarea lui Zophiel.

— Vezi? Oricine îţi putea lua una din preţioasele cutii, şi eu nici n-am fost în preajma capelei ieri după-masă. Am fost în oraş. Aşa că dă-mi drumul!

S-a mai opintit o dată puternic şi de data asta a reuşit să se elibereze. S-a întors încruntat spre scamator.

— Cere-ţi scuze, Zophiel, cere-ţi scuze că m-ai făcut hoţ.

— Nu te grăbi, tinere prieten. Neguţătorul are dreptate, foarte puţini oameni trec pe aici, şi dacă ar fi fost un hoţ oarecare, de ce să ia conţinutul unei cutii care se afla sub multe altele? De ce să nu fi luat primul lucru pe care putea pune mâna, sau totul, şi de ce să se fi ostenit să pună totul la loc

exact cum era? Asta cere timp, şi el ar fi vrut să se îndepărteze cât de repede posibil, ca să nu fie descoperit. Nu, tinere prieten, cred că tu te-ai furişat înapoi şi, găsind uşa deschisă şi încăperea pustie, ai riscat, ştiind că dacă s-ar fi întors unul dintre noi pe neaşteptate, n-ar fi fost mirat de prezenţa ta. Ai pus totul la loc cum fusese, în speranţa că nu voi observa furtul imediat, ca să fac legătura cu tine. Şi n-aş fi făcut-o, dacă n-ar fi venit Narigorm să-mi spună că a citit în rune că mi s-a luat ceva.

M-am întors să mă uit la Narigorm, care stătea pe vine în colţ, neclintită precum un păianjen. A privit în sus cu ochii larg deschişi sub genele ei albe, dar chipul îi era lipsit de expresie.

— Nu, tinere prieten, a continuat Zophiel, ceea ce-mi spune Cygnus nu te dezvinovăţeşte; pur şi simplu arată cum ai făcut-o.

L-a înşfăcat din nou pe Jofre şi l-a lipit de perete, ţinându-i mâna în gât.

— Aş putea să te duc la şeriful din oraş şi să te predau să fii spânzurat, dar sunt un om milos. N-o să te predau. O să te duc sus şi o să te biciuiesc, băiete, până recunoşti adevărul, chiar de-ar fi să-ţi jupoi spinarea până la os. Să vedem dacă prietenii tăi pederaşti or să te mai găsească drăguţ, ce zici?

Jofre a ridicat brusc genunchiul şi l-a lovit zdravăn pe Zophiel în boaşe. Acesta s-a dat înapoi clătinându-se şi s-a îndoit de mijloc, gemând. Băiatul a ţâşnit spre scară, în timp ce Zophiel şuiera printre dinţii încleştaţi:

— O să plăteşti pentru asta, mucos pervers şi mincinos.

Jofre s-a întors, cu lacrimi de furie licărindu-i în ochi.

— Să nu mă atingi, Zophiel. Să nu mă mai atingi niciodată. Ştiu totul despre tine. Ştiu ce se află în cuferele tale preţioase. Şi pun rămăşag că sunt alţii cărora tare le-ar plăcea să ştie ce ascunzi. N-am nevoie să fur nimic de la tine, Zophiel; e de-

ajuns să vând ceea ce ştiu, s-ar putea să valoreze ceva, nu crezi?

Zophiel a îngheţat, cu faţa brusc părăsită de orice culoare. Jofre a urcat în fugă scara, sprinten. I-am auzit paşii pe podeaua de deasupra, apoi am auzit uşa de la ieşire trântindu-se. Zgomotul a părut să-l scoată pe scamator din transă; a pornit împleticindu-se spre scară şi a urcat-o, ţinându-se strâns de balustrada din piatră. Din nou uşa de deasupra noastră s-a închis trântindu-se.

Înainte ca vreunul din ei să apuce să-i urmeze, s-a auzit un ţipăt ascuţit în spatele nostru. Adela stătea sprijinită de perete, ţinându-se de burtă. S-a auzit ceva plesnind şi o baltă de apă s-a format sub fustele ei. Am dat fuga la ea.

— Haideţi, ajutaţi-o să se aşeze, am strigat la feţele încremenite din jurul meu.

Adela ne-a împins mâinile.

— Nu, nu.

— Haide, Adela, am spus liniştitor. Ar trebui să fii mulţumită că pruncul e în sfârşit gata să sosească.

— Nu azi. Nu se poate naşte de Ziua Uciderii Pruncilor. Copilul va fi blestemat.

— Ţi s-a rupt apa, Adela, vine fie că-ţi place, fie că nu. Nu poţi decât să nădăjduieşti să dureze mult, ca să nu se nască înainte de miezul nopţii, dar asta, fata mea, n-aş dori-o nimănui. M-am întors spre ceilalţi care se holbau, încremeniţi. Osmond, tu ar fi bine să rămâi cu soţia ta. Narigorm, o să avem nevoie de apă când vine copilul. Ar trebui s-o aduci de-acum; mai târziu o să am alte treburi pentru tine. Cygnus, Rodrigo, voi nu aveţi ce face aici. Aţi fi de mai mult folos dacă v-aţi duce să căutaţi ceva de mâncare. Oricât va dura, va trebui să mâncăm, şi nu cred că ne putem aştepta la prea mult ajutor de la Jofre sau Zophiel astăzi.

M-am dus la bocceaua mea şi am scos un pacheţel înfăşurat într-o bucată de piele moale. I-

am dus pe Rodrigo şi pe Cygnus sus, unde am desfăcut mica legătură în faţa lor. Înăuntru se afla un deget negru şi zbârcit. Încheietura din care fusese tăiat degetul era acoperită cu un degetar din argint filigranat, încrustat cu mici turcoaze şi granate. L-am înfăşurat din nou şi l-am aruncat în mâna lui Rodrigo.

— Du ăsta în oraş şi încearcă să-l vinzi.

— Dar trebuie să fie valoros. N-o să-l pot vinde pe cât merită.

— M-ai văzut vânzând oase de sfinţi destul de des ca să ştii cum se face. În afară de asta, Cygnus va şti să ţească o poveste bună despre el chiar dacă tu nu poţi. Servitoarea aia de la Dragonul Roşu o să ştie cine ar putea fi interesat. Banii vor cumpăra serviciile unei moaşe, trebuie să fie vreo femeie în oraş care să se priceapă la asta. Apoi folosiţi ce rămâne ca să cumpăraţi ceva cu care să ne umplem burţile. Mai e mâncare destulă prin oraşul ăla, judecând după risipa din bordel, şi azi o să avem nevoie de mai mult decât de câţiva grauri. Dacă vă ajung banii, aduceţi şi nişte vin bun şi dulce, căci Adela o să aibă nevoie de el înainte de a se sfârşi ziua.

— Trebuie să-l caut şi pe Jofre, a zis Rodrigo. Dacă Zophiel îl găseşte primul, îl omoară.

Cygnus a rânjit larg.

— Nicio şansă. Jofre are jumătate din vârsta lui Zophiel şi a pornit şi mai devreme. În plus, i-a tras o lovitură zdravănă. Asta cred că l-a încetinit un pic.

Expresia i s-a preschimbat într-una de îngrijorare.

— Credeţi că Jofre chiar ştie ce ţine Zophiel în cuferele alea, sau pur şi simplu a spus primul lucru care i-a venit în minte ca să se răzbune pe el?

M-am uitat la Rodrigo şi amândoi am scuturat din cap.

— Oricum ar fi fost, şi-a atins ţinta, am zis. Dar, Cygnus, tu nu ştii ce-i în ele? Când eram la

vad, ai început să ne spui că ai văzut ceva.

— Nu chiar văzut. Când am stat ascuns în căruţă în ziua aceea, pe drum, nu îndrăzneam să mă mişc ca să nu mă auziţi, iar în noaptea aceea, când eram singur şi voi eraţi toţi în colibă, era prea întuneric ca să văd ceva. Mărturisesc că am încercat să deschid câteva dintre cufere, dar numai pentru că voiam să găsesc ceva de mâncare. Muream de foame. Cele mai multe pe care le-am încercat erau ferecate. Unul nu era, dar avea înăuntru doar un fel de farfurioară, şi atunci a venit Pleasance, aşa că n-am mai apucat să încerc şi celelalte cufere. Abia mai târziu, când am văzut cât de neliniştit era Zophiel în privinţa lor, mi s-a părut ciudat. În cazul sirenei, înţeleg, dar cui îi pasă de o farfurioară? Mă îndoiesc că până şi un cerşetor s-ar osteni să fure aşa ceva.

Rodrigo s-a încruntat.

— Dar zici că farfurioara era într-o cutie neferecată. Doar ceea ce ţine un om într-o cutie ferecată e...

Din criptă s-a auzit un ţipăt ascuţit al Adelei şi Osmond a urcat tropăind scara.

— Vino repede, Neguţătorule, eu nu ştiu ce să fac.

— Deocamdată nu e nimic de făcut. Ţine-o de mână când vin durerile.

Rodrigo şi Cygnus s-au grăbit să iasă pe uşă, de parcă s-ar fi temut că aveau să fie chemaţi şi ei jos. Bărbaţii în toată firea care se avântă curajoşi în luptă fug ca nişte iepuri speriaţi când se confruntă cu ororile unei camere de naştere.

Cygnus a închis uşa în urma lui, apoi a deschis-o din nou şi a băgat capul pe ea.

— Am uitat ceva, Neguţătorule, cărui sfânt îi aparţine degetul ăsta?

— Sfântului pentru care sunt gata să plătească cel mai mult. Dar să nu te laşi dus de val, fă-l un sfânt minor, da, Cygnus? Nu Sfântul Petru. Ar însemna să ne forţăm norocul.

A fost o zi lungă. La început, contracţiile veneau rar şi Adela nu voia să se odihnească. Cutreiera prin criptă, murmurând rugăciuni şi chiar străduindu-se să-şi ascundă durerea de câte ori o cuprindea, ca şi cum, negând-o, putea face pruncul să aştepte o zi mai norocoasă. Când, pe la mijlocul după-amiezii, durerile au început să fie mai dese şi mai puternice, am aşezat-o cât am putut mai confortabil, pe fundul unui butoi tăiat pe din două, cu braţele sprijinite pe boccele. Când durerile veneau, urla, iar când o lăsau, plângea. Osmond ba se plimba de colo-colo, ba o strângea pe Adela de mâini, de parcă ar fi putut să stoarcă pruncul din ea. Era palid şi părea mai tulburat decât ea, iar panica lui în niciun caz n-o putea linişti.

M-a ajutat fără tragere de inimă s-o dezbrac până la cămaşă, dar s-a crispat când i-am sugerat să-i ridice cămaşa şi să-i maseze partea de jos a spatelui şi fesele ca să-i uşureze durerile.

— Dar e nevasta ta, i-am zis. Ai mai văzut-o dezbrăcată şi înainte.

— Fă-o tu, a spus el, retrăgându-se.

— Dar ea nu vrea un bătrân, are nevoie de soţul ei.

A scuturat vehement din cap. O expresie fugară de vinovăţie şi oroare i-a străbătut chipul şi în clipa aceea am înţeles ceea ce cred că, în sinea mea, ştiam de mai multe săptămâni. Numai tatăl sau fratele unei femei s-ar feri atât de violent să-i atingă trupul gol într-un asemenea moment. Când a intrat pe fereastra aceea să se urce în patul Adelei, nu era un străin pentru ea. Ştiam acum de ce se temea că pruncul avea să fie blestemat.

Nu aveam de ales. Am făcut ce-am putut şi o vreme a părut să aibă rezultate. După aceea însă nici masajul nu mai ajuta. Durerile s-au înteţit şi Adela se forţa să împingă. Am pipăit între picioarele ei şi am simţit creştetul unui cap de copil. Pielea Adelei era întinsă în jurul lui. Măcar

copilul venea aşezat cum trebuie. Dar avea să iasă curând, iar Cygnus şi Rodrigo nu mai soseau cu moaşa. Ştiam că dacă naşterea nu avea să fie una uşoară, nu mă pricepeam s-o ajut.

Am încercat să mă gândesc. Erau mulţi ani de când asistasem la naşterea unui copil şi mă străduiam disperat să-mi amintesc ce făcuseră moaşele atunci. Îmi reveneau frânturi — o trestie pentru a trage mucusul din nasul şi gura copilului şi ceva cu care să se lege cordonul. Asta îmi aminteam. Erau bune şi nişte fire dintr-o pânză nouă şi curată, dar de unde să scoatem o pânză curată? Avea să ne trebuiască şi ceva în care să înfăşăm copilul. Dar mai întâi aveam nevoie de trestie. I-am spus lui Narigorm să dea fuga la râu să găsească nişte tulpini de trestie goale pe dinăuntru, dar ea a scuturat din cap.

— Pleasance are deja trestii.

— Pleasance nu e aici, Narigorm, m-am răstit eu exasperat. Totul ar fi bine dacă ar fi aici, dar nu e. Acum, te rog, du-te la râu cum ţi-am cerut.

Adela a ţipat şi pântecul i-a fost scuturat de un nou val de durere.

Narigorm a privit-o indiferent o clipă, apoi a zis:

— Sunt trestii în bocceaua lui Pleasance. Avea totul pregătit pentru copilul Adelei de câteva săptămâni. În caz că avea să vină mai devreme, zicea.

Nu ştiam dacă s-o sărut sau s-o pocnesc pentru că nu-mi spusese asta până acum.

Bocceaua lui Pleasance nu conţinea mare lucru: câţiva săculeţi cu ierburi uscate, câteva borcane cu unsori, poţiunea din suc de mac, lenjerie de corp şi un pachet învelit în pânză. Am desfăcut pachetul şi am scos conţinutul: un sul de scutece, aţă roşie pentru legarea cordonului — roşie pentru întâiul născut —, câteva trestii, după cum spusese Narigorm, şi nişte turiţă-mare ca s-o facă pe mamă să strănute. Mai era şi un cuţit cu

litere pe el într-un alfabet pe care nu-l recunoşteam şi o mică amuletă din argint în forma unei mâini, cu aceleaşi litere desenate pe palma desfăcută.

După-amiaza se apropia de sfârşit când am auzit bătăi în uşa de deasupra. Era Cygnus, singur. Şi-a dat jos din spinare un sac de fasole, şi-a dezlegat un clondir de vin de la talie şi şi-a îndreptat uşurat umerii.

— Îmi pare rău, Neguţătorule, am încercat la toate moaşele pe care le ştia servitoarea. Toate au spus acelaşi lucru: o moaşă care ajută la o naştere de Uciderea Pruncilor va aduce ghinion tuturor naşterilor la care asistă în anul următor. Niciuna n-a vrut să vină cu noi, oricât i-am fi oferit. Cygnus a coborât vocea până la şoaptă. Au mai spus că un copil care se naşte de Uciderea Pruncilor fie moare, fie ia viaţa mamei lui. Nu pot supravieţui amândoi.

— Pentru că ele nu vor să ajute la naşteri, de-aia, am bombănit supărat.

S-a auzit un nou urlet de jos şi Cygnus a tresărit.

— Cum merge?

Am clătinat din cap.

— Simt creştetul copilului, dar deschiderea nu s-a mai lărgit de ceva vreme. Mă tem că e prea strâmtă pentru copil. Durerile sunt puternice, dar naşterea nu înaintează şi Adela e istovită.

Osmond a venit în fugă sus.

— A ajuns moaşa?

— N-a putut să vină niciuna, i-am spus cât am putut de calm.

L-a înşfăcat pe Cygnus de cămaşă şi a început să-l zgâlţâie.

— Trebuia să aduci o moaşă de-acum câteva ore. Ce-ai făcut până acum? Vrei ca Adela să moară? Îţi place să vezi femei moarte? Asta te excită?

— Încetează, încetează, am strigat, împingându-l pe Osmond la o parte. Rodrigo şi

Cygnus s-au străduit cât se poate de tare. Nicio moaşă nu vrea să asiste la o naştere de Uciderea Pruncilor.

Osmond s-a dat înapoi şi s-a ghemuit lângă perete, cu capul în mâini.

— Cum pot să-i spun asta? Deja e convinsă că o să moară.

M-am uitat neajutorat prin capelă, apoi privirea mi-a căzut pe pictura cu Maria Misericordia.

— Îţi aduci aminte ce-a spus Adela de Crăciun, despre alinarea pe care i-o aduce gândul că Fecioara o veghează? Poate dacă vede mantia Mariei deasupra ei o să se simtă întărită. Ad-o aici. Platforma altarului e tocmai de înălţimea potrivită pentru un scaun de naştere; parcă pentru asta a fost făcut.

Adela a părut într-adevăr mai calmă când am reuşit în sfârşit s-o urcăm pe scara îngustă, dar avea dureri şi puterile îi secau repede. Am aşezat-o pe marginea platformei. Era albă la faţă şi cămaşa îi era udă de sudoare. Am încercat tot ce-mi puteam aminti: i-am pus ţesături călduroase pe pântec, am făcut-o să strănute ca să dea afară copilul. Nimic nu ajuta. I-am pus amuleta-mână de argint a lui Pleasance pe burtă, apoi i-am dat-o s-o ţină în mână când au venit durerile. A strâns-o atât de tare că era să-i taie palma, dar nu s-a deschis destul ca să treacă pruncul. Pielea dintre picioarele ei era întinsă ca o tobă.

La căderea întunericului, s-a întors Rodrigo, mâhnit. Căutase peste tot, dar nu reuşise să-l găsească pe Jofre, numai că dacă el nu-l putuse găsi, nici Zophiel nu avea să poată. Probabil că băiatul stătea ascuns pe undeva până avea să se mai potolească mânia lui Zophiel. Avea să se întoarcă în cele din urmă, mereu se întorcea.

Rodrigo s-a îngrozit când a văzut ce suferindă şi slăbită era Adela. M-a tras deoparte.

— Trebuie să scoatem copilul. Nu mai poate îndura mult.

— Am încercat tot ce ştiu. Deschizătura e prea strâmtă ca să treacă pruncul.

— Atunci trebuie tăiată între picioare ca să facem trecerea mai largă.

— Ai mai făcut asta, Rodrigo?

A scuturat din cap.

— I-au făcut-o stăpânei mele când era în chinurile facerii. I-am auzit servitoarele vorbind despre asta. Fireşte, n-am văzut.

— Eu am văzut o dată, Rodrigo, dar e nevoie de o mână pricepută. Apoi, dacă trăieşte, trebuie cusută, altfel ar sângera până ar muri.

— Asta pot să fac. Am făcut-o o dată pentru o rană la piciorul fratelui meu, cu mult timp în urmă. Nu e acelaşi lucru, ştiu, dar ce altceva putem face?

Adela a mai scos un geamăt cutremurător, arcuindu-şi spinarea. Sudoarea îi curgea şiroaie pe faţă. Acum nu mai ţipa. Nu mai avea putere. Osmond s-a îndepărtat de ea împleticindu-se şi şi-a trecut degetele prin păr.

— Ce să fac, Neguţătorule? E numai vina mea. Ar fi trebuit s-o las cu călugăriţele. N-ar fi trebuit să încerc s-o ajut. Acolo măcar ar fi fost în siguranţă. I-ar fi luat copilul, dar ea ar fi trăit.

L-am zgâlţâit.

— Ajunge! Apoi am adăugat mai blând: Nu câştigi nimic învinovăţindu-te pentru ce a fost, trebuie să ne gândim ce să facem acum pentru ea.

Rodrigo a spus insistent:

— Trebuie s-o tai, Neguţătorule, altfel îi pierdem pe amândoi. Tu măcar ai văzut cum se face asta. Unde şi cât de mult se taie nu ştiu.

— S-o tai! a strigat Osmond, apucându-mă de braţ, dar l-am îmbrâncit.

— Rodrigo o să-ţi explice. Aduc cuţitul lui Pleasance. E curat şi ascuţit.

Mâinile îmi tremurau când am coborât în criptă.

Narigorm stătea lângă vasul cu jăratic, cu runele împrăştiate în faţa ei în trei cercuri desenate cu cenuşă pe podea. Am ghicit ce le întreba şi mi-am zis că nu voiam să ştiu răspunsul. Am luat bocceaua cu lucrurile pregătite de Pleasance şi am străbătut din nou cripta, până la piciorul scării. Deasupra mea am auzit-o pe Adela gemând şi pe ceilalţi vorbindu-i cu glasuri liniştitoare.

M-am oprit, cu un picior pe scară, şi, fără a mă uita la Narigorm, m-am adresat încet întunericului din spatele meu.

— Vom fi în curând nouă din nou?

A urmat o tăcere atât de lungă, încât am crezut că nu mă auzise, dar când m-am întors să mă uit, mă fixa. Ochii ei palizi licăreau în flăcările vasului de încălzit.

— Dacă se adaugă unul, unul trebuie să fie luat, a zis ea, de parcă asta s-ar fi stabilit de mult.

Aşadar, Adela nu avea să supravieţuiască, m-am gândit şi, în timp ce-mi târam trupul istovit, care mă durea, în sus pe scară, mi-am dat seama că mâinile nu-mi mai tremurau. Poate certitudinea că viaţa Adelei nu mai era în mâinile mele mă făcea deodată calm şi detaşat.

L-am pus pe Osmond să se aşeze lângă Adela pe platforma altarului, ca să se poată sprijini de el. Ea îl ţinea de mână şi în palma cealaltă strângea mica amuletă de argint a lui Pleasance. I-am dat puţin vin, pe care l-a sorbit cu sete, dar n-am vrut să-i dau prea mult. Nu trebuia să fie atât de amorţită încât să nu poată împinge. Am împrăştiat grămada de paie pe care o vărsase Zophiel din cutia lui goală pe podea, între picioarele ei.

Apoi i-am ridicat cămaşa. Cuţitul lui Pleasance era ascuţit şi imaculat. Am tăiat pielea întinsă repede şi sigur, în faţă şi-n spate. Atunci Adela a ţipat. Sângele îmi curgea pe mâini şi stropea podeaua capelei.

— Rodrigo, pune-ţi mâinile pe pântecul ei. Când împinge, trebuie să apeşi uşor, dar ferm.

Adela, împinge acum, împinge.

Capul a ieşit liber, vânăt şi acoperit de sângele roşu aprins al Adelei. Roşu pentru întâiul născut. Am reuşit să-mi strecor un deget la subraţul alunecos al pruncului.

— Încă o dată, Adela.

Stătea pe spate, cu ochii închişi. A gemut printre dinţii încleştaţi şi a scuturat din cap.

— Poţi, Adela. O să reuşeşti. Gândeşte-te la Maria, la cum a născut ea, poţi s-o faci.

Ea s-a aplecat înainte, cu ochii strânşi de durere şi concentrare. A răcnit când am tras, şi copilul a ieşit alunecând într-un şuvoi de lichide fierbinţi pe genunchii mei. S-a prăbuşit de-a latul picioarelor mele şi a rămas neclintit, cu pielea albăstruie, cu ochii închişi. Era un băieţel. Era perfect, dar nu se mişca. I-am pus pe rând trestia în fiecare nară şi am supt mucusul, apoi am făcut la fel cu gura. Dar copilul nu respira. Am mai luat o trestie şi am suflat în fiecare nară — nimic. În gură — nimic. Adela a încercat să se ridice, strigând după copil, dar Osmond a ţinut-o lipită de el, cu capul plecat peste ea, acoperindu-i faţa. Ceilalţi priveau tăcuţi; eu am legat cordonul vineţiu cu aţa roşie şi l-am tăiat.

— Masează-i burta ca să ajuţi să iasă căiţa, am spus, apucând pruncul de glezne şi dându-i o palmă zdravănă peste fund.

Tot n-a ţipat. Luând copilul flasc în mâinile mele, m-am dus încet la fereastra cea mai îndepărtată.

Narigorm stătea în uşă şi privea. Nu voiam să văd expresia de pe faţa ei. Pe neaşteptate, emoţiile mi-au revenit; m-a cuprins un val de furie. Nu puteam să accept aşa ceva, mai întâi Pleasance, acum copilul ăsta. Nu aveam să las runele să câştige. Nu aveam s-o las pe Narigorm să câştige. Nu voiam să văd surâsul ăla triumfător de pe faţa ei. Capul pruncului zăcea peste braţul meu. Am început să-i frec pieptul şi membrele, ca şi cum aş

fi putut, frecând, să dau de viaţa care se afla sub piele şi s-o eliberez. În spatele meu o auzeam pe Adela plângând, întrebând întruna de ce nu ţipa copilul. Am frecat şi mai tare, şi deodată am simţit o tresărire sub degetele mele, ca un sughiţ; apoi s-a auzit un ţipat subţire, pătrunzător. M-am uitat în jos. Pieptul copilului se mişca, ridicându-se şi coborând, iar pumnişorii lui mici erau strânşi, gata să se lupte cu lumea.

Deodată încăperea a erupt de strigăte şi râsete. Rodrigo îi scutura mâna lui Osmond. Adela a întins braţele şi i-am pus copilul pe piept. Era acoperit cu sânge şi mucus alb, dar dedesubt culoarea începea să fie roz. Pumnişorii lui se deschideau şi se închideau de parcă ar fi căutat ceva ce nu putea vedea. Adela s-a întins pe spate, cu un surâs pe buze, dar faţa ei era de o paloare mortală şi acoperită de sudoare şi mi-am dat seama că tremura violent. Sângele îi curgea dintre picioare pe lespedea altarului şi picura pe podeaua capelei.

M-am uitat din nou la Narigorm, care se afla tot în uşă. Avusese totuşi dreptate că dacă se adăuga unul, unul trebuia să fie luat? Era Adela pe cale să-şi dea viaţa ca plată pentru a fiului ei? L-am dat pe Rodrigo deoparte şi am început să-i masez puternic pântecul.

— Cygnus, adu pături. Rodrigo, trebuie să fii gata s-o coşi imediat ce iese căiţa.

Am sfâşiat partea din faţă a cămăşii Adelei şi i-am pus copilul la sânul umflat. Se spune că dacă pruncul suge, ajută la eliminarea căiţei, dar pruncul era prea slăbit ca să sugă. După o eternitate, cum ni s-a părut nouă, căiţa a ieşit în sfârşit, dar ultima convulsie a pântecului i-a luat toată puterea care-i mai rămăsese, şi Adela a închis ochii şi s-a prăbuşit la loc în braţele lui Osmond. Amuleta de argint a căzut cu un clinchet din mâna ei flască pe podeaua sanctuarului.

În timp ce degetele agile de muzicant ale lui Rodrigo coseau, am luat copilul, l-am spălat şi l-am înfăşat în scutecele pe care i le pregătise Pleasance. Am binecuvântat-o pentru asta şi deşi era, fără îndoială, o blasfemie, m-am rugat ca dacă morţii puteau face ceva pentru cei vii, ea să vegheze acum asupra Adelei. Erau mulţi ani de când nu mai înfăşasem un copil. Mi-am apropiat pruncul adormit de faţă, sorbind mirosul dulce al părului său întunecat şi umed, simţind degeţelele lui calde înfăşurându-se ca nişte petale de trandafir în jurul degetului meu aspru, privind cum îşi ţuguia guriţa în somn de parcă ar fi avut gânduri măreţe. Era ca şi cum mi-aş fi ţinut din nou în braţe copiii mici. Simţeam greutatea trupuşorului de prunc, fiorul de bucurie care m-a străbătut când mi-au fost puşi în braţe. Fiecare atât de diferit, şi totuşi adăpostindu-se în căldura pielii mele de parcă ar fi ştiut că aveam să-i ocrotesc. M-am gândit la copilaşii mei şi am plâns pentru prima dată după mulţi ani.

Rodrigo m-a atins pe umăr.

— Am terminat. Am făcut tot ce-am putut.

I-am pus pruncul în braţe şi m-am dus la Adela. Zăcea albă şi nemişcată în braţele lui Osmond. Pielea îi era rece şi lipicioasă la atingere, încă îi mai curgea sânge dintre coapse. I-am apăsat o cârpă între picioare, dar s-a îmbibat repede. Habar n-aveam cum să opresc sângerarea. Viaţa ei mi se scurgea printre degete.

Cygnus m-a atins uşor pe umăr.

— Stai, e ceva. Mama odată...

Şi înainte să-l pot întreba ce voia să spună, a ţâşnit pe uşa ce dădea spre pod. Mi s-a părut că au trecut ore până s-a întors, dar probabil că trecuseră doar câteva minute, minute lungi în care am apăsat tare cârpa de Adela până m-a durut mâna. Apoi el a apărut cu o grămadă de muşchi verde strălucitor care îi scăpa printre degete. L-a făcut ghem şi l-a aruncat spre mine.

— Bagă asta în ea. O să oprească sângele.

L-am băgat. Apa curată din muşchi se amesteca cu sângele de pe dale. Când sângele proaspăt cădea în băltoacă, se formau şi se dizolvau desene oraculare, până când n-a mai căzut nicio picătură de sânge. I-am apropiat picioarele şi i-am legat strâns cureaua lui Cygnus în jurul coapselor, ca să i le ţinem nemişcate. Apoi am rostogolit-o până a ajuns întinsă pe lespedea sanctuarului, palidă şi neclintită ca o efigie de marmură.

Osmond stătea îngenuncheat lângă ea. Îi desfăcuse în sfârşit boneta şi părul cânepiu îi stătea lipit de frunte, umed de sudoare. Vedeam acum de ce refuzase să-şi scoată boneta chiar şi când dormea. Căci sub ea, părul îi fusese tăiat cu sălbăticie.

Osmond îi mângâia tandru bietele şuviţe retezate.

— Acum o să-şi revină, nu-i aşa? a implorat el, cu faţa la fel de trasă ca a Adelei.

— Cygnus s-a dus să-i facă nişte vin fiert. I-am spus să pună nişte ştir în el, să oprească sângerarea. Pleasance avea nişte pulbere de flori în desaga ei. O să încercăm s-o trezim să bea puţin şi apoi o s-o lăsăm să doarmă. Ar fi bine să-i facem un culcuş aici, pe lespedea altarului; dacă o mişcăm prea repede, sângerarea ar putea porni din nou. Lasă-mă să stau cu ea. Tu du-te şi admiră-ţi fiul, încă nu l-ai ţinut în braţe. Cum o să-i spuneţi?

Dar Osmond s-a ridicat şi s-a îndepărtat împleticindu-se, fără să răspundă.

Toată noaptea aceea, Rodrigo, Osmond şi cu mine am stat pe rând de veghe lângă Adela, tamponându-i fruntea şi dându-i câte o înghiţitură de supă sau de vin aromat. Am încălzit nişte pietre în vasul pentru jăratic ca să i le punem la picioare şi i-am frecat mâinile să i le ţinem calde, în timp ce noaptea devenea tot mai rece. I-am stors şi i-am

frecat sânii plini, adunând laptele gros şi galben într-un castron şi dându-i-l copilului picătură cu picătură de pe vârful degetului meu.

Probabil că am adormit spre dimineaţă, căci când m-am trezit tresărind şedeam pe podeaua capelei lângă Adela, cu capul în mâini, sprijinit de lespede. Prin fereastră se furişa o lumină roz perlată. Jos, un vaier prelung a rupt tăcerea, dar pe când încercam să mă ridic pe picioarele-mi înţepenit,. Adela s-a trezit şi s-a întors în direcţia de unde venea sunetul. Era palidă, dar chiar şi în lumina slabă mi-am dat seama pe dată că viaţa îi revenise în ochi. S-a chinuit să se ridice ca să se ducă la copil, dar am împins-o cu blândeţe înapoi.

— Stai, ţi-l aduc eu.

Când m-am aplecat să-i pun copilul în braţe, Adela a zâmbit, atingându-i obrăjorul dulce cu vârful degetului. M-am lăsat pe vine lângă ea, ţinându-i umerii. I-am întors copilul în braţe şi l-am ajutat să-i găsească sânul. La început n-a părut să înţeleagă, dar i-am împins sfârcul spre buziţele-i moi şi rozalii până când gura i s-a închis în sfârşit în jurul lui şi a început să sugă. Ea s-a sprijinit relaxată de mine şi pentru câteva clipe am simţit şi eu bucuria aceea de nerostit, privind din nou faţa unui prunc care sugea.

M-am mişcat uşor ca să-mi uşurez durerea din spatele înţepenit şi am auzit scrijelitul a ceva metalic pe pietrele sanctuarului. Am întins mâna şi am luat mânuţa de argint cu înscrisul ei ciudat, amuleta lui Pleasance. Mi-am ridicat ochii către Madona cu mantia ei întinsă şi m-am întrebat care din ele îi ocrotiseră pe Adela şi pe copilul ei, Fecioara creştină, ori vechea amuletă evreiască? Avea importanţă în care-şi pusese credinţa Adela? Poate că şi Maria a ţinut în mână o amuletă evreiască atunci când i s-a născut fiul. Tot ce ştiam sigur era că învinseserăm runele. Runele, semnele rele şi moaşele, toate minţiseră. Eram iarăşi nouă

şi nu fusese luat unul. Uciderea Pruncilor trecuse şi erau amândoi în viaţă.

19. Unul e luat

În uşa capelei s-a auzit un ciocănit timid.

Rodrigo a sărit în picioare, cu uşurarea citindu-i-se pe chip.

— Jofre, în sfârşit.

Jofre nu se întorsese la capelă în seara trecută. Niciunul dintre noi, în afară de Rodrigo, nu fusese îngrijorat de absenţa lui în timpul zilei. Ştiam că dacă are vreun pic de minte, o să se ţină departe până când boaşele învineţite ale lui Zophiel aveau să fie ceva mai puţin dureroase. Nici Zophiel nu s-a întors decât la multă vreme după clopotul de stingere şi când a venit, era încă foarte prost dispus.

— L-ai ajuns pe Jofre? am întrebat inocent.

El s-a încruntat.

— Ca un parazit ce e, a intrat în pământ. Dar va trebui să se arate mai devreme sau mai târziu. Şi când o să se întâmple asta, o să-l fac să-şi dorească să nu se fi născut.

Dar grijile pe care ni le-a făcut Adela în noaptea aceea ne scoseseră orice alt gând din minte, aşa că abia a doua zi la micul dejun ne-am dat seama că Jofre nu se întorsese. Îndată ce s-a auzit clopotul de utrenie din oraş, Rodrigo a pornit să-l caute. Ştiam ce-l preocupa. Îşi petrecuse oare noaptea cu Ralph, în ciuda avertizărilor cu privire la tatăl acestuia? Cei tineri iau avertizările drept

provocări, şi după umilinţa la care-l supusese Zophiel, Jofre l-ar fi putut căuta pe Ralph ca un act de sfidare. Rodrigo a căutat în toate locurile de pierzanie posibile, dar nici urmă de Jofre. Nici măcar servitoarea de la Dragonul Roşu nu-l văzuse. În cele din urmă, s-a declarat înfrânt şi s-a întors la capelă nădăjduind să-l găsească pe Jofre aşteptându-l, dar nu l-a găsit.

Ciocănitul s-a auzit din nou, dar înainte ca Rodrigo să ajungă la uşă, Zophiel a întins mâna să-i bareze drumul.

— Te previn, Rodrigo, povestea cu furtul nu s-a terminat. Eşti maestrul băiatului, aşa că o să-ţi las timp să scoţi adevărul de la el oricum vei socoti de cuviinţă, dar răbdarea mea are limite. Dacă nu descoperi adevărul, o s-o fac eu şi, a adăugat el şi mai rece, mai e şi atacul asupra mea. Mă aştept să-l pedepseşti bine pentru asta sau, ca maestru al lui, de la tine voi cere răscumpărare.

Bătaia în uşă a răsunat din nou, mai insistent de data asta, şi Rodrigo, dându-i la o parte braţul lui Zophiel, s-a dus să deschidă uşa. Dar în prag nu se afla Jofre, ci servitoarea de la Dragonul Roşu. Pieptul îi tresălta, ca şi cum ar fi venit în fugă, şi, în ciuda frigului, faţa îi era îmbujorată şi lac de sudoare.

S-a agăţat de mâneca lui Rodrigo.

— Vă rog... domnule, a gâfâit ea, trebuie să veniţi. Băiatul Domniei Voastre... A arătat cu degetul în direcţia oraşului. L-au găsit... nişte copii l-au găsit... în drum spre râu.

— E rănit? Are necazuri?

Fata şi-a ferit privirea.

Rodrigo a prins-o de încheietura mâinii şi a întors-o cu faţa la el.

— Spune-mi!

— Vă rog, domnule, îmi... îmi pare rău, domnule, dar e mort.

Rodrigo s-a uitat la ea fără să înţeleagă.

— Nu, e beat. Ştie că o să mă supăr, aşa că stă departe până se trezeşte. Dar o să se întoarcă în curând.

Pe chipul fetei se citea mila.

— Domnule, nu se mai întoarce. Au găsit un cadavru.

Rodrigo a dat din mână.

— Te înşeli. A băut prea mult şi acum doarme. Cum să fie mort? Am vorbit cu el ieri. Pleca la vânătoare. A zis că se va întoarce înainte de lăsarea întunericului. Şi eu am spus... ultimul lucru pe care i l-am spus...

Rodrigo s-a sprijinit de perete şi a alunecat până când a ajuns ghemuit pe jos, cu capul în mâini.

Osmond a tras-o înăuntru pe fata care acum avea chipul scăldat în lacrimi şi a închis uşa în urma ei. A luat-o pe după umeri.

— Spune-ne ce s-a întâmplat.

— Nu prea ştiu, domnule. Cei doi nepoţei ai mei, nişte copilaşi, au plecat la râu pe izlaz. Apoi s-au întors alergând în oraş şi au spus că au găsit un cadavru în tufişuri. Acoperit de sânge, cică. Au zis că a fost...

A închis ochii şi a scuturat din cap, ca pentru a scutura cuvintele să iasă din ea. Un moment, gura i s-a mişcat convulsiv, dar n-a ieşit niciun sunet. Apoi a înghiţit cu greu.

— Nişte oameni s-au dus să se uite. Şeriful a trimis după jude.

— Tu ai văzut cadavrul? am întrebat-o.

A scuturat din cap.

— Atunci de unde ştii că e Jofre? am întrebat blând.

S-a uitat la Rodrigo, care a ridicat capul, cu o rază de speranţă în ochi.

— Unul din oameni l-a recunoscut. Zicea că-i băiatul cel nou care umbla cu Ralph. Toţi îl cunosc pe Ralph, domnule.

— Dar nu-l cunosc pe Jofre, a zis Rodrigo. E vreun alt băiat.

— Unde e corpul? am întrebat.

— E încă acolo unde l-au găsit. Nu pot să-l mişte până nu vine judele.

— Atunci mă duc să-l văd, am spus. Dacă e el, judele va cere ca cineva care-l cunoaşte să jure că el e.

— Dar nu e Jofre.

Rodrigo era încă ghemuit pe jos, ca un animal încolţit, prins în capcană undeva între nădejde şi disperare.

— Vin cu tine, Neguţătorule, a zis Cygnus.

Rodrigo şi-a trecut mâna apăsat peste ochi şi a tras adânc aer în piept.

— Mă duc eu. Este elevul meu, responsabilitatea mea. Mă duc eu.

Era uşor de văzut unde zăcea trupul — vreo duzină de oameni stăteau în jurul lui. Ceva mai încolo, doi băieţi zdrenţăroşi stăteau cu o femeie ce ar fi putut fi mama lor. Poarta oraşului era închisă, dar asta nu împiedica o gloată de puştani să se caţere cu rândul pe gard în speranţa de a zări ceva din ce se petrecea dedesubt. Alte feţe se iţeau la ferestrele de sus ale caselor din apropierea gardului.

Când ne-am apropiat, unul dintre bărbaţi s-a desprins din grup cu mâinile întinse, de parcă am fi fost nişte gâşte ce trebuiau să fie gonite. Servitoarea a luat-o înainte cu câţiva paşi şi i-a murmurat ceva omului.

El s-a uitat la noi, şi-a ţuguiat buzele, apoi a dat din cap fără prea mare tragere de inimă şi ne-a făcut semn să venim mai aproape.

— Urâtă afacere, urâtă afacere. Ella crede că e unul dintre băieţii voştri. Nu e o privelişte plăcută, dar mai bine veniţi şi uitaţi-vă, judele o să vrea o identificare sub jurământ pentru înscrisurile lui.

— Aşteaptă aici, Rodrigo, mă duc eu, am spus.

— Nu, trebuie să văd. Dacă e el, n-o să cred decât dacă văd cu ochii mei.

La un semn din cap al şerifului, oamenii s-au dat deoparte şi ne-au lăsat să trecem. Corpul zăcea la o oarecare distanţă de drumul principal, ascuns vederii dinspre drum şi dinspre oraş de crengi şi tufişuri. Cineva îl acoperise cu o cârpă veche şi şeriful s-a aplecat şi a dat-o deoparte de pe faţă. Părul brunet, lucios al lui Jofre s-a dat pe spate, fluturând în vânt ca mişcat de răsuflarea unui om. Sub pielea-i măslinie, faţa era albă şi buzele vinete. Am crezut la început că faţa îi era acoperită de noroi, dar apoi mi-am dat seama că erau dâre de sânge uscat care cursese din mai multe răni adânci. Pe obrazul stâng şi pe tâmplă avea o vânătaie mare. Ochii îi erau deschişi şi holbaţi, iar pe chip îi era întipărită o teroare cumplită, şi nu era de mirare, căci pe ceafă avea o rană uriaşă, deschisă ca o gură care ţipă. Îi fusese tăiat gâtul.

Rodrigo a scos un strigăt de durere şi a căzut în genunchi, cu mâinile întinse spre părul lui Jofre, de parcă ar fi încercat să-l mângâie. Şeriful l-a prins.

— Nu pot să vă las să atingeţi cadavrul, a zis el, trăgând cârpa la loc pe faţa lui Jofre. Trebuie să-l aşteptăm pe jude.

A fost nevoie de trei oameni ca să-l tragă pe Rodrigo de acolo, dar deodată forţele au părut să-l părăsească. S-a dus împleticindu-se în lăstăriş, a căzut în genunchi şi a vomitat. Apoi s-a aşezat cu mâinile înfăşurate în jurul capului, legănându-se şi bocind într-o limbă pe care nimeni n-o înţelegea.

Oamenii şi-au întors privirile de la el, stânjeniţi.

Şeriful l-a privit câteva clipe, apoi a spus, cam fără rost:

— Atunci e băiatul lui? Bietul om. Sigur, judele o să hotărască, dar eu cred că a fost un lup.

Paznicul spune că a tot auzit unul urlând pe aici în ultimele nopţi. Am crezut că-i slab de minte şi spune prostii. N-a mai fost un lup prin părţile astea de ani de zile. Dar se pare că a avut dreptate până la urmă.

A ridicat privirea la apropierea servitoarei.

— Sora mea vrea să-şi ia copiii acasă acum, zise ea. Le e frig şi foame. Stau aici de ore bune.

Şeriful a scuturat din cap.

— Tu poţi să te duci acasă dacă vrei, Ella, dar i-am spus surorii tale şi acum îţi spun şi ţie. Ei au găsit cadavrul, legea spune că trebuie să stea aici până îi cercetează judele.

Am aşteptat, aşadar. Câţiva dintre bărbaţi voiau şi ei să plece, spunând că ei nu erau martori, ci doar reprezentanţi ai orăşenilor, dar şeriful nici nu voia să audă. Aşa că, bombănind, au aprins un foc şi s-au aşezat în jurul lui, vorbind cu voce joasă şi bând din cantităţile generoase de bere aduse de Ella din pivniţele oraşului. Cei doi băieţei care se sprijineau în tăcere de mama lor au aclamat când li s-a dat câte o bucată de brânză şi o ceapă. Rodrigo stătea singur, departe de noi toţi, cu ochii aţintiţi în pământ. Cygnus s-a dus şi s-a aşezat lângă el. N-a încercat să vorbească cu el, ci doar i-a stat alături, ca să ştie că nu e singur.

După-amiaza era pe sfârşite. Era un frig cumplit. S-a pornit un vânt rece şi cârpa de pe cadavrul lui Jofre s-a umflat de parcă trupul de sub ea s-ar fi ridicat. Doi bărbaţi s-au dus şi au fixat-o cu nişte pietre. Deasupra, pe cer, o pereche de gârliţe se roteau în cercuri leneşe în căutarea prăzii, cu aripile scânteind ruginii în lumina îngheţată a soarelui. În cele din urmă, când umbrele au început să se lungească, porţile oraşului s-au deschis şi a apărut un omuleţ călare pe un cal murg disproporţionat de mare, urmat de un tânăr care călărea fără şa pe un catâr. După expresia lui suferindă, călătoria fusese lungă şi grea. Paznicul de noapte îi urma pe jos.

Şeriful s-a ridicat, cu picioarele atât de înţepenite de frig, încât era să cadă, şi s-a îndreptat şontâcăind spre călăreţ. Scoţându-şi pălăria din piele, s-a înclinat adânc, de parcă ar fi întâmpinat o persoană de sânge regal.

— Cadavrul e aici, domnule jude.

Judele i-a aruncat hăţurile de parcă ar fi fost un argat.

— Să-i dam drumul, atunci. Vreau să termin până se-ntunecă. N-are rost s-o lungim. Eşti gata, meştere Thomas? a răcnit el spre aprodul care-l însoţea.

Acesta, frecându-şi fundul, care-l durea, şi-a pus repede o tăbliţă mică de scris, agăţându-şi-o de gât cu o cureluşă, şi a scotocit în desaga catârului după pergament, pană şi un flaconaş cu cerneală, devenind cu fiecare clipă mai agitat.

Judele s-a bătut nerăbdător cu cravaşa peste cizmă.

— Aşa, cine a găsit cadavrul?

Şeriful a aruncat unuia dintre oamenii din jur hăţurile calului, apoi a arătat spre cei doi băieţi care, acum că sosiseră nişte străini, se agăţau din nou de fustele mamei lor.

— Băieţii ăştia doi au dat peste corp azi-dimineaţă, puţin după zece, sau aşa ceva, mergând pe o scurtătură spre râu.

— Au dat alarma?

— Într-un fel, a zis prudent şeriful. I-au spus mamei lor.

— E cineva să identifice cadavrul?

M-am uitat la Rodrigo, care stătea în continuare retras în lăstăriş. Nici măcar nu ridicase privirea la sosirea judelui.

Am făcut un pas înainte.

— Corpul este al lui Jofre, ucenic muzicant.

— Dumneata eşti maestrul băiatului?

— Nu, domnule, eu sunt neguţător. Jofre şi maestrul lui călătoreau împreună cu mine într-un

grup, pentru mai multă siguranţă. Maestrul lui este acolo, dar e foarte tulburat.

Judele s-a uitat la Rodrigo.

— Îmi închipui, a pierdut atâta timp învăţându-l pe băiatul ăsta, şi acum probabil că va trebui s-o ia de la capăt cu altul. Ucenicii îţi dau mai multă bătaie de cap decât s-ar cuveni, majoritatea sunt cumplit de leneşi şi nerecunoscători. Şi de când lipsea băiatul?

— Jofre a plecat de la adăpostul nostru ieri-dimineaţă. Stăm în afara oraşului. Credem că s-ar putea să fi venit în oraş, dar nu s-a întors aseară. O femeie din grupul nostru a născut ieri. A fost o naştere lungă şi dificilă, care ne-a ţinut pe toţi ocupaţi, aşa că am început să-l căutăm abia în zori.

El a dat din cap.

— Bun. Aşadar, băiatul a fost în oraş toată noaptea.

— Vă cer iertare, domnule, dar n-a fost toată noaptea.

Paznicul de noapte se foia emoţionat lângă cotul judelui, răsucindu-şi tichia în mâini. Am avut impresia că fusese împins înainte, căci se tot uita în spate în timp ce vorbea.

— Băiatul a ieşit pe poartă singur când s-a sunat stingerea, domnule. Am închis poarta după el cu mâna mea. Se pare că a fost atacat în drum spre casă. Dar nu în oraş, domnule, asta nu.

— Bun, atunci se micşorează intervalul de timp. Hai să ne uităm un pic la ucenicul ăsta al vostru, da?

S-a întors spre orăşeni.

— Adunaţi-vă, toată lumea. Ca juri, legea cere să vedeţi cadavrul.

Oamenii au făcut un cerc larg în jurul trupului; eu şi Cygnus ne-am apropiat şi noi. Şeriful a tras de colţul pânzei şi de data asta a descoperit întreg corpul. S-a auzit o exclamaţie de surpriză şi câţiva oameni, printre care şi Cygnus, şi-au întors feţele. Mâna tânărului aprod tremura

atât de violent, că o pată mare de cerneală a căzut pe pergament, ştergând mai multe rânduri. Până şi judele a şovăit o clipă, clătinându-se pe călcâie, apoi a păşit înainte şi s-a uitat în jos.

Jofre zăcea despuiat pe spate, cu braţele desfăcute în lături. Corpul îi era acoperit de sânge, nu numai din rana de la gât, ci şi din nişte răni ce păreau zeci de muşcături neregulate. Cel mai rău însă, ceea ce l-a făcut până şi pe paznicul de noapte să amuţească, era că organele genitale îi fuseseră smulse, lăsând o rană deschisă.

Judele a înghiţit greu.

— Acum, oameni buni, observaţi urmele de dinţi şi zgârieturile de pe corp şi membre. Gâtul a fost sfâşiat, şi... şi părţile intime. E tipic pentru câini să atace direct la beregată. Sunt sigur că aţi mai văzut ceva asemănător când un câine intră în turma de oi. Întoarceţi cadavrul, vă rog.

Şeriful a înaintat şi a făcut semn unuia dintre oameni, dar el s-a tras înapoi. În cele din urmă, a mai venit un bărbat şi împreună l-au rostogolit pe Jofre pe burtă.

— A, da, vedeţi, oameni buni, alte urme de dinţi şi zgârieturi. Aş zice că băiatul ăsta a fost atacat de un câine, sau mai probabil de o haită întreagă. Aţi avut necazuri cu câinii pe la oi prin părţile astea?

Şeriful a glăsuit:

— Cu câinii nu, domnule jude, dar în ultimele nopţi s-a tot auzit un lup urlând. L-a auzit şi paznicul, domnule. Şi alţii.

Judele a ridicat sprâncenele într-un fel care mi-a amintit de Zophiel.

— Un lup? Pe aici?

Mai mulţi oameni au dat plini de zel din cap.

— Pare greu de crezut. Dar dacă spuneţi voi, o fi lup.

A împuns trupul lui Jofre cu vârful cizmei, parcă încercând să-l trezească.

— E ţeapăn, ceea ce pe vremea asta rece nu înseamnă mare lucru, a fost îngheţ mare azi-noapte, dar se potriveşte cu ce zice paznicul, că a fost atacat pe drumul spre casă la ceva timp după ce a sunat stingerea. Ei bine, oameni buni, trebuie să vă cer să discutaţi între voi şi să-mi daţi verdictul vostru, dar nu cred că sunt prea multe îndoieli în legătură cu ce s-a întâmplat. Nu-i nevoie de o dezbatere prea lungă. Cu siguranţă că sunteţi la fel de nerăbdători ca şi mine să încheiem această afacere şi să mergem la cârciumă. Şi-a frecat mâinile. Am mare nevoie de o bere fierbinte şi o masă copioasă, şi cred că şi voi.

— Staţi! a dat buzna Rodrigo prin cercul de oameni.

Nu ştiu de când stătea şi se uita la trupul lui Jofre, dar chipul îi era golit de culoare.

Judele s-a întors.

— A, da, maestrul băiatului. I-a întins mâna. Condoleanţele mele, domnule. După ce se dă verdictul, puteţi să luaţi corpul să-l îngropaţi.

I-am văzut pe cei din jur crispându-se şi uitându-se unii la alţii, dar judele n-a părut să remarce.

Rodrigo n-a băgat în seamă mâna întinsă.

— Spuneţi că un lup sau un câine a făcut asta, dar este imposibil.

Judele a dat din umeri.

— E treaba jurilor, fireşte, dar vedeţi doar urmele de muşcături.

— Văd, de asemenea, că trupul e dezbrăcat. Trebuie să fi fost îmbrăcat când a părăsit oraşul. Credeţi că un lup sau un câine despoaie corpul înainte de a-l ataca?

Judele părea uşor luat prin surprindere.

— Paznice, tu ce ai de spus? Era îmbrăcat băiatul când a părăsit oraşul?

Omul a înaintat târşâindu-şi picioarele, uitându-se oriunde, numai la cadavru nu.

— Aşa cred, domnule.

Judele a început din nou să se bată cu cravaşa peste cizmă.

— Ei, haide, omule, cum adică aşa crezi? Trebuie să-ţi aminteşti dacă cineva a trecut prin poarta ta în pielea goală sau nu.

Paznicul s-a uitat din nou agitat în spate.

— Era întuneric, domnule... avea o mantie... ar fi putut fi gol sub mantie.

— De ce, pentru numele lui Dumnezeu, ar merge un om gol în toiul iernii? Voi, cei de-aici, i-aţi scos careva hainele?

Mai mulţi oameni au scuturat din cap, dar nimeni nu s-a uitat în ochii judelui.

Rodrigo era în genunchi, aplecat în faţă.

— La semnele astea de pe fese şi picioare, pielea e julită. Au intrat pământ şi pietre în răni. A ridicat privirea: Corpul a fost târât pe pământ.

Un bărbat mătăhălos a făcut un pas înainte. Nasul îi era turtit într-o parte, ca şi cum ar fi fost cândva spart într-o bătaie. S-a încruntat la Rodrigo.

— Lupii îşi târăsc prada ca s-o mănânce, orice prost ştie asta.

— O oaie sau un copil, da, dar cum să care greutatea unui bărbat? Şi ce s-a întâmplat cu hainele lui?

Faţa omului s-a întunecat.

— Aş zice că şi-a scos singur hainele. Uite cum stă treaba, toţi ştim cu ce se îndeletnicea băiatul ăsta al tău. O fi aranjat să se întâlnească cu cineva dincolo de porţile oraşului. Ocupat să i-o tragă, n-a observat lupul până n-a ţâşnit. Un dos gol, alb în lumina lunii, care se tot mişcă în sus şi în jos l-o fi făcut pe lup să creadă că era un porc. Şi nu se înşela prea mult, aşa-i? Oricum, noi am dat verdictul, domnule jude. A fost ucis de un lup, am căzut cu toţii de acord.

Judele a dat din cap, frecându-şi mâinile să şi le încălzească.

— Grozav, grozav. Ai notat, băiete? Trebuie să consemnezi şi că, din moment ce un lup a provocat moartea, lupul în chestiune trebuie declarat corp delict provocator de moarte. Şerifule, e datoria ta să ai grijă ca animalul să fie prins şi omorât, şi cum orăşenii au fost neglijenţi şi au permis unei fiare periculoase să atace călătorii între graniţele aşezării lor, recompensa pe capul lui trebuie să meargă în vistieria Coroanei, şi nu să-i rămână vânătorului. Oraşul va vărsa recompensa pe capul lupului la următoarea adunare a jurilor. Ai grijă să consemnezi asta, meştere Thomas.

Şeriful şi orăşenii păreau revoltaţi. Nu era decât o amendă deghizată, şi ei o ştiau. Juzii mereu găseau o cale de a te amenda pentru ceva, oricât de grijuliu ai fi fost. Judele a pornit spre calul său, dar Rodrigo a alergat după el şi l-a apucat de braţ.

— Asta e tot ce o să faceţi? Nu mai întrebaţi alţi oameni din oraş? Dacă a fost aici cu cineva, acela trebuie găsit ca să depună mărturie.

Judele s-a scuturat nervos din strânsoarea lui.

— La ce bun? Ştim ce s-a întâmplat.

Am făcut un pas înainte.

— Iertaţi-mă, domnule, dar nu ştim. Un lup singuratic nu ucide decât de foame. După ce şi-a omorât prada, ar rămâne s-o mănânce, nu ar fugi. Nu e niciun semn că pielea ar fi fost roasă ori măruntaiele mâncate. Şi un singur lup n-ar fi putut lăsa toate aceste urme de muşcături şi pe faţa, şi pe spatele persoanei pe care a sărit. După cum chiar Domnia Voastră a spus, pare că băiatul a fost atacat de o haită de câini, iar câinii ar fi putut fi asmuţiţi în mod intenţionat asupra lui.

— Ei, hai, cine ar face aşa ceva?

Judele a luat hăţurile în mână şi a încălecat. S-a aplecat obosit.

— Paznice, l-a urmărit cineva aici pe băiat cu câini?

Paznicul a răspuns grăbit:

— Nu, domnule, nimeni n-a ieşit după stingere. Nu risc să-mi pierd slujba lăsând pe cineva să intre ori să iasă după ce se sună stingerea. N-aş face niciodată aşa ceva, domnule. Pun prea mare preţ pe pielea mea.

A aruncat o privire speriată în direcţia mea.

Pentru o clipă, am fost ispitit să dezvălui vizita noastră din urmă cu câteva nopţi, dar paznicul părea atât de înspăimântat, că n-am putut să-i fac asta. Aveam senzaţia că fusese ameninţat ca să mintă de cineva de care se temea mult mai tare decât de lege.

M-am uitat la jude. Iapa de sub el tot călca într-o parte agitată, nerăbdătoare să pornească.

— Domnule, băiatul a primit ameninţări în oraş din cauza prieteniei sale cu un tânăr pe nume Ralph. Măcar trimiteţi după acest Ralph şi întrebaţi-l dacă l-a văzut pe Jofre aseară.

— Pot să vă scutesc de deranjul ăsta, domnule jude.

M-am întors şi l-am văzut pe bărbatul cu nasul spart exact în spatele meu.

— Ralph a plecat din oraş ieri-dimineaţă devreme. S-a dus să stea la familia viitoarei mirese. Se întoarce abia după nuntă.

— Atunci nu ne poate fi de ajutor în această chestiune. În plus, verdictul jurilor a fost consemnat, nu pot să-l schimb acum. Judele s-a uitat la Rodrigo. Cel mai bun lucru pe care poţi să-l faci acum este să duci corpul la biserică pentru înmormântare, apoi să începi să-ţi cauţi un alt ucenic. Aş zice că o să găseşti destui băietani care...

Poarta oraşului s-a deschis brusc şi un om a ieşit în fugă, strigându-şi mesajul înainte să fi ajuns măcar la grupul nostru.

— Domnule şerif, sunteţi chemat... veniţi repede... Yeldon a căzut... pradă molimei.

Judele a făcut ochii mari de spaimă.

— Doamne păzeşte, asta-i la doar cinci kilometri!

Şeriful şi cei mai mulţi dintre oameni deja porniseră grăbiţi spre poartă. Judele s-a holbat în urma lor, apoi şi-a întors calul în direcţia râului.

— Hai, meştere Thomas, nu zăbovi, avem drum greu în faţă.

— Dar credeam că luăm cina, s-a jeluit aprodul.

— Acolo? Nu fi prost, omule. Dacă cineva le-a adus vestea molimei, e foarte probabil să le fi adus şi molima. A privit spre Rodrigo. Cât despre dumneata, maestre muzicant, dacă ai cât de puţină minte, o să-ţi îngropi ucenicul şi o să porneşti mai departe pe drumul tău cât poţi de repede, altfel n-o să-l îngropi numai pe el.

Şi-a înfipt călcâiele în coapsele calului şi l-a mânat spre pod, departe de oraş.

Majoritatea orăşenilor dispăruseră dincolo de porţi, dar Nas-spart şi încă un bărbat la fel de masiv au rămas în urmă. Pe când eu şi Rodrigo ne îndreptam spre trupul lui Jofre, s-au aşezat în faţa noastră, tăindu-ne calea.

— Nici să nu vă treacă prin cap să vă îngropaţi băiatul în cimitir, s-a încruntat Nas-spart. Că n-o să ajungeţi cu cadavrul nici până la poarta bisericii.

M-am uitat lung la el.

— O să-i refuzaţi o înmormântare creştinească, după tot ce s-a întâmplat?

Omul a ridicat din umeri.

— A fost doar o avertizare prietenească, să nu vă mai pierdeţi vremea. Toată lumea din oraş ştie că a fost omorât de un lup...

— Ştii la fel de bine ca şi mine că nu un lup l-a omorât.

Omul a rânjit.

— Judele a consemnat un lup, şi dacă aşa e în înscrisurile lui, trebuie să fie adevărat. Drept e că n-a mai fost un lup prin părţile astea de ani de zile,

aşa că sunt zvonuri prin oraş că ăsta n-a fost un lup ca toţi lupii. A fost un vârcolac, asta se spune. Iar dacă prietenul vostru a fost ucis de un vârcolac, n-o să se odihnească liniştit în mormânt. Cei ucişi de vârcolaci devin vampiri, aşa zice preotul. O fi ajuns molima la Yeldon, dar aici n-a ajuns şi nici n-o să ajungă, fiindcă aici nu avem vampiri. Şi o să facem orice trebuie să facem ca lucrurile să rămână aşa. Aţi priceput?

Ne-am târât picioarele spre capelă în tăcere. Rodrigo n-a vrut să lase pe niciunul dintre noi să-l ajute să-l ducă pe Jofre. A cărat trupul ţeapăn ca un om care cară o povară grea ca penitenţă, clătinându-se sub greutatea lui, dar scuturându-se dacă încercam să-l sprijinim. În urma noastră, soarele începea să apună — un disc roşu ca sângele atârnând deasupra clădirilor întunecate ale oraşului.

Osmond ne-a ieşit în întâmpinare, cu felinarul în mână. A început să întrebe ce s-a întâmplat, dar Rodrigo a trecut pe lângă el fără să-i răspundă şi a aşezat cu grijă trupul înfăşurat în mantie pe lespedea altarului, unde cu doar câteva ceasuri mai devreme Adela îşi adusese fiul pe lume. O privire spre feţele noastre a fost de-ajuns pentru a-l preveni pe Osmond să nu mai pună întrebări. Până şi Zophiel tăcea.

Nu puteam face nimic până nu trecea rigiditatea. La insistenţele lui Osmond, am coborât în criptă şi am ciugulit ceva de mâncare, dar, de data asta, niciunuia dintre noi nu-i era foame, în afară de Narigorm, care şi-a înfulecat lacomă porţia, şi nu numai atât. Rodrigo n-a spus nimic şi n-a mâncat nimic. Doar a băut. A băut prea mult vin pe stomacul gol pentru un om obişnuit, dar n-am încercat să-l oprim.

Adela şedea lângă vasul cu jăratic, cu părul ascuns iar sub boneta strânsă bine. Legăna pruncul, care scâncea agitat, strâmbându-şi feţişoara în tot felul. Tânăra putea să stea deja în

capul oaselor, dar avea faţa mai trasă ca oricând, parcă vedeai chipul unei bătrâne sub pielea ei. Ştiam că probabil şi cea mai mică mişcare îi provoca mari dureri acolo unde o tăiasem, dar se străduia să ascundă asta. Îl privea neliniştită pe Rodrigo, ca şi când ar fi încercat cu disperare să găsească cuvinte, dar nu-i venea niciunul.

Nu le-am spus nimic celorlalţi despre veştile de la Yeldon. Judele avea dreptate, trebuia să plecăm repede. Dacă afla Zophiel, avea să insiste să plecăm chiar în noaptea aceea, dar cu Jofre zăcând sus, ştiam că Rodrigo ar refuza şi că asta n-ar aduce decât necazuri. Trebuia să riscăm să mai rămânem câteva ore, pentru el, dar şi pentru Adela. Încă nu era destul de în putere ca să călătorească. Şi ei trebuia să i se spună că gerurile nu opriseră, până la urmă, ciuma, dar nu acum, acum nu mă simţeam în stare să-i spun.

În sfârşit, când n-am mai putut amâna, ne-am dus toţi sus, lăsând-o pe Adela în criptă singură cu Narigorm şi copilul. Cygnus a adus apă şi eu am aprins câteva tije de trestie. Nu prea mai avea rost să ne ascundem prezenţa. Apoi, cu grijă, ca şi cum încă l-ar mai fi putut durea, Rodrigo a dat deoparte pânza ce acoperea trupul lui Jofre. Osmond a scos un strigăt gâtuit şi s-a repezit la uşa zăvorâtă. Abia a reuşit s-o deschidă şi a vomitat violent, pierzând şi bruma de cină pe care-o luase. Deşi ştiam deja ce se află sub pânză, m-am trezit şi eu înghiţind greu în încercarea de a împiedica fierea amară să-mi urce în gură.

M-am uitat la Zophiel. Stătea mai la o parte, holbându-se la cadavru, cu faţa neclintită ca o mască. Dar mâna dreaptă era pe mânerul cuţitului pe care-l purta la cingătoare, şi îl strângea atât de tare, că încheieturile degetelor i se albiseră.

Cygnus, Rodrigo şi cu mine l-am spălat pe Jofre. L-am întors cu blândeţe şi i-am curăţat mai întâi spatele. Era mai uşor decât să te uiţi în rănile acelea uriaşe deschise. Sângele uscat era greu de

îndepărtat, şi când am făcut-o, urmele de dinţi au apărut albastre şi zimţate pe pielea rece, ca de ceară. Acum că erau spălate de praf şi sânge, rănile de pe spate păreau mai numeroase decât crezusem eu la început. Fusese muşcat de multe ori, ca şi cum animalele ar fi sărit pe el iar şi iar în timp ce fugea sau se zbătea.

În cele din urmă, a trebuit să-l întoarcem din nou şi să înfruntăm ceea ce nu voiam să privim. Rodrigo i-a şters grijuliu faţa, spălându-i sângele de pe bucle, până când părul i-a strălucit ud sub flacăra pâlpâitoare a trestiilor aprinse. Vânătaia mare de pe chipul lui Jofre părea mai lividă ca înainte sub lumina galbenă fumegândă.

Cygnus a rupt brusc tăcerea.

— Asta e o tăietură în toată regula! N-a făcut-o niciun lup. Uitaţi-vă! A arătat spre locul unde organele genitale ale lui Jofre fuseseră smulse. Priviţi marginile rănii — aici n-a fost muşcat sau rupt. A fost tăiat.

Rodrigo l-a dat deoparte şi s-a uitat bine. Apoi i-a strigat lui Osmond:

— Torţa, ad-o aici.

Osmond s-a supus, ţinând lumina deasupra, dar lăsând-o să se mişte pentru că-şi ferea privirea. Rodrigo i-a smuls-o nerăbdător din mâna.

A îndreptat-o spre rana din gâtul lui Jofre. Aici semnele de muşcătură erau inconfundabile, carnea în jurul lor era ruptă şi zdrenţuită, dar Cygnus avea dreptate, rana dintre picioare era prea curată pe margini. Erau urme de muşcătură în jurul ei, ca şi cum ceva ar fi încercat să apuce de-acolo, atras de mirosul sângelui poate, dar nu colţii provocaseră această rană oribilă.

Rodrigo a ţinut lumina aproape de corp, cercetând fiecare palmă, apoi s-a oprit.

— Uite, vânătăi pe ambele braţe. Cineva l-a ţinut strâns.

Zophiel s-a mişcat uşor în umbră:

— Tu l-ai apucat de braţe ieri, în criptă, când îl întrebai despre furt, nu ţii minte?

— N-a furat nimic!

Rodrigo s-a repezit la el, dărâmând găleata cu apă însângerată. L-a apucat de gât, dar reflexele lui Zophiel erau la fel de rapide ca ale lui şi într-o clipă cuţitul lui împungea coastele lui Rodrigo. Osmond a dat fuga şi l-a tras pe Rodrigo, dar nu fără greutate.

— Tu eşti de vină pentru asta, a zis Rodrigo sufocându-se. Dacă nu l-ai fi acuzat pe nedrept, n-ar fi fugit.

— Nici tu nu l-ai crezut mai mult decât mine, Rodrigo, şi el ştia asta. Părerea ta conta mult mai mult pentru el decât a mea. Dacă vreunul dintre noi l-a făcut pe băiat să fugă...

A lăsat restul propoziţiei plutind în aer.

Umerii lui Rodrigo s-au prăbuşit; pentru o clipă am crezut că va cădea, dar a rămas în picioare clătinându-se, cu braţele atârnându-i fără vlagă pe lângă trup.

Zophiel, gâfâind încă, a lăsat jos cuţitul.

— Încercam doar să-ţi arăt că tu l-ai apucat pe băiat destul de tare ca să-i fi provocat vânătăile. Nimeni nu te acuză pentru asta. Şi eu l-am ţinut când i-am cerut socoteală — cine ştie, i-oi fi lăsat şi eu câteva semne. Numai pentru că are vânătăi pe braţe nu înseamnă că a fost imobilizat aseară.

— Are dreptate, Rodrigo, a spus Osmond liniştitor. Vânătăile nu înseamnă nimic.

— Şi nici faptul că i-a fost tăiat mădularul nu înseamnă nimic? a strigat Rodrigo. Jofre a fost asasinat. Cine i-a făcut asta l-a mutilat şi a asmuţit câinii asupra lui sau l-a lăsat pradă lupului. Oricum, a fost crimă. Şi îl voi ucide pe cel care a făcut asta, jur.

L-am apucat de braţ.

— Rodrigo, ştim la fel de bine ca şi tine că Jofre a fost asasinat, dar nu ai nicio nădejde să-i găseşti asasinul. Orăşenii îl vor apăra pe unul de-al

lor. Nimeni nu va vorbi cu noi, suntem călători, nişte străini.

Osmond a aprobat din cap.

— Neguţătorul are dreptate. Du-te să le faci necazuri şi or să se întoarcă împotriva noastră, a tuturor. Chiar şi în locul ăsta, nu ne-am putea apăra în faţa unei mulţimi. Gândeşte-te la Adela şi la copil, Rodrigo. Tu nu le-ai face rău niciodată.

— Nu înţelegeţi, a spus moale Rodrigo.

S-a dus lângă trupul lui Jofre şi a îngenuncheat în băltoaca de sânge şi apă. A pus o mână pe pieptul băiatului şi a plecat capul. Pumnul i s-a încleştat pe mânerul cuţitului.

— *Giuro dinanzi a le tue ferite ti vendicerò!*[9]

N-am înţeles cuvintele, dar tonul spunea totul. M-am cutremurat.

Am acoperit din nou trupul şi am aprins lumânări la capul şi la picioarele lui Jofre. Rodrigo l-a vegheat toată noaptea. Osmond a dormit jos cu Adela, copilul şi Narigorm, dar noi, ceilalţi, am dormit în capelă, cu toiegele şi cuţitele la îndemână, pentru cazul în care orăşenii ar fi hotărât să se asigure că trupul nu se putea ridica şi merge.

Stăteam întins în întuneric, dureros de obosit pentru că nu putusem să pun geană pe geană cu o noapte înainte, dar nu reuşeam să adorm. În lumina slabă a lumânărilor, abia puteam distinge conturul lui Rodrigo. Îngenunchease în faţa tabloului înfăţişând-o pe Maria, cu braţele desfăcute larg, ca o cruce. A rămas acolo, clătinându-se puţin, dar ţinându-şi mâinile ridicate de parcă şi-ar fi impus o penitenţă sau s-ar fi pregătit să facă un jurământ sacru. Cygnus stătea cu picioarele încrucişate şi cu capul plecat la picioarele trupului lui Jofre. Sub cămaşă, aripa i se mişca neliniştită, zbătându-se ca pentru a încerca să scape din legături. Apoi, de afară a venit sunetul de care ne era groază tuturor, urletul lupului.

— Stingeţi lumânările alea!

Zophiel era în picioare, cu cuţitul în mână, şi de data asta nu doar mima frica.

A alergat de la o fereastră la alta, uitându-se afară. Flăcările galbene ale lumânărilor pâlpâiau deasupra formei neclintite a trupului lui Jofre, făcând să pară că acesta se mişcă sub cearşaf. Cygnus a ridicat capul şi a privit în jur, dar Rodrigo nu şi-a schimbat poziţia sub tablou. Un alt ţipăt. Urletul părea să aibă o notă nouă în noaptea aceea, mai puternică, mai triumfătoare, ca sunetul unui animal care a făcut o pradă şi le cheamă şi pe altele la festin.

— Stingeţi lumânările! a ţipat ascuţit Zophiel.

M-am ridicat, aproape temându-mă că, în panica lui, avea să-l lovească pe Cygnus.

— Nu mai contează acum dacă lăsăm lumina sau nu, Zophiel. Orice ar fi acolo, afară, ştie că suntem aici şi încep să cred că a ştiut întotdeauna unde eram.

20. Alchimie

A doua zi dimineaţa nimeni nu era în stare să pună întrebarea ce plutea nerostită printre noi. Unde avea să fie îngropat Jofre? Nu era o hotărâre pe care s-o putem amâna. Nu îndrăzneam să mai riscăm o noapte în capelă. Dacă ciuma ajunsese în oraş şi lumea începuse să fugă, aveau să treacă pe aici oameni care poate aveau deja boala. Dar Rodrigo insista ca Jofre să nu fie îngropat în pământ nesfinţit. La început a vrut să-l ducem cu noi până la următoarea biserică, dar l-am convins că aveau să ni se pună întrebări dacă veneam cu un cadavru mutilat. O singură privire aruncată corpului, şi nici cei din următoarea parohie nu aveau să fie mai dornici să-l lase printre ai lor decât fuseseră orăşenii de aici.

— Înmormântaţi-l aici, a sugerat Cygnus. Deşi capela nu este încă sfinţită, va fi într-o zi şi, între timp, e pictura Fecioa...

S-a întrerupt, stânjenit.

— Şi unde anume propui să îngropi corpul? s-a răstit Zophiel. Dacă această capelă ar fi construită pe pământ solid, ai putea să scoţi podeaua şi să sapi sub ea, dar dacă sapi aici, cazi direct în râu. Îţi propui să laşi pur şi simplu un cadavru zăcând în capelă?

Osmond, care se plimba de colo-colo, s-a oprit şi a arătat în sus.

— Sub altar. Trebuie să fie gol, un bloc solid de mărimea asta ar fi o greutate prea mare pentru bolta de dedesubt. E un mormânt gata făcut. Dacă reuşim să slăbim o placă, sau chiar partea de sus, îl putem băga înăuntru. Punem la loc placa şi eu pictez ceva deasupra.

Rodrigo i-a strâns mâna recunoscător.

— Eşti un om bun, Osmond.

Osmond s-a îmbujorat, stânjenit.

— Rodrigo, n-am vrut să-l alung pe Jofre. A fost doar şocul, când Zophiel a spus... Nu mi-am dat seama niciodată, ştii? Dacă nu l-aş fi

împiedicat să vină cu mine la vânătoare, nu s-ar mai fi dus în oraş. Ar putea fi încă în viaţă... Ce i-au făcut a fost... nu merita asta.

Rodrigo l-a strâns de umăr.

— Nu trebuie să te învinovăţeşti. Nu tu i-ai făcut asta.

Osmond, total împotriva firii sale, a desfăcut braţele şi l-a îmbrăţişat pe Rodrigo.

— Îmi pare cumplit de rău, Rodrigo, ştiu că-ţi era ca un fiu.

Rodrigo i-a întors îmbrăţişarea, apoi l-a îndepărtat, cu ochii strălucind de lacrimi.

— Haide, arată-mi altarul, poate că împreună reuşim să mutăm placa de deasupra.

O dată în viaţă, Zophiel a avut delicateţea să aştepte până i-am auzit mişcându-se sus înainte de a vorbi.

— Îşi pierd timpul. Osmond pare să fi uitat că nu avem un sicriu din plumb ca să sigilăm cadavrul. Poate să picteze altarul cât o vrea, dar asta n-o să împiedice duhoarea, care va rămâne luni de zile, poate chiar ani. Când or veni să termine capela şi-or simţi-o, or să deschidă altarul. Oamenilor de pe aici n-o să le trebuiască mult să-şi dea seama cine e. Şi atunci cadavrul va fi aruncat în râu sau dezmembrat şi împrăştiat. Rodrigo ar face mai bine să îngroape trupul într-un mormânt nemarcat, în pădure. Dacă nu-l găsesc, n-or să-l poată dezgropa.

— Dar n-ar îndrăzni să arunce oasele dacă ar crede că un călugăr a fost înmormântat aici, a zis Cygnus, uitându-se la mine.

— Şi de ce, rogu-te, ar crede aşa ceva? a întrebat Zophiel rece.

Era limpede că încă nu-l iertase pe Cygnus că nu stinsese lumânările.

— Neguţătorul are nişte rase de călugăr în desaga lui. Ţii minte, Neguţătorule, cele pe care le-ai târguit la mânăstire? Ţesătura rămâne întreagă

mult după ce trupul începe să se descompună. Tot ce vor vedea va fi un veşmânt călugăresc.

— Eşti hotărât să-ţi baţi joc de Dumnezeu în toate, Cygnus, dar ai grijă, nu de Dumnezeu îţi baţi joc.

Zophiel, cu o expresie dezgustată pe chip, a pornit în sus pe scară şi a dispărut.

Copilul, trezit de vocea ridicată a lui Zophiel, a început să plângă.

Cygnus a venit şi a îngenuncheat lângă mine, iar eu am scotocit în desagă după veşminte. I-a aruncat o privire Adelei, care era ocupată cu copilul, apoi a şoptit:

— Te-ai gândit vreo clipă, Neguţătorule, că şi Zophiel a lipsit la vremea când Jofre a fost omorât? S-a întors abia mult după ce a sunat stingerea. Probabil că a mers pe acelaşi drum. Cu siguranţă ar fi văzut sau auzit ceva, dacă nu cumva el a fost cel care...

— Nu spune asta. Ştiu ce gândeşti. Roagă-te numai ca gândul ăsta să nu-i treacă prin minte lui Rodrigo. Dacă îl acuză pe Zophiel, mă tem pentru viaţa amândurora.

Am înmormântat trupul lui Jofre în altar. Osmond a sculptat o cruce mare din lemn, cum poartă călugării, pe care i-a pus-o în mâini. Jofre părea firesc în veşminte de călugăr. Poate că asta ar fi ajuns în cele din urmă, sau ar fi trebuit să ajungă, printre glasurile pure şi limpezi ce cântă o iubire mai mare decât iubirea de femeie. I-am închis ochii, şi acum, că rigiditatea trecuse, expresia îngrozită i se topise de pe chip. Gluga de pe cap şi veşmintele închise la gât îi ascundeau rănile, aşa că arăta în sfârşit ca un copil care doarme.

Rodrigo a îngenuncheat şi a sărutat blând buzele reci şi vinete, netezind obrazul gingaş cu mâna, de parcă şi-ar fi culcat propriul fiu în leagăn. Nu plângea. Trecuse dincolo de asta, într-o durere prea adâncă pentru lacrimi. Şi m-am gândit

la mama lui Jofre. El murise fără să afle dacă ea supravieţuise sau nu. Trăia oare ea fără să ştie că fiul îi murise? E greu să-ţi îngropi propriul copil. Îţi rupe inima cum nicio altă moarte n-o poate face vreodată, căci îngropi o parte din tine în mormântul acela. Rodrigo voise să-l ducă pe Jofre acasă, la ea. Acum era prea târziu. De ce amânăm mereu totul până e prea târziu?

Placa de deasupra altarului a scrâşnit — un sunet de jale, găunos — când am pus-o la loc. Am ridicat privirea şi am văzut-o pe Narigorm în uşa care dădea spre scară. Ţinea în mână ceva ce licărea. Când m-am întors spre ea, a ridicat obiectul în raza apoasă de soare ce lucea prin fereastra capelei. Am văzut din nou violetul cu albastru brăzdat cu stropi de aur, lacrima de sticlă ce ţinea în ea lumina Veneţiei.

Rodrigo a văzut-o în acelaşi timp cu mine. I-a luat-o, închizând-o în palmă.

În cele din urmă, Cygnus a întrebat blând:

— Să deschidem din nou capacul ca să i-o punem în mână?

Rodrigo a şovăit, apoi a scuturat din cap.

— A fost făcută pentru cei vii, ca să-şi amintească ce au pierdut. Morţii nu-şi pot aminti. Într-o zi, o să i-o dau fiului Adelei, pentru că s-a născut în acelaşi ceas în care Jofre a fost omorât. S-a întors şi s-a uitat la altar. Dar nu încă, mai e ceva ce trebuie să fac înainte de a mă putea despărţi de ea.

Cuvintele mi-au răsunat în urechi precum clopotul ce anunţă ciuma. *Născut în acelaşi ceas în care Jofre a fost omorât*. Fuseseră în mintea mea tot timpul, dar refuzasem să le las să prindă formă. M-am întors să mă uit la Narigorm, care stătea încă în uşă, cu ochii aţintiţi pe lespedea sanctuarului unde se născuse pruncul şi Jofre zăcea mort. În umbra pragului nu-i puteam vedea expresia, dar îi simţeam satisfacţia, întunericul scării adânci din spatele ei se umfla în juru-i de

parcă însuşi acel întuneric ar fi fost umbra ei. *Dacă se adaugă unul, unul trebuie să fie luat*. Până la urmă, runele nu minţiseră.

Chiar şi când nu se aude ecoul unei cacofonii deznădăjduite de clopote dinspre oraş, chiar şi când nu se zăreşte linţoliul gros şi galben al fumului de pucioasă, înveţi să recunoşti semnele prevestitoare. Morile de vânt, ce se înalţă ca nişte turnuri de veghe, sunt tăcute, cu roţile neclintite, fără zvon de pietre ce macină ori procesiuni de femei guralive trecând să ia făină pentru familiile lor. Şi morile de apă sunt tăcute, fără pleoscăit pe palete, fără zgomotul pietrei ce se freacă de piatră, fără strigăte de om. Şi când auzi tăcerea, ajungi să speri că e numai pentru că nu mai sunt grâne de măcinat.

Şi mai înspăimântătoare sunt morile care nu sunt tăcute, ale căror roţi se rotesc scăpate de sub control şi simţi vibraţia pietrelor sub picioare. Morile-fantomă, ale căror pietre macină şi macină, dar fără să iasă niciun pic de făină. Roţi şi palete se-nvârtesc până sar aşchii, fiindcă n-a mai rămas nimeni să le oprească. Vezi oi zăcând moarte pe câmp şi câini putrezind prin şanţuri. Şi-atunci te întorci, te întorci repede şi o iei pe alt drum, orice drum care te va duce departe de sat, căci ştii că în sat e ceva mai rău decât foamea.

Tot mai multe aşezări cădeau pradă ciumei. Venea pe neaşteptate. În zori, oamenii erau toţi pe la treburile lor, fără vreun semn de boală printre ei; la apus, o duzină zăceau deja morţi, şi apoi se întindea pe străzi cu repeziciunea focului. Nu puteai spune pe cine va lovi; tineri în putere cădeau la fel de iute ca bătrânele suferinde, fără tipic ori raţiune. Aşa că am început să ne temem să intrăm chiar şi într-un sat sănătos, ca nu cumva să fie lovit cât eram acolo. Şi nu avea niciun rost să riscăm să murim pentru hrană, căci nimeni nu mai avea nimic de vândut. Majoritatea sătenilor erau ei

înşişi flămânzi, iar cei destul de norocoşi ca să mai aibă ceva de mâncare o ţineau ascunsă pentru ei — şi cine-i putea condamna?

Am continuat, aşadar, să mergem spre est. Schimbam direcţia şi ne tot învârteam ca nişte ţipari mânaţi spre capcană, dar reveneam mereu cu faţa la răsăritul soarelui. De fiecare dată când încercam să fac în aşa fel încât să ne îndreptăm spre nord, calea ne era tăiată de poduri luate de ape, drumuri barate de copaci căzuţi, poteci blocate de săteni de teama molimei. Aceste obstacole erau previzibile, fireşti, şi totuşi o nelinişte sâcâitoare începea să prindă rădăcini înlăuntrul meu, ca şi cum ceva, o forţă pe care n-o puteam numi, ne obliga să mergem spre est. De ce şoptise Narigorm vorbele acelea, „Mergem spre est, o să vezi”? Spunea pur şi simplu ceea ce preziceau runele, sau ea era mai mult decât un mesager?

Ceilalţi nu prea păreau să observe în ce direcţie mergeam, căci dacă zilele ne erau bântuite de teama că nimerim peste ciumă, nopţile ne erau bântuite de ceva ce începea să ne înspăimânte mult mai tare. Lupul era în continuare cu noi.

În două nopţi după ce am părăsit capela n-am auzit nimic şi începusem să cred că şeriful îşi făcuse datoria şi reuşise să prindă fiara. Apoi, în a treia noapte, l-am auzit din nou, ca înainte, şi de data asta niciunul dintre noi n-a mai putut pretinde că nu era acelaşi animal. Mergeam mai departe, şi el ne urma, urletul neapropiindu-se niciodată, dar nici îndepărtându-se. Nu se auzea în fiecare noapte, şi într-un fel asta era mai rău, căci stăteam treji, neclintiţi în întuneric, pândind sunetul. Uneori, când nu-l auzeam zile în şir, ne spuneam că plecase, apoi, pe neaşteptate, urletul spinteca din nou noaptea.

Niciodată nu l-am zărit măcar, nicio siluetă pe vârful unui deal, nicio pereche de ochi galbeni strălucind în pădure, nicio urmă de labă în noroi şi

nici măcar rămăşiţele vreunei victime. Dar de fiecare dată când auzeam urletul acela în întuneric, mă gândeam la muşcăturile sălbatice de pe trupul lui Jofre, la gaura din gâtul lui şi la expresia îngrozită de pe chipul lui şi mă cutremuram.

Ne luase ceva timp să ajungem la coliba vindecătoarei. Drumul ce intra în dealurile lungi şi joase era folosit doar de cotigile ţăranilor. Era destul de larg pentru căruţa noastră, dar plin de gropi şi pietre ascuţite, şi am fost nevoiţi să mergem mai încet decât de obicei, ca să nu riscăm să rupem vreo osie sau s-o betegim pe Xantos.

Coliba se afla pe o movilă la capătul unei albii înguste, cu mal abrupt, aproape de o cascadă ce se prăvălea peste stânci, căzând într-o baltă adâncă, mărginită de ferigi. Un râu plin de bolovani şiroia de-a lungul albiei, curbându-se în jurul movilei ca să curgă paralel cu drumul. Nu exista nicio alee de la drum la colibă, doar o potecă îngustă bătută printre stâncile uriaşe de cei care trecuseră pe aici de-a lungul anilor. De asemenea, nu se zărea niciun semn al proprietarei, cu excepţia unui fir de fum ce şerpuia dintr-o gaură a acoperişului în aerul geros al dimineţii. Un foc în cămin era însă un semn bun; măcar locuitoarea era destul de sănătoasă ca să-l facă.

Osmond a ajutat-o pe Adela să coboare din căruţă. Chipul ei era palid şi obosit. Pruncul zăcea într-un coş împletit în braţele ei, privind-o apatic. Îşi strâmba faţa ca şi cum ar fi vrut să plângă, dar nu ieşea niciun sunet. Adela tremura. De când aduseserăm trupul lui Jofre, fusese cuprinsă de un frison. Oricât de aproape de foc s-ar fi aşezat, oricâte pături erau îngrămădite deasupra ei, nu se putea încălzi, de parcă frigul i-ar fi străpuns oasele precum muşcătura unui lup. Trecuse mai bine de o lună de la naştere, dar nu-şi recăpăta puterile, iar grijile necontenite pentru fiul ei îi făceau şi mai rău. Pruncul, deşi la început mâncase bine, acum

slăbea din zi în zi, ochii i se înfundau în orbite şi carnea i se topea.

Neliniştea Adelei pentru fiul ei s-a transformat în spaimă când, într-o seară, pe când ne aşterneam tabăra, Narigorm a strigat deodată: „Priviţi, e semnul morţii!” şi ne-a arătat un porumbel alb ce se rotea deasupra căruţei, unde dormea copilul. Adela şi-a smuls pruncul din căruţă şi Osmond a alungat porumbelul, dar răul era făcut. Femeia era încredinţată că semnul era menit fiului ei, iar eu eram tot mai mult bântuit de teama că dacă o ţinea aşa, chinuindu-se, aveam să mai îngropăm doi membri ai grupului nostru înainte de sfârşitul lunii.

Aveam nevoie de o vindecătoare pricepută. Nu îndrăzneam să intrăm în oraşe în căutarea unui felcer sau a unui doctor, chiar dacă ar fi rămas vreunul în viaţă, şi deşi eu ştiam destule despre ierburi ca să tratez suferinţe comune, pe aceasta nu mă pricepeam s-o tratez. Pleasance ar fi ştiut, şi îi simţeam lipsa mai tare ca oricând. Stătuse în umbră, tăcută şi modestă, îngrijind ba o băşică, ba o durere de stomac. Ni s-a părut firesc, până când n-a mai fost cu noi, cum se întâmplă cu un copac bătrân pe care îl vezi abia când cade, şi doar după golul lăsat pe cer îţi dai seama cât de impunător a fost.

Îi întrebam pe cei întâlniţi în drum de cineva care să se priceapă la ierburi, dar cei mai mulţi erau, asemeni nouă, departe de casă. Scuturau din cap şi îşi târau picioarele mai departe. În cele din urmă, o fată care mâna gâştele ne-a spus de colibă.

— Toată lumea de prin părţile astea merge la ea, a zis. Apoi, în timp ce-şi uşuia cârdul, s-a întors şi a strigat în urma noastră: Vedeţi că are limba ascuţită. Aveţi grijă să n-o supăraţi cu ceva, că o să vă trimită mai departe cu mâinile goale.

Cuvintele ei îmi răsunau în minte în timp ce priveam coliba. Nu avea rost s-o facem pe Adela să urce până acolo dacă femeia nu voia s-o ajute.

— Voi aşteptaţi aici, am zis. Urc numai eu. N-o să se simtă ameninţată de un bătrân singur.

Coliba era mică, rotundă şi fără ferestre, înfiptă în malul albiei şi făcută din pietre de râu şi bolovani, cu acoperiş de trestie. O draperie din piele servea drept uşă. Câteva găini scurmau printre ierburile din grădina părăginită, înconjurată de un gard din porumbar. Lângă uşa colibei creştea un scoruş-de-munte. Bobiţele lui de un roşu strălucitor se trecuseră de mult, dar de ramuri atârnau un fel de fructe — palid-maronii, ca pergamentul, unele nu mai mari decât un deget, altele cât un pumn de bărbat, dar nu-mi puteam da seama ce erau.

Când am ajuns la poarta din nuiele împletite m-am oprit, intenţionând să strig ca să n-o sperii pe femeie, dar înainte de a apuca s-o fac, din colibă a răsunat o voce.

— Intră. Nu muşc.

Draperia din piele a fost dată deoparte şi a ieşit o femeie. Era înaltă şi zveltă, cu un păr lung de culoarea fierului, pe care-l purta împletit în două cozi, ca o fată tânără.

— V-am auzit căruţa pe drum. Zgomotele ajung până aici. Nu mulţi folosesc drumul acela, ba încă şi mai puţini de când a dat molima peste noi.

— Nu avem ciumă, am spus grăbit.

— Ştiu. Dacă aţi avea, aş adulmeca-o. Aşadar, intri?

Am deschis poarta şi am făcut câţiva paşi pe potecă. Două găini au fugit dând din aripi, indignate că le deranjasem din ciugulit. Faţa femeii s-a întors în direcţia sunetului şi am văzut că ochii ei verzi erau acoperiţi cu o peliculă alb-lăptoasă.

— Aţi venit să vă ajut, a zis ea.

Era o afirmaţie, nu o întrebare.

Am arătat în direcţia căruţei, apoi m-am oprit, simţindu-mă caraghios. Deşi am un ochi chior, încă mă pot baza pe celălalt în loc de celelalte

simţuri. Glasurile celor din grup, care aşterneau tabăra, pluteau în susul albiei.

— Avem cu noi o femeie tânără. Acum câteva săptămâni a născut un băiat, dar laptele îi seacă şi copilul e slăbit.

— Sunt multe motive pentru care o femeie nu mai are lapte înainte de vreme. Dar înainte să pot spune ce ierburi o vor ajuta, trebuie să-i pipăi sânii, să văd dacă sunt goi sau umflaţi, reci sau calzi. Ad-o aici. Eu nu cobor până la drum. Între timp, o să-ţi dau ceva care să-l ajute pe copil. Vino.

Fără să mă aştepte, a dispărut în colibă. Am urmat-o, dar paşii mi s-au poticnit când am trecut pe lângă scoruş şi am văzut ce atârna de ramuri. Zeci de fetuşi uscaţi se legănau în adierea vântului — de oaie, de vacă şi de om. Unii erau atât de mici, că era cu neputinţă să spui dacă erau umani sau animali; alţii erau prunci perfect formaţi, dar nu mai mari decât o mână de bărbat. Trupurile uscate pocneau uşor când se izbeau unele de altele bătute de vânt.

Ca şi cum ar fi putut vedea la ce mă holbam, femeia a vorbit din întunericul colibei.

— În ultimii ani, tot mai multe femei au lepădat. Vitele şi oile îşi pierd şi ele puii. Spirite rele intră în pântec şi femeia rămâne însărcinată, dar aceşti copii se nasc înainte de vreme. Dacă trupurile le sunt îngropate, spiritele sunt eliberate, şi pot intra în pântec iar şi iar, împiedicând femeia să poarte un prunc omenesc.

A ieşit ţinând în mână o strachină din lemn plină cu un lichid alb şi gros, continuând să vorbească, fără nicio pauză.

— Scoruşul prinde spiritele rele şi le leagă astfel ca ele să nu poată reintra în pântec. Lemnul de scoruş are putere împotriva blestemelor şi a spiritelor rele, mai puternic încă atunci când e viu. Mi-a întins strachina. Daţi-i copilului din ăsta cât puteţi de mult, câte puţin, dar des.

L-am mirosit.

M-a auzit, şi a râs.

— Nu-s decât ouă, cu coajă cu tot, dizolvate în spirt de angelică şi bătute cu puţină miere. O să hrănească pruncul. Cu cât va fi mai puternic, cu atât va suge mai tare şi va ajuta laptele să iasă. Acum, doamnă, du-te şi trimite mama la mine, să văd ce pot face pentru ea,

— *Domn*, am corectat-o. Dar îţi mulţumesc, o s-o trimit.

Ea s-a încruntat.

— Domn? Dar aş fi jurat...

A întins mâna să-mi pipăie faţa, dar m-am tras înapoi şi am plecat repede, înainte să apuce să spună mai mult, lăsând-o lângă scoruşul ei, printre copiii morţi.

Mai târziu, Osmond a ajutat-o pe Adela să urce poteca presărată cu pietre şi a rămas în faţa colibei în timp ce femeia a cercetat-o. S-au întors cu mănunchiuri de ierburi care, îi asigurase vindecâtoarea, aveau să stimuleze curgerea laptelui. Adela, deşi încă istovită, părea mai fericită decât fusese zile în şir. Osmond, însă, nu era liniştit. Vindecătoarea îl prevenise că numai ierburile nu aveau s-o ajute pe Adela multă vreme. Dacă nu se hrănea mai bine ca să-şi recapete forţele după naştere, laptele avea să-i sece complet. Avea nevoie de mai mult decât un regim de păsări sălbatice costelive şi ierburi. Îi trebuia carne roşie şi vin roşu pentru sânge, dacă era să dea lapte bun pentru copil. Femeia nu cunoştea însă pe nimeni care să mai fi avut de vânzare carne ori vin.

„Aud că au carne şi vin din belşug la Voluptas", i-a spus ea. „Dar va fi nevoie de o limbă şireată ca să-i convingă să vândă. Unii au încercat, mi se spune, dar nimeni n-a reuşit."

Era ca şi cum ar fi aruncat o provocare, căreia Zophiel, când a aflat despre ea, nu i-a putut rezista.

* * *

Călugărul s-a apropiat de ferăstruica cu gratii a porţii şi s-a uitat mai întâi la Zophiel, apoi la mine.

— Puteţi transforma plumbul în aur? a întrebat el neîncrezător.

— Nu crezi că se poate?

Zophiel a ridicat sprâncenele în felul acela prea familiar al lui, semn sigur că întindea o capcană unui nevinovat, dar de data asta speram să-şi prindă victima.

Conacul care se numea „Voluptas", sau „încântare", era la fel de îndepărtat ca şi coliba vindecătoarei. Locul ideal pentru cei ce voiau să se ascundă de problemele lumii — şi cei de la Voluptas voiau. Potrivit spuselor vindecătoarei, cei mai mulţi erau din Londra, vreo douăzeci de bărbaţi şi femei, aproape toţi bogaţi, frumoşi şi tineri, care fugiseră când molima lovise oraşul pentru prima dată. Dar se zicea că omul care se proclama conducătorul lor nu era bogat, frumos ori tânăr; era un călugăr sărac, dar unul cu mare har, căci el ştia cum să oprească ciuma.

Din câte vedeam prin ferăstruică, purta rasa Călugărilor Albi, dar aceasta nu era făcută din ţesătura aspră cu care monahilor le place de obicei să-şi umilească trupul; era din lână moale, groasă şi călduroasă, ferind de frigul muşcător. Pielea îi era de asemenea moale şi bine rotunjită — degetele-i groase erau grăsuţe şi cu gropiţe la încheieturi. Ţinea un buchet de ierburi dulci la nas în timp ce vorbea cu noi, dar nu era nevoie de ele, căci parfumul greu ce venea din propriu-i trup era cu siguranţă de-ajuns ca să alunge orice mirosuri neplăcute pe care le-am fi putut aduce cu noi.

Călugărul şi-a îndepărtat buchetul de la gură numai atât cât să grăiască.

— Mulţi cred că e posibil să transformi plumbul în aur, a spus el precaut.

Zophiel a surâs. Habar nu aveam încotro bătea, dar ştiam deja din ceea ce-i spusese

vindecătoarea lui Osmond că relicvele mele nu aveau să cumpere nimic aici. Oamenii de la conac nu-şi puneau credinţa în sfinţi, ci în acest călugăr, iar el nu-şi punea credinţa nici în Dumnezeu, nici în diavol.

— De unde vine ciuma? l-a întrebat Zophiel.

Călugărul a părut intrigat de această schimbare de subiect.

— Dintr-un exces de melancolie, un dezechilibru al umorilor, a zis el abrupt.

Era vădit dornic să revină la subiectul aurului.

Dar Zophiel nu terminase.

— Şi cum poate fi corectat acest dezechilibru şi împiedicată molima?

Călugărul a oftat nerăbdător.

— Aşa cum facem aici, cufundându-ne zi şi noapte în arte nobile, mâncând mâncare bună, dansand, cântând o muzică dulce, mirosind arome plăcute, dând frâu liber plăcerilor cărnii în toate formele ei, nerefuzându-i trupului nimic după care tânjeşte. Oamenii se îmbolnăvesc atunci când se lasă bântuiţi de gânduri neplăcute şi de temeri, când refuză trupului ceea ce vrea şi fac carnea nefericită. De aceea atât de mulţi au căzut pradă Marii Mortalităţi, se gândesc la ea, şi astfel, trupurile lor îi cad pradă. Eu nu permit să fie pomenită între aceşti pereţi. Aici ne gândim la frumuseţe şi plăcere. Dar nu contează asta, a dat el nervos din degetele-i împodobite cu inele, vorbeai de schimbarea plumbului în aur. Ce-are boala de-a face cu aurul?

Zophiel a zâmbit.

— Ştii, prietene, că toate lucrurile sunt compuse din cele patru elemente, pământ, apă, foc şi aer, şi din cele trei principii, sarea, sulful şi mercurul. Plumbul diferă de aur doar prin proporţia acestora în compoziţia sa.

— Da, da, asta e bine ştiut.

Dar Zophiel nu se lăsa grăbit.

— Boala, după cum atât de înţelept ai spus, vine dintr-un dezechilibru al umorilor corpului. Dacă ţii mintea şi trupul în echilibru, trupul nu poate să se îmbolnăvească, iar dacă trupul e bolnav, el poate fi transformat într-unul sănătos corectând echilibrul umorilor. Şi astfel, prietene, se întâmplă cu toate lucrurile din univers. Sequitur, nu trebuie decât să găseşti echilibrul corect al elementelor şi principiilor pentru a transforma un metal comun în aur. Aşa cum Domnia Ta prietene, prin înţelepciunea Domniei Tale, ai descoperit că frumuseţea şi plăcerea combinate constituie substanţa alchimică în stare să transforme o boală comună în puritatea sănătăţii, tot astfel alţii au găsit substanţa care transformă metalele din plumbul coruptibil în puritatea aurului.

— Ai găsit piatra filosofală? strigă omul şi ochii lui s-au aprins lacom. Dar asta e ceea ce caută alchimiştii de ani de zile!

— Nu e o piatră, prietene. După cum ai descoperit şi Domnia Ta, nu când iei sânge din corp refaci echilibrul umorilor, cum greşit au crezut doctorii atâta vreme, ci când adaugi frumuseţe şi plăcere la corp. Astfel că alchimiştii n-au înţeles ce căutau; nu o piatră va aduce transformarea, ci un lichid, un elixir.

Ochii călugărului străluceau.

— Şi Domnia Ta ai descoperit cum se face acest lichid? Probabil că eşti un om foarte bogat.

Zophiel a clătinat trist din cap.

— Din păcate, nu, n-am descoperit, deşi trăiesc cu speranţa asta, prietene, dar în călătoriile mele am găsit pe cineva care ştie. Mi-a dat câteva picături din acest preţios elixir în schimbul unui serviciu modest pe care i l-am făcut. Aici Zophiel şi-a apăsat mâna pe piept şi s-a înclinat umil, sugerând prin aceasta că serviciul cu pricina numai modest nu fusese. Din păcate, am folosit deja o mare parte din ce mi-a dat ca să-mi ţin sufletul şi trupul la un loc în aceste vremuri tulburi. Dar când

am auzit de transformarea pe care a realizat-o Domnia Ta asupra trupului, nu m-am putut abţine să nu vin aici ca să-ţi arăt ce s-ar putea obţine. Ştiam că numai un om ca Domnia Ta ar înţelege cu adevărat la ce asistă. Cu ultimele picături rămase, aş fi pregătit să-ţi arăt minunile pe care le face, pentru edificarea Domniei Tale.

Călugărul a ezitat, sfâşiat între dorinţa de a ne ţine afară şi aceea de a fi martor al marelui vis. A vorbit cu cineva de lângă el şi am auzit nişte paşi care se îndepărtau de poartă. În cele din urmă, am auzit zornăit de lanţuri şi de lacăte.

— Puteţi să intraţi, dar numai până la casa paznicului. Nu vreau ca femeile să vadă...

A şovăit, uitându-se la cicatricea mea.

Am zâmbit strâmb; fără îndoială, se gândea că cicatricea mea vânătă şi orbita fără ochi nu erau nici obiect al frumosului, nici al plăcerii.

Odată trecuţi de poartă, eu am fost cel care a rămas holbându-se. După toate satele şi oraşele devastate, cu grădini despuiate şi recolte putrezite în câmp, Voluptas părea o halucinaţie provocată de foame. Aici se aflau livezi şi grădini de zarzavaturi îngrijite, tunse şi plivite, gata pentru primii muguri de primăvară. Bănci din iarbă erau cuibărite printre straturile de cimbru şi muşeţel, pregătite pentru îndrăgostiţi când zilele aveau să fie din nou calde. Prin canalele de irigare apa curgea curată şi era fără îndoială plină de peşti, iar porumbeii albi care ciuguleau printre ierburi sugerau că undeva era şi un porumbar bine întreţinut. Nu exista nimic care să-ţi distragă ochiul de la plăcere. Era o lume ce exista în afara timpului.

Dar nu ne-a fost permis să zăbovim asupra acestei privelişti, căci monahul ne-a înghesuit într-o mică încăpere din piatră de lângă poartă. Câteva minute mai târziu au apărut grăbiţi câţiva bărbaţi. Nu purtau rase călugăreşti. Ţesăturile fine, culorile bogate şi blănurile călduroase de pe ei erau dovada că numai cei bogaţi veneau aici să se cufunde în

gânduri frumoase. Călugărul ştia ce face; propovăduieşte confortul celor bogaţi şi te vei îngrăşa; propovăduieşte iadul celor săraci şi vei flămânzi împreună cu ei.

Zophiei a cerut să i se aducă un văsuleţ de alamă şi nişte cărbuni şi a încălzit teatral cărbunii, încercându-le fierbinţeala pe bucăţi de lemn şi pe lama cuţitului său până când a socotit că temperatura era corectă. A scos un mic creuzet, l-a ţinut deasupra vasului cu cărbuni şi, cu un gest ostentativ, a turnat trei picături dintr-un lichid transparent şi vâscos în creuzetul încălzit. Acestea s-au transformat într-un nor de fum alb şi gros. A ridicat o pepită mică din plumb, cenuşie şi mată.

— Priviţi cu atenţie, a poruncit el.

Toţi s-au apropiat, aplecându-se. Au văzut plumbul căzând în creuzet. Au văzut fumul făcându-se din alb violet, apoi negru. Toată lumea şi-a ţinut răsuflarea, până când fumul s-a împrăştiat.

— Observaţi.

Cu un suspin de uimire, au văzut licărirea în soarele palid al după-amiezii. Zophiel i-a cerut călugărului să întindă mâna şi, bătând pe fundul creuzetului deasupra palmei moi şi grăsuţe, o bucată mica de aur s-a rostogolit în ea, exact de aceeaşi formă şi mărime ca pepita de plumb.

Am aşteptat până când am ieşit şi m-am aşezat în căruţă alături de Zophiel. Nici măcar o pepită de aur nu putuse stoarce un poloboc cu făină de la călugăr, dar ne întorceam la tabără cu o ploscă mare cu vin şi o oaie vie legată la spatele căruţei, ceea ce era mai mult decât visasem.

M-am uitat cu coada ochiului la Zophiel. Chipul lui subţire şi palid avea o expresie de satisfacţie infatuată, iar ochii îşi pierduseră privirea aceea hăituită care îi stăpânise din ziua uciderii lui Jofre. De luni de zile Zophiel nu mai avusese ocazia de a da un spectacol şi succesul îi

redase vechea aroganţă, Se descurcase bine, şi o ştia.

— Aur acoperit de ceară cenuşie, presupun, Zophiel. O încălzeşti, şi ceara arde la adăpostul fumului. Şi iată, aurul iese la iveală. Inteligent.

El a înclinat graţios capul ca aprobare, şfichiuind cu cravaşa spinarea lui Xantos ca s-o facă să grăbească pasul. Ea nu l-a luat în seamă.

— Dar dacă aveai deja aurul, de ce nu i l-ai oferit pur şi simplu în schimbul proviziilor de care aveam nevoie? Pentru ce toată pantomima asta, pe care ar fi putut-o demasca uşor?

Un zâmbet a tresărit pe buzele lui subţiri.

— Îţi pierzi agerimea, Neguţătorule. Sunt oameni bogaţi. Ei nu voiau aur. La ce le foloseşte lor aurul? N-au ce să cumpere cu el. Voiau dovada că aveau dreptate.

— Recunoşti în sfârşit că se poate vinde speranţă? Am reuşit oare să te învăţ asta?

A râs şi a pocnit iar din cravaşa, mai tare. Era în toane mai bune decât îl văzusem vreodată în săptămânile din urmă.

— Nu, Neguţătorule, nu speranţă. Speranţa e pentru cei slabi; n-am reuşit oare să te învăţ asta? Să speri înseamnă să-ţi pui credinţa în alţii şi în lucruri din afara ta; aici e trădare şi dezamăgire. Ei nu voiau speranţă, Neguţătorule, ei voiau certitudine. Omul are nevoie de certitudinea că are dreptate, are nevoie să nu se îndoiască de sine, să nu-l străbată nicicând gândul că ar putea greşi sau ar putea fi înşelat. Certitudinea absolută că are dreptate, asta îi dă unui om încrederea şi puterea de a face orice vrea şi a lua orice vrea din lumea asta şi din cealaltă.

În seara aceea ne-am aşternut tabăra la poalele movilei unde stătea vindecătoarea. Am făcut nişte focuri şi Zophiel a tăiat oaia. Mâinile lui erau pricepute şi la asta. Cuţitul a licărit scurt peste gâtul animalului şi acesta s-a prăbuşit ca un

bolovan fără să se zbată ori să strige. Zophiel a adunat sângele într-o strachină şi l-a pus deoparte, apoi el şi Osmond au jupuit oaia şi i-au scos măruntaiele. Narigorm i-a ajutat, stând pe vine şi trăgând măruntaiele aburinde şi purpurii în găleată. Vindecatoarea ne spusese că Adela trebuie să mănânce ficatul şi inima, aşa că pe acestea le-am adunat în prapure împreună cu rinichii şi restul organelor, fierbându-le în sânge alături de cap şi copite. Am pus două pulpe la prăjit pe frigare. Restul carcasei am învelit-o şi am agăţat-o de coviltirul căruţei, ca să nu ajungă la ea câinii sălbatici ori vulpile. Pe vremea asta rece, avea să ţină zile întregi.

Am trimis vindecătoarei nişte carne prăjită, o copită şi un pic de vin ca plată pentru ierburi. Am refuzat să i le duc eu, dar s-a oferit Zophiel. Nu-mi doream câtuşi de puţin să mai vorbesc cu ea.

Întunericul s-a lăsat repede şi aerul a devenit şi mai rece. Cerul senin de culoarea cernelii era presărat cu stele. Folosind râul ca apărare de o parte, am făcut un semicerc de focuri ca să putem dormi la adăpost între ele şi râu. Apoi ne-am aşezat sub stele, încălzindu-ne burţile cu carnea dulce la frigare şi rozând ce mai rămăsese pe copitele înmuiate în sosul gros din sânge. Niciodată carnea nu ni se păruse atât de consistentă şi îndestulătoare. Ne-am îndopat până ni s-au umflat pântecele şi încă am mai avut poftă să spargem oasele şi să scobim măduva galbenă şi grasă, ce se topea.

Adela, deşi încă obosită, arăta mai luminoasă. Nădăjduiam că vindecătoarea nu se înşelase şi că în scurt timp laptele avea să-i devină bogat. Copilul dormea în braţele ei. Luase câteva linguri de ou şi deja ochii îi păreau mai puţin adânciţi în orbite şi pielea mai netedă.

Pruncul fusese botezat Carwyn, ceea ce înseamnă dragoste binecuvântată. În ciuda stării lui precare, n-a fost botezat decât după câteva zile

de la naştere. Căci şi dacă ne-am fi gândit şi la altceva în afară de trupul mutilat al lui Jofre, n-am fi putut boteza un copil nevinovat în ziua în care l-am înmormântat pe acesta, legându-l pentru totdeauna de numele morţii.

Adela îi dăduse numele. Osmond a surâs slab când i-a auzit alegerea, dar nu l-a folosit niciodată. Nu îl lua niciodată în braţe pe Carwyn şi nu se ocupa de el, nici măcar când plângea. Era ceva în legătură cu copilul ăsta care nu-l lăsa să se apropie. Nu mai stătea lângă Adela, cuprinzând-o cu braţele, cum făcea mereu seara, ci şedea retras, ca Iosif în picturile înfăţişând Naşterea. Păzind-o, ocrotind-o, da, dar stând deoparte, nemaifăcând parte din grupul mamă-copil.

Nu le spusesem Adelei şi lui Osmond ce ghicisem, şi nu aveam să-i trădez dezvăluindu-le celorlalţi. Nu voiam să văd dezgustul din ochii lui Rodrigo şi Cygnus, ori durerea din ai Adelei şi ai lui Osmond. Şi ce drept aveam noi să-i condamnăm pentru că erau îndrăgostiţi? „Os din oasele mele”, nu asta spusese Adam despre Eva?

Dincolo de asta, micul Carwyn era singurul lucru ce putea aduce o urmă de surâs pe chipul lui Rodrigo. Îndrăgea nespus pruncul şi adeseori îl legăna în braţe când Adela se odihnea. Privirea i se îmblânzea când se uita în ochii de un albastru-închis ai lui Carwyn şi pentru câteva minute arăta din nou ca acel Rodrigo pe care-l văzusem pentru prima dată în han cu multe luni în urmă.

De la moartea lui Jofre, se închisese în sine. Era tras la faţă, şi nu doar din pricina hranei insuficiente. Înainte, rareori văzusem să treacă o zi şi să nu cânte ceva. Spunea că e vital pentru a-şi păstra degetele suple. Dar din ziua în care purtase trupul neînsufleţit al lui Jofre, nu mai cântase nicio singură notă. Cred că se pedepsea refuzându-şi cea mai mare bucurie, pentru că se considera vinovat de moartea băiatului. Mă durea sufletul pentru el, dar nu puteam găsi cuvinte să-l alin.

Singura dintre noi care nu fusese afectată de moartea lui Jofre era Narigorm. Ea nu se schimbase; lucrurile se schimbau în jurul ei. Spre deosebire de majoritatea fetelor de vârsta ei, nu arăta nici cel mai mic interes faţă de nou-născut, aproape de parcă ar fi crezut că era mort deja. Încercam să alung gândul acesta, dar felul ei de a se uita drept prin Carwyn, ca şi cum n-ar fi fost acolo, mă înspăimânta. Osmond încă o mai lua cu el la vânătoare. Petrecea mai mult timp cu ea decât cu Carwyn. Totuşi, până şi el se întorcea din aceste expediţii tulburat de plăcerea pe care o găsea ea în uciderea micilor creaturi. Dar, cum spusese Zophiel, copiilor le place triumful prinderii unei păsări sau a unui peşte. Pentru ei e un joc.

Zophiel era într-o dispoziţie optimistă de când ne întorseserăm cu vinul şi oaia. A povestit ce se întâmplase la Voluptas, cu o modestie care în gura lui suna mai arogant decât lauda de sine a oricui altcuiva. Dar când luna a început să urce, umplând valea cu o lumină palidă şi umbre lungi, încordarea i-a revenit şi a început să arunce priviri neliniştite în jur, ducând mâna spre cuţitul pe care-l avea la brâu. Cu toţii ne puseserăm cuţitele şi toiegele la îndemână când cerul se întunecase. Aveam motive temeinice. Noaptea e timpul lupului.

Am privit în sus, spre malul înalt de deasupra râului. Raza lunii mângâia coama dealului cu o lucire argintie, dar nimic nu mişca. Nu auzeam decât trosnetul focului şi râul curgând grăbit peste bolovani. Şezând în liniştea acelei văi şi ascultând bolboroseala apei, m-am simţit deodată de parcă aş fi fost din nou printre dealurile de acasă. Aproape că vedeam vidrele netede vânând în pâraiele cu apă atât de limpede şi de rece că-ţi amorţea degetele. Aproape că simţeam gustul afinelor albastre şi dulci ce-mi umpleau gura, albăstrindu-mi buzele şi degetele. Şi vântul, vântul pur care iarna îţi tăia răsuflarea iar vara avea gust de vin

alb. Ştiam că era imposibil, dar în noaptea aceea aş fi dat orice să stau din nou acolo şi să sorb pacea solitară a acelui loc, fie şi pentru ultima dată.

Am tresărit când ceva uriaş şi palid a alunecat în tăcere de-a lungul albiei, imediat dincolo de lumina focurilor. Zărindu-l doar cu coada ochiului, nu mi-am dat seama ce era. Apoi am auzit un „buu-huuuu-huuuu" sonor şi profund: o bufniţă ce vâna pentru cină.

Cygnus s-a cutremurat la auzul sunetului sinistru şi şi-a înfăşurat mai bine mantia în jurul lui.

— Şi dacă lupul miroase carcasa oii din căruţă?

— O să fie atras în locul unde am tăiat şi jupuit oaia, a zis Osmond. Acolo mirosul de sânge e mai puternic.

Tăiaseră în mod deliberat animalul departe de tabără, ca să nu atragă prădătorii, dar acum, noaptea, părea stânjenitor de aproape. Şi valea următoare ni s-ar fi părut prea aproape. Cygnus a privit în direcţia acelui loc, dar se afla în umbra dealului şi era prea întuneric ca să se vadă ceva mişcând acolo.

— Dar dacă urmăreşte mirosul până la tabără?

— N-o să-l urmărească, a răspuns Zophiel. O să găsească acolo tot ce-i trebuie.

— Dar nu mai e decât nişte iarbă udă de sânge. Nu va face decât să-i stârnească apetitul.

Vocea lui Cygnus tremura uşor.

— E carne acolo. M-am întors şi am lăsat puţină, a zis Zophiel.

Mi-am tras toiagul mai aproape.

— Asta îl va distrage, lucru pentru care îţi sunt profund recunoscător, Zophiel, am spus repede. Dar nu suntem în pericol să-l încurajăm să ne urmărească în continuare pentru hrană?

— Te asigur, Neguţătorule, că dacă ia carnea în noaptea asta va fi ultima lui masă. Carnea e

otrăvită cu omag. Hai, doar nu credeai că o lăsam pur şi simplu ca ofrandă? Orice sau oricine ia carnea nu apucă zorii şi aşa vom scăpa de el pentru totdeauna.

— „Oricine”?

— Nu tu, Neguţătorule, ne-ai spus primul povestea vârcolacului? Doar nu înlături ideea. La urma urmelor, ai o cicatrice care-o dovedeşte.

Rodrigo a intervenit, de parcă tocmai ar fi realizat ce spusese Zophiel.

— Omag? Porţi otrava asta cu tine?

Zophiel a râs încet.

— Mă crezi asasin? Nu, am bănuit că vindecătoarea trebuie să aibă. Creşte bine lângă apă şi mi s-a spus că este eficientă dacă e aplicată pe muşcăturile creaturilor veninoase, chiar şi pe muşcătura de vârcolac.

— Ţi-a dat-o vindecătoarea?

Nu mi-o puteam închipui dând nişte otravă mortală nimănui, mai cu seamă unui om ca Zophiel.

— Să zicem că a fost convinsă s-o facă.

Osmond a sărit în picioare.

— Ce i-ai făcut, Zophiel?

Zophiel a făcut un salt înapoi, dar şi-a revenit repede.

— Nimic, prietene, a fost doar un mic schimb, atâta tot.

— Ce-ar fi putut să-şi dorească din ce ai tu? a întrebat bănuitor Osmond.

— E vorba mai degrabă de ce are ea. E bine-cunoscut că vrăjitoarele folosesc tulpini de porumbar ca să facă întreruperi de sarcină. Dacă sunt prinse cu o astfel de tulpină, cred că pedeapsa e să fie arse pe ruguri de porumbar. Ea are un gard de porumbar destul de mare ca să ardă un sabat întreg de vrăjitoare.

— Ai ameninţat-o, după tot ce a făcut pentru noi? a strigat Osmond.

Şi Rodrigo sărise în picioare. În faţa mâniei amândurora, Zophiel a încercat să se ridice cu greu, dar au îngheţat toţi trei când ecoul inconfundabil al urletului de lup s-a auzit de-a lungul albiei, reverberând prin întuneric. Ne-am uitat în jur înnebuniţi, dar niciunul dintre noi nu-şi dădea seama de unde venea sunetul. Lupul a urlat iar şi iar, şi de fiecare dată sunetul părea că ne înconjoară. Mai întâi îl auzeam dintr-o parte, apoi din alta. Osmond şi Cygnus au dat fuga la focuri, aţâţându-le şi mai aruncând lemne în ele până când flăcările s-au înălţat şi scântei aurii au explodat în întuneric. Rodrigo, strângând toiagul în amândouă mâinile, se uita ba încolo, ba încoace, străduindu-se să vadă de unde ar fi putut veni atacul. Adela s-a ghemuit pe pământ, aplecată deasupra copilului pe care-l ţinea în braţe, în încercarea de a-l apăra cu trupul ei. Zophiel se învârtea sălbatic de colo-colo, cu cuţitul ridicat şi mişcându-şi tăcut buzele, ca într-o rugăciune. Singura care nu părea să înţeleagă pericolul era Narigorm. Silueta ei se desena neclintită în lumina focului, cu o mână întinsă, de parcă ar fi vrut să atingă sunetul. Apoi nu s-a mai auzit, şi liniştea s-a rostogolit la loc peste dealuri, o linişte mai iritantă decât urletul. Ne-am ţinut răsuflarea, ascultând.

Nu ştiu dacă ceilalţi au dormit vreun pic în noaptea aceea. Am stat cu rândul de veghe să aţâţăm focurile, dar nu puteam dormi nici când ştiam că stau alţii de veghe. În cele din urmă am văzut, cu uşurare, geana subţire de lumină urcând uşor pe deasupra unui deal îndepărtat. Probabil că am adormit atunci, căci când m-am trezit, soarele era sus şi Adela amesteca într-o oală pusă în jarul unuia dintre focuri. Un fir subţire de fum se ridica vertical în cerul de un rozaliu palid. Mantia îmi era atât de îngheţată, încât a trosnit când am încercat să mă ridic.

M-am uitat spre coliba vindecătoarei. Nu ieşea fum din hornul ei. Probabil că nu se trezise încă. N-o condamnam. Dacă mi-aş fi petrecut noaptea într-un pat cald, nici eu nu m-aş fi grăbit să mă dau jos din el. Zophiel şi Rodrigo încă mai dormeau, odihnindu-se după ultima veghe, dar Osmond şi Cygnus plecaseră deja să caute lemne, iar Narigorm scotea apă din râu.

Tocmai terminam o a doua strachină de supă când i-am văzut pe Cygnus şi pe Osmond întorcându-se la tabără: răsuflarea lor atârna albă în aer în timp ce păşeau grăbiţi. Amândoi aveau nişte boccele aruncate pe umăr. Părea că expediţia în căutare de lemne pentru foc avusese succes. Dar când Cygnus a trecut pe lângă mine, mi-am dat seama că se întâmplase ceva. Zophiel tocmai se sculase şi stătea pe vine lângă râu, dându-şi cu apă pe faţă. Cygnus s-a dus la el şi a tras de nodul şnurului pe care-l avea în jurul gâtului, lăsându-şi bocceaua să cadă cu un zgomot surd pe pământul îngheţat. Nu adusese lemne de foc, ci trupul fără viaţă al unei bufniţe mari. Ciocul negru era larg deschis, ca şi cum ar fi vrut să tragă aer în piept.

— Asta ai ucis cu omagul tău azi-noapte, Zophiel. Niciun lup, doar această biată făptură.

Zophiel s-a ridicat şi s-a întors, aruncând stropi scânteietori de apă din vârfurile degetelor lui lungi. Abia dacă a aruncat o privire bufniţei ce zăcea la picioarele lui.

— Era vreun semn că se mâncase din carne?

— Erau rupte câteva fâşii, dar probabil au fost smulse de bufniţă.

Zophiel a răsfirat penele cu vârful cizmei.

— Bufniţa sălbatică. O pasăre de vânătoare valoroasă. O fi ea sălbatică, dar e foarte probabil s-o fi pierdut vreun vânător neatent. N-aş vrea să fiu în locul lui; o să i se reţină preţul ei din ce câştigă. Acum însă nu mai valorează nimic, poţi s-o arunci.

Cygnus se străduia să-şi ţină cumpătul, dar pierdea bătălia.

— Lasă valoarea păsării, Zophiel, a strigat el. Cum rămâne cu carnea pe care ai lăsat-o? Câteva înghiţituri de carne crudă presărată cu otravă ar fi fost de ajuns ca să ucidă un lup înfometat. Dar tu ai pus acolo o pulpă întreagă şi o parte din spinare. Adela şi copilul au nevoie de carnea aia. Ne-ar fi hrănit pe toţi cel puţin o zi. Ai luat-o fără ca măcar să ne întrebi. Acum, pentru că ai otrăvit-o, nu mai putem folosi nici măcar osul pentru supă. Ştiu că eşti îngrozit de lup, Zophiel, dar asta a fost o risipă stupidă şi inutilă.

Expresia lui Zophiel devenea tot mai veninoasă pe măsură ce Cygnus vorbea. Când a fost pomenită frica lui de lup, ochii i-au scânteiat primejdios, dar, spre deosebire de Cygnus, avea glasul stăpânit şi liniştit.

— Dă-mi voie să-ţi amintesc că priceperea şi aurul meu au adus oaia şi vinul, prin urmare oaia şi vinul erau ale mele. Ar trebui să-mi mulţumiţi în genunchi că am ales să le împart cu voi, aşa cum mi-am împărţit mereu căruţa şi proviziile. Dacă n-aş fi fost atât de generos, tu, ca şi Adela, ai fi rămas flămând ieri. Ce făceam cu restul carcasei era numai hotărârea mea.

— Toţi împărţim ce avem, Zophiel, a protestat Osmond. În multe seri ai mâncat ce-am vânat eu sau ce-a căpătat Neguţătorul vânzând una din relicvele lui.

Zophiel n-a luat în seamă întreruperea şi a continuat să-l privească cu răutate pe Cygnus.

— Am sacrificat carnea, carne din care şi eu aş fi mâncat, într-o încercare de a ne apăra pe toţi de soarta tânărului nostru prieten căpos. Cred că veţi fi cu toţii de acord că asta merită sacrificarea hranei pe o zi. Sper că nu ai uitat cum arăta trupul lui Jofre când a fost găsit. Fără gât e greu să mănânci o felie de oaie. Îţi propun să te gândeşti la asta înainte de a te avânta să mă critici altă dată. Cât despre risipirea cărnii, o să mai punem şi la noapte, şi mâine-noapte, dacă e nevoie. Cine ştie,

dacă avem noroc, poate reuşim să scăpăm lumea de încă una dintre verişoarele tale cu pene.

A înlăturat cu piciorul bufniţa din calea lui şi a început să se îndepărteze de malul râului. Trecând pe lângă Cygnus, l-a lovit puternic cu umărul. Cygnus a alunecat pe iarba îngheţată şi a făcut un pas împleticit în spate, clătinându-se pe marginea malului. Neputând să-şi recapete echilibrul, a căzut pe spate în apă. Râul nu era adânc, dar era rece ca gheaţa. Şocul l-a făcut să tragă aer în piept, exact în momentul în care valul stârnit de căderea lui i se spărgea de faţă. Apa i-a intrat în gură şi în plămâni, făcându-l să se înece. Nereuşind să ţină tălpile drepte pe pietrele alunecoase de pe fundul râului şi tras în jos de pelerina grea, umflată de apă, a intrat în panică, cu ochii ieşiţi din orbite, dând sălbatic din singura lui mână.

Rodrigo a dat fuga şi a sărit în râu. L-a apucat pe tânăr tocmai când capul i se ducea din nou sub apă. L-a ridicat în picioare, l-a tras la mal şi l-a târât afară.

Cygnus s-a prăbuşit în genunchi pe iarbă, tuşind şi scuipând. Rodrigo îl batea pe spinare, în timp ce el încerca disperat să tragă aer în piept. A rămas acolo, pe pământ, respirând în gâfâieli scurte şi dureroase şi tremurând incontrolabil.

Rodrigo i-a pus o mână pe umăr.

— Scoate-ţi hainele ude şi vino lângă foc. Narigorm, adu o pătură. Dar Cygnus era incapabil să se mişte. Rodrigo s-a lăsat pe vine şi a început să-i tragă pelerina udă leoarcă de pe spate. În timp ce-l ajuta pe tânăr, care tremura, să-şi scoată hainele, s-a uitat la Zophiel, care privea amuzat spectacolul.

— L-ai împins intenţionat. Te-am văzut.

— Avea nevoie să se răcorească.

— Ştii că nu poate să înoate.

— Atunci e timpul să înveţe. Nu asta fac lebedele? Cu siguranţă ăsta e rostul unei lebede,

ăsta, şi să constituie o friptură bună pentru masă. La urma urmei, la altceva nu sunt bune. A făcut o pauză, s-a uitat la el, apoi brusc a dat capul pe spate, hohotind de râs. Dar ce avem noi aici? Se pare că m-am înşelat. Micul nostru prinţ nu e nicidecum lebădă.

Ne-am întors, urmărindu-i privirea batjocoritoare. Cygnus era încă îngenuncheat pe iarbă. Dar acum era dezbrăcat până la brâu, şi am văzut pe loc ce voia să spună Zophiel. Nu mai era nicio aripă, nicio pană, ci doar un ciot de carne roz, cam de lungimea tălpii piciorului, cu şase protuberanţe mici în partea de jos, muguri de carne nu mai mari decât nişte sfârcuri de femeie.

Zophiel rânjea larg.

— Fireşte, dacă aş fi ştiut că nu e decât un biet schilod, n-aş fi... Cygnus a tresărit la cuvântul schilod, dar Zophiel n-a apucat să-şi termine fraza. Dintr-o mişcare rapidă, Rodrigo a ajuns la el şi l-a lovit zdravăn peste gură cu dosul palmei. Zophiel a căzut pe spate pe iarbă, dar şi-a revenit iute. Cu mâna stângă la gură, s-a chinuit să se ridice în picioare. Am zărit o licărire de lumină reflectată de ceva din mâna lui dreaptă. Am încercat să strig ca să-l previn pe Rodrigo, dar Osmond ajunsese deja la Zophiel. L-a apucat de încheietura mâinii şi i-a răsucit-o. Cuţitul a căzut pe pământul îngheţat.

Osmond l-a îndepărtat cu piciorul.

— Ah, să nu îndrăzneşti, Zophiel, tu ai cerut-o.

O clipă, Zophiel a rămas săgetându-l cu privirea pe Rodrigo, apoi şi-a şters sângele ce i se prelingea pe bărbie din buza care i se umfla cu repeziciune.

— Ai grijă, Rodrigo, a spus el liniştit. E a doua oară când ridici mâna la mine. A treia oară n-o să-ţi mai permit.

21. Pietrele care stau în picioare

Pe la mijlocul dimineţii, când ne strângeam lucrurile să plecăm, tot nu ieşea fum din hornul vindecătoarei. Eram din ce în ce mai îngrijorat, dar ceilalţi erau prea preocupaţi de cearta dintre Rodrigo şi Zophiel ca să observe.

În timp ce-şi vedeau de treburi, tensiunea dintre ei era de-a dreptul palpabilă. Osmond îi supraveghea neliniştit pe amândoi, de teamă să nu-şi piardă cumpătul din nou şi să fie nevoit să sară să-i despartă. Parcă ar fi supravegheat nişte câini care mârâiau, ştiind că era doar o chestiune de timp până se sfâşiau reciproc. Cygnus, pe de altă parte, era atât de cufundat în nefericire şi umilinţă încât nici nu mai părea conştient de ce se petrecea în jur. I-a dat la o parte mâna lui Rodrigo când acesta a vrut să-l ajute să se ridice în picioare, şi-a scuturat pătura şi s-a dus să se îmbrace singur. Uscat, dar cu dinţii clănţănind incontrolabil, s-a întors în tabără. Nu se uita la niciunul dintre noi. Când Adela a încercat să-l facă să bea puţină supă ca să se încălzească, a împins supa la o parte fără un cuvânt şi s-a dus s-o pregătească pe Xantos pentru căruţă. Dar nici măcar adulmecările lui Xantos nu i-au stârnit nicio reacţie.

În timp ce ne făceam bagajele, mă tot uitam spre coliba vindecătoarei. Jurasem să nu mă întorc niciodată acolo, dar ştiam că nu puteam pleca fără să aflu dacă se întâmplase ceva rău. Din nou, mă simţeam responsabil. Dacă i-aş fi dus eu, şi nu Zophiel, carnea şi vinul cu o zi înainte, el n-ar fi

avut ocazia s-o ameninţe. Dacă trecuse dincolo de ameninţări? Dacă o îmbrâncise, ca pe Cygnus, şi zăcea rănită sau mai rău?

În vremurile astea e o nebunie să te apropii de o locuinţă unde nu arde focul în cămin. Ştiam asta, şi totuşi am urcat poteca spre coliba vindecătoarei. Am strigat când am ajuns la poartă, dar n-a răspuns nimeni. Grădina era cum o văzusem în ziua precedentă, găinile scurmau şi ciuguleau în continuare printre ierburi. Am mers cu prudenţă pe potecă. Fructele ciudate ale scoruşului atârnau grele de gheaţă. Trupurile micuţe scânteiau, răsucindu-se în adierea uşoară.

Când am ajuns la colibă şi tot n-a răspuns nimeni la strigătele mele, am dat la o parte draperia grea din piele şi am ţinut-o ridicată ca lumina slabă a iernii să pătrundă în interiorul cufundat în întuneric. Nişte stânci care făceau parte din coama dealului intrau în cameră, formând nişe şi rafturi naturale, pe care erau îngrămădite cratiţe şi oale de lut. De grinzile acoperişului atârnau buchete de ierburi uscate. Ceaunul negru de fier atârnat deasupra focului din centrul încăperii era gol şi focul era înăbuşit, astfel că abia dacă mai scăpa o urmă de fum. Doar câteva dungi roşii ca sângele în cenuşa sură, ca nişte vinişoare subţiri, arătau că dedesubt focul încă ardea. Mobilierul din încăpere era simplu: un scrin din lemn, două taburete joase şi un pat îngust ridicat la doar o palmă-două de la podeaua din pământ bătătorit. Patul era ocupat de un motan gri costeliv încolăcit în mijlocul lui, care mă privea impasibil cu nişte ochi mari şi verzi.

— Unde-i stăpâna ta, aşadar?

Motanul a clipit şi şi-a lins o labă.

Am ieşit şi m-am uitat prin grădină, scotocind prin tufişuri să văd dacă vindecătoarea nu zăcea leşinată pe undeva, dar nu era nici urmă de ea. Poate că Zophiel o speriase atât de tare, încât fugise. Am scrutat albia râului şi dealul de

deasupra ei, dar nu se zărea nimeni. Cascada se prăvălea mugind peste stânci în balta întunecată de dedesubt. Dacă femeia căzuse acolo şi fusese trasă în jos de forţa apei, nu aveam nicio speranţă s-o văd sub spuma învolburată.

M-am întors să plec, oprindu-mă doar ca să las un clondir mic cu vinul lui Zophiel lângă uşă. Zophiel nu ştia că-i făcuse acest dar, însă îmi ziceam că măcar atât putea face şi el.

Închisesem poarta şi începusem să cobor, când o voce a strigat în urma mea:

— Dacă ce mi-ai lăsat la uşă e vin, îţi mulţumesc.

M-am întors. Poarta era deschisă şi vindecătoarea stătea cu o mână pe ea, dar nu-mi dădeam seama dacă o deschisese de afară sau dinăuntru. M-am întors câţiva paşi pe potecă, dar nu destul de aproape ca să mă poată atinge.

— Am venit să-mi cer iertare pentru Zophiel, bărbatul care a venit la tine aseară... şi să te asigur că orice ţi-ar fi spus, n-o să-l lăsăm să-şi ducă la îndeplinire ameninţările.

— Prietenul vostru e un om îngrozit, şi pe bună dreptate, judecând după urletele pe care le-am auzit azi-noapte. Mi-e milă de el. De-asta i-am dat ce voia, nu fiindcă m-a ameninţat.

— Aşadar, ai auzit lupul.

— L-am auzit. Prietenul vostru n-a reuşit să-l omoare.

Era o afirmaţie, nu o întrebare. Mă întrebam cât de ascuţit îi era auzul.

— N-a muşcat momeala. Dar noi plecăm. Cred că o să ne urmeze, aşa că nu trebuie să te temi de el.

— Eu mă tem de preoţi şi de alţii, care cred că Dumnezeul îndurării e slăvit cel mai bine cu ruguri şi roţi de tortură, nu de lupul acela. Ştiu că nu pe mine mă vânează.

Am privit în jos, spre tabără. L-am văzut pe Cygnus băgând-o pe Xantos între hulubele căruţei.

— Trebuie să plec, dar multe mulţumiri pentru ajutor. Femeia şi copilul sunt deja mai bine.

— Mă bucur.

M-am întors şi am făcut câţiva paşi pe cărare, dar m-am întors din nou; vindecătoarea era tot acolo, cu o mână pe poartă, ca şi cum s-ar fi aşteptat să mai spun ceva.

— Iartă-mă, dar sunt curios. Unde erai adineaori? Nu te vedeam nicăieri. M-ai auzit când te-am strigat?

A zâmbit.

— Te-am auzit. Eram acolo.

Imaginea blănii gri şi a ochilor verzi mi-a răsărit în minte şi, fără să mă pot abţine, am izbucnit:

— Motanul?

Ea a râs.

— Şi tu crezi că sunt vrăjitoare? Nu, nu motanul, cascada. Apa e transparentă, dar ascunde mai bine decât o uşă solidă. E o peşteră în spatele ei. Am descoperit-o cu mult timp în urmă şi a ştiut-o şi mama mea înainte. Dacă oamenii s-ar uita, ar vedea-o, dar nu se uită. Când vrei să te ascunzi, cel mai bun loc este adeseori în plină vedere. Dar cred că tu ai descoperit deja asta.

În ziua aceea, călătoria a fost mai agitată ca de obicei. Pământul era foarte îngheţat, ceea ce făcea treaba lui Xantos mai uşoară şi înaintarea mai rapidă, dar, în ciuda soarelui de iarnă, un nor de furtună apăruse deasupra grupului nostru. Adela s-a străduit să întreţină o pălăvrăgeală veselă, dar n-a avut niciun efect. Buza umflată şi evident dureroasă a lui Zophiel era o amintire constantă a umilinţei pe care o suferise, şi el nu era omul care să îndure astfel de umilinţe în tăcere. Doar Narigorm a fost scutită de sarcasmele lui. Era precaut cu ea din noaptea aceea, în cripta capelei, când ea vorbise despre lupii ce străjuiesc drumurile morţilor, dar dorinţa lui de a nu o

provoca nu se extindea şi la noi, ceilalţi. Şi-a vărsat fierea mai întâi pe Rodrigo, apoi pe Cygnus şi în cele din urmă pe Adela, întărâtându-i cu fiecare ocazie, până când Osmond mai avea puţin şi-i învineţea ochiul ca să se asorteze cu buza. Rodrigo, nebăgându-l în seamă pe Zophiel, se străduia cu disperare să-l angajeze pe Cygnus în conversaţie, dar răspunsurile monosilabice ale acestuia arătau limpede că voia să fie lăsat în pace.

Ca să înrăutăţească şi mai mult lucrurile, drumul mergea acum pe marginea unei păduri străvechi. Deşi soarele scânteia pe ramurile golaşe şi îngheţate ale copacilor, pădurea ne neliniştea pe toţi. Nu erau frunze în copaci ori în tufişuri, dar din cauza trunchiurilor groase şi a încâlcelii de arbuşti de anul trecut era greu să vezi prea adânc în desiş. După spaimele nopţii trecute, eram toţi cu nervii încordaţi. Orice putea ţine pasul cu noi din umbră, ascunzându-se după copaci. Şi nu aveam a ne teme doar de animale, există şi prădători umani. O bandă de tâlhari putea fi pitită cu uşurinţă la următoarea cotitură, şi fiecare strigăt de pasăre, fiecare foşnet putea fi semnalul ei.

După-amiaza era pe sfârşite şi pădurea părea fără capăt, aşa că am grăbit pasul, nemaioprindu-ne nici măcar să mâncăm, până când am ajuns la o răspântie. Drumul principal continua printre copaci, dar unul mai mic, mai desfundat, părea să iasă din nou în spaţiu deschis. Niciunul dintre noi nu voia să-şi petreacă noaptea dormind lângă pădurea aceea, astfel că, de comun acord, am mânat-o pe Xantos pe drumul desfundat.

Soarele era jos şi frigul nopţii se instala deja. În afară de liziera neagră a pădurii din spatele nostru, singurul lucru care se vedea era, în depărtare, un cerc de pietre aşezate vertical. Pietrele întunecate se profilau clar pe întinsul cerului ce devenea tot mai roz. Era un loc sumbru şi pustiu. M-am cutremurat gândindu-mă la zeii care fuseseră, probabil, adoraţi aici cândva.

În scurt timp, a fost limpede că drumul ducea spre pietre şi nicăieri altundeva. După tot efortul acela, făcuserăm un drum zadarnic, dar era prea târziu să ne întoarcem înainte de căderea nopţii, aşa că am împins în continuare căruţa spre cercul de pietre.

Acestea erau cam de înălţimea unui om, douăsprezece la număr. O stâncă mai înaltă, ca o regină războinică din vechime, stătea puţin în afara cercului şi, între ea şi acesta, mai multe pietre mici zăceau căzute pe două rânduri, parcă prosternându-se în faţa ei. Chiar şi de aproape era un loc straniu, dar totodată liniştitor, căci pietrele rezistaseră secolelor de furtuni, invazii şi dezastre şi supravieţuiseră neschimbate.

La baza stâncii-regină am găsit un bazin din piatră adânc, curbat ca o scoică, dar destul de mare ca să poată sta un om în el. Era aşezat în aşa fel încât oricum ar fi căzut ploaia pe stâncă să se prelingă pe suprafaţa ei şi să picure dedesubt, în el. Suprafaţa din piatră a bazinului era înverzită de mâl, dar după ce am spart stratul subţire de gheaţă, apa dinăuntru era limpede şi curată. Măcar aveam destulă apă ca să-i dăm lui Xantos şi să ne fierbem mâncarea.

Soarele cobora iute şi, aproape înainte ca el să dispară, au apărut primele stele, aducând cu ele un vânt tăios. Am terminat de preparat cina. Zophiel pusese din nou momeala otrăvită la oarecare distanţă de tabără, dar nu cred că noi, ceilalţi, mai speram să aibă efect. Probabil că nici el. Era ca o amuletă, un talisman, ceva care să apere de dezastru atunci când ţi-e cu neputinţă să-l previi. În ciuda afirmaţiilor lui, Zophiel avea nevoie de speranţă la fel de mult ca şi noi. Când cerul s-a întunecat, a început să se plimbe neliniştit, uitându-se printre pietre în toate direcţiile, dar fără a ieşi din cercul lor protector.

— Tu nu vrei să mănânci, Narigorm? a strigat Adela peste umăr, în timp ce punea carne în

strachina mea.

Narigorm era ghemuită în umbra uneia dintre pietre. Stătea aplecată, uitându-se la ceva aşezat pe pământ în faţa ei, în lumina focului. Pieptul mi s-a strâns într-o durere surdă văzând-o cum îşi mişcă mâinile în felul acela familiar deasupra pământului.

— Narigorm, ai auzit ce-a spus Adela? Vino să mănânci acum!

Adela a ridicat ochii, surprinsă de severitatea glasului meu, dar Narigorm nu s-a mişcat.

— Ah, n-am observat, a zis Adela cu o voce neliniştită. E mai bine să n-o deranjăm, Neguţătorule, când citeşte în rune. Ar putea... aduce ghinion. O să-i păstrez nişte mâncare.

Pietrele străvechi păreau mai înalte în întuneric. Forme bizare dansau pe ele în lumina aruncată de flăcări, de parcă ne-ar fi înconjurat o mulţime de oameni nevăzuţi, cărora le zăream doar umbrele.

Am luat o strachină cu mâncare şi m-am dus la Narigorm, aşezându-mă intenţionat între ea şi foc ca să acopăr lumina. I-am întins strachina, sperând că aburul fierbinte şi aromat ce se ridica din ea avea s-o facă să-şi dea seama că îi e foame.

— Te rog, Narigorm, am spus slab, de ce nu laşi alea şi nu vii să mănânci? Lasă runele în seara asta, fii fată bună, nu aici.

— Ce rău poate face? a zis Osmond. Poate o să ne spună cum să scăpăm de lupul ăla. Dacă am şti măcar de ce ne urmăreşte, m-aş simţi mai bine.

Ce rău poate face? Nu-i spusesem nici lui, nici celorlalţi ce citise Narigorm în rune în noaptea în care se născuse Carwyn şi murise Jofre. Încercasem să mă conving că vorbele ei nu însemnaseră nimic. Toţi fuseserăm îngrijoraţi pentru Adela şi copilul ei în noaptea aceea. Narigorm nu făcuse decât să rostească lucrul de care ne temeam fiecare în sinea lui. Moartea lui Jofre fusese doar o coincidenţă, nimic mai mult.

Poţi citi orice în prezicerile unei ghicitoare; le fac intenţionat destul de vagi ca să pară a se împlini întotdeauna. Poate că nici despre moartea lui Pleasance nu aflase din rune. O fi urmărit-o şi o fi văzut-o spânzurată. Nu era nimic mistic în asta, cel puţin aşa încercam să mă conving.

Narigorm a luat o rună şi a ridicat-o în lumina focului. Simbolul de pe ea semăna cu o strachină aşezată pe-o parte.

— *Peorth* răsturnat.

Osmond s-a uitat la simbol, apoi şi-a ferit repede privirea.

— Are legătură cu lupul?

— *Peorth* înseamnă un secret pe care cineva nu l-a spus.

El a râs stânjenit.

— De-astea avem toţi. Să mă gândesc. Când eram mic, eram îndrăgostit nebuneşte de camerista mamei, dar eram prea ruşinos ca să-i spun. Poftim, ăsta-i secretul?

Narigorm a scuturat din cap.

— Când *peorth* e răsturnat, înseamnă un secret întunecat, un secret întunecat care va fi dezvăluit curând.

Am auzit o răsuflare adâncă undeva în spatele meu, apoi Osmond a zis încet:

— Neguţătorul are dreptate. Ar trebui să mănânci acum.

Dar Narigorm a ridicat o a doua rună pe care erau gravate două V-uri faţă în faţă, întreţesute.

— *Jara*. Timpul recoltei. Timpul seceratului.

În lumina focului, flăcări portocalii şi roşii se zvârcoleau în părul ei alb. S-a uitat spre Osmond.

— Când *jara* stă lângă *peorth*, înseamnă că în curând cineva va culege pedeapsa pentru secretul lui întunecat.

Chipul lui Osmond a fost străbătut de o expresie de panică intensă, şi el s-a uitat la Adela, care privea cu ochii la fel de măriţi, cu polonicul suspendat în aer, vărsând conţinutul în iarbă.

— Ajunge, Narigorm, am spus tăios.

Intenţionam să spun mai mult, dar Zophiel a vorbit din umbră.

Glasul îi suna bizar de încordat, aproape rugător.

— Runele arată doar ce ar putea să fie. Stă în puterea noastră să schimbăm rezultatul. Ele sunt numai o avertizare cu privire la ce se poate întâmpla dacă nu facem nimic să prevenim asta.

Narigorm a ridicat capul şi l-a privit fix. Lumina flăcărilor şerpuia pe faţa ei palidă, ca şi cum nişte vipere s-ar fi zvârcolit pe pielea ei. Apoi, fără să răspundă, a luat încă o rună şi a ţinut-o în sus. Aceasta era ca o cruce strâmbă.

— *Nyd*, a spus ea. E runa destinului. Înseamnă că nu se poate face nimic pentru a le schimba pe celelalte două. Soarta scrisă în ele nu poate fi schimbată. Secretul întunecat va fi dezvăluit şi pedepsit.

În liniştea care a urmat, nimeni nu s-a clintit. Singurele sunete erau trosnetul focului şi şuieratul ascuţit al vântului printre pietre.

În cele din urmă, tăcerea a fost ruptă de Rodrigo.

— Pentru cine sunt aceste avertizări, Narigorm? Ştii asta?

Ea a întins mâna şi a mai luat ceva de pe jos, ridicându-l în lumina focului. De data asta nu era o rună, ci o mărgea micuţă de marmură neagră.

— Pentru cine a scăpat asta, a zis ea.

Ne-am uitat unii la alţii nedumeriţi, apoi Adela a spus fără să se gândească:

— Zophiel, nu e asta mărgeaua pe care ai folosit-o în trucul cu potirul de Cră...?

S-a întrerupt. Zophiel stătea lipit de o piatră, cu ochii măriţi de groază. Chiar şi în lumina slabă a flăcărilor, se vedea că tremura violent. Şi-a acoperit faţa cu mâinile şi încet, ca un om care a fost înjunghiat, a alunecat pe piatră până a ajuns ghemuit la pământ.

— Trebuie să mă ajutaţi... trebuie să-l opriţi... nu-l puteţi lăsa să mă ucidă...

Nimeni nu se mişca. Eram cu toţii uluiţi. Îl mai văzuserăm pe Zophiel speriat, dar atunci era furios, răcnea ordine. A-l vedea redus la o epavă tremurătoare era mult mai înspăimântător. M-am dus la el şi i-am pus mâna pe braţ. A tresărit, dar nu mi-a înlăturat-o.

— Zophiel, am spus cât am putut de blând, despre cine vorbeşti? Cine să te omoare?

— Lupul, a şoptit el.

— Ei, haide, Zophiel, urletele astea noapte după noapte ne chinuie pe toţi. Ştiu că e nefiresc ca un lup să ne urmărească aşa, dar trăim vremuri ciudate; oamenii şi fiarele sunt flămânzi deopotrivă. Dacă te gândeşti însă la ce i s-a întâmplat lui Jofre, el era singur, şi oricum e mult mai probabil că a fost ucis de o haită de câini asmuţită asupra lui cu intenţie. Câtă vreme ne ţinem aproape unii de alţii, un lup singuratic n-o să ne atace.

Zophiel a gemut, cu faţa încă îngropată în palme.

— Ai fost vreodată atacat de un lup, de asta mereu te-ai...?

A scuturat din cap, dar tot nu l-a ridicat să se uite la mine.

Apoi m-a izbit un gând.

— Zophiel, când eram în peşteră, în noaptea în care am auzit pentru prima dată lupul urlând, ai spus că dacă lupul e un animal, focul l-ar speria, dar dacă e un lup uman, atunci focul l-ar atrage. Cu asta crezi că avem de-a face, cu un lup uman?

A tresărit.

— Zophiel, am spus rugător, dacă ştii ce creatură e, trebuie să ne spui. Trebuie să ştim cu ce ne confruntăm.

Osmond a băgat un băţ încins într-un pahar şi s-a auzit un sfârâit. S-a dus spre locul unde şedea ghemuit scamatorul.

— Vin fiert, a zis el stingherit, întinzându-i paharul.

Pe faţa lui se citeau deopotrivă stânjeneala şi mila.

Zophiel a luat paharul, deşi mâinile îi tremurau atât de tare ca până la urmă a fost nevoie să-l ajut să-l ţină. S-a crispat când vinul cald i-a atins buza crăpată, dar l-a înghiţit lacom pe tot.

I-am dat înapoi lui Osmond vasul gol. Stătea şi se uita în jos la silueta tremurătoare ghemuită lângă piatră.

— Neguţătorul are dreptate, zise. Trebuie să ne spui. Să fim pregătiţi.

Zophiel şi-a apăsat mâna pe buza umflată, cu ochii aţintiţi în pământ, apoi, într-un târziu, a încuviinţat din cap.

— O poveste cu un lup, a zis el cu un hohot de râs tremurat. Le-aţi auzit pe a Neguţătorului şi pe a lui Pleasance, acum o vreţi pe a mea. De ce nu? Dacă e să dăm crezare runelor, o veţi afla destul de curând. Măcar dacă v-o spun eu, va fi adevărul, nu minciunile pe care le spun alţii despre mine.

A rămas tăcut îndelung, apoi a început, cu voce încă tremurătoare, dar recăpătându-şi treptat stăpânirea de sine.

— A fost odată un băiat dintr-o familie săracă, aşa se începe o poveste, nu, Cygnus? Era unul dintre cei cinci copii, dar băiatul ăsta era diferit de fraţii lui: învăţa repede şi era deştept. Era, de asemenea, cucernic şi fraţii îl urau pentru asta. Îl hărţuiau şi-l tiranizau, dar asta nu făcea decât să-i sporească evlavia. Preotul a insistat pe lângă tatăl lui să-l dea pe băiat la mânăstire la numai şapte ani, ca să poată merge la o şcoală pentru săraci. Educaţia primită acolo a fost solidă, dar dură. Elevii erau învăţaţi temeinic şi bătuţi la fel de temeinic, nefiind lăsaţi să uite nicio clipă că erau ţinuţi acolo din milă. Dar disciplina întăreşte hotărârea şi purifică sufletul. Băiatul a ajuns

acolit[10] şi a ieşit din această şcoală ştiind că era demn să-L servească pe Dumnezeu şi crezând cu naivitate că acesta avea să vadă zelul inimii lui şi să-l răsplătească pentru credinţa cu care-L slujea. A intrat în ordinele majore ca subdiacon, avansând până la preot, dar nu este uşor pentru un tânăr fără un patron bogat să-şi încropească un venit. A slujit rectori care nu erau decât nişte proşti analfabeţi şi care cunoşteau atât de puţin limba latină, încât bâiguiau slujba pe dinafară, fără să ştie ce spuneau. Adeseori nu se oboseau să vină la slujbă luni în şir, lăsându-l pe tânărul preot să se ocupe de sufletele enoriaşilor. În cele din urmă, el a reuşit să-şi câştige existenţa în Lincoln, dar, deşi acest mare oraş e bogat, parohia lui nu era la fel. Se afla în partea cea mai săracă a oraşului. Nicio breaslă bogată nu dăruia bisericii pocaluri de argint ori bani de capele noi, ba nici măcar cât să se repare găurile din acoperiş. Biserica nu se afla în drumul pelerinilor spre sanctuarele Sfântului Hugh şi al Micului Hugh[11] din marea catedrală. Era la poalele unui deal, lângă cheiul puturos. Aici veneau doar oamenii cei mai săraci, şobolanii din docuri, beţivii, târfele şi marinarii de rând. Negustorii bogaţi şi căpitanii de corăbii mergeau la bisericile mai prestigioase. Cu toate acestea, preotul muncea sârguincios şi se ducea zilnic la catedrală ca să se facă remarcat, în speranţa unei numiri mai bune. Stârpea fără încetare păcatul, oriunde îl găsea, slujind celor săraci şi împuţiţi pe paturile de moarte şi dojenindu-i pe beţivi şi pe târfe, fără a se gândi la propria-i sănătate. Încă mai avea credinţă pe-atunci tânărul nostru preot, credinţa că dacă îşi îndeplinea îndatoririle cu zel, Dumnezeu şi episcopul aveau să-l recompenseze cu o parohie în care învăţătura şi talentele lui să poată fi mai bine apreciate.

Zophiel a tresărit, ca şi cum ar fi auzit ceva. A scrutat întunericul, cu spatele lipit zdravăn de granitul tare al pietrei, trăgându-şi umbra acesteia

deasupra lui ca pe o pătură, de parcă ar fi putut să dispară în ea, să piară, ca o mărgea dintr-una din scamatoriile lui. Dar oricât de întunecat ar fi locul pe care-l găseşte un om ca să se ascundă, cea mai mică licărire de lumină va prinde albul ochilor săi, şi noi îi vedeam acum, măriţi de spaimă, strălucind ca nişte oase albite în lumina lunii.

Osmond i-a mai adus un pahar cu vin şi el a luat o înghiţitură zdravănă înainte de a-şi relua povestirea.

— Apoi, într-o zi, s-a întâmplat un miracol. Era mijlocul iernii, ninsese din greu şi corăbiile fuseseră nevoite să sape un tunel prin gheaţă ca să ajungă la chei. Preotul ţinea cea de-a treia slujbă a zilei. În biserică era o mână de oameni, în general bătrâni şi cerşetori ce intrau ca să se apere de frig — nu că în biserică ar fi fost mult mai cald decât pe străzi. Deodată, uşa s-a dat de perete şi a intrat clătinându-se o femeie cu un băieţel ce zăcea flasc şi nemişcat în braţele ei. Se jucase pe gheaţă şi alunecase în apă. Îl scoseseră, dar era prea târziu, băiatul era mort. Mama l-a implorat pe preot să se roage pentru el. Nu se mai putea face nimic, dar femeia era atât de disperată, că preotul i-a luat copilul din braţe şi l-a dus în sacristie, numai că, în grabă, s-a împiedicat şi a căzut peste băiat. Zguduitura căzăturii sau greutatea sa au împins probabil apa din plămânii copilului, căci atunci când preotul s-a aplecat să-l ridice, acesta a tuşit şi a început să tragă aer în piept. A dus copilul înapoi în biserică, şi mama a fost copleşită de bucurie văzând că era viu. Nimeni nu-l văzuse scăpându-l şi, până a apuca să explice, toată lumea povestea deja cum preotul se rugase pentru un copil mort şi-l trezise la viaţă. Vestea miracolului s-a răspândit şi tot mai mulţi oameni au început să vină la preot, mai întâi cei săraci, dar apoi şi cei bogaţi, care lăsau bisericii bani şi daruri frumoase. Trimiteau după el ca să vină în casele lor să le atingă rudele bolnave şi erau generoşi în recunoştinţa lor.

— Preotul i-a vindecat şi pe alţii? l-a întrerupt Adela.

Zophiel a râs amar.

— Miracolele sunt precum crimele; după primul, fiecare devine mai uşor decât precedentul căci, cu fiecare succes, siguranţa de sine a făcătorului de minuni e tot mai puternică. Dar nu-i destul să-i vindeci pe cei bolnavi şi să învii morţii. Oamenii vor spectacol. Vor gesturi măreţe, aşa cum la slujbe populaţia ignorantă are nevoie de procesiune şi dramă pentru a aprecia puterea şi slava lui Dumnezeu. Oferă-le o rugăciune liniştită şi o binecuvântare simplă şi vor crede că nu s-a întâmplat nimic important. Aşa că trebuie să le dai sânge şi sudoare. Trece-ţi mâinile peste capul unui bărbat, zvârcoleşte-te şi gemi, scoate o piatră şi spune-i că asta era ceea ce-i dădea durerea de cap. Strigă vorbe fără şir, lasă-i să vadă de ce efort e nevoie, apoi ridică un zgârci însângerat spunând: „Asta am smuls din pântecul tău.”

Rodrigo a scuturat din cap, dezgustat.

— L-ai făcut mincinos pe Neguţător pentru că le vinde oamenilor relicve, şi acum ne spui asta.

— Eu nu le vindeam oase false de sfinţi spunându-le să-şi pună credinţa în minciuni. Nu înţelegi? Eu chiar îi vindecam. Le arătam pietrele numai ca să-i fac să aprecieze ce făceam pentru ei, dar mâinile mele erau cele care-i vindecau. Aveam puterea de a vindeca. Dumnezeu lucra prin mine. Mi-a arătat asta atunci când am înviat din morţi acel copil. M-a ales pentru că sufletul îmi era pur, pentru că muncisem să-l fac aşa.

Zophiel gâfâia, străduindu-se să-şi recapete stăpânirea de sine.

— Şi ce s-a întâmplat, Zophiel? am întrebat încet.

— O fată. O târfă mică şi proastă şi mama ei. Era fiica mai mică a unor oameni bogaţi, avea vreo paisprezece ani. Era răsfăţată şi i se permitea orice. Nu voia să mănânce, şi când era forţată, se făcea să

vomite ce mâncase. Zăcea uneori zile în şir cu ochii în tavan, fără să vorbească. Avea şi crize, convulsii, nu dese, dar destul ca să-i facă pe părinţii ei să se îngrijoreze cu privire la perspectivele ei de măritiş. Doctorii n-o puteau ajuta, aşa că m-au chemat pe mine, cum făceau atât de mulţi pe vremea aceea. Mi-am aşezat mâinile pe ea şi am declarat-o vindecată, dar chiar în noaptea aceea a avut iar convulsii, mai rău decât înainte. Cum refuzase să accepte că era vindecată, ştiam că persista în vreun păcat grav. Am rămas singur cu ea şi am chestionat-o, şi în cele din urmă a recunoscut că se atingea în părţile intime, excitându-se. I-am poruncit să se oprească, dar deşi a jurat că o făcuse, ştiam că nu era aşa, pentru că boala a continuat. De atunci am început s-o văd zilnic singură, ca să-i ascult spovedania, l-am dat penitenţe, dar boala nu trecea. Am dezbrăcat-o şi am biciuit-o cu o nuia ca să-i alung poftele. Dar era atât de adâncită în depravare, că poftele ei dezlănţuite m-au ajuns. Am început să-i visez trupul gol. Când încercam să spun liturghia, îmi invada rugăciunile. Ştiam că încerca să mă farmece. Am biciuit-o mai tare, şi m-am biciuit pe mine însumi şi mai tare. M-am biciuit până la sânge. Îmi pedepseam carnea în toate felurile imaginabile, postind, lipsindu-mă de somn, purtând o curea cu ţepi de fier care îmi intrau în carne, dar nimic n-o putea înfrânge. Cum boala ei persista, în oraş a început să se furişeze zvonul că-mi pierdusem puterile vindecătoare. Alţi preoţi, invidioşi pe miracolele mele, spuneau că-mi pierdusem puterea de a vindeca din cauza unui păcat cumplit. Şi atunci mama fetei a venit la mine la biserică. S-a repezit la mine, acuzându-mă că mă culcasem cu fiica ei; pretindea că aceasta îi mărturisise. Zicea că avea să-i spună soţului ei.

Mâna lui Zophiel, cu încheieturile degetelor strălucind albe în lumina lunii, a ieşit din

întunericul mantiei, şi am zărit scânteierea argintie a cuţitului pe care-l strângea.

— Jur pe sângele sfânt al Domnului că nu am cunoscut-o carnal pe fata aceea. Oricât m-a ispitit, am fost credincios jurămintelor mele. M-am păstrat pur. Dar în ziua aceea, când mama ei răcnea la mine în propria-mi biserică, ştiam că Dumnezeu mă părăsise şi că nu mă puteam apăra împotriva minciunilor ei. Ştiam ce avea să se întâmple. Aveam să trec prin umilinţa unei arestări, şi cu toate că puteam cere judecarea într-un tribunal bisericesc, acuzaţia de a fi violat-o pe fiica unui om bogat şi puternic nu avea să fie tratată cu uşurinţă. Era cuvântul meu împotriva cuvântului fetei, şi pedeapsa avea să fie aspră. Mă blestemam că rămăsesem singur cu ea. Chiar dacă aş fi fost găsit nevinovat, chiar dacă nenorocita ar fi putut fi determinată să-şi mărturisească minciunile, ştiam că nimeni nu avea să mai creadă în miracolele mele, nimeni nu avea să mai vină la mine pentru vindecare. Aveam să pierd toate lucrurile pentru care muncisem, banii, respectul. Toate străduinţele mele vor fi fost zadarnice, aveam să mă întorc în mizeria din care mă luptasem atâta să scap. După tot ce făcusem pentru Dumnezeu, nu meritam asta. Nu puteam să rămân acolo şi să aştept să vină cu toţii după mine. Aşa că mi-am aruncat veşmintele preoţeşti, am adunat ce-am putut şi, la căderea nopţii, am pornit la drum.

A urmat o tăcere lungă după ce Zophiel şi-a încheiat povestea. El stătea iar cu capul în mâini, parcă încercând să alunge amintirea acelei zile. M-a cuprins tristeţea, dar nu pentru omul ghemuit lângă piatră, ci pentru tânărul, de mult dispărut, care cândva se străduise atât de tare, avusese atâta credinţă.

În cele din urmă, tăcerea a fost ruptă de Adela. Îl privea, nevenindu-i să creadă.

— Ai fost preot? a zis ea, de parcă abia atunci ar fi priceput ce-i povestise. Dar cum ai fi putut fi?

Tu eşti un magician, un scamator.

Zophiel a ridicat capul şi a râs cu amărăciune.

— Crezi că e mare diferenţă? Când scamatorul dă un spectacol, oamenii văd ceea ce vor să vadă. Scamatorul ridică pocalul, spune abracadabra şi iată, o mărgea albă se face neagră; o broască se transformă în porumbel; plumbul devine aur. Când un preot ridică pocalul şi îşi rosteşte incantaţiile lui latineşti, oamenii spun: iată, vinul s-a transformat în sânge, pâinea s-a transformat în carne.

— Asta e o blasfemie! Osmond părea mai şocat decât îl auzisem vreodată. Rodrigo are dreptate, eşti un ipocrit. L-ai acuzat pe Cygnus de sacrilegiu când a sugerat că Adela ar putea naşte în capelă. Dar tu, un preot, să spui...

— Ştii ce e blasfemia de fapt, Osmond? Blasfemia e o femeie. Asta e ticăloşia în faţa lui Dumnezeu. Femeile sunt succubi care se agaţă ca nişte lipitori de sufletul bărbatului. Ele dărâmă tot ce a construit şi-l reduc la nimic. Îl îndepărtează de Dumnezeu, aruncându-l în capcanele diavolului, niciun bărbat nu e apărat de ele, căci chiar dacă rezistă ispitei lor, ele vor găsi o cale de a-l distruge. Şi într-o zi ai să descoperi tu însuţi asta, Osmond. Într-o zi, ea o să-ţi facă ce le fac ele întotdeauna bărbaţilor: îţi va damna sufletul.

Adela, acoperindu-şi chipul cu mâinile, s-a ridicat şi a luat-o la fugă spre căruţă. Aruncându-i priviri mânioase lui Zophiel, Osmond a fugit după ea.

Cygnus s-a ridicat în picioare, cu faţa crispată de furie.

— Cum îndrăzneşti să vorbeşti aşa despre femei, mai ales despre Adela? Nu ţi-a arătat decât bunătate. Uiţi că o femeie ţi-a dat viaţă?

Dar Narigorm l-a întrerupt:

— Nu e niciun lup în povestea asta. Ai zis că e o poveste cu lupi.

— Narigorm are dreptate, am spus. Ce-are-a face povestea asta cu lupul?

Zophiel a sorbit ultimele picături de vin din pahar.

— Are totul de-a face cu lupul. Lupul care ne urmăreşte e un lup uman, aşa cum ai bănuit, Neguţătorule. Ştiam că m-a găsit în noaptea când l-am auzit din peşteră. De atunci mă vânează.

— Din cauza fetei? am întrebat.

— Nu, nu din cauza fetei, ea nu are nicio importanţă pentru nimeni. Dacă ar fi fost asta, ar fi trimis oamenii şerifului după mine. Nu oamenii şerifului ne pândesc pe noi de-acolo, de undeva; e lupul episcopului. „Lupii" sunt oamenii pe care-i plăteşte Biserica pentru a recupera ce i s-a luat. Lucrează singuri, urmărindu-şi prada luni în şir, uneori ani, ca să recupereze vreo relicvă ori bijuterie furată. Lucrează în afara legii. Sunt prea multe obiecte preţioase în biserici şi abaţii a căror provenienţă n-ar face faţă unei cercetări amănunţite în sala de judecată. Ce episcop ori abate ar putea jura că relicvele şi giuvaierurile lui n-au fost odinioară proprietatea altcuiva, a cuiva care la rândul său le-ar putea cere înapoi? Lupii Bisericii nu arestează oamenii ca să-i aducă în faţa justiţiei. Biserica nu poate risca asta. Lupii au justiţia lor proprie, unde ei sunt judecători, juri şi călăi.

— Dar nu înţeleg, n-ai pomenit de niciun furt. Ce ai furat?

— N-am furat nimic. N-am luat decât ce era al meu. Le-am câştigat. Mi-au fost date ca semn de recunoştinţă de către cei pe care i-am vindecat. Puterea mâinilor mele i-a vindecat, nu Biserica. Era dreptul meu să le iau.

Am scuturat din cap, nevenindu-mi să cred:

— Ai luat darurile care au fost aduse în biserica ta ca ofrande de mulţumire?

— Farfurioara aceea de metal pe care am pipăit-o în caseta neîncuiată în noaptea în care m-

am ascuns în căruţă! Tocmai mi-am dat seama ce era, a zis Cygnus deodată. Era o farfurioară pentru sfânta împărtăşanie, nu-i aşa? Nimeni n-ar face o farfurioară atât de mică pentru altceva.

— Piesa aceea nu are mare valoare, dar e a mea, zise Zophiel.

Înţelegerea se aşternea treptat pe chipul lui Cygnus:

— Dar dacă Jofre a fost curios şi ţi-a cotrobăit prin cufere şi a văzut-o, trebuie să-şi fi dat seama că era bizar ca un magician să călătorească având la el un obiect pe care doar oamenii Bisericii ar trebui să-l atingă. Asta a vrut să spună în capelă, când a ameninţat să vândă informaţii despre ce se afla în cuferele tale. N-avea de unde să ştie cine eşti, dar ştia că niciun laic nu ar fi pus mâna în mod cinstit pe un asemenea obiect.

— Aşadar, a spus Rodrigo furios, am avut dreptate. Ai ameninţat să-l predai pe Cygnus oamenilor şerifului, dar nu aveai nicio intenţie de a face aşa ceva. Erai tu însuţi un fugar. Nu puteai risca să ajungi într-un tribunal ca să depui mărturie împotriva lui. L-ai torturat cu ameninţările tale pentru că te amuza. Şi l-ai acuzat pe Jofre că era un hoţ când tu...

— Erau ale mele, a repetat cu încăpăţânare Zophiel, ignorându-l pe Rodrigo, ai cărui ochi scânteiau de mânie.

— Ce nu înţeleg eu, am zis, este de ce, dacă ştiau că tu le-ai luat, nu a pus lupul ăsta mâna pe ele îndată ce te-a găsit?

— Nu ştia sigur că eu le-am luat. Doar nu crezi că am plecat pur şi simplu cu ele? Nu sunt atât de prost. Am avut grijă să fac să pară că biserica fusese jefuită. Era plin de hoţi şi de străini în jur. Puteau să intre şi să fure orice numai ca să le dea pe o băutură sau o târfă. Mi-a fost uşor să arunc bănuielile asupra altora. Lupul nu avea nicio dovadă, aşa că trebuia să aştepte o ocazie de a se

uita în căruţă, sau poate spera că eram atât de nesăbuit încât să încerc să vând vreun obiect.

— Şi noi te-am protejat fără să ştim, pentru că a fost mereu unul dintre noi în preajmă, am zis.

— Până în ziua aceea, în capelă, când schilodul ăsta bun de nimic a lăsat uşa nezăvorâtă, ziua în care a fost luat din cuferele mele un pocal de argint.

— Şi l-ai acuzat pe Jofre că l-a furat, am spus.

— Lupul a luat pocalul. A fost o avertizare.

Pumnii lui Rodrigo s-au încleştat de furie:

— Atunci ştiai că nu Jofre îl furase.

L-am apucat de braţ, atent la cuţitul din mâna lui Zophiel.

— În dimineaţa aceea nu ştiam, jur. Credeam că a fost Jofre. Credeam că el îl luase şi-l vânduse în oraş. M-am dus acolo în dimineaţa aceea ca să încerc să-l recuperez, dar n-am putut descoperi nicio urmă. Atunci mi-am dat seama că-l luase lupul, ca o avertizare pentru mine.

Răsuflarea lui Rodrigo era grea şi chinuită. Îi simţeam tensiunea din trup. Mă rugam să-şi poată ţine cumpătul, căci nici eu, nici Cygnus nu l-am fi putut opri dacă şi l-ar fi pierdut.

— Şi ce s-a întâmplat cu Jofre... a fost tot o avertizare? a întrebat el, cu glasul sugrumat de lacrimi reţinute.

Zophiel n-a răspuns.

M-am cutremurat. Vântul se înteţea şi flăcările focului se zbăteau sub rafale. Rodrigo şedea cu pumnii apăsaţi pe gură, parcă neîndrăznind să-şi dea voie să vorbească.

M-a străbătut un gând.

— Dar dacă ştii că lupul e uman, de ce ai pus carnea otrăvită? Un om n-ar cădea într-o asemenea capcană.

— Trebuie să se folosească de câini ca să ne ia urma la adăpostul întunericului. Nu poate risca să ne urmărească prea îndeaproape în spaţiu deschis; l-am vedea. Dacă reuşim să scăpăm de

câini, poate ne-ar pierde. În afară de asta, dacă ar crede că hălcile au fost scăpate din greşeală sau furate de câini, ar putea fi tentat să mănânce şi el. În atâtea săptămâni pe drum nu i-o fi fost mai uşor decât nouă să găsească de mâncare.

— Ai lăsat carne otrăvită cu omag pentru un om! a strigat Cygnus. Nu ştii ce moarte crudă şi chinuitoare e asta?

Chipul lui Zophiel era contorsionat intr-o mască de spaimă şi ură.

— Ba da, fireşte că ştiu. Chinuitoare dar rapidă, ceea ce înseamnă mai multă îndurare decât a arătat lupul faţă de mine.

În ciuda a tot ce făcuse, am simţit un val brusc de milă pentru el. Deşi nu-l îndrăgeam câtuşi de puţin, nu i-aş fi dorit nici celui mai aprig duşman să se chinuie în halul ăsta.

— Zophiel, am spus cât am putut de blând, e mai bine de o lună de când a fost luat pocalul. Cu siguranţă că, dacă pe tine te-ar fi vânat, ar fi acţionat până acum. Ce rost ar avea să amâne? Ar fi făcut să fii arestat de-acum câteva săptămâni dacă ar fi avut dovada.

— De ce sunteţi toţi atât de proşti? a răcnit Zophiel. N-aţi ascultat nicio vorbă din ce-am spus? Nu pricepeţi? N-o să fie nicio arestare. N-o să fie niciun proces. Oamenii ăştia se desfată cu munca lor. Pentru ei, crima e o artă. Vor să ştii că te pândesc şi că te pot înhăţa oricând doresc. Le place să-şi tortureze mai întâi victimele. Cum te poţi lupta cu cineva când nici măcar nu-l vezi? Mă uit la feţele dintr-o mulţime şi ştiu că oricare din ele poate fi a lui. M-aş putea freca de el pe o stradă aglomerată şi nici măcar n-aş şti. E undeva acolo, aşteptând momentul potrivit, când n-or să fie martori. Atunci o să mă omoare... o să mă omoare şi nu pot face nimic ca să-l împiedic.

De parcă ar fi ascultat aceste cuvinte, urletul unui lup a răsunat deodată peste şuieratul vântului. Zophiel a tresărit atât de violent, încât cuţitul a

sărit dintre degetele lui tremurătoare şi a căzut fără zgomot pe iarbă. Era încă în patru labe, pipăind disperat după el, când un al doilea urlet a răsunat printre pietre. S-a prăbuşit la pământ, apăsându-şi mâinile pe urechi, şi a început să plângă în hohote.

22. Pete pe zăpadă

Am auzit cântarea cu mult înainte de a vedea procesiunea. Era încă întuneric şi stelele străluceau, dar o vagă licărire perlată la orizontul dinspre răsărit şoptea că zorii nu erau departe. Ne treziserăm deja. Niciunul dintre noi nu dormise prea mult la gândul că lupul episcopului ne pândea de pe undeva. Deşi Zophiel îşi recăpătase în bună măsură stăpânirea obişnuită după ce urletele lupului s-au stins, dezvăluirile lui ne lăsaseră pe toţi perpelindu-ne, fără a ne putea linişti. El însuşi se plimbase prin cercul de pietre jumătate din noapte, până când istovirea şi vinul îi veniseră în sfârşit de hac. Către dimineaţă se făcuse atât de frig, încât orice încercare de a mai dormi devenise imposibilă. Unul câte unul, ne sculaserăm şi ne duseserăm încetişor să ne aşezăm tăcuţi lângă foc, încălzindu-ne mâinile pe străchinile cu o supă slabă din oase care fiersese înăbuşit pe tăciuni toată noaptea.

Zgomotul incantaţiilor ajungea la noi cu întreruperi peste şuieratul vântului. La început, am crezut că era chiar vântul, cântând printre pietre, dar când s-a auzit mai tare, mai constant, mi-am

dat seama că erau voci omeneşti. Zophiel şi Rodrigo au dat fuga la Osmond, care stătea încă de veghe şi scruta câmpul întunecat înspre pădure.

Apoi am văzut nişte puncte îndepărtate de lumină săltând şi unduindu-se în întuneric. Ne-am ridicat toţi, înşfăcându-ne cuţitele şi toiegele, pe când luminile se apropiau încet, şi în cele din urma am desluşit un şir de oameni care purtau torţe aprinse ce lăsau în urma lor dâre de foc şi fum ca nişte flamuri în bătaia vântului. Osmond i-a dus repede pe Adela şi pe copil la căruţă şi i-a împins dedesubt. Aruncând o pătură peste ei, şi-a implorat soţia să se acopere şi să stea nemişcată. A pus-o şi pe Narigorm să facă acelaşi lucru.

Vreo douăzeci de bărbaţi şi femei veneau spre noi într-un şir lung. În ciuda torţelor, nu păreau o mulţime venită să linşeze. Am rămas neliniştiţi printre pietre şi am aşteptat, cu mâinile încleştate pe toiege. Focul nostru era înăbuşit în groapă, iar pietrele erau încă în întuneric, aşa că la început n-au dat semne că ne-ar fi observat, dar trebuie să fi zărit căruţa, căci conducătorul lor a ridicat deodată braţul şi s-au oprit cu toţii.

Au stat şi s-au uitat la noi, aşa cum noi stăteam şi ne uitam la ei. Aveam încă întunericul de partea noastră, fiindcă în timp ce ei erau bine luminaţi de torţe, noi eram ascunşi printre pietre şi nu-şi prea puteau da seama câţi eram. Într-un târziu, au părut să ia o hotărâre şi au reînceput să înainteze. Şirul era un pic mai neregulat, dar cântecul era tot mai tare şi în sfârşit îi puteam distinge cuvintele.

„*Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum*. Slavă ţie, Marie cea plină de har, Domnul e cu tine.”

Când au ajuns în dreptul pietrelor, le-am văzut feţele întorcându-se spre noi, scrutând neliniştite întunericul, dar n-au pătruns în cerc. În schimb, au mers în jurul acestuia până când au ajuns la şirul de pietre căzute ce ducea la piatra-

regină înaltă din capăt. Continuând să cânte, au trecut linia pietrelor prosternate şi acolo s-au oprit să-şi înfigă torţele în pământ. Apoi, în timp ce noi stăteam şi priveam în tăcere, au început să-şi dea jos hainele, rămânând complet goi.

„*Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui, Jesus.* Binecuvântată eşti tu între femei şi binecuvântat este rodul pântecului tău, Iisus."

Stăteau cu faţa la răsărit, cuprinzându-şi trupul cu braţele, tremurând în vântul tăios. Conducătorul lor s-a aşezat exact în faţa pietrei-regină. Era un bărbat scund, ca un broscoi, fără gât şi cu un trup plin, cu pielea atârnând, dar, prin contrast, picioarele şi braţele îi erau lungi şi subţiri. Se tot legăna pe călcâie străduindu-se să se încălzească, bălăbănindu-şi fesele palide şi fleşcăite în lumina torţelor. Tovarăşii săi cântau încă, dar sunetul era acum înăbuşit de fălcile încleştate şi dinţii clănţănind.

„*Salve, regina, mater misericordiae, Vita, dulcedo et spes nostra, salve*! Slavă, Regină, maica milei, viaţa, mângâierea şi nădejdea noastră."

Când discul palid al soarelui s-a ridicat deasupra liniei orizontului, conducătorul a spart cu pumnii gheaţa din vasul de la picioarele pietrei-regină şi a intrat în el. S-a lăsat iute pe vine şi şi-a turnat apa îngheţată pe cap şi pe umeri de trei ori, apoi a ieşit grăbit. Îndată a intrat următorul, apoi, unul după altul, toţi, bărbaţi şi femei; primele raze ale soarelui scânteiau în picăturile de apă pe care şi le aruncau pe trupurile tremurânde. Odată corvoada încheiată, se îmbrăcau cât de repede le permiteau degetele amorţite şi trupurile ude. Nu se ştergeau, ci îşi trăgeau cămăşile peste pielea ca de găină şi îşi băgau picioarele ude în ciorapii de lână. În tot timpul îmbăierii şi îmbrăcării, cântecele de slavă au continuat tremurător, dar neabătut.

Abia când femeile au pus bucheţele mici de ghiocei la picioarele pietrei, mi-am amintit în

sfârşit că era ziua întâmpinării Domnului, a curăţirii Fecioarei, dar a cărei fecioare, mă întrebam, căci, în ciuda rugăciunilor, acesta nu prea era un lăcaş creştin. Nu-mi stătea în fire să nu ţin socoteala zilelor, dar povestea asta cu lupul îmi lua şi bruma de minte ce-mi mai rămăsese.

Conducătorul a venit la noi şi a dat grav din cap.

— Iertaţi-ne, fraţilor, că am pătruns în tabăra voastră, dar întotdeauna ne îmbăiem aici în zori în prima zi a fiecărui trimestru. Nu ne aşteptam să găsim pe cineva. De regulă, nu vine nimeni aici în afară de noi.

Părea oarecum deranjat.

— O penitenţă pentru salvarea sufletului? a întrebat Zophiel. E un loc păgân pentru un astfel de act de căinţă.

Omul s-a ridicat în toată înălţimea lui, ceea ce a avut prea puţin efect, căci tot era cu mai bine de un cap mai mic decât Zophiel.

— Păgân? a zis el indignat. Nu ne-ai auzit cântându-i Sfintei Fecioare? Oamenii vin aici de generaţii. Apa care curge pe piatra asta are puteri tămăduitoare. Schilozi ce nu puteau face un pas au fost aduşi aici şi puşi în bazinul acela, şi au plecat înapoi pe potecă pe propriile picioare.

Zophiel a pufnit.

— Avem un schilod printre noi. E născut fără o mână. Credeţi că apa voastră va face să-i crească una?

— E uşor să-ţi baţi joc, domnul meu, dar o să râzi strâmb când te-oi îmbolnăvi de ciumă şi noi nu.

Am intervenit repede.

— Iertaţi-l pe prietenul meu, preabunule domn, n-a dormit bine azi-noapte. E într-o stare agitată.

— Atunci poate ar trebui să încerce apa, a spus omul sarcastic.

— Mă voi îngriji s-o facă. Cunoaşteţi bine locurile acestea, bag seama. Spuneţi-mi, drumul de acolo continuă mult prin pădure?

Omul s-a gândit îndelung, apoi, într-un târziu, a răspuns:

— Da.

— E vreo răspântie sau vreun alt drum care se desprinde din el?

S-a gândit din nou.

— Este.

Mă străduiam să nu-mi pierd răbdarea, dar să smulgi o informaţie de la individul ăsta era cam la fel cu a încerca să mulgi un purice.

— Cât trebuie să mergi prin pădure până să ajungi la o răspântie?

— Vreun kilometru şi ceva.

— Şi drumul celălalt ajunge undeva?

— La fel ca acesta. Traversează lăstărişul, dar ceva mai jos.

— Iertaţi-mă, domnule, dar am vrut să întreb dacă e o fundătură precum aceasta sau duce undeva, la un sat, sau poate un oraş?

Îl vedeam pe Osmond rânjind în spatele omului şi încercam să nu-i întâlnesc privirea.

— Duce la mare. Dar o să vă ia vreo două-trei săptămâni să ajungeţi acolo. Apoi, într-un acces de bunăvoinţă, a adăugat: Dar dacă o luaţi pe drumul acela, n-o să ajungeţi nicăieri înainte de căderea nopţii, şi o să vreţi să ajungeţi undeva până atunci.

A ridicat ochii spre cer. Nori grei se rostogoleau dinspre nord.

— S-a schimbat direcţia vântului, a zis. În scurt timp o să ningă. S-a întors să plece, apoi s-a oprit, de parcă l-ar fi izbit un gând: Lângă un ţarc de vite, pe drumul prin pârloagă, e o colibă de văcar. S-ar putea să ajungeţi până acolo, dacă ninsoarea întârzie destul. Veţi avea măcar o bucăţică de acoperiş deasupra capului. E şi un izvor acolo, vă puteţi adăpa calul. Dar, a adăugat el, săgetându-l din nou cu privirea pe Zophiel, nu e

un izvor tămăduitor, aşa că, dacă vreţi să scăpaţi de crizele prietenului vostru, eu zic să-i faceţi mai întâi o baie bună aici.

Spunând acestea, s-a răsucit pe călcâie şi a plecat, conducându-şi ceata de adoratori înapoi pe drumul spre pădure.

— Bravo, Zophiel, a zis Osmond. Ai avut grijă să nu putem căuta adăpost la ei. Or să ne aştepte cu furci şi fiare încinse dacă se răspândeşte vestea. S-a întors spre mine şi Rodrigo: Ne îndreptăm spre coliba văcarului? Dacă o să ningă, o să avem nevoie de un adăpost mai bun decât pietrele astea.

Am încuviinţat cu toţii din cap.

— Atunci să ne strângem repede lucrurile, a zis Zophiel. Micul şi amabilul nostru prieten a omis să ne spună cât de departe e coliba văcarului, şi, dacă drumul e ca ăsta, n-aş vrea să-l străbat pe ninsoare. Cygnus, vezi să fie Xantos bine adăpată, firește, dacă nu cumva vrei să încerci tu apa mai întâi. Cine ştie, dacă minusculul nostru prieten are dreptate, roagă-te frumos şi poate îţi creşte o nouă aripă.

La adăpostul întunericului, oamenii spun multe lucruri pe care, în lumina crudă a zorilor, regretă amarnic că le-au dezvăluit, şi Zophiel nu făcea excepţie. Era vădit furios că fusese nevoit să ni se confeseze în noaptea trecută. Şi, de obicei, oamenii ca el nu se condamnă pe ei înşişi, ci pe cei care sunt martori ai momentului lor de slăbiciune. Nu avea să ne ierte pe niciunul pentru că-l văzuserăm în starea aceea nenorocită şi era limpede că nu avea nicio intenţie să se mai lase pradă spaimei. Dar e întotdeauna uşor să alungi ororile nopţii la lumina zilei; nu la fel de uşor când cade întunericul.

Carcasa pusă ca momeală nu prinsese nimic în afară de vreo şase corbi ce zăceau morţi în jurul ei. Niciunul dintre noi nu se aşteptase cu adevărat să vadă un lup zăcând acolo, şi totuşi speram, căci

altfel trebuia să acceptăm că nu un animal ne urmărea. Rodrigo a ars carcasa înainte de plecare. Măcar să nu mai moară alte păsări.

Pe la amiază am găsit coliba văcarului. Micul nostru prieten avea dreptate: era „o bucăţică de acoperiş”. Coliba era lungă şi îngustă, făcută din nuiele şi chirpici. Bună să te adăposteşti de furtunile verii, dar nu şi de frigul iernii. Acoperişul era la fel de improvizat, făcut din scânduri de lemn suprapuse, tăiate din capete de buşteni, dar părea solid şi era abrupt înclinat, ceea ce avea să fie o binecuvântare dacă ningea într-adevăr. Elementul cel mai proeminent al colibei era hornul grosolan din piatră aflat la un capăt.

Ţarcul din lemn cel mai apropiat de colibă era destul de mare ca să încapă o turmă de oi. Înăuntru era o troacă din piatră cu apă, aşa că avea s-o găzduiască destul de bine pe Xantos. Ceva mai departe, erau alte ţarcuri mai vechi, făcute dintr-o piatră grosolană ce se prăbuşise pe alocuri. Coliba era goală, cu excepţia unui vraf de saci cu lână, care serveau drept culcuş pentru văcarii şi oierii care o foloseau. Într-un colţ zăcea un săculeţ cu napi uscaţi. Nu eram sigur că Xantos mai mâncase vreodată aşa ceva, dar dacă nu găseam nutreţ, avea să fie recunoscătoare pentru ei, ca şi noi, de altfel.

Am pus ultima bucată de oaie să fiarbă pe foc. Avea să fie o cină săracă, dar apa avea să adune grăsimea şi aroma şi să constituie o supă subţire pentru dimineaţa. Am rugat-o pe Narigorm să caute prin sacul cu napi şi să arunce în oală câţiva mai buni. Erau lemnoşi şi zbârciţi, dar puteau fi mâncaţi dacă-i fierbeam îndeajuns de mult.

În timp ce eu învârteam în oală, Adela l-a hrănit pe micul Carwyn. Laptele îi curgea ceva mai bine acum şi pruncul era mai puternic, dar asta nu avea să dureze dacă nu mai găseam de mâncare curând.

Ca şi cum mi-ar fi citit gândurile, Narigorm a ridicat privirea.

— După asta nu mai avem carne, nu-i aşa? Dacă Adela nu are carne să mănânce, copilul o să moară, nu?

Am văzut expresia rănită de pe chipul Adelei şi am spus grăbit:

— Nu mai vorbi prostii, Narigorm. Mai avem ierburile pe care ni le-a dat vindecătoarea. Carwyn nu e în niciun pericol.

— Am mai fi avut pentru cel puţin o zi dacă n-ar fi fost irosită pe momeli inutile, a spus Osmond, aruncând o privire furioasă prin uşa deschisă la Zophiel, care îşi aduna cuferele din căruţă.

— Învinuirile nu ne vor aduce carnea înapoi, am zis. Hai mai bine să punem deoparte o bucată din asta ca să mănânce Adela dimineaţa. Noi mâine putem şi fără.

Zophiel a intrat cu ultimul dintre cufere, pe care le-a aşezat ordonat, ca întotdeauna, în colţ.

— Chiar trebuie să stăm cu astea înăuntru? a mormăit Osmond. Abia avem loc noi şapte.

— Am fi fost şase dacă nevastă-ta ar fi învăţat să-şi ţină picioarele strânse. Eu trebuie să suport să fiu ţinut treaz toată noaptea de progenitura voastră mieunătoare.

— Şi noi trebuie să suportăm să fim ţinuţi treji toată noaptea de urletele lupului tău, l-a repezit Osmond.

Pumnii i s-au încleştat, dar Rodrigo i-a pus o mână pe umăr, să-l reţină.

— Zophiel, am spus, de ce nu laşi pur şi simplu comorile Bisericii să le găsească lupul? Ştiu, ştiu, am adăugat grăbit, văzându-i expresia scandalizată, sunt ale tale, le-ai câştigat pe drept, dar nu valorează viaţa ta mai mult decât nişte bucăţi de argint? Nu-ţi folosesc la nimic dacă eşti mort.

— Chiar crezi că asta l-ar face să mă lase în pace? Poate că episcopul îşi vrea doar comorile, dar lupii se hrănesc cu frică şi sânge. Ei vor să înfăptuiască răzbunarea şi să-şi pedepsească victima, nu doar să recupereze ce s-a luat.

— Dar tu însuţi ai spus că episcopul îl plăteşte bine dacă recuperează obiectele. Deci, dacă le găseşte, o să fie nerăbdător să ajungă repede la Lincoln ca să-şi încaseze recompensa. N-o să vrea să-şi piardă timpul aşteptând ocazia de a te prinde singur.

— Oraşul ăla e atât de aglomerat, încât dacă a fost lovit de molimă, ea se va întinde mai repede ca apele la inundaţii. Episcopul n-o să-şi rişte dosul greoi expunându-l la umorile infecte ale oraşului. Va fi plecat de mult şi lupul nostru nu va avea nicio grabă să-l caute. Dacă episcopul trăieşte, lupul poate să se întoarcă la Lincoln după ce trece molima sau poate să dispară pur şi simplu şi să păstreze comorile pentru el; în definitiv, ceea ce i se plăteşte e o mică parte din valoarea lor. Cine va şti că n-a pierit şi el de ciumă? Un alt motiv întemeiat pentru a mă ucide: la urma urmei, mi-ar putea trece prin cap să mă las la mila Bisericii şi să mărturisesc totul, inclusiv că acum obiectele sunt la el. Nu, Neguţătorule, n-am de gând să-mi dau proprietatea pe mâna unui asasin plătit. Şi eu ştiu să aştept. M-o fi pândind el, dar e ceva ce ne pândeşte pe toţi, inclusiv pe lup. Cu toată priceperea lui de ucigaş, nu se poate lupta cu molima ori cu foamea. Orice îl va ucide, nădăjduiesc că va fi încet şi dureros. În afară de asta, a adăugat el cu un zâmbet rece, minusculul nostru prieten de la pietre a spus că drumul ăsta duce la mare, aşa că voi putea în sfârşit să ajung în Irlanda. Braţul episcopului de Lincoln e lung, dar nu se întinde atât de departe. În Irlanda o să fiu în siguranţă, la adăpost de ciumă, la adăpost de lup.

Era zadarnic să mă cert cu el, dar mă întrebam dacă va mai vorbi cu atâta uşurinţă

despre aşteptare după căderea nopţii, când se vor auzi din nou urletele lupului. Dacă omul de la pietrele care stăteau în picioare avea dreptate, mai aveam de mers cel puţin două săptămâni până să ajungem la mare, şi odată ce lupul avea să-şi dea seama încotro se în-drepta Zophiel, cu siguranţă avea să încerce să-l oprească înainte de a se îmbarca pe o corabie.

Zophiel a privit din uşă norii umflaţi.

— Măcar dacă ninge azi, n-o să ne deranjeze la noapte. N-o să vrea să lase urme, ale lui sau ale câinilor săi, cu ajutorul cărora să poată fi găsit. Aşa că tot ce-o să ne ţină treji în noaptea asta e progenitura asta. Ştiaţi că anticii îşi lăsau pruncii bolnavi afară, în zăpadă? Fie mureau, fie se vindecau. Poate ar trebui să reînviem acest obicei.

Adela l-a strâns pe Carwyn la piept, de parcă s-ar fi temut că Zophiel avea să i-l smulgă din braţe.

Cygnus, uitându-se la mâniosul Osmond, a zis repede:

— O să dormi mai bine sub un acoperiş, Zophiel, nici n-o să-l auzi pe micul Carwyn.

Ochii lui Zophiel s-au îngustat.

— Ce vrei să spui exact, Cygnus?

Cygnus a şovăit.

— Dacă aş fi vânat, aş fi neliniştit dormind în aer liber. Urletul ar îngrozi pe oricine. Îmi pare rău...

S-a întrerupt cu un aer jalnic, văzând furia de pe faţa lui Zophiel.

— Nădăjduiesc să nu ajung niciodată atât de jos încât să am nevoie de mila unui schilod, a rânjit acesta. Cui îi eşti tu de folos, Cygnus? Să vânezi nu poţi. De bătut, trebuie să se bată Rodrigo în locul tău. Spune-mi, Cygnus, care este până la urmă rostul tău?

Numai strânsoarea de fier a lui Rodrigo pe umărul lui l-a împiedicat pe Osmond să se repeadă la Zophiel.

Acesta din urmă şi-a aruncat mantia pe umeri.

— Mă duc să caut nutreţ pentru Xantos; o să avem nevoie de cât mai mult dacă începe să ningă. Nu-mi pot permite să mă trezesc cu un cal mort.

— Dar dacă lupul te urmăreşte, n-ar trebui să te duci singur, am zis.

— Lasă-l să se ducă, Neguţătorule, a spus Osmond. Dacă-l prinde lupul, aşa-i trebuie.

Zophiel a făcut o plecăciune în batjocură.

— Grija ta e înduioşătoare, prietene, dar n-o să rişte să lovească la lumina zilei.

A ieşit fără să se uite înapoi.

Chipul lui Osmond era roşu de furie.

— Ştiu că a-i cere să fie plăcut ar fi prea mult, dar având în vedere că viezurele ăsta prăpădit ne-a cerşit ajutorul azi-noapte, ai zice că ar trebui să-şi ţină gura, văzând că numai pe noi ne are între el şi lupul episcopului.

Cygnus a mormăit cum că se duce să vadă de Xantos şi s-a repezit afară, în frig.

— Dacă Zophiel nu-i lasă în pace pe Adela şi pe Cygnus, jur că-l omor, a scrâşnit Osmond cu fălcile încleştate. Şi-a pus mantia şi a zis: Mă duc să văd dacă găsesc ceva de mâncare. Dacă mă răzbun pe nişte păsări ori iepuri, poate reuşesc să mă abţin să-l bat măr pe Zophiel.

Adela a aşteptat până când Osmond nu ne mai putea auzi. Apoi s-a întors neliniştită spre Rodrigo.

— Du-te după el, Rodrigo, te rog. Opreşte-l să facă vreo prostie. Mă tem că ar putea într-adevăr să-şi piardă cumpătul şi să-l lovească. El îşi va folosi pumnii, dar Zophiel pune întotdeauna mâna pe cuţit şi Osmond nu se pricepe atât de bine să se apere precum îi place să creadă.

Rodrigo s-a întins şi a luat-o de mână.

— Îţi jur că n-o să las să i se întâmple niciun rău, Adela.

Ea i-a surâs.

— Eşti un om bun, Rodrigo.

El i-a strâns mâna, dar nu i-a întors zâmbetul. L-a urmat pe Osmond afară.

Prietenul nostru de la pietrele care stăteau în picioare a avut dreptate în privinţa ninsorii. Pe la mijlocul după-amiezii au început să cadă primii fulgi şi în scurt timp se învârtejeau în vântul puternic. Rodrigo şi Osmond s-au întors grăbiţi, la câteva minute unul de altul, trântind uşa în urma lor şi aducând înăuntru o pală de fum. Osmond a aruncat pe podea o pereche de becaţe.

— Asta-i tot ce-am putut face. Am ratat mai multe decât am nimerit, şi deja nu prea aveam ce nimeri. Au intrat toate în pământ. Parcă ştiau că vine ninsoarea. S-a lăsat pe vine la picioarele Adelei şi a privit-o neliniştit. Îmi pare rău. O să mai încerc mâine. Dacă se opreşte ninsoarea, poate reuşesc să găsesc vreo vizuină de iepuri.

Ea i-a scuturat zăpada de pe umeri şi i-a surâs afectuos.

— Bine că ai reuşit să prinzi ceva. E rău afară?

— Zăpada îţi biciuieşte faţa atât de tare, că nu vezi nimic.

Uşa s-a dat de perete pentru a treia oară. Cygnus stătea în prag. Adela a ridicat ochii la rafala de aer rece şi a ţipat. Toţi am privit îngroziţi. Mâna lui Cygnus era acoperită cu sânge roşu.

Revenindu-şi din şoc, Osmond s-a repezit spre el.

— Ce s-a întâmplat, Cygnus? Eşti rănit?

Cygnus părea buimăcit, ca şi cum n-ar fi înţeles ce-l întreba Osmond.

— Sângele de pe mâna ta!

El s-a uitat în jos, la mâna sa, de parcă o vedea pentru prima dată.

— Sânge... da, era mult sânge... a trebuit să mă grăbesc.

Şi-a dat jos un sac de pe umăr şi când şi-a scos pelerina am văzut că partea din faţă a tunicii îi

era de asemenea leoarcă de sânge. A desfăcut gura sacului şi a dat la iveală o pulpă proaspăt jupuită de oaie.

— Adela are nevoie de carne. Dacă ninsoarea durează, s-ar putea să nu mai putem face rost de mâncare. Oaia e bătrână, dar dacă o fierbem...

— Ai tăiat o oaie?

Uşurarea s-a răspândit pe chipul lui Osmond.

— Dar de la cine ai putut s-o cumperi? Am mers ore în şir şi n-am văzut nicio colibă.

Cygnus s-a uitat din nou la sângele de pe mâna lui.

— N-am cumpărat-o.

Adela a tras repede aer în piept.

— Ai furat-o? Asta se pedepseşte cu spânzurătoarea. Spune-mi ca n-ai riscat asta ca să-mi faci mie rost de carne.

În încăpere s-a lăsat tăcerea; pentru o clipă, nu s-au mai auzit decât lemnele trosnind în foc.

Cygnus a dat din umeri, evitând să se uite la faţa ei îngrozită.

— Am îngropat pielea marcată sub nişte pietre. Nimeni n-o să vină aici pe zăpadă, şi dacă vine, cine poate spune că asta nu e oaia pe care au cumpărat-o Zophiel şi Neguţătorul?

Am înghiţit cu greu.

— Dacă te găsesc plin de sânge, mâncând oaie proaspătă într-o colibă de văcar, crede-mă, n-or să stea să mai pună întrebări.

Eram la fel de şocat ca Adela. Pedepsele pentru furtul de oi erau necruţătoare. Nu-mi venea să cred că tocmai Cygnus ar risca intr-atât.

— Neguţătorul are dreptate, trebuie să scapi repede de sângele ăla, a zis Adela. Dă-mi tunica şi cămaşa. Dacă le spăl cu apă rece înainte să se usuce sângele, o să scoatem pata.

— Nu! s-a răstit Cygnus, apoi, văzând expresia rănită a Adelei, a adăugat mai blând: Nu, mulţumesc. Pot să le spăl şi eu. Nu vreau să te pătezi de sânge.

Nu puteam învia oaia, aşa că nu ne rămânea decât să mâncăm dovada. Am pus imediat la fiert capul, copitele şi măruntaiele şi am atârnat sacul cu restul carcasei afară, unde zăpada avea s-o ţină proaspătă. Vântul se potolise pentru moment, şi acum ningea des. Zăpada se aşeza şi pământul din ţarc era deja alb. Când Cygnus s-a întors de la izvor înveşmântat numai în mantie şi nădragi, tremura violent şi era acoperit de zăpadă. I-am atârnat hainele ude lângă foc, să se usuce; scoteau aburi. Dar Cygnus a insistat să înfrunte din nou zăpada ca s-o aducă pe Xantos lângă colibă. A priponit-o aproape de spatele hornului, unde putea simţi căldura pietrelor acestuia.

Zăpada intra prin fereastra deschisă ce dădea spre ţarc. Nu erau obloane. Oierii şi văcarii care foloseau coliba aveau nevoie să stea cu ochii pe animale. M-am oferit să mă duc la căruţă ca să găsesc ceva cu care să legăm unul din sacii cu lână peste fereastră, să ţină afară zăpada şi frigul.

Xantos se lipea recunoscătoare de hornul cald, cu capul plecat. Coama îi era deja albă de zăpadă. Cygnus îi legase câteva piei de oaie peste spinarea largă, să-i ţină de cald, şi zăpada făcea o crustă groasă deasupra. M-am gândit că ar trebui să aduc şi o lopată din căruţă. Dacă ningea aşa toată noaptea, aveam să fim nevoiţi poate să ne săpăm drum la ieşirea din colibă.

Măcar aveam mâncare să ne umplem burţile câteva zile. Deşi eram recunoscător pentru asta, îl făceam în sinea mea pe Cygnus în toate felurile pentru că riscase atât de prosteşte. Mă gândeam la ziua când îl văzusem pentru prima dată spunând poveşti în piaţă şi la feţele vinete, umflate ale oamenilor care se sufocau încet la capătul unei frânghii în aceeaşi piaţă. Cygnus ştia prea bine ce păţeau cei care furau oi. Osmond mă întrebase în ziua aceea ce l-ar putea face pe un om să rişte o asemenea pedeapsă. Oare răutăţile lui Zophiel îl determinaseră pe Cygnus să facă ceva atât de

primejdios, sau ceea ce-mi spusese mie odată, că cineva care permite să i se întâmple ceva rău unui copil nu poate fi iertat niciodată? Riscase funia pentru Adela şi micul Carwyn?

Dar poate că avea dreptate; nimeni nu avea să vină să caute. Dacă oile fuseseră lăsate să bântuie aşa prin pârloagă, probabil că erau rătăcite sau nu mai aveau un păstor care să aibă grijă de ele. De ce să flămânzim şi să ne uităm cum moare un copilaş, când aveam mâncare la dispoziţie? Era greu să ne obişnuim cu gândul, dar vechile legi şi vechea ordine se prăbuşeau în jurul nostru. Exista un nou rege, şi numele lui era ciumă. Iar el crease o lege nouă — să faci orice ca să supravieţuieşti.

M-am întors la colibă, scuturându-mi zăpada de pe mantie. În timp ce Osmond lega sacul la fereastră, m-a izbit un gând:

— Unde-i Zophiel? Nu se poate să mai caute nutreţ pe vremea asta. L-aţi văzut careva când aţi fost afară?

Osmond a scuturat din cap:

— Şi bine că nu l-am văzut. Probabil l-aş fi pocnit.

— Cygnus? Rodrigo?

Rodrigo stătea aplecat peste foc. N-a ridicat privirea.

— L-am văzut mai devreme.

— O să se întunece curând. Poate ar trebui să mergem să-l căutăm. S-o fi rătăcit.

— Mai e o oră de lumină, a zis Osmond. Poate s-a dus mai departe şi îi ia mult să se întoarcă. Oricum, nu mă grăbesc deloc să-l revăd.

Am aşteptat, dar Zophiel nu s-a întors. Lumina pălea rapid. În cele din urmă, până şi Osmond a fost de acord că trebuia să mergem să-l căutăm. Dacă alunecase şi-şi rupsese un picior, putea să zacă neajutorat pe undeva, deşi îmi era groază să mă gândesc ce pacient s-ar fi dovedit dacă ar fi fost rănit. Durerea şi frustrarea în niciun caz nu i-ar fi îndulcit firea.

Adela s-a agăţat de mantia lui Osmond.

— Şi dacă lupul e pe-aici?

— Dacă te referi la lupul episcopului, am zis, Zophiel are dreptate. N-o să rişte să se apropie în zăpadă şi să lase urme. În afară de asta, nu are niciun motiv să ne facă rău nouă, am asigurat-o, încercând să-mi scot din minte imaginea trupului mutilat al lui Jofre.

— Oricum, a spus Osmond, cum cuferele lui nenorocite sunt în colibă, cred că Rodrigo ar trebui să rămână cu Adela, Narigorm şi copilul. El e cel mai îndemânatic dintre noi cu toiagul dacă se ajunge la o luptă.

La insistenţele noastre, Rodrigo a spus că ultima oară îl văzuse pe Zophiel mergând în direcţia ţarcurilor mai îndepărtate. Înfăşurându-ne strâns în mantii ca să ne apărăm de frigul muşcător, eu, Cygnus şi Osmond am pornit spre ţarcuri, împrăştiindu-ne ca să acoperim mai mult teren. Zăpada era până la glezne, mai adancă acolo unde vântul o împinsese spre ziduri sau tufişuri. Aveam torţe aprinse de la foc, pe care le fluturam şi strigam în speranţa că, dacă Zophiel se rătăcise, măcar va vedea luminile sau va auzi strigătele.

Se mergea greu prin zăpadă; de mai multe ori era să alunec şi să-mi rup un picior. Deşi vântul se domolise un pic, zăpada cădea încă din belşug şi torţa mea care devenea tot mai slabă nu făcea mai mult decât să lumineze milioanele de fulgi albi şi moi ce pluteau în jurul nostru.

În depărtare, abia zăream torţele tovarăşilor mei, săltând. M-am oprit să-mi recapăt suflul. Ecoul strigătelor lui Osmond şi Cygnus se întorcea, dar în afară de asta era o linişte sufocantă.

Am căutat până s-a întunecat de tot iar mâinile şi picioarele îmi erau atât de reci, că mă dureau. Atunci am văzut cele două torţe apropiindu-se de mine. Osmond şi Cygnus hotărâseră pesemne că era zadarnic să continuăm.

M-am întors şi eu. Putea fi oriunde în lăstărişul ăla. Nu aveam nicio speranţă să-l găsim la vremea asta.

În timp ce mă apropiam de ţarcul cel mai îndepărtat de colibă, am văzut ceva mişcând de partea cealaltă a acestuia. M-am oprit, ţinându-mi răsuflarea, neputând să disting ce era. Îmi simţeam inima spărgându-mi pieptul, dar apoi s-a mişcat din nou şi mi-am dat seama, invadat de furie şi uşurare deopotrivă, că era Narigorm. În mod vădit stătea acolo de ceva vreme, căci veşmintele ei aveau o crustă de zăpadă. Privea cerul, lăsând fulgii albi să-i cadă tăcuţi pe părul şi genele albe.

— Ce Dumnezeu cauţi aici, Narigorm? am strigat. N-ai minte?

S-a întors, ca şi cum de fapt ar fi aşteptat cu răbdare venirea mea. Apoi a arătat spre pământul din ţarc. Zăpada era moale şi albă acolo, scânteietoare în lumina torţei. Dar apoi, lângă unul din pereţi, am zărit trei dâre întunecate. M-am aplecat cât am putut peste peretele ţarcului. Nişte pietre închise la culoare, poate, care ieşeau de sub pătura de nea. Am mişcat torţa şi mi-am dat seama că nu era ceva ce se iţea de sub zăpadă; zăpada însăşi era pătată.

Am dat ocol ţarcului până am ajuns la o deschizătură. Ajuns înăuntru, am văzut că era o formă sub zăpadă. De la distanţă părea un troian, dar de aproape era neîndoielnic forma unui trup omenesc. Cu inima bătându-mi puternic, am îngenuncheat şi am săpat până am găsit ţesătura unei glugi. Am tras de ea. Zophiel zăcea cu faţa în jos pe pământ. Fără niciun dubiu, era mort. M-am uitat la cele trei dâre roşii care pătau zăpada, topind-o uşor. Am dat omătul la o parte cu degetele amorţite.

O baltă de sânge se scursese dintr-o rană între omoplaţi, genul de rană pe care ar provoca-o un pumnal dacă ar fi înfipt cu putere şi apoi smuls. Probabil că Zophiel nu-şi văzuse asasinul înainte

de a simţi cuţitul străpungându-l. Am înlăturat zăpada de lângă el, unde un al doilea petic, mai mare, de sânge întunecat păta albeaţa. Degetele mele au întâlnit ceva deopotrivă poros şi ascuţit. Abia m-am abţinut să nu vomit. Am înghiţit greu şi, strângând din dinţi, am apucat ţesătura de pe umărul lui Zophiel, întorcând corpul pe o parte.

Făptaşul nu se mulţumise cu o simplă crimă. Braţul lui Zophiel fusese retezat între umăr şi cot. Din carnea crudă şi însângerată, osul ieşea alb şi zimţat. Am ghicit după petele din cealaltă parte a trupului că ucigaşul făcuse acelaşi lucru şi cu celălalt braţ. Când am întors cadavrul, ceva a căzut din el în omăt. Narigorm s-a aplecat repede şi l-a ridicat. Era cuţitul lui Zophiel. Era acoperit de sânge. Dacă nu reuşise să-şi rănească atacatorul, ceea ce nu părea probabil, atunci cel care îi tăiase braţele folosise chiar cuţitul lui. Era destul de ascuţit ca să taie carnea, dar nu şi osul, care trebuise să fie rupt.

Aşadar, lupul episcopului îl prinsese în cele din urmă. Zophiel spusese că nu avea să lovească după ce se aşternea zăpada, riscând să lase urme. Dar uitase că ninsoarea acoperă repede urmele, ba chiar şi trupurile. Lupul îşi socotise bine timpul. Pesemne că lovise exact când începea să ningă şi zăpada îl acoperise, îi ascunsese urmele şi fapta.

23. Un cadavru zace însângerat

Osmond şi Cygnus stăteau în ţarc şi se uitau la trupul lui Zophiel, în timp ce zăpada continua să-l acopere.

— Ar trebui să dăm alarma, a spus Osmond cu glas tremurător.

— Şi să trimitem după jude? am zis. Şi dacă se întâmplă să fie acelaşi care a cercetat moartea lui Jofre? Două morţi violente în grupul nostru într-o singură lună — ni se vor cere insistent explicaţii. Nu cred că judele va crede poveşti cu lupul episcopului; nici măcar nu i-l putem descrie. Şi nu uitaţi că avem şi o oaie furată în colibă, în caz că vă gândiţi să-l invitaţi la cină. Nu, dacă nu vrem să fim spânzuraţi cu toţii, cred că ar trebui să-l îngropăm înainte să dea altcineva peste cadavru.

— Dar pământul e îngheţat bocnă, a protestat Osmond. N-o să reuşim nicicum să săpăm măcar un mormânt superficial.

— Pământul de pe podeaua colibei nu e îngheţat, am răspuns.

Torţa a tremurat în mâna lui Osmond.

— Chiar propui serios să-l îngropăm în colibă şi pe urmă să stăm pe mormântul lui şi să ne luăm cina?

— De când cu recoltele proaste, mulţi oameni au fost nevoiţi să-şi îngroape rudele sub propriile praguri sau podele, dacă nu au putut plăti taxa pe suflet.

— Dar nu când acestea au fost asasinate şi mutilate, a zis Cygnus, aruncând o privire cadavrului şi apoi ferindu-şi repede ochii. Nu e ca şi cum ai muri în patul tău. Spiritul lui nu va avea linişte. Va căuta răzbunare.

Încă ningea cu putere. Vedeam că feţele celorlalţi erau înţepenite şi reci, iar pe a mea abia dacă mi-o mai simţeam.

— Deocamdată, haideţi să-l acoperim cu pietrele căzute din zid. Împreună cu zăpada, îl vor

ascunde în caz că trece cineva pe-aici. Şi avem timp să hotărâm ce să facem.

Nici asta nu era atât de uşor cum părea. A trebuit să târâm trupul până la partea prăbuşită a zidului, unde un maldăr de pietre nu ar fi părut nelalocul lui. Apoi a trebuit să ridicăm pietrele şi să le punem pe cadavru cu degete amorţite şi dureroase. E nevoie de mai multe pietre decât ai crede ca să acoperi un om.

Când ne-am întors la colibă, am descoperit că Narigorm le spusese deja Adelei şi lui Rodrigo, fără îndoială dându-le toate detaliile sângeroase. Au sărit în sus când am intrat, cercetându-ne chipurile cu nelinişte să vadă dacă era adevărat. Osmond a îmbrăţişat-o pe Adela, dar cred că nu numai ca s-o aline pe ea, ci şi căutând el însuşi alinare, căci dintre ei doi, el părea cel mai zguduit. Nu era deloc surprinzător; vederea acelui cadavru mutilat era de-ajuns să facă să se revolte şi cel mai puternic stomac.

Rodrigo şi-a apucat capul cu amândouă mâinile, parcă pentru a-l împiedica să explodeze. Într-un târziu, a întrebat:

— Aţi lăsat corpul acolo unde era?

— L-am acoperit cu pietre deocamdată, i-am spus. Dar nu poate rămâne acolo. Dacă vreun păstor sau văcar mută pietrele ca să repare zidul, o să-l găsească imediat. Chiar dacă trupul începe să se descompună până atunci, având în vedere că-i lipsesc braţele, nimeni n-o să creadă că pietrele au căzut accidental şi l-au ucis.

— Dar poate nu vine nimeni pe zăpada asta.

— Ninsoarea n-o să ţină la nesfârşit; e posibil să vină cu vitele sau oile aici în câteva săptămâni, poate chiar zile. Dacă cineva găseşte cadavrul şi dă de veste, omul de la pietrele care stau în picioare o să-şi aducă aminte că ne-a îndrumat încoace. Nu prea cred că l-a uitat pe Zophiel. Avem două posibilităţi: fie anunţăm noi înşine şi speram că judele va crede povestea despre lupul episcopului,

fie ascundem corpul ca să nu fie găsit. Eu cred că să ascundem corpul e singurul lucru pe care-l putem face.

El a aprobat din cap şi s-a întors, ghemuindu-se lângă foc şi privind pierdut flăcările.

— Şi cuferele lui Zophiel? a întrebat plină de teamă Adela. Lupul episcopului ar putea să vină să le ia la noapte.

Am scuturat din cap.

— Tocmai a ucis un om. N-o să rişte să fie văzut de noi toţi. Dar ar trebui să le punem la loc în căruţă. Să facem să-i fie mai uşor să le ia, şi măcar aşa vom scăpa de el. Chiar dacă e prea târziu ca să-l mai ajutăm pe bietul Zophiel.

— Ei bine, eu unul n-o să mă prefac că îmi pare rău că a murit, a izbucnit deodată Osmond, săgetându-ne cu privirea. Gândiţi-vă cum s-a purtat cu Cygnus şi Adela. Nu-ţi pare rău că s-a dus, nu-i aşa, Cygnus? Sau ţie, Rodrigo, după cât l-a chinuit pe Jofre?

Niciunul dintre ei nu l-a privit.

— Osmond, gata, l-a rugat Adela.

— Ce rost are să ne prefacem? De ce să nu fim sinceri? A fost un om rău, răzbunător şi plin de venin.

— Osmond, nu mai vorbi despre el, s-a jeluit Adela, făcându-şi cruce. A fost asasinat. A murit fără să fie spovedit. Fantoma lui e încă aici. O să te audă.

Am mâncat. Nu mai mâncaserăm din zori, dar nu cred că a simţit cineva gustul mâncării, în afară de Narigorm, care a devorat-o pe a ei cu o poftă mai mare ca de obicei. Mestecam şi înghiţeam ca să ne umplem burţile, dar nu ne făcea nicio plăcere. Am fi putut la fel de bine să mestecăm napii cei vechi în loc de carnea proaspătă. Ne mişcăm unii pe lângă alţii într-o tăcere stânjenitoare şi tensionată, dar bănuiesc că gândurile nimănui nu rătăceau prea departe de trupul mutilat ce zăcea în întuneric. Ne-am

acoperit cu mantiile şi păturile şi am dormit, sau ne-am făcut că dormim, căci era un pretext ca să nu vorbim.

Niciunul dintre noi nu a fost surprins să audă urletul lupului în noaptea aceea. Ne-am ridicat într-un cot şi am ascultat. Sunetul venea din direcţia ţarcurilor îndepărtate, ca şi cum cine sau ce urla ar fi stat pe grămada de pietre şi şi-ar fi strigat triumful în noapte. Îşi ucisese victima. Se făcuse dreptate. Onoarea era satisfăcută.

Când urletele s-au stins, am devenit conştient de un alt sunet: cineva din colibă plângea. L-am văzut pe Rodrigo ridicându-se şi ducându-se la Cygnus. A înfăşurat mantia lui în jurul umerilor băiatului şi l-a luat în braţe, legănându-l ca şi cum ar fi liniştit un copil înfricoşat.

— E ultima dată când îl auzim, a zis el. Acum o să ne lase în pace. Suntem în siguranţă acum, că Zophiel e mort. Suntem cu toţii în siguranţă.

— Am auzit din nou lebedele, a suspinat Cygnus.

— Nu, nu, *ragazzo*, lupul l-ai auzit, dar a fost pentru ultima dată.

— Voi n-aţi auzit lebedele? Nu le-aţi auzit aripile când au trecut în zbor? Penele mari şi albe căzând, înăbuşind totul. Nu puteam să respir. Era atât de frig, şi aripile lor fâlfâiau... zgomotul aripilor. Trebuie să le fi auzit.

— Nu e nicio lebădă. Aici nu e apă. Zăpada te-a făcut să te gândeşti la pene albe.

A rămas cu Cygnus, mângâindu-l pe păr, aşteptând până când respiraţia i-a devenit iar regulată. Apoi, cuprinzându-l în continuare pe băiat cu braţul, s-a întins, dar nu cred că a adormit.

A doua zi dimineaţa am ieşit devreme. Ninsoarea se oprise, deşi cerul era încărcat şi era îngrozitor de frig. Cuferele erau tot în căruţă, unde le lăsaserăm. M-am îndreptat spre ţarcul în care zăcea cadavrul lui Zophiel. Pământul era aşternut

cu un strat proaspăt de zăpadă, care acoperise urmele paşilor noştri, precum şi iarba pătată de sânge din locul unde zăcuse Zophiel. Nu era nicio urmă, fie ea de om sau de animal. Dacă lupul stătuse pe grămada aceea de pietre şi urlase vestea crimei sale în noapte, zăpada îi acoperise toate urmele.

Am privit neliniştit în jur. Era pe-acolo, urmărindu-ne încă? Zophiel avusese dreptate: lupul episcopului era un om care se desfăta cu omorul şi răzbunarea. Moartea singură nu-l satisfăcea. Retezarea mâinilor era o pedeapsă obişnuită pentru un hoţ, dar de ce nu-i tăiase pur şi simplu mâinile de la încheieturi? Ar fi fost mai uşor decât să tai partea de sus a braţului. Luase oare lupul braţele ca dovadă că fugarul fusese prins, ori ca pedeapsa să-l urmărească pe Zophiel şi în viaţa de dincolo, căci dacă nu-şi găsea mâinile în ziua Judecăţii de Apoi, avea să înfrunte veşnicia fără ele? M-am gândit la mutilarea trupului lui Jofre. Tot lupul o săvârşise oare şi pe aceea? Am ştiut, cutremurându-mă de oroare, că niciunul dintre noi nu avea să fie la adăpost de un om ca acela până nu lua ceea ce căuta.

Îngheţul s-a prelungit şi în ziua şi noaptea următoare. Am stat mai mult în colibă, mâncând din oaia furată şi aşteptând să se schimbe vremea. Apoi, în a treia zi, când ne-am trezit, cerul era senin şi soarele strălucea, iar pe la mijlocul dimineţii zăpada începuse să picure de pe acoperiş şi se topea sub paşii noştri. Dacă dezgheţul continua, a doua zi dimineaţa puteam călători, dar la fel puteau şi alţii.

Întrebarea pe care nimeni nu era pregătit s-o înfrunte devenise de neevitat. Ce era de făcut cu trupul lui Zophiel? Să-l luăm cu noi, sperând să găsim un loc de înmormântare, cum făcuserăm cu Pleasance, sau să-l lăsăm acolo? De fapt, nu aveam de ales. Fusese greu să săpăm în pădure chiar şi când pământul era înmuiat de luni întregi de

ploaie. După această perioadă de vreme rece însă, chiar şi după ce zăpada s-ar fi topit, pământul avea să rămână probabil îngheţat zile în şir. Iar câmpul deschis nu era un loc în care să stai câteva ore şi să sapi un mormânt în pământul bocnă, dacă nu voiai să fii văzut.

Rodrigo, Osmond şi cu mine am săpat cu rândul în colţul cel mai întunecat al colibei, unde nădăjduiam că avea să se observe cel mai puţin pământul răscolit. Din fericire, pentru că fusese gândită doar ca adăpost pentru noapte, constructorii nu se obosiseră să amestece pământul cu paie şi lut ca să-l întărească, deşi era bătătorit de picioarele celor care folosiseră coliba. Lucram în tăcere. Adela îşi ţinea faţa întoarsă şi îl strângea tare în braţe pe Carwyn, de parcă s-ar fi temut că mormântul l-ar fi putut înghiţi.

Ne-a luat la fel de mult să scoatem pietrele de pe trupul lui Zophiel cât ne luase în prima noapte să le punem. Cadavrul era îngheţat şi ţeapăn. L-am înfăşurat într-o pătură şi l-am dus la colibă, unde l-am aşezat, tot acoperit, în mijlocul podelei.

— Ar trebui să ne rugăm, a zis Adela cu stângăcie. A fost preot.

— Dacă a fost preot, ar fi putut rosti rugăciunile pentru Jofre. I-ar fi putut face o înmormântare creştinească, a spus cu amărăciune Rodrigo.

I-am pus mâna pe braţ:

— Jofre a avut o înmormântare bună, mai bună decât va avea Zophiel. Se odihneşte sub un altar şi imaginea Fecioarei veghează asupra lui.

— Zophiel i-ar fi putut mirui trupul.

— Prietenii care l-au iubit l-au spălat şi l-au aşezat în locul de odihnă; e toată miruirea de care avea nevoie.

În cele din urmă, ne-am adunat în jurul trupului acoperit şi am murmurat ce ne aduceam aminte din *Placebo* şi *Dirige*, vecernia şi utrenia pentru morţi. Fără un preot care să ne conducă, nu

am ajuns mai departe de primele câteva versuri ale psalmilor, dar era un fel de slujbă şi poate avea să-i scurteze zilele petrecute în purgatoriu.

Osmond şi Rodrigo s-au aplecat să ridice trupul aşa, înfăşurat în pătură cum era, dar i-am oprit.

— Ar trebui să-l dezbrăcăm şi să-l punem în mormânt neacoperit. Pământul va absorbi fluidele şi se va descompune mai repede. Se va simţi mai puţin duhoarea din pământ. Iar dacă e dezgropat, sunt mai puţine şanse să fie identificat. Cineva care l-a văzut la pietrele care stau în picioare i-ar putea recunoaşte hainele. Îngropăm şi oasele de oaie cu el, am adăugat, evitând cu grijă să întâlnesc privirea lui Cygnus. Dacă e găsit, o să se creadă că păstorii l-au prins furând oi şi şi-au făcut singuri dreptate. Nimeni nu-i va condamna pentru asta în astfel de vremuri, şi poate nu se vor mai face alte cercetări.

Nimeni nu s-a mişcat. Ştiam că niciunul dintre ei nu voia să atingă trupul. Simţeam cum fierea îmi urcă în gat numai gândindu-mă, dar, cum eu făcusem propunerea, nu aveam încotro.

Osmond a cuprins-o cu braţele pe Adela şi a întors-o cu spatele.

Am dat pătura la o parte. Chipul lui Zophiel se holba la mine. Pielea era albă şi ca de ceară, dar nasul era aproape negru. Ochii îi erau deschişi, iar buzele întinse, aşa că arăta de parcă tocmai ar fi făcut un comentariu sarcastic.

Am lucrat cât de repede am putut, străduindu-mă să nu mă uit la braţe. Deşi pielea începea să se dezgheţe şi să se moaie în căldura colibei, era încă prea îngheţat ca să-i pot mişca picioarele. Aşa că i-am tăiat hainele cu cuţitul meu, bucată cu bucată. Aveau să fie arse, în orice caz. Când a fost în sfârşit despuiat, n-am putut decât să-i rog pe ceilalţi să mă ajute să-l ridic.

Cygnus şi cu mine l-am apucat de câte o gleznă. Rodrigo s-a dus la cap şi şi-a strecurat

degetele pe sub umerii lui Zophiel, în timp ce Osmond, scrâşnind din dinţi, a pus mâinile sub fesele goale şi reci, dar nu ridicaserăm cadavrul mai mult de o palmă, când s-a auzit un ţipăt neaşteptat al lui Narigorm, care ne-a făcut să-l lăsăm să cadă cu o bufnitură pe pământul tare.

— Uitaţi-vă, a zis ea, arătând cu degetul. Rănile sângerează iar.

Un lichid roşu apos picura din braţele retezate. Osmond s-a dat repede înapoi, izbindu-se de peretele din spatele lui.

Narigorm a făcut un pas în faţă.

— Când un ucigaş atinge cadavrul victimei sale, rănile se deschid şi încep să sângereze din nou ca să arate tuturor cine e criminalul. Asta înseamnă, a adăugat ea triumfător, că trebuie să-l fi omorât unul dintre voi, nu-i aşa?

Ne-am uitat unii la alţii. Groaza era scrisă pe toate feţele în afară de a lui Narigorm. Nimeni nu s-a mişcat şi n-a vorbit, iar la picioarele noastre, cioturile retezate continuau să-şi picure sângele acuzator.

24. Cavalerul-lebădă

Am părăsit coliba văcarilor când abia mijeau zorii la orizont. Petice verzi apăreau pe tot întinsul pârloagei şi zăpada de pe tufişuri se topea în soarele dimineţii. Mai erau încă mormane de zăpadă lângă pereţii ţarcurilor şi ai colibei, dar drumul se transforma rapid într-o zloată groasă, cu care roţile şi copitele lui Xantos ne împroşcau în timp ce ne târâm în urma căruţei. Orice călător ştie că e o nebunie să mergi în timpul dezgheţului. Noroiul îţi încetineşte mersul şi zăpada ascunde pietrele şi gropile care ţi-ar putea rupe cu uşurinţă picioarele sau o osie de la roţi, dar niciunul dintre noi nu voia să mai petreacă fie şi un singur ceas în coliba aceea.

În noaptea trecută, Osmond îi dusese pe Adela şi Carwyn să doarmă în căruţă, căci ea era îngrozită că spiritul răzbunător al lui Zophiel avea să intre în coliba sub a cărei podea îi zăcea acum îngropat trupul. Se spune că pruncii nu trebuie să doarmă niciodată în aceeaşi încăpere cu un cadavru, căci spiritele care sunt separate violent de trupurile lor pot să intre prin gura deschisă a bebeluşilor în timp ce dorm şi să-i ia în stăpânire.

Rodrigo, Cygnus, Narigorm şi cu mine am rămas în colibă. Am presărat sare pe jos, deasupra mormântului, am pus patru lumânări în jurul lui şi am stat de veghe toată noaptea. Luaserăm pământul care nu mai încăpuse în groapă şi-l presăraserăm pe restul podelei, bătătorindu-l bine cu tălpile în aşa fel încât culoarea din colţ să nu difere de cea de pe restul podelei. Acum, dacă aveam noroc, nimeni nu avea să ştie vreodată că doarme deasupra unui cadavru. Poate că dormim în fiecare noapte pe cadavre fără să ştim.

În toată noaptea aceea lungă n-am vorbit şi n-am îndrăznit să dormim. Ne aruncam priviri furişe în lumina lumânărilor. El să-l fi omorât pe Zophiel? Ori el? Dar ne era cu neputinţă să credem că ar fi fost în stare s-o facă altcineva decât lupul episcopului.

Osmond ameninţase să-l omoare pe Zophiel şi era destul de înfierbântat ca să-i fi tras un pumn, poate chiar să-l fi înjunghiat în luptă; dar Osmond ar fi luptat faţă în faţă. Nu l-ar fi înjunghiat niciodată pe Zophiel pe la spate şi nici n-ar fi mutilat trupul atât de oribil.

Cât despre Rodrigo, era de neimaginat. Dintre toţi, pe el îl cunoşteam cel mai bine şi în el aveam cea mai multă încredere. E drept, îl atacase de două ori pe Zophiel, şi văzusem în ziua când îl biciuise pe Jofre că odată ce se hotărăşte să facă ceva merge până la capăt cu o dârzenie de fier, dar de ce s-o fi făcut acum? Chiar dacă era convins că Zophiel îl ucisese pe Jofre, aşa cum sugerase Cygnus, s-ar fi răzbunat de mult; fuseseră nenumărate ocazii.

Nu, dacă vreunul dintre noi avea motive să-l omoare pe Zophiel acum, acesta era Cygnus. Răzbunarea mocneşte îndelung într-un om care e umilit în mod repetat şi îl arde adânc, aşa că dacă e să-i răspundă celui care-l tiranizează, atacul va fi sălbatic. Oare tot sângele de pe mâna şi hainele lui era de la oaie? Şi mai atârna asupra lui şi umbra morţilor lui Pleasance şi a fetiţei aceleia. Jurii condamnaseră oameni pentru mult mai puţin. Dar oricare ar fi fost dovezile, nu puteam crede că blândul Cygnus le ucisese pe ele ori pe Zophiel.

Lupul fusese cel care-l omorâse pe Zophiel, eram sigur de asta, şi, ca o confirmare, zgomotul de care ne temeam cu toţii cel mai tare zguduia din nou noaptea — urletul prelung al lupului. Cygnus a tresărit şi a privit intens mormântul. S-a ridicat în picioare cu atâta grabă, încât a căzut peste peretele din spatele lui. Cele patru lumânări arseseră aproape de tot. Pâlpâiau şi scoteau fum din băltoace de ceară, dar nu flăcările acelea reţineau privirea înspăimântată a lui Cygnus. Un mic glob de flacără albastră plutea peste centrul mormântului.

— O... lumină de cadavru, a bolborosit Cygnus. Zophiel... spiritul lui.

S-a repezit la uşă şi a deschis-o, lumina a dispărut şi cele patru lumânări au fost stinse de o pală de aer rece care a năvălit în cameră.

Ceva m-a făcut să mă întorc şi să mă uit la Narigorm. Abia îi puteam distinge pielea albă în lumina lunii ce strălucea prin uşa deschisă. Stătea pe vine, privind fix locul unde fusese lumina. Ţinea mâna întinsă spre mormânt, cu palma desfăcută şi cu degetele răsfirate de parcă ar fi vrut să apuce globul. Era acelaşi gest pe care o văzusem făcându-l în noaptea aceea, lângă coliba vindecătoarei, când auziserăm urletul lupului.

Călătoria pe drumul prin pârloagă nu a fost uşoară. Eram obişnuiţi să mergem prin noroi, dar zloata e mai rea, în primul rând mai rece şi mai înşelătoare. Cygnus o conducea pe Xantos, şi deşi iapa era obişnuită ca el s-o hrănească, s-o cureţe şi s-o înhame, şi-a dat seama pe loc că ceva nu era în regulă. Întotdeauna o condusese Zophiel când trăgea căruţa. Şi-a dat urechile pe spate, şi-a rostogolit ochii în cap şi s-a înfipt în copite. Cygnus a încercat s-o convingă, dar fără niciun rost. După noaptea de nesomn pe care o petrecuse, nervii lui erau deja întinşi până la a se rupe, iar refuzul lui Xantos de a se mişca l-a făcut să izbucnească în plâns. Nu era furios pe cal. Dimpotrivă, părea tulburat că lui Xantos îi lipsea Zophiel. El avusese mult mai multă grijă de ea decât acesta, şi totuşi calul îl voia pe Zophiel.

Un cal de damă poţi să-l tragi de căpăstru, dar când unul atât de mare ca Xantos refuză să se clintească, oricât l-ai trage nu obţii nimic. În cele din urmă, Osmond a fost silit să facă ceea ce Cygnus nu voia şi a folosit cravaşa. Xantos a păşit în sfârşit, dar a continuat să scuture furioasă din cap, încercând să smulgă căpăstrul din mâna lui Cygnus. Acesta a fost nevoit să o ţină strâns ca s-o

împiedice să-l muşte, pe el sau pe oricine ajungea în raza dinţilor ei.

Cuferele lui Zophiel erau tot în căruţă. Lupul încă nu-şi ceruse răsplata. Poate, aşa cum spusese Zophiel, nu voia să rişte să lase urme în zăpadă. Ceilalţi voiseră să lăsăm cuferele în colibă. Credeţi-mă, şi eu aş fi vrut să le las, dar ştiam că nu putem. Lângă colibă nu era niciun loc unde lupul să se poată ascunde, aşa că probabil se îndepărtase înainte de ivirea zorilor. Dacă un văcar sau un călător găsea nişte cufere pline cu obiecte bisericeşti în colibă înainte să ajungă lupul la ele, avea să-şi dea seama pe dată că erau furate. Nu era ca şi când ai găsi câteva monede pe care le puteai strecura în buzunar fără să spui nimic. Vestea s-ar răspândi destul de repede şi prietenul nostru de la pietrele care stau în picioare şi-ar aminti că văzuse o căruţă în stare să care un morman de cufere. Nu puteam face altceva decât să le luăm cu noi, ştiind că lupul avea să ne urmărească, şi să le lăsăm doar acolo unde el le putea găsi.

Din când în când, poteca se bifurca în direcţia unor sate îndepărtate, dar noi n-am luat-o pe aceste drumuri. Ne grăbeam cât de tare ne permitea Xantos, căci din puţine case ieşea fum. Terenurile arabile din jurul cătunelor erau neîngrijite. O dată, am văzut de departe un copil ghemuit lângă o uşă, cu genunchii ridicaţi şi faţa îngropată în braţe, dar chiar dacă a auzit căruţa, nu a ridicat capul — poate că nu avea să-l mai ridice niciodată.

Poţi spune cine a murit de foame şi cine de ciumă înainte chiar să te apropii de corp, lucru pe care e bine să-l înveţi dacă vrei să rămâi în viaţă. Secretul e să te uiţi la păsări. Le vei vedea adunându-se deasupra unui cadavru care a murit de foame cu mult înainte de a ajunge tu la el. Vin mai întâi corbii, năvălind spre pământ şi păşind apoi cu paşi mărunţi, precum călugării, privind cadavrul dintr-o parte, apoi pregătindu-se să dea prima lovitură. Deasupra lor se rotesc în aşteptare

uliii, cu penele strălucind ca sângele de taur în soare. După ce corbii au deschis cadavrul, ei coboară, lăsându-şi aripile în jos în ultima clipă ca să se întoarcă pe o parte, înhaţă în gheare o bucată de carne, apoi se înalţă din nou, pentru a o devora în zbor.

Dar nici corbii, nici uliii nu se apropie de un cadavru atins de ciumă. Niciun animal nu se apropie, oricât de înfometat ar fi.

Cadavrul zace nevătămat şi putrezeşte fără ajutorul niciunui prădător. Oasele lui rămân neîmprăştiate acolo unde a murit şi el va continua să zacă acolo până când soarele, ploaia şi viscolele îi vor acorda demnitatea unei înmormântări. Iată de ce trebuie să fii în gardă. Uită-te pe unde mergi, împunge mormanele de zăpadă, cercetează cu atenţie noroiul, căci altfel te-ai putea împiedica de ele.

Poate că duhoarea este aceea care previne păsările şi animalele să se ţină departe, ca şi cum corpul ar fi putrezit pe dinăuntru înainte chiar ca victima să fi încetat să meargă. Pentru noi însă asta nu mai era o avertizare, căci duhoarea plutea în aer oriunde ne duceam. Se întindea pe kilometri întregi, umplându-ne nările până când şi mâncarea pe care o mâncam avea gust de putregai. Duhoarea nu mai era o avertizare. Anglia toată putrezea.

În noaptea aceea ne-am aşternut tabăra în aer liber, lângă un turn rotund în ruină, un loc ales mai mult pentru Xantos decât pentru noi. Mâncase puţin de la căderea primei ninsori şi aveam nevoie ca ea să rămână puternică. În jurul turnului zăpada se topise şi iarba şi buruienile creşteau din abundenţă printre pietrele căzute şi spaţiile goale. Adela, Osmond şi Carwyn au dormit din nou în căruţă, iar noi, ceilalţi, am dormit sub ea. Avea să fie ultima oară când ne foloseam mica arcă drept adăpost. Căci acolo am lăsat căruţa în dimineaţa următoare ca s-o găsească lupul, ascunsă de drum în spatele turnului. Ştiam că avea să o găsească. Pe

noi ne găsise. Îi auziserăm din nou urletul în noapte, anunţându-ne că era cu noi încă. Chiar şi în câmp deschis, avea puterea de a ne urmări nevăzut. Şi nu renunţa.

Osmond insista să descărcăm cuferele şi să luăm căruţa cu noi, dar eu voiam să fiu sigur că lupul ştia că lăsaserăm totul în urmă. Exista posibilitatea ca, dacă vedea urmele căruţei mai departe, să creadă că aveam încă la noi odoarele şi să ne urmărească, în loc să caute cuferele ascunse. În plus, fără căruţă o puteam lua pe drumuri mai înguste, pe potecile mici ce nu treceau prin sate sau oraşe, ci duceau spre locuri mai îndepărtate, unde poate că molima nu ajunsese încă. Fără căruţă puteam în sfârşit s-o luăm spre nord, căci nu mai aveam nevoie de un drum mare dacă mergeam pe jos.

Dar pe Xantos n-am lăsat-o. Cum avea să-şi mişte lupul prada era treaba lui. Din câte ştiam putea fi călare, probabil că era; nu aveam să i-o predăm pe Xantos.

Mai era ceva ce nu voiam să las: sirena. Zophiel nu putea s-o fi furat din biserică. Dacă i-o lăsam lupului, ar fi fost aruncată sau vândută spre a fi expusă în faţa vreunei alte mulţimi de gură-cască, dacă avea să mai fie vreodată o altă mulţime sau un nou târg. Ceilalţi mă credeau nebun că insist să iau cu noi un lucru atât de inutil şi de voluminos, şi nu le puteam explica de ce n-o puteam lăsa. Dar de fiecare dată când simţeam mirosul de mir şi aloe mă gândeam la capul fratelui meu în mâinile tatei. Mă gândeam la trupul lui zăcând undeva în Acra, tăiat în bucăţi, cu capul retezat de sabia unui sarazin şi înfipt într-un ţăruş ca să fie admirat de mulţime. Mă gândeam la servitorul lui, care-şi riscase viaţa ca să-l dea jos în toiul nopţii şi să-l aducă acasă peste mări şi munţi: singura bucată din fratele meu pe care ne-o putuse aduce înapoi, singura bucată pe care o putuserăm înmormânta. În cele din urmă, Rodrigo mi-a luat

cu blândeţe caseta din mână şi a legat-o de spinarea lui Xantos. A fost singurul care n-a întrebat de ce.

Ne-am legat boccelele pe cal şi am pornit din nou la drum, rugându-ne ca de data asta lupul să nu ne urmeze. Ne era mai uşor să călătorim fără căruţă, cu excepţia Adelei, care acum trebuia să meargă pe jos. Dar, cum nu mai era însărcinată, părea să se bucure de această libertate. Şi-l legase pe Carwyn de spate şi se străduia din greu să menţină un ritm constant, deşi era încă slăbită. Trebuia să ne oprim des ca s-o lăsăm să se odihnească, fiindcă obosea uşor, dar eram cu toţii recunoscători pentru asta, mai ales Xantos, care mânca orice găsea de câte ori făceam o oprire, de parcă ar fi crezut că n-o să mai vadă fir de iarbă după aceea.

Şi Narigorm era nevoită să meargă pe jos. Mai mersese şi înainte pe lângă căruţă, dar în general numai când voise ea. Deşi putea ţine cu uşurinţă pasul cu Osmond când se duceau la vânătoare, acum, deposedată de micul ei cuib de şobolan de pe capra căruţei, mergea la câţiva paşi în urma noastră, privind, ascultând, dar rareori rostind vreun cuvânt şi fără ca pe chip să i se citească nimic din ce gândea.

Fără căruţă, golul lăsat de Zophiel dispăruse. Puteam merge şi câteva ore fără să-l vedem zăcând în omătul pătat de sânge şi fără să ne gândim la lup. Iar starea de spirit a lui Rodrigo, Cygnus, Osmond şi Adela părea să se însenineze cu cât ne îndepărtam mai mult de turnul acela. Fără să aibă de tras şi de împins căruţa grea prin noroiul alunecos, îşi dădeau seama că puteau merge oriunde, fie că era un drum, fie că nu. Era ca şi cum, asemeni vicleanului Sisif, ar fi tot împins un bolovan mare pe un munte şi acum erau eliberaţi. Lupul obţinuse tot ce dorise, şi scăpaseră de el.

Ca pentru a ne confirma eliberarea, în după-amiaza aceea am ajuns la un râu larg, cu ape

repezi. Podul fusese luat de ape, aşa că am părăsit drumul şi am urmat cursul râului, lăsându-i meandrele să ne călăuzească, până când a început să se lase înserarea. Ne-am aşternut tabăra la câţiva metri de râu, la adăpostul unui mic pâlc de mesteceni şi sălcii. Osmond şi Narigorm prinseseră nişte raţe care acum fierbeau în ceaun deasupra focului şi ne-am adunat flămânzi în jurul acestuia pe când amurgul ne învăluia, apucându-ne să înfulecăm din tocana de pasăre îndată ce Adela ne-o punea în străchini.

Când foamea şi-a mai tocit tăişul, m-am oprit şi m-am uitat în jur, la ceilalţi. Toţi, în afară de Narigorm, păreau nefiresc de veseli, ca nişte şcolari cărora li s-a dat drumul de la ore mai devreme. Erau convinşi că acum lăsaserăm necazurile în urmă. Pe mine însă, în mod straniu, cu cât ne îndepărtaserăm mai mult de căruţă, cu atât mă stăpânise mai tare panica. Eu eram acela care insistase să lăsăm căruţa în urmă, dar, fără să-mi dau seama, ajunsesem s-o tratez ca pe o casă, locul în care te întorci în fiecare noapte, singurul lucru solid şi constant în această lume ce se prăbuşea în jurul nostru. Acum, curios, după atâţia ani de călătorit singur, fără căruţă mă simţeam aruncat în derivă, gol şi expus de parcă aş fi fost pe cale să fiu măturat şi nu aveam nimic de care să mă agăţ.

De când inundaţiile ne întorseseră spre răsărit, nu ne mai putuserăm controla direcţia, şi asta mă speria. Ca un animal ce simte o capcană pe care n-o poate vedea, simţeam că eram purtaţi de ceva pe care-l zăream doar ca pe o umbră. Trei dintre noi muriseră de moarte violentă de când ne îndreptam spre răsărit. Nu exista nicio legătură care să mi se pară logică, şi totuşi o umbră, deşi nu are o substanţă proprie, este întotdeauna aruncată de ceva care are.

M-am uitat la Narigorm. Şedea mai la o parte, absorbită de mâncarea ei, rupând bucăţi de carne

dintr-o pulpă de raţă. Nu şi de data asta, de data asta nu avea să mai fie cum dorea ea. Nu mai voiam să las runele să ne conducă. Trebuia să preluăm din nou controlul asupra destinului nostru. De data asta aveam să ne îndreptăm către nord şi nu aveam să permit ca runele ei să ne împiedice. Era singura direcţie care ne putea îndepărta de molimă. Era o speranţă firavă, ştiam, dar mai bună decât certitudinea de a merge spre moarte. M-am tras mai aproape de ceilalţi şi am coborât glasul, ca să nu mă audă Narigorm.

— Acum că am scăpat de lup, trebuie să luăm nişte hotărâri. Va trebui să găsim mâncare, lemne de foc şi adăpost. În noaptea asta nu e atât de frig, dar suntem abia la începutul lui februarie, aşa că nu putem nădăjdui că o să dureze; s-ar putea să mai ningă. Niciunul dintre noi nu ştie cât o să mai ţină molima asta. Ar trebui s-o luăm iar spre nord, să încercăm să găsim un loc izolat neatins de ea, un loc unde să ne putem aşeza şi apăra, departe de sate sau drumuri largi, până când trece răul.

Osmond a ridicat privirea, în timp ce ducea lingura la gură.

— Dar de ce să nu mergem mai departe spre mare? Pe coastă am putea să prindem şi peşti, şi păsări. Se spune că unii oameni trăiesc din ce le oferă marea, iar marea nu poate fi afectată de ciumă.

— Porturile şi satele pescăreşti vor fi însă, ele mai mult decât altele, şi sunt prea multe sate de-a lungul coastei. Dacă mergem spre nord, spre interiorul ţării, putem să ocolim...

— Nu, nu, nu poţi să foloseşti ăla, ne-a întrerupt tăios glasul lui Rodrigo.

Narigorm se dusese la ceaunul de pe foc şi înfipsese cuţitul într-o bucată de carne. S-a întors şi s-a uitat la el.

— Ăla e cuţitul lui Zophiel, a spus Rodrigo. Ce faci cu el?

— L-am găsit. Lui nu-i mai trebuie, şi e mai ascuţit decât al meu.

— Aruncă-l.

— De ce să-l arunc? E un cuţit bun.

L-a băgat din nou în ceaun.

— Nu, aruncă-l! a ţipat Rodrigo. Are pe el sângele lui Zophiel.

Narigorm, cu un gest exagerat, a băgat din nou cuţitul în ceaun.

— L-am curăţat. Acum nu mai e sânge pe el.

Cygnus s-a ridicat şi, cu o mişcare dibace, a luat cuţitul din mâna lui Narigorm.

— Rodrigo are dreptate, a spus el liniştit. N-ar trebui să-l foloseşti.

A aruncat cuţitul într-un arc larg peste copaci, spre râu, şi am auzit o pleoscăitură. Cygnus l-a privit îndelung pe Rodrigo, apoi s-a întors spre râu, scrutând întunericul.

Adela a venit în grabă şi a luat ceaunul de pe foc. Mai rămăsese puţin în el, dar a aruncat totul în tufişuri, ştergându-şi apoi mâinile de fustă.

— Ştii că aduce ghinion să foloseşti cuţitul unui mort, a dojenit-o ea pe Narigorm. Nu crezi că am avut deja destule nenorociri şi fără să mai atragem altele?

A împins-o la locul ei cu o pălmuţă nervoasă la fund, de parcă ar fi fost un copilaş neascultător. Narigorm s-a aşezat, dar nu părea îmbufnată sau pornită, cum mă aşteptam; arăta aproape mulţumită de sine şi, din motive pe care nu mi le puteam explica, asta mă îngrijora.

Când s-a înserat de-a binelea, ne-am tras cu toţii mai aproape de foc. Copacii şi trestiile de pe malul râului foşneau în adierea vântului, iar apa întunecată biciuia malurile. Din când în când, la urechi ne ajungea chiţăitul sau ţipătul vreunui animal sau al vreunei păsări care ucidea sau era ucisă, dar altfel era linişte. O pătură de nori ascundea stelele. Era întuneric, mult mai întuneric ca în orice noapte de la Crăciun încoace. Doar

flăcările focului ce trosnea în vatră ne luminau chipurile.

Cu toate că ne ziceam că lupul nu avea să ne mai tulbure, odată cu întunericul vechea încordare ne cuprinsese din nou şi stăteam pândind ceva în noapte, ceva ce n-ar fi trebuit să fie acolo.

— Rodrigo, n-ai putea să ne cânţi ceva? a întrebat într-un târziu Osmond, nemaiputând suporta. O să fie o noapte lungă. Măcar să facem cumva să treacă seara mai uşor.

— Vă spun eu o poveste dacă vreţi, a zis Cygnus.

L-am privit surprinşi; nu mai spusese o poveste de la Crăciun. Era un semn bun. Poate acum, că Zophiel nu mai era şi el nu se mai vedea nevoit să-i îndure aluziile necontenite cu privire la braţul său, nefericirea avea să-l părăsească.

— Cu condiţia să nu fie despre lupi, a spus Osmond, râzând forţat.

— Fără lupi, doar cu lebede.

— Nici lebede, am zis repede. N-ar trebui să rămâi...

A surâs.

— Acestea nu sunt lebedele mele, Neguţătorule. E povestea despre Cavalerul Lebedei, bunicul marelui Godfrey de Bouillon, cavaler al Cruciadelor. E dintr-un cântec pe care-l cântă menestrelii, o poveste curtenească. Rodrigo s-ar putea s-o ştie.

Rodrigo s-a încruntat, dar n-a răspuns. Cygnus şi-a înfăşurat mai bine pelerina în jurul lui şi a început.

— Regele Oriant din Lillefort era un tânăr chipeş, priceput în toate artele nobile, dar plăcerea lui cea mai mare erau arcul şi săgeţile, şi deseori, când nu avea astâmpăr, ieşea noaptea să vâneze la lumina lunii. Într-o noapte de iarnă, când vâna singur lângă lac, a auzit un cântec de pasăre în aerul îngheţat. Ridicând privirea, a văzut o lebădă cu aripile întinse pe cerul tot mai negru. Aceasta a

alunecat prin noaptea de cobalt pe aripile-i puternice precum libertatea şi s-a aşezat pe apele argintate ale lacului. Era o creatură magnifică şi regele Oriant şi-o dorea mai mult decât îşi dorise orice alt animal sau pasăre pe care le vânase. A întins coarda arcului şi a ţintit, dar tocmai când era gata să dea drumul săgeţii, lebăda a strigat cu glas omenesc şi, când a privit-o din nou, a văzut venind spre el din apă nu o lebădă, ci o femeie frumoasă, cu ochii întunecaţi precum cerul la miezul nopţii şi păr de culoarea lunii. Iar în părul ei rămăsese prinsă o singură pană albă de lebădă. Regele s-a îndrăgostit pe loc. A luat-o în braţe şi a sărutat-o, îndepărtându-i în acest timp pana din păr. Simţind că n-o mai are, femeia l-a implorat să i-o înapoieze, căci fără ea avea să rămână cu înfăţişarea-i omenească, dar regele a refuzat, spunând că nu-i va da pana înapoi decât dacă va deveni soţia lui. Regele Oriant şi-a dus mireasa lebădă la castel. A pus pana într-o casetă, pe care a ascuns-o într-un turn dintr-o pădure de pe o insulă, unde ea nu avea s-o mai găsească niciodată. Iar când în noaptea nunţii ea i-a cerut pana, a refuzat-o, spunându-i că i-o va da abia atunci când îi va dărui un fiu. Astfel că silfida a fost silită să rămână cu el şi i-a născut cinci fii. De fiecare dată când i se năştea un fiu, îl implora pe rege să-i dea înapoi pana şi de fiecare dată el refuza, spunând: „După ce o să-mi mai dăruieşti un fiu, o să ţi-o înapoiez.” Dar copiii unui rege cu o silfidă nu sunt copii muritori şi, fără să ştie tatăl lor, toţi fiii, asemeni mamei, se puteau preschimba în lebede. Mama lor le-a pus la gât nişte lănţişoare din aur de care atârnau nişte luni din argint. Cât purtau lănţişoarele rămâneau cu înfăţişarea omenească, dar noaptea şi le dădeau jos, se transformau în lebede şi zburau pe cerul înstelat. Mama lor le-a spus să nu cumva să-şi piardă vreodată lănţişoarele, căci dacă le pierdeau, rămâneau lebede pentru totdeauna. Apoi şi-a rugat fiii să se

transforme în lebede şi să-i caute pana; după multe căutări, ei au găsit insula, şi pe insulă au găsit pădurea, şi în pădure au găsit turnul, şi în turn au găsit caseta, iar în casetă au găsit pana mamei lor. I-au adus-o, şi ea şi-a strecurat-o în păr, şi-a sărutat fiii şi a zburat de acolo pentru totdeauna. Regele Oriant a fost sfâşiat de durere că soţia sa îl părăsise, dar n-a trecut mult şi sfetnicii l-au convins să se recăsătorească, aşa că şi-a luat o mireasă nouă. Dar cu toate că tânăra lui soţie era încântătoare, ea era muritoare; cum se putea compara frumuseţea omenească cu frumuseţea unei silfide? De fiecare dată când îşi privea fiii, cu ochii lor de culoarea cerului la miezul nopţii şi părul de culoarea lunii, regele suspina. Noua lui soţie a devenit geloasă şi a început să caute un mod de a-i distruge, căci ştia că atât timp cât se va uita la ei, nu-şi va uita niciodată mireasa lebădă. A început, aşadar, să-i spioneze şi în scurtă vreme a descoperit secretul lănţişoarelor. Într-o noapte, după ce tinerii s-au transformat în lebede, le-a furat lănţişoarele din cameră — toate în afară de unul, al fiului celui mare, Helyas, căci acesta şi-l ascunsese într-o gaură de şoarece şi un păianjen ţesuse o pânză în jurul lui, aşa că ea nu l-a putut găsi. Înainte de ivirea zorilor lebedele s-au întors în camera lor. Helyas şi-a reluat pe loc înfăţişarea omenească, dar ceilalţi nu şi-au găsit lănţişoarele, şi la răsăritul soarelui au fost nevoiţi să-şi ia zborul. Vreme de şapte ani, Helyas a scotocit prin tot castelul în căutarea lănţişoarelor, şi vreme de şapte ani lebedele s-au întors în fiecare noapte şi au plecat în zbor în fiecare dimineaţă. Apoi, în a şaptea zi a celei de-a şaptea luni a celui de-al şaptelea an, Helyas a găsit în sfârşit lănţişoarele. S-a grăbit să-şi întâmpine fraţii, şi când fiecare lebădă se lăsa pe apa lacului, el îi arunca lănţişorul la gât şi fraţii îşi recăpătau pe rând înfăţişarea omenească. Dar în bucuria lui, Helyas n-a observat că lănţişorul fratelui cel mic era rupt, şi când i l-a

aruncat, acesta a căzut de la gâtul lebedei pe fundul lacului adânc şi fratele cel mic a rămas lebădă pentru totdeauna, menit să-şi slujească fraţii în această înfăţişare... Departe, foarte departe, împăratul Otto îşi avea curtea la Nimwegen. Ducesa de Bouillon îi ceruse să-i facă dreptate împotriva ducelui saxon Renier, care o acuzase că ar fi comis adulter pe vremea când răposatul ei soţ încă trăia. Ca frate al soţului ei, el susţinea că pământurile ei trebuiau, ca urmare, să-i revină lui. Adulterul era o acuzaţie gravă pentru o femeie de neam atât de ales, şi împăratul i-a poruncit să-şi dovedească nevinovăţia într-o judecată prin luptă. Dacă luptătorul ales de ea pierdea, avea să fie condamnată la moarte şi pământurile ei aveau să-i fie date lui Renier. Dar acesta din urmă era un războinic atât de temut, atât de priceput în mânuirea spadei şi atât de necruţător cu cei ce i se împotriveau, încât nu s-a oferit nimeni să lupte în numele ei. După trei zile de căutări, încă nu se găsise niciun luptător şi împăratul le-a poruncit soldaţilor săi s-o prindă pe ducesă şi s-o omoare. Dar tocmai când puneau mâinile pe femeia înlăcrimată, un strigăt a răsunat dinspre râu şi, când s-au întors, oamenii au văzut un cavaler necunoscut plutind pe apă spre ei într-o barcă trasă de o lebădă. Helyas, cel mai mare dintre fraţii-lebădă, a coborât pe mal şi s-a oferit să lupte el cu Renier. Lupta a fost lungă şi sângeroasă, amândoi bărbaţii erau pricepuţi şi curajoşi, dar dreptatea era de partea nevinovatei ducese, aşa că Helyas l-a ucis pe Renier. Ca mulţumire pentru serviciul adus, ducesa i-a oferit mâna frumoasei sale fiice, Beatrix, transferând cuplului toate pământurile şi averile ei. Helyas a acceptat, cu condiţia ca nici Beatrix, nici mama ei să nu-l întrebe cum se chema şi din ce neam era. Amândouă s-au învoit fără şovăire, şi s-a făcut nunta. Helyas şi Beatrix au petrecut împreună şapte ani veseli şi prosperi şi unirea lor a fost binecuvântată cu o fiică frumoasă,

Ida, care avea ochii întunecaţi ai tatălui ei. În fiecare zi în zori şi la apus, Helyas se ducea la râu să vorbească cu fratele lui lebădă, şi de fiecare dată când îl vedea hrănind pasărea cu mâna lui, Beatrix se întreba cine era cavalerul ei misterios, dar îşi respecta jurământul şi nu-l întreba nimic. Mulţi alţi nobili ai acelui ţinut erau însă invidioşi pe bogăţia şi fericirea lui Helyas şi Beatrix. „Cine e cavalerul ăsta?" întrebau ei. „De ce ar vrea un om de neam ales să-şi ascundă originile dacă nu pentru că a dezonorat numele familiei?" Zvonurile au ajuns la urechile lui Beatrix. Până şi cameristele ei şuşoteau între ele că poate cavalerul ăsta cu care se măritase nici nu era cavaler, că era de neam umil, ba chiar nedemn. În cele din urmă, femeia n-a mai putut îndura şuşotelile şi într-o noapte, când Helyas s-a întors de la lac, i-a pus întrebarea pe care jurase că nu avea să i-o pună niciodată. Helyas era cavaler, şi legile cavaleriei cereau să-i răspundă cinstit. Dar îndată ce i-a spus adevărul, şi-a văzut fratele-lebădă pe apă, trăgând barca după el. Helyas s-a urcat în ea şi a plecat. Fiica lui cu ochi întunecaţi, Ida, a crescut şi s-a măritat cu Eustace, conte de Boulogne, iar fiul Idei, Godfrey de Bouillon, a devenit marele cavaler co-mandant al Primei Cruciade, apărător al Mormântului Sfânt, pe care acum unii îl consideră primul rege al Ierusalimului. Cât despre Beatrix, ea nu şi-a mai văzut nicicând soţul iubit. Cavalerul-lebădă dispăruse. L-a căutat toată viaţa, dar nu l-a mai găsit, şi când şi-a dat seama în sfârşit că nu-l va găsi niciodată, a murit de durere şi remuşcare că-l trădase pe cel mai viteaz cavaler al Creştinătăţii. Aflase adevărul, dar adevărul îi distrusese pe amândoi.

Când Cygnus şi-a sfârşit povestea, s-a lăsat tăcerea. Apoi Adela a suspinat mulţumită şi a pus o mână pe braţul lui.

— A fost foarte frumoasă, Cygnus.

Dar el nu se uita la ea. În schimb, se uita stăruitor la Rodrigo. S-au privit îndelung, şi pe chipul lui Rodrigo s-a văzut deodată că înţelegea în sfârşit ceva. A părut îngrozit, apoi şi-a întors privirea şi şi-a îngropat faţa în mâini. Într-un târziu, a ridicat din nou capul şi a deschis gura, parcă vrând să spună ceva, dar Cygnus a scuturat din cap.

— Nu, Rodrigo, n-o spune. Vina e a mea. Sunt un laş. Zophiel avea dreptate; nu sunt nici om, nici pasăre. N-am niciun suflet nemuritor în viaţa de apoi, nici ţel în aceasta. Eu nu aveam nimic de pierdut. Trebuia s-o fi făcut eu. Iartă-mă, Rodrigo, iartă-mă.

Şi-a aranjat mantia lui grea şi violet pe umeri şi s-a îndepărtat repede, pierzându-se în întuneric. Deasupra capetelor noastre, am auzit un cântec şi am zărit trei lebede zburând spre râu. Desfăcându-şi aripile albe şi puternice, au plutit în jos şi au dispărut.

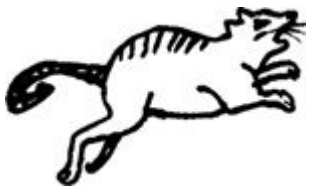

25. Sirena şi oglinda

L-am căutat pe Cygnus aproape toată noaptea şi l-am găsit abia după ivirea zorilor, la vreo

jumătate de milă în josul râului. Trupul îi plutea pe râu cu faţa în jos. Mâneca de la cămaşă i se prinsese de capetele ascuţite ale unor trestii frânte şi îl ţinuse lângă mal, altfel ar fi fost dus de apă. Mantia violet îi acoperise capul. Ştiam după cum plutea fără viaţă corpul în voia curentului că nu mai era nicio speranţă, dar Rodrigo s-a aruncat nebuneşte, ca şi când ar fi crezut că îl mai putea salva dacă ajungea la el destul de repede. Eu şi Osmond l-am ajutat să tragă trupul din apă. Când a ieşit şi el, Rodrigo s-a prăbuşit peste Cygnus şi a început să-l împingă şi să-l apese, parcă sperând că, scuturându-l, l-ar fi putut face să respire. În cele din urmă, Osmond a trebuit să-l oprească.

— N-are rost, Rodrigo. S-a dus. E mort de ore întregi. Probabil că a căzut azi-noapte şi mantia l-a tras la fund.

Rodrigo l-a luat în braţe pe Cygnus şi a rămas aşa, legănându-l ca pe un copil adormit.

— Ce nu pot să înţeleg este de ce n-am auzit un pleoscăit sau un strigăt, a continuat Osmond. Probabil că se îndepărtase deja prea tare de tabără.

Rodrigo s-a uitat la noi cu chipul răvăşit.

— N-a vrut să auzim.

Osmond a făcut ochii mari.

— Doar nu vrei să spui că a intrat intenţionat în râu ca să... ca să se înece? Dar aseară stătea aici, cu noi, spunându-ne liniştit o poveste. De ce ar face cineva asta, şi apoi s-ar duce să se omoare? De ce să ne facă aşa ceva? Eram prietenii lui. Niciunul dintre noi nu i-a spus niciodată ceva crud. Singurul care l-a chinuit a fost Zophiel, şi el e mort.

M-am gândit la ce-i spusese Osmond lui Cygnus când se întorsese fără moaşă pentru Adela. Ce repede ne uităm cruzimile!

— A făcut-o tocmai pentru că Zophiel e mort.

Lacrimile şiroiau acum pe obrajii lui Rodrigo.

— Cum adică *pentru* că Zophiel e mort?

— Cred că Rodrigo vrea să spună că... s-a înecat de remuşcare, am zis.

Osmond s-a prăbuşit pe iarbă, scuturând din cap; nu-i venea să creadă.

— Aşadar, îmi spui că Narigorm a avut dreptate tot timpul, că nu lupul l-a omorât pe Zophiel, ci Cygnus...? Nu că l-aş condamna. Dar de ce să se sinucidă? Credea că-l vom reclama?

— Nu! a strigat Rodrigo. Nu, nu el l-a omorât pe Zophiel. *Il sangue di Dio*! N-aţi auzit ce-a spus aseară, ultimul lucru pe care l-a spus? Că trebuia s-o fi făcut el. Credea că mă forţase să devin un criminal pentru că fusese prea laş ca s-o facă el însuşi. Zophiel îl acuza că nu e în stare nici măcar să se apere singur şi el a crezut că şi eu gândeam la fel.

Chipul Iui Osmond era din ce în ce mai uluit.

M-am lăsat pe vine şi am cuprins cu braţul umerii uzi ai lui Rodrigo.

— Dar Cygnus se înşela, aşa-i? Nu tu l-ai ucis pe Zophiel. A fost lupul.

Îmi doream cu disperare să cred asta.

Rodrigo s-a uitat la trupul lui Cygnus. Ochii îi erau închişi, faţa liniştită şi senină, toată neliniştea din ultimele săptămâni pierise.

— Eu l-am ucis.

Era cu neputinţă de spus dacă vorbea despre Cygnus ori despre Zophiel.

— Nu, Rodrigo, ascultă-mă. N-ai ucis pe nimeni. Nu eşti tu vinovat pentru niciuna dintre morţi.

Rodrigo a vorbit pe un ton scăzut şi egal, cu privirea aţintită asupra feţei lui Cygnus.

— Când Zophiel a ieşit din colibă, m-am dus după el. L-am implorat să-l lase în pace pe Cygnus până nu-l împingea la moarte, cum făcuse cu Pleasance şi Jofre. Mi-a răspuns că ei îşi provocaseră singuri moartea. N-avea nimic de-a face cu el, a zis. Sodomiţii ca Jofre, a zis, sunt condamnaţi şi-n viaţa aceasta, şi-n cea de apoi.

Moartea lui a fost pedeapsă de la Dumnezeu pentru perversiune. Apoi s-a întors cu spatele şi a plecat. Am aruncat cuţitul când s-a întors cu spatele la mine.

Deodată, mi-am amintit de cei doi leproşi întâlniţi pe drum, în trecătoarea aceea, care-l omorâseră pe călător în bătaie şi erau gata să-l atace pe Osmond. Mi-a fulgerat prin minte o imagine: Rodrigo aruncând cuţitul, leprosul ţipând, apoi căzând mort. Cu o tresărire de oroare, am înţeles că spunea adevărul. Rodrigo îl omorâse pe Zophiel.

— Şi braţele? a întrebat cu glas tremurat Osmond. Tu i-ai... tăiat braţele?

— Cu propriul lui cuţit. Voiam să pară că lupul l-a pedepsit pentru furt, asta-mi spuneam, dar poate că în sinea mea voiam să-l fac asemeni oamenilor pe care-i dispreţuia atât de mult.

Priveam fix apa învolburată ce scânteia ca o armură în soarele zorilor. Undeva în ea zăcea cuţitul lui Zophiel.

Am vorbit fără să mă uit la Rodrigo.

— Aseară, când Narigorm a folosit cuţitul, i-ai spus că avea pe el sângele lui Zophiel. Dar tu nu erai acolo când am găsit cadavrul. Deci nu aveai de unde să ştii că fusese folosit propriul lui cuţit decât dacă tu o făcuseşi. Asta a înţeles Cygnus aseară. Atunci şi-a dat seama că tu l-ai ucis, şi a crezut că ai făcut-o pentru el. Ca şi Beatrix, a aflat adevărul, şi adevărul...

Rodrigo a închis strâns ochii, ca străbătut de o durere cumplită.

* * *

Am înfăşurat trupul lui Cygnus în mantia lui şi l-am legat de spinarea lui Xantos. Habar nu aveam ce să facem cu el. Ne-am strâns lucrurile şi am pornit iar la drum, depărtându-ne de râu îndată ce am putut, căci niciunul dintre noi nu mai voia să-l vadă ori să-l audă. N-am discutat încotro să ne îndreptăm; nu mai părea să conteze. Am rămas în

urmă cu Rodrigo, care mergea ca în transă, fără a da vreun semn că ştie unde se află sau cine e în jur. Până şi Xantos simţea parcă ce purta în spinare şi păşea solemn, condusă de Osmond. Pe Adela o lăsaserăm să creadă că fusese un accident, dar vedeam după expresia de pe chipul lui Narigorm că ea nu credea asta. Ştia că Cygnus îşi luase viaţa, aşa cum ştia că Rodrigo era ucigaşul lui Zophiel, şi nici asta nu-i spusese nimeni.

I-am văzut pe bărbatul şi băiatul ce scoteau turbă din mlaştină cu mult înainte să ajungem la ei. Era un loc singuratic şi izolat şi omul avea, probabil, nevoie disperată de cărbuni dacă-i scotea pe jumătate îngheţaţi şi uzi. Câteva grămezi de turbă se aflau în jurul şanţului lung pe care-l săpase, şi altele fuseseră puse pe o sanie mică, gata de plecare. Nu se zărea nicio aşezare prin apropiere; pesemne că făcuseră drum lung până aici, dar fără cărbuni o familie poate muri de frig şi de foame dacă nu are cum găti puţinul pe care-l prinde.

Băiatul desculţ ne-a zărit înaintea tatălui său şi i-a atras atenţia. S-au ridicat amândoi, cu lopeţile în mână, privindu-ne îngrijoraţi cum ne apropiam. Peste tot în jurul lor erau bălţi mari de apă acolo unde oamenii scoseseră turbă ani de zile, iar şanţul în care lucrau se umplea la fel de repede cum săpau. Şi dacă nu mai ploua deloc până la solstiţiul de vară, aveau să treacă luni întregi până când apa să fie absorbită în pământ.

Când ne-am apropiat, privirea bărbatului a rămas aţintită pe forma inconfundabilă de trup omenesc ce zăcea de-a latul pe spinarea lui Xantos. S-a închinat de trei ori şi a făcut câţiva paşi grăbiţi înapoi, trăgându-l pe băiat după el. Nu aveam nevoie de rune ca să ştiu ce gândea. Am încercat să-l liniştesc.

— Nu te teme, omule, n-a murit de ciumă. Un accident. S-a înecat.

Bărbatul care scotea turbă s-a închinat din nou, părând ruşinat.

— Dumnezeu să-l odihnească. A făcut câţiva paşi spre noi. Drumul cadavrelor i-acolo. A arătat cu degetul. Se văd crucile care-l străjuiesc.

În depărtare erau mai multe forme pe care le luasem drept tufişuri, dar acum vedeam că erau nişte cruci negre din piatră. Se gândea pur şi simplu că într-acolo ne îndreptam, deloc surprinzător de vreme ce duceam un cadavru.

— Atunci la capătul drumului se află o biserică?

— Sf Nicholas din Gasthorpe. Dar n-are rost să vă duceţi acolo. Nu mai e niciun vicar ca să vă facă înmormântarea.

— Molima?

Şi-a făcut din nou cruce, ca şi cum simpla pomenire a cuvântului l-ar fi putut îmbolnăvi.

— Vicarul a plecat înainte de asta. Au fost vremuri grele în ultimii ani cu recoltele astea proaste şi-apoi cu bolile oilor. O mulţime de familii au suferit de foame. Nu puteau cultiva mare lucru pe peticele lor de pământ ca să le ajungă, iar în ultimii ani nu s-a mai făcut nici puţinul ce-l obţineau. N-au mai putut să plătească dările şi zeciuielile la biserică şi asta nu i-a plăcut vicarului. Dar dacă o fântână seacă, poţi s-o ameninţi cu iadul şi damnarea până la Sfântul Aşteaptă, şi tot n-o să scoţi nicio picătură de apă din ea, de-aia a plecat vicarul. Nimeni n-a mai văzut nici picior de el de-atunci. Şi-apoi când... când a venit..., a terminat tot restul satului, cel puţin pe ăia care au rămas pe la vetrele lor.

S-a închinat din nou. Nici dacă te abţii să rosteşti cuvântul cu voce tare nu e destul ca să te păzească de răul lui.

S-a uitat din nou la trupul neînsufleţit al lui Cygnus.

— Aţi avea noroc dacă aţi găsi vreun preot prin părţile astea. S-a tras mai aproape şi a coborât

vocea, de parcă s-ar fi temut, în întinderea aceea pustie, că ne-ar auzi cineva: Mi-a spus cineva că episcopul de Norwich a zis că acum poate oricine să spovedească un muribund dacă nu se găseşte un preot, şi oricine poate să-l şi îngroape. Eu mi-am înmormântat singur doi dintre micuţi în cimitirul bisericii. N-a avut cine să spună rugăciunile, dar măcar sunt în pământ sfinţit. Nu vă împiedică nimic să faceţi la fel. Ne-a făcut complice cu ochiul: La urma armelor, cine o să ştie în afară de ceilalţi care sunt deja la un stânjen sub pământ, iar ei n-au motiv să se plângă, aşa-i? A clătinat gânditor din cap. Cine ar fi crezut? Anul trecut pe vremea asta nu puteai nici să te uşurezi fără binecuvântarea unui preot; acum orice prost, până şi o femeie, poate să te boteze, să te cunune, să te spovedească ori să te îngroape. Şi episcopul zice: daţi-i drumul, făceţi-o singuri, n-aveţi nevoie de un preot. Îţi vine să te întrebi de ce-om mai fi plătit atâţia ani toate dările şi zeciuielile alea preoţilor, nu-i aşa?

Drumul cadavrelor nu prea era un drum, ci doar o serie de mici cruci din granit aşezate din loc în loc, marcând locul pentru cei nevoiţi să-şi aducă morţii tocmai din satele şi cătunele care nu aveau o biserică autorizată să facă înmormântări. L-am urmat până am văzut marginea satului. Omul care scotea turbă avusese dreptate, era pustiu. Casele cele mai apropiate păreau abandonate de luni de zile, iar brazdele câmpului erau năpădite de buruieni.

Osmond a priponit-o pe Xantos de un copac, apoi s-a întors spre noi.

— Adela şi Narigorm ar trebui să rămână aici cu copilul. S-ar putea să fie cadavre. Noi o să intrăm pe jos.

— Dar tu, Osmond? s-a văitat Adela. Nu poţi să-ţi rişti viaţa.

Rodrigo s-a apucat să dezlege trupul lui Cygnus.

— Are dreptate, Osmond, rămâi, a zis el. Pot să-l duc eu. Pot să sap eu mormântul. Nu e nevoie să mai vină nimeni.

— Eu trebuie să vin, a răspuns Osmond înroşindu-se uşor. Am spus lucruri pe care nu le credeam cu adevărat. N-am avut când să-mi cer scuze. Povestea aia pe care ne-a spus-o în noaptea când l-am găsit ascuns în căruţă, cum că cizmarul o omorâse de fapt pe copilă — atunci n-am crezut-o, dar acum o cred, o cred de ceva timp, şi totuşi n-am apucat să-i spun. Îi datorez măcar atât, mai ales după ce-aţi făcut amândoi pentru Adela şi pentru copil.

Rodrigo a dat din cap şi l-a strâns scurt de umăr. Mi-am dat seama cu amărăciune că niciunul dintre noi nu apucase să-i spună lui Cygnus că-l credeam în ce privea moartea copilei. Osmond a luat lopata şi Rodrigo şi-a urcat pe umăr trupul lui Cygnus.

— Staţi.

M-a izbit un gând şi am început să dezleg cufărul cu sirena.

— O s-o îngropăm şi pe ea în cimitir. E un loc la fel de bun ca oricare altul ca să o lăsăm să se odihnească.

Osmond a tresărit.

— Nu se poate, n-a fost om. Nu poţi să îngropi aşa ceva în pământ sfinţit. N-a fost decât...

— Un monstru, un animal? Nu asta spunea Zophiel despre Cygnus?

S-a înroşit şi s-a întors cu spatele.

Aşadar, după atâtea săptămâni în care ne străduiserăm să ocolim satele cu ciumă, până la urmă am intrat într-unul, ca să căutăm nu mâncare pentru cei vii, ci un loc de îngropăciune pentru cei morţi. Pe strada principală începuseră să crească buruieni. Uşile şi obloanele unora dintre case stăteau larg deschise — fără îndoială fuseseră cotrobăite pentru lemne sau orice altceva de folos după ce proprietarii le abandonaseră. Şi mai

sinistre erau cele închise şi bătute în cuie din afară, cu cruci mari negre desenate pe uşi şi ferestre. Mă întrebam câţi morţi zăceau în ele. Atât de aproape de o biserică, şi totuşi nu se puteau odihni în pământ sfinţit.

Am avut senzaţia că eram urmăriţi şi m-am întors. Mi s-a părut că văd ceva ţâşnind în umbra unui staul, dar când m-am uitat cu atenţie, n-am văzut nimic. Rodrigo şi Osmond tot întorceau capul, ca şi cum şi ei ar fi simţit ceva. Linişteа nefirească din sat era iritantă. A fost aproape o uşurare când un câine jigărit a sărit de după o casă şi a început să mârâie şi să latre, încă apărându-şi căminul pentru stăpânii lui morţi de mult. Osmond a aruncat cu pietre în el până când s-a retras, dar a continuat să latre sfidător.

Trecând pe lângă una dintre casele bătute în scânduri, am observat că un colţ al uşii fusese rupt, ca şi cum cineva ar fi fost încă în viaţă când se bătuseră scândurile şi încercase cu disperare să evadeze. Oricine ar fi fost, nu reuşise, căci scândurile de pe uşă rămăseseră fixate zdrăvăn în cuie. M-am cutremurat gândindu-mă la teroarea ultimelor sale ceasuri. Oare fusese răpus de boala celor înmormântaţi cu el sau murise de foame în chinuri?

Biserica era încuiată. Fără îndoială, vicarul luase această măsură de prevedere înainte de a pleca. Dacă sătenii nu-şi puteau plăti zeciuielile, nu trebuiau să aibă acces la Dumnezeu; sau poate se gândise că aveau să jefuiască locul în absenţa lui.

Cimitirul nu mai fusese îngrijit; iarba înaltă şi udă creştea peste micile marcaje din lemn. Erau mai multe pietre de mormânt sub care fuseseră îngropaţi cei mai bogaţi şi mai merituoşi, dar sub una din ele îşi săpase vizuină o vulpe, şi în jur zăceau împrăştiate nişte oase galbene şi bucăţi de craniu. Mi-am pus în gând să le adun înainte de plecare — era mai bine pentru cel căruia îi

aparţineau ca oasele lui să fie transformate miraculos în relicve decât împrăştiate de prădători. Am găsit un loc aproape de perete, unde dacă se aflaseră cruci sau pietre de mormânt ele putreziseră de mult, iar Osmond şi Rodrigo au început să sape cu rândul. Curând au dezgropat nişte oase vechi, dar le-au pus cu grijă deoparte, ca să le aşeze la loc în groapă când aveau s-o umple.

Eu am săpat un mormânt pentru pruncul-sirenă la câţiva metri mai încolo, între două cruci de lemn putrede. Nu era nevoie să fie un mormânt larg sau lung; aveam de pus înăuntru doar un trup micuţ. Apoi am dezvelit cu atenţie cuşca şi mirosul familiar de mir şi aloe amestecat cu cel de alge uscate m-a copleşit. Înmormântând-o, era aproape ca şi cum mi-aş fi înmormântat fratele a doua oară. Mi-am amintit cum stăteam în biserică lângă criptă când au deschis-o ca să pună capul înăuntru, şi a năpădit mirosul rece, jilav de putregai, nemascat de tămâia şi de lumânările care ardeau în jurul nostru. Mi-am amintit suspinele mamei şi maxilarul încordat al tatei, dar şi că eu nu plângeam. Plânsesem în ziua când tata rostise acele cuvinte: „Mai bine ca fiul meu să se întoarcă acasă pe scut decât ca un laş.” Ştiusem în momentul acela că nu avea să se întoarcă viu şi plânsesem până nu mai avusesem lacrimi. În ziua când i-am îngropat în sfârşit capul retezat ochii îmi erau atât de uscaţi încât pleoapele mi-i zgâriau. Asta era tot ce simţeam.

Am încercat să sparg lacătul de la cuşca sirenei cu o bucată de piatră ascuţită. A fost nevoie de mai multe încercări, dar în cele din urmă am deschis uşiţa şi am băgat mâna înăuntru. Trupuşorul era ţeapăn ca o păpuşă din piele. M-am întrebat de când era moartă — luni, ani? Uitasem să iau ceva în care s-o înfăşor, aşa că am pus-o direct în pământul rece. Alături am aşezat mica ei păpuşă-sirenă.

Apoi am luat oglinjoara de argint, intenţionând s-o pun şi pe ea în mormânt alături de sirenă. Am frecat suprafaţa de argint pătată. Trecuseră mulţi ani de când mă uitasem într-o oglindă şi era s-o scap din cauza şocului de a vedea chipul care mă privea. Se spune că oglinzile nu mint, dar ele rostesc un adevăr crud şi plin de răutate. Parcă m-aş fi uitat la un demon prizonier în oglindă. Deşi îmi treceam degetele peste cicatricea vălurită şi peste orbita goală de mai multe ori pe zi, uitasem cât de oribilă era la vedere. Acum m-a izbit la fel de necruţător ca în ziua aceea, când poruncisem să mi se aducă o oglindă. Mă imploraseră să nu mă uit, dar insistasem, şi atunci am înţeles de ce servitorii nu se uitau la mine când îmi vorbeau, de ce fiii mei tresăreau şi-şi fereau iute privirea. Cine-i putea învinovăţi?

Cu toate acestea, chiar şi după atâţia ani, în mintea mea sunt încă fără cicatrice, fără semne. Sunt încă aşa cum eram în tinereţe. Acum trebuia să înfrunt faptul că nu eram numai desfigurat: eram bătrân. Faţa mi se zbârcise ca feţele păpuşilor din mere care se fac pentru copii. Părul îmi era argintiu, albastrul ochiului rămas pălise în cenuşiul cerului de iarnă. Buzele mele, care cândva sărutaseră cu atâta pasiune, erau subţiri şi palide, iar pielea ridată care odinioară fusese albă şi netedă era acum arsă de vânt şi de soare, aproape la fel de întunecată ca a sirenei. Se spune că atunci când te uiţi în oglindă îţi vezi sufletul, iar sufletul meu era monstruos şi foarte bătrân.

M-am cutremurat şi am întors repede oglinda. Era mult mai groasă şi mai grea decât crezusem. Fusese băgat ceva în rama rotundă de pe spatele ei, o bucată de cristal şlefuită, înconjurată de un inel larg din argint, gravat cu nişte simboluri şi încrustat cu perle. Sub cristal, mărit de el ca de o lupă, se afla o bucăţică mică de os. Era o relicvă, şi încă una valoroasă, judecând după montură.

Probabil că am scos un strigăt de surpriză, căci Osmond a venit să vadă ce se întâmplase.

— Un relicvariu, am spus, ridicându-l să i-l arăt. A fost tot timpul aici, în cuşca sirenei.

Osmond l-a privit atent.

— Credeam că e doar o oglindă.

— A stat mereu cu oglinda în sus, spatele era ascuns.

Ce spusese vindecătoarea? Cel mai bun loc în care să ascunzi ceva e în plină vedere.

— A cui relicvă este? a întrebat Osmond.

Am întors relicvariul, cercetând simbolurile gravate pe ramă.

— Un pocal spart şi un şarpe. Dacă pasărea asta vrea să fie un corb, s-ar putea să fie o rămăşiţă a Sfântului Benedict. Se spune că un preot invidios a otrăvit vinul şi pâinea de împărtăşanie şi i le-a oferit Sfântului Benedict. Şarpele din pocal reprezintă otrava; când Benedict a binecuvântat pocalul otrăvit, acesta s-a spart. Atunci a chemat un corb să ia pâinea otrăvită. Cârja e simbolul autorităţii de abate, iar aici, vezi, e o carte. Aceasta ar putea reprezenta rânduiala monahală pe care a scris-o.

— Şi asta? Asta ce e, o plantă?

— Un tufiş de spini. Obişnuia să se arunce în spini şi în urzici ca să-şi supună trupul şi să-l îndepărteze de păcatul poftelor. Iar simbolul ăsta, cred, e nuiaua disciplinei, pe care o folosea ca să alunge corupţia şi desfrânarea.

— Atunci nu-i de mirare că Zophiel avea o astfel de relicvă. Mă surprinde că nu avea chiar nuiaua.

— Perlele castităţii şi purităţii, da, sunt sigur că e o rămăşiţă a Sfântului Benedict. Biserica din care a luat-o a suferit o mare pierdere. E sfântul la care se roagă mulţi pentru o moarte fericită şi paşnică, aşa că relicva asta trebuie să fi atras mulţi pelerini.

— Atunci e şi ăsta unul dintre lucrurile pe care le-a furat Zophiel de la Lincoln.

— Nu-i nicio îndoială că e furat. Nimeni n-ar ascunde nişte sfinte moaşte în cuşca unei sirene dacă n-ar încerca să le ferească de proprietarii de drept. Dar dacă a furat-o Zophiel, asta-i altă întrebare. Depinde dacă a conservat el însuşi sirena şi a pus-o în colivie, sau a cumpărat-o cu totul de la altcineva. Trei abaţii din Franţa sunt în dispută, pretinzând că ar avea moaştele Sfântului Benedict, iar cea care le are le-a furat de la abaţia de la Monte Cassino. Dacă Zophiel a cumpărat cuşca asta încuiată, cu sirena deja în ea, de la vreun negustor sau cavaler întors din Franţa, s-ar putea să nu fi văzut ce se afla în spatele oglinzii, aşa cum n-am văzut nici noi. N-am găsit chei pentru niciunul dintre cufere asupra trupului său. Nu ştim dacă avea o cheie pentru asta, poate doar dacă era ascunsă pe undeva prin căruţă.

Osmond s-a încruntat.

— Fecioarei Maria i se spune „oglinda fără pată”. Probabil că Benedict ar fi fost de acord ca un os de-al lui să fie ţinut într-o oglindă.

— Şi oglinda absoarbe şi păstrează caracterul sfânt al moaştelor, reflectând răul şi întorcându-l împotriva demonilor care se privesc în ea.

Am tresărit rostind aceste cuvinte, gândindu-mă la propria mea reflectare.

— Dar Zophiel n-ar fi pus niciodată o relicvă în mâna unei sirene; pentru el, asta ar fi fost blasfemia supremă, a protestat Osmond.

— Poate că el nu vedea lucrurile astfel. A fost o sirenă care a devenit sfântă: Sfânta Murgen, o femeie muritoare căreia i s-a dat trup de somon pentru a fi salvată de la înec. Sfântul Comgall din Bangor a botezat-o, pentru că voia să fie înmormântat în acelaşi sicriu cu ea. Se spune că au fost atâtea miracole atribuite ei după ce a murit, încât e considerată una dintre Fecioarele Sfinte. S-ar putea ca Zophiel să fi considerat că era

ascunzătoarea perfectă pentru moaştele unui om care a ţinut atât de mult la castitate. Poate că a fost scamatoria lui cea mai grozavă: obiectul în plină vedere, dar nimeni nu-l vedea, pentru că atenţia era atrasă de sirenă.

Osmond a privit trupul sirenei.

— Atunci, dacă Zophiel a furat osul de la Lincoln, l-o fi ascuns în cuşca sirenei gândindu-se că dacă lupul îi lua celelalte lucruri, nu avea să-şi bată capul cu sirena şi el ar fi rămas cu relicva chiar dacă pierdea tot restul.

— Pe de altă parte, am zis eu, e posibil să fi fost păcăleala supremă pentru însuşi bietul Zophiel. Poate că a purtat tot timpul cu el această comoară preţioasă fără să-şi dea seama că o avea.

— *Bietul* Zophiel, a zis indignat Osmond. Chiar ţi-e milă de nenorocitul ăla?

— Mi-e milă de orice om care nu-şi dă seama că are deja ceea ce caută cu disperare. Asta i-ar fi adus tot ce voia — faimă, bani şi respect. Cu ea şi-ar fi putut cumpăra o funcţie importantă în orice mânăstire sau biserică ar fi vrut.

— Poate că tocmai asta avea de gând să facă în Irlanda, după ce scăpa de lup. Osmond s-a încruntat şi mai tare, şi s-a uitat la Rodrigo, care umplea metodic cu pământ mormântul lui Cygnus. Şi dacă e unul dintre lucrurile furate de la Lincoln şi lupul descoperă că nu se află printre comorile pe care le-a recuperat, o să vină după noi din nou, nu-i aşa? Probabil că episcopul i-a spus exact ce s-a luat.

Am şovăit, cu ochii la cristalul sub care se afla bucăţica de os. Osul omului ale cărui rânduieli se răspândiseră în toată creştinătatea şi acum guvernau vieţile a mii de călugări şi călugăriţe din magnificele abaţii şi mânăstiri construite în numele lui. Dacă era cu adevărat al lui, era singura relicvă autentică pe care o avusesem vreodată. Dar putea fi autentic? Era posibil, după atâţia ani, să fie adevărat?

Oamenii spun că simt o forţă emanată de moaştele autentice. Unii zic că e ca un val de apă caldă care se revarsă asupra ta, sau o strălucire fierbinte ce-ţi urcă prin degete, până când te furnică în tot trupul. Alţii zic că e ca o lumină multicoloră ce-ţi dansează în faţa ochilor sau ca o usturime a pielii, cum simţi când treci pe lângă urzici. Dar unii au spus acelaşi lucru şi despre relicvele pe care le vindeam eu, pentru că voiau să creadă în ele. Voiam eu să cred în aceasta? Puteam avea credinţa care să mă facă să simt ceea ce creasem pentru alţii? Degetul meu s-a plimbat peste locul în care se afla osul, dar l-am retras. Nu voiam să simt... nimic.

— Osmond... eu nu cred ca lupul episcopului ne-a urmărit vreodată.

A părut surprins.

— Ştim că nu el l-a ucis pe Zophiel, a zis şi s-a uitat din nou, neliniştit, în direcţia lui Rodrigo. Dar Zophiel era convins ca ne pândea.

— Însă, aşa cum a spus chiar Zophiel, gândeşte-te cât de greu i-ar fi unui om singur să găsească de mâncare în vremurile astea, chiar şi cu ajutorul câinilor. De ce să fi trecut prin atâtea greutăţi inutile, riscând ciuma, ca să-l urmărească aşa de mult timp pe Zophiel? Cu siguranţă că ar fi lovit mult mai devreme. Ar fi putut-o face în noaptea când a fost omorât Jofre; şi Zophiel a fost afară singur.

— Dar ai auzit urletele, Neguţătorule, toţi le-am auzit. Ceva ne-a urmărit, şi dacă n-a fost lupul episcopului, atunci ce-a fost? Un lup adevărat?

Am scuturat din cap.

— De ce ar face un lup aşa ceva? Şi dacă ar fi fost o corcitură, jumătate lup, jumătate câine, care să se fi ataşat de noi, precis l-am fi văzut dând târcoale taberei.

— Dar dacă nu e nici om, nici animal, Neguţătorule, ce este, pentru Dumnezeu?

În spatele nostru s-a auzit un scârţâit şi ne-am întors repede. Ceva mai încolo, o femeie stătea ghemuită lângă unul dintre morminte, cu genunchii desfăcuţi şi cu mâinile înfipte în faţă, ca şi cum ar fi fost gata să sară pe noi. Nu era bătrână, să fi avut vreo douăzeci şi ceva de ani, dar era goală, cu părul îmbâcsit şi având o crustă atât de groasă de murdărie pe piele, că era greu de văzut ce culoare era dedesubt. Sânii plaţi îi atârnau legănându-se peste coastele atât de dureros de slabe încât i le puteai număra, dar în contrast cu membrele subţiri ca nişte beţe, burta îi era umflată şi tare. Doamne păzeşte, mi-am zis, fă să fie viermi, şi nu un copil.

A arătat spre mine.

— Te cunosc. Eşti moartea şi ai venit să mă chinui.

S-a bătut cu putere peste tâmple, parcă încercând să-şi scuture ceva din cap.

Am ascuns în grabă oglinda sub cămaşă şi i-am şuierat lui Osmond:

— Acoperă mormântul sirenei până nu vede ce-i înăuntru. Mă înţeleg eu cu ea.

Am făcut un pas spre femeie, care a sărit speriată înapoi, tot în patru labe.

— Te cunosc. Nu mă lua. Nu mă lua! a ţipat ea strident.

— N-am venit după tine, i-am spus cât am putut de blând. Nu vrei să-mi spui cum te cheamă?

A căpătat o expresie şireată.

— Să nu-ţi dai niciodată numele. Dacă moartea nu-ţi ştie numele, nu te poate chema. Mereu mă întreabă cum mă numesc, dar nu-i spun. Nu-i spun.

Şi-a apăsat mâinile tuciurii pe gură, parcă temându-se că numele i-ar putea scăpa din greşeală.

— Ai mai vorbit cu moartea?

Femeia a ridicat capul, distrasă de un stol de ciori ce se roteau şi croncăneau deasupra.

— Încearcă să mă păcălească. Foloseşte voci diferite, uneori ca un cântec de pasăre, alteori ca ploaia.

— Cât de mare e moartea?

Femeia a început iar să se bată peste cap. Apoi s-a oprit brusc şi a ridicat mâinile în faţa chipului, cu palmele în afară, cu degetul mare şi arătătorul atingându-se pentru a forma un cerc prin care se uita.

— Mică, mică, e cât o puţă de bărbat.

M-am aplecat şi am luat cuşca în care se aflase sirena.

— Data viitoare când vine, prinde-o în asta.

Femeia a lăsat capul pe o parte, apoi s-a târât mai aproape, încă pe vine. Şi-a încreţit nasul, adulmecând mirosul necunoscut.

— Cum?

— Simţi mirosul ăsta? Moartea nu-i poate rezista, se va strecura înăuntru, iar când o va face, tu trânteşte uşa şi astfel împiedic-o să te ia.

Am pus cuşca plină de scoici în faţa mea şi m-am dat înapoi câţiva paşi, lăsând-o pe femeie să facă un salt şi s-o înhaţe. S-a retras până la o distanţă sigură, şi s-a aşezat acolo, aplecată peste ea, ca şi cum ar fi fost o mare comoară. Am simţit o mână pe umăr şi am tresărit.

Rodrigo era în spatele meu.

— N-ar trebui să iei numele morţii în deşert, Neguţătorule, merge prea aproape de noi.

— Cuşca o va face să se simtă în siguranţă. N-ai să-mi spui că nu e bine să aduc uşurare minţii înnebunite a bietei femei.

Cândva, ar fi zâmbit la răspunsul ăsta. Mă întrebam dacă avea să mai zâmbească vreodată.

Am lăsat-o pe femeie cu cuşca ei în cimitir şi am plecat pe drumul pe care veniserăm. Nu vorbeam, dar păşeam cât puteam de repede, nerăbdători să ieşim cât mai curând din satul ăsta al morţii.

Privind ferestrele acelea bătute în scânduri, pustietatea străzii, unde odinioară copii se jucaseră şi râseseră voioşi, m-a cuprins o sete disperată de a şti dacă propriii mei copii mai trăiau. Trebuiau să fie deja oameni în toată firea şi aveau probabil şi ei copii. Aş fi putut să trec pe lângă ei pe stradă şi să nu-i recunosc. Supravieţuiseră oare molimei? Renunţasem la tot ca să-i feresc pe ei de rău. Fusese oare totul în zadar? Mă uitam la casele abandonate şi îmi vedeam propria casă cu scânduri bătute în cuie la ferestre şi cu o cruce neagră desenată pe uşă. Exista undeva un mormânt cu fiii mei în el, sau mai rău, nu era niciun fel de mormânt?

Ajunseserăm la ultimele câteva case când femeia goală a sărit din nou de după o clădire şi s-a ghemuit în faţa noastră, în mijlocul străzii. Ţinea în mână ceva însângerat, probabil jumătate de iepure, încă nejupuită de blană. Ne-a întins-o.

— Mâncare, a spus ea.

A pus-o pe pământ, în faţa noastră, cum pusesem eu cuşca, şi s-a dat înapoi câţiva paşi.

— Mâncare, a repetat ea, pentru moarte.

Osmond m-a apucat de braţ, ca şi cum chiar ar fi crezut că aveam de gând s-o iau.

Am scuturat din cap.

— Îţi mulţumim, dar avem destulă. Mănânc-o tu.

Femeia m-a privit şiret prin claia de păr încâlcit, apoi a ţâşnit înainte, a luat iepurele, şi, jupuindu-l de blană, a început să roadă sălbatic carcasa crudă şi însângerată.

26. Locul gropilor

Privind în urmă, ştiu că Narigorm a fost aceea care ne-a condus în locul gropilor. Reuşisem în sfârşit să fac în aşa fel încât să ne îndreptăm spre nord, şi ea mă lăsase. Credeam că am câştigat, dar ar fi trebuit să-mi dau seama. Ştia exact unde vom ajunge, sunt sigur de asta.

Gropile se aflau printre copaci, largi şi puţin adânci, ca nişte bălţi, dar fără apă. În ele nu creşteau copaci sau iarbă, nimic în afară de nişte plante ciudate şi ţepoase cu frunze roşii şi cărnoase, aşa că din depărtare păreau nişte bălţi de sânge. Dar când treceai peste ele, mai vedeai ceva: erau pline cu scheletele unor animale mici, oase albite şi cranii minuscule de iepuri, şoareci, vulpi, chiar şi păsări. Erau atât de numeroase, că nu puteai să nu le striveşti sub tălpi. Unele animale erau moarte de curând: zdrenţe de carne uscată şi blană mai atârnau încă pe oase; altele erau perfect curate şi albite de soarele mai multor veri. Într-o groapă, stăteau unul lângă altul scheletul unei oi şi al unui miel. Printre ele erau sute de cochilii de melci goale, transparente, împrăştiate ca petalele de vânt. Gropile o fascinau în mod deosebit pe Narigorm. A stat ore întregi la marginea crângului, cercetându-le, fără îndoială nădăjduind să vadă ceva ucis acolo.

Erau aproape două săptămâni de când îl îngropaserăm pe Cygnus şi cu fiecare zi care trecea Rodrigo se retrăgea mai mult în sine. Nu-i mai păsa unde se ducea sau ce făcea şi era nevoie de eforturi reunite din partea lui Osmond, a Adelei şi a mea ca să-l determinăm să schiţeze fie şi cel mai mic gest. Nu mai voia nici măcar să se uite la micul Carwyn, de parcă s-ar fi temut să iubească

din nou pe cineva sau ceva ca nu cumva, prin asta, să-l distrugă.

Ceva s-a schimbat şi în Osmond în ziua când l-am îngropat pe Cygnus. Hotărâserăm deja că aveam cele mai multe şanse de a găsi de mâncare dacă urmam linia coastei, dar acum era convins că Zophiel avusese dreptate: pe coastă erau corăbii, un vas care ne putea duce în siguranţă în Irlanda. Puteam s-o vindem pe Xantos, spunea el, ca să plătim călătoria, şi dacă nu ajungea puteam să muncim ca să ne plătim drumul. Am încercat să-l conving că nu prea erau speranţe ca Irlanda să scape de molimă, probabil îi căzuse deja victimă, dar el nu voia să asculte, căci lupul era din nou pe urmele noastre şi, asemeni lui Zophiel, Osmond ajunsese să se teamă de animal mai tare ca de ciumă. Se agăţa de credinţa că numai marea ne putea apăra de el.

Fiecare simţ îmi spunea că ar trebui să mă despart de grup şi să călătoresc singur. Dar nu mă puteam îndura să-l părăsesc pe Rodrigo, nu în starea în care era, şi de fapt îmi era frică să rămân singur. Dar măcar îl convinsesem pe Osmond să mergem spre nord şi să ne îndreptăm spre coastă mai încolo. Şi mă consolam prosteşte cu asta.

N-am ajuns însă niciodată la mare. Între pământ şi apă, sub cerul larg şi cenuşiu, se întindea un vast ţinut mlăştinos, smârcurile ce străjuiesc The Wash[12]. Bălţi şi cursuri de apă şerpuiau printre petice de pământ şi trestii, scânteind în soarele de iarnă. Nu aveai cum să traversezi mlaştina dacă nu aveai o barcă, şi chiar şi atunci ar fi trebuit să fii născut aici ca să-ţi găseşti drumul prin ea, căci era un labirint de braţe de apă, cele mai multe neducând nicăieri — doar la o moarte sigură în mâlul cleios. Din loc în loc, în depărtare, vedeam insuliţe înălţate cu câteva picioare deasupra mlaştinilor înconjurătoare, unele destul de mari ca să găzduiască un sătuc de case şi staule, altele — doar câteva oi.

Mirosul pregnant de alge sărate, mâl şi vegetaţie bogată se răspândea în aer, înţepător şi purificator după duhoarea cadavrelor în putrefacţie.

Am mers pe marginea mlaştinii, ţinându-ne pe terenul mai înalt, până am ieşit dintre copaci şi am văzut ridicându-se un pinten de pământ. Era aproape o insulă, doar că o fâşie îngustă o lega de mal. Cea mai mare parte era acoperită de nişte copaci firavi, iar la capătul mai îndepărtat era un sălaş părăsit de pustnic, construit din piatră şi având forma unui stup de albine. Dincolo de el, în vârful pintenului, se afla o cruce din piatră grosolan cioplită, înfiptă între locuinţă şi mlaştină ca pentru a ocroti de creaturile ce mişunau şi se înmulţeau în adâncurile întunecate ale nămolului ce bolborosea şi absorbea totul. Am hotărât să ne aşternem tabăra pe această aşa-zisă insulă pentru o noapte sau două, iar apoi să ne continuăm călătoria pe lângă mlaştină, căci trebuia, firește, să aibă un capăt, şi să căutăm o cale de a ajunge la mare.

Pintenul putea fi apărat. De aceea l-am ales şi de asta aveam nevoie: o fortăreaţă de unde să ne putem apăra de lup. Îl auziserăm în noaptea când îl îngropaserăm pe Cygnus şi, de atunci, în fiecare noapte a călătoriei. Adelei i se făcea din ce în ce mai frică; noapte de noapte, îl strângea pe Carwyn la pieptul ei în timp ce urletele răsunau prin întuneric. Nu era singura, cu toţii eram atât de istoviţi şi încordaţi, încât ne încurcam la treburi pe care ştiam să le facem din copilărie şi ne împiedicam de propriile picioare când mergeam.

În ciuda celor ce-i spusesem în cimitir, Osmond insista că lupul episcopului era cel care ne pândea, pentru a recupera osul Sfântului Benedict. Avea nevoie disperată să creadă asta. Un om, oricât de puternic, e muritor. Are slăbiciuni. Cu un om te poţi lupta. Şi, după cum întreba el întruna cu încăpăţânare, dacă nu era om şi nu era animal, atunci, pentru Dumnezeu, ce era?

Până şi Osmond era de acord însă că nu avea niciun rost să abandonăm pur şi simplu relicva. Dacă lupul episcopului nu-şi dădea seama că o făcuserăm, avea să ne urmărească în continuare şi noi aveam să fim într-o stare mult mai proastă, nemaiavând nimic cu care să-l potolim. Cel mai bine, spunea el, era să ducem relicvariul la o biserică dintr-un sat neafectat de molimă şi să o predăm în mod public preotului, ca să-i atragem atenţia lupului. Apoi n-avea decât s-o fure de-acolo, dacă voia. N-am găsit însă niciun sat fără ciumă. Cele câteva pe lângă care am trecut erau pustii sau pline de muribunzi, şi omul care scotea turbă avusese dreptate, nu mai rămăsese niciun preot în ele.

În orice caz, eu nu aveam nicio intenţie să predau relicva. Devenise talismanul meu, protecţia noastră împotriva a ceea ce ne pândea, orice-ar fi fost. Îţi vine să râzi că după atâţia ani ajunsesem în cele din urmă să-mi pun credinţa într-o bucată de os. E uşor să-ţi baţi joc de astfel de lucruri când străluceşte soarele, dar când acesta începe să apună şi umbrele se furişează spre tine dintre copaci şi stai tremurând în întuneric, aşteptând, credeţi-mă, te agăţi de orice ca să te apere împotriva lucrului de care te temi cel mai mult.

În acea primă noapte petrecută pe pinten, când a răsărit luna, ceaţa s-a lăsat deasupra mlaştinilor, aburind în panglici albe peste bălţi şi cursuri de apă, până când a ajuns să ni se pară că ne aflam pe o insulă ce plutea pe o mare de nori în cerul întunecat. Zgomotele erau amplificate în noaptea neclintită de bolboroseala apei, orăcăitul broaştelor, strigătele păsărilor şi ţipetele ascuţite ale victimelor ce luptau pentru viaţa lor. Osmond a făcut focuri şi a pus torţe în partea cea mai îngustă a pintenului. Ştia că nu avea să-l ţină pe lup la distanţă, dar se gândea că acesta nu putea traversa fără să fie văzut la lumina flăcărilor.

Când s-a pornit urletul, era de veghe Rodrigo. Noi, ceilalţi, istoviţi, dormeam deja, dar urletul ne-a trezit; urletul şi strigătul de spaimă al lui Rodrigo. Osmond a sărit în picioare mai repede ca mine, dar i-am spus să rămână cu Adela şi am dat fuga să văd ce era. Rodrigo stătea în genunchi, privind încordat ceva din pădurile de pe partea cealaltă. Am pus mâna pe umărul lui şi a tresărit violent.

— Lupul, l-ai văzut?

A întins mâna. Am cercetat atent masa întunecată de copaci. O lumină licărea, apărând şi dispărând printre trunchiuri. Scânteia în noapte alb-fantomatic, prea alb pentru o torţă sau un felinar.

— Lumină de cadavru, a şoptit el. S-a ridicat şi a privit înainte, ca şi cum ar fi fost gata s-o urmeze, dar l-am apucat de braţ.

— Nu fi prost, Rodrigo. Oricine sau orice ar fi, n-ai cum să-l prinzi pe întuneric.

S-a uitat la mine ca un om beat, care nu-şi poate aminti unde se află.

— Vrea să-l urmez. Îmi face semn, mă cheamă.

— Pâlpâie o lumină, asta-i tot. De când e acolo?

Şi-a trecut distrat mâna prin păr, dar înainte de a apuca să răspundă, un nou urlet al lupului a răsunat peste mlaştină. Părea să vină dinspre copaci, dar era greu de spus. Urletul ne-a învăluit precum ceaţa. Îl simţeam pe Rodrigo tremurând.

Osmond a venit în fugă, strângând toiagul cu amândouă mâinile.

— Vedeţi ceva?

— Doar lumina aia.

Am întins mâna să-i arăt, dar când m-am uitat, nu mai era nimic acolo.

Osmond şi-a înfipt toiagul în pământ, exasperat.

— La naiba, nu mai pot suporta prea mult. Vrea relicvariul. Trebuie să găsim un mod de a i-l da. De ce a trebuit să deschizi cuşca, Neguţătorule? De ce n-ai putut să laşi în pace chestia aia infernală?

Rodrigo nu era în stare să continue veghea, aşa că l-am trimis înapoi cu Osmond şi am rămas eu. Oricum, îmi pierise de mult orice dorinţă de a dormi.

Mlaştina e un loc ce nu seamănă cu niciun altul. Te cheamă zi şi noapte. Ziua, glasul ei sunt strigătele păsărilor cântând şi jeluindu-se în vânt; noaptea, şoapta trestiilor stârneşte colcăit şi şuierat, ca şi cum nişte şerpi uriaşi s-ar târî spre tine prin noroi. Când luna apare dintre nori îi vezi ridicându-se şi răsucindu-se, iar solzii lor reflectă stelele. Lumini palide alunecă în întuneric peste mlaştină, ca şi cum nişte fiinţe nevăzute ar păşi peste noroi acolo unde în timpul zilei ştii că e imposibil pentru oricine să păşească, flăcări de spiriduş conducând oamenii la moarte. Mlaştina e mereu flămândă şi are o mie de feluri de a te ademeni în pântecul ei. Nu e un loc în care gândurile să ţi se îndrepte spre Dumnezeu, ci spre creaturile monstruoase ce populează această lume crepusculară ce nu e nici mare, nici uscat, nici apă, nici pământ.

Ceaţa rece şi umedă a început să mă învăluie, până când n-am mai putut zări sau auzi nicio făptură vie. Nu mai auzeam nici trestiile foşnind. S-a aşternut o tăcere înăbuşitoare, grea şi palpabilă, ca tăcerea ce urmase urletelor lupului în noaptea aceea, în defileu. Din ceaţă se desprindeau forme, dar dispăreau înainte de a apuca să ajung la ele. Nu mă simţisem niciodată atât de singur. Eram pe tărâmul morţilor, în limbul unde sufletele rătăcesc fără nume şi formă, incapabile să vorbească ori să atingă. Şi în acea tăcere oarbă am ştiut că nu moartea mă înspăimânta, ci ceea ce se afla dincolo de ea; nici rai, nici iad, ci conştiinţă

fără formă, fără loc. Aveam să fiu nicăieri. Aveam să fiu nimic.

În ziua când mi-am părăsit casa, m-am rugat ca fiii mei să mă uite. Voiam să-i scutesc de suferinţa amintirii. În noaptea aceea însă, pe când stăteam ghemuit în ceaţa albă, aşteptând, am ştiut mai bine ca orice altceva că voiam să-şi amintească. Voiam să trăiesc mai departe în amintirea cuiva. Dacă nu-şi aduce nimeni aminte de noi, suntem mai mult decât morţi, căci e ca şi cum n-am fi trăit niciodată.

Îi spusesem cândva lui Rodrigo că suntem toţi exilaţi din trecut. Credeam că n-am nevoie de un trecut. Credeam că dacă te rupi de trecutul tău te poţi crea din nou. Dar a te rupe de trecut înseamnă a tăia singura frânghie care te ancorează la lumea asta şi la fiinţa ta. Când te rupi de trecut, te rupi de tine însuţi. Ce devenisem?

Zorii au apărut în sfârşit şi soarele a topit ceaţa, iar zgomotele dimineţii au revenit la viaţă — plânsetele lui Carwyn, înjurăturile lui Osmond când s-a împiedicat de ceva, Adela aţâţând focul şi strigându-le lui Narigorm şi lui Rodrigo să vină să mănânce. Era zgomotul obişnuit al unor oameni care-şi încep ziua, aspru, discordant, dar era cel mai frumos zgomot de pe pământ, zgomotul oamenilor vii.

Mai târziu, în dimineaţa aceea, în timp ce mă îngrijeam de focul pentru gătit de lângă crucea din piatră, am auzit un pleoscăit şi am văzut o barcă din nuiele venind spre pinten. Osmond îl luase pe Rodrigo la vânătoare de păsări. O trimisesem pe Narigorm la un izvor dintre copacii de pe uscat să aducă apă, iar Adela îşi hrănea pruncul la adăpostul locuinţei pustnicului. Aşadar, l-am întâmpinat singur pe omul care se oprise ceva mai departe şi mă privea.

— E cineva bolnav? a strigat el.

Era de-acum salutul obişnuit.

După ce l-am liniştit, a reînceput să vâslească, apropiindu-se.

A ridicat trei ţipari lungi şi graşi, ce se zbateau.

— Îi vrei?

Am dat din cap recunoscător. Ne-am tot tocmit, până când în cele din urmă a acceptat să ia o curea şi un ac de mantie care îi aparţinuseră lui Cygnus. A legat ţiparii într-o bucată de pânză şi mi i-a întins pe capătul vâslei, iar eu i-am trimis cureaua şi acul în acelaşi mod.

— Doi bărbaţi pun laţuri. Unul blond, unul brunet. Sunt cu tine?

Am dat afirmativ din cap.

— Să aibă grijă să stea pe locurile înalte, mlaştina asta-i tare ticăloasă. Mulţi au pus piciorul pe ceva ce părea solid şi s-au trezit înăuntru până la brâu înainte de a apuca măcar să strige. Odată ajuns acolo, nimeni nu te mai poate scoate.

A scuipat o bilă mare de flegmă galbenă în apă.

— Străinii văd oamenii mlaştinilor de pe-aici şi li se pare că nu-i niciun pericol, dar oamenii mlaştinilor ştiu pe unde să meargă, şi chiar şi ei se pot înşela când se lasă ceaţa.

— Eşti unul dintre aceştia?

M-am uitat spre insulele cu sate din spatele lui.

A scuipat din nou, pe post de negare.

— Îs om de munte. Din satul de dincolo de copaci.

A arătat cu bărbia într-o direcţie la nord de pinten.

— Satul tău a scăpat de molimă?

A scuturat din cap.

— A venit cu câteva săptămâni înainte de Sărbătoarea Tuturor Sufletelor. Am pierdut aproape jumătate de sat, dar nu s-a mai îmbolnăvit nimeni din ajun de Sfântul Toma. Pesemne că a plecat să caute alţi bieţi nenorociţi. Ai văzut...

A încremenit brusc, uitându-se peste umărul meu, cu o expresie de panică pe chip. M-am întors, alarmat de ceea ce s-ar fi putut afla în spatele meu, dar n-am văzut-o decât pe Narigorm care venea spre noi, cu găleata de apă în mână.

Omul a scotocit după ceva în cămaşă şi a scos o crenguţă de alun pe care a împins-o în faţă, ca pentru a o alunga.

— E doar Narigorm, o copilă ce călătoreşte împreună cu noi, l-am liniştit eu.

A părut uşurat şi a coborât ruşinat crenguţa, dar nu şi-a luat ochii de la ea.

— Am crezut că-i vreun duh ori vreo fantomă, atât e de palidă. Nu e firesc.

A continuat să se holbeze, iar Narigorm, conştientă că era privită, i-a întors privirea fără să clipească. El şi-a ferit repede ochii şi, apucând vâsla, a întors cu dibăcie barca.

Fără a se uita înapoi, a strigat:

— Aveţi grijă să nu se pieptene cât stă prin părţile astea. O să-i cadă părul alb pe coama valurilor şi o să stârnească furtuna. Am văzut destulă moarte pe-aici.

Pe când îl urmăream cum se îndepărtează, speram, pentru binele lui Narigorm, că nu avea să fie nicio furtună. Dacă era, aveam o presimţire că el avea să se întoarcă, şi nu singur.

Din fericire pentru noi toţi, următoarele câteva zile au fost reci, dar liniştite. Eram bucuroşi că Adela şi copilul se puteau adăposti în sălaşul pustnicului. Podeaua colibei fusese săpată mult sub nivelul solului, astfel că înăuntru era destul de înalt ca un om să stea în picioare, dar nu destul de larg ca să se poată întinde complet dacă se culca. Noi, ceilalţi, dormeam mai mult afară, lângă foc. Măcar pe mlaştină aveam cărbuni şi mâncare, dacă ştiai s-o prinzi. Pentru cei ce cutezau să-şi rişte viaţa, erau păsări de prins în laţ şi peşti de pescuit. Prindeam puţine păsări de pe locurile mai înalte. Osmond era atât de beat de oboseală după nopţile

nedormite, încât nu mai putea nimeri o pasăre cu praştia, iar laţurile se puneau cel mai bine pe apă, dar, cum spusese omul cu ţiparii, era prea periculos să te aventurezi în mlaştină, aşa că ofeream ce puteam contra păsări şi peşte oamenilor ce veneau cu bărcile. Veneau deopotrivă din curiozitate şi din dorinţa de a vinde, dar ne ţineau hrăniţi, chiar dacă aruncam priviri invidioase insulelor îndepărtate pe care păşteau oi. Se spunea că pastrama de oaie era cea mai bună aici, dar niciun ţăran nu-şi taie oaia înainte să facă miei şi dacă cineva, cum eram noi, era ispitit să fure una, nu aveam cum să ajungem la ele, erau în siguranţă pe insulele lor.

Ar fi trebuit să plecăm mai departe după câteva zile. Ştiam că trebuia să plecăm curând, căci ni se terminau lucrurile pe care le puteam oferi la schimb şi trebuia să ajungem undeva unde să ne putem hrăni. Dar adevărul era că ne temeam să părăsim siguranţa pintenului. Osmond era convins că dacă venea lupul, avea să vină pe terenul înalt, nu prin mlaştină, şi măcar puteam supraveghea intrarea pe pinten. Şi cu toate că eu eram sigur că lupul nu era om, asemeni celorlalţi, nu aveam nici cea mai mică dorinţă de a dormi în pădure, fără nimic care să mă protejeze. Orice ar fi fost, măcar pe pinten îl puteam vedea când vine. Mlaştina o fi ea mortală, dar, ca şi pentru oile de pe insule, însuşi pericolul ei era protecţia noastră.

Mlaştina nu putea să ne protejeze însă de urlete. În fiecare noapte aprindeam focurile şi torţele în dreptul intrării şi aşteptam cu încordare crescândă până când auzeam urletul lupului şi apoi scrutam înnebuniţi întunericul, pândind orice licărire, orice urmă de mişcare. Deşi stăteam de veghe cu rândul, cei care nu erau de veghe abia dacă reuşeau să aţipească, mereu în gardă la orice zgomot. Dintre noi toţi, Rodrigo era cel mai afectat. Nu dormea aproape deloc noaptea şi nu-l puteam lăsa să stea de veghe, pentru că era atât de

încordat, încât ne temeam că avea să se repeadă în mlaştină dacă i se părea că de acolo vine urletul. Fără să ne dăm seama, pintenul devenise închisoarea noastră. Ne amăgeam că ţineam lupul la distanţă, dar de fapt el ne ţinea pe noi pironiţi.

În cele din urmă, într-o după-amiază, spre seară, când stăteam în jurul focului, tensiunea a ajuns la apogeu. Carwyn era agitat şi Adela, istovită de nesomn şi încordare, a izbucnit în lacrimi şi a început să ţipe că nu mai putea îndura încă o noapte de urlete.

— Mai bine îl iau pe Carwyn şi intru în mlaştină cu el, măcar aşa se termină, a suspinat ea.

Osmond s-a întors spre mine.

— E numai vina ta, Neguţătorule. Dacă ai fi lăsat sirena aia blestemată în căruţă, cu restul cuferelor, lupul episcopului ne-ar fi dat pace de-acum câteva săptămâni. Trebuie să-i lăsăm relicvariul la vedere în noaptea asta. Ştie că suntem aici. Ştie că relicvariul e la noi. N-o să ne lase până n-o să-l capete.

— Dar nu ştim dacă era printre lucrurile pe care le-a furat Zophiel. Şi ţi-am spus, eu nu cred că ne urmăreşte sau ne-a urmărit vreodată lupul episcopului.

— Eşti şi surd şi orb? N-ai auzit urletele? Pentru Dumnezeu, Neguţătorule, vino-ţi în fire, ştii că ceva ne urmăreşte. Ce altceva poate fi?

— Te rog, Neguţătorule, m-a implorat Adela, trebuie să i-l dăm.

— Am căzut de acord că vom căuta o biserică...

Osmond avea pumnii încleştaţi.

— Nu, Neguţătorule, o s-o facem acum, a spus el. Ai auzit-o pe Adela, nu mai poate suporta încă o noapte. Niciunul dintre noi nu mai poate. A respirat adânc, încercând să-şi recapete stăpânirea de sine. Lăsăm relicvariul acolo unde limba de pământ se uneşte cu uscatul, îl marcăm cu ceva care să se vadă în întuneric, o pânză albă sau nişte

pietre, şi lupul episcopului o să-l găsească. Şi-atunci totul se va sfârşi.

Adela m-a privit stăruitor.

— Te rog, Neguţătorule. Dacă lupul se satură de aşteptare şi intră în tabăra noastră într-o noapte, ar putea să ne taie gâturile sau chiar să-l ia pe micul Carwyn ca răzbunare. A intrat în capelă fără să-l auzim, adu-ţi aminte.

— Zophiel a crezut doar că a intrat, am zis fără să mă gândesc.

Rodrigo a tresărit şi mi-am dorit să-mi fi muşcat limba, căci dacă nu lupul episcopului luase pocalul, atunci era foarte probabil să-l fi luat Jofre.

Nu aveam de ales. Osmond mai avea un pic şi exploda. Ştiam că-mi va lua relicva cu forţa dacă nu eram de acord şi nu aveam cum să-i ţin piept. Cel puţin, dacă relicva era tot acolo a doua zi dimineaţa, poate că avea să se convingă în sfârşit că ceea ce ne urmărea nu era o fiinţă omenească. Am ridicat mâinile într-un gest de capitulare.

— Aveţi dreptate, fireşte. O fac acum.

M-am ridicat cu greu în picioare.

— Lupul nu vrea relicva.

Am privit în jur. Narigorm stătea ghemuită pe jos, cercetând runele împrăştiate în faţa ei. A fost un moment de tăcere până am priceput ce spusese.

— Atunci... atunci de ce ne urmăreşte încă? a întrebat Osmond.

— Lupul vrea moarte, a zis Narigorm fără emoţie.

Adela şi-a îngropat faţa în mâini şi a gemut.

— Ajunge, Narigorm, am spus aspru. Îmi simţeam măruntaiele de parcă ar fi fost transformate într-o apă rece ca gheaţa, dar mă străduiam să nu arăt asta. Dacă moartea mea o vrea, nu e nevoie să se deranjeze, am adăugat. La vârsta mea înaintată nu trebuie decât să aştepte un pic şi o să i se îndeplinească dorinţa fără să mişte un deget.

Narigorm a ridicat o rună în formă de V culcat.

— *Kaunaz*, unii spun că înseamnă o torţă aprinsă, alţii spun că înseamnă o bubă, un loc al morţii.

Adela părea îngrozită.

— O bubă! Vrei să spui, ciuma?

Narigorm a scuturat din cap.

— Dacă e singură, prezice un dar, o nouă viaţă. Dar nu e singură. A mai ridicat o rună, cu o singură linie dreaptă pe ea. *Isa* înseamnă gheaţă. Nu vezi gheaţa formându-se pe apă decât atunci când e prea târziu, dar e destul de puternică să distrugă totul în cale. *Isa* reprezintă cifra nouă, şi nouă îi aparţine lui Hati, vârcolacul care înghite luna. Dar acum, vedeţi? Ne-a arătat cele două rune una lângă alta. Uitaţi-vă la forma spaţiului dintre ele.

Am privit cu atenţie spaţiul în care degetul ei desena repetat forma compusă de cele două rune alăturate, o linie cu un triunghi la mijloc.

— *Thurisaz*, spinul, runa mişcării, runa blestemului. Ea schimbă semnificaţia celorlalte două. Acum *kaunaz* înseamnă mizerie, iar *isa* trădare. Înseamnă că darul nu va fi dat, ci luat. Viaţa nu-i va fi dată, ci îi va fi luată pentru că i-a trădat pe cei pe care-i iubea.

Deodată mi-am amintit unde o mai auzisem vorbind despre runele mişcării; era în ziua când rămăseserăm blocaţi în oraş, când era căutat fugarul Cygnus. Narigorm îi privise pe Rodrigo, Osmond şi Jofre plecând împreună, apoi cântase o frântură de melodie. „Rostogolite rune tai... tra la la... frenezie, desfrânare şi patimă. "Apoi spusese: „Nu ştiam pentru cine erau runele mişcării, dar acum ştiu.”

Nu ne-am dat seama atunci, dar aceea era prima zi în care am fost nouă. Voise să spună că runele erau pentru unul din cei trei — Jofre, Osmond şi Rodrigo? Dar Jofre murise şi acum ea

vorbea din nou despre runele mişcării; rămăseseră Osmond şi Rodrigo. M-am uitat la Rodrigo, care o privea cu chipul palid şi chinuit de coşmaruri, cu ochii măriţi de groază.

M-am întors furios spre ea.

— Încetează, încetează imediat. Ai ajuns prea departe.

— Las-o! a strigat Rodrigo, apoi a adăugat mai blând: Las-o să termine. Vreau să ştiu ce mai citeşte.

Soarele coborâse mult pe cer. Narigorm a ridicat mâna, acoperindu-l cu palma, apoi a închis pumnul, lăsând încet mâna în jos, ca şi cum ar fi tras razele soarelui peste rune. A ridicat a treia şi ultima rună care se afla în faţa ei. Avea formă de săgeată.

— *Teiwaz*, runa lui Tyr, cel care a băgat mâna în gura lupului Fenrir şi a făcut un jurământ fals. Mâna i-a fost retezată. El s-a predat lupului ca să-şi salveze prietenii. Aceasta le închide pe celelalte, căci runa mişcării este înfrângerea. Cel pentru care este profeţia nu poate câştiga în faţa lupului. Îl va distruge.

Adela se agăţa cu atâta forţă de mâna lui Osmond, că-i vedeam unghiile pătrunzând în carnea acestuia.

— Dar nu înţeleg, Narigorm, pentru cine e prevestirea? Dacă Neguţătorul dă înapoi relicvariul, cu siguranţă lupul n-o să-l omoare. Nu l-a furat el. El n-a trădat pe nimeni dintre cei pe care îi iubea.

— Eu însă da, a şoptit Rodrigo.

S-a ridicat şi s-a îndepărtat repede, urcând.

Osmond s-a smuls din strânsoarea Adelei şi a fugit după el. A încercat să-l apuce, dar Rodrigo l-a dat deoparte cu violenţă. Osmond nu era atât de prost încât să încerce din nou să-l atingă. S-a întors la noi şi a dat neajutorat din umeri. Nu era nimic de făcut, nu puteam decât să-l urmărim cu privirea pe Rodrigo, până când a dispărut printre copaci.

Eu şi Osmond am pus relicvariul la capătul cel mai îndepărtat al focurilor de noapte. Am marcat locul cu o bucată de pânză legată de trunchiul unui copac şi un cerc de pietre albe în jurul relicvariului, care aveau să se vadă în lumina lunii, dacă era lună. Osmond s-a întrebat dacă să punem sau nu o torţă alături, dar s-a hotărât să n-o facem, gândindu-se că lupul ar putea-o lua drept o capcană. Soarele deja apunea şi aerul devenea tăios şi umed. Rodrigo nu se întorsese pe pinten.

Osmond a privit neliniştit spre copacii întunecaţi.

— Nu crezi că are de gând să rămână pe înălţimi şi să-l atace pe lup după cele spuse de Narigorm, nu?

— Mă tem că exact asta ar putea face. Fă focurile şi rămâi primul de veghe. Eu mă duc să-l caut.

— Şi dacă eşti încă singur după lăsarea întunericului şi vine lupul? Nu-i poţi ţine piept... Ar trebui să vin şi eu.

— Şi să-i laşi pe Adela şi pe Carwyn fără apărare? Rămâi aici. Dacă lupul vrea sânge, mai bine să ia un ramolit bătrân ca mine.

M-am gândit la Jofre şi mi s-a făcut brusc greaţă.

Rodrigo şedea pe o stâncă ieşită în afară şi privea pierdut peste mlaştini, în vreme ce întunericul acoperea cerul şi soarele începea să alunece roşu ca sângele după dealuri. Nu s-a mişcat când m-am aşezat lângă el. Dedesubt vedeam puncte galbene înmulţindu-se în casele din depărtare, pe măsura ce sătenii aprindeau felinare şi torţe ca să alunge întunericul. Mai era un felinar într-o barcă mică de nuiele: un om pescuia ţipari în crepusculul tot mai dens. Deasupra, păsările umpleau cerul rozaliu cu ţipetele lor, zburând spre mlaştină sau plecând spre locurile lor de înnoptat. Mii de grauri planau pe cer ca unul, rotindu-se în spirală până când au ajuns să semene cu nişte

stâlpi uriaşi de fum; zgomotul aripilor lor părea al unor valuri spărgându-se de o plajă acoperită cu pietriş. Rodrigo s-a uitat în jur de parcă ar fi văzut peisajul pentru prima sau ultima oară. În cele din urmă a început să vorbească, aproape în şoaptă.

— Întoarce-te pe pinten, Neguţătorule. Runele sunt pentru mine, nu pentru tine. După mine va veni lupul. Eu voi fi următorul care va muri, şi o merit. Nu voi fugi de asta.

— N-o asculta pe Narigorm, Rodrigo. E un copil. Îi place să sperie oamenii. E mai rău de când a apărut Carwyn şi Adela nu se mai învârteşte în jurul ei. N-o să mori, şi în niciun caz nu meriţi asta. Eşti cel mai bun şi mai blând om pe care l-am cunoscut vreodată.

Chiar şi în timp ce-l linişteam, o voce înlăuntrul meu îmi şoptea: „Până acum, Narigorm nu s-a înşelat niciodată.” Dar dacă era aşa, profeţia era pentru mine, nu pentru Rodrigo. Nu trebuia să fie pentru Rodrigo.

El s-a întors şi m-a privit cu răceală.

— N-ai înţeles, Neguţătorule? Am ucis un om, i-am retezat braţele şi le-am distrus, ca să intre în viaţa următoare schilod, asemeni celor pe care-i dispreţuia atâta. Dar nici măcar acum nu mi-e ruşine de asta. N-a fost cel mai rău lucru pe care l-am făcut. Am lăsat doi tineri nevinovaţi să moară, unul dintre ei fiind omul pe care-l iubeam cel mai mult pe lume. Ar fi trebuit să-i ocrotesc, şi n-am reuşit. E vina mea că sunt morţi. Narigorm a spus adevărul; i-am trădat.

— Rodrigo, ascultă-mă. Nu te poţi învinovăţi pentru moartea lor. Jofre a fost omorât de oamenii tatălui lui Ralph. N-a fost vina ta.

— Nu s-ar mai fi dus în oraş dacă i-aş fi luat apărarea în faţa lui Zophiel. Când acesta a ameninţat să-l biciuiască, mi-a cerşit ajutorul şi eu i-am întors spatele. Nu l-am crezut.

— El nu te-ar condamna pentru asta.

Am şovăit. Nu-l întrebasem niciodată, dar acum mi se părea important să-l fac să vorbească în continuare, chiar dacă îl înfuria.

— Rodrigo, când ne-am cunoscut, mi-ai spus că lordul vostru era prea bătrân ca să se mai ocupe de moşie şi că fiul lui preluase această sarcină, aducându-şi muzicanţii lui. Ăsta a fost într-adevăr motivul pentru care aţi plecat din slujba lui?

Rodrigo a făcut o grimasă.

— Erai un străin şi...

— Şi sinceritatea nu unge roţile conversaţiei, am completat eu.

A aprobat din cap.

— Cine vrea cu adevărat să audă adevărul în afară de un preot la spovedanie? Şi el e plătit ca să suporte această povară.

— Eu nu am îmbrăcat veşmântul preoţesc, dar, după cum spunea omul acela care scotea turbă, acum toţi suntem preoţi.

Rodrigo şedea tăcut. A desfăcut încet pumnul încleştat şi a privit obiectul pe care-l ţinea în palmă. Era mica lacrimă de sticlă pe care i-o dăduse Michelotto lui Jofre. A învârtit-o în mână, privind cum culorile se schimbă, de la albastru la violet. Apoi a ridicat-o în aer şi stropii de aur au scânteiat în razele muribunde ale soarelui.

— Jofre era fiul unui văr de-al meu, dar l-am cunoscut abia când tatăl lui l-a trimis în Anglia să fie elevul meu; era doar un băieţandru. Tatăl lui bănuia deja că Jofre va ajunge să prefere bărbaţii, ceea ce-l revolta şi-l ruşina, iar băiatul ştia asta. De aceea l-a trimis la mine. Omului nu-i plăcea câtuşi de puţin muzica, dar eram în Anglia, deci destul de departe ca să nu mai fie nevoit să dea ochii cu el. Jofre a suferit imens că a trebuit să-şi părăsească mama. Se dispreţuia pentru că tatăl lui îl dispreţuia. Poate credea că şi mamei lui îi era ruşine cu el, dar o cunoşteam şi nu cred că avea în inimă altceva decât iubire pentru fiul ei. În scurt timp, Jofre şi-a arătat talentul remarcabil pentru

muzică. Învăţa uşor, poate prea uşor. Erau multe distracţii la curtea stăpânului meu, dar, ştiind cât de dor îi este de casă, nu mă înduram să fiu atât de sever cât ar trebui să fie un profesor. Apoi a sosit moştenitorul lordului, nepotul lui, ca să fie pregătit pentru conducerea moşiei. Era cu un an-doi mai mare decât Jofre, dar cei doi au părut să fie atraşi pe loc unul de celălalt. La început, lordul n-a văzut nimic rău în asta. Nepotul lui era liniştit şi studios, mai potrivit pentru Biserică decât pentru Curte. Nu se prea amesteca cu băieţii de vârsta lui, şi bătrânul lord părea mulţumit de prietenia dintre ei, ba chiar o încuraja; cei doi călăreau sau vânau împreună. Credea că asta avea să-i facă bine nepotului său. Dar apoi la urechile bătrânului au început să ajungă zvonuri, zvonuri că ce se petrecea între tineri era mai mult decât prietenie. După cum ai văzut în oraş, zvonurile de felul acesta îi deranjează grozav pe bărbaţi când e vorba despre moştenitorii lor.

Am făcut o grimasă.

— Dacă ai mai mulţi fii, înclinaţiile celor mai tineri nu prea contează; pot fi trimişi în sânul Bisericii sau la război. Ambele profesiuni sunt un avantaj dacă nu tânjesc după compania femeilor. Moştenitorii însă trebuie să se însoare.

Rodrigo a aprobat din cap.

— Chiar şi aşa, cred că dacă ar fi fost numai asta, bătrânul n-ar fi fost atât de îngrijorat. Probabil că şi el avusese aventuri cu bărbaţi în tinereţe, înainte de a se urca în patul conjugal. De vreme ce virtutea fetelor de rang înalt e păzită precum nestematele, unde să-şi găsească plăcerea un tânăr nobil dacă nu printre bărbaţii tineri şi frumoşi ori printre fetele ciupite de vărsat din bucătăriile conacului sau bordelurile din oraş? Dar discreţia e totul, şi asta le-a lipsit lui Jofre şi acelui tânăr. Când bătrânul lord a încercat să-şi convingă nepotul să petreacă mai puţin timp cu Jofre, acesta din urmă şi-a înecat supărarea în jocuri de noroc şi

băutură, ca întotdeauna, iar nepotul cel studios i-a urmat exemplul.

Îmi dădeam seama unde ducea asta. Un singur lucru îl sperie pe un om bogat mai mult decât că moştenitorul său nu va avea fii, şi acela e că moştenitorul îi va pierde la joc banii şi pământurile.

— Lordul m-a chemat şi mi-a spus că trebuie să renunţ la elevul meu. Dar ajunsesem să-l îndrăgesc pe Jofre. Nu în felul în care iubea el bărbaţii. Dragostea mea pentru el era mai profundă. Era iubirea pură a unui bărbat mai în vârstă pentru unul mai tânăr. Era frumos. Avea în el atâta viaţă şi pasiune, atâta talent, atâta tinereţe! Avea totul în faţa lui. Eu înaintam în vârstă, trupul îmi îmbătrânea. Ştiam că talentul meu, care nu fusese niciodată atât de mare ca al lui, avea să mă părăsească odată ce degetele îmi înţepeneau, vocea îmi răguşea. Îl puteam ajuta să ajungă un mare muzician. Voiam să-l ocrotesc, să-i alung suferinţa şi dispreţul de sine şi să-i arăt cât de frumos era. Rodrigo m-a privit, într-un fel de rugă disperată. Neguţătorule, înţelegi că nu puteam renunţa la el aşa cum nu puteam să-mi tai o mână. L-am implorat pe lord să-i mai dea o şansă. I-am promis că-l voi controla, că-l voi ţine departe de nepotul lui, dar bătrânul ştia la fel de bine ca şi mine că era ca şi cum ai încerca să împiedici un val să se spargă de ţărm. Cei doi trebuiau să fie despărţiţi, şi cum nepotul lui nu putea fi alungat, nu rămânea decât să plece Jofre. M-a pus să aleg: fie renunţam la băiat, fie renunţa el la mine.

— Aşa că ai plecat şi l-ai luat pe Jofre cu tine.

— În slujba lordului erau prea mulţi neisprăviţi care nu aveau altceva de făcut decât să-şi piardă timpul bând şi jucând jocuri de noroc. Departe de ei, credeam că-i va trece. Dar, după cum ştii, nu i-a trecut. Era nefericit şi ăsta era tratamentul lui pentru nefericire. Nu ştiam cum să-

l opresc. Am încercat orice. Chiar am... l-am bătut, în noaptea aceea, la hanul văduvei, cum ai ghicit.

Am dat din cap încruntat; nici acum nu-i puteam spune că fusesem martor la tot ce urmase. Ştiam că n-aş face decât să-i sporesc durerea.

— N-ai avut încotro, şi o vreme a părut că asta l-a mai potolit.

— Până a început Zophiel să-şi bată joc de el.

— De-asta l-ai ucis de fapt pe Zophiel?

A privit îndelung mlaştinile tot mai negre. Credeam că n-o să răspundă, apoi, într-un târziu, a zis:

— Am fost sincer când am spus că voiam să-l opresc înainte de a-i face lui Cygnus ce-i făcuse lui Jofre, dar ai dreptate, Neguţătorule, nu l-aş fi omorât ca să-l opresc. Nu l-aş fi omorât nici pentru ce-i făcuse lui Jofre când credeam că e un om ca oricare altul. Dar când am auzit că e preot...

Glasul lui Rodrigo a căpătat un ton dur, amar.

— L-am omorât pentru că era preot, pentru că preoţii şi vânzătorii de indulgenţe şi cei ca ei îi distrug pe cei tineri şi frumoşi, pe cei inocenţi şi neajutoraţi. Hristos ne-a arătat compasiune. Ne-a arătat mila lui Dumnezeu, dar ei îi folosesc numele ca să-i chinuie pe cei de care ar trebui să aibă grijă. Îi fac să se ruşineze de ce-i frumos. Îi fac să-şi dispreţuiască natura şi trupul. Sunt mulţi oameni cruzi pe lumea asta, Neguţătorule. Oameni care jefuiesc şi ucid şi fac rău celor slabi, dar măcar ei sunt cinstiţi. Nu pretind că e voia Domnului. Nu duc un om la disperare spunând că o fac din dragoste pentru acesta. Dacă torturează pe cineva, o fac numai pe lumea asta; nu-l condamnă la iad ca să fie torturat întreaga veşnicie. Numai preoţii şi episcopii fac asta.

Expresia de pe chipul lui Rodrigo era sălbatică.

— Preoţii ne spun că un om se naşte aşa cum se naşte pentru că aşa vrea Dumnezeu, şi apoi îl pedepsesc pentru că este aşa. Ne spun că suntem

făcuţi după chipul Domnului, atunci care e chipul Domnului? Crezi că Dumnezeu e ca Jofre, cu voce de înger, bărbatul care iubeşte bărbaţii? Crezi că Dumnezeu e ca Cygnus, care cândva a avut destulă dragoste şi credinţă ca să-i crească o superbă aripă de lebădă? Sau Zophiel, preotul, e imaginea lui Dumnezeu? Zophiel — înseamnă iscoada lui Dumnezeu, nu-i aşa? Ştiu despre Zophiel, evreii mi-au povestit despre el. El a fost îngerul care i-a spus lui Dumnezeu că Adam şi Eva au mâncat din fructul oprit. El e cel care păzeşte Pomul Vieţii cu o sabie de foc ca să gonească pe oricine încearcă să intre în Paradis. Dacă Zophiel e imaginea lui Dumnezeu, atunci nu aleg raiul; aleg iadul.

Mai văzusem expresia aceea cumplita, o văzusem pe chipurile celor ce erau târâţi la eşafod. Unii ţipă şi se roagă, alţii înjură şi blestemă, alţii păşesc senini, convinşi că paradisul îi aşteaptă cu porţile deschise. Dar cei mai răi, cei mai înfiorători, sunt cei care nici nu se zbat, nici nu sunt împăcaţi, ci acceptă pur şi simplu, cu feţele încremenite în neputinţă şi deznădejde. Ochii lor te privesc ca şi cum ar fi deja ochii unui mort, şi nu ai unui mort în paradis, ci ai unuia care este în purgatoriu sau mai rău, mult mai rău.

Când Rodrigo s-a ridicat de pe stâncă şi s-a îndepărtat, am ştiut că nu avea să se mai întoarcă. Ştia că va muri şi nimic din ce-aş fi spus eu nu putea să schimbe asta. Arta mea e să creez speranţă. Era cea mai mare dintre arte, cea mai nobilă dintre minciuni, şi totuşi n-o puteam invoca pentru el. Credinţa lui în runele lui Narigorm şi în propria-i soartă era mai puternică decât orice speranţă aş fi putut eu să creez pentru el, căci, asemeni acelora ce se lasă pradă deznădejdii pe eşafod, credea că merită să moară.

Nu-l puteam lăsa să plece singur. Habar nu aveam ce avea de gând sau ce-l aştepta. Nu ştiam ce puteam face ca să împiedic asta, dar trebuia să fiu acolo. Dacă lupul îl aştepta, aveam să-l văd, şi

dacă nu puteam să-l omor, măcar aveam să ştiu în sfârşit ce era.

Între timp se întunecase. Norii zăceau grei pe cer, ascunzând luna şi stelele. Dar chiar şi fără lumină, nu mi-era greu să-l urmăresc pe Rodrigo. Mergea înainte împleticindu-se, intrând în tufişuri şi împiedicându-se de rădăcinile copacilor, ca tras de o sfoară invizibilă. Cel puţin se îndepărta de mlaştină, tot era ceva. Apoi zgomotul s-a oprit. Credeam că l-am pierdut, dar când am ajuns la marginea crângului, i-am văzut silueta întunecată traversând un luminiş spre groapa cea mai mare.

Luna a ieşit de după nori şi la lumina ei am văzut ceea ce nu văzusem niciodată la lumina zilei. Pe fundul gropii era o ceaţă alb-perlată. Se ridica doar până la înălţimea genunchilor unui om, şi când Rodrigo a păşit în ea, i s-a înfăşurat în jurul picioarelor, dar trupul şi capul i-au rămas deasupra, ca şi cum ar fi intrat într-o apă luminiscentă, puţin adâncă. M-am uitat la celelalte gropi. Şi în ele se învârtejea aceeaşi baltă de ceaţă joasă, şi totuşi nu era pic de ceaţă printre copaci.

Atunci l-am auzit, slab şi îndepărtat, zgomotul de care mă temeam cel mai mult — urletele unui lup. Mi s-a ridicat părul pe ceafă şi am strâns toiagul atât de tare, că m-a durut. Urletele se apropiau, dar prea repede, prea iute chiar şi pentru un lup care aleargă. Am privit în jur, dar urletele păreau să vină din toate direcţiile, ca în noaptea aceea, în defileu. Căutam cu disperare în întuneric o pereche de ochi, umbra unei mişcări, dar nu era nimic. Rodrigo se întorcea şi el frenetic în toate părţile, dar părea pironit pe loc în mijlocul gropii, ca o capră priponită şi lăsată ca momeală vie. Întindea braţul ca să se apere, aşteptându-se parcă să sară pe el când se întorcea, străduindu-se să vadă din ce direcţie avea să vină.

Apoi zgomotul s-a schimbat; acum era un fâlfâit de aripi, ca şi cum o mie de lebede ar fi plutit deasupra noastră. Dar nu se vedea nimic pe

cerul luminat de lună. Rodrigo căzuse în genunchi, acoperindu-şi capul cu braţele şi ghemuindu-se atât de jos în ceaţă, că nu-i mai vedeam decât pumnii încleştaţi deasupra capului. Zgomotul creştea din ce în ce mai tare. Nu-l mai puteam suporta. Am alergat spre groapă, încercând să ajung la Rodrigo, dar când am ieşit dintre copaci am zărit ceva alb, la doar câţiva metri de mine. N-o văzusem până atunci, pentru că trunchiurile şi tufişurile din jur o ascunseseră. Narigorm stătea ghemuită pe pământ între copaci, cu părul ei alb strălucind în razele lunii. O mână era întinsă peste runele din faţa ei, cealaltă era întinsă, cu palma în afară, spre groapă. Ţinea ochii închişi şi pe chip i se citea o concentrare intensă.

Am făcut un pas spre ea. Fâlfâitul de aripi părea să vină dinspre ea, dar era imposibil. Zgomotul s-a schimbat din nou, transformându-se iar în urlet de lup, şi de data asta am ştiut fără urmă de îndoială că urletele veneau dinspre ea. Ea era centrul lor. Ea crease totul. Dar nu urla ea.

Buzele i se mişcau. „Morrigan, Morrigan, Morrigan."

Cu cât murmura mai repede, cu atât era mai tare sunetul ce părea a ieşi din mâna ei întinsă. Probabil că m-a simţit venind spre ea, căci a deschis ochii exact în momentul când am ridicat toiagul şi am făcut runele să zboare în toate direcţiile. Urletul s-a oprit pe loc, ca retezat cu o secure.

Narigorm a sărit în picioare furioasă, cu degetele îndreptate ca nişte gheare asupra feţei mele, dar i le-am dat deoparte cu toiagul. Eram prea mânios ca să controlez lovitura, şi ea a scâncit de durere şi surprindere, s-a dat înapoi împleticindu-se şi a căzut la pământ, unde s-a ghemuit ca o pisică, strângându-şi tare la subraţ mâinile învineţite. Orice alt copil ar fi plâns la o asemenea lovitură, dar ochii ei erau plini de răutate, nu de lacrimi.

— Tu erai, am ţipat la ea. În tot timpul ăsta ne-ai făcut să credem că eram urmăriţi de un lup, dar n-a fost niciun lup, nu-i aşa, fie el om sau animal?

— Aţi auzit un lup.

— Tu ne-ai făcut să-l auzim.

— Morrigan v-a făcut să-l auziţi.

— Cine e Morrigan?

— Cea care-şi schimbă forma, lupul, lebăda, aducătoarea de moarte şi de haos, distrugătoarea mincinoşilor. Aţi auzit lupul doar pentru că aţi minţit. Toţi aţi minţit.

Deodată, mi-am amintit unde o auzisem prima dată rostind acel nume. Era în ziua de Sfântul Ioan, ziua când am cunoscut-o. „Dacă minţi, îţi pierzi darul", îmi spusese ea. „Morrigan îi distruge pe mincinoşi."

— Dar şi tu ai auzit lupul, Narigorm.

— Eu l-am creat. Eu îl controlez.

— Şi l-ai controlat ca să conduci jumătate din grupul nostru la sinucidere şi crimă. Ticăloasă mică, plină de răutate şi venin! Cum ai putut să ne faci aşa ceva, când noi te-am hrănit şi am avut grijă de tine? Ne acuzi de trădare şi minciună, dar tu eşti cea care ne-a trădat pe noi.

— Aţi făcut-o. Aţi minţit. Eu nu mint niciodată. Eu nu fac decât să citesc ce e în rune. Eu spun doar adevărul.

— Când te-am văzut prima dată, stăpânul tău te bătea pentru că spuneai adevărul tău, dar dacă tu crezi că aia a fost pedeapsă, aşteaptă până află ceilalţi ce-ai făcut. O să-ţi doreşti să nici nu te fi născut, fato. Micul tău joc plin de răutate s-a terminat. Ai încercat să-l omori pe Rodrigo, dar ai dat greş.

— Te înşeli, Neguţătorule. N-am dat greş. Tot timpul cât ai vorbit tu, Rodrigo a murit. Morrigan l-a distrus şi pe el.

M-am răsucit pe călcâie. Rodrigo nu se vedea nicăieri.

Narigorm a zâmbit triumfător.

— Ceaţa ce se ridică din gropile din pământ e otravă. N-ai văzut toate animalele alea moarte? N-ai ghicit? Acum e mort şi Rodrigo. Şi îl iubeai, nu-i aşa?

Am privit-o îngrozit, apoi, fără să mai stau pe gânduri, m-am întors şi m-am năpustit în groapă. Încercam cu disperare să-mi amintesc exact locul unde-l văzusem ultima dată pe Rodrigo. Dar picioarele mele au stârnit ceaţa, care s-a încolăcit în jurul lor, aşa că era ca şi cum m-aş fi uitat într-un scoc de moară. Inima îmi bătea cu putere şi îmi simţeam pieptul atât de încordat, încât mi se părea că mă zdrobeşte ceva. Acum, că eram în ea, groapa părea mare. Luna s-a ascuns iarăşi după nori şi deodată am fost aruncat în întuneric. Doar ceaţa mai strălucea, albă. M-am aplecat, încercând să bâjbâi sub ea, căutându-i trupul. Eram ameţit. Mă durea capul. Nu puteam să gândesc ce făceam acolo. Eram istovit. Toate nopţile acelea nedormite ca lumea mă ajungeau din urmă; îmi simţeam picioarele ţepene şi amorţite, de parcă aş fi mers ore întregi. Nu voiam decât să mă întind în ceaţa moale şi albă şi să dorm, măcar câteva minute să mă las în voia ei şi să dorm. Câteva minute nu aveau să conteze, şi apoi voi fi în stare să gândesc, voi şti ce să fac. Simţeam cum cad în genunchi şi nu aveam putere să mă opresc.

27. Trimisul

Am auzit-o pe Narigorm râzând. Sunetul a fost ca o palmă usturătoare. M-am sprijinit zdravăn în toiag şi m-am forţat să mă ridic în picioare. Am tras adânc aer în piept. Capul încă-mi pocnea de durere, dar gândurile mi s-au limpezit deodată. Ceaţa plutea aproape de pământ, de aceea în timpul zilei putuserăm să călcăm pe ea fără să păţim nimic. Otrava avea efect numai dacă intrai cu capul sub ea. Dacă rămâneai deasupra, supravieţuiai. Am început să merg înainte, pipăind grăbit cu toiagul, şi atunci am dat de ceva. Am împuns uşor, simţind cum toiagul urmăreşte forma unui trup omenesc. Mi-am ţinut respiraţia, am îngenuncheat, i-am înfăşurat braţul în jurul gâtului meu şi l-am apucat de încheietura mâinii, chinuindu-mă să mă ridic din nou în picioare, cu el cu tot.

Nu ştiam dacă era viu sau mort; tot ce ştiam era că trebuia să traversez acei câţiva metri până la copaci înainte de a-i putea da drumul. Am încercat să-l târăsc, dar era mai înalt şi mai greu decât mine, şi chiar şi în tinereţe mi-ar fi fost dificil să-l mişc. Tot ce puteam face era să-i ţin trupul neputincios în picioare fără să încerc să înaintez. Nu în-drăzneam să-l culc şi să-l trag aşa, căci ştiam că trebuia să-i ţin capul deasupra vârtejului de otravă. L-am tras înainte, pas cu pas, cu un efort cumplit. Îmi simţeam plămânii ca şi cum ar fi fost în flăcări şi capul îmi zvâcnea. Mai erau doar câţiva metri, dar ştiam că n-o să reuşesc.

Inhalasem prea multă ceaţă şi acum picioarele începeau să-mi cedeze, nu mai puteam face niciun pas. Am rămas acolo în întuneric, zdrobit sub greutatea trupului lui Rodrigo, cu ceaţa albă încolăcindu-se în jurul meu. Eram atât de ameţit că a trebuit să închid ochii ca să nu cad. Simţeam lumea învârtindu-se în jurul meu, pământul alunecând într-o parte, deplasându-se sub tălpile mele. Mă prăbuşeam în întuneric cu faţa înainte.

Atunci am simţit greutatea lui Rodrigo ridicându-se.

— Dă-i drumul, Neguţătorule, îl ţin eu.

Osmond îşi urca trupul lui Rodrigo pe umăr.

— Ceaţa... otrăvită... scoate-l, am murmurat, dar el se îndepărta deja.

Am căzut în genunchi, dar aproape imediat m-am simţit tras în sus şi împins de Osmond spre copaci. Am alunecat în jos, sprijinindu-mă de un trunchi, în timp ce copacii se învârteau în jurul meu.

L-am auzit pe Osmond plesnindu-l tare pe Rodrigo.

— Hai, Rodrigo. Hai, trezeşte-te. Sfântă Fecioară născătoare de Dumnezeu, fă-l să se trezească.

Am simţit ceva rostogolindu-se şi oprindu-se în piciorul meu. Degetele mi s-au închis în jurul acelui obiect şi am ştiut ce era fără să deschid ochii. Am strâns în palmă sticla rece şi netedă a lacrimii lui Michelotto şi m-am rugat.

Am tras adânc aer în piept de mai multe ori şi am deschis ochii. Pământul tot mai aluneca şi se învârtea, dar nu atât de rău ca înainte. Osmond îl ţinea de umeri pe Rodrigo şi încerca să-i facă vânt cu palma. Faţa lui Rodrigo era palidă în lumina lunii, şi ochii îi erau închişi. Ştiam că daca încercam să mă ridic în picioare aveam să cad. Mi-am strecurat flaconaşul sub cămaşă şi m-am târât până la ei în patru labe.

Osmond a clătinat din cap.

— N-are rost. Cred că s-a dus. Am venit îndată ce Narigorm a dat fuga să ceară ajutor, dar dacă aş fi ajuns la el mai devreme...

— Narigorm?

— Da, ne-a spus că a încercat să traverseze groapa, dar a căzut. Zicea că ceaţa din gropi e otrăvitoare. La început n-am crezut-o, până a amintit de animale, atunci mi-am dat seama că putea să aibă dreptate. Biata copilă, era îngrozită.

Nu era bine, dar capul îmi plutea prea tare ca să gândesc cum trebuia.

— Nu, nu, Narigorm a fost cea care...

S-a auzit o tuse. Am coborât ochii şi am văzut pieptul lui Rodrigo tresărind uşor. Osmond l-a ridicat în capul oaselor, sprijinindu-l de pieptul lui, eu i-am dat capul pe spate ca să-i deschid gura, şi amândoi am început să-i facem vânt frenetic, în dreptul feţei. Apoi, spre uşurarea noastră, am văzut că pieptul începe să i se umfle rapid, şi în cele din urmă pleoapele i s-au mişcat. S-a rostogolit şi a început să tuşească violent, apoi s-a lăsat pe spate în braţele lui Osmond, gâfâind istovit. Era viu. Rodrigo era viu.

A durat mult până şi-a revenit destul ca să poată sta în picioare, şi chiar şi atunci a fost nevoie să-l sprijinim amândoi pe drumul scurt până la tabără. Adela a alergat în întâmpinarea noastră şi numai că nu l-a sufocat din nou pe Rodrigo, încercând să-i îmbrăţişeze pe el şi pe Osmond deodată. L-am sprijinit pe Rodrigo cu spatele de o grămadă făcută din boccelele noastre şi a rămas acolo tuşind şi răsuflând greu, prea slăbit ca să se mişte.

Niciunul dintre noi n-a dormit în noaptea aceea, deşi eram toţi epuizaţi. Adela şi Osmond au hotărât că era prea periculos să ne lase să dormim, ca nu cumva otrava să ne copleşească din nou. Aşa că şi-au petrecut toată noaptea ajutându-ne să stăm în capul oaselor şi silindu-ne să bem supă fierbinte ori de câte ori părea că suntem gata să aţipim. Mă dureau toate mădularele, de parcă aş fi avut febră. Îmi dădeam seama după gemetele lui Rodrigo că nici el nu se simţea mai bine. Dar eram în viaţă.

În timp ce Adela şi Osmond ne vegheau neliniştiţi, şi altcineva ne veghea atent, dar chipul ei era lipsit de expresie. Îmi răsăreau în minte crâmpeie din întâmplările nopţii, dar capul mă durea atât de tare, că nu le puteam desluşi. Nu

voiam să mă gândesc la asta. Nu voiam decât să dorm.

Niciodată zorii n-au fost întâmpinaţi cu mai multă bucurie. O pată palidă se ridica încet deasupra marginii îndepărtate a mlaştinii, aducând cu ea ţipetele pescăruşilor şi ale fluierarilor, în timp ce noaptea se retrăgea ca apa la reflux. Când s-a făcut lumină, Adela a hotărât în sfârşit că acum ne puteau lăsa să dormim, şi noi nu ne-am opus câtuşi de puţin.

Când m-am trezit, soarele cobora deja în spatele dealurilor. M-am ridicat în capul oaselor, înfăşurându-mi mantia în jurul meu. Vântul se înteţea şi era un frig cumplit. Rodrigo se trezise deja, deşi probabil nu de mult, căci stătea lângă foc frecându-şi ochii umflaţi, iar Adela îi întindea o strachină cu ceva fierbinte şi aburind.

Mi-a surâs trist când m-am apropiat păşind cu greutate.

— Cum te simţi, Neguţătorule? m-a întrebat neliniştită Adela.

— E cea mai rea mahmureală pe care am avut-o vreodată, numai că n-am băut. Dar tu, Rodrigo?

— Aruncat de pe cal şi apoi lovit cu copita în cap, numai că n-am călărit. Osmond mi-a spus că ţi-ai riscat viaţa încercând să mă scoţi de-acolo aseară, Neguţătorule. Îţi sunt încă o dată îndatorat, bătrâne prieten.

— Amândoi îi datorăm viaţa lui Osmond — el ne-a scos de-acolo.

— Şi lui Narigorm, a adăugat Rodrigo. Dacă nu şi-ar fi dat ea seama ce-i cu gropile şi n-ar fi venit după ajutor... Ce prost sunt! Eu n-am văzut pericolul.

La pomenirea numelui lui Narigorm, m-am încruntat.

— Unde e?

— A plecat după păsări cu Osmond. Biata copilă era atât de îngrijorată pentru amândoi, că

Osmond s-a gândit că asta o s-o mai înveselească, a răspuns Adela.

Mi-am ridicat ochii spre cer; aveau să se întoarcă repede.

— Rodrigo, am spus repede, ce-ţi aminteşti tu despre noaptea trecută?

El şi-a masat tâmplele.

— Nu mare lucru. Că am stat de vorbă cu tine, cred, dar nu-mi pot aminti despre ce... Apoi că mergeam printre copaci, era întuneric, dar nu ştiu unde mă duceam. Probabil mă întorceam la tabără. Apoi... apoi eram întins pe jos şi Osmond mă plesnea. Şi-a frecat obrazul şi a surâs slab. Are mână grea soţul ăsta al tău, Adela. Adu-mi aminte să nu-l supăr.

— Nu-ţi mai aminteşti nimic altceva? l-am întrebat. Cum ai ajuns în groapă? Încearcă, e important. Ai auzit lupul?

A tresărit şi s-a apucat cu mâinile de cap.

— Asta îmi amintesc. Când eram între copaci l-am auzit. Nu-mi puteam da seama de unde venea sunetul. Voiam să-l văd venind, aşa că m-am dus în luminiş, unde nu erau copaci. Apoi... apoi lebedele, un stol imens de lebede care cobora în zbor spre mine. Am încercat să mă apăr. Zgomotul era asurzitor. Nu puteam să respir.

Şi-a acoperit faţa cu mâinile, tremurând violent la această amintire.

— Asta pentru că te-ai lăsat pe vine în ceaţă, ca să te aperi de lebede. Dar nu a fost nicio lebădă şi niciun lup. Narigorm provoca aceste sunete. Am văzut-o. Era în crâng şi te urmărea. Sunetele veneau dinspre ea. Ea a provocat tot timpul urletele de lup.

M-au privit amândoi de parcă mi-ar fi crescut două capete.

Adela a spus blând:

— Cum ar putea o fetiţă să scoată sunetele acelea? De câte ori am mai auzit lupul, ea era cu noi. Nu urla. E otrava ceţii albe. Îţi dă năluciri.

— Ba nu, nu e ceaţa. N-a existat niciun lup. Narigorm a invocat un Trimis, puterea runelor trimisă sub forma unui lup şi uneori a unei lebede. Am văzut-o făcând asta azi-noapte. Folosea Trimisul ca să ne conducă pe toţi la moarte şi era să reuşească din nou azi-noapte cu tine, Rodrigo, şi apoi cu mine. Ceea ce a citit Narigorm în rune ieri n-a fost o profeţie, a fost un blestem, un blestem pe care l-a rostit. A urmărit conturul unei rune a mişcării şi i-a reînviat puterea.

Rodrigo s-a holbat la mine.

— E o nebunie. Adela are dreptate, ceaţa albă te-a otrăvit, te-a făcut să vezi diavoli şi demoni. Narigorm a venit să ceară ajutor, nu-i aşa, Adela? Ne-a salvat viaţa.

— Nu, ascultă-mă. I-am împrăştiat runele, i-am rupt vraja. M-a întârziat până a fost sigură că ai murit, apoi m-a trimis în luminiş. M-a privit, aşteptând până am leşinat. Am auzit-o râzând. Abia după aceea s-a dus după Osmond. Credea că până ne găseşte el, voi fi murit şi eu. A petrecut ore în şir privind cum mor animalele în ceaţă. Ştia că nu va dura mult. Poate că a crezut că şi Osmond o să cadă pradă ceţii dacă porneşte să ne caute.

Rodrigo s-a încruntat şi mai tare.

— E doar o închipuire de-a ta. Poate că ai dreptate, poate că n-a fost nicio lebădă şi ceaţa mi-a creat iluzia asta, dar lupul e real. Nu Narigorm scoate sunetul acela.

S-a ridicat cu greutate în picioare şi a pornit spre uscat, arătând că nu voia să mai audă nimic.

M-am întors spre Adela.

— Dacă lupul e real, şi-a luat relicvariul azi-noapte?

Ea a şovăit, apoi a scuturat din cap.

— Dar asta nu dovedeşte nimic, Neguţătorule. Cu atâta agitaţie, nu prea putea să rişte să vină, nu crezi?

Am privit cu grijă în jur, ca să mă asigur că eram singuri, apoi am vorbit.

— Adela, chiar dacă nu mă crezi în legătură cu Narigorm, promite-mi că n-o s-o laşi să afle că Osmond e fratele tău. Nu trebuie să afle niciodată.

— Dar nu e! Nu e! E soţul meu.

I-am luat mâna cu blândeţe.

— Eu cred că e fratele tău şi Carwyn e fiul lui.

Ea a întors capul, incapabilă să mă privească în ochi.

— De... de când ştii?

— Am bănuit din prima noapte, în peşteră, dar am fost sigur în noaptea în care ai născut. Te-a luat din mânăstire, nu-i aşa? Te-au trimis acolo din cauza copilului?

Ea a dat din cap cu privirea în pământ, vălul căzându-i peste obrajii purpurii.

— Îi eram promisă unui negustor, prieten de-al tatei, dar acesta trebuia să facă o călătorie de afaceri şi data nunţii a fost stabilită pentru luna de după întoarcerea lui. Dar înainte de a se întoarce el, verişoara mea i-a spus mamei că cearşaful meu nu mai fusese pătat de două luni, şi mama a chemat doctorul. Când au aflat că eram... că eram însărcinată, s-au înfuriat îngrozitor. Ştiau că negustorul nu avea să se însoare cu o femeie care era gravidă cu altul, cine ar face-o? Au cerut să le spun cine era tatăl, dar deşi m-au bătut, nu le-am spus. N-am putut. Erau destul de furioşi că mă culcasem cu un bărbat, dar dacă mai aflau şi că bărbatul acela era propriul meu frate... Aşa că părinţii m-au trimis la o mânăstire, în dizgraţie. Călugăriţele m-au tratat ca pe o târfă care ar fi trebuit să fie plimbată desculţă, doar cu un cearşaf pe ea, prin tot oraşul. Mă ţineau încuiată într-o celulă de penitenţă rece şi întunecată, hrănindu-mă puţin, doar o dată la câteva zile. Probabil sperau că voi pierde copilul. „Rodul păcatului”, aşa-l numeau. Dacă ar fi ştiut care era adevărata natură a acestui păcat... Dar eu îl voiam pe Carwyn. Chiar dacă ştiam că el era ruşinea mea, îl voiam nespus

de mult, pentru că era fiul lui Osmond. Câtă vreme îi simţeam copilul crescând în mine, ştiam că nu mă puteau despărţi de Osmond. Călugăriţele mi-au spus însă că atunci când se va naşte pruncul, va fi trimis să fie crescut de altcineva şi eu voi deveni călugăriţă şi-mi voi petrece viaţa învăţând să-mi supun poftele şi ispăşindu-mi fapta rea. Aveam să fiu mireasa lui Hristos. El avea să-mi fie soţ. Aveam să-i supun fiecare părticică din mine, şi dacă îl refuzam, răzbunarea lui avea să fie cumplită.

— Dar Osmond te-a salvat?

S-a întors, cu privirea pierdută peste mlaştinile pustii, ce deveneau mai întunecate acum ca soarele începea să alunece după copaci. Câteva clipe n-a spus nimic, apoi şi-a reluat liniştită povestea, vorbind atât de încet că a trebuit să mă trag mai aproape ca s-o aud.

— Osmond era plecat. Lucra cu ziua la un pictor. Nu ştia că mă lăsase însărcinată. Când a venit în vizită, a descoperit unde fusesem trimisă şi de ce. A ştiut imediat că pruncul trebuia să fie al lui şi a fost îngrozit de ceea ce făcuse, dar nu putea spune nimănui. M-a căutat, deşi părinţii noştri îi interziseseră. Le-a spus măicuţelor că venise cu un mesaj de la tata. A văzut pe dată cât de slabă şi nefericită eram. N-a putut suporta, aşa că a mituit o novice ca să mă ajute să fug. Nu se putea întoarce la munca lui, căci ştia că tata avea să ne caute acolo. Aşa că am fost nevoiţi să pornim la drum. Actele erau la maestrul Iui; nu se putea întoarce după ele.

— Şi fără ele, nu poate lucra ca pictor.

Ea a dat tristă din cap.

— Probabil că Osmond te iubeşte foarte mult, i-am spus blând.

— Şi eu îl iubesc. Nici nu ştii cât de mult. Fără el, simt că sunt tăiată în două şi că mi-a fost luată o parte din însăşi fiinţa mea. Poate că Zophiel avea dreptate, şi eu i-am condamnat sufletul la iad,

iar el pe al meu. Dar nu putem exista unul fără altul. Poţi să înţelegi asta, Neguţătorule?

I-am strâns mâna şi am încuviinţat din cap.

— Dar, Adela, cu orice preţ trebuie să ascunzi asta de Narigorm; ea nu trebuie să afle.

— Dar ea îl adoră pe Osmond! Chiar dacă ar descoperi adevărul, nu i-ar face nimic rău. Nu ne-ar reclama Justiţiei ori Bisericii.

Nu voiam s-o rănesc, dar trebuia s-o fac să înţeleagă.

— Vino cu mine, Adela. Vreau să-ţi arăt ceva.

Am condus-o în interiorul întunecos al locuinţei pustnicului şi am scotocit sub nişte saci goi până am găsit ce căutam.

— Îţi aminteşti păpuşa pe care a cioplit-o Osmond pentru Narigorm? Uită-te la ea, Adela, uită-te la faţă, a distrus-o.

I-am pus păpuşa în mână.

Ea s-a întors şi a ţinut-o spre uşă. Lumina de afară pălea rapid.

— Te înşeli, Neguţătorule, n-a distrus-o. Pur şi simplu i-a pictat o altă faţă, albă, ca a ei. A fost o prostie din partea noastră, ar fi trebuit să ne dăm seama că fetiţa ar vrea o păpuşă care să semene cu ea.

I-am luat păpuşa din mână şi am ieşit. Am ridicat-o, ca ultimele raze de soare să-i lumineze faţa. Adela avea dreptate. Narigorm îi făcuse păpuşii o faţă nouă, dar nu era pictată. Gura era formată din oasele albite ale unui şoarece, cu nişte colţi ascuţiţi de şobolan între buze. Ochii şi urechile erau modelate din oase de broască, iar nasul era ciocul decolorat al unei mici păsări moarte. Fusese nevoie de răbdare ca să facă toate astea, de răbdare şi de o îndemânare mult mai mare decât a unui copil obişnuit.

Am auzit strigăte în spatele meu: Osmond şi Narigorm se întorceau, cu mai multe păsări atârnate de gât. Abia am avut timp să mă strecor înapoi în colibă ca să bag păpuşa la loc sub saci.

— Promite-mi doar, Adela, promite-mi că n-o s-o laşi să afle.

Dar Adela se dusese deja să-i întâmpine.

Orice discuţie despre noaptea trecută a fost lăsată la o parte în timp ce am jumulit păsările, le-am curăţat de măruntaie şi le-am fiert pentru cină. Dar de fiecare dată când ridicam privirea, îi vedeam pe Adela şi Rodrigo privindu-mă îngrijoraţi, de parcă se aşteptau s-o iau la goană prin tabără sfâşiindu-mi veşmintele şi bolborosind ceva despre demoni. Era limpede că îşi închipuiau că ceaţa albă îmi luase şi ultimele urme de minte pe care bătrânul meu trup le mai avea. Ştiam că dacă lupul avea să urle din nou în noaptea aceea, de pe dealuri, asta nu va face decât să-mi dovedească nebunia.

M-am gândit bine. Narigorm nu putea controla Trimisul decât când era trează. Dacă era adormită şi lupul tăcea, poate că aveau să mă asculte în sfârşit. Mi-am amintit de siropul de mac din desaga lui Pleasance. Am aşteptat până când ceilalţi au fost ocupaţi şi m-am dus să-l caut. Doar câteva picaturi erau de ajuns, iar s-o fac să le înghită nu era greu; Narigorm voia întotdeauna o porţie în plus. Adela i-a umplut prima dată strachina, dar eu i-am umplut-o a doua oară şi Narigorm, după cum a remarcat chiar Adela, a dormit somnul celor nevinovaţi din amurg până-n zori şi, în noaptea aceea, la fel şi lupul.

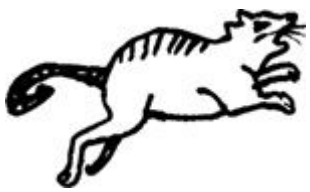

28. Jocul

A doua zi dimineaţa Narigorm era încă ameţită şi nesigură pe picioare, lucru pentru care nu aveam câtuşi de puţin remuşcări, având în vedere cum mă simţisem eu după ceaţa albă. La rugămintea Adelei, a rămas în tabără în timp ce Osmond şi Rodrigo s-au dus să vadă ce puteau prinde. I-am urmat, sub pretextul că merg să caut lemne, şi i-am prins din urmă îndată ce ele nu ne mai puteau vedea. Neagra deznădejde care-l cuprinsese pe Rodrigo de la sinuciderea lui Cygnus se mai topise un pic, ca şi cum faptul că fusese el însuşi atât de aproape de moarte l-ar fi îmboldit pentru moment să trăiască. Şi somnul cel lung îl ajutase să-şi recapete puţin buna dispoziţie, dar ştiam că această revenire era fragilă precum sticla şi avea să se zdruncine într-o clipă dacă Narigorm îşi relua vrăjile.

Când i-am strigat, Rodrigo şi Osmond s-au uitat unul la altul. Era limpede că eu eram subiectul conversaţiei şi m-au privit îngrijoraţi, ca şi cum s-ar fi gândit că putea fi nevoie să fiu imobilizat în orice moment. Nu-mi puteam permite să pierd timpul cu introduceri.

— Osmond, presupun că Rodrigo ţi-a spus ce i-am povestit ieri după-amiază despre Narigorm.

El a dat afirmativ din cap, spunând repede:

— Dar nimeni nu te învinovăţeşte, Neguţătorule. Rodrigo zicea că ceaţa otrăvită v-a dat năluciri amândurora.

Nu i-am băgat în seamă replica.

— Azi-noapte nici n-am auzit lupul, nici n-a luat relicvariul. Asta pentru că Narigorm a dormit toată noaptea; aţi văzut-o. Când e trează, controlează Trimisul; când doarme, lupul tace.

M-am gândit că era mai înţelept să nu menţionez că o drogasem. Atunci chiar ar fi crezut că sunt nebun.

— Dar asta nu dovedeşte nimic, a zis Osmond. În unele nopţi lupul urlă, în altele nu. Uite, m-am gândit la ce i-ai spus lui Rodrigo, dar mi-am dat seama că prima dată am auzit lupul în noaptea aceea, în peşteră, noaptea în care eu, Adela şi Zophiel ne-am alăturat grupului. Pe-atunci Narigorm nu era cu noi.

— În noaptea aceea, în peşteră, a fost probabil un lup adevărat. Mai sunt încă lupi în sălbăticia aia de peşteri şi defileuri. Sau, după cum spunea Zophiel, putea fi unul dintre nelegiuiţii care se ascund prin locurile acelea, dar om sau animal, orice-am fi auzit în noaptea aceea, nu ne-a urmărit. N-am mai auzit niciodată lupul până când ni s-a alăturat Narigorm, şi atunci abia când am fost nouă, ceea ce s-a întâmplat câteva săptămâni mai târziu. Vă amintiţi ce-a spus Narigorm ieri, „Nouă îi aparţine lupului”? În ziua când l-am văzut prima dată pe Cygnus spunând poveşti în piaţă, am văzut-o citind în rune şi a spus: „Trebuie să mai vină unul ca să poată începe.” Şi abia după ce ni s-a alăturat Cygnus, şi ne-am făcut nouă, am început să auzim lupul şi să credem că ne urmăreşte. Ştiu că nu pare posibil, dar cu cât mă gândesc mai mult la asta, cu atât sunt mai convins că ea s-a aflat cumva în spatele fiecărei morţi din grupul nostru.

Rodrigo mi-a pus mâna pe umăr.

— Tu nu eşti aşa. Trebuie să te odihneşti. Morţile astea şi călătoria lungă te-au epuizat. Întoarce-te în tabără, vorbim mai târziu.

— Nu, trebuie să mă ascultaţi acum. Când erai în groapa cu ceaţă, Narigorm mi-a spus că toţi am auzit lupul pentru că toţi am minţit. A folosit runele şi urletele lupului ca să ne exploateze spaimele şi sentimentele de vinovăţie, făcându-ne să ne dezvăluim tainele şi minciunile, şi apoi ne-a făcut să ne distrugem, cum a încercat să facă şi cu tine aseară, Rodrigo. A scos intenţionat cuţitul lui Zophiel ca să te facă să mărturiseşti că tu l-ai ucis. Apoi, cu runele ei, a încercat să se folosească de

remuşcările tale ca să te ducă la moarte, aşa cum a făcut cu Cygnus. N-a reuşit să te omoare, dar asta n-o s-o împiedice să încerce din nou, iar după ce-o să te distrugă pe tine, o să-şi îndrepte atenţia spre Adela şi Osmond, ba chiar şi spre micul Carwyn.

— Un prunc nu poate minţi, a zis Osmond.

— Şi dacă pruncul este minciuna?

Ochii i s-au mărit şi m-a privit cercetător. Apoi s-a înroşit şi a întors capul.

Rodrigo era prea adâncit în propriile-i gânduri ca să remarce stânjeneala lui Osmond.

— Dar de ce ar vrea ea să ne omoare, Neguţătorule? a izbucnit el, apoi, dându-şi seama că vorbea cu un bătrân nebun, a continuat încet şi răbdător: Pleasance — ea n-a fost împinsă la moarte de urletul lupului.

— Dar a fost făcută de el să-şi trădeze secretul. De ce ne-a spus Pleasance povestea despre cum a moşit o lupoaică, ea, care păstrase înţelept tăcerea până atunci? Pentru că în seara aceea, când am auzit lupul, Narigorm a avut un pretext s-o facă să spună povestea aceea. Dacă ştia că povestea avea s-o silească pe Pleasance să ne dezvăluie că era evreică? Chiar tu mi-ai spus că ea era conştientă că a fost trădată de folosirea cuvântului *shedim*.

Rodrigo a clătinat din cap.

— Cum ar putea o copilă să cunoască pericolul ce zace într-un cuvânt? Pleasance a avut grijă de ea când a fost abandonată. Dacă Narigorm i-a cerut să spună povestea, a făcut-o inocent. Pe Zophiel ar trebui să-l învinovăţeşti pentru moartea lui Pleasance. Vorbele lui răutăcioase împotriva evreilor au băgat atât de tare frica în ea.

— Păi dacă stătuseră împreună, Rodrigo, e şi mai probabil ca Narigorm să fi descoperit deja că era evreică şi căuta doar momentul potrivit pentru a-i întinde o capcană şi a o face să ne dezvăluie şi nouă asta. Dar n-a fost numai Pleasance. Narigorm a folosit urletul ca să-l convingă pe Zophiel că era

urmărit de lupul episcopului. Ar fi putut cu uşurinţă să ia chiar ea pocalul din capelă ca să-l sperie pe Zophiel sau să-l facă să-l acuze pe Jofre. A avut ocazia să-l ia în aceeaşi măsură ca Jofre. Nu uita, Zophiel a spus că n-a ştiut că lipsea până când Narigorn a citit în rune că i se luase ceva. Acuzaţiile de furt au fost cele care l-au făcut pe Jofre să se întoarcă în oraş şi să moară de mâna ucigaşilor trimişi de tatăl lui Ralph. Şi ia gândeşte-te de ce s-a dus în oraş şi prima dată — pentru că Narigorm a insistat să vadă chipul Madonei, ştiind că el va fi destul de supărat ca să-şi trădeze sentimentele pentru Osmond. Şi în caz că asta nu ajungea, ne-a spus că Jofre avea sentimente pentru Osmond în faţa lui Zophiel, ştiind foarte bine că acesta avea să-l tortureze cu descoperirea asta. Şi, am continuat eu grăbit, cu disperare, văzând privirile neîncrezătoare de pe feţele lor, de ce ne-a făcut Zophiel mărturisiri despre comorile furate din biserică? Pentru că Narigorm l-a convins că era urmărit de lupul episcopului şi nouă ne-a spus că a citit în rune că cineva avea să primească ce merită pentru un secret întunecat pe care-l ascundea. A scos acea mărgea de marmură neagră, pretinzând că runele erau pentru Zophiel, ştiind că dacă avea ceva de ascuns, asta îl va speria şi-l va face să mărturisească. Tu însuţi mi-ai spus, Rodrigo, că dacă n-ai fi descoperit că era preot, nu l-ai fi ucis. Ea te-a manipulat să faci asta, tot astfel cum l-a manipulat pe Zophiel să-l acuze pe Jofre. Şi chiar dacă nu l-ai fi omorât tu, îl adusese pe Zophiel într-o asemenea stare de frică şi agresivitate cu urletele ei de lup, încât mai devreme sau mai târziu Osmond probabil că ar fi fost provocat să-l atace — asta dacă nu vă înjunghia el mai întâi, pe tine sau pe Osmond.

— Crezi că sunt atât de prost ca să fiu păcălit să comit o crimă de un copil? a spus mânios Rodrigo. Eu l-am ucis pe Zophiel. Narigorm n-a avut nimic de-a face cu asta.

Osmond i-a pus o mână pe braţ, încercând să-i aducă aminte că aveau de-a face cu un lunatic care nu ştia ce vorbeşte.

— Neguţătorule, chiar dacă ai dreptate în privinţa celorlalţi, nu Narigorm l-a silit pe Cygnus să-şi dezvăluie minciuna.

— Ba da. Cygnus ne-a spus că ciotul i se transformase într-o aripă adevărată pentru că asta credea cu adevărat, dar m-am tot gândit la asta. Vă amintiţi noaptea în care l-am găsit pe Cygnus ascuns în căruţă şi l-am adus în coliba bătrânului Walter şi a fiului său?

— Da, a spus Osmond, şi-mi mai amintesc că Zophiel a fost cel care l-a silit să-şi spună povestea.

— Dar gândiţi-vă la ce s-a întâmplat după aceea. Narigorm a smuls o pană din aripa lui Cygnus. A zis că dacă aripa era reală, pana avea să crească la loc. Dar n-a crescut, şi odată ce pana aceea a fost smulsă, au început să cadă şi celelalte. Smulgerea penei a dezvăluit o minciună, chiar dacă era una în care Cygnus credea. Şi din nou l-a folosit pe Zophiel ca să-l chinuie, împreună cu zgomotul aripilor de lebădă pe care l-a făcut să-l audă, noapte de noapte, în visele lui.

Osmond a clătinat din cap.

— Îmi dau seama că s-ar putea ca Narigorm să fi provocat nişte probleme în rândurile noastre, dar n-ar fi avut de unde să ştie ce urma să se întâmple. Totul a fost făcut din inocenţă. Ar avea mai mult sens dacă ai fi spus că lupul episcopului a fost în spatele acestor morţi, numai că nici chiar un om cu viclenia lui n-ar fi putut planifica lucrurile astea.

— Tocmai asta încerc să vă spun: n-a existat niciun lup al episcopului, m-am răstit eu exasperat. Am tras adânc aer în piept. Cred că Narigorm a folosit cumva runele ca să ne atragă spre ea, cumva ne-a adunat, pentru că avea nevoie de noi, de noi nouă, ca să-şi joace jocul. Nu cred însă că a

planificat ea însăşi detaliile jocului. Are instinctul unui copil în a descoperi spaimele şi slăbiciunile altora şi a le folosi. Îşi joacă jocul doar ca să vadă ce-o să se întâmple. N-ai urmărit niciodată nişte copii jucând şah? Adulţii îşi planifică mutările, dar copiii nu fac decât să experimenteze ca să vadă ce efect are mutarea unei piese ori a alteia, iar când descoperă slăbiciunea nu arată nicio milă, ci merg până la şah mat. Ne-a asmuţit intenţionat pe unii împotriva altora, folosindu-ne ca piese de şah.

— Neguţătorule, ce tot spui?

Osmond şi-a trecut degetele prin par, exasperat.

— Spun că Narigorm o să-şi continue jocul. O să găsească o cale de a ne distruge pe toţi, unul câte unul, dacă nu ne desprindem de ea. Trebuie s-o lăsăm aici şi să plecăm fără ea.

— Să abandonăm un copil?

— Nu un copil, un ucigaş puternic şi necruţător. Osmond, trebuie să te gândeşti la Adela şi la Carwyn. Nu poţi risca să se întoarcă împotriva lor, şi crede-mă, o va face dacă va avea ocazia. Hai s-o lăsăm aici. Are adăpost şi ştie să vâneze şi să pescuiască. N-o să moară de foame.

Osmond s-a tras înapoi.

— Neguţătorule, nu se poate să vorbeşti serios. Narigorm e un copil nevinovat. V-a salvat viaţa amândurora, aminteşte-ţi. Rodrigo are dreptate, dacă vreunul dintre noi e vinovat pentru morţile celorlalţi, acesta e Zophiel, cu limba lui plină de răutăţi. Rodrigo ne-a făcut tuturor o favoare omorându-l.

— Dar, Osmond, nu vezi...

— Nu, Neguţătorule, nu, n-o să mai ascult aşa ceva. Vii, Rodrigo?

— Rodrigo? am spus eu rugător.

M-a privit trist.

— Îmi pare rău, Neguţătorule, îmi pare rău că poţi crede asemenea lucruri.

L-am privit îndepărtându-se, şi m-a trecut un fior rece, ştiind că-l supărasem pe singurul om a cărui bună părere conta pentru mine mai mult decât orice pe lume. Avea să mă ierte, cu timpul, să pună totul pe seama nebuniei date de otravă, dar numai dacă nu mai vorbeam niciodată despre asta, şi eram nevoit s-o fac. Chipul păpuşii îmi stăruia în minte. Dacă Narigorm ştia deja de Adela şi Osmond? Trebuia să-i conving pe toţi de primejdia în care se aflau.

Deasupra crengilor golaşe ale copacilor, păsările erau împinse încolo şi-ncoace de vântul tot mai puternic. Mi-am luat toiagul şi m-am întors spre dealuri.

— N-or să te creadă niciodată.

M-am răsucit pe călcâie. Narigorm stătea în umbra unui copac, cu câte o găleată în fiecare mână. De când era acolo?

— Eşti bătrân şi eşti nebun, asta cred ei. Ştiu că inventezi poveşti despre relicve şi cred că asta nu-i decât o altă poveste. N-ai cum să mă opreşti. Morrigan e prea puternică pentru tine.

29. Ultima minciună

Mi-au trebuit mai bine de trei ore să ajung la satul de pe deal. Aş fi ajuns mai repede cu o barcă, dar nu aveam. Nu exista nicio potecă, şi am mers printre copaci ţinând mereu nordul, fiind nevoit adeseori să ocolesc ca să găsesc drumuri peste limbile mlaştinii ce lingea poalele dealurilor şi peste pâraiele care curgeau din ea. În cele din urmă, am văzut fumul caselor urcând pe cer.

Satul se întindea în jurul unui mic port pe un mal al râului larg ce tăia mlaştina şi se vărsa în mare. Înainte de molimă fusese probabil un port plin de viaţă, dar acum nu era nicio corabie de negustori, ci doar câteva bărci minuscule, în care puteau încăpea doi sau trei pescari. Biserica mică, joasă, nu mai mare decât o capelă, ce părea şi mai mică din cauza turlei rotunde şi plate, avea în vârf un semnal luminos pentru a călăuzi bărcile spre casă pe vreme rea. Multe dintre case erau bătute în scânduri şi marcate cu înspăimântătoarele cruci negre, dar din unele hornuri ieşea fum şi din loc în loc erau oameni care îşi vedeau de treburile lor, reparându-şi plasele, aducând apă sau spălând haine. Pe când coboram din pădure, am văzut movilele proaspete de pământ de la capătul celălalt al satului şi cercurile înnegrite unde arseseră focurile în jurul gropilor comune.

În hanul de pe chei erau doar vreo patru sau cinci muşterii. Nevasta hangiului punea o strachină aburindă în faţa unuia dintre ei. A ridicat curioasă privirea când am intrat, dar n-a tresărit la vederea mea, cum fac mulţi. O nevastă de hangiu care lucrează pe chei vede mutilări mai rele decât a mea la marinarii şi pescarii pe care-i serveşte.

— Ciorbă de peşte şi pâine. Asta-i tot ce avem şi unii ar trebui să fie recunoscători să primească şi asta, a anunţat ea, aruncându-i o privire acră bărbatului pe care tocmai îl servise.

— Ascultă sfatul meu, ţine-te departe de pâine. O face cu rumeguş. E atat de tare că mă gândesc s-o folosesc la potcovirea cailor.

Era un individ masiv, cu spinarea cât a unui urs, dar destul de păţit ca să-şi acopere capul şi să se ferească iscusit când ea a dat să-i tragă o palmă.

— Ai grijă cum vorbeşti, William. Aş vrea să te văd pe tine cum coci o pâine ca lumea când n-ai nimic altceva din care să faci fainã decât nişte rădăcini.

— Tu nu puteai să faci o pâine ca lumea nici când aveai cel mai bun grâu, a intrat în vorbă un alt muşteriu, dar acesta n-a fost atât de rapid în a-i evita mâna, şi prietenii lui au râs când a început să-şi frece amărât ceafa.

Argatul stătea şi rânjea prosteşte, dar şi-a şters repede rânjetul de pe faţă când nevasta hangiului s-a întors către el.

— Ai văzut de porci? Şi nu vorbesc de ăştia de-aici. Dă-i drumul, băiete, altfel jupânul Alan de-l vezi n-o să fie singurul pe care o să-l doară capul.

El s-a retras grăbit, în timp ce bărbaţii rânjeau larg.

— Ce te aduce aici de pe insula bătrânului pustnic? E ceva distanţă pe uscat.

Am privit în jur şi l-am văzut şezând pe o bancă într-un colţ pe omul care ne adusese ţiparii.

— Am auzit că ciorba de peşte merită plimbarea asta, am zis, şi nevasta hangiului nu şi-a putut reţine un zâmbet.

— N-ai adus-o pe fata aia cu părul alb, nu?

Am desluşit un murmur de interes printre ceilalţi. Unul a scuipat pe dosul degetelor. Era vădit că omul cu ţiparii le spusese totul despre ea. Am tras adânc aer în piept. Nu ştiam deloc dacă avea să meargă. Dacă nu, puteam înrăutăţi lucrurile pentru noi toţi, dar altă speranţă nu aveam.

— În legătură cu ea am venit, am spus, în timp ce oamenii se dădeau ceva mai aproape.

Am născocit multe poveşti la viaţa mea pentru mâncare şi adăpost, dar niciodată până atunci pentru vieţile noastre. Când mi-am terminat relatarea, în han s-a aşternut liniştea.

— Vedeţi, aşadar, a distrus multe sate ca al vostru. Dacă nu acţionaţi acum, o să vă distrugă şi pe voi. Însoţitorii mei sunt sub vraja ei, iar eu sunt om bătrân. Nu pot face nimic singur, dar vă pot ajuta să scăpaţi de ea.

Într-un târziu, omul cu ţiparii a vorbit:

— Neguţătorul are dreptate în ce spune despre fată. Ştiţi cu toţii că n-am prins nimic de când m-a deochiat ea, şi aia mică a mea a căzut şi şi-a rupt piciorul exact în ceasul în care s-a uitat ea la mine. Cu părul ăla al ei ar putea stârni o asemenea furtună, încât să distrugă toate satele de pe coastă. Îmi amintesc că taică-meu îmi povestea despre furtuna cea mare de acum cincizeci de ani, care a măturat sate întregi. N-a mai rămas niciun suflet în viaţă. Case, biserici, câmpuri, toate sunt încă pe fundul mării. Vrăjitoarea asta o să ne distrugă dacă o lăsăm. Trebuie să scăpăm de ea.

— Toate bune şi frumoase, a zis nevasta hangiului, dar dacă e aşa de puternică precum spuneţi, cum o să facem asta?

Toţi ochii s-au întors cercetători spre mine.

Avusesem destul răgaz să mă gândesc la asta în timpul drumului lung.

— Diseară, după lăsarea întunericului, veniţi cu barca la pinten. O să am grijă ca tovarăşii mei să fie adormiţi, şi copila la fel. Înşfăcaţi-o, acoperiţi-i capul şi legaţi-o, ca să nu se poată uita la voi. Dar trebuie să vă acoperiţi urechile înainte de a ajunge la pinten. Poate stârni sunete care să vă înnebunească. Orice aţi crede că auziţi — lupi, lebede, o furtună —, nu luaţi în seamă. Nu-s decât sunete şi nu vă pot face rău, dar nu vă descoperiţi urechile până n-are mâinile bine legate. Îşi foloseşte mâinile pentru a invoca Trimisul.

Au dat din cap.

— Cu ceară ar trebui să meargă, a zis omul cu ţiparii. Asta o să ne astupe urechile, dar ce facem cu ea după ce-am luat-o?

Am şovăit. Aş fi vrut să spun: închideţi-o, n-o lăsaţi să se apropie de noi, până îi duc pe Rodrigo şi pe ceilalţi destul de departe ca să nu ne mai poată găsi niciodată. Dar ştiam că asta nu avea să fie de ajuns ca să fim ocrotiţi.

Fierarul şi-a foit dosul masiv pe bancă.

— Mie mi se pare destul de limpede: „Pe vrăjitoare să n-o laşi să trăiască.”[13] N-aş zice că avem de ales. Trebuie s-o omorâm. E singurul mod de a ridica deochiul căzut asupra lui Gunter şi de a o împiedica să ne facă rău nouă, ăstorlalţi.

S-a lăsat tăcerea, până să accepte ideea, dar nici măcar nevasta hangiului n-a protestat.

— Va trebui s-o facem astfel încât să nu ne poată blestema când moare, a zis hangiul.

Gunter a aprobat din cap.

— Şi duhul ei să nu se poată ridica să caute răzbunare.

— Întâi prindeţi peştele, şi pe urmă discutaţi cum să-l gătiţi, a zis aspru nevasta hangiului.

Hangiul a adoptat tonul unuia care consideră de datoria lui să preia conducerea.

— Aduceţi-o legată şi cu căluş şi încuiaţi-o în turla bisericii. Biserica e loc sfânt şi o să-i ţină spiritul legat. După aia o să ţinem o întrunire ca să hotărâm cum s-o ucidem.

Nu voiam să ştiu cum aveau s-o facă. Mi se părea că dacă aflam, avea să-mi piară curajul. M-am ridicat.

— Trebuie să mă întorc până nu încep să bănuiască ceva. Aşadar, veniţi diseară?

S-au uitat unii la alţii, apoi, unul câte unul, au dat afirmativ din cap.

Gunter a spus:

— Ai tu grijă ca tovarăşii tăi să nu se bage? Oamenii ăia care sunt cu tine par să se priceapă a

mânui bâta, şi eu am avut destule necazuri, nu vreau să mă trezesc şi cu capul crăpat.

— O să aprind o lumină la picioarele crucii din capătul pintenului când e sigur, am promis.

— Atunci aşteptăm lumina.

A doua oară n-a mai fost atât de uşor să folosesc siropul de mac. Ştiam că trebuia să fiu văzut mâncând, aşa că nu puteam risca să-l pun în mâncare, ceea ce ar fi fost simplu pe întuneric. Trebuia să-l pun în străchini, în toate în afară de a mea, dar Adela era cea care împărţea mâncarea. O ciupitură furişă pe coapsa lui Carwyn l-a făcut să plângă însă, şi ea a dat fuga să-l liniştească, recunoscătoare că m-am oferit să o împart eu. Le-am întins străchinile lui Osmond şi Rodrigo, care au înfulecat totul pe dată, înfometaţi după o zi de vânătoare, dar Narigorm, în timp ce se ducea cu strachina la locul ei, a părut că se împiedică şi conţinutul acesteia s-a vărsat pe iarbă.

— Nu-i nimic, îţi pun alta, am zis cât am putut de calm.

Ea mi-a surâs dulce.

— A, nu, tu odihneşte-te, Neguţătorule. Îmi iau eu.

Nu puteam să fac nimic. Ştia că o drogasem cu o noapte înainte? Era destul de deşteaptă ca să-şi fi dat seama.

Adelei i-a luat destul de mult să-l liniştească pe Carwyn, şi când a venit să mănânce, strachina pe care i-o pregătisem era deja rece. Înainte de a o putea opri, a vărsat-o înapoi în ceaunul aburind, a amestecat şi şi-a umplut-o din nou. Nu-i nimic, mi-am spus eu, câtă vreme Rodrigo şi Osmond aveau să fie adormiţi, mă descurcam eu cu Adela, şi poate că totuşi îşi luase destul, căci părea somnoroasă oricum, ceea ce nu se putea spune despre Narigorm.

Osmond şi Rodrigo au ameţit repede; Osmond a acceptat bucuros să stau eu primul de

veghe, de fapt abia dacă a mai putut ţine ochii deschişi destul ca să mormăie că e de acord. Speram că nu-i pusesem prea mult. I-am văzut ghemuindu-se, unul câte unul, până când doar Narigorm a mai rămas trează. Stătea de cealaltă parte a focului, cu spatele la mlaştină, cu ochii ei palizi scânteind în lumina flăcărilor şi părul transformat într-o vâlvătaie ce dansa în bătaia vântului.

Cât am putut mai neobservat, m-am dus la cruce şi am pus un felinar sub ea, astfel încât să fie luminată pe fundalul cerului întunecat. Era un frig muşcător şi vântul se înteţea. Avea oare Gunter dreptate? Era în stare Narigorm să stârnească o furtună scuturându-şi părul? Eu îi încurajasem să creadă asta. Mă rugam să fi fost o minciună, să nu se adeverească. M-am întors lângă foc.

Narigorm mă privea.

— De ce ai pus un felinar acolo? Crezi că o să te păzească de lup crucea?

Am dat din cap. Nu îndrăzneam să vorbesc. Ciuleam urechile să aud zgomotul vâslelor prin şuieratul vântului. Flăcările săltau în toate părţile. Am mutat o piatră, ca să fac un fel de pavăză pentru grămada de tăciuni.

— Aseară mi-ai pus ceva în mâncare ca să mă adormi.

N-am răspuns.

— Crezi că dacă dorm n-o să mai vină lupul. Dar ştii că în noaptea asta o să vină, nu-i aşa? spuse, şi era parcă o notă de plăcere în glasul ei. De-asta i-ai adormit pe ceilalţi. Crezi că dacă dorm nu mai pot auzi lupul. Dar pot. Cygnus a auzit lebedele în somn. E mai rău dacă auzi lupul în somn, pentru că atunci eşti nevoit să-l înfrunţi singur. În visul tău el poate face orice.

— De ce faci toate astea, Narigorm?

— Pentru că pot.

În seara aceea nu era lună; nori grei şi denşi acopereau şi stelele. Lumina palidă reflectată de

cruce nu părea să ajungă la mai mult de o palmă în întuneric. Aveau s-o vadă măcar?

— Ai vorbit despre Morrigan. E o zeiţă străveche, o zeiţă sălbatică. Faci asta ca s-o slujeşti?

Voiam s-o fac să vorbească întruna, s-o ţin ocupată, dar nu mă asculta.

Îşi scosese runele din desagă şi le împrăştia în faţa ei. Apoi am văzut-o punând altceva în centrul lor. Era o şuviţă de păr aspru. Am recunoscut-o după panglicile albe din jurul ei. Eu o legasem. Era părul pe care-l vindeam ca barba Sfintei Uncumber. Îi dădusem o parte din el miresei, la Nunta Schilozilor. Mi s-a strâns stomacul. Ştiam ce făcea Narigorm, voia să folosească ceva de-al meu, dar de ce alesese asta? Nu avea cum să ştie ce însemna pentru mine. Mă rugam să nu ştie.

A întors o rună.

— *Othel* răsturnat. *Othel*, casa. Te gândeşti la casa ta de odinioară, dar răsturnat înseamnă că eşti singur. O să fii singur.

Însemna asta că nu aveau să vină? Încercam să nu mă gândesc la săteni, de teamă că dacă îmi lăsam gândurile să se întoarcă spre ei, îi va vedea cumva în rune.

— Acum o să le întreb de ce ţi-e frică.

A ridicat a doua rună.

— Nu e o rună a lupului. Nu ţi-e frică de lup. Asta e *Hagall* — furtuna. Ameninţare şi distrugere. O luptă.

A ridicat ochii spre mine.

— Asta e, nu-i aşa? O luptă. Şi-acum, care-i minciuna?

Voiam să se oprească. Ştiam că dacă împrăştiam runele o puteam opri pentru noaptea aceea, dar că nu se va sfârşi. Aveau să mai fie şi alte nopţi. Numai dacă o lăsam să continue aveam vreo şansă de a sfârşi asta pentru totdeauna.

— *Beorc* răsturnat — mesteacănul. Mama, dar răsturnată. Familia ta moartă, aşa-i? Nu... nu,

nu asta e minciuna.

M-a privit fix, ochii mărindu-i-se de surpriză, apoi a dat capul pe spate şi a început să râdă. A luat mica şuviţă de barbă şi, desfăcând panglicile, a ridicat firele de păr în bătaia vântului, acoperind runele cu cealaltă mână.

A ridicat capul şi a închis ochii.

— *Hagall*, Morrigan. *Hagall, Hagall, Hagall*.

Am auzit ţipetele femeilor şi copiilor, zgomotul săbiilor ce se izbeau, strigăte şi blesteme. Şi prin toată această zarvă, mi-am auzit propriii copii plângând, implorându-mă să-i ajut. Mă uitam în toate părţile, căutându-i. Noaptea era prea întunecată ca să văd ceva. Am aruncat o creangă în foc şi-apoi am scos-o, dar vântul a stins imediat flacăra. Vântul vuia, dar peste vuietul lui ascuţit mi-am auzit copilaşii plângând în spatele crucii. Plângeau după mine, mă strigau iar şi iar, cu spaimă şi deznădejde în fiecare suspin. Erau acolo, în mlaştină. Erau în pericol şi aveau nevoie de mine. Trebuia să ajung la ei. Am fugit pe lângă cruce, spre capătul pintenului. Le vedeam siluetele întunecate în mlaştină, braţele întinse spre mine. Se scufundau sub ochii mei. Dacă m-aş putea întinde până la ei, dacă aş putea apuca un braţ, o mână, orice. Am început să cobor anevoie pe marginea insulei, alunecând pe iarba udă spre mlaştină. Piciorul mi s-a cufundat în apa rece, întunecată şi unsuroasă. Am simţit cum cad. Am încercat să mă agăţ de un smoc, dar mâinile mi-au alunecat pe iarba udă. Mă scufundam.

30. Adevărul

Piciorul îmi alunecase până la şold în apa rece şi mâloasă când m-a izbit ceva greu. Nişte mâini m-au prins, m-au tras în sus şi m-au aruncat pe pământ; la lumina felinarului de pe cruce am văzut două siluete ţâşnind pe lângă mine. M-am întors tocmai la timp ca s-o văd pe una dintre ele strecurându-se în spatele lui Narigorm şi aruncându-i un sac peste cap. Deodată, zgomotul luptei şi ţipetele au încetat. Nu mai auzeam decât strigătele înăbuşite ale copilei, care se zbătea. William — îmi dădeam seama că el era după silueta lui masivă — încerca să-i îndese ceva în gură pe sub sac şi a înjurat tare când ea l-a muşcat. Gunter încerca să-i lege mâinile la spate. Dar înainte de a apuca s-o lege ca lumea, o altă siluetă s-a repezit la el.

— Lăsaţi-o, lăsaţi-o în pace.

Era Adela. Se trezise. Îl lovea pe Gunter cu toiagul. El a dat drumul frânghiei, încercând să-şi apere capul, plecat sub ploaia de lovituri pe care i le dădea femeia pe spinare. M-am mişcat rapid, prinzând braţul ridicat al Adelei şi împingând-o înapoi. Ea a căzut grămadă, ţipând de durere. Am ţintuit-o la pământ, ţinând-o din spate.

Narigorm lupta pentru viaţa ei. Se descotorosise de frânghii şi tot ce putea face William era s-o ţină. Alţi doi bărbaţi au venit în fugă din spatele crucii. Au apucat-o pe Narigorm şi au ţinut-o în timp ce William şi Gunter se străduiau să înfăşoare frânghiile în jurul fetei care se zbătea nebuneşte.

În spatele lor, l-am văzut pe Rodrigo mişcându-se. Încerca să se ridice în genunchi, încă drogat de siropul de mac.

— Luaţi fata de-aici, i-am strigat lui William, apoi mi-am dat seama că niciunul dintre ei nu mă putea auzi.

Mă ascultaseră şi-şi astupaseră urechile. Dacă Rodrigo îşi găsea picioarele şi toiagul... Am riscat. I-am dat drumul Adelei şi, smulgându-i toiagul, am străbătut cei câţiva paşi până la Rodrigo. L-am lovit tare cu toiagul ei peste umeri; a gemut şi s-a prăbuşit la loc în iarbă.

William şi-a aruncat-o pe Narigorm pe umăr şi cei patru bărbaţi au părăsit în grabă pintenul, dispărând în spatele crucii. În întuneric, am auzit pleoscăitul vâslelor, apoi zgomotul a fost acoperit de vânt.

M-am dus la cruce şi m-am aşezat pe vine cu spatele la ea, scrutând întunericul impenetrabil al mlaştinii. În spatele meu, o auzeam pe Adela suspinând şi încercând să-i trezească pe Osmond şi Rodrigo. Micul Carwyn plângea, dar până şi şuieratul vântului prin papură părea înăbuşit, de parcă şi urechile mele ar fi fost astupate cu ceară.

Ce devenisem? Eu eram demonul ce mă privea din oglindă? Chiar devenisem un asemenea monstru? Mă gândeam la o copilă zăcând legată şi cu căluş în apa rece ca gheaţa de pe fundul unei bărci, aruncată de colo-colo, fără a putea vedea încotro mergea sau cine o luase. Îmi închipuiam groaza ei, întrebându-se ce aveau să-i facă străinii aceia. Şi ştiam că aveau s-o omoare. Nu ştiam cum, dar ştiam că nu va fi o moarte blândă. Trebuiau s-o facă temeinic. Ce aveau să aleagă? Înecul? Spânzurătoarea? Arderea? M-am cutremurat. Ce spusese Rodrigo? „Nu trebuie să iei numele morţii în deşert.”

Ea întrebase runele: „Care este minciuna?” Erau atât de multe, şi voiam să fac bine cu ele. Minciunile mele aduseseră speranţă acolo unde nu mai era niciuna. Crezusem că arta mea e cea mai nobilă dintre toate — crearea de speranţă. Crezusem că speranţa putea învinge totul, dar mă înşelasem. Speranţa nu poate învinge adevărul. Ele nu pot coexista. Adevărul distruge speranţa. Cele mai sălbatice cruzimi pe care le au oamenii faţă de

alţi oameni sunt comise în căutarea adevărului. Ultima mea minciună fusese cea mai cinstită, cea mai onorabilă dintre toate, căci există o artă mai mare chiar decât crearea de speranţă. Cea mai mare artă este distrugerea adevărului.

Înainte de ivirea zorilor, norii s-au mai împrăştiat. O ploaie rece ca gheaţa cădea cu ferocitate, bătută de vânt. Întâmpinam bucuros usturimea de pe faţă şi de pe mâini; părea o penitenţă, o purificare. Am stat în faţa crucii, acceptând biciuirea ploii, până când lumânarea din felinar s-a stins şi zorii palizi şi cenuşii au înecat mlaştina în lumină. În spatele meu, ceilalţi au început să se mişte. Adela, neputând să-i trezească nici pe Osmond, nici pe Rodrigo, îl luase pe Carwyn în braţe şi plânsese până adormise. Acum că se treziseră, trebuia să-i înfrunt. Mă rugam numai să-i pot face să înţeleagă că o făcusem ca să-i salvez.

Adela şedea în coliba pustnicului, iar Rodrigo şi Osmond în prag. Era limpede că ea le povestise evenimentele nopţii, căci atunci când m-am apropiat, Osmond a sărit şi m-a apucat de braţ. Se încrunta neliniştit.

— Cine erau cei care au venit azi-noapte şi de ce au luat-o pe Narigorm?

M-am gândit să-i spun că nu ştiam, să inventez o poveste cum că o trăsesem pe Adela departe de Gunter ca să nu fie rănită, ba chiar şi că-l lovisem pe Rodrigo ca să-l feresc de primejdie. M-ar fi crezut. Voiau să creadă asta. Nu voiau adevărul — cum spusese Rodrigo, cine l-ar vrea în afară de un preot? Dar eram prea istovit ca să născocesc o minciună pentru ei, prea obosit ca să le fac din nou pe plac. Simţeam nevoia să mă spovedesc. Nu mai aveam putere să fac altfel.

— Sătenii au luat-o pe Narigorm.

Ochii Adelei erau roşii şi umflaţi.

— Dar de ce m-ai îndepărtat de ei? I-aş fi putut opri. Am încercat...

— Nu te puteai pune cu patru bărbaţi masivi. N-ai fi putut face nimic. N-a fost vina ta.

— Trebuie să mergem după ei şi s-o salvăm, a spus Osmond. Unde e satul lor? Nu pot să înţeleg cum de am dormit în toată zarva asta, şi Rodrigo la fel. Adela zice că n-a putut să ne trezească.

Pârâiaşe de apă argintie au început să curgă pe lângă pietrele din iarbă. Mă întrebam dacă ploaia asta avea să continue până la următorul Sfântul Ioan.

— Eu v-am drogat, ca să nu vă treziţi. V-ar fi rănit dacă v-aţi fi luptat cu ei. Erau hotărâţi s-o ia.

Toţi trei mă priveau şocaţi.

Osmond şi-a frecat fruntea.

— Dar nu înţeleg. Dacă ştiai că vin, de ce nu ne-ai prevenit? Am fi putut s-o ascundem. I-am fi putut bate dacă am fi fost pregătiţi. Şi, oricum, de unde ştiai că aveau să vină?

Eram epuizat, nu vedeau? De ce-mi puneau întrebările astea? Ce importanţă avea? Acum erau în siguranţă, nu pricepeau?

Mişcându-şi spatele, Rodrigo s-a crispat.

— De ce au luat-o, Neguţătorule?

— Le era frică de părul ei alb. Credeau că dacă şi-l piaptănă, o să stârnească valurile albe ale furtunii.

Îmi părea rău că-l rănisem. Probabil îl lovisem tare.

— Atunci trebuie să le spunem că o luăm noi de-aici, a zis repede Osmond. Nu trebuie să...

— Eu cred că nu e ăsta singurul motiv, a intervenit Rodrigo. Tu ştiai că aveau să vină. De ce au luat-o, Neguţătorule? a repetat el.

Era o mânie rece în ochii lui, ca şi cum deja ar fi ştiut răspunsul.

Am tras adânc aer în piept şi i-am înfruntat privirea.

— N-aţi vrut să credeţi în ce primejdie eraţi din cauza lui Narigorm, aşa că m-am dus la ei. Deja le era frică de ea. Mi-a fost uşor să-i conving că e periculoasă. Cred că s-ar fi întors împotriva lor odată ce-ar fi sfârşit cu noi, aşa că o bună parte din ce le-am spus n-a fost minciună. I-am convins că trebuie să scape de ea.

— Şi ce-or să-i facă?

De data asta n-am mai putut să-i înfrunt privirea.

— Or s-o... omoare. Trebuie. E singura cale de a o opri.

Adela şi-a dus mâinile la gură, cu ochii măriţi de groază.

Osmond, deja palid, se clătina de parcă ar fi fost gata să vomite.

— Nu, Neguţătorule, tu n-ai face aşa ceva, un bătrân blajin ca tine să păcălească un grup de săteni să asasineze o copilă nevinovată? N-ai putea.

Rodrigo era în picioare. A înaintat nesigur spre mine. Pentru o clipă, am crezut că avea să mă lovească şi aproape că-mi doream asta. Dacă mi-ar fi tras o bătaie soră cu moartea, aş fi întâmpinat bucuros durerea, pedeapsa. În schimb, el m-a privit de parcă n-ar fi ştiut cine eram.

— Ai asasinat un copil şi nici măcar n-ai avut curajul să-l omori cu mâinile tale. *Il sangue di Dio*! Eu am ucis oameni, dar măcar am înfipt eu însumi cuţitul, nu i-am pus pe alţii s-o facă în locul meu.

A ridicat pumnul ca pentru a mă lovi. Am aşteptat, dar lovitura n-a căzut. A scuturat din cap.

— Nu pot să te ating, a spus el dezgustat. Eşti un laş, Neguţătorule, un laş împuţit.

M-a scuipat în faţă. Nu m-am şters.

— Pleacă. Pleacă acum şi du-te cât mai departe de noi cu putinţă, căci dacă-ţi mai văd vreodată chipul monstruos te omor cu mâinile

goale. Şi nu te amăgi, spre deosebire de tine, sunt destul de bărbat ca s-o fac.

Mi-am luat desaga şi am plecat fără să mai privesc înapoi. Când am trecut pe lângă ea, Xantos a ciulit urechile şi a nechezat uşor, dar nu aveam încredere în mine nici cât s-o mângâi. Am mers până când am ajuns destul de departe de tabără ca să nu mă audă, apoi am început să plâng nestăpânit, ca un copil.

31. Sfânta Uncumber

Mă duceam în sfârşit acasă, mă întorceam în sfârşit la dealurile sălbatice şi pustii numite The Cheviots. Nu mai aveam unde altundeva să mă duc, nu mai era niciun alt loc de pe faţa pământului unde să mă pot refugia. Dorul de locul acesta îmi provoca durere. Aveam nevoie să-l ating, să-l miros, să mă îngrop adânc în pământul lui. Doar acest instinct mă făcea să merg, un pas, apoi altul, şi încă unul. Ca un animal hăituit până dincolo de epuizare, chiar şi pe moarte m-aş fi târât ca să ajung acasă.

Dar ce înseamnă acasă? Îmi pusesem această întrebare în ziua în care începuse totul, o zi de la care părea să fi trecut o veşnicie. Şi mi-o puneam din nou, răsucind-o mereu în minte, în timp ce mă îndreptam spre nord. E acasă locul unde te-ai născut? Pentru bătrâni acesta a devenit o ţară străină. E locul unde îţi aşezi capul în fiecare noapte? Dacă ar fi aşa, atunci ar trebui să numesc

casă fiecare şanţ, şură şi pădure de pe întinsul ţării, căci am dormit în aproape toate. E locul care s-a îmbibat de sângele strămoşilor tăi? Asta e casa morţilor, nu a celor vii. Este, atunci, acasă locul în care se află cei pe care-i iubeşti? Nu când cel pe care-l iubeşti e absent.

Mi-au trebuit luni, poate ani să găsesc răspunsul. Acasă e locul în care te întorci când ţi-ai pierdut în sfârşit sufletul. Acasă e locul unde se naşte viaţa, nu locul naşterii tale, ci locul unde cauţi renaşterea. Când nu-ţi mai aminteşti care poveste a trecutului tău e adevărată şi care e o născocire, când ştii că tu eşti o născocire, atunci e timpul să-ţi cauţi casa. Poate că numai când înţelegi acest lucru poţi să ajungi în sfârşit acasă.

Călătorisem printr-un peisaj devastat, trecând pe lângă sate pustiite şi hambare goale. Recoltele, culcate la pământ, zăceau neadunate, putrezind până căpătau culoarea ţărânei din care răsăriseră. Păşunile erau straniu de tăcute, oile şi vitele erau moarte sau plecaseră să-şi poarte singure de grijă. Din hornurile caselor nu se ridica niciun fir de fum. Nicio lovitură de ciocan nu răsuna din atelierul fierarului.

Cândva, răzbătuseră prin ferestre glasuri de copii; acum buruienile se căţărau prin ochiurile goale. Trestia de pe acoperişuri era căzută la pământ şi uşile se bălăngăneau în bătaia vântului cu zgomotul sepulcral al unui clopot de lepros. Bisericile se înălţau încă mândre, dar erau goale şi pustii. Crucile din pieţe stăteau tăcute în picioare, dar nicio mână nu le mai atingea să jure sau să pecetluiască un târg. Copii mici şi bătrâni slăbiţi rătăceau printre casele tăcute, aşteptând să se întoarcă cineva după ei, dar nu venea nimeni. O dată, printre casele însemnate cu cruci negre, am văzut un om spânzurându-se. Supravieţuise, şi asta era mai mult decât putea suporta.

Drumurile erau pline de oameni în mişcare, unii călătorind singuri, căci familiile lor erau

moarte ori abandonate, alţii în grupuri, îndreptându-se spre oraşe, unde putea exista o speranţă de mâncare sau ceva de lucru. Unii erau înnebuniţi de groază şi durere; alţii se înrăiseră până-ntr-atât că erau în stare să taie gâtul unui om doar pentru un pumn de fasole uscată. Şi dacă o făceau, nimeni nu ridica un deget să-i împiedice, căci nu mai rămăsese niciun tribunal ca să judece şi niciun călău ca să spânzure. Uneori mă întrebam dacă nu cumva murise şi Dumnezeu în raiul Lui, dacă nu cumva raiul nu era tăcut şi bătut în scânduri, cu îngerii putrezind pe pavaje de aur.

Fiecare oraş sau sat avea gropile lui şi, printre ele, mormane fumegânde de frunze şi zdrenţe. Odată, pe izlazul de la marginea unui sat, m-am apropiat de un grup mic care privea în tăcere de la distanţă cum nişte oameni cu măşti legănau trupuri de adulţi şi de copii ţinându-le de mâini şi de picioare şi le aruncau în groapa comună. Un copil a părut a plânge şi o mamă din grup a încercat să fugă spre groapă, dar ceilalţi au prins-o şi au ţinut-o.

— Nu-i decât gazul care iese din trup, a mormăit un bărbat şi copilul a fost aruncat peste ceilalţi. Ţi se pare că vezi un braţ ce se mişcă ori un piept ce se ridică, a zis el, dar nu-i decât putrefacţie. N-are rost să vă uitaţi la ei. Doar balansaţi-i şi aruncaţi-i.

Glasul îi era mort, lipsit de emoţie, de parcă ar fi descris ararea câmpului.

Una dintre femeile din micul grup s-a întors şi a aruncat o privire în direcţia mea. Apoi s-a oprit şi s-a uitat mai bine.

— Îmi amintesc de tine.

Îmi părea vag cunoscută, dar nu-mi dădeam seama de unde. Pe mine, cu cicatricea mea, nu mă uită nimeni. Am zâmbit uşor în semn de recunoaştere şi m-am îndepărtat, dar a venit în grabă după mine.

— Stai, erai cu cei doi muzicanţi care au cântat odată în satul nostru, la Nunta Schilozilor. Erau băieţi chipeşi, mai ales cel tânăr.

— Şi tu purtai o rochie galbenă.

A surâs.

— Ciudat că-ţi aminteşti asta.

— A fost şi o luptă pentru tine, dacă-mi aduc aminte.

S-a strâmbat.

— Prietenii ăia ai tăi muzicanţi sunt aici?

S-a uitat în jur plină de speranţă.

Ochii mi s-au umplut de lacrimi şi le-am şters, furios pe mine însumi. Am scuturat din cap.

Ea şi-a întors faţa. Nimeni nu mai întreabă ce s-a întâmplat cu cei care au dispărut. Eram recunoscător pentru asta.

— Nunta a ocrotit până la urmă satul?

A ridicat din umeri.

— Mai e vreun loc ocrotit? În orice caz, eu am plecat la scurtă vreme după nuntă. Edward era gelos, îşi folosea pumnii prea des, ca tatăl lui. Mi-am dat seama ce mă aştepta după ce ne căsătoream. Am fugit cu un alt băiat, dar n-a durat. Mă descurc; încă mai sunt bărbaţi care plătesc ca să se simtă bine, mai ales acum, când se gândesc ca poate e ultima lor ocazie. A arătat cu capul în direcţia gropii. Cred că-i mai bine dacă n-ai pe cineva la care să ţii, aşa nu poţi fi rănit. Nu trebuie să te temi că pierzi pe cineva, dacă n-ai pe cine să pierzi.

O umbră a trecut pe faţa ei.

— Dar îmi pare rău de muzicanţi, a adăugat. Era frumos băiatul ăla.

M-am întors să plec, apoi m-am oprit şi am scotocit în desagă.

— Stai. Ia asta. E valoroasă. E o relicvă a Sfântului Benedict. Poţi s-o vinzi. O să faci rost de mâncare şi adăpost pentru multă vreme.

Cândva i-aş fi spus că avea s-o ocrotească de ciumă, dar ştiam că nici ea, nici eu nu mai puteam

crede asta.

Şi-a tras mâinile.

— De ce mi-o dai mie?

— Ca penitenţă pentru o crimă pe care am săvârşit-o.

— Eu nu pot să mă rog pentru tine. Nu mă mai rog pentru nimic. Ce rost are?

— De-asta ţi-o şi dau ţie. Nu vreau s-o vând pe rugăciuni. Vreau s-o ai pentru că-ţi aminteşti.

— Mulţumesc, domnule.

„Domnule”, mi-a spus. A fost ultima care mi s-a adresat aşa.

Călătorisem cât putusem de repede, sigur că aveam să sosesc prea târziu. Dar când am ajuns la porţile conacului, am văzut cu uşurare că nu erau scânduri la geamuri, nici cruce pe uşă. Apoi m-am oprit, temându-mă să intru. Nu ştiu de ce mă temeam mai tare: că aveam să văd în ochii lor acea privire dezgustată pe care o văzusem în ai lui Rodrigo sau că nici n-or să ştie cine eram? Am stat în faţa porţii ore în şir. Oamenii care intrau şi ieşeau mă luau fără îndoială drept un cerşetor, dar apoi am auzit o voce lângă mine. Un chip pe care nu-l recunoşteam, deşi ochii îi ştiam.

— Dumneavoastră sunteţi. V-am urmărit toată ziua ca să fiu sigură. Mama mi-a spus mereu că o să vă întoarceţi.

— Mă cunoşti?

— Nu v-aş fi cunoscut dacă n-ar fi fost cicatricea. N-aveţi cum să vă amintiţi de mine. Cicely, fiica lui Marion. Era spălătoreasă pe vremea dumneavoastră. Vorbea adesea despre dumneavoastră, despre ziua când aţi căpătat cicatricea. Eu eram prea mică să-mi amintesc asta, dar îmi amintesc ziua în care aţi plecat.

— Marion... da, o ţin minte. E bine?

Faţa lui Cicely s-a înnegurat.

— A murit acum câţiva ani. Aţi lipsit multă vreme.

— Şi fiii mei?

A şovăit.

— Nicholas e lord acum.

— Cel mai mic. Atunci Philip şi Oliver au murit.

A strâns din buze.

— Dar Nicholas se va bucura să vă vadă. L-am auzit de multe ori povestindu-le copiilor lui despre dumneavoastră. Aş îndrăzni să spun chiar că povestea s-a tot umflat de-a lungul anilor, dar acum o să puteţi să i-o amintiţi cum trebuie.

— Am nepoţi?

S-a înseninat.

— Aveţi, ba chiar şi un strănepot.

Paşii aceia până în casă au fost cei mai lungi şi mai grei pe care i-am făcut în ani de zile, mai grei chiar şi decât paşii târşâiţi cu care am părăsit-o. Nu puteam să cred că mai trăia cineva dintre cei pe care-i cunoşteam şi mi-era mai frică să-i întâlnesc decât mi-ar fi fost să le văd strigoii. Strigoii îi cunoşteam. Călătorisem cu ei multă vreme. Nu-mi mai era frică de morţi, doar de cei vii.

De fiecare dată când închideam ochii îi vedeam faţa şi îi auzeam strigătele de ajutor. Ce spunea Cygnus? „Cineva care face rău unui copil nu poate fi iertat niciodată.” Şi eu o asasinasem. Nu, n-o asasinasem. Rodrigo avea dreptate: ceea ce făcusem eu era mult mai rău. Eram cel mai dezgustător dintre laşi, căci îi convinsesem pe alţii să ucidă pentru mine. Cum ar putea Rodrigo să cunoască suferinţa şi dispreţul de sine provocate de asta? Mă gândeam la fetiţa pe care o omorâse cizmarul. El o făcuse cu propriile-i mâini, îi privise durerea şi spaima drept în faţă. Era oare mai puţin laş decât ce făcusem eu?

Dar când închideam ochii, îmi aminteam şi expresia de triumf de pe chipul lui Narigorm când îl forţa pe Rodrigo să îngenuncheze în balta otrăvită, şi atunci nu-mi mai părea rău. Nu-mi părea rău când mă gândeam la Pleasance şi la

Cygnus şi la Jofre şi, da, chiar şi la bietul Zophiel. Narigorm e moartă, şi Rodrigo, Adela, Osmond şi Carwyn sunt în viaţă. Acum nu le mai poate face rău. Nu mai poate face rău nimănui cu jocul ei despre adevăr. Şi aş face-o din nou, dacă omorând i-aş putea ocroti pe cei pe care îi iubesc.

Adevărul? Da, cred că acum e timpul pentru el, e de mult timpul. Narigorm a descoperit adevărul despre mine în acea ultimă noapte când a ridicat barba Sfintei Uncumber în bătaia vântului. Sfânta Uncumber a trebuit să se roage pentru desfigurarea ei; mie mi-a fost dată.

Am fost cândva, după cum cred că aţi ghicit deja, femeie — cu mult timp în urmă — şi acum sunt din nou. Camerista mea mă îmbracă în rochii şi voaluri. Nepoţii îmi spun bunică, şi totuşi eu nu mai ştiu. Nu mai ştiu cum să mă aşez, cum să cos tapiserii, toate acele lucruri care ne fac femei. Dar ei mă iartă pentru că sunt bătrână, o curiozitate ce spune poveşti bizare pe care le place să le asculte, chiar dacă nu le prea cred. Îmi iartă până şi cicatricea acum, căci când eşti bătrân, nu mai ai sex. Bărbaţilor le cade barba şi din bărbiile femeilor cresc fire de păr. Bărbaţilor le cresc mamele grăsuţe în timp ce sânii femeilor se lasă şi pielea de pe burtă atârnă atât de tare, încât cine mai poate spune ce acoperă, când ceea ce acoperă nu mai tresare în ciuda viselor noastre cu ochii deschişi? Iar când viermii ne despoaie cadavrele până la os, cine mai poate deosebi doamna de domn, frumoasa de bestie? Şi eu am fost toate acestea la vremea mea. Fiică, soţie, mamă — şi asta am fost. Acum aflu că sunt văduvă, dar aş fi putut fi văduvă la fel de bine şi atunci, cu un soţ ca ăla.

Cruciadele pentru Ţara Sfântă s-au încheiat de mult, dar papa a declarat că luptele cu turcii sunt încă un război sfânt, o datorie sacră, o cauză nobilă, şi şi-a dat binecuvântarea pentru jaf, crime şi violuri în jumătate de lume în căutarea bogăţiei

şi a gloriei furate. I-am dăruit soţului meu trei fii sănătoşi. Au ieşit la fel de regulat ca mieii din oaie, iar bărbatul meu a stat acasă doar cât să se asigure că a produs un moştenitor şi o rezervă, apoi a plecat să se lupte cu turcii ani de zile, lăsându-mă pe mine să mă ocup de pământuri, să-i cresc copiii şi să-i apăr proprietăţile. Dar ne descurcam destul de bine fără el. Ca să spun adevărul, niciunul dintre noi nu-şi putea aminti ce făcuse cât stătuse acasă, aşa că nu părea să mai conteze dacă se întorcea ori nu, asta până când scoţienii au hotărât să ne facă o vizită.

Nu era o armată, înţelegeţi, mai degrabă o gloată de beţivi care nici nu se deranjaseră să-şi lustruiască armele, căci nu se aşteptau să întâmpine vreo rezistenţă de vreme ce jumătate din bărbaţii în putere erau plecaţi. Am auzit strigăte de bărbaţi, zgomot de mobile răsturnate şi vase spărgându-se. Apoi am auzit ţipetele copiilor mei, care plângeau înspăimântaţi. Ştiam că servitorii aveau să se împrăştie pur şi simplu îngroziţi fără cineva care să-i încurajeze să lupte. Dar nu aveam de gând să-i las să le facă vreun rău copiilor mei câtă vreme mai aveam suflu în mine să-i opresc. Îmi era rău de frică, dar vocea tatei îmi răsuna în urechi: „Mai bine să se întoarcă acasă pe scut decât ca un laş.” Aşa că mi-am pus un coif şi am luat o sabie.

Furia îţi poate da forţa unui bărbat. Frica te poate face şi mai puternic încă. Am reuşit să împart vreo jumătate de duzină de lovituri zdravene până să fiu nimerită. De ruşine, servitorii rămăseseră şi ei să lupte şi, nepregătiţi pentru orice fel de opoziţie, scoţienii au fugit cu treaba doar pe jumătate făcută. Eram rănită, da, dar nu moartă. Primisem o lovitură piezişă, mi-au povestit mai târziu servitorii, altfel mi-ar fi crăpat ţeasta în două. Ziceau că însuşi Sfântul Mihail veghease probabil asupra mea. Dacă o făcuse, atenţia îi fusese distrasă, căci rana era adâncă, până la osul

care se vedea strălucind alb dedesubt. Îmi scosese ochiul şi-mi spărsese nasul. Nu că mi-aş fi dat seama sau mi-ar fi păsat în momentul acela.

Săptămâni la rând am zăcut în patul soţului meu, între reprize de somn indus de leacuri şi accese puternice de febră. În cele din urmă, febra mi-a scăzut şi m-am ridicat, tremurând ca un miel nou-născut, dar ce altceva puteam face? Încă mai aveam un conac de condus. Rana mi s-a vindecat destul de bine cu timpul, dar a lăsat o cicatrice vânătă, accentuată. Nasul mi se răspândise pe jumătate de obraz şi una dintre orbitele ochilor îmi rămăsese goală, dar eram în viaţă şi ne-am continuat viaţa cam la fel ca până atunci.

Bravul meu soţ s-a întors de la luptele cu turcii şi mi-a adus o rochie din mătase şi un colier făcut din dinţi de om. Stătea noapte după noapte lângă foc, spunând poveşti din război. Se pare că turcii sunt de zece ori mai crunţi şi mai neînfricaţi decât scoţienii. „Poate că ar trebui să-i invităm aici ca să-i gonească pe scoţieni”, am sugerat eu, şi el a râs, dar nu m-a sărutat. Atunci am aflat adevărul despre cicatrice. Un bărbat cu cicatrice e un veteran, un erou, căruia i se oferă un loc de onoare lângă foc. Băieţeii îl privesc fascinaţi, visând să câştige şi ei asemenea însemne ale curajului. Tinerele fete îi mângâie coapsele cu fesele lor, aplecându-se să-i pună berea la fiert. Femeile gânguresc şi-l alintă, şi dacă în timp ceilalţi bărbaţi se cam satură de acea poveste de vitejie, ei cer ca halba să-i fie umplută iar şi iar, până se ameţeşte şi adoarme liniştit la căldura tăciunilor.

O femeie cu cicatrice însă nu e încurajată să-şi spună povestea. Băieţii o iau peste picior şi mamele îşi fac cruce. Femeile însărcinate nu se apropie, de teamă că dacă se uită la o asemenea privelişte, pruncul din pântecul lor va fi însemnat. Aţi auzit, fără îndoială, povestea despre Frumoasa şi Bestia. Cum o fată încântătoare se îndrăgosteşte de un monstru şi vede frumuseţea sufletului său

dincolo de hidoşenia chipului. Dar n-aţi auzit niciodată povestea despre un bărbat chipeş care se îndrăgosteşte de o femeie monstruoasă şi află bucurie în iubirea ei, căci aşa ceva nu se întâmplă, nici măcar în basme. Adevărul este că soţul femeii cu cicatrice îi cumpără un voal bun şi gros şi se interesează de mânăstiri din grijă pentru sănătatea ei. Îşi petrece zilele cu şoimii şi noaptea îşi instruieşte pajii. Căci, printre altele, războiul l-a învăţat cum să fie un stăpân răbdător pentru aceşti băieţi frumoşi.

Aşa că i-am lăsat numele meu unei nepoate, o fecioară ireproşabilă cu faţa lăptoasă. I-am spus că-l putea folosi cum dorea. Singurul meu regret era că-mi părăseam copilaşii. Dar îi văzusem cutremurându-se când se uitau la mine şi stând cu ochii aţintiţi în podea când erau nevoiţi să-mi vorbească, şi ştiam că le era ruşine că eram mama lor. Aşa că mi-am pus veşmânt bărbătesc şi am pornit să văd unde m-or duce paşii. Şi pe drum am găsit o întrebuinţare pentru cicatricea mea; a fost obârşia relicvelor mele, şi pentru asta eram bine plătită.

Dacă i-aş fi spus lui Rodrigo adevărul despre mine, m-ar fi iertat el oare? Ar fi contat că eram femeie? M-ar mai fi făcut laşă? Probabil că mi-ar fi spus cuvinte mai grele, căci lumea crede că dacă un bărbat ucide un copil e laşitate, dar dacă îl ucide o femeie, e o crimă ce nu poate fi îndeajuns pedepsită. Pentru mine însă are importanţă ce crede el, fiindcă Narigorm a avut dreptate. Îl iubeam pe Rodrigo. Încă îl mai iubesc. Cred că el a fost singurul bărbat pe care l-am iubit vreodată. M-ar fi iubit şi el, dacă ar fi ştiut? Nu, îl văzusem tresărind de repulsie; la urma urmelor, e bărbat, iar eu sunt o femeie cu cicatrice, o femeie bătrână. Mai bine să mă urască pentru laşitatea mea decât să mă dispreţuiască pentru că sunt ceea ce sunt.

Uneori scot lacrima Veneţiei şi o ridic în lumină, amintindu-mi nopţile în ploaie şi nopţile

sub cerul înstelat; cum soarele transforma coama lui Xantos în flacără şi lumina focului se reflecta în ochii lui Jofre când cânta, şi cum se uita Rodrigo la el. Mi-ar fi plăcut să văd acel oraş al luminii şi străzile pe care se jucase Rodrigo în copilărie. Mi-ar fi plăcut să aud muzica evreilor când dansau la nunţile lor. Dar cine ştie dacă a mai rămas vreun evreu în Veneţia, sau măcar copii care să se joace pe străzi?

În orice caz, sunt bucuroasă că vremea călătoriilor mele s-a sfârşit. Stau înconjurată de fiul, nepoţii şi strănepotul meu, în căldura şi confortul unei case solide. Dorm într-un pat moale şi mă aşez într-un fotoliu comod. Nu trebuie decât să ridic degetul mic ca servitoarele să dea fuga cu lapte aromat şi vin fiert. Sunt mulţumită că-mi voi sfârşi zilele aici. Ce-aş putea cere mai mult?

Acum Cicely intră în salon. Face o reverenţă.

— Vă rog, doamnă, la uşă e o copilă care cere permisiunea să vorbească cu dumneavoastră.

— O copilă din sat?

Zâmbesc. Sunt multe asemenea fetiţe. Unele trimise de mamele lor cu câte un mic dar de bun venit pentru mine, altele doar curioase să vadă dacă faţa mea chiar este atât de îngrozitoare cum le-au şoptit fraţii şi surorile lor.

— O, nu, doamnă, nu e de pe-aici. Pe asta n-am mai văzut-o niciodată, şi nu e un copil pe care să-l uiţi dacă-l vezi.

— De ce? întreb, deşi mi-e prea cald şi sunt prea ameţită ca să-mi pese.

— E tare ciudată, are părul ca al bătrânei mele înainte de a muri. Alb, dar nu blond, alb ca spuma laptelui, şi o piele atât de palidă, că nu e firească, dacă înţelegeţi ce vreau să zic. Dar nu-i vina ei, nu-i aşa? Are un zâmbet aşa de nevinovat, că nu poţi să nu fii atras de ea.

Deodată, sunt cât se poate de trează. Un fior îngheţat îmi coboară pe şira spinării. Încăperea parcă se leagănă. Nu se poate. Nu e posibil.

Cicely întinde mâna.

— Vă e rău, doamnă? V-aţi făcut tare palidă.

— Eşti sigură că de mine a întrebat?

— O, da, doamnă, a fost foarte clară. Pe dumneavoastră vă vrea. Pare să ştie totul despre dumneavoastră. S-o las să intre?

Capitolul pierdut al lui Narigorm[14]

— Zgâriaţi-o! şuieră o babă. Tăiaţi-o!

— Ardeţi-o cu fierul înroşit, zise alta. Trebuie s-o goliţi de sânge, e singura cale. Secaţi-o, să nu mai poa' să facă rău.

Nu vedeam nimic. Îmi puseseră un sac în cap şi mă legaseră de o împletitură de nuiele. Simţeam cum aceasta era trasă în sus pe deal, hurducându-se pe pietre. Ştiam că aveau de gând să mă omoare. Strigam la ei să se oprească, dar nu reuşeam să scot niciun sunet. Înainte să-mi arunce sacul în cap, îmi puseseră un căpăstru din fier. Zăbala lungă de metal îmi intra în gură, sufocându-mă. Căpăstrul era prea mare pentru mine şi, când targa de nuiele se zdruncina şi sălta, capul mi se bălăngănea în cuşca de metal, tăindu-mi gura şi limba. Îmi era frică, foarte frică. Urina îmi şiroia pe picioare, dar nu mă puteam ţine.

Am ţipat, aproape înecându-mă cu fierul, când ceva ascuţit mi-a străpuns coapsa şi mi-a sfâşiat pielea. Un firicel fierbinte de sânge mi-a coborât pe picior, ca un păianjen.

— Asta n-ajută la nimic, a strigat o voce de femeie bătrână. Crestaţi-o deasupra nasului. Îi musai să-i scoateţi sângele pe-acolo, altfel n-o să-i luaţi puterea.

— Ascultă, Joan, dacă ştii aşa de multe, ia tu cuiul şi fă-o singură.

M-am zbătut în frânghiile care-mi ţineau mâinile legate de targă. Braţele îmi erau julite, căci mă chinuisem toată ziua să mă eliberez. M-am crispat, aşteptând lovitura în faţă, dar n-a venit. Targa a fost trântită la pământ. Nu auzeam în jur decât gâfâieli şi foşnet de veşminte.

În cele din urmă, un glas de bărbat a spus:

— Mormântu-i prea îngust ca s-o punem cu targă cu tot. Trebuie s-o dezlegăm.

— Atunci eliberează-i pe rând câte o mână, şi ţine-i-le bine, până putem să i le legăm la spate. Ai auzit ce-a spus bătrânul neguţător, o să-şi folosească mâinile ca să facă vrăji dacă prinde cea mai mică ocazie.

Era William. Îi simţeam mirosul chiar şi prin sac. Fum şi sudoare de cal. El era cel care-mi pusese căpăstrul, el şi pescarul ăla puturos, Gunter.

Am încercat să-mi trag mâna în clipa în care am simţit frânghia cedând, dar William era prea puternic. Nu însă şi bărbatul care mă ţinea din partea cealaltă. Acesta se temea de mine. Îi simţeam mâinile transpirându-i şi tremurând. Mi-am smuls încheietura din strânsoarea lui alunecoasă şi am trasat runa în aer — Morrigan!

Nu-i nevoie să-i rostesc numele cu voce tare. Ei aşa cred, de-aia mi-au pus căluş, dar nu trebuie decât să schiţez liniile, să simt cuvintele şi pot să-i absorb puterea, aşa cum vântul năvăleşte într-o încăpere când deschizi brusc o uşă. Dar am nevoie de timp pentru asta. Morrigan!

— Nici să nu te gândeşti, vulpoaică mică!

William m-a prins iar de încheieturi şi mi le-a sucit la spate, legându-le zdravăn, înainte să apuc să schiţez al treilea semn.

M-a înconjurat cu braţele lui mari şi, înainte să-mi dau scama ce voia să facă, am simţit cum cad cu faţa în jos şi în clipa următoare am aterizat cu un pleoscăit în apa rece şi mâloasă de pe fundul gropii. Fierul mi-a pătruns adânc în limbă. Gura mi s-a umplut de sânge fierbinte şi sărat şi de noroi. Am încercat să scuip, dar metalul mă sufoca. Am lovit cu picioarele în pereţii de pământ ai mormântului, zbătându-mă violent, până am reuşit să mă întorc cu faţa în sus.

Deasupra mea se auzea un şuierat sonor, de parcă ar fi fost un stol de pescăruşi furioşi. Am încercat să mă ridic în capul oaselor, dar un par de lemn m-a izbit în piept, pironindu-mă la pământ.

— Nu mai căscaţi gura, umpleţi mormântul cât o ţin eu. Hai, mişcaţi-vă, soarele e aproape de asfinţit. Dacă nu moare înainte de răsăritul lunii, Dumnezeu să ne aibă în pază pe toţi.

Îngrozită, am încercat să mă trag de sub par, dar m-a apăsat mai puternic, până am avut impresia că o să-mi rupă coastele. Mâinile şi picioarele îmi erau amorţite de strânsoarea frânghiilor şi răceala apei. Un bulgăre umed şi

greu de pământ mi-a căzut pe picioare. Am ţipat şi am încercat să cerşesc îndurare, dar nu voiau să mă asculte.

Ajută-mă, Morrigan, ajută-mă. Nu poţi să-i laşi să mă omoare. Am spus adevărul, Morrigan. Am spus mereu adevărul. Fă-i să se oprească. Pedepseşte-i. Distruge-i!

Acum bulgării cădeau repede. Pământul greu îmi acoperise picioarele şi acum îmi cădea pe trup, izbindu-mă surd în piept. Apoi a început să cadă pe sacul de pe faţa mea. Pata cenuşie de lumină care se strecurase prin pânză a pierit. Totul era negru. Nu puteam să respir. Morrigan! MORRIGAN!

Undeva deasupra mea, am auzit o femeie strigând:

— Priviţi! Flăcări! A luat foc turla bisericii.

— Scânteile or să ne aprindă acoperişurile caselor.

— Ea e, vrăjitoarea, ea face asta. A chemat focul.

— Hei, ce faceţi acolo? Nu mă lăsaţi singur cu ea. Întorceţi-vă.

Mă sufocam. Nu mă puteam mişca sub greutatea pământului. Mi se învârtea capul şi-mi răsuna în el un cântec strident, ca de lebădă.

— Stai locului, *amico*, altfel îi tai gâtul ca unui porc.

Eram întinsă pe iarbă, privind prima stea, strălucitoare ca ochiul unui lup pe cerul care se întuneca. Aerul era plin de fum. Auzeam ţipete, dar erau departe. Osmond stătea îngenuncheat lângă mine şi încerca să-şi treacă degetele prin cercurile de metal ale căpăstrului.

— Slavă Sfintei Fecioare, e în viaţă. S-a uitat în spate. Hei, fierarule, unde-i cheia de la chestia asta infernală?

Fierarul a scuturat din capul lui mare.

— Dacă-ţi închipui că o să las vrăjitoarea asta liberă, ca să ne blesteme pe toţi, eşti mai prost

decât pari, băiete.

— Începe să-ţi spui rugăciunea, *amico*. Dacă nu ne dă cheia până ajungi la „amin”, o să mori, îţi jur, a tunat un glas mai profund.

Căpăstrul era atât de greu şi gura îmi era atât de plină de vânătăi, că nu puteam întoarce capul, dar cu coada ochiului l-am văzut pe Rodrigo în lumina flăcărilor îndepărtate. Ţinea vârful cuţitului sub bărbia hangiului.

— Cheia, William, dă-i cheia, a scâncit hangiul, încercând să vorbească fără să-şi mişte bărbia.

William a şovăit, apoi a mârâit ceva şi a aruncat cheia.

Osmond s-a apucat să descuie neîndemânatic lacătul.

— Cred că trebuie să fim recunoscători că i-au pus căpăstrul. El şi sacul i-au ferit faţa de pământ. Fără ele, ar fi murit înainte s-o scoatem.

Îndată ce am scăpat de greutatea căpăstrului, am încercat să mă ridic în capul oaselor. Limba şi buzele îmi erau prea învineţite şi umflate ca să pot vorbi. Mi se părea ca gura mi-e plină de ficat crud.

Rodrigo l-a înşfăcat pe hangiu de cămaşă, ridicându-l până a ajuns să mai atingă pământul doar cu vârfurile picioarelor.

— O să ducem copila departe de aici; îţi dau cuvântul meu. Dacă ne lăsaţi să plecăm, satul va fi în siguranţă, dar dacă încercaţi să ne împiedicaţi...

— Luaţi fata. Credeţi-mă, eu n-am vrut să am nimic de-a face cu asta. Bătrânul ăla cu cicatrice care era cu voi, el ne-a pus. Eu am încercat să-i opresc, nu-i aşa, William?

Hangiul şi-a rotit temător ochii spre fierar, ca o veveriţă prinsă în capcană.

— Scârnăvie de porc ce eşti, tună William. Căpăstrul a fost ideea ta, numai că atunci când a venit vorba să i-l punem, ai dat bir cu fugiţii. Dac-o lăsăm să plece...

S-a auzit un huruit puternic, urmat de o bubuitură: acoperişul clopotniţei s-a prăbuşit, trimiţând flăcări spiralate spre cerul întunecat. Ţipetele din sat răsunau mai tare ca oricând. Hangiul s-a smuls din strânsoarea lui Rodrigo şi a început să coboare dealul în fugă, atât de repede că şi-a pierdut ghetele şi a căzut de mai multe ori până a dispărut din vedere. Fierarul a încercat să-l atace pe Osmond cu ciomagul, dar Rodrigo era prea rapid pentru el — cuţitul lui a zburat prin aer şi s-a înfipt în braţul lui William. Acesta a scăpat ciomagul, răcnind de durere. Sângele i s-a revărsat de sub degete când şi-a scos cuţitul. Rodrigo m-a ridicat şi m-a pus pe umăr, strigând:

— Acum, Osmond, fugi!

— Eşti sigur că molima n-a ajuns în Norvegia? a întrebat Osmond neliniştit.

— Nu m-aş îndrepta într-acolo dacă ar fi ajuns.

Mestecând un beţigaş, corăbierul ne privea morocănos de la înălţimea prorei, care avea sculptat pe ea un cap de şarpe cu ochi negri ce scânteiau în lumina dimineţii.

— Îţi dăm calul dacă ne duci pe toţi patru în Norvegia.

— Mă luaţi drept fraier? Văd de-aici că sunteţi cinci.

Se încrunta la Osmond, deşi privirile îi tot fugeau la Xantos. Îi ştiam pe cei de teapa lui. Ochii îi erau plini de lăcomie — străluceau ca untura de porc când se uita la calul ăla.

— Nu poţi să pui la socoteală şi copilul, a zis Osmond revoltat. N-o să te coste nimic ca mâncare şi băutură.

— O să pun la socoteală ce poftesc. Şi-apoi, plozii plâng şi se îmbolnăvesc. Ar trebui să cer mai mult, la cât zgomot fac.

Beţigaşul din gura bărbatului s-a rotit ca un deget şi s-a oprit, arătând spre mine.

— Şi cu asta ce-i, e bolnavă?

Buzele şi bărbia îmi erau vinete şi umflate de la căpăstru şi Adela mă pusese să-mi acopăr părul cu o glugă mare, ca să nu i se vadă albeaţa.

— A avut un accident, asta-i tot, dar e sănătoasă. Toţi suntem. Venim din nord, a adăugat Osmond, ca şi cum asta ar fi fost o dovadă.

Corăbierul a dat din umeri.

— Oricum, animalul ăla n-ajunge ca să vă plătiţi drumul. Aş putea să umplu vasul ăsta de zece ori cu oameni care ar plăti în aur.

— Şi unde sunt oamenii ăştia? a întrebat Rodrigo, prefacându-se a căuta mulţimea, dar în afară de un bătrân prăpădit şi un băiat care părea la fel de lipsit de creier precum butoiul cu untură de balenă pe care-l rostogoleau pe o scândură, ca să-l urce într-o căruţă, debarcaderul era pustiu.

De fapt, nici nu era un port, ci doar un golf mâlos ce pătrundea în mlaştină, din care pornea o potecă plină de hârtoape, lată cât pentru o singura căruţă. După fuga din sat, merseserăm toată noaptea. Apoi, îndată după ivirea zorilor, Rodrigo zărise o pânză roşie pătrată departe, pe mare, care mergea de-a lungul coastei, apoi văzuse pânza coborând, semn sigur, zicea el, că vasul se apropia de port. Adela, radiind de uşurare, era încredinţată că Sfânta Fecioară a Mărilor răspunsese la rugăciunile noastre şi ne trimisese corabia. Dar nu Fecioara o trimisese.

Dacă n-ar fi vrut Morrigan, nu ne-am fi îmbarcat niciodată. Rodrigo şi Osmond n-ar fi fost în stare să se târguiască nici cu o lăptăreasă, darămite cu marinarul călit în sarea mării. Acesta i-a silit să-i dea, pe lângă cal, tot ce mai rămăsese din lucrurile lui Cygnus şi amuleta de argint a lui Pleasance. Ei erau atât de disperaţi să scape de lup, că s-ar fi despuiat până la piele şi i-ar fi dat şi hainele de pe ei dacă le-ar fi cerut. Lupul era încă în preajmă, erau siguri de asta, şi acum mai erau şi sătenii furioşi.

În cele din urmă, s-a bătut palma. Bătrânul a legat-o pe Xantos la spatele căruţei încărcate cu butoaie, a dat bice boilor, şi căruţa a pornit încet, hurducându-se prin noroaie, cu iapa împleticindu-se în urma ei. Adela a plâns când s-a despărţit de ea, dar eu mă bucuram s-o văd luată de-acolo. Iapa aia adulmeca moartea. Fără ea, nu mai era nimeni să-i prevină.

Am pornit spre Norvegia la refluxul de seară, şi ar fi trebuit să vedeţi ce fericiţi erau. Credeau că sunt în sfârşit în siguranţă. Osmond era ca un băieţel cu o jucărie nouă: încerca să ajute la ridicarea pânzei, deşi era tare neîndemânatic. Adela, cu un surâs bleg, îi cânta şobolanului ăluia mic, Carwyn, care prindea puteri cu fiecare zi ce trecea. Până şi nările lui Rodrigo fremătau de emoţie când vântul sărat a umflat pânzele, împingând corabia. A spus că-i amintea de Veneţia, şi a început să depene pe dată o poveste din copilăria lui; cum porturile erau atât de înţesate de vase, încât copiii puteau să joace leapşa de la un mal la altul, sărind din barcă-n barcă, în timp ce marinarii şi negustorii îi înjurau. Spusese multe poveşti despre Veneţia; e însă una pe care n-a spus-o niciodată, cea pe care vrea s-o uite. Dar Morrigan o să-l facă s-o spună; mereu îi face să spună adevărul până la urmă.

Da, credeau că scăpaseră în sfârşit de lupul episcopului şi de molimă. Gamel, corăbierul, îi convinsese chiar că în Norvegia aveau să găsească mâncare din belşug, căci era carne bună şi mult peşte. Cine mai are nevoie de pâine, zicea el, când poate să-şi înfigă dinţii în carne proaspătă?

Aşa o fi fost, dar eu n-aveam nicio intenţie să mergem în Norvegia. Chiar credeau că uitasem de Neguţător? Neguţătorul îi convinsese pe săteni să mă ucidă. Sătenii plătiseră pentru asta. Morrigan le pârjolise biserica, făcând-o scrum. Acum era rândul Neguţătorului să-şi primească pedeapsa, iar

Neguţătorul nu era în Norvegia, eram sigură de asta.

Îndată ce am ieşit în larg, fiul lui Gamel ne-a făcut un fel de tocană într-un ceaunel negru atârnat de un tripod deasupra focului. În mare, ţipar afumat, câteva plevuşti argintii, nu mai mari decât degetul meu, şi capete de cod uscat. Codul era atât de tare, că trebuia să-l mesteci o veşnicie înainte de a-l putea înghiţi, şi nu avea alt gust decât cel de fum şi de sare. Dar eram toţi flămânzi. Osmond, sugând şi ultimul solz de pe capul codului, a dat să arunce scheletul în foc.

A fost oprit de un acces de furie al lui Gamel.

— Pe sfintele boaşe, ce faci, vrei să mă ruinezi? Nu ştii că oasele de peşte nu se ard? Dacă faci aşa ceva, n-o să mai avem niciodată noroc la pescuit. Şi să nu le arunci nici peste bord, dacă nu vrei să trezeşti toţi morţii care zac pe fundul mării. Pune oasele în sacul ăla, ca să ne ducă la mal cu bine. A zărit faţa rânjită a fiului său, care murea de încântare că mai erau şi alţii traşi de urechi, şi s-a repezit la el. Hei, băiete, parca ţi-am spus să stai de cart.

— Dar n-am apucat să îmbuc nimic, a protestat acesta.

Ca răspuns, taică-său i-a tras o palmă peste cap şi s-a întors la frânghii, înjurându-i pe ţăranii ca Osmond, care nu aveau mai multă minte decât o meduză.

Pe când cerul era cuprins de întuneric, am dat ocol cheiului în lumina galbenă şi slabă a puturoaselor felinare cu untură de balenă, care făcea ca totul să pară de culoarea bălegarului. Mergeam de-a lungul coastei. Nori deşi atârnau grei peste dealurile din depărtare. Pământul era mai mult decât întunecat, era o gaură, o peşteră săpată în cer, în care ardeau focuri rubinii ca ochii de balaur. Dar erau mile întregi pe care nu ardea niciun foc, întinderi nesfârşite de noapte acolo unde ar fi trebuit să fie case şi sate. Acum

locuitorii lor erau fantomele ce rătăceau pe câmpurile pustii. Şi, curând, Neguţătorul avea să li se alăture, rece şi albă precum un os curăţat de apa mării. Eram hotărâtă să mă asigur de asta.

Rodrigo şi-a luat berea şi s-a aşezat lângă corăbier, fără îndoială ca să-l impresioneze pe Gamel cu noi poveşti de-ale lui despre vase şi despre Veneţia. Nătângul fiu al lui Gamel, văzând că tatăl lui era ocupat, s-a furişat înapoi la ceaunul cu mâncare ca să răzuiască rămăşiţele de tocană de peşte cu lingura de os pe care o purta atârnată de gât cu un şiret. Îndată ce şi-a pus de mâncare, s-a întors repede la prora, unde îl aşteptam, ghemuită la adăpostul unor baloţi de lână. Luasem o mână de spinări de cod din sac. Acum le aruncam dintr-o mână în alta, aşteptând întrebarea pe care ştiam că-l puteam face să mi-o pună.

Am aruncat oasele pe scândurile punţii, făcând semne acolo unde căzuseră, apoi le-am luat.

Băiatul s-a apropiat.

— Joci arşice?

— Nu mă joc. Nu e un joc. Citesc viitorul.

Chiar şi în lumina murdară a felinarului ce se legăna, vedeam că ochii îi străluceau de încântare.

— Poţi... poţi să mi-l citeşti şi mie? Hai, ghiceşte-mi norocul.

— Numai dacă mă plăteşti, altfel nu merge.

Gura umedă şi întredeschisă a băiatului s-a lăsat şi mai mult în jos. Ştiam amândoi că n-avea un sfanţ.

— Hai, m-a implorat el. Îţi plătesc mai târziu, când ajungem pe uscat.

— Ţi-am spus, oasele nu vorbesc decât dacă le dai ceva înainte... Dar e ceva ce ai putea face... amuleta aceea, mâna de argint pe care i-a dat-o Rodrigo tatălui tău. Nu avea dreptul s-o vândă. Era a mea. Adu-mi-o înapoi şi oasele or să vorbească.

Băiatul s-a uitat cu teamă spre tatăl lui, care încă mai stătea la taclale cu Rodrigo.

— Poţi s-o iei, i-am şoptit. Ai mai furat de la el de atâtea ori.

— Niciodată n-am..., s-a bâlbâit el, dar ştiam că o făcuse, după cum se furişase după peştele ăla când taică-său nu era atent.

— Mâna o să vă aducă ghinion. I-a aparţinut unei evreice care s-a spânzurat. E blestemată. Ai auzit de magia lor neagră, nu-i aşa? Dacă tatăl tău o păstrează, o să-l arunce pe fundul mării. Îi salvezi viaţa dacă mi-o dai.

Ştiam că-l pot face să mi-o aducă. Taică-său nici măcar nu l-a observat când a traversat puntea şi a scotocit în cufărul de lemn. Mai repede ca un pungaş care jefuieşte un preot, băiatul mi-a strecurat amuleta în mână.

— Haide, acum, a zis el, aşezându-se pe vine în faţa mea. Dă-i drumul, şi vezi să fie de bine, altfel îi spun tatei că tu ai furat mâna aia.

O, sigur că avea să fie de bine. Am aruncat oasele.

— Unu şi cu trei fac patru. Patru şerpi se ascund în arborele Yggdrasil[15]. Patru înseamnă distrugere şi suferinţă.

— Suferinţă?

Băiatul părea speriat ca un iepure atârnând între fălcile unei nevăstuici.

— Repede, am zis, să vedem dacă îţi poţi schimba soarta în bine. Aruncă-le tu şi prinde-le în timp ce cad. Hai. Acum arată-mi ce ai prins.

Tremurând, a întins amândouă mâinile şi şi-a desfăcut încet degetele. Avea două oase în palma unsuroasă a unei mâini şi patru în cealaltă.

— Doi... de la cele două pisici care trag carul Freyei. Doi înseamnă servitor, cineva care face toată treaba, ca tine. Doi şi cu patru fac şase. Şase de la uriaşii cu şase capete, şase de la cele şase zeiţe înaripate ale răzbunării. Şase înseamnă că răzbunătorul îl va distruge pe servitor.

Deşi era îngust la minte, a priceput mesajul destul de bine. Mâinile îi tremurau de parcă oasele

începuseră deodată să-l ardă, şi le-a aruncat departe de el, cu un strigăt înăbuşit. O pală de vânt le-a prins şi le-a purtat peste bord. Cu un icnet îngrozit, şi-a dat seama ce făcuse. A fost la un pas să cadă şi el peste bord în încercarea de a le prinde înainte de a ajunge în valurile înspumate, dar era prea târziu.

Vântul mi-a smuls gluga şi părul meu alb a început să fluture pe spinarea balaurului sculptat. Un fulger albastru a luminat cerul şi un trăsnet a căzut în depărtare, pe uscat. Pânzele au pârâit sonor, rupte de vânt, apoi s-a auzit un tunet atât de tare, ca şi cum marea ar fi regurgitat tot ce devorase. Băiatul arăta înnebunit spre valuri, urlând în noapte.

Au dat fuga toţi, toţi în afară de Gamel, care se holba înspăimântat la mine, de parcă ar fi văzut-o pe însăşi Morrigan. Rodrigo a înşfăcat un felinar şi l-a ridicat deasupra apei. Trei trupuri umflate pluteau pe valuri cu faţa în jos. Hainele le erau zdrenţuite. Carnea le putrezise şi lipseau hălci mari de pe picioare, acolo unde muşcaseră peştii din ele. Valurile le-au tot aruncat din ce în ce mai aproape de corabie, apoi, când un val uriaş a izbit unul dintre cadavre de vas, acesta s-a rostogolit. Chipul ce ni se înfăţişa macabru nu avea ochi. Două găuri negre ne priveau fix, iar gura fără buze stătea căscată larg, ca un mormânt.

* * *

— Am avut o învoială, răcnea Osmond furios de pe chei.

Gamel a arătat cu capul spre mine.

— Crezi că o să mai navighez o leghe cu vrăjitoarea asta la bord?

— O copilă inocentă n-ar fi putut chema cadavrele acelea, a protestat Rodrigo. Au venit de pe o corabie eşuată, sau au murit de ciumă şi au fost aruncate peste bord.

— Da, dar cum se face că-n toată marea asta întinsă cât vezi cu ochii s-au ciocnit tocmai de

vasul meu? Fiindcă le-a chemat, de-aia, aşa cum a chemat şi fulgerele şi valurile. Ar trebui să vă consideraţi norocoşi ca v-am adus teferi pe mal. Mulţi căpitani v-ar fi aruncat peste bord, să le ţineţi de urât cadavrelor.

— Atunci dă-ne înapoi banii pe cal şi celelalte lucruri pe care le-ai luat ca plată pentru călătorie, i-a cerut Osmond.

Băiatul s-a iţit peste marginea vasului şi a arătat spre mine.

— Ea are deja mâna aia de argint. A furat-o din cufărul tău. Zicea că e blestemată.

Încerca să scape de o nouă bătaie. Taică-său îl pocnise deja o dată când băiatul mărturisise că aruncase oasele de peşte.

Gamel a scuipat în apa urât mirositoare.

— Am ştiut eu că sunteţi o pacoste în clipa în care am dat cu ochii de mâna aia de diavol. N-aveţi decât s-o păstraţi şi s-o luaţi cu voi în iad. Dar de la mine altceva nu mai căpătaţi, să fie clar.

Mai mulţi marinari cu umerii laţi cât coapsele unor tauri începuseră să se adune ameninţători în sprijinul lui Gamel, trosnindu-şi încheieturile. Rodrigo şi Osmond ştiau că nu se puteau măsura cu ei şi că nu le rămânea decât să plece.

Corăbierul ne dăduse jos în portul Grimsby. Osmond şi Adela aproape că se chirceau de frică gândindu-se ce ar putea găsi în oraş, dar bătrânele de pe chei ne-au asigurat că molima nu ajunsese până aici şi nici nu avea să ajungă, spuneau ele: călugăriţele de la mânăstirea St Leonard primiseră teren lângă port şi rugăciunile lor aveau să ocrotească Grimsby de boală, tot aşa de sigur cum luminile călăuzeau corăbiile în vreme de furtună. Dacă voiam dovezi, mai ziceau, nu trebuia decât să ne uităm câte porturi din Anglia căzuseră, şi totuşi aici ciuma nu debarcase.

În cele din urmă, Adela s-a liniştit suficient pentru a străbate drumul noroios de o milă şi ceva din port până în oraş. Grimsby nu avea ziduri sau

porţi. Locuitorii cred că mlaştinile sunt de ajuns pentru a-i apăra de orice atac, fie el din rai sau din iad, aşa că nu era nimeni care să ne oprească să intrăm sau să ieşim, nimeni în afară de Rodrigo.

El a fost cel care a insistat să căutăm o locuinţă în oraş. Asta nu trebuia să se întâmple. Trebuia să mergem mai departe, spre nord, pe urmele Neguţătorului; în schimb, el ne-a găsit o cameră deasupra unui atelier de vopsitorie, închiriat de doamna Margaret, văduva vopsitorului. Fiica ei, Cicely, ne-a arătat cămăruţa înghesuită sub streaşină, în care abia încăpeau două paturi joase, o masă şi câteva saltele de paie. Şi-a găsit de mai multe ori pretexte să se frece ca o pisică de Osmond cu sânii şi fesele. Iar când Adela, roşie de gelozie, a insistat să-l numească în mod repetat pe Osmond soţul ei, fata s-a bosumflat, spunând că maică-sa voia plata pe o săptămână până la cină, deşi, lipindu-se din nou de Osmond, a adăugat:

— Dar dacă nu aveţi banii, pot s-o fac să mai aştepte. Dacă reuşiţi să mă convingeţi, adică.

Chicotind şi încercând să prindă privirea lui Osmond, a ieşit repede din cameră, cu pas legănat.

Îndată ce uşa s-a închis. Adela a izbucnit furioasă:

— Ai de gând s-o convingi, Osmond? E limpede că abia aştepţi să încerci.

— Eu nu... Ea a... Ai văzut ce făcea...

— Nu-i nevoie să se apropie Osmond de ea, a zis sever Rodrigo. Amuleta de argint pe care a furat-o Narigorm o să ne ajungă ca să plătim chiria şi să cumpărăm de mâncare până om găsi ceva de lucru.

— N-am furat-o, i-am spus. Băiatul mi-a dat-o ca să-i ghicesc viitorul.

— Şi înşelătoria asta ne-a făcut să pierdem corabia spre Norvegia, s-a răstit Rodrigo.

A întins mâna, de parcă s-ar fi aşteptat să-i pun supusă amuleta în ea.

— N-aveai niciun drept să i-o dai corăbierului. Pleasance era a mea, amuleta era a ei şi acum e a mea. Şi, oricum, n-avem de ce să plătim chiria, pentru că n-o să rămânem aici. Mergem mai departe.

— Nu, gata! a răcnit Rodrigo. Nu mai am de gând să fug. Rămânem, şi o să înfruntăm molima dacă o să vină, chiar de-ar fi să murim aici. Acum dă-mi amuleta, sau jur, *ragazza*, că ţi-o iau cu forţa.

— N-ai îndrăzni. Am făcut-o pe Morrigan să trimită un foc care a ars biserica până în temelii. Dacă te atingi de mine, o fac să te ucidă.

Rodrigo a izbucnit în râs.

— Aşa crezi? Nu Morrigan aia, cine-o mai fi şi ea, a dat foc bisericii. Am făcut-o eu şi Osmond, ca să-i îndepărtăm pe săteni de tine. Tu n-ai putea face rău nimănui, micuţo.

Osmond m-a apucat de braţ.

— Ţi-am salvat viaţa, ticăloasă mică şi nerecunoscătoare. Acum dă-i imediat amuleta lui Rodrigo, până nu-ţi trag o bătaie la fund.

I-am lăsat să ia amuleta şi au dat din cap unul spre altul, satisfăcuţi de victorie. Dar vor plăti pentru că au râs de mine. O să le arăt exact cât rău pot să fac.

A trebuit să fac alte rune; cele vechi îmi fuseseră împrăştiate în noaptea când mă luaseră sătenii. Dura ceva, dar puteam să aştept. Am bătut ţinuturile pustii din jurul oraşului până am găsit un frasin viu, pentru că acesta este copacul de care Odin a stat atârnat nouă zile pentru a învăţa secretele runelor. Am tăiat romburi mici dintr-o creangă suplă, apoi am gravat runele pe ele când luna se apropia de ultimul pătrar. Pe lună plină, mi-am deschis rana de la picior unde mă crestase bătrana vrăjitoare şi am picurat sânge pe simboluri.

Am aruncat runele şi le-am acoperit cu mâna. Aerul tremura în jurul lor aşa cum tremură aburul

fierbinte al verii în jurul pietrelor. Erau chiar mai puternice decât cele vechi, pentru că eu eram acum mai puternică decât oricând. Încercaseră să mă omoare şi dăduseră greş. Nu mă puteau distruge.

Am aşteptat până când Osmond, Rodrigo şi Adela au adormit. Credeau că sunt în siguranţă în cameră. Nu stătea nimeni de veghe. Nu avea cine să mă vadă. Căciuliţa lui Carwyn se usca deasupra focului mocnit. Adela n-ar observa niciodată bucăţica minusculă pe care am tăiat-o din panglică. Trei cercuri desenate în cenuşa căzută din foc şi apoi... apoi mi-am lăsat runele să cadă încet, în tăcere. Morrigan.

Scâncetul lui Carwyn a început încet, ca o şoaptă, stârnind o vagă adiere. Nimeni nu s-a mişcat, nici măcar dulcele bebeluş. Scâncetul s-a transformat în plâns, apoi plânsul s-a condensat într-un horcăit. Am închis ochii şi m-am concentrat. Morrigan, Morrigan. Am întins palma spre Osmond. Vocea lui Carwyn a huruit precum capacul unei lespezi de mormânt ce se deschide, dar n-a trezit pe nimeni.

Ştiu ce-ai făcut, tată. M-ai făcut din păcat şi minciuni. Sunt exact ce m-ai făcut. Sunt otravă. Sunt damnat, blestemat înainte de a mă naşte. Sunt pedeapsa ta. O să te distrug, tată. Pe tine şi pe mama...

Osmond a sărit brusc în capul oaselor, tremurând puternic. S-a ridicat cu greu în picioare şi s-a dus clătinându-se la patul pe care dormeau Adela şi Carwyn. Avea ochii larg deschişi şi privirea fixă, dar ştiam că dormea încă. A întins mâinile spre copilul adormit, apoi a scos un urlet de groază. Urletul a trezit-o pe Adela, care s-a repezit să-l cuprindă protector cu braţele pe Carwyn. Osmond se uita sălbatic în jur, părând că habar n-are cum a ajuns acolo. Apoi s-a prăbuşit pe paie şi şi-a îngropat faţa în mâini, tremurând violent.

— Ai... ai auzit?

Rodrigo a ajuns lângă el într-o clipă.

— Ai auzit din nou lupul?

Osmond a scuturat din cap, pierdut.

— Copilul... trebuie să-l fi auzit. Ce voce avea — profundă şi sonoră. Şi ce spunea... ce orori îi ieşeau pe gură! Lucruri cumplite. Obscene... Dezgustătoare… Nu pot...

Adela şi-a strâns în braţe micul şobolan.

— Ce tot spui, Osmond? Fiul tău nu poate să spună încă nici „mamă”. Ai visat.

— Are dreptate, prietene, n-a fost decât un vis urât. Culcă-te la loc.

Rodrigo l-a ajutat pe Osmond să se ridice, dar acesta tremura atât de tare, că nu se putea mişca. Aproape că l-a târât până la salteaua lui şi l-a întins pe ea.

Osmond ştia însă că nu fusese un vis. A doua zi l-am văzut de mai multe ori stând aplecat deasupra copilului şi privindu-l de parcă s-ar fi aşteptat ca micul şobolan să grăiască.

A avut acelaşi coşmar în noaptea următoare, şi în următoarea. În timpul zilei îl tot pândea pe Carwyn ca şi cum ar fi fost o viperă care l-ar fi putut ataca îndată ce se întorcea cu spatele. Adela refuza să lase copilul din braţe fie şi pentru o clipă, de teamă că avea să-l înşface şi să-l azvârle pe fereastră. După a treia noapte de chin, Osmond a ieşit din cameră înainte de ivirea zorilor, parcă temându-se şi el că avea să-i facă rău lui Carwyn, sau îngrozit că pruncul avea să-i facă rău lui.

După-amiază, încă nu se întorsese şi Adela ne-a silit pe mine şi pe Rodrigo s-o ajutăm să-l caute. Am scotocit oraşul de la St Leonard până în port, dar nici urmă de el. Când a început să se întunece, Adela m-a trimis către biserica St James să mă mai uit după el. Am pornit în direcţia aceea, dar n-aveam nici cea mai mică intenţie de a-l căuta, şi tocmai mă strecuram pe după capela Grey Friars, când două mâini în mănuşi de piele m-au prins de braţe din spate şi m-au târât în umbra unei

alei înguste. M-am zbătut şi am dat din picioare, dar bărbatul care mă ţinea m-a răsucit cu faţa spre el, scuturându-mă până m-am potolit.

— Stai liniştită, fato. N-am de gând să-ţi fac rău decât dacă sunt nevoit.

După înfăţişare, bărbatul aplecat deasupra mea era negustor, şi încă unul bogat, judecând după decoraţia fină a mănuşilor. Am zărit mânerul unei săbii sub pelerina lui. Ochii negri îi scânteiau răutăcioşi — nu era un om cu care să te pui.

— Femeia aia cu voal cu care vorbeai, aia cu copilul, locuieşte prin părţile astea?

— Ce te interesează?

M-a pocnit peste cap cu mâna înmănuşată, şi pentru o clipă tot ce-am putut auzi a fost un ţiuit.

— În... în spatele capelei, o cameră deasupra atelierului de vopsitorie, a cărei proprietară e văduva Margaret.

— Bravo, vezi, n-a fost greu. Pruncul, bag seama, e al văduvei.

— Nu, al Adelei.

A părut uluit, de parcă de data asta eu l-aş fi pocnit pe el.

— E... măritată?

Am dat afirmativ din cap. Îmi dădeam seama că vestea îl înfuria.

— Soţul ei e frumos şi tânăr, i-am spus.

Bănuiam că negustorului nu avea să-i placă asta; avea de două ori vârsta Adelei.

Ochii i s-au îngustat.

— Povesteşte-mi despre soţul ei.

I-am spus tot ce-am putut despre Osmond, de ce n-aş fi făcut-o? Şi cu cât îi spuneam mai multe, cu atât mai întunecaţi erau norii prevestitori de furtună din privirea lui. A dat cu pumnul în peretele casei atât de tare, încât am crezut că o să treacă prin el. Eram speriată, dar şi încântată de expresia aceea de ură oarbă. Cu cât se înfuria mai tare, cu atât voiam să-i spun mai multe, ca să-i văd mânia sporind, să văd dacă o puteam face să

explodeze. Într-un târziu, mi-a astupat gura cu mâna înmănuşată.

— Destul! Am auzit destul.

Răsufla greu, ca un bărbat care tocmai a posedat o târfă. În cele din urmă, a scos un bănuţ din punga ce i se legăna la brâu şi l-a aruncat în ţărână.

— Ia-ţi ceva de mâncare, fato, pari pe jumătate moartă de foame.

Când m-am aplecat după bănuţ, m-a prins de păr, smucindu-mi capul în sus. Şi-a apropiat faţa de a mea atât de mult, că îmi zgâria obrazul cu barba.

— Să nu spui nimic nimănui despre mica noastră discuţie. Ai priceput? Dacă îţi ţii gura, o să capeţi o pungă întreagă de bănuţi ca ăsta. Dar dacă-i sufli o vorbă Adelei, sau oricui, vin după tine şi-ţi tai gâtul de la o ureche la alta. Jură, zgâtie, jură pe viaţa ta nenorocită.

Osmond s-a întors imediat după ce s-a dat stingerea. A traversat cu zgomot încăperea, prăbuşindu-se pe podea în colţul cel mai îndepărtat de Adela şi micul şobolan.

— Unde ai fost?

Pe chipul Adelei se citea un amestec de uşurare şi furie.

— Te-am căutat...

— Unde ţi se pare c-am fost? Să-ncerc să mă îmbăt, acolo am fost.

— Adela a fost bolnavă de îngrijorare, a zis sever Rodrigo. Şi n-avem atâţia bani ca să-i risipeşti tu pe băutură.

— Nu-mi ţine tu predici, Rodrigo. Nu sunt discipolul tău. La naiba, nu-i de mirare că Jofre se refugia în bordeluri de câte ori prindea ocazia, la cât îl cicăleai.

Rodrigo şi-a încleştat fălcile.

— Ai o soţie şi un copil de care trebuie să te îngrijeşti.

— Ştiu că am un nenorocit de copil. De ce crezi că am băut? Aş da orice să fi murit în ziua în care l-a născut.

Adela a icnit de parcă ar fi lovit-o.

— Nu, Osmond, te rog, nu-ţi dori niciodată aşa ceva. Nu despre propriul tău fiu.

Pruncul a început să plângă. Adela l-a legănat, dar mişcările ei bruşte, agitate, n-au reuşit decât să-l facă să plângă mai tare. Şi-a tras în jos pieptarul rochiei şi şi-a pus micul şobolan la sân. Osmond îi privea fix, cu o expresie de teamă şi dezgust pe chip. Apoi a întors capul şi a vomitat.

Chiar şi pe întuneric îmi dădeam seama că Osmond încerca cu disperare să rămână treaz. Rodrigo îl târâse afară şi-l frecase cu apă rece ca gheaţa din fântână ca să-l trezească, apoi îl cărase înapoi în cameră. O vreme, Osmond a şezut tremurând, dar în cele din urmă băutura şi-a făcut efectul şi l-am auzit sforăind.

Am scos pe furiş runele din desagă. Morrigan a venit la mine. Am întins mâna spre uşă; de data asta trebuiau să audă şi alţii. Glasul care a umplut încăperea era mai sonor ca oricând; îl hrănea spaima lui Osmond. Tu vrei să mor, tată, dar eu mă fac mai puternic. O să te distrug pentru ce ai făcut. Ştiu cine eşti, tată. Ştiu...

Scoţând un răcnet de durere animalică, Osmond s-a chinuit să se ridice în picioare şi a pornit cu pas împleticit prin cameră, lovindu-se de masă şi împiedicându-se de Rodrigo, care dormea ghemuit în faţa focului cu flacără abia văzută. Acesta a sărit în picioare iute ca o pisică, prinzându-l şi târându-l înapoi, departe de Adela şi copil.

— Trebuie să fi auzit... trebuie, aproape că scâncea Osmond.

— N-am auzit decât ţipătul tău. Uite ce se întâmplă dacă bei. Tu...

Rodrigo a fost întrerupt de nişte bătăi puternice în uşă şi nici n-a ridicat bine zăvorul, când uşa s-a dat de perete şi au apărut în prag Margaret şi fiică-sa, Cicely, cu felinare în mână, agăţându-se una de alta şi holbându-se la ceva din spatele lui Rodrigo.

— Uite-l, mamă. Plodul ăla. Spunea tot felul de grozăvii cu o voce nefirească pentru orice plod. Mă îndemna să fac lucruri rele, mamă, lucruri pe care niciunei fete cuminţi nu i-ar trece măcar prin minte să le facă.

Osmond îl împinse la o parte pe Rodrigo.

— Ai auzit şi tu? Ai auzit copilul vorbind!

Fata a încuviinţat din cap, incapabilă să-şi desprindă privirea de pe ghemotocul din braţele Adelei.

Aceasta se uita de la Osmond la fată din ce în ce mai îngrozită.

— N-a vorbit. Cum ar putea? Rodrigo, tu ştii că n-a vorbit. Osmond a ţipat, asta ai auzit. Osmond a avut un coşmar.

Margaret s-a îmbăţoşat, indignată.

— Îmi faci fata mincinoasă? Ştie ce-a auzit. Biata copilă nevinovată, uite! Uită-te numai ce i-a făcut plodul tău în somn. Îi dădu fetei părul la o parte şi ridică felinarul, luminând o vânătaie rotundă de pe gâtul ei. A încercat s-o sugrume, asta a făcut.

Rodrigo s-a apropiat şi, luând felinarul din mâna văduvei, l-a apropiat şi mai mult de fată. A pufnit:

— Un semn de amor. Oriunde-ar fi căpătat fiică-ta asta, îţi garantez că nu dormea.

Văduva i-a tras capul fiică-sii la sânul ei, mai-mai s-o sufoce.

— Fiica mea e o fată cuminte. Ştie că aş jupui-o de vie dacă aş prinde-o fie şi numai uitându-se la un bărbat. Şi-n afară de asta ea însăşi e abia o copilă, nici nu-i trec prin cap asemenea lucruri. O împinse pe fată prin uşă. N-o să-l las pe

plodul ăla rău să-mi chinuie mieluşeaua asta nevinovată. Lucrurile n-or să rămână aşa.

Uşa s-a trântit. Osmond, cu spatele sprijinit de perete, a alunecat în jos până a ajuns pe vine, cu capul în mâini.

Rodrigo şi-a trecut degetele prin păr.

— Cred că o să ne căutăm un nou adăpost înainte să apună soarele mâine. Izbi cu pumnul în masă. *I denti di Dio!* Chiar nu ne e dat să ne găsim liniştea?

Rodrigo era atât de sigur că văduva ne va cere să plecăm, încât la prima geană de lumină a plecat în oraş să caute un alt adăpost. Osmond a plecat şi el înainte de a bate clopotele pentru slujba de dimineaţă şi nici Adela, nici eu nu ne aşteptam să-l mai vedem până seara. Dar s-a întors pe la mijlocul dimineţii, fără nicio explicaţie. S-a plimbat nervos prin cameră, refuzând să mănânce, de parcă ar fi fost gata să fugă din nou în orice moment.

Paşi grei au zguduit scara şubredă din lemn. Apoi, deodată, uşa s-a dat de perete. Un preot îmbrăcat într-o sutană lungă şi neagră, cu stihar alb şi pelerină cu glugă, a intrat în cameră aplecându-şi capul sub pragul scund. Văzusem destui corbi din ăştia prin oraş ca să ştiu că era din ordinul augustinian al Călugărilor Negri de la Mânăstirea Wellow. Un băiat în veşminte simple, peticite, îl urma cu paşi mărunţi, iar în spatele lui se înghesuiau văduva şi fiica ei, agăţate în continuare una de alta.

Privirea călugărului s-a oprit pe Adela şi Carwyn. l-a privit intens de-a lungul nasului său coroiat, apoi s-a întors către Margaret.

— Asta e copilul?

— Asta e, a spus ea agitată, ăsta-i demonul care mi-a chinuit dulceaţa nevinovată.

Ţinându-l strâns în braţe pe Carwyn, Adela s-a lipit de perete.

— N-a făcut nimic.

Călugărul Negru n-a băgat-o în seamă, ca şi cum n-ar fi fost decât o vrabie ciripitoare. A dat nerăbdător din mână către novice.

— Hai odată, băiete. Cum vrei să încep când tot ce-mi trebuie e în desaga ta?

— Ce vreţi să faceţi? a întrebat speriată Adela. Osmond, ce se întâmplă? De ce au venit?

Dar Osmond îşi ferea privirea de ea.

Băiatul cu tonsură şi-a desprins privirea de la Adela şi a început să scoată repede nişte obiecte din desagă, punându-le pe masă: un crucifix negru din lemn, o lumânare groasă din ceară albă, o ploscă cu ulei şi una cu apă, o crenguţă de isop şi, în cele din urmă, un bici din piele. La vederea acestuia, Adela a scos un ţipăt şi, ţinându-şi strâns în braţe micul şobolan, a încercat să fugă din cameră, dar Osmond a prins-o.

— N-avem încotro, Adela. Ei trebuie...

— Unde a fost botezat copilul ăsta? a întrebat Călugărul Negru.

Osmond şi-a lăsat privirea în pământ.

— N-am putut găsi niciun preot, din cauza molimei.

— Şi de ce nu l-aţi dus să fie botezat îndată ce aţi ajuns aici?

— Aveam nevoie de bani pentru mâncare şi pentru camera asta. Îndată ce câştigam destul ca să plătesc taxa, aveam de gând...

Vocea lui Osmond s-a stins patetic. Ştiam amândoi că era o minciună.

— Ar fi trebuit mai întâi să botezaţi pruncul, chiar de-aţi fi rămas flămânzi, s-a răstit călugărul. L-aţi lăsat neocrotit, ca să-şi facă diavolul mendrele cu el. E mai bine ca un copil să moară înainte de a apuca să respire prima dată decât să trăiască nebotezat.

A întins mâinile spre prunc.

— Copilul trebuie dezbrăcat.

— Nu, vă rog, vă rog, a gemut Adela, apărându-l pe Carwyn cu trupul ei.

Câteva momente, s-a luptat cu călugărul, care încerca să-i smulgă pruncul din braţe. Am crezut că or să-l rupă în două. Dar Osmond i-a venit în ajutor monahului, încercând să slăbească strânsoarea Adelei. Atunci, ea a părut că încetează să se mai împotrivească. S-a prăbuşit pe pat, apăsându-şi tare gura cu mâinile şi suspinând.

În cele din urmă, Margaret a fost cea care a pus copilul pe masă şi l-a dezbrăcat, în timp ce fiica ei îşi netezea rochia, lipindu-şi-o de sâni şi de şolduri, prinzând totodată privirea novicelui şi făcându-l să se înroşească puternic.

Călugărul a scos de sub rasă un şnur lung şi subţire din piele de care atârna o mică vulpe din argint. L-a ţinut deasupra capului copilului, iar cu mâna cealaltă a ridicat crucifixul negru de lemn. Pruncul s-a uitat solemn de la unul la altul, apoi degeţelele lui s-au întins să apuce vulpiţa strălucitoare din argint care i se legăna prin faţa ochilor.

Margaret a scos un strigăt de triumf.

— Uite, se întinde după semnul diavolului şi nu al Domnului nostru preaslăvit.

Şi-a făcut cruce.

— Nu, a protestat Adela. Pur şi simplu întinde mâna după obiectul care străluceşte. Orice copil ar face la fel.

— Domnul nostru preaslăvit ar face un prunc nevinovat să aleagă corect, a replicat călugărul. Cu toate acestea, dacă încă mai ai îndoieli, hai să dovedim că buna văduvă spune adevărul.

A desfăcut plosca şi a muiat crenguţa de isop în apă, apoi a stropit puternic faţa şi trupul gol al copilului. Micul şobolan a urlat.

— Apă sfinţită. Uite cum se teme de ea. Nu mai poate fi nicio îndoială.

A aprins lumânarea de la tăciunii din foc şi a aşezat-o lângă prunc. Carwyn şi-a întors privirea

spre flacără şi a încetat să ţipe. Luând crucifixul într-o mână, călugărul a pus cealaltă mână pe capul copilului.

— Eu, părintele Gregorie, îţi poruncesc ţie, demone, dacă zaci ascuns în trupul acestui copil, să dai un semn al prezenţei tale. Dezvăluie-mi sub ce nume eşti cunoscut.

Carwyn n-a făcut decât să se mişte puţin şi să clipească din ochi în lumina unduitoare a flăcării.

Călugărul Negru l-a luat în palmele lui uriaşe. O clipă, am sperat că avea să dea cu micul şobolan de pământ, dar n-a făcut decât să-l întoarcă şi să-l pună cu faţa în jos. A apucat biciul.

— Nu!

Adela s-a repezit la el, încercând să-l muşte.

Călugărul a îmbrâncit-o în braţele lui Osmond.

— E pentru binele copilului. Dacă facem trupul să sufere, demonul dinăuntru nu va mai dori să-l locuiască şi va fi silit să-şi spună numele.

A lovit spatele gol al bebeluşului cu biciul. Şase dungi roşii au brăzdat pielea moale şi palidă. Carwyn a urlat. Osmond o ţinea pe Adela, care se zbătea să scape din strânsoarea lui, dar nu-şi privea fiul. De trei ori a coborât călugărul biciul, poruncind de fiecare dată demonului să grăiască. Carwyn a urlat mai tare, dar n-a rostit niciun nume.

În cele din urmă, călugărul i-a făcut semn novicelui îngrozit să pună obiectele la loc în desagă.

— Îmbrăcaţi copilul, i-a spus el lui Margaret. Îl iau cu mine la mânăstire. E limpede că-i posedat de un demon foarte îndărătnic. O să fie nevoie de timp şi stăruinţă ca să-l exorcizăm.

Adela răcnea aproape la fel de tare ca pruncul.

— Nu vă las să-l luaţi, nu vă las.

Osmond a fost nevoit să-şi folosească toată forţa ca s-o ţină.

— E singura cale, Adela. N-ar fi trebuit niciodată să... e păcatul nostru. Suntem pedepsiţi pentru păcatul nostru...

Văduva a înfăşat strâns pruncul, de parcă s-ar fi temut că demonul avea să sară din el la ea în casă.

— Cum o să scoateţi demonul din el, părinte? a întrebat ea cu interes.

Monahul a dat din umeri.

— Cufund copilul în gheaţă, îl hrănesc numai cu apă, îl înţep cu ace — tot ce se poate face pentru a supune trupul. Când demonul va fi suferit destul, se va arăta, şi atunci îl putem ţine prizonier între zidurile sacre până când va putea fi izgonit, ca să nu intre într-o altă formă omenească.

— Dar pe urmă mi-l daţi pe Carwyn înapoi, promiteţi-mi, a implorat Adela.

Călugărul s-a uitat la ea de parcă ar fi fost nebună.

— Nici nu poate fi vorba ca pruncul să vă fie dat înapoi. Nu sunteţi părinţi demni să creşteţi un copil creştin. Nici măcar nu l-aţi botezat. Dacă moare, se va dovedi că era predestinat damnării eterne. Dacă voia Domnului e să supravieţuiască, pruncul va fi botezat şi trimis să fie crescut de călugăriţe până va împlini şapte ani, apoi se va întoarce la noi, ca să îmbrace rasa monahală şi să-şi dedice viaţa Celui de Sus, ca recunoştinţă că a fost smuls din flăcările iadului. Cât despre tine şi soţul tău, ar trebui să vă duceţi pe loc la St James şi să vă spovediţi preotului de acolo pentru că aţi nesocotit în mod păcătos datoria pe care o aveaţi faţă de acest copil.

Călugărul l-a apucat pe Carwyn de parca ar fi fost un pui de găină mort şi a ieşit val-vârtej din încăpere, cu rasa neagră fluturând în urma lui.

Adela a rămas o clipă cu ochii închişi, legănându-se pe călcâie, încă ţinută strâns de Osmond.

— Adela, înţelege, n-am avut de ales, a implorat-o Osmond, încercând s-o îmbrăţişeze. A fost blestemat pentru fapta noastră.

Adela s-a întors cu atâta violenţă, că l-a dezechilibrat, şi el a căzut, lovindu-se cu spatele de masă. Ea s-a repezit la el, izbindu-l cu pumnii şi zgâriindu-l de parcă ea însăşi ar fi fost posedată.

— Te urăsc. O să te omor pentru ce ai făcut. Jur că o să te omor! a urlat.

Cu ochii orbiţi de lacrimi, Osmond s-a smuls de sub ploaia de lovituri şi a fugit din cameră, împiedicându-se de Rodrigo, care stătea în prag, cu o expresie de uluire îngrozită pe chip.

— Adela, ce Dumnezeu s-a întâmplat?

Rodrigo a întins braţele şi Adela s-a prăbuşit în ele, plângând şi agăţându-se de el.

Întunericul se lăsa pe nesimţite peste mlaştini. În tot oraşul, luminiţe galbene scăpărau din umbrele canaturilor şi aerul era greu de fumul a o sută de cuptoare de gătit. Vopsitorii plecaseră de mult pe la casele lor, să cineze. Osmond era jos, în curte. Luminată de flăcările neregulate ale torţei de noapte de deasupra ce se topea văzând cu ochii, faţa lui părea moartă precum cadavrul marinarului înecat. Stătea acolo încă de când bătuse clopotul pentru slujba de seară, sprijinit de perete, privind în sus la fereastra noastră, cu mantia înfăşurată strâns în jurul trupului pentru a-l feri de vântul aspru venit dinspre mare. Ştiam că se temea de Adela, poate şi de Rodrigo, dar nu putea să plece pur şi simplu. Încă o adora pe Adela, chiar dacă ea îl ura.

Parcă simţindu-l acolo, ea a apărut la fereastră. Au stat şi s-au uitat unul la altul prin întunericul curţii. Adela răsucea în mâini căciuliţa bebeluşului, cea pe care o făcuse la mânăstire. Nu-i dăduse drumul toată ziua, frecându-şi din când în când obrazul de ea, ca şi cum ar fi mângâiat căpşorul lui Carwyn.

Osmond a făcut un pas înainte. Şoptea ceva, mereu acelaşi lucru. „Iartă-mă, iartă-mă”, implora el, dar Adela doar l-a privit lung, cu chipul înlemnit, de parcă ar fi urmărit un gândac înecându-se într-o băltoacă. Apoi a revenit la masă fără un cuvânt, începând să taie în feliuţe subţiri o bucată de pastramă de porc plină de zgârciuri. Afară, în curte, Osmond s-a întors deznădăjduit, cu capul în mâini, spre zidul casei. Ştiam că avea să aştepte, să tot aştepte; nimic nu avea să-l clintească din locul unde văzuse pentru ultima dată faţa Adelei.

Ceea ce s-a întâmplat apoi s-a sfârşit în mai puţin timp decât e nevoie pentru a sugruma o pasăre. Am văzut totul, deşi uitaseră că îi urmăream. Mereu uită.

În spatele meu, Adela a început să plângă cu suspine, Rodrigo s-a apropiat de ea şi a încercat s-o cuprindă cu braţul, dar ca s-a smucit şi a fugit din încăpere. A coborât scara valvârtej şi am văzut-o ieşind din arcada de sub fereastră şi alergând în curtea întunecată.

S-a auzit un ţipăt lung, gâtuit, care s-a sfârşit într-un urlet. Rodrigo s-a repezit la fereastră, îmbrâncindu-mă. Adela era aplecată peste Osmond, care zăcea pe pământ, cu mâinile încleştate de piept. În jurul lor, sângele se întindea într-o băltoacă licăritoare, picurând pe pietrele pavajului. Adela îi apăsa pieptul cu degetele, ca şi când ar fi încercat să împiedice viaţa să iasă din el. Apoi, ridicându-i capul, a început să-l legene aşa cum îl legăna odinioară pe Carwyn, sărutându-i frenetic faţa. Dar Osmond zăcea în braţele ei nemişcat ca o păpuşă pictată.

Rodrigo s-a repezit tropăind pe scara şubredă din lemn atât de vijelios, încât am crezut c-o va smulge din perete. A împins-o la o parte pe Adela, încercând disperat să caute semne de viaţă în trupul flasc.

— L-am omorât, suspina Adela. Am vrut să moară... şi l-am...

A început să bocească — un vaier ascuţit, fără de capăt, ca al unui câine lovit de roţile unei căruţe.

Deodată, curtea s-a umplut de oameni cu torţe şi felinare. Veneau în fugă, apoi se opreau atât de brusc la vederea scenei, încât cei ce îi urmau se izbeau de ei. Curtea era scăldată în lumină. Osmond zăcea pe jos, cu ochii deschişi într-o expresie uluita. O pată întunecată îi acoperea partea din faţă a tunicii. Rochia şi mâinile Adelei erau de asemenea purpurii, iar palmele lui Rodrigo erau şi ele pline de sânge.

Un om al legii şi-a făcut loc prin mulţime. A privit lung trupul, fără să facă nicio încercare de a-l atinge. Până şi un prost şi-ar fi dat seama că Osmond era mort. Mulţimea a tăcut, aşteptându-l să vorbească. Judele s-a uitat de la mâinile pătate de sânge ale Adelei la Rodrigo şi înapoi, neputându-se hotărî care era vinovatul.

Văduva s-a strecurat cu greutate pe lângă un bărbat gras ca un purcel care-i stătea în cale. A arătat spre Adela.

— Ea a făcut-o, şi-a ucis bietul soţ nevinovat.

Fiica lui Margaret a început să ţipe de parcă ar fi fost ucis propriul ei soţ. Maică-sa n-a băgat-o în seamă, ridicând triumfător glasul, ca să audă toată lumea.

— Am auzit-o eu chiar azi pe vrăjitoarea asta când a jurat că o să-l ucidă pe bietul om. A arătat spre Rodrigo. Să vă spună el. Şi el a auzit-o. Puneţi-l să vă răspundă sub jurământ.

— Nu, NU! Adela e nevinovată. Rodrigo s-a aşezat intre văduvă şi Adela. A ridicat capul, sfidător. Eu l-am înjunghiat pe Osmond. Pe mine mă vreţi.

Eu şi Adela ne-am petrecut următoarele câteva nopţi ghemuite în porticul bisericii St Mary

de lângă port, alături de alţi cerşetori. Margaret ne izgonise înainte chiar ca oamenii să fi apucat să-i lege mâinile la spate lui Rodrigo şi să-l târască afară din curte. Nu avea de gând să suporte o vrăjitoare sub acoperişul ei încă o noapte, aşa a zis. Margaret era singura persoană din oraş care nu credea că Rodrigo îl omorâse pe Osmond. Ceilalţi orăşeni n-aveau nicio îndoială. Un nenorocit de străin care ucide un bun englez era ceva firesc pentru ei, la urma urmelor străinii erau cauza tuturor problemelor din Grimsby: mereu căutau gâlceavă băieţilor de prin partea locului, care-şi vedeau liniştiţi de treburile lor prin cârciumi.

Rodrigo nu a încercat să se apere.

— Vinovat, a spus el când l-au întrebat cum pleda.

— Era gelos pe soţ, au spus bârfitorii, o voia pe fata aia drăguţă pentru el.

— Să fie spânzurat, au spus judecătorii. Să nu lâncezească multă vreme în temniţă ca să mănânce pe socoteala oraşului. Sunt câţiva tâlhari care trebuie să fie atârnaţi în ştreang în cel mult trei zile.

Adela era singura care tăcea. Rămânea oriunde o lăsam, legănându-se şi gemând. Nu mai vărsa o lacrimă. Era ca şi cum ar fi risipit deja un sac întreg de lacrimi şi nu-i mai rămăsese nimic de dat. Fără mine, ar fi fost şi acum ghemuită pe marginea drumului, unde o aruncase bătrâna văduvă. Eu fusesem cea care o dusese până la biserică, eu cerşeam codrul de pâine şi cănuţa de bere care se dădeau de pomană; nu-i vorbă că tot eu mâncam şi aproape toată porţia ei, căci nu putea înghiţi.

Abia când a văzut că se înnodau frânghiile pe eşafodul lung şi se trăgea de ele ca să li se încerce rezistenţa, apoi se puneau scăunelele dedesubt, a părut să iasă din transă şi să realizeze în sfârşit că Rodrigo chiar avea să fie spânzurat. Adunându-şi

toate puterile, a pornit împleticindu-se spre temniţa oraşului.

Voalul îmbâcsit îi mai era fixat de cap doar prin câteva agrafe, iar de sub el ieşeau bucle cânepii. Obrajii supţi făceau ca ochii ei albaştri şi strălucitori să pară mai mari ca oricând. În ciuda veşmintelor murdare, sau poate tocmai din cauza lor, câţiva marinari ce-şi pierdeau vremea prin faţa berăriilor au încercat s-o prindă când a trecut pe lângă ei, oferindu-i câţiva bănuţi pentru o tăvăleală scurtă. I-a îmbrâncit. Dar numai câteva săptămâni dacă ar mai fi dormit cu cerşetorii, ar fi ajuns să se roage ea de marinari s-o ia.

Adela s-a ridicat pe vârfurile picioarelor în faţa ferestrei cu gratii a închisorii, strigându-l întruna pe Rodrigo. Într-un târziu, el a apărut. Degetele lungi şi fine de muzician care strângeau gratiile erau umflate de frig. Lanţurile din jurul încheieturilor îi roseseră pielea şi carnea vie îşi picura puroiul pe sub cătuşele grele de fier. Chipul îi era atât de cenuşiu şi de slăbit, că ai fi zis că era deja mort.

Adela a încercat să-i sărute mâinile zdrobite, dar el şi le-a tras de parcă s-ar fi ruşinat cu ele.

— N-ar fi trebuit să vii. Asta nu e un loc pentru tine.

— Rodrigo, nu înţeleg. De ce... de ce ai spus că tu l-ai înjunghiat pe Osmond? Murise înainte să fi ajuns tu lângă el.

El s-a încruntat, parcă nedumerit de întrebare.

— Am facut-o pentru tine, Adela. Pe tine nu te-ar fi spânzurat doar. Femeile care-şi ucid bărbaţii sunt arse pe rug. Nu-i puteam lăsa să-ţi facă aşa ceva.

Ea a părut la fel de uluită ca şi el.

— Dar nu l-am omorât eu pe Osmond, Rodrigo. N-am fost eu, jur. Am alergat în curte să-i spun că-mi pare rău şi l-am găsit acolo, plin de sânge. Nu se poate să crezi că l-aş fi înjunghiat... Îl iubeam. Îl iubeam mai mult decât propria-mi viaţă.

Rodrigo i-a atins blând degetele.

— Când te-am găsit cu el ai spus că tu l-ai omorât. Nu te condamn. Erai înnebunită de durere; ai lovit fără să ştii ce făceai. Uneori, când facem astfel de lucruri, nu ne amintim că le-am făcut, pentru că nu vrem să ne gândim la asta.

— Eu ştiu că mi-aş aminti dacă aş fi făcut ceva atât de cumplit. Nu i-aş fi putut face rău, n-aş fi putut... Ce-am spus în curte a fost pentru că mă simţeam vinovată. Nu l-am ucis eu, dar am vrut s-o fac atunci când preotul ăla mi-a luat copilul. E vina mea, pentru că mi-am dorit. Eu am făcut să se întâmple asta. Eu sunt cea care merită să fie spânzurată. S-a agăţat cu disperare de gratiile de fier. N-o să te las să mori. O să le spun că eu am făcut-o. O să le spun că Osmond nu era soţul meu; era fratele meu. Nu eşti arsă dacă-ţi ucizi fratele. O să fiu spânzurată, ştiu... dar vreau să mor. Nu mai am niciun motiv să trăiesc. Osmond şi Carwyn nu mai sunt. Nu pot să trăiesc fără ei. Dacă mor, o să-i regăsesc; o să fim împreună. Îi voi convinge să te elibereze...

Era atât de însufleţită, încât am crezut că avea să se repeadă s-o facă, dar Rodrigo a prins-o de încheietura mâinii.

— Nu, Adela, n-are rost. Am declarat sub jurământ că sunt vinovat. Or să mă spânzure, orice le-ai spune. Ei ştiu că Osmond era soţul tău. Dacă vor crede că ai şi tu ceva de-a face cu asta, vei fi arsă de vie. Călugărul ăla şi văduva vor depune mărturie împotriva ta. Nu ne vor arăta îndurare niciunuia dintre noi.

— Dar nu te pot lăsa să mori pentru ceva ce n-ai făcut, a scâncit Adela.

— Ascultă, Adela, ascultă-mă. Nu mă tem de moarte. Moartea mea a întârziat deja cu prisosinţă. E drept să mor acum şi aşa... E ceva ce ar fi trebuit să vă spun, ceva ce trebuia să fi mărturisit cu mult înainte de toate astea... poate dacă aş fi făcut-o... Când eram tânăr, la Veneţia... — Rodrigo a

tresărit, ca şi dim şi-ar fi smuls o săgeată din piept — ...erau numeroase intrigi politice. Era un oraş bogat şi familiile se pizmuiau între ele, se întreceau pentru dragoste şi putere. Unii tineri ambiţioşi, ale căror familii nu aveau bani ori putere, au văzut o cale de a se ridica agăţându-se de cei înstăriţi, slujindu-i astfel încât să silească familiile conducătoare să-i ajute. Eu nu aveam astfel de ambiţii; eu trăiam numai pentru muzică, dar aveam un prieten care-mi era la fel de drag precum notele scoase de lăuta mea sau puritatea unei voci de copil. Crescuserăm împreună din leagăn, fuseserăm hrăniţi la sânul aceleiaşi doici şi deveniserăm bărbaţi în braţele aceleiaşi târfe. Dar el era însetat de putere şi respect. S-a apropiat de una dintre casele cele mai bogate ale Veneţiei, făcându-i servicii din cele mai umile şi aşteptând momentul potrivit, până când, fără ca eu să ştiu, cei de acolo au lăsat să le scape o firimitură pe care el a prins-o pe loc. Se pare că era un anumit negustor de aur, un om cu mare influenţă politică, şi acesta le crea probleme nu tocmai mărunte, iar dacă ar fi avut un accident, ei ar fi fost... recunoscători. Prietenul meu a văzut în asta şansa lui de a-i îndatora. Jur că n-am ştiut ce avea de gând. La un moment dat, ne plimbam pe o stradă aglomerată; prietenul meu era încordat, simţeam asta, dar n-am observat când mâna i-a ţâşnit brusc spre spatele unui bărbat din mulţime. Până să-mi dau seama măcar ce se petrecea, amicul meu dispăruse deja în marea de oameni. L-am văzut pe bărbatul din faţa mea arcuindu-şi spatele şi căzând. Ca un prost, am rămas acolo uitându-mă, incapabil să pricep ce vedeam. Prietenul meu folosise un cuţit de asasin. E un cuţit special. Are mânerul din sticlă şi o lamă subţire, dar mortală. Asasinul poate să ajungă în spatele cuiva în mulţime şi să înfigă rapid cuţitul prin veşmintele acestuia. Mânerul se sparge, nemailăsând nimic în afară. Ucigaşul se pierde iar în mulţime. Victima se clatină câţiva

metri şi moare; uneori nici măcar nu strigă. La început, cei din preajmă cred că omului îi e rău sau că l-a lăsat inima. Îl duc într-o casă şi cheamă doctorul. Abia atunci văd că a fost înjunghiat, dar între timp ucigaşul a dispărut de mult. Prietenul meu nu era însă un asasin de meserie. Cuţitul nu a ucis pe loc. Victima a avut timp să murmure că a fost în-junghiată. Oamenii au început să privească în jur şi m-au văzut stând şi uitându-mă. Îndată ce mi-am dat seama că toată lumea se holba la mine, am încercat să fug, dar era prea târziu, mă luaseră drept criminal. Eram tânăr şi speriat. Nu-ţi închipui cum era să fii înlănţuit în celulele de sub nivelul lagunei, unde apa puturoasă pătrunde prin pereţi, şobolanii mişună pe podele alcătuind un covor gros, iar pietrele poartă ecoul strigătelor altor prizonieri. Unii sunt ţinuţi luni, sau chiar ani întregi, dacă laguna nu se inundă. Apoi se îneacă încet, înlănţuiţi de pereţii celulelor. I-am mărturisit odată Neguţătorului că-mi era frică de durere; în celula aceea mi-am învăţat frica. Voiau să le spun pentru cine lucram şi, fireşte, eu nu puteam. Am rezistat zile întregi, nu ştiu câte, timpul nu mai are niciun înţeles acolo, dar în cele din urmă le-am dat un nume, numele celui mai bun prieten al meu. M-au eliberat. El mi-a luat locul în celulă... până la execuţie. Prietenul meu cel mai bun, omul pe care l-am trădat... era fratele mai mare al lui Jofre. Când s-a născut acesta, orice urmă a lui pierise. Numele nu i-a mai fost rostit nicicând în familie. Tatăl lui Jofre era zdrobit de ruşine. Adeseori mă gândesc că de-asta era atât de aspru cu Jofre; vedea în el umbra palidă a fratelui său. L-am înşelat pe Jofre în fiecare zi pe care am petrecut-o cu el, căci nu i-am spus niciodată că a avut un frate, un frate pe care eu l-am trimis la moarte ca să mă salvez. Dacă acesta ar fi fost în preajmă când Jofre creştea, sunt sigur că băiatul n-ar putrezi acum sub un altar de pe pământ străin. Sunt vinovat pentru moartea celor doi oameni pe care i-

am iubit cel mai mult pe lume şi e timpul să plătesc pentru asta cu propria-mi viaţă nemernică şi laşă. Dacă pot face asta salvându-te pe tine, Adela, măcar voi fi salvat pe cineva. Lasă-mă să fac acest lucru, singurul lucru onest şi onorabil pe care-l voi fi făcut în toată viaţa mea nenorocită. Îngăduie ca moartea să mă absolve de vina faţă de Jofre, faţă de fratele lui, faţă de Cygnus, faţă de ei toţi.

Adela a stat şi l-a privit în ochi îndelung, apoi l-a sărutat. Nu plângea. L-a sărutat şi a plecat, cu capul în piept, cuprinzându-şi trupul cu mâinile, de parcă ar fi încercat să-i îmbrăţişeze pe toţi bărbaţii morţi pe care îi iubise.

Rodrigo a rămas strângând gratiile de fier cu pumnii învineţiţi, urmărind-o până când a dispărut din vedere.

— Nu era nevoie s-o salvezi, Rodrigo. Nu ea l-a omorât pe Osmond.

A tresărit violent. Nu mă văzuse pândind din umbră. Nimeni nu mă vede vreodată.

— Mă uitam pe fereastră, Rodrigo. Am văzut cine a făcut-o. A fost Taranis, bărbatul căruia îi era făgăduită Adela. Ea ne-a spus numele lui, în seara aceea, în capelă. Ne-a spus că Osmond s-a luptat cu el şi că l-a ucis. Dar a minţit. Taranis e aici, venit cu treburi în oraş, şi a recunoscut-o în piaţă. A fost dezgustat când a aflat că-l numea pe Osmond soţul ei, pentru că nu era deloc soţul ei. Nu mintea adineaori, când ţi-a mărturisit că era fratele ei, dar tu n-ai crezut-o. Taranis a venit în curtea vopsitoriei, l-am văzut. A aşteptat până când ea a plecat de la fereastră, apoi a lovit. Adela spunea adevărul, l-a găsit pe Osmond pe moarte, dar voi rostiţi atâtea minciuni, încât nu mai sunteţi în stare să recunoaşteţi adevărul. Iar acum o să mori ca să-l salvezi pe duşmanul Adelei. Ţi-ai lepădat viaţa în van.

Pe chipul lui Rodrigo neîncrederea se transforma în oroare.

— De ce... nu ne-ai spus în noaptea aceea? De ce?

— Nu m-aţi întrebat. Nimeni nu mă întreabă vreodată ceva. Şi cu Neguţătorul a fost la fel: am încercat s-o previn în ziua când am cunoscut-o, la Târgul de Sfântul Ioan, dar ea n-a vrut să mă asculte. Mi-a dat jumătate de plăcintă. Nimeni nu-mi mai dăduse nimic până atunci. Am crezut... am crezut că voia să aibă grijă de mine. Am crezut că mă plăcea. Am încercat să-i dau ceva în schimb, dar ea n-a vrut. Nu m-a vrut. N-a vrut să mă asculte. A râs de mine. Şi m-a minţit. Ea însăşi era o minciună.

Rodrigo se lovea cu capul de gratii ca şi când s-ar fi străduit să-şi adune gândurile la loc.

— Ce vrei să spui... de ce spui „ea”?

Am zâmbit. Încă nu ştia.

— Neguţătorul nu era bărbat, era femeie, şi era îndrăgostită de tine, n-ai ştiut? Eşti atât de prost şi de orb! A intrat în balta cu otravă ca să te scoată şi tu tot n-ai vrut să asculţi adevărul. Lupul, lebedele, vocea lui Carwyn, eu le-am făcut. Ai spus că nu puteam invoca eu focul, dar puteam toate astea. Ar fi trebuit să asculţi vorbele Neguţătorului, ştii — ar fi trebuit să mă asculţi şi pe mine.

— Ce-am făcut? a gemut Rodrigo. *Sancta Maria, Mater Dei*, iartă-mă!

— Poate că o s-o iau pe Adela cu mine şi o s-o fac să moară pe drum. Poate i-o las lui Taranis s-o pedepsească. Poate că or s-o arunce într-un bordel, s-o folosească marinarii. N-o să reziste mult, mai ales fără tine, care s-o ocroteşti. Apoi o să vină rândul Neguţătorului. O s-o găsesc. Runele or să mă ducă la ea, oriunde ar fi, şi o să plătească pentru ce mi-a făcut. O să am grijă să sufere mai mult decât oricare dintre voi.

— N-o să te las să le faci rău!

Răcnea de furie şi spaimă. A încercat să bage mâna printre gratii să mă apuce, dar stăteam cu un

deget mai departe decât putea ajunge.

— Şi cum o să mă împiedici? Eşti în lanţuri, mai ţii minte? Iar mâine o să fii spânzurat.

Zgâlţâia gratiile ca un golem, încercând să le smulgă.

— Opriţi-o, s-o oprească cineva! Copila asta e răul în persoană. E o criminală. Trebuie s-o opriţi! O să vă distrugă.

Începea să se adune o mică gloată — râsetele şi zeflemelele creşteau pe măsură ce el devenea mai disperat.

— Daţi-mi drumul, pentru numele lui Dumnezeu! Trebuie să-mi daţi drumul. Trebuie s-o opresc!

Încă răcnea şi implora când am plecat s-o caut pe Adela. Nimeni nu avea să ţină seama de ce spunea el. Condamnaţii încep să-şi strige întotdeauna nevinovăţia când clipa eşafodului se apropie. Ştiau că era vinovat, pentru că toţi erau vinovaţi, şi aveau să plătească.

Rostogolite rune tai, şi încă trei mai tai din nou, frenezie, desfrânare şi patimă.

Spre întuneric îi îndrept pe toţi acei ce vor urma, până când fiecare se va întoarce în ţărâna. O să vă găsesc, oriunde-aţi fi. O să vă găsesc.

Note istorice

Relatările vremii diferă cu privire la locul pe unde a intrat Moartea Neagră în Marea Britanie; datele variază de la iunie 1348 până la toamna aceluiaşi an. Multe sate şi oraşe au reclamat nefericita onoare de a fi fost locul din care a izbucnit molima, de la Melcombe, în Dorset, acum parte din Weymouth, până la Southampton şi Bristol. Probabil că nu a existat un singur punct de

intrare şi că o serie de vase din Insulele Canalului şi Europa au dus boala în diferite porturi ale Angliei la câteva săptămâni unul de altul.

Deşi acum numim cumplita epidemie care a devastat Europa în Evul Mediu ciumă, pestă sau Moartea Neagră, la vremea aceea ea era cunoscută doar sub denumirile de ciumă, Marea Moarte sau, în Franţa, *morte bleu*, de la vânătăile de pe piele rezultate în urma hemoragiei subdurale. Relatările contemporane sugerează că pesta nu afecta numai oamenii; au murit din cauza ei şi oi, vite, cai şi porci.

Acum credem că nu una, ci trei ciume au răvăşit Europa în 1348 — ciuma bubonică, răspândită de puricii şobolanilor, caracterizată prin buboane, sau umflături în abdomen şi la subraţ, care provoacă moartea în două până la şase zile; ciuma pneumonică, răspândită prin tuse şi respiraţie, care atacă plămânii; şi ciuma septicemică, unde bacteria intră în fluxul sanguin, provocând moartea într-o singură zi.

Se consideră în prezent că multe dintre victimele epidemiei din Anglia anilor 1348-1349 au murit de ciuma pneumonică, mai infecţioasă, care se transmitea direct de la om la om, deşi cazurile mai târzii ar fi putut să fie şi de ciumă bubonică.

Ciuma din 1348 a fost doar ultimul dintr-o serie de dezastre care au lovit Anglia. Perioada dintre 1290 şi 1348 a fost marcată de o schimbare drastică de climă, atât de limpede, încât papa a cerut să se rostească zilnic rugăciuni speciale în toate bisericile. Relatările martorilor susţin că 1348 a fost un an prost în mod deosebit, deoarece a plouat în fiecare zi, de la solstiţiul de vară până la Crăciun. Schimbarea de climă a adus după sine putrezirea recoltelor, gălbeaza oilor şi pesta vitelor; de asemenea, a provocat inundaţii întinse, care practic au distrus industria de sare de pe coasta de est. La toate acestea adăugându-se o

explozie demografică, se pare că au murit de foame la fel de mulţi oameni ca şi de ciumă.

Biserica şi alţii au susţinut diferite cauze ale ciumei, printre care pedeapsa divină, aerul rău, dezechilibrul umorilor, mâncatul în exces sau vampirii. La vremea aceea, era considerată o erezie să nu crezi în existenţa vampirilor şi a vârcolacilor. Şi evreii au fost acuzaţi că ar fi adus ciuma otrăvind fântânile, astfel că au fost atacaţi şi omorâţi în toată Europa. În ciuda declaraţiei papei că evreii nu erau vinovaţi pentru ciumă şi a interdicţiei de a li se mai face rău, în Strasbourg, de ziua Sfântului Valentin în 1349, două mii de evrei au fost siliţi să aleagă între botezarea forţată şi moarte. Mulţi, până şi copii foarte mici, au fost arşi de vii pe o platformă din lemn în cimitir. Chiar şi în Anglia, isteria antievreiască era larg răspândită, în ciuda faptului că în 1290 toţi evreii fuseseră izgoniţi din această ţară.

În disperarea lor, oamenii încercau orice ca să oprească răspândirea ciumei, inclusiv obiceiul bizar al „Nunţii Schilozilor". Această practică era curentă în Anglia şi Europa în Evul Mediu şi a continuat vreme de multe secole, ca un mijloc de protecţie împotriva întinderii molimelor fatale. Ultimul caz atestat pe care l-am găsit a fost în Cracovia, Polonia, la sfârşitul secolului al XIX-lea.

În Evul Mediu exista un comerţ viu — deşi ilegal — cu rase călugăreşti uzate, care erau folosite la îmbrăcarea cadavrelor celor bogaţi cu scopul păcălirii diavolului. Uneori se mergea până la a-l înfăţişa pe cel decedat în rasă călugărească pe piatra de mormânt. Această practică ar fi putut servi însă şi la descurajarea jefuitorilor de morminte, care poate ar fi ezitat să tulbure locul de odihnă al unui om sfânt, mai ales dacă îşi ziceau că un călugăr sărac nu era îngropat cu nimic de valoare.

Zugrăvirea fecioarei ca Maria *Misericordia* a devenit populară ca icoană ocrotitoare împotriva

ciumei. Cel mai timpuriu exemplu existent a fost pictat în 1372 de Barnaba din Modena pentru catedrala din Genova, dar mi-am luat libertatea, ca autor de ficţiune, să presupun că, de vreme ce până şi cele mai neînsemnate biserici şi capele medievale din Anglia şi Europa erau acoperite de fresce, ar fi putut exista ilustrări anterioare ale *misericordiei* de către pictori necunoscuţi care nu au supravieţuit ravagiilor timpului sau Reformei. Tot pe la vremea aceea, artiştii din Europa începeau să experimenteze folosirea uleiului pentru a fixa vopseaua pe perete. Cele mai multe dintre aceste experimente de început nu au avut succes, şi picturile s-au deteriorat rapid după câţiva ani.

Toate locurile pomenite în roman sunt reale. Sanctuarul Sfântului John Schorne a devenit unul dintre principalele locuri de pelerinaj din Anglia, atrăgând pelerini din întreaga Europă, deşi John Schorne nu a fost sanctificat niciodată. Sanctuarul acestui sfânt al poporului a atras atâtea bogăţii, încât rămăşiţele lui au fost duse în cele din urmă în capela St George din Windsor în 1478, când a fost reconstruită de Eduard al IV-lea, şi au fost înmormântate în nava de sud a corului. Cizma sfântului a fost expusă şi ea acolo. Se spune că veniturile aduse de pelerinii care vizitau moaştele lui John Schorne la capela din Windsor ajungeau la 500 de lire pe an în vremea Reformei. Fântâna lui John Schorne din North Marston a continuat să fie vizitată de către cei bolnavi până la sfârşitul secolului al XlX-lea; erau atât de numeroşi, încât au trebuit să fie construite aziluri ca să-i găzduiască. Intrarea la fântână încă se mai poate vedea în sat astăzi, deşi din păcate acum este ţinută încuiată[16].

De la secarea mlaştinilor, gropile otrăvite au dispărut de pe coasta de est a Angliei. Cu toate acestea, gropi temporare, acolo unde se formează

gaz de mlaştină de la vegetaţia putrezită de sub pământ, încă mai apar şi dispar din când în când în Dartmoor şi în Scoţia, Irlanda şi Scandinavia. În zonele în care au existat astfel de gropi, se va găsi şi o legendă locală despre un Trimis.

În Evul Mediu, runele erau folosite atât pentru divinaţie, cât şi pentru vrăji. După cum se arată în poemul anglo-saxon „Hávamál" din *Edda cea Veche*[17], pentru un cititor în rune era o cerinţă de bază să ştie cum să invoce un „Trimis". Mânuirea runelor era aspru condamnată de Biserica medievală şi considerată vrăjitorie, astfel că există puţine atestări. Nu ştim aşadar foarte multe despre ce *futhark* (alfabet al runelor) foloseau cititorii în rune medievali din Anglia sau despre interpretarea pe care o dădeau.

Deşi există o opinie larg acceptată privind semnificaţia simbolurilor runice, fiecare cititor în rune interpretează etalarea runelor în diferite moduri; ei le privesc mai degrabă ca pe un instrument care îi ajută să se conecteze la subconştient decât ca pe un limbaj fix. Cititorii în rune moderni ar interpreta etalările făcute de Narigorm într-un mod diferit şi, sperăm, mai blând. După cum istoria continuă să ne arate, orice sistem de credinţă sau religie poate fi folosit ca să ajute sau ca să facă rău, în funcţie de cunoştinţele şi intenţia individului.

Notes

[←1]

Ziua de 24 iunie, care în lumea ortodoxă coincide cu ziua de Sânziene. Este legată şi de celebrarea solstiţiului de vară, cu puternice conotaţii mistice.

[←2]

Morrigan („marea regina") este o zeiţă celtă asociată cu profeţia, fantomele, războiul şi moartea pe câmpul de luptă. Este, totodată, o zeiţă a răzbunării şi distrugerii, având obiceiul de a aţâţa combatanţii. Apare întrupau în lup, ţipar, cioară sau vacă. Este, uneori, considerată o divinitate comparabili cu walkiriile germanice.

[←3]

Calul Alb.

[←4]

4 decembrie.

[←5]

Se spune că Sfânta Barbara, fiica unui păgân bogat şi puternic pe nume Dioscur, a fost ucisă de tatăl ei pentru că devenise creştină. În momentul în care a lovit-o, a fost doborât de trăsnet.

[←6]

Zeul zorilor şi al luminii în mitologia scandinavă.

[←7]

Dybbuk, pl. *dybbukim* — în folclorul evreiesc, sufletul rătăcitor al unei persoane moarte care intră în trupul unei persoane vii şi pune stăpânire pe ea.

[←8]
În calendarul catolic.

[←9]

Jur în faţa rănilor tale că te voi răzbuna (în lb. italiană în original).

[←10]

Slujitor de rang inferior din clerul catolic, având atribuţii legate de cult, asemănătoare cu ale dascălului în orânduirea bisericească ortodoxă.

[←11]

Micul Hugh este un băiat englez din Lincoln care a dispărut în iulie 1255 şi al cărui trup a fost găsit o lună mai târziu într-o fântână. Un evreu prins la scurtă vreme după dispariţia copilului a mărturisit sub tortură că evreii răstigneau câte un copil creştin în fiecare an, declanşând astfel legendele despre sacrificarea ritualică a copiilor de către evrei. Mormântul „Micului Hugh" (numit astfel spre a fi deosebit de Sfântul Hugh din Lincoln, protectorul bolnavilor şi al lebedelor) a devenit loc de pelerinaj.

[←12]

The Wash este un estuar de formă aproximativ pătrată pe coasta de est a Anglei, în nord-vestul regiunii East Anglia, la graniţa dintre comitatele Norfolk şi Lincolnshire. Este alimentat de râurile Witham, Welland, Nene şi Great Ouse.

[←13]
Exodul 22:18.

[←14]

Capitolul a fost inclus ulterior într-o ediţie Waterstone limitată.

[←15]

În mitologia nordică, Yggdrasil este arborele gigantic al lumii, care face conexiunea între Cer şi Infern. Se spune că zeul Odin a stat spânzurat nouă zile în acest arbore, fără să mănânce sau să bea, pentru a dobândi ştiinţa ocultă (secretul runelor) şi înţelepciunea supremă.

[←16]

Fântâna lui John Schorne a fost restaurată în 2005 şi acum poate fi vizitată.

[←17]

Edda este numele a două culegeri de poezie, cele mai vechi din literatura islandeză. *Edda veche*, sau *Codex Regius*, numită şi *Edda lui Saemund*, păstrată într-un manuscris din secolul al XUl-lea, cuprinde poeme mitologice, didactice şi despre eroii germanici, iar *Edda nouă*, atribuită literatului, istoriografului şi omului politic Snorri Sturluson (1179-1241), cuprinde o artă poetică cu exemplificări din poezia scaldă.

Table of Contents

Notes

Table of Contents

Notes 576